POLIROM Top 10+

ANNA
GAVALDA

Cea care alină

ANNA

GAVALDA

Cea care alină

Traducere din limba franceză
și note de Mihaela Stănică

POLIROM
2015

Anna Gavalda, *La Consolante*

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-5830-5
ISBN PDF: 978-973-46-5831-2
ISBN print: 978-973-46-5778-0

Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: © tn-prints/Shutterstock.com

Libris .RO
Respect pentru oameni și cărți

ANNA GAVALDA s-a născut la 9 decembrie 1970, în Boulogne-Billancourt. Mărturisește că își petrece în fiecare dimineață câte trei ore scriind „pentru adulții care trebuie să fie treziți din somn“. În 1998 a câștigat trei premii întâi la trei mari concursuri de proză: Melun, Saint-Quentin și Issy-sur-les-Moulineaux. Un an mai târziu i-a apărut volumul de povestiri *Aș vrea să mă aștepte și pe mine cineva* (Polirom, 2006), vândut în Franța în sute de mii de exemplare, tradus în treizeci și șase de limbi și distins cu Le Grand Prix RTL-*Lire* 2000. Acesta a fost urmat, în februarie 2002, de romanul *O iubeam* (Polirom, 2003, 2014), cu un uriaș succes de public (peste 250.000 de exemplare vândute în primele opt luni de la apariție), iar în 2005, de romanul *Împreună* (Polirom, 2005, 2011, 2014), ajuns imediat pe listele de bestselleruri din toată Europa. A mai publicat o carte pentru adolescenți, *35 de kilograme de speranță* (2002), și romanele *Darul unei zile* (2009; Polirom, 2010) și *Billie* (2013; Polirom, 2015).

Notă asupra ediției

Am scris cartea, am desenat coperta, iar acum editorul meu îmi cere se redactez singură nota asupra ediției.

Diletant? Cam așa ceva…

Editorul meu, pe care tocmai l-am întrebat dacă termenul e masculin sau feminin, îmi mărturisește că nu știe. Că nimeni n-a știut vreodată. Bun, am senzația că și rubricile contractului tot de una singură o să le completez…

Așa că m-am dus să caut în dicționar și iată ce am găsit:

Faire ses prières[1]*. Se folosește mai ales la imperativ, ca formulă de amenințare prin care îndemni pe cineva să se pregătească să moară sau să primească o pedeapsă severă.*

Asta e? Ăsta e genul cuvântului când e folosit la plural?

Hopa. Ce Dumnezeu fac?

Din fericire, citesc și partea a doua:

Echivalent nobil pentru „a-și număra răniții“.

Ei, așa mai merge. Ai mei sau cei ai personajelor mele? În clipa în care scriu aceste cuvinte, ele nu există încă și nici eu nu sunt mai brează… Dar să ne întoarcem la oile noastre și să numărăm așadar ce mai suflă încă…

Timp de aproape trei ani (o mie nouăzeci și cinci de zile), am trăit în mintea și în trupul unui bărbat care se numește Charles.

Charles Balanda. [Pentru că în dimineața în care mi-am spus: „Gata… Mă pun pe treabă. De azi încep“, eram în august 2006 și înainte de-a urca în cămăruța mea frunzărisem (ca să mai câștig puțin timp!) un ziar. Era anunțat decesul unui bărbat care avea numele ăsta și mi-a plăcut ideea de-a deruta puțin Parcele… Pe-atunci nu știam nimic despre acest Charles (ceea ce mă distrează cel mai mult la povestea asta cu scrisul e să citesc ce-am scris, normal) și nu-mi închipuiam că avea o teamă nebună de cai (departe de mine gândul că ar putea da peste vreunul vreodată…), dar întâmplarea face ca Balanda (asta știam, din Galoubet etc…) să fie un nume celebru în lumea hipismului. Ei… *Nobody's perfect*… (O mulțime de întrebări și o notă asupra ediției care a luat-o deja pe arătură, cu atât mai rău pentru editor…)]

La începutul poveștii, acest Charles, dragul de Charles, de patruzeci și șapte de ani, află că mama unuia dintre prietenii lui din copilărie a murit și își pierde complet cap… frâiele. Cum e un băiat cartezian (arhitect și inginer), face un efort și încearcă să-și revină. Degeaba.

Câteva capitole mai târziu, sora lui îl va întreba îngrijorată:

— Hei… Doar n-ai de gând să ne pregătești vreo criză a vârstei a doua? Midlife crisis*, cum se zice…*

— Crezi?

— Ai toate simptomele…

— Ce oroare. Aș fi vrut să fiu mai original… Cred că sunt puțin dezamăgit de mine, reuși să glumească.

Nu, Charles, stai liniștit. Nu despre asta-i vorba. Sau mă rog, nu asta am vrut să scriu… N-aș avea tupeul să afirm că ești, că noi doi suntem „mai originali“, dar criza vârstei a doua nu era, în nici un caz, subiectul.

Ceea ce voiam era să pun mâna pe dumneata într-o dimineață, la coborârea din avion, să te cotonogesc, să te bat ca pe hoții de cai până când vei cădea la pământ și amintește-ți că așa se va și întâmpla, pe bulevardul Port-Royal, până când te vei târî pe jos plin de sânge, ca să te ajut apoi să te ridici întinzându-ți… alte frâie…

Recunosc, nici ideea asta nu-i prea originală, dar ceea ce mai „palpită încă“ la ceasul rugăciunii mele sunt cele două femei care stau de-o parte și de alta a căderii dumitale.

Cea care te-a dat peste cap și pe care o cheamă Anouk, cea care era foarte veselă, dar care dă acestui text un gust ușor amar și trist.

Iar cealaltă, *her name is Kate*, e cea care te va ajuta să întorci foaia și care, povestindu-ne lucruri îngrozitoare și luându-ne de guler în timpul spovedaniei ei, va schimba lumina.

Lumina, tonul, scriitura, chiar și tiparul acestei povești.

Totul devine mai ușor, mai suplu, mai înclinat.

Vezi, așadar, dumneata m-ai obsedat, dar nu ești eroul. Ele sunt eroinele. Te afli aici pentru a le servi. Și, dacă dumneata și cu mine le-am iubit atât de mult, asta se explică prin faptul că sunt, fiecare în felul ei, desăvârșite, de-o generozitate desăvârșită.

Iar sentimente frumoase, se va spune…

Da. Scuze. Dacă nu pot să facă literatură bună, oamenii generoși dau naștere unor personaje frumoase. Îmi cer scuze, dar de fapt nu cred o iotă din ceea ce spun. La

pagina 478, Kate m-a grațiat deja: *Dar nu trebuie să crezi în bunătatea oamenilor generoși. De fapt, ei sunt cei mai egoiști…*

Și apoi, mai sunt și copiii…

Voiam o carte despre copii, care să o însuflețească.

Iar în această zi de miercuri, 6 februarie 2008, în clipa în care scriu această notă cum pot, numărându-mi răniții, îmi dau seama că acești copii chiar asta fac, și, chiar și numai pentru ei, tot sunt foarte fericită că am scris cartea asta…

Două femei, un bărbat care aleargă șchiopătând de la una la alta și o grămadă de copii pe lângă ei.

Cam atât despre *Cea care alină.*

A.G.

1. În franceză termenul ce desemnează *nota asupra ediţiei* este *prières d'insérer.*

Oricât de egoist
și de iluzoriu
ar putea să pară,
cartea asta e
pentru
dumneata,
Charles.

Aștepta întotdeauna la distanță. Undeva, departe de gardul școlii, ascuns privirii noastre. Cu ochii febrili și cu brațele încrucișate. Mai mult decât încrucișate, încleștate, înlănțuite chiar. De parcă i-ar fi fost frig sau l-ar fi durut burta. De parcă s-ar fi prins de el însuși ca să nu cadă.

Ne sfida pe toți, dar nu se uita la nimeni. Căuta din ochi silueta unui singur băiețel în timp ce strângea cu putere la piept o pungă de hârtie.

Avea în ea un corn cu ciocolată, știam prea bine, și mă întrebam de fiecare dată dacă nu-l strivise de-a binelea strângându-l așa…

Ei bine, de lucrurile astea se agăța: de clopoțel, de disprețul lor, de ocolurile pe la brutărie, de petele de grăsime de pe rever ca niște medalii nesperate.

Nesperate…

Dar… De unde era să știu pe-atunci?

Pe-atunci, îmi era frică de el. Avea pantofii prea ascuțiți, unghiile prea lungi și arătătorul prea îngălbenit. Și buzele prea roșii. Și haina prea scurtă și mult prea strâmtă.

Și conturul ochilor prea închis. Și vocea prea ciudată.

Când în sfârșit ne zărea, zâmbea și întindea brațele spre noi. Se apleca tăcut și îi atingea părul, umerii, chipul. Și în timp ce mama mă lipea hotărâtă de pieptul ei, număram din nou,

fascinat, toate inelele de pe mâinile care mângâiau fața prietenului meu.

Avea câte unul pe fiecare deget. Inele veritabile, frumoase, prețioase, cum aveau bunicile mele… Era clipa în care mama întorcea întotdeauna privirea oripilată, iar eu îi dădeam drumul la mână.

Nu și Alexis. El nu se ferea niciodată. Îi întindea ghiozdanul și mânca pachețelul trimis de cealaltă, absenta, apucând-o înspre piața Marché.

Alexis, cu extraterestrul lui pe tocuri, cu monstrul lui de bâlci, cu măscăriciul școlii, se simțea mai în siguranță și era mai iubit decât mine.

Așa îmi închipuiam eu.

Totuși într-o zi îl întrebasem:

— Dar, ă, până la urmă e… bărbat sau femeie?

— Cine?

— Păi… cel… cea… ăsta care vine să te ia în fiecare seară?

Ridicase din umeri.

Bărbat, bineînțeles. Doar că îi zicea *Nounou*[1].

Iar dădaca asta a lui îi promisese, de exemplu, că o să-i aducă arșice de aur, pe care avea să mi le dea în schimbul bilei ăleia, dacă voiam, dar ia uite… dădaca mea întârzie azi… Sper că nu și-a pierdut cheile… Știi, întotdeauna își pierde câte ceva… Mereu zice că într-o zi o să-și uite și capul la coafor sau

în vreo cabină de la Prisunic, după care începe să râdă și spune că, din fericire, are și picioare!

Dar era bărbat, vezi bine…

Ce întrebare…

Nu reușesc să-mi amintesc numele lui. Deși era ceva ieșit din comun…

Un nume de music-hall, de catifea tocită și de tutun aspru. Ceva de genul Gigi Lamor sau Gino Cherubini sau Rubis Dolorosa sau…

Nu mai știu și turbez pentru că nu pot să-mi amintesc. Sunt într-un avion care mă duce la capătul lumii, trebuie să dorm, trebuie neapărat să dorm. Am luat și pastile pentru asta. N-am de ales, altfel dau colțu'. N-am mai pus geană pe geană de atâta vreme… și o să…

O să crăp.

Dar nimic nu-și face efectul. Chimia, tristețea, istovirea. La mai bine de trei mii de metri altitudine, atât de departe în gol, încă mă mai chinui, ca un idiot, să zgândăr cenușa amintirilor nestinse întru totul. Și cu cât suflu mai mult, cu atât mă ustură mai tare ochii și cu cât văd mai prost, cu atât mă aplec mai mult.

Vecina m-a rugat deja în două rânduri să sting lumina. Îmi pare rău, dar n-am de gând să fac asta. Se întâmpla acum patruzeci de ani, doamnă… Înțelegeți, patruzeci de ani? Am nevoie de lumină ca să-mi reamintesc numele acelui bătrân

travestit. Acel nume genial pe care, bineînțeles, l-am uitat, pentru că și eu îi spuneam tot Nounou. Acel bătrân pe care și eu îl adoram. Pentru că așa stăteau lucrurile cu ei: adorau.

Nounou, cel care intrase în viețile lor fără căpătâi în seara aceea de la spital.

Nounou, cel care ne răsfățase, ne stricase, ne hrănise, ne îndopase, ne hipnotizase de-a binelea, ne vrăjise și ne dezvrăjise de mii de ori. Ne citise-n palmă, ne dăduse-n cărți, ne făgăduise vieți de sultani, de regi, de nababi, destine de ambră și de safire, de gesturi languroase și de iubiri rafinate. Nounou, cel care ieșise într-o dimineață din viețile noastre într-un mod cu totul dramatic.

Dramatic pentru că așa se cuvine. Așa i se cuvenea. Așa se cuvenea în orice privință cu ei.

Eu însă... Mai târziu. Voi povesti mai târziu. Acum nu mai am putere. Și nici chef. Nu vreau să-i pierd iarăși acum. Nu-mi doresc decât să mai stau puțin pe spatele elefantului meu de Formica, ținând cuțitul de bucătărie ascuns în faldurile mele, cu lanțurile, fardurile și toate turbanele lui din Alhambra.

Am nevoie de somn și de copilandrul meu. Am nevoie de tot ce-am pierdut pe drum. De tot ce mi-au dat și apoi mi-au luat înapoi.

Și de tot ce am stricat mai pe urmă...

Da, pentru că așa era lumea lor. Asta era legea lor, crezul lor, viața lor păgână. Adorai, răneai, plângeai, dansai noaptea întreagă, iar pe urmă focul mistuia totul.

Totul.

Nu trebuia să rămână nimic. Nimic. Niciodată. *Nada*. Un gust amar pe buzele strânse, crăpate, schimonosite, paturi, cenușă, chipuri răvășite, ceasuri de lacrimi, ani și ani de singurătate, dar fără amintiri. Mai ales fără amintiri. Amintirile erau pentru ceilalți.

Fricoșii. Cei de rând.

„Veți vedea, puiuții mei, cele mai frumoase petreceri sunt cele date uitării odată cu răsăritul, spunea el, cele mai frumoase petreceri au loc *în timpul* petrecerii. Nu există dimineață. Dimineața e clipa în care iei primul metrou și te lași din nou agresat."

Și ea. Ea. Ea vorbea tot timpul despre moarte. Tot timpul... Ca să o sfideze, să o scoată din minți pe nemernica aia. Pentru că știa foarte bine că tuturor avea să ne vină rândul, era menirea vieții ei s-o știe, și de-aceea trebuia să atingi, să iubești, să bei, să muști, să te bucuri și să uiți totul.

„Dați foc, băieți! Ardeți-mi totul."

Era vocea ei, iar eu... eu încă o mai aud.

Niște sălbatici.

*

Nu poate să stingă lumina. Nici să-nchidă ochii. E pe cale s-o ia, ba nu, chiar *o ia* razna. Știe. Își surprinde imaginea reflectată în întunericul hubloului și...

— Domnule… Vă simțiți bine?

O stewardesă îi atinge umărul.

De ce m-ați părăsit?

— Vă supără ceva?

Ar vrea să-i răspundă că nu, se simte bine, mulțumesc, dar nu poate: plânge.

În fine.

1. Dădacă.

I

1

Începutul iernii. Sâmbătă dimineață. Aeroportul Paris-Charles de Gaulle, terminalul 2E.

Soare lăptos, miros de kerosen, oboseală cumplită.

— Nu aveți bagaje? mă întreabă șoferul de taxi punând mâna pe portbagaj.

— Ba da.

— Atunci le-ați ascuns foarte bine!

El râde, eu mă întorc:

— O, nu… am… Covorul… Am uitat să-l…

— Fugiți! Vă aștept!

— Nu. Atâta pagubă. Nu mai am puterea să… eu… atâta pagubă…

Nu se mai amuză.

— Haideți! Doar n-o să-l lăsați acolo?

— O să-l iau altă dată… Oricum mă întorc poimâine… Parcă aș locui acolo, eu… Nu… Să mergem… mi-e totuna. Nu vreau să mă întorc acum.

„Hei, tu, cioc, cioc, *Doamne, da, chiar tu, voi veni până la tine pe… cal!*

O, da, pe cal!

Hei, tu, cioc, cioc, *Doamne, da, chiar tu, voi veni până la tine pe… bicicletă!*

O, da, pe… bicicletă!“

Nu sună rău ritmul ăsta de swing în taxiul 407 al lui Claudy A’Bguahana, numărul 3786. (Permisul lui e lipit cu scotch pe spătarul scaunului.)

„Hei, tu, cioc, cioc, *Doamne, da, chiar tu, voi veni până la tine cu… dirijabilul*!

O, da, cu dirijabilul!“

Privindu-mă în oglinda retrovizoare, mă întreabă:

— Sper că nu vă deranjează cântecele religioase?

Zâmbesc.

„Hei, tu, cioc, cioc, *Doamne, da, chiar tu, voi veni până la tine cu… racheta cu reacție!*

O, da, cu racheta!“

Cu asemenea melodii, nu ne-am fi pierdut cu toții credința atât de repede, nu-i așa?

O, da!

O, ba da…

— Nu, nu mă deranjează. E perfect așa. Mulțumesc.

— De unde veniți?

— Din Rusia.

— Oho! E frig acolo, nu-i așa?

— Foarte.

Mi-aș fi dorit *nespus* să fiu mai fratern cu cei de-un sânge cu mine, dar… Iar acum îmi pun cenușă-n cap, da, la asta mă pricep, să-mi pun cenușă-n cap cu întârziere, dar nu pot.

Și asta e marea mea vină.

Sunt prea într-o dungă, prea murdar și prea pustiit ca să pot intra în comuniune.

Ceva mai departe, la o intersecție:

— L-ați primit pe Dumnezeu în viața dumneavoastră?

La naiba. Iisus. Numai mie mi se putea întâmpla...

— Nu.

— Știți ceva? Mi-am dat seama imediat. Un om care își lasă bagajele așa, e clar, nu-l are pe Dumnezeu aproape.

Repetă bătând tactul în volan:

— Dumnezeu-nu-i-e-aproape.

— Păi, nu prea..., mărturisesc eu.

— Și totuși nu-i așa! El ne e aproape! El e pretutindeni! Ne arată ca...

— Nu, nu, îl întrerup. În locul din care vin și în cel spre care merg, Dumnezeu nu are ce să caute. Vă asigur.

— Cum așa?

— Din pricina mizeriei.

— Dar Dumnezeu *este* în mizerie! Dumnezeu face miracole, știți?

Arunc o privire la ceas, merge cu 90 la oră, deci e imposibil să deschid portiera.

— Uitați-vă la mine, de exemplu... Înainte eram... Nu eram nimic! Începea să se aprindă. Beam! Jucam cărți! Mă culcam cu o grămadă de femei! Vedeți dumneavoastră, nu eram om... Nu eram nimic! Dar Domnul mi-a deschis ochii. M-a cules ca pe o floricică și mi-a spus: „Claudy, tu..."

Nu voi ști niciodată ce i-a ciripit Bătrânul, ațipisem.

Eram deja în fața ușii blocului meu când mi-a atins ușor genunchiul.

Pe spatele chitanței trecuse coordonatele paradisului: *Biserica Aubervilliers. Strada Saint-Denis, nr. 46-48. Orele 10-13.*

— Să veniți neapărat duminica asta, da? Spuneți-vă următorul lucru: N-am urcat în mașina asta din întâmplare, pentru că întâmplarea… (a făcut ochii mari) nu există.

Cum fereastra din dreptul scaunului pasagerului era lăsată, m-am aplecat să-mi salut păstorul:

— Bine, dar… ă… Nu… nu vă mai culcați… ă… cu nici o femeie?

Zâmbet larg.

— Doar cu cele pe care mi le trimite Cel de Sus.

— Și cum le recunoașteți?

Zâmbet și mai larg.

— Sunt cele mai frumoase.

*

Ne-au învățat totul pe dos, mă gândeam împingând ușa de la intrare, din câte îmi amintesc, pentru mine, unul, singura clipă de sinceritate era cea în care repetam: „Nu sunt vrednic să te primesc“.

Atunci, da. Atunci credeam cu tărie.

Iar, *tu, cioc, cioc* urcând, *da, tu,* cele patru etaje, mi-am dat seama cu groază că nenorocitul ăsta de refren mi se întipărise

în minte *în taxi, da, în taxi*.

O, da.

Era pus lanțul, iar cei zece centimetri ce stăteau între mine și căminul meu m-au scos din minți. Veneam de prea departe, văzusem prea multe, avionul întârziase prea mult, iar Dumnezeu era prea fragil. Am rupt o verigă.

— Eu sunt! Deschideți!

Răcneam bătând cu pumnii în ușă.

— Deschideți odată, fir-ar să fie!

Snoopy și-a strecurat botul prin deschizătură.

— Gata, gata… Calm… Calm…

Mathilde a scos lanțul, s-a dat la o parte și îmi întorcea deja spatele când am trecut pragul.

— Bună ziua! am spus.

A binevoit să ridice mâna și să fluture alene din degete.

Enjoy, ne îndemna spatele tricoului ei. Bun, să vedem. O clipă m-am gândit s-o apuc de păr și să-i strâng ceafa ca s-o silesc să se întoarcă și să-i repet, privind-o drept în ochi, cuvințelele alea două atât de învechite: Bună ziua. Dar apoi, oh… Am lăsat-o baltă. Oricum, auzisem deja ușa camerei trântindu-se.

Fusesem plecat vreme de o săptămână, răspoimâine urma să plec iar și ce… ce mai conta de fapt…

Cum? Ce mai conta? Să înțeleg că eram doar în trecere?

Am intrat în camera lui Laurence, care era și a mea, cred. Patul era impecabil aranjat, pătura netezită, pernele umflate,

înfoiate, semețe. Triste. Am mers încet de-a lungul pereților și m-am așezat pe marginea somierei, ca să nu șifonez nimic.

Mi-am privit pantofii. Destul de mult timp. M-am uitat pe fereastră. Acoperișurile de dincolo de marginea pervazului și Val-de-Grâce în depărtare. Pe urmă la hainele ei de pe spătarul fotoliului…

Cărțile ei, sticla cu apă, agenda, ochelarii, cerceii… Toate astea trebuiau să însemne ceva, dar nu-mi dădeam seama prea bine ce. Eu… eu nu mai înțelegeam.

Mă jucam cu un flacon de pastile lăsat pe noptieră.

Nux Vomica 9CH, tulburări de somn.

Da, în asta se transformase locul ăsta acum, am scrâșnit ridicându-mă.

Nux Vomica.

De fiecare dată era la fel și de fiecare dată era mai rău. Nu mai eram acolo. Țărmul se îndepărta, eu…

Gata, termină, m-am luat la trei păzește. Ești obosit și aiurezi. Încetează.

Apa era clocotită. Cu gura deschisă și ochii închiși așteptam să mă curețe de toate crustele astea otrăvite. De frig, de zăpadă, de lipsa de lumină, de orele de blocaj în trafic, de nesfârșitele discuții cu tâmpitul ăla de Pavlovici, de luptele pierdute din start și de toate privirile alea care încă mă mai urmăreau.

De tipul ăla care în ajun îmi aruncase în față casca. De cuvintele pe care nu le înțelegeam, dar pe care le ghiceam cu

ușurință. De șantierul ăla care mă depășea… Din toate punctele de vedere…

Dar de ce naiba m-oi fi băgat în asta? Și acum! Nu-mi mai găseam nici măcar aparatul de ras printre toate produsele alea cosmetice. Celulită, dureri menstruale, un strop de strălucire, abdomen ferm, față lucioasă, fire despicate.

Ce rost avea toată harababura asta? Ce rost avea?

Și pentru care dezmierdări?

M-am tăiat și am aruncat toate catrafusele alea la gunoi.

— Știi… Mă gândeam să-ți fac o cafea, ce zici?

Cu brațele încrucișate, Mathilde se lăsase aproape de tot pe tocul ușii de la baie.

— E o idee bună.

Se tot uita în jos.

— Știi… Am… Am scăpat câteva chestii… Dar stai liniștită… o să…

— A, nu. Stau foarte liniștită. De fiecare dată faci câte-o boacănă din asta.

— A, da?

A ridicat din umeri.

— Ai avut o săptămână bună? a continuat.

— …

— Hai! La cafea.

Mathilde… Fetița pe care m-am străduit atât de mult s-o îmblânzesc… Atât de mult… Doamne, ce repede a crescut.

Ce noroc că ne-a rămas Snoopy…

— Te simți mai bine?

— Da, am răspuns suflând în cafea, mulțumesc. Am impresia că abia acum am ajuns și eu cu picioarele pe pământ… Tu nu ai ore?

— Nțț…

— Laurence lucrează până seara?

— Da, ne întâlnim cu ea la bunica… O, nu… Nu-mi spune c-ai uitat… Doar știi că e ziua ei azi…

Uitasem. Nu că era ziua ei, ci că ne pregăteam pentru încă o petrecere încântătoare. O adevărată masă în familie, așa cum îmi plăcea mie. Exact ce-mi lipsea.

— Nu i-am luat nici un cadou.

— Știu… De aia n-am rămas peste noapte la Léa. Știam c-o să ai nevoie de mine…

Adolescența… Un yoyo atât de istovitor.

— Știi, Mathilde, ai un dar de a-mi servi când una caldă, când una rece care mă va uimi întotdeauna…

Mă ridicasem să-mi mai torn cafea în ceașcă.

— E bine că mai am și eu pe cine uimi…

— Ei, hai…, i-am răspuns atingându-i spatele, să nu exagerăm.

Se arcuise. Ușor.

Exact ca maică-sa.

Am hotărât să mergem pe jos. După ce-am străbătut câteva străduțe cufundate în tăcere, fiecare întrebare pe care i-o puneam părând să o mâhnească și mai mult decât cea de

dinainte, a început să se joace cu iPod-ul și să răsucească firele de la căști.

Bun… Cred că ar trebui să-mi iau un câine, nu? Să am și eu pe cineva care să se bucure când mă întorc acasă și să mă iubească… Fie și unul de pluș, nu? Cu ochii mari, blajini și cu un mecanism care să-l facă să dea din coadă când îl mângâi pe cap.

O… Îl iubesc deja…

— Ce faci, te-ai bosumflat?

Din cauza aparatului rostise cuvintele astea mai tare decât era nevoie, iar femeia care aștepta lângă mine la trecere se întorsese.

Mathilde a oftat, a închis ochii, a oftat din nou, și-a scos casca din urechea stângă și a băgat-o în urechea mea dreaptă:

— Bine… Hai că-ți pun ceva pentru vârsta ta, ca să-ți mai revii.

Acolo, în mijlocul ambuteiajului și al zgomotului, la capătul unui fir scurt de tot, care mă mai lega încă de o copilărie foarte îndepărtată, câteva acorduri de chitară au ajuns până la mine.

Câteva note și vocea perfectă, răgușită și puțin tărăgănată a lui Leonard Cohen.

Suzanne takes you down to her place near the river
You can hear the boats go by
You can spend the night beside her
And you know that she's half crazy[1]*…*

— Așa mai merge, nu?

But that's why you want to be there[2].

Am dat din cap ca un băiețel capricios.

— Super.

Părea foarte mulțumită.

Primăvara era încă departe, dar soarele începuse deja să încălzească, întinzându-se leneș peste domul Panteonului. Fiica-mea-care-nu-era-fata-mea-dar-nici-mai-puțin-de-atât m-a luat de braț, ca să nu rămân fără cască, și iată-ne în Paris, cel mai frumos oraș din lume, după cum fusesem nevoit să recunosc după atâtea plecări.

Hoinăream prin cartierul acela pe care îl iubeam atât de mult, lăsând în urmă Grands Hommes, noi, doi muritori de rând care nu atrăgeam atenția nimănui, pierduți în mulțimea tihnită a weekendurilor. Liniștiți, cu garda lăsată și în același ritm, pentru că *he's touched our perfect bodies with his mind*[3].

— E demențial, am scuturat din cap, chestia asta încă mai are priză?

— Păi da...

— Trebuie să fie mai bine de treizeci de ani de când fredonam exact aceeași melodie plimbându-mă pe strada asta... Vezi chioșcul ăla de-acolo...

I-am făcut semn cu bărbia înspre vitrina de la Dubois, magazinul de vopsele din strada Soufflot.

— Dacă ai ști câte ore am petrecut salivând în fața vitrinei lor... Totul mă făcea să visez. Totul. Planșele lor, pensulele lor, acuarelele Rembrandt... Într-o zi l-am văzut chiar pe Prouvé ieșind din magazin. Îți dai seama, Jean Prouvé! Ei bine, fără doar și poate, în ziua aia mai aveam puțin și făceam mătănii

strigând că Iisus *was a sailor* și tot tacâmul... Prouvé... când îmi aduc aminte...

— Cine mai e și ăsta?

— Un geniu. Nici măcar, de fapt. Un inventator... Un artizan... Un tip incredibil... O să-ți arăt cărțile lui... Dar... ă... să ne întoarcem la flăcăul nostru... Mie cel mai mult îmi plăcea *Famous Blue Raincoat*, nu o ai și pe asta?

— Nu.

— Oh! Atunci ce vă învață ăștia la școală? Eu unul eram înnebunit după melodia asta! Înnebunit! Cred că agățasem banda tot derulând-o înapoi...

— De ce?

— Of, nu-mi mai amintesc... Ar trebui s-o ascult din nou, dar, din câte știu, era vorba despre un tip care îi scria unuia dintre prietenii lui... un individ care îi furase cândva femeia și acum îi spunea că simțea că l-a iertat... Era ceva despre o șuviță de păr, din câte mi-amintesc, iar... mie... care nu eram în stare nici măcar să agăț o fată, ca un mare nătăfleț ce mă aflam, atât de stângaci și de posomorât că deveneam patetic, povestea asta mi se părea super, *super* sexy. Mă rog... scrisă parcă pentru mine, ce mai...

Râdeam.

— Stai, că asta nu-i tot... Îl convinsesem pe tata să-mi dea trenciul lui vechi, îl vopsisem în albastru și o dădusem în bară. Ieșise un căcăniu care aducea cu găinațul de rață. Era în ultimul hal de urât! Nici nu-ți poți imagina!

Râdea și ea.

— Crezi cumva că asta m-a împiedicat? Nici pomeneală. Mă încingeam bine de tot cu cordonul și, cu baierele atârnând, cu gulerul ridicat, ținând pumnii strânși în buzunarele descusute, înaintam…

Mă imitam, arătându-i cât eram de demodat pe-atunci. Peter Sellers în zilele lui de glorie.

— …cu pași mari, străbătând mulțimea, misterios, de nepătruns, străduindu-mă din răsputeri să nu iau în seamă toți ochii aceea care nici măcar nu mă priveau. Ehe! Ce mai, bag mâna-n foc că se distra pe cinste nenea Cohen din vârful muntelui său alături de iluminații maeștri zen!

— Ce s-a întâmplat cu el?

— Păi… din câte știu eu, n-a murit încă…

— Nu, cu trenciul…

— A… trenciul… La gunoi! Ca tot restul… Dar poți s-o întrebi diseară pe Claire, poate știe ea mai multe.

— Bine… O să descarc eu de pe net…

M-am încruntat.

— Ei, asta-i culmea! Doar n-o luăm *iar* de la capăt… A câștigat destui bani ăsta…

— Știi foarte bine că nu e vorba de bani… E mai complicat. E…

— Stop. Știu. Mi-ai spus deja de-o mie de ori. În ziua în care nu vor mai exista artiști vom fi cu toții morți, bla bla bla…

— Exact. Deși vom continua să trăim, vom fi deja morți. Ia uite, că tot vorbeam…

Ajunseserăm în fața magazinului Gibert.

— Intră, ți-l fac cadou, frumosul meu pardesiu verzui…

Când am ajuns la casă, am ridicat puțin din sprânceană. Încă trei CD-uri apăruseră ca prin minune pe tejghea.

— Ei, și pe astea aveam de gând să le descarc, a spus ea pe un ton fatalist.

Am plătit, iar ea mi-a depus ștampila unui sărut pe obraz. În cea mai mare viteză.

Intrând din nou în valul mulțimii de pe bulevardul Saint-Michel, mi-am luat inima-n dinți:

— Mathilde?

— *Yes*.

— Pot să-ți pun o întrebare mai delicată?

— Nu.

După câțiva metri, în timp ce-și acoperea fața cu mâinile:

— Te-ascult.

— Ce s-a întâmplat cu noi? De-am ajuns așa de…

Tăcere.

— Așa de cum? a întrebat părul ei.

— Nu știu… previzibili… de vânzare… Eu îmi scot cardul și am dreptul la un gest de afecțiune… Mă rog, de afecțiune… Un gest, acolo… Ce… cât a ajuns să coste un sărut de-al tău?

Am deschis portofelul și am verificat chitanța.

— Cincizeci și cinci de euro și șaizeci de cenți. Bun…

Tăcere.

Am aruncat-o în canal.

— Nici acum nu e vorba de bani, fiindcă întotdeauna mi-a făcut plăcere să ți-i ofer… dar mi-aș fi dorit atât de tare să-mi fi

spus bună ziua, mai devreme, când m-am întors, aș... atât de mult mi-aș fi dorit...

— Dar *ți-am* spus bună ziua..

Am tras-o de mânecă pentru a o face să se uite la mine, apoi am ridicat mâna și i-am imitat gestul degetelor lenevoase. Sau lașitatea degetelor, mai degrabă.

Cu o mișcare bruscă, și-a retras mâna.

— De altfel, nu e vorba numai despre cum te-ai purtat cu mine mai devreme, am continuat, știu că și cu maică-ta faci la fel... Ori de câte ori o sun, când sunt atât de departe și când aș avea și eu nevoie de... Numai despre asta îmi vorbește. Despre atitudinea ta. Despre cum vă împungeți tot timpul. Despre genul ăsta de șantaj permanent... Un strop de tandrețe pentru niște mărunțiș... Mereu. Mereu. Și...

M-am oprit, prinzând-o iar de mână.

— Spune-mi. Ce s-a întâmplat? Cu ce am greșit? Cu ce *ți-am* greșit ca să merităm asta? Știu... Poți să dai vina pe adolescență – vârsta ingrată –, pe toate schimbările și toate prostiile astea, dar tu... Tu, Mathilde. Pe tine te credeam mai inteligentă decât pe ceilalți... Credeam că la tine n-o să țină. Că ești mult prea dezghețată ca să intri în statisticile lor.

— Ei bine, te-ai înșelat.

— Am văzut...

„Pe care mă chinuisem atât de mult s-o îmblânzesc..." Ce-i cu tâmpenia asta de mai mult ca perfect care plutea mai devreme în aburii cafelei? Pentru că făcuse supraomenescul efort de-a

băga o pastilă într-un aparat și de-a apăsa pe micul buton verde?

Ei… Și eu sunt cam încuiat…

Dar nu, totuși nu…

Nici nu mai știu cât avea… șapte-opt ani poate și tocmai pierduse finala unui concurs… Parcă o văd aruncându-și casca într-un șanț, lăsând capul în jos și năpustindu-mi-se în brațe pe neașteptate. Uau. Era să mă dărâme. Am fost nevoit chiar să mă țin de un stâlp ca să nu cad.

Emoționat, răvășit, cu răsuflarea tăiată și neștiind ce să fac cu mâinile, o înfășurasem până la urmă în poalele hainei mele în timp ce ea îmi umplea cămașa de lacrimi, muci și baligă, strângându-mă cât putea de tare.

Gestul acesta însemna să „iei pe cineva în brațe“? Da, am hotărât, da. Era pentru prima dată.

Prima dată… și, când spun opt ani, mă înșel sigur. Nu mă pricep deloc la vârste. Poate se întâmpla chiar mai târziu… Doamne Dumnezeule, au trecut ani de zile?

Dar chiar așa stătea, chiar așa. Se băgase toată sub căptușeală, iar eu, cu picioarele înghețate și coapsele amorțite, care aveau să-mi înțepenească în scurt timp în nenorocita aia de carieră normandă, am profitat cât am putut ca s-o ascund de lume în timp ce zâmbeam prostește.

Mai târziu, în mașină, pe când stătea ghemuită pe bancheta din spate:

— Cum se numea poneiul tău? Fistic?

Nici un răspuns.

— Caramel?

Vorbeam cu pereții.

— A, da, asta e, mi-am amintit! Ștrudel!

— …

— Păi? La ce să te aștepți de la un ponei urât și prost, care pe deasupra se mai numește și Ștrudel? Pe bune! Vrei să-ți spun ceva? E clar că a fost prima și ultima oară când a ajuns în finală!

Eram răutăcios. Făceam pe nebunul și nici măcar nu mai știam sigur cum îl chema. Dacă mă gândesc mai bine, cred că se numea Alună.

Mda, oricum întorsese capul.

Am strâns din dinți și am îndreptat oglinda retrovizoare.

Ne treziserăm în zori. Eram istovit, îmi era frig, eram în criză de timp și trebuia să trec pe la firmă chiar în seara aceea pentru a face o a nu știu câta noapte albă. Și-apoi, îmi fusese întotdeauna frică de cai. Chiar și de cei mici. Mai ales de cei mici… Of, of, of… Gândurile astea mă măcinau destul de tare în timp ce așteptam blocat în trafic. Destul de tare… Și, pe când eram ocupat să-mi picur strop cu strop otrava, nervos, încordat, gata să izbucnesc, am auzit dintr-odată cuvintele astea:

— Uneori mi-aș dori să fii tatăl meu…

Nu i-am răspuns nimic de teamă să nu stric totul. Nu sunt tatăl tău sau sunt ca și tatăl tău sau sunt mai bun decât tatăl tău sau nu, vreau să spun, sunt… Pff… Mi se părea că tăcerea era mult mai grăitoare decât vorbele mele.

Dar astăzi… Astăzi, când viața a ajuns atât de… Atât de cum? Atât de anevoioasă, atât de *tumultuoasă* în cei o sută zece metri pătrați ai noștri. Astăzi, când aproape că nici nu mai fac dragoste cu Laurence, când îmi văd spulberat câte un vis pe zi și fiecare zi pe șantier îmi mănâncă un an din viață, când vorbesc cu Snoopy în gol și sunt nevoit să-mi tastez codul PIN ca fiu iubit, regret aceste faruri de avarie…

Ar fi trebuit să le aprind, desigur.

Ar fi trebuit să trag pe banda de siguranță, după cum pe bună dreptate i se spune, să ies în întuneric, să deschid portiera din dreptul ei, să o trag de picioare afară și să o îmbrățișez la rândul meu.

Ce m-ar fi costat? Nimic.

Nimic, pentru că n-ar mai fi trebuit să rostesc nici un cuvânt… În fine… Așa îmi imaginez scena asta ratată: eficientă și mută. Deoarece cuvintele, fir-ar să fie, cuvintele… Nu m-am priceput niciodată la cuvinte. N-am stăpânit niciodată vocabularul…

Niciodată.

Iar acum, în fața porții Facultății de Medicină, când mă întorc și îi văd chipul dur, crispat, urâțit aproape din cauza unei întrebări neînsemnate, îmi spun că eu, cel care nu pune niciodată întrebări, aș fi făcut mai bine să-mi țin gura și de data asta.

Mergea în fața mea, cu pași mari și cu capul plecat.

— Șicrecămabinecavoi? am auzit-o bălmăjind.

— Poftim?

S-a întors.

— Și crezi că e mai bine ca voi?

— Poftim?

Turbase.

— Zi! Crezi că e mai bine ca voi? Crezi că-i mai bine așa? Pentru că voi nu sunteți previzibili?

— Care noi?

— Care noi, care noi… Voi, cine altcineva! Tu și mama! Acum vin eu și te întreb, voi doi în ce statistici vă încadrați? Cea a cuplurilor ticăloșite, care…

Tăcere.

— Care ce? m-am aventurat ca un prost.

— Știi foarte bine…, a șoptit.

Da, știam. Ăsta și e motivul pentru care am tăcut amândoi până la urmă.

În clipa aceea o invidiam pentru căștile ei, fiindcă eu unul nu aveam decât propriul meu zbucium ca să-mi alung gândurile.

Pârâiturile și trenciul mâncat de molii.

Ajunși în strada Sèvres, în fața acelui magazin trufaș care deja mă descuraja, am luat-o la dreapta.

— Te superi? Simt nevoia să beau o cafea înainte de luptă…

M-a urmat strâmbându-se.

Mi-am fript buzele cu cafeaua în timp ce ea căuta ceva prin chestiile alea ale ei.

— Charles?

— Da.

— Vrei să-mi spui ce zice în cântecul ăsta?… Pentru că mai înțeleg unele chestii, dar nu totul…

— Sigur.

Și am ascultat iar frățește același cântec. Ea la *dolby*, eu la stereo. Fiecare asculta cu câte o ureche.

Dar primele acorduri de pian au fost repede acoperite de zgomotul filtrului de cafea.

— Stai puțin…

M-a tras spre celălalt capăt al tejghelei barului.

— Ești gata?

I-am făcut semn că da.

O altă voce de bărbat. Mai caldă.

Și mi-am început traducerea simultană.

— *Dacă ai fi o stradă, aș merge*… Ia stai… Pentru că poate fi stradă *sau* drum, depinde de context. Vrei poezie sau vrei să-ți traduc cuvânt cu cuvânt?

— Of, a oftat oprind muzica, trebuie să strici totul… Nu vreau o lecție de engleză, vreau doar să-mi spui ce zice!

— Bine, m-am enervat, lasă-mă să-l ascult singur mai întâi și pe urmă o să-ți spun.

I-am luat căștile și mi-am acoperit urechile cu amândouă mâinile în timp ce o priveam cu coada ochiului cum aștepta nerăbdătoare.

Mă țicnisem. Mai tare decât îmi închipuisem. Mai tare decât îmi dorisem. O… O luasem razna.

Nenorocitele astea de cântece de dragoste… Mereu atât de viclene… Gata să ne facă să dăm frumos din coadă în mai puțin de patru minute. Nenorocitele astea de banderile înfipte în inimile noastre căzute pradă statisticilor.

I-am dat înapoi casca oftând.

— Ei, îți place?

— Cine e?

— Neil Hannon. Un cântăreț irlandez… Hai, putem să-ncepem acum?

— Putem.

— Și nu te mai întrerupi, da?

— *Don't worry, sweetie, it's gonna be all right*, am molfăit eu cuvintele printre dinți ca un cowboy.

Zâmbea din nou. Bine jucat, Charly, bine jucat…

Și mi-am continuat drumul de unde mă oprisem pentru că, fără doar și poate, era vorba de un drum.

— *Dacă ai fi un drum, te-aș urma până la capăt… Dacă ai fi noaptea, aș dormi toată ziua… Dacă ai fi ziua, aș plânge toată noaptea…* Acum nu mă mai scăpa din ochi, ca să nu piardă nici un cuvințel… *Pentru că tu ești calea, adevărul și lumina.*

Dacă ai fi copac, te-aș putea cuprinde cu brațele… și… nu… nu te-ai putea plânge. Dacă ai fi copac… mi-aș scrijeli numele pe pântecul tău, iar tu n-ai putea geme deoarece copacii nu gem… (aici, mă îndepărtam puțin, „'Cos trees don't cry", OK, bine, mă scuzi, Neil? Am o adolescentă sub presiune la capătul firului.) *Dacă ai fi bărbat… tot te-aș iubi… Dacă ai fi o băutură, te-aș sorbi până la ultima picătură… Dacă ai fi atacată, aș ucide pentru*

tine… Dacă numele tău ar fi Jack, mi l-aș schimba pe-al meu în Jill pentru tine… Dacă ai fi un cal, aș curăța baliga din grajdul tău fără să mă plâng vreodată… Dacă ai fi un cal, aș străbate câmpiile pe spinarea ta până în zori… și ziua-ntreagă până la căderea serii (ei… n-aveam timp să șlefuiesc cuvintele)… *te-aș putea cânta în versurile mele* (nici traducerea asta nu era prea strălucită)… (Dar ei chiar nu-i păsa de asta și îi simțeam părul atingându-mi obrajii.) (Și parfumul i-l simțeam. Apa ei prețioasă de tânără adolescentă ruptă-n coate.) *Dacă mi-ai fi fiică, mi-ar veni greu să-ți dau drumul… Dacă mi-ai fi soră, aș,* ăăă… „find it doubly“… hai, la plesneală, *m-aș simți îngemănat. Dacă… dacă ai fi câinele meu, te-aș hrăni cu resturi direct de pe masă* (sorry), *chiar dacă asta ar scoate-o din minți pe nevastă-mea… Dacă ai fi câinele meu* (și de-aici începea un crescendo), *sunt sigur că așa ai vrea să fie și atunci mi-ai fi un credincios prieten necuvântător, iar tu* (aproape că urla) *n-ar mai trebui să gândești niciodată și…* (acum chiar că urla, dar cu o voce tristă) *și am fi împreună până la sfârșit.* (Într-adevăr, până la *sfâââârșiiiiiiit*, dar simțeai că nici el nu era prea sigur… Nu era sigur deloc…)

I-am înapoiat bunul în tăcere și am comandat o a doua cafea, de care nu aveam nici un chef, doar ca să-i las timp să se dezmeticească. Timp să se reobișnuiască treptat cu lumina și să-și tragă sufletul.

— Sunt înnebunită după cântecul ăsta…, a oftat ea.

— De ce?

— Nu știu. Deoarece… Deoarece copacii nu gem.

— Ești îndrăgostită? am întrebat-o pășind pe un teren minat.

S-a schimbat puțin la față.

— Nu, mi-a mărturisit, nu. Îmi închipui că atunci când ești îndrăgostit nu simți nevoia să asculți versuri din astea…

După câteva minute, în care mă îndeletnicisem cu răzuirea conștiincioasă a melasei de pe fundul ceștii:

— Să ne întoarcem la chestia aia de care vorbeai tu…

A ridicat ochii într-acolo, înspre întrebarea mea de mai devreme.

N-am zis nici pâs.

— Cu schimbările și tot restul… Ei bine, hmm… Cred c-ar trebui să lăsăm lucrurile așa… Știi, ca să nu fim prea posesivi unii cu alții?

— Păi, nu chiar… nu…

— Uite… tu te poți baza pe mine ca să te-ajut să găsești un cadou pentru mama, iar eu mă pot baza pe tine ca să-mi traduci cântecele care-mi plac… și… Cam asta e.

— Asta-i tot? m-am revoltat ușor, asta-i *tot* ce ai să-mi propui?

Își trăsese gluga la loc.

— Da. Deocamdată da. Dar… hmm… de fapt e mult. Mda… e… e mult.

I-am cercetat chipul.

— De ce zâmbești ca un tâmpit?

— Pentru că, i-am răspuns ținându-i ușa ca să iasă, dacă ai fi câinele meu, ți-aș arunca resturile de la masă și ai fi în sfârșit prietena mea credincioasă.

— Ha, ha! Foarte tare.

Și, în timp ce așteptam neclintiți pe marginea trotuarului urmărind cascada de mașini, a ridicat piciorul, prefăcându-se că face pipi pe pantalonii mei.

Fusese sinceră cu mine și, odată ajunși în lift, m-am hotărât să-i răspund cu aceeași monedă:

— Știi, Mathilde…

— Ce? (cu tonul unui ce *mai* vrei?)

— Cu toții putem fi cumpărați…

— Știu, mi-a răspuns, tăindu-mi macaroana.

Siguranța cu care mă pusese la punct m-a făcut să cad pe gânduri. Mi se părea că eram mai generoși pe vremea lui Suzanne…

Sau poate mai puțin afurisiți?

Ea a mai coborât o treaptă.

— Bun, atunci terminăm cu discuțiile astea din cale-afară de spinoase, s-a făcut?

— S-a făcut.

— Ce-i luăm mamei până la urmă?

— Ce vrei, am răspuns.

O clipă de tăcere.

— Eu i-am luat deja un cadou, a spus strângând din dinți, ăsta e din partea *ta*…

— Sigur, sigur, lasă-mă puțin să mă uit, am răspuns cu o veselie forțată…

Carevasăzică asta însemna să ai paisprezece ani? Să fii îndeajuns de lucid încât să știi că totul se cumpără pe lumea

asta și în același timp îndeajuns de naiv și de gingaș încât să te ții în continuare de mână cu doi adulți deodată și să stai între ei, chiar la mijloc, fără să mai țopăi, dar să-i strângi cu putere, să-i legi strâns de tot, ca să rămână *împreună*, în ciuda a tot și toate.

Era mult, nu?

Chiar dacă asculta cântecele alea frumoase, povara asta trebuie să fi fost tare grea…

Eu oare cum eram la vârsta ei? Total imatur, bănuiesc…

Când am ajuns la etajul superior, m-am împiedicat. Eh… Nu contează. Nici cât negru sub unghie. Chiar deloc.

Oricum nu-mi amintesc nimic.

Gata, puișor, m-am săturat deja, mi-am dat seama în timp ce mă prindeam de balustradă. Căutăm, găsim, împachetăm și-o ștergem de-aici.

O geantă. Încă una… A cincisprezecea, cred…

— Dacă nu e mulțumită de produsul acesta, doamna poate veni oricând să-l schimbe, m-a asigurat zeloasă vânzătoarea.

Știu, știu. Mulțumesc. Doamna le schimbă des. Știți, ăsta e și motivul pentru care nu mă agit prea tare…

Însă am tăcut și am plătit. Am plătit.

Nici nu ieșisem bine din magazin, că Mathilde a dispărut iar, lăsându-mă să stau ca un prost în fața chioșcului de ziare, chinuindu-mă să citesc titlurile de pe prima pagină, însă fără să rețin nimic.

Îmi era foame? Nu. Aveam chef să mă plimb? Nu. N-ar fi mai bine să mă duc să mă culc? Ba da. Sau mai bine nu. Nu m-aș mai trezi.

Nu ar… Un tip mă împingea ca să ia un ziar și tot eu mă scuzam.

Singur și lipsit de imaginație, rămas fără pereche în mijlocul furnicarului, am ridicat brațul ca să fac semn unui taxi și i-am dat adresa de la birou.

Mă întorceam la muncă pentru că, în prezent, altceva nu știam să fac. Să văd ce tâmpenii mai făcuseră pe-aici cât timp fusesem plecat și să verific tâmpeniile pe care se pregăteau să le facă dincolo… Pe scurt, cam asta era meseria mea de câțiva ani încoace… Fisuri adânci, un cuțit caraghios și multă tencuială.

Înaintând în grad, arhitectul atât de promițător se transformase într-un mic zidar. Astupa gura celorlalți pe englezește, nu mai desena, înghițea pe nerăsuflate atâtea *miles* și adormea legănat de zumzetul războaielor de pe CNN, în paturi de hotel mult prea mari pentru el…

Afară se înnorase și mi-am lipit fruntea de geamul răcoros, comparând culoarea Senei cu cea a Moscovei în timp ce țineam pe genunchi un cadou oarecare.

Oare Dumnezeu era acolo?

Greu de spus.

1. Suzanne te duce în locul ştiut de ea, lângă râu/Poţi să auzi bărcile trecând/Poţi să-ţi petreci noaptea cu ea/Ştii că e pe jumătate nebună. (în engl., în orig.)

2. Dar de asta îţi şi doreşti să fii acolo. (în engl., în orig.)
3. Ne-a atins trupurile perfecte cu mintea sa. (în engl., în orig.)

2

Au sosit, sunt cu toții acolo.

O să-i prezentăm în ordinea apariției, va fi mai simplu.

Cel care ne deschide ușa spunându-i lui Mathilde, o, ce mare s-a făcut, e deja femeie acum, e soțul surorii mele mai mari. Mai am un cumnat, dar ăsta chiar e preferatul meu. Ia zi, ai mai chelit puțin, adaugă scoțându-mi pălăria, de data asta ți-ai amintit să aduci niște votcă? Păi ce naiba faci la rusnaci? Dansezi cazacioc sau ce?

Ce vă spuneam… E tare, nu? E perfect. Bun, mai departe… Îl împingem puțin și, chiar în spatele lui, dăm peste un domn care se ține foarte drept și care ne ia hainele – e tatăl meu, Henri Balanda. El, dimpotrivă, nu vorbește prea mult. A renunțat. Mă anunță că mi-a sosit corespondența, făcând semn înspre consola din stânga mea. Îl îmbrățișez fără să mă lungesc prea mult. Corespondența pe care încă o mai primesc la ai mei nu conține decât fleacuri de la foști tovarăși de luptă. Întâlniri de promoții, reînnoiri de abonamente la reviste pe care nu le mai citesc de douăzeci de ani și invitații la colocvii la care nu merg niciodată.

Perfect, îi răspund, uitându-mă deja după coșul de gunoi, care de fapt nu e un coș de gunoi, după cum îmi va spune iar mama peste câteva clipe încruntându-se, e un suport de umbrele, în caz că ai uitat. Un scenariu bine-cunoscut…

Mama, care se vede doar din spate, în capătul holului, încinsă cu șorțulețul ei, își împănează friptura în bucătărie.

Iat-o întorcându-se, îmbrățișând-o pe Mathilde și spunându-i: ce mult ai crescut, ești domnișorică acum! Îmi aștept rândul, salutându-mi cealaltă soră, nu nevasta lui Séraphin Lampion, ci a deșiratului ăluia așezat acolo. Ăsta nu-i de aceeași teapă. E directorul unei sucursale Champion din provincie, dar înțelege perfect politica economică și problemele lui Bernard Arnault. Da, celebrul Bernard Arnault de la trustul LVMH. Poți spune că e un fel de coleg de-al lui. Pentru că, înțelegeți, de fapt, au cam aceeași meserie… Mă opresc aici. O să ne distrăm copios imediat.

Ea, ea se numește Edith și-i vom auzi și vocea. Va vorbi despre cât de greu atârnă ghiozdanele, despre ședințele cu părinții, dar serios, va adăuga refuzând o a doua felie de tort, e uimitor cât de puțin se implică lumea în ziua de azi. De exemplu, la serbarea de sfârșit de an, a venit *cineva* să mă înlocuiască la standul de pescuit? Nimeni! Atunci, vă întreb, dacă părinții se fofilează, ce pretenții să mai ai de la copii? Ei, dar n-ai de ce să-i porți pică – soțul ei e director la Champion, deși avea stofă de un post super tare, după cum a și dovedit, iar groapa de nisip din curtea școlii Saint-Joseph este totuși lumea ei, deci nu, nu trebuie să-i porți pică. Doar că ne obosește și ar trebui să mai schimbe și ea placa din când în când. Eventual și coafura, că tot veni vorba… Să o urmăm în salonaș, unde ne așteaptă altă figură: sora mea, Françoise. Sora numărul unu. Doamna Cazacioc, pentru cei care n-au fost atenți sau care au mai întârziat prin bucătărie. Ea, da, își schimbă des coafura, dar

e și mai previzibilă decât mezina. De altfel, nici n-am ce să spun despre ea, ajunge să reproduc prima ei replică: „Vai, Charles, dar arăți îngrozitor… Și-apoi te-ai mai… te-ai mai și îngrășat, nu?“. Bine, hai, fie și a doua, ca să nu fiu acuzat că sunt părtinitor: „Ba da! Ai mai pus ceva pe tine de când ne-am văzut ultima dată, clar! Trebuie să recunosc, dragă, că tot aiurea te-ai îmbrăcat…“

Nu, nu-mi plângeți de milă, încă trei ore și vor dispărea din viața mea. Cel puțin până la Crăciunul viitor, cu puțin noroc. Acum n-au cum să mai intre în camera mea fără să bată la ușă înainte și, când se apucă să mă pârască, sunt deja departe…

Cireașa de pe tort am lăsat-o la urmă. Cea care nu se vede, dar se aude râzând la etaj împreună cu toți adolescenții familiei. Să luăm urma râsului acestuia fermecător și mai dă-le-ncolo de nuci de caju…

*

— Nu, chiar nu-mi vine să cred! îmi strigă ocupată să-mi ciufulească unul dintre nepoți, știi despre ce vorbesc idioții ăștia?

Ne sărutăm în fugă.

— Uită-te și tu la ei, Charles! Uite ce tineri și chipeși sunt cu toții… Ia uite ce dinți frumoși au! (îi ridică buza de sus bietului Hugo), salivează și tu puțin în fața acestei superbe tinereți! Toate miliardele astea de kile de hormoni care își fac de cap! Și… știi despre ce vorbesc ei?

— Nu, îi răspund, relaxându-mă în sfârșit.

— Despre câți giga au, fir-ar să fie de treabă… Tocmai și-au scos cu toții chestiile alea cu muzică pentru a le compara numărul de giga… Groaznic, nu? Și când mă gândesc că ei ne vor plăti nouă pensiile, ciupește-mă că nu-mi vine să cred. După asta, presupun că o să vă comparați opțiunile de la abonamente, nu?

— Ne-am ocupat deja de asta, rânjește Mathilde.

— Nu, pe bune, chiar mă întristați, copii… La vârsta voastră ar trebui să fiți îndrăgostiți lulea! Să scrieți poezii! Să plănuiți Revoluția! Să furați de la bogați! Să hoinăriți cu rucsacul în spate! Să plecați! Să schimbați lumea! Dar câți giga… Câți giga… Pff… De ce să nu discutați despre creditele imobiliare, că tot veni vorba?

— Dar tu? întreabă nevinovata Marion, tu despre ce vorbeai cu Charles când erai de vârsta noastră?

Surioara mea se întoarce spre mine.

— Păi noi… La ora asta dormeam deja, bolborosesc la rândul meu, sau, eventual, ne făceam temele, nu?

— Categoric. Sau poate mă ajutai să-mi scriu lucrarea despre Voltaire?

— Foarte probabil. Sau, alteori, lucram în plus pentru săptămâna următoare… Și apoi, îți mai aduci aminte cum ne distram spunând pe de rost formule geometrice?

— Cum să nu! strigă mătușica lor preferată, sau ecua…

Perna pe care o încasează drept în față o împiedică să-și termine propoziția.

Ripostează de îndată urlând. Un alt pui de pernă zboară prin cameră, apoi un adidas Converse, strigăte de luptă, o șosetă făcută ghem, un…

Claire mă trage de mânecă.

— Hai, să mergem. Acum, că am încins atmosfera aici, hai și la parter să băgăm câteva fitile…

— O să fie mai greu…

— Bla bla bla!… E de-ajuns să mă strecor lângă cretinul celălalt și să-i laud produsele Casino și treaba e ca și făcută…

Se întoarce pe trepte și adaugă cu o voce gravă:

— Pentru că la Casino încă mai e promoție la genți! În timp ce la Champion, nici pomeneală…

O pufnește râsul.

Asta e ea. Asta e Claire. Doar așa ne mai consolăm și noi pentru celelalte două, nu? Cel puțin, pe mine asta m-a consolat întotdeauna…

— Ce puneți la cale acolo sus? Ce-i cu țipetele astea? întreabă mama îngrijorată, trăgându-se de șorț.

Soră-mea se dezvinovățește, arătându-i mâinile:

— Eu n-am făcut nimic, Pitagora e de vină.

Între timp apăruse și Laurence. Se așezase pe marginea canapelei și își bătea deja capul cu mărețul plan de restructurare a raionului de condimente.

Bun, de acord, era seara ei, aniversarea ei, muncise toată ziua, dar totuși… Nu ne văzuserăm de mai bine de-o

săptămână… Nu putea și ea să vină la mine? Să se ridice? Să-mi zâmbească? Sau pur și simplu să se uite la mine?

M-am furișat în spatele ei.

— Nu, nu, ai dreptate, chiar e o idee bună să pui sticlele de ketchup lângă conservele de pastă de tomate.

Iată ce-i sugera mâna mea pe umărul ei.

Enjoy.

În timp ce ne îndreptam spre sufragerie, m-a băgat în sfârșit și pe mine în seamă, ca să folosesc o expresie auzită la etaj:

— Ai călătorit bine?

— Excelent, mulțumesc.

— Și mi-ai adus un cadou pentru cei douăzeci de anișori ai mei, s-a alintat ea agățându-se de brațul meu, vreo bijuterie de la Fabergé cumva?

Clar. E tradiție de familie…

— Păpuși rusești, am mormăit, știi, cu cât te străduiești mai mult să-nțelegi o femeie frumoasă, cu atât mai mică o descoperi…

— Spui asta pentru mine? a glumit îndepărtându-se.

Nu. Pentru mine.

A glumit.

A glumit îndepărtându-se.

E exact genul de adăugire din pricina căreia mă îndrăgostisem de ea cu mulți ani în urmă, pe vremea când piciorul ei urca de-a lungul coapsei mele în timp ce soțul ei îmi explica amănunțit ce aștepta de la serviciile mele, jucându-se

întruna cu inelul trabucului său, imprimându-i acestui nevinovat crâmpei de hârtie o mișcare de du-te-vino care mi se părea… foarte îndrăzneață…

Da… Pentru că alta ar fi fost mai previzibilă, mai agresivă. Spui asta pentru mine? O alta mi-ar fi dat un răspuns zeflemitor, mușcător, scrâșnind din dinți, printre dinți, ironic, m-ar fi fulgerat cu privirea sau orice altceva mai puțin crud. Nu și ea. Nu și frumoasa Laurence Vernes…

Era iarnă și i-am reîntâlnit într-un restaurant luxos din arondismentul VIII. „Ne vedem la o cafea“, precizase el. Mda… la o cafea… Eram doar un furnizor de servicii, nu un client.

În cel mai bun caz, un biscuit.

Până la urmă, am apărut.

Gâfâind, neglijent, voluminos. Cu casca în mână și schițele la subraț. Urmat de un chelner pe cât de îngrozit, pe-atât de slugarnic care se tot agita pe lângă mine și nu mai prididea ajutându-mă să-mi scot țoalele. Îmi luase din mână groaznicul hanorac și se îndepărtase cercetând mocheta deschisă la culoare. Vâna, presupun, pete de motorină, de noroi sau de vreo altă dejecție probabilă.

Scena nu durase decât câteva secunde, dar mă unsese la suflet.

Iată-mă așadar acolo, șmecher și zeflemitor, descotorosindu-mă de fularul meu lung și înfiorându-mă încă o dată când privirea mea a întâlnit-o din întâmplare pe-a ei.

Ea a crezut, a știut sau a vrut ca zâmbetul acela să-i fie închinat ei, când era de fapt adresat absurdității unei situații, prostiei unei lumi, a lumii ei, care, fără voia mea, îmi asigura pâinea (pe-atunci mi se părea că să-i prezinți unui tip care făcuse avere din marochinărie devizul pentru reamenajarea duplexului său, „fără să te atingi de marmură“, era o dovadă gravă de lipsă de gust din partea mea… Dar costurile, Doamne Dumnezeule, costurile! Corbusier se răsucea în mormânt[1] (între timp m-am schimbat. Mi-am mai dat drumul la curea cu ocazia cinelor de afaceri și am strâns reproșuri blânde împotriva celor de la URSAFF[2]. Încă mă mai lupt cu luciditatea. Cum m-am luptat și cu marmura…), fără voia mea, cum spuneam, și fără să mă invite, rugându-mă doar să iau loc la o masă pătată în timp ce alt lingău strângea firimiturile rămase.

Proasta mea dispoziție pentru un zâmbet. Un quiproquo deci.

Primul.

Dar drăguț…

Drăguț, dar puțin forțat deja pentru că, după cum mi-am dat seama mai târziu, siguranța ei, privirile galeșe pe care mi le arunca, acea îndrăzneală măgulitoare se datorau mai degrabă virtuților domnului Taittinger decât farmecului meu vag… Dar, în fine… Ceea ce simțeam în scobitura genunchiului în timp ce încercam să mă concentrez asupra dorințelor lui era degetul ei mare.

Îmi cerea detalii asupra dormitorului. „Să fie ceva spațios și intim totodată“, spunea întruna, aplecându-se peste graficele mele.

— Nu-i așa, iubito? Ești de acord?

— Poftim?

— Camera! a țipat într-o ureche exasperată. Ce Dumnezeu, fii și tu puțin atentă…

Era de acord. Doar frumosul ei picior rătăcea.

Am iubit-o în cunoștință de cauză și nu prea văd cum m-aș putea plânge astăzi că se îndepărtează glumind…

Ea a fost cea care a supravegheat lucrările. Întâlnirile noastre s-au înmulțit și, pe măsură ce lucrările înaintau, perspectivele mele deveneau mai nesigure, strângerile ei de mână mai moi, pereții de susținere mai puțin obsedanți, iar muncitorii din ce în ce mai inoportuni.

Până când, într-o seară, invocând o problemă cu parchetul care era ori prea deschis, ori prea închis – nici ea nu mai știa prea bine – mi-a cerut să vin la ea pe dată.

Așa că noi am fost primii care au inaugurat acea cameră maiestuoasă… Pe o prelată pentru vopsea, spațioasă și intimă, în mijlocul mucurilor de țigară și al borcanelor de *white-spirit*[3]…

Dar după ce s-a îmbrăcat la loc în tăcere, a făcut câțiva pași, a deschis ușa, a închis-o din nou, s-a întors spre mine netezindu-și fusta și m-a anunțat răspicat:

— Nu voi locui niciodată aici.

De data asta vorbise fără aroganță, fără amărăciune și fără agresivitate. Nu va locui niciodată aici…

Am stins lumina și am coborât scările pe întuneric.

— Știți că am o fetiță? m-a întrebat între două etaje și, în timp ce băteam în geamul portarului ca să-i înapoiez cheile, a adăugat încet, numai pentru ea:

— O fetiță care cred că merită mai mult de-atât…

A, da! Planul de așezare a invitaților la masă! Asta e întotdeauna partea cea mai tare a serii…

— Bun… Laurence… în dreapta mea, spune bătrânul meu tată, apoi dumneata, Guy (biata de ea… discuții despre rafturile recent aranjate, hoții de buzunare și scandalurile cu angajații, asta o aștepta…), după aia vii tu, Mado, pe urmă Claire, apoi…

— Nu se poate! sare mama smulgându-i hârtia din mână. Am hotărât ca Charles să stea acolo, Françoise lângă el, aici… Dar nu, nu merge… Acum ne mai lipsește un bărbat…

Ce ne-am face fără planurile astea?

Claire mă privea. Știa că mai lipsește un bărbat… I-am zâmbit, iar ea a ridicat din umeri cu un aer nepăsător, pentru a alunga această manifestare de afecțiune a mea, care nu-i plăcea.

Totuși privirile noastre spuneau mult mai mult…

Fără să mai aștepte, a tras scaunul din fața ei, și-a desfăcut șervetul și s-a adresat băcanului nostru preferat:

— Hai! Vino aici, dragul meu Guitou! Hai să-mi mai spui o dată la ce-mi dau dreptul cele trei puncte de fidelitate.

Mama a oftat și s-a dat bătută:

— Of… haideți, așezați-vă cum vreți…

Ce talent, m-am gândit.

Ce talent…

Dar inteligența acestei fete minunate, care era în stare să saboteze în două secunde un plan de așezare la masă ori să facă suportabilă o reuniune de familie, să ia la rost puștii blazați fără să-i umilească, să câștige simpatia unei femei ca Laurence (nici n-are rost să mai adaug că între Laurence și celelalte două nu s-a înfiripat niciodată nimic, ceea ce, de altfel, m-a și bucurat) și respectul colegilor săi, care e poreclită micuța Vauban prin cabinetele capitonate ale anumitor aleși („Dosar atacat de Balanda, dosar câștigat, dosar apărat de Balanda, dosar de neatins“, am citit într-o zi într-o revistă de urbanism foarte serioasă), toate astea – flerul, finețea, bunul-simț – dispar brusc atunci când vine vorba de inimă.

Bărbatul care lipsea în seara aceea și de ani de zile deja era un om în carne și oase. Doar că probabil se afla și el alături de familia lui. Alături de soția lui („la mami“, cum spunea ea, cu un zâmbet prea mânzesc pentru a fi sincer), în fața șervetului său împăturit.

Eroic.

Stând foarte drept în papucii lui.

Aproape că ne certaserăm din cauza prostănacului ăluia… „Nu, Charles, nu poți spune asta… Nu e chiar așa…“ Iată cu ce fel de răspunsuri cretine venea ea în timp ce eu, în chip de Don Quijote, mă luptam cu această moară de cuvinte. Dar de-atunci am renunțat, am renunțat. Un bărbat care, chiar și mediocru ca el, e în stare să-i spună răspicat și fără să glumească deloc unei femei ca ea: „Ai răbdare, când or să se facă fetele mari, o să plec“, nu merită nici măcar fânul bătrânei Rosinanta.

N-are decât să crape.

„De ce mai stai cu el?“, am întrebat-o în toate felurile posibile.

„Nu știu. Pentru că nu mă vrea, probabil…“

Altă pledoarie nu-și găsește. Da, ea… Aceeași… Adorabilul nostru colac de salvare și spaima Palatului de Justiție…

Dar am lăsat-o baltă. Din pricina oboselii și a sincerității, căci până la urmă eu nu sunt în stare să-mi fac ordine nici măcar în viața mea.

Nu am destulă putere ca să fiu un bun procuror.

Și-apoi mai sunt la mijloc atâtea renunțări, zone întunecate și terenuri mult prea alunecoase chiar și pentru sufletul geamăn al unui frate ca mine. Așa că nu mai vorbim despre asta. Își închide mobilul. Ridică din umeri. Asta-i viața. Râde. Și face pe campionul de serviciu ca să nu se mai gândească la asta.

Urmarea o trecem sub tăcere. E deja poveste veche.

Mica petrecere. Cina de sâmbătă seara în mijlocul unor oameni respectabili care își joacă rolul cu vitejie. Tacâmurile primite la nuntă, înfiorătoarele suporturi de cuțite în formă de baset, paharul scăpat din mână, kilogramul de sare vărsat pe masă, dezbaterea dezbaterilor de la televizor, săptămâna de muncă de treizeci și cinci de ore, acea parte a Franței care alege să dea bir cu fugiții, plata impozitelor, radarul care te prinde când nici nu te gândești, ciufutul care spune că arabii fac prea mulți copii și mironosița care răspunde că n-ar trebui să generalizăm, stăpâna casei care o ține una și bună că a lăsat prea mult mâncarea pe foc doar pentru plăcerea de-a fi

contrazisă și patriarhul care se neliniștește cum că vinul n-ar fi destul de rece.

Haideți… Vă scutesc de toate descrierile astea… Cunoașteți foarte bine parantezele astea călduroase și întotdeauna puțin deprimante care se numesc familie și care, din când în când, vă amintesc ce scurt e drumul străbătut…

Singurele lucruri vrednice de menționat sunt râsetele copiilor de la etaj, hohotele cele mai răsunătoare fiind chiar ale lui Mathilde. Iar chicotele ei ne poartă până în fața cuștii portarului din Beauséjour, în ceasul mărturisirilor superbei soții a clientului, pe vremea când îmi punea inima pe jar și simțurile pe-o prelată nenorocită.

Nu voi ști niciodată din ce primejdie a scăpat fetița, nici ce merita de fapt, știu însă cât de mult mi-a ușurat strădaniile… După această primă „ședință pe teren“, n-am mai primit nici o veste de la ea. Nu mai venea, era de negăsit, ba și mai rău, de neînchipuit, iar ultimele mele sugestii n-au primit nici un răspuns.

Dar îmi bântuia gândurile. Îmi bântuia mintea. Și, pentru că era prea frumoasă pentru mine, am trișat.

Calul meu troian era făcut și el tot din lemn. Meșterisem la el săptămâni în șir.

Era lucrarea de diplomă pe care n-avusesem niciodată curajul s-o termin. Capodopera mea de sfârșit de studii, visul meu zăvorât într-un sertar, moneda aruncată în fântâna dorințelor…

Cu cât pierdeam speranța de-a o revedea, cu-atât migăleam mai mult la opera mea. Lansam provocări celor mai pricepuți artizani din mahalaua Saint-Antoine, colindam prin magazinele de modelism, profitând chiar și de o călătorie la Londra pentru a mă rătăci puțin printre pisicile unei bătrânici uimitoare, *Mrs Lily Lilliput*, care era în stare să bage tot Palatul Buckingham într-un degetar și care m-a scuturat de o mică avere. Țin minte că mă înzestrase cu o armată întreagă de forme de prăjiturele din aramă, puțin mai mari decât o gărgăriță. *An essential in the kitchen, indeed,* mă asigura în timp ce bătea factura… *oversized*. Până când, într-o bună zi, m-am văzut silit să recunosc adevărul: nu mai era nimic altceva de adăugat, trebuia să dau de ea.

Știam că lucra la Chanel, așa că, luându-mi inima-n dinți și interpretând pe rând în minte C-ul drept Cucerire și Concupiscență, deși, sărman fanfaron, ar fi trebuit să-l iau mai degrabă drept Cupidon și Cochetă, am deschis ușa magazinului din strada Cambon. Proaspăt bărbierit, tăiat chiar pe alocuri, dar cu un guler curat și cu șireturi noi.

Au chemat-o, iar ea s-a prefăcut surprinsă, jucându-se cu șiragul de perle, s-a purtat fermecător, degajată și… Doamne, câtă cruzime… Dar nu m-am dat bătut și am invitat-o să treacă sâmbăta următoare pe la firmă.

Iar când puștoaica ei și-a descoperit cadoul, adică cel pe care i-l făcusem eu, și când i-am arătat cum să lumineze cea mai frumoasă casă de păpuși din lume, am știut că lucrurile mergeau pe făgașul dorit.

Uluită inițial, apoi tulburată și tăcută, se întreba deja care va fi prețul pe care va trebui să-l plătească pentru toate acele ceasuri de speranță răbdătoare. Sosise timpul să joc și ultima carte: „Ia priviți, am spus aplecându-mă spre ceafa ei, are până și marmură…"

Atunci a zâmbit și m-a lăsat s-o iubesc.

„Atunci a zâmbit și m-a iubit" ar fi sunat mai bine, nu-i așa? Ar fi fost mai intens, mai romantic. Dar n-am îndrăznit… Pentru că n-am fost niciodată sigur, cred… Iar acum, când o privesc stând de partea cealaltă a mesei, veselă, amabilă, atât de îngăduitoare, atât de *mărinimoasă* cu ai mei și la fel de seducătoare, la fel de… Nu, n-am fost niciodată sigur… După mocheta din Bristol și înflăcărarea stârnită de alcool, poate că Mathilde a fost cel de-al treilea quiproquo al poveștii noastre…

Rătăcirile astea sunt ceva nou pentru mine… Introspecția, întrebările fără rost legate de noi doi, toate astea nu-mi stau deloc în fire. Să fie din cauza călătoriilor prea dese? Sau a prea multor schimbări de fus orar, tavane de hotel și nopți nedormite? Sau a prea multor minciuni… Sau a prea multor suspine… De prea multe ori mobilul se închidea de fiecare dată când mă iveam pe neașteptate, prea multe fițe și toane sau… Prea mult nimic, de fapt.

Nu era prima dată când Laurence mă înșela și până acum poveștile astea nu mă șifonaseră prea tare. Nu că mi-ar fi făcut plăcere, dar, după cum am mai spus, mă aruncasem de bunăvoie în gura lupului și îl mai și gâdilasem în treacăt. Am

înțeles repede că mă întinsesem mai mult decât îmi era plapuma. Refuzase mereu să se căsătorească, nu mai voia copii, nu mai… Și-apoi… eu munceam atât de mult și eram plecat atât de des… Așa că mă făceam și eu că plouă și îmi măguleam amorul-propriu ca să mă amăgesc.

Asta îmi reușea destul de bine, de altfel. Cred chiar că… escapadele ei au fost de multe ori un foarte bun combustibil pentru ceea ce ne ținea loc de cuplu. În orice caz, pernele noastre erau încântate.

Îi seducea, îi înlănțuia, se plictisea și îi abandona. Se întorcea la mine și îmi vorbea pe întuneric. Dădea cearșafurile la o parte, se ridica într-un cot, îmi mângâia spatele, umerii, chipul, fără grabă, îndelung și sfârșea întotdeauna prin a-mi șopti vorbe de genul: „Știi, tu ești cel mai bun…“ sau „Nu mai e altul ca tine…“ Eu tăceam, rămâneam nemișcat, nu încercam niciodată să mă pun în calea mișcării șerpuitoare a mâinii ei.

Căci, deși era pielea mea, în nopțile acelea de reculegere mi se părea că ei îi aparțineau cicatricele pe care încerca să le contureze și să le oblojească masându-le ușor.

Dar au trecut vremurile alea… Acum îi încredințează tulburările ei de somn homeopatului și nici măcar pe întuneric nu mă mai lasă să văd ce palpită și tresare sub splendidul ei înveliș…

Cine e de vină? Mathilde, care a crescut prea repede și care, precum Alice din poveste, n-a mai încăput în casa pe care a făcut-o fărâme? Care nu prea mai are nevoie de mine să-i țin scărița și care în curând va vorbi engleza mai bine ca mine…?

Neglijența tatălui ei, care părea atât de gravă și care a devenit aproape amuzantă odată cu trecerea timpului? Ironia a luat locul amărăciunii și nu-i nici o pagubă, dar comparația dintre noi doi nu îmi mai e atât de favorabilă. Chiar dacă eu nu încurc niciodată datele vacanțelor școlare, eu…

Timpul, care nu prea își face treaba cum trebuie? Căci eram tânăr pe-atunci, eram puțin mai mic decât ea, eram chiar „tinerelul“ ei. Dar am prins-o din urmă. Și am întrecut-o chiar.

Uneori mă simt atât de bătrân.

Atât de bătrân…

Meseria asta feroce, care îți cere să te lupți tot timpul, să convingi și iar să te lupți? Meseria asta în care nimic nu e definitiv câștigat și care, deși merg pe cincizeci de ani, îmi dă impresia că sunt tot studentul acela buimac, dependent de cafeină, care repetă fără încetare „sunt presat de timp, sunt presat de timp“ oricui stă să-l asculte și care își prinde urechile prezentând un al nu știu câtelea proiect în fața unui al nu știu câtelea juriu, singura diferență fiind că sabia lui Damocles a căpătat un altfel de tăiș odată cu trecerea anilor.

Ei bine, da… Acum nu mai e vorba de note sau de promovarea anului, ci de bani. De foarte, foarte mulți bani. De bani, de putere, dar și de megalomanie. Asta ca să lăsăm la o parte aspectul politic. Da, să-l lăsăm la o parte.

Sau dragostea poate? Acea…

— Dar tu, Charles? Tu ce părere ai?

— Poftim?

— Despre Muzeul de Artă Primitivă?

— A! A trecut ceva vreme de când n-am mai dat pe-acolo. Am trecut pe la șantier de câteva ori, dar…

— În orice caz, continuă sora mea Françoise, dacă vrei cumva să faci pipi… Nici nu mai știu cât ne-a costat mașinăria aia, dar e clar că au făcut economie cel puțin la ușile de la toaletă!

Nu mă pot împiedica să-mi imaginez ce față ar face Nouvel și echipa lui dacă ar fi aici în seara asta…

— Păi… intenționat au făcut așa, continuă glumețul de bărbatu-său, doar nu crezi că oamenii primitivi se rușinau să-și dea jos frunza de viță? Un tufiș și gata!

Mda, mai bine nu. Mai bine că nu erau aici.

— Două sute treizeci și cinci de milioane, șuieră celălalt, cel care nu glumește, agățându-se de șervetul pe care-l avea în față.

Și, fiindcă adunarea nu reacționa destul de prompt, adăugă:

— În euro, bineînțeles. Mașinăria aia, cum atât de bine i-ai spus, draga mea Françoise, îi va fi costat pe contribuabilii francezi infima sumă de… (își scoate ochelarii, apoi mobilul, butonează puțin și închide ochii)… un miliard cinci sute patruzeci de milioane de franci.

— Vechi? se îneacă mama.

— Nu…, răspunde el umflându-se în pene, noi.

Jubilează. De data asta a mers. Au mușcat momeala. Adunarea e cuprinsă de neliniște.

Caut privirea lui Laurence, care îmi răspunde cu un zâmbet stânjenit. Mai sunt încă unele lucruri, cum ar fi acesta, de exemplu, pe care le respectă la mine.

Conversația își reia cursul, păstrându-și doza zdravănă de prostie și de bun-simț. Acum câțiva ani se vorbea despre Opera Bastille sau BNF[4], ei bine, și acum sunt atacate cam aceleași subiecte și totul o ia de la capăt.

Claire, care stă lângă mine, se apleacă și-mi șoptește:

— Și prin Rusia ce mai e?

— Berezina, îi mărturisesc zâmbind.

— Încetează…

— Ba da, nu glumesc deloc… Aștept dezghețul ca să număr morții…

— La naiba…

— Da, *ciort*, cum spun ei.

— E aiurea?

— Pff… pentru agenție nu, dar pentru mine…

— Pentru tine?

— Nu știu… Nu prea mă prinde rolul lui Napoleon… Îmi lipsește… *viziunea* lui, bănuiesc…

— Sau nebunia lui…

— A, asta se rezolvă în timp!

— Glumești, nu? mă întreabă îngrijorată.

— Da, o liniștesc, strecurându-mi mâna între doi nasturi ai cămășii, din vârful acestui dezastru încă mai țin piept celor patruzeci de secole de arhitectură.

— Când trebuie să te-ntorci?

— Luni…

— Nu se poate!

— Ba da…

— De ce așa de repede?

— Stai să auzi ultima noutate… ține-te bine… au început să dispară macaralele… În timpul nopții, zbrr, își iau zborul.

— Imposibil…

— Ai dreptate… Au nevoie de ceva mai multe zile ca să-și întindă aripile imense… Mai ales că iau cu ele și celelalte mașinării… Excavatoarele, betonierele, forezele… Tot.

— Glumești…

— Deloc.

— Și atunci? Ce-o să faci?

— Ce-o să fac? Iată o întrebare bună. Mai întâi, o să angajez o firmă de pază care să supravegheze propria noastră firmă de pază, iar apoi, când și aceasta va fi coruptă, o să…

— O să ce?

— Nu știu… O să-i chem pe cazaci.

— Ce cloacă…

— Tu ai zis-o…

— Și tu conduci debandada asta?

— În nici un caz. Nimic nu poate fi condus. Nimic. Vrei să-ți spun ce fac de fapt?

— Bei!

— Nu numai. Recitesc *Război și pace*. Și după treizeci de ani mă îndrăgostesc din nou de Natașa ca-n prima zi. Asta fac.

— Ce porcărie… Nu-ți trimit și ție câteva fete superbe ca să te mai relaxezi puțin?

— Încă nu…

— Mincinosule…

— Dar tu? Ce mai e nou în viața ta?

— A, eu…, oftează ea luându-și paharul, eu mi-am ales meseria asta ca să salvez planeta și mă văd nevoită să ascund mizeria altora sub colțuri de mochete ce imită gazonul modificat genetic, dar în rest totul e bine.

Se amuză.

— Și chestia cu barajul? întreb.

— S-a făcut. Le-a ajuns cuțitul la os.

— Ai văzut…

— Pff…

— Ce „pff“? E de bine… *Enjoy*, ar fi cazul!

— Charles?

— Mda…

— Știi, ar trebui să ne asociem…

— Ca să facem…?

— O cetate ideală…

— Dar *ne aflăm* într-o cetate ideală, frumoaso, iar tu știi asta foarte bine…

— Da, dar totuși…, zice dând ochii peste cap, ne-ar mai trebui câteva magazine Champion, nu?

Dling! La aceste cuvinte, vocea celui care răspunde de ele se alătură din mers discuției noastre:

— Ce spuneți?

— Nimic, nimic… Vorbeam despre ultima ta reclamă la caviar…

— Poftim?

Claire îi zâmbește. El ridică din umeri și se întoarce la veșnicul său refren: În buzunarele *cui* intră impozitele noastre?

Oh… Dintr-odată mă simt obosit… Obosit, obosit, obosit și dau mai departe platoul cu brânzeturi fără să mă ating de nimic, ca să mai câștig puțin timp.

Îl privesc pe tata – întotdeauna discret, curtenitor, elegant… Mă uit la Edith și la Laurence, care își istorisesc întâmplări despre profi psihorigizi și despre menajere stângace, asta dacă nu cumva e invers, apoi la elementele de decor ale acestei sufragerii în care nimic nu s-a clintit din loc de mai bine de patruzeci de ani, la…

— Când dăm cadourile?

Au năvălit puștii. Slavă Domnului! Deja patul nu mi se mai pare atât de departe.

— Strângeți farfuriile și veniți după mine la bucătărie, le ordonă bunica.

Surorile mele se ridică de la masă și se duc după cadouri. Mathilde îmi face cu ochiul, arătându-mi plasa în care se află geanta noastră, iar Félix Rockefeller Potin își încheie dezbaterea ștergându-se la gură:

— Oricum, ne îndreptăm rapid spre dezastru!

Asta e. A zis-o. De obicei așteaptă cafeaua, dar de data asta problemele cu prostata îl zoresc puțin, bănuiesc. Gata… Mai tacă-ți fleanca acum.

Scuze, dar sunt obosit, după cum spuneam.

Françoise se întoarce cu aparatul de fotografiat și stinge lumina, Laurence își aranjează discret părul, iar copiii aprind chibriturile.

— A rămas lumina aprinsă pe hol! strigă cineva.

Mă ofer s-o sting.

Dar, în timp ce caut întrerupătorul, privirea îmi cade pe un plic, aflat chiar deasupra, din teancul meu de scrisori.

Un plic alb și lung, acoperit cu un scris mărunt și negru, pe care-l știu fără să-l recunosc. Ștampila nu-mi spune mare lucru. Codul poștal și numele unui oraș pe care nu știu nici măcar să-l localizez pe hartă, dar scrisul totuși…

— Charles! Ce faci acolo? se plânge lumea în timp ce imaginea tortului oglindit în vitrină începe deja să pâlpâie.

Sting lumina și mă întorc la ei.

Dar cu gândul sunt deja departe.

Nu reușesc să văd chipul lui Laurence în licărul lumânărilor. Nu cânt „La mulți ani!“. Nu încerc nici măcar să aplaud. Sunt… Sunt ca țăcănitul ăla care și-a înfulecat madlena, numai că la mine e exact pe dos. Deja mă retrag în cochilie. Nu vreau să las nimic să mă atingă. Simt că un colț uitat de lume e pe cale să se deschidă la picioarele mele, simt golul prin franjurii covorului și încremenesc căutând instinctiv tocul ușii sau vreo spetează de scaun de care să mă sprijin. Pentru că, într-adevăr, cunosc scrisul ăsta și ceva nu e în regulă. Ceva din mine i se împotrivește. Ceva din mine se teme deja de el. Mă gândesc. Rotițele minții mele se pun în mișcare și zdrăngănitul lor acoperă efuziunea lumii de-afară. Nu le mai aud strigătele, nu aud nici când mă roagă să aprind din nou lumina.

— Alo, Charleees!

Scuze.

Laurence își desface cadourile, iar Claire îmi întinde paleta pentru tort:

— Hei? Ce faci? Mănânci în picioare?

Mă așez, îmi pun în farfurie, bag lingu… mă ridic.

Pentru că mă intimidează, dezlipesc plicul cu grijă, folosind o cheie ca să nu-l rup. Coala e împăturită în trei. Desfac primul colț – inima începe să-mi bată mai tare, apoi pe al doilea – inima mi se oprește în loc.

Trei cuvinte.

Nici o semnătură. Nimic.

Trei cuvinte.

Țac.

Ghilotina a căzut, ridicați cuțitul.

Ridicând capul, îmi încrucișez privirea cu imaginea mea reflectată în oglinda de deasupra consolei. Îmi vine să-i trag o săpuneală zdravănă tipului ăstuia și să-i strig: De ce naiba tot încercai să ne aburești cu Proust al tău și cu toate tâmpeniile alea? Doar știai…

Nu-i așa că știai?

Nu găsește nici un răspuns.

Mă privește și, pentru că nu reacționez în nici un fel, sfârșește prin a șopti ceva. Nu aud nimic, dar văd cum îi tremură buzele. Ceva de genul: Bine, rămâi tu. Rămâi tu cu ea. Eu mă duc. Înțelege că trebuie, dar tu poți să rămâi. O să fiu la înălțime.

Așa că se întoarce la tortul lui. Aude sunete, voci, râsete, ia cupa de șampanie pe care i-o întinde cineva și ciocnește cu ceilalți zâmbind. Femeia cu care împarte și bune, și rele de câțiva ani de zile face turul mesei și îmbrățișează pe toată lumea. Îl îmbrățișează și pe el. Spune: „E foarte frumoasă, mulțumesc". Se apără de acest elan de tandrețe mărturisind că Mathilde a ales-o și o aude pe aceasta din urmă protestând vehement, de parcă ar fi trădat-o. I-a simțit parfumul și a bâjbâit după mâna ei, însă ea era deja departe și îmbrățișa pe altcineva. Întinde din nou paharul. Sticla e goală. Se ridică, se duce să aducă alta. O deschide prea repede. Spuma țâșnește în valuri. Își toarnă, golește paharul, îl umple la loc.

— Te simți bine? îl întreabă vecina de masă.

— …

— Ce-ai pățit? Ești foarte palid. Parcă te-ai fi întâlnit cu o fantomă…

Bea.

— Charles…, murmură Claire.

— N-am nimic. Sunt frânt…

Bea.

Se scorojește. Se crapă. Se sparge. Nu vrea.

Tencuiala sare, balamalele cedează, piroanele se desfac.

Nu vrea. Luptă. Bea.

Sora lui mai mare îl privește pieziș. El îi închină un toast. Ea insistă. Îi spune zâmbind și rostind răspicat fiecare silabă:

— Françoise… Măcar o dată, măcar *o dată* în viața ta… Nu mă mai seca…

Îl caută din priviri pe dobitocul de bărbatu-său, de parcă ar fi vreun vajnic cavaler gata să-i sară în apărare, dar acesta nu înțelege de ce se strâmbă. Îi pică fața. Din fericire, *tada!*… Cealaltă își face apariția!

Edith îl dojenește cu blândețe, clătinând din cap:

— Charles…

Îi închină și ei un toast și deja nu-și mai găsește cuvintele când o mână se așază pe încheietura sa. Se întoarce spre posesoarea ei. Mâna e fermă, iar el se liniștește.

Tămbălăul începe din nou. Mâna nu s-a clintit. O privește.

Întreabă:

— Ai țigări?

— Ei… Ai uitat că nu mai fumezi de cinci ani?…

— Ai sau n-ai?

Vocea lui o sperie. Îl ia din nou de braț.

*

Stau amândoi cu coatele sprijinite de balustrada de pe terasă, întorcând spatele lumii și luminii.

În fața lor se întinde grădina copilăriei. Același balansoar, aceleași straturi cu flori impecabil întreținute, același incinerator de frunze uscate, aceeași priveliște, aceeași lipsă de orizont.

Claire scoate din buzunar pachetul de țigări și îl împinge pe trepte. El se întinde să-l ia, dar Claire nu-i dă drumul:

— Mai ții minte cât de greu ți-a fost în primele luni? Cât te-ai chinuit să te lași?

Îi strânge mâna cu care îl prinsese de braț. Când începe s-o doară, îi spune:

— A murit Anouk.

1. Le Corbusier (1887-1965) – arhitect, designer, urbanist şi pictor, cunoscut mai ales pentru contribuţia sa la ceea ce el numea Arhitectură Modernă.

2. *Union pour le Recouvrement des Cotisations de la Sécurité Sociale et des Allocations Familiales* – Asociaţia pentru recuperarea cotizaţiilor la securitatea socială şi a alocaţiilor pentru familii.

3. Produs obţinut prin distilarea petrolului brut, întrebuinţat ca solvent în vopsitorie şi în industria lacurilor.

4. *Bibliothèque nationale de France* – Biblioteca Naţională a Franţei, cu sediul la Paris. (n.r.).

3

Cât timp îți ia să fumezi o țigară?

Cinci minute?

Atunci rămân tăcuți cinci minute.

Ea e cea care rupe tăcerea, iar cuvintele pe care le rostește îl copleșesc. Pentru că îi era frică de ele, pentru că…

— Să înțeleg că ai primit vești de la Alexis?

— Eram sigur că o să spui asta, zice cu o voce stinsă, aș fi băgat mâna-n foc și nici nu-ți dai seama cât de tare mă…

— Cât de tare te ce?

— Cât de tare mă tulbură… Cât de tare mă contrariază… Cât de tare mi-e ciudă pe tine, presupun… Credeam că vei fi ceva mai generoasă de data asta… Credeam că o să mă întrebi „Din ce cauză?“ sau „Când?“ sau… mai știu eu ce. Dar, fir-ar să fie, nu el… Nu el… Nu așa pe nepusă masă… Nu merită asta.

Din nou tăcere.

— Din ce cauză a murit?

Scoate scrisoarea din buzunarul interior.

— Uite… Și nu-mi spune „E scrisul lui“ că te omor.

O desface la rândul ei, o împăturește la loc și șoptește:

— Da. E chiar scrisul lui…

Se întoarce spre ea.

Ar vrea să-i spună o grămadă de lucruri. Vorbe tandre, înspăimântătoare, dure, blânde, idioate, cuvinte de tovarăș de

luptă sau de soră iubitoare. Sau să o zdruncine, să o brutalizeze, să o sfâșie în două, dar nu e în stare decât să scoată un geamăt și să-i rostească numele:

— Claire…

Iar ea, ea îi zâmbește, fiindcă joacă la cacealma. Dar o cunoaște prea bine, așa că dă pur și simplu cărțile pe față și o prinde de braț ca să o târască până la margine.

Ea își sucește gleznele pe pietriș, iar el vorbește de unul singur. Vorbește în gol.

Vorbește pentru ea, pentru el, pentru incineratorul de frunze sau pentru stele și spune:

— Gata… S-a sfârșit.

Rupe scrisoarea și o aruncă la coșul din bucătărie. Când ridică piciorul de pe pedală și capacul cade cu zgomot, are senzața că a închis la timp un fel de cutie a Pandorei. Și pentru că stă în fața chiuvetei, își stropește fața cu apă, gemând.

Se întoarce la ceilalți, la viață. Se simte deja mai bine. S-a sfârșit.

*

Dar senzația de prospețime pe care o dă apa rece împroșcată pe un chip extenuat cât timp durează?

Douăzeci de secunde?

Asta e. Își caută din priviri paharul, îl golește până la fund și îl umple din nou.

Se duce să se așeze pe canapea. Lângă consoarta lui. Ea își aranjează sacoul.

— Iar tu, tu… fii drăguță cu mine… o avertizează, vezi bine că m-am cam cherchelit…

Vorbele astea nu o amuză deloc, o deranjează mai degrabă, îi strică tot cheful. Iar pe el îl trezesc din beție.

Se apleacă, pune mâna pe genunchiul ei și o privește cu coada ochiului:

— Știi că o să mori și tu într-o zi? Știi, drăguța mea? Că o să crăpi și tu?

— Chiar că a băut prea mult! protestează ea râzând forțat. Apoi, venindu-și în fire, adaugă: Ia mâna, te rog, mă doare.

Deasupra zaharniței plutește o umbră de stânjeneală. Mado îi aruncă priviri întrebătoare surorii lui mai mici, care îi face semn să-și bea în continuare cafeaua ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Mestecă în cafea, mamă, mestecă liniștită! O să-ți explic. Cazacioc aruncă o piatră în baltă și celălalt cumnat se chinuie s-o scoată:

— Ei bine, oftează Edith, noi o să plecăm… Bernard, cheamă tu copiii, te rog…

— Bună idee! întărește Charles. Ia treceți cu toții în 4 × 4 ăla imens și cărați-vă! Așa-i, campionule? Ți-ai tras un 4 × 4 tare de tot acum, nu-i așa? L-am văzut mai devreme… Cu geamuri fumurii și tot tacâmul…

— Charles, te rog, deja nu mai ești amuzant…

— Păi… n-am fost niciodată, Edith. Știi foarte bine…

Se ridică, se oprește la baza scării și răcnește:

— Mathilde! Culcat, cățel!

Apoi, întorcându-se spre înalta adunare a juraților consternați:

— Nu vă speriați. E o glumă a noastră…

Tăcere extrem de stânjenitoare, tulburată brusc de niște schelălăituri demente.

— Ce vă spuneam…

Se răsucește, ținându-se de sfera de alamă de la capătul scării, și o apostrofează pe regina petrecerii:

— E drept că în clipa asta puștoaica ta e penibilă, dar știi ceva? E singurul lucru frumos pe care mi l-ai dăruit vreodată…

— Hai. Mergem acasă, șuieră Laurence într-un târziu. Dă-mi cheile de la mașină. Nu te las să conduci în halul ăsta.

— Bine zis!

Își încheie sacoul și face o plecăciune.

— Noapte bună tuturor. Sunt praf.

4

— Din ce cauză? întreabă imediat Mado.

— Nu mai știu..., răspunde Claire, care a rămas după ce-a plecat ultimul musafir ca să-i ajute să strângă masa.

Tatăl ei le urmează în bucătărie cărând un maldăr de farfurii murdare.

— Ce se mai întâmplă în casa asta de nebuni? oftează el.

— A murit fosta noastră vecină...

— Care mai e acum? Bătrâna Verdier?

— Nu. Anouk.

Ah, ce grele i se par dintr-odată farfuriile... Le lasă și se așază în capul mesei.

— Dar... când?

— Nu se știe...

— A avut un accident?

— Ți-a spus doar că nu se știe! repetă nevastă-sa enervată.

Tăcere.

— Era tânără totuși. Era așa de...

— Șaizeci și trei de ani, șoptește soțul ei.

— O... nu se poate. Nu ea. Era prea... plină de viață ca să moară vreodată...

— O fi fost cancer? își dă cu părerea Claire.

— Da, sau...

Maică-sa face semn din ochi spre o sticlă goală.

— Mado…, o dojenește el încruntându-se.

— Ce Mado? Ce Mado? Știi foarte bine că obișnuia să tragă la măsea!

— S-a mutat de-atâta timp… Cine știe ce-o mai fi făcut după aceea…

— Iar tu, tu tot îi mai iei apărarea, nu-i așa?

Ce răutăcioasă se făcuse dintr-odată. Claire bănuia că îi scăpaseră unele lucruri, dar nu-și închipuia că se va ajunge până aici în seara asta…

Ea, Charles, iar acum tatăl ei… Trei dintr-o lovitură…

Ah… Cât de departe erau toate astea… Dar nu, totuși nu… Charles, care nu se mai ținea prea bine pe picioare, iar acum tu, tată…Tu, care nu mi-ai părut niciodată atât de bătrân ca acum, în lumina veiozei… Care…

Anouk… Anouk și Alexis Le Men… Când o să ne lăsați în pace? Ia uitați-vă cu atenție amândoi… Pe unde ați trecut, ați făcut prăpăd…

Dintr-odată îi veni să plângă. Își mușcă buzele și se ridică să umple mașina de spălat vase.

Hai. Valea acum. Cărați-vă.

Nu se pune sare pe rănile convalescenților.

— Dă-mi paharele, mamă…

— Tot nu-mi vine să cred…

— Hai, mamă… asta e. A murit și gata.

— Nu. Nu ea…

— Cum adică nu ea?

— Cei ca ea… ăștia nu mor niciodată…

— Ba bine că nu! Iată dovada… Hai, ajută-mă, trebuie să plec și eu pe urmă…

Tăcere. Se aude doar zbârnâitul mașinii de spălat vase.

— Era nebună…

— Mă duc la culcare, anunță tatăl ei.

— Ba da, Henri! Era nebună!

Se întoarce istovit:

— Am spus doar că mă duc să mă culc, Mado…

— Ei, știu la ce te gândești!

Tăcu o clipă, apoi continuă cu o voce stinsă, privind pe fereastră în depărtare o umbră care nu mai exista, fără să-i pese dacă o auzeam sau nu:

— Îmi amintesc că odată… Era chiar la început… Nu prea o cunoșteam… i-am făcut cadou o plantă… sau o floare în ghiveci, nu mai știu… În semn de mulțumire că l-a primit pe Charles, bănuiesc… Mă rog, nimic ieșit din comun. Nu? O simplă plantă pe care o luasem probabil de la piață… Și, câteva zile mai târziu, când uitasem complet de asta, a sunat la ușă. Era înnebunită și mi-a înapoiat cadoul punându-mi-l cu forța în brațe.

„Ei?“ am întrebat-o îngrijorată. „S-a întâmplat ceva?“ „Eu… eu nu pot s-o păstrez“, bolborosea, „o să… o să moară…“ Era albă ca varul. „Dar… de ce spuneți asta? Îi merge foarte bine!“ „Nu, priviți… Câteva frunze s-au îngălbenit…“ Tremura. „Haideți, i-am spus râzând, e normal! Rupeți frunzele astea și gata!“ În clipa aia, îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri, a început să plângă în hohote și m-a împins ca să mi-o lase la picioare.

Nu mai reușeam s-o liniștesc.

„Îmi pare rău. Îmi pare rău, dar nu pot, sughița printre lacrimi, înțelegeți, nu pot… Nu am puterea… Nu mai am puterea… Cu oamenii, da, cu cei mici, da, vreau din toată inima… Deși uneori nici asta nu are nici un rost, eu… știți, pleacă, oricum… Dar când văd planta asta care o să moară și ea într-o zi, îmi…“ O adevărată cascadă de lacrimi. „Nu pot… Și nu puteți să-mi faceți asta… Pentru că… înțelegeți, e mai puțin important. Nu? Nu-i așa că-i mai puțin important?“

Mă speria. Nici măcar nu m-am gândit s-o întreb dacă vrea o cafea sau dacă vrea să ia loc pentru o clipă. Mă uitam cum își șterge nasul cu mâneca, apoi la ochii ei ieșiți din orbite și îmi spuneam: Femeia asta e nebună. E dusă rău cu pluta…

— Și după aceea? întrebă Claire curioasă.

— După aceea nimic. Ce voiai să fac? Mi-am luat planta înapoi, am pus-o lângă celelalte în salon și am păstrat-o, probabil, ani la rând.

Claire se războia cu sacul de gunoi.

— Tu ce-ai fi făcut în locul meu?

— Nu știu…, mormăi ea.

Scrisoarea… Șovăi o clipă, apoi aruncă resturile de mâncare, zgârciurile și zațul cafelei peste ceea ce rămăsese din Alexis. Cerneala curgea. Legă sacul strâns de tot, dar nodul plesni. Rahat, gemu în timp ce-l arunca în container. Rahat.

— Dar… Îți amintești măcar de ea? insista maică-sa.

— Bineînțeles… Dă-te la o parte să șterg cu buretele.

— Și nu ți-a trecut niciodată prin cap c-ar fi nebună? o întrebă punând mâna pe a ei pentru a o sili să se oprească o clipă.

Claire se ridică, suflă într-o parte ca să îndepărteze șuvița de păr ce îi intra în ochi și îi înfruntă privirea. Privirea acelei femei care îi ținuse de atâtea ori predici despre morală, principii și despre bunele maniere.

— Nu.

Apoi, concentrându-se din nou asupra striațiilor lemnului:

— Nu. Închipuie-ți că nu m-am gândit niciodată la asta…

— Nu? întrebă cealaltă puțin dezamăgită.

— Mi-am spus întotdeauna…

— Ce?

— Că era frumoasă.

Riduri nedumerite:

— Bineînțeles că era frumoasă, dar nu despre asta vorbim acum, ce Dumnezeu, acum vorbim despre *ea*, despre comportamentul ei…

Am înțeles foarte bine, își zise Claire.

Stoarse buretele, își șterse mâinile și dintr-odată se simți bătrână. Sau din nou copil și mică de tot în cele din urmă.

Ceea ce însemna cam același lucru.

Sărută fruntea aceea descumpănită și se duse să-și ia haina.

Din hol îi strigă noapte bună tatălui său, știa că o putea auzi foarte bine, apoi trase ușa după ea.

Odată ajunsă în mașină își deschise mobilul, nici un mesaj, desigur, aprinse farurile, aruncă o privire în oglinda

retrovizoare ca să intre în depășire și observă că buza de jos i se umflase. Și că sângera.

Biată cretină, continuă să se dojenească mușcându-se de rană, unde era atât de plăcut să simți durerea. Biată cretină în robă neagră, în stare să stăvilești milioane de metri cubi de apă proptindu-te de un baraj monstruos, dar cu totul neputincioasă când vine vorba de trei lacrimi… În curând vei fi luată de val și te vei îneca într-un bocet ridicol.

Du-te să te culci.

5

Venise după el în baie.

— Ai primit un mesaj de la Air France. Valiza ta e la ei…

Mormăie ceva, clătindu-și gura. Ea adaugă:

— Știai?

— Poftim?

— Că a rămas la aeroport?

Încuviințează din cap, iar imaginea din oglindă o descurajează. Se întoarce ca să se descheie la cămașă.

Ea continuă:

— Poți să-mi spui și mie de ce?

— Era prea grea…

Tăcere.

— Așa că ai… ai lăsat-o acolo?

— Sutienul ăsta e nou, nu-i așa?

— Pot să știu și eu ce se întâmplă?

Scena se petrecea în oglindă. Două busturi. Un Guignol nereușit. S-au cântărit așa o bună bucată de vreme, de foarte aproape, însă fără să se privească nici măcar o clipă în ochi.

— Pot să știu și eu ce se întâmplă? repetă ea.

— Sunt obosit.

— Și pentru că ești obosit m-ai umilit în fața tuturor?

— …

— De ce-ai spus asta, Charles?

— …

— În legătură cu Mathilde…

— Din ce e? Din mătase?

A fost la un pas să… dar nu. A ieșit din baie stingând lumina.

S-a trezit când el s-a sprijinit de fotoliu ca să se descalțe și lui Charles i s-a luat o piatră de pe inimă. Dacă ar fi fost în stare să se culce fără să se demachieze, ar fi însemnat că situația era cu adevărat gravă. Dar nu, nu ajunsese până acolo.

Nu va ajunge niciodată până acolo. Poate să vină și potopul, dar după aceea fardul de pe pleoape trebuie șters. Poate să se cutremure pământul, dar după aceea pielea trebuie hidratată.

Trebuie hidratată.

Se așeză pe marginea patului și se simți gras.

Greoi, mai degrabă. Greoi.

Anouk…, suspină întinzându-se. Anouk…

Ce părere ar fi avut despre el azi? Ce-ar fi recunoscut din el? Și arondismentul acela… Oare unde era? Ce făcea Alexis atât de departe? Și de ce nu-i trimisese un anunț de deces oficial? Un plic cu chenar gri. O dată mai precisă. Un loc. Numele câtorva oameni. De ce? Ce era asta? O pedeapsă? Cruzime? O simplă informație – a murit mama – sau un ultim scuipat – și n-ai fi aflat niciodată dacă n-aș fi avut nemărginita mărinimie de-a cheltui câțiva cenți ca să te anunț…

În cât era azi? Și de când murise? Nu avusese prezența de spirit să se uite la data de pe ștampila poștală. De cât timp îl aștepta scrisoarea asta la părinții lui? Unde îi erau rămășițele? Ce se întâmplase cu ele? Îi donase organele, așa cum îl pusese de-atâtea ori să-i promită?

Jură-te, spunea. Jură-te pe inima mea.

Iar el se jura.

Anouk… Iartă-mă. Eu… Cine ți-a venit de hac până la urmă? Și de ce nu m-ai așteptat și pe mine? Iar eu de ce nu m-am întors niciodată? Ba da. Știu de ce. Anouk, tu… Suspinele lui Laurence puseră brusc capăt delirului său. Adio.

— Ce spuneai?

— Nimic, scuze… Eu…

Întinse brațul spre ea, dădu peste șoldul ei și se opri acolo. Ea nu mai respira.

— Scuze.

— Sunteți prea duri cu mine, șopti ea.

— …

— Tu și Mathilde… Sunteți… Am senzația că locuiesc cu doi adolescenți… Mă obosiți. Mă terminați, Charles. Cine sunt eu pentru voi azi? Cea care își deschide portofelul? Viața? Cearșafurile? Cine? Nu mai reușesc să… Eu… Înțelegi?

— …

— Înțelegi ce-ți spun?

— …

— Dormi?

— Nu. Iartă-mă… Băusem prea mult și…

— Și ce?

Ce era să-i spună? Ce-ar fi înțeles ea? De ce nu-i vorbise niciodată despre ea? De fapt, ce era de spus? Ce rămânea din toți anii aceia? Nimic. O scrisoare anonimă ruptă și aruncată pe fundul unui coș de gunoi din casa părinților lui…

— Tocmai aflasem că a murit cineva.

— Cine?

— Mama unui prieten din copilărie…

— A lui Pierre?

— Nu. Altul. Unul pe care nu-l cunoști. Nu mai… Nu mai suntem prieteni…

Ea oftă. Fotografiile cu clasa, sendvișurile cu unt și drumul stelelor[1] nu o prea interesau. Nostalgia o plictisea.

— Și ai căpiat dintr-odată din cauza morții mamei unui tip pe care nu l-ai mai văzut de patruzeci de ani, asta e?

Exact asta era. Ce dar avea de-a simplifica totul, de-a categorisi, de-a pune etichete, de-a rândui și de-a da uitării. Și cât îi plăcuse asta la ea… Bunul ei simț, vitalitatea, capacitatea asta de-a da totul la o parte pentru a vedea mai bine viitorul. Cum se agățase de ea în toți anii ăștia. Și cât era de… confortabil… Și de salutar, probabil.

Se cramponă, deci, din nou de ea… De dârzenia ei, de acel privilegiu de care se bucura din partea ei de a-și plimba mâna și de-a o lăsa să coboare de-a lungul coapsei ei.

Întoarce-te, o imploră fără vorbe. Întoarce-te. Ajută-mă.

Ea nu se mai mișca.

Își apropie perna de a ei și se cuibări în golul dintre ceafa și umărul ei. Mâna lui continua să se joace cu cămașa ei de noapte.

Dă-mi un semn. Fă ceva, te rog.

— Și ce avea așa de special femeia asta, glumi ea, făcea prăjituri bune?

Dădu drumul faldurilor mătăsii.

— Nu.

— Avea sâni mari? Te așeza pe genunchii ei?

— Nu.

— Avea…

— Șșt, o întrerupse dându-i la o parte o șuviță de păr, șșt, gata. Nimic. Nu avea nimic. A murit și cu asta basta.

Laurence se întoarse. Se arătă tandru și atent, ei îi plăcu și ieși ceva grozav.

— Mmm… îți prind bine înmormântările, gemu ea în cele din urmă trăgând pătura peste ea.

Cuvintele astea îl tulburară și o clipă avu convingerea că… dar nu, nimic. Scrâșni din dinți și alungă acest gând chiar înainte de a-l fi formulat. Stop.

Ea adormi. El se trezi.

*

Scoțând calculatorul din geantă, își dădu seama că Claire încercase să ia legătura cu el de mai multe ori. Se strâmbă.

Își făcu o cafea și se instală în bucătărie.

După ce butonă puțin, îl găsi. Îl luă amețeala.

Zece cifre.

Doar zece cifre îi mai despărțeau după ce se chinuise atâtea zile și nopți de-a rândul să adâncească prăpastia dintre ei.

Ce se mai amuză viața jucându-se cu noi… zece cifre pentru un ton de apel. Apoi să răspundă.

Sau să închidă.

Și, așa cum făcuse și sora lui, se luă la rost. Pe ecran îi apăreau acum toate detaliile traseului care îl putea duce la el. Numărul de kilometri, ieșirile de pe autostradă, taxele de barieră și numele unui orășel.

Sub pretextul că i se făcuse frig, se duse să-și ia sacoul și, descoperind că îl avea pe umeri, își scoase agenda. Căută niște pagini nefolositoare, cele din luna august, de exemplu, și notă în mare traseul acestei improbabile călătorii.

Da… În august, poate? Poate… O să vadă…

Notă coordonatele în același fel: ca un somnambul. Poate că îi va scrie vreo două cuvinte într-o seară… Sau chiar trei?

Așa cum făcuse și el.

Ca să vadă dacă mai funcționează ghilotina.

Dar o să aibă curajul necesar? Sau cheful? Sau slăbiciunea? Spera că nu.

Închise agenda.

Mobilul îi sună din nou. Respinse apelul, se ridică, își clăti ceașca, se întoarse, văzu că primise un mesaj, șovăi, oftă, cedă, îl ascultă, gemu, înjură, se înfurie, o blestemă, simți cum se prăbușește în gol, își trase sacoul pe el și se duse să se întindă pe canapea.

„Peste trei luni ar fi împlinit nouăsprezece ani.“

Și ce era mai grav e că rostise vorbele astea cu calm. Da, cu calm. Așa, în toiul nopții, după bip.

Cum să-i spui asta unui robot?

Cum să gândești asta?

Cum să te complaci așa?

Îl apucă un acces de furie. Hei, ce naiba mai e și melodrama asta de doi bani?

Termină odată, cucoană!

O sună ca să-i facă scandal.

Răspunse. Ești ridicolă. Știu, răspunse ea.

— Știu.

Iar blândețea vocii ei îl înmuie de tot.

— Știu tot ce o să-mi spui, Charles, știu deja totul… Nici măcar nu trebuie să-mi tragi o săpuneală zdravănă sau să-mi râzi în nas, le pot face singură pe amândouă. Dar cu cine să vorbesc despre toate astea dacă nu cu tine? Dacă aș avea o prietenă bună aș trezi-o pe ea în miez de noapte, dar… tu ești prietena mea cea mai bună…

— Nu dormeam.

Tăcere.

— Vorbește-mi, șopti ea.

— E din cauza nopții, continuă el dregându-și glasul. Angoasa nopții… Mai ții minte ce frumos vorbea ea? Cum își pierdeau capul cei din jurul ei, cum nu mai știau de ei și se înecau în paharul cu apă din fața lor ținând-o de mână?… Mâine o să fie mai bine. Acum trebuie să dormi.

Tăcere prelungită.

— Tu…

— Eu…

— Îți amintești ce mi-ai spus în ziua aia? În cafeneaua aia de rahat din fața clinicii?

— …

— Mi-ai spus: „O să ai alți copii…“

— Claire…

— Iartă-mă. O să închid.

El se ridică.

— Nu! Ar fi prea simplu! N-o să te las să scapi așa ușor… Gândește-te bine. Măcar o dată, gândește-te la tine. Nu, la asta nu te pricepi… Atunci gândește-te la tine ca la un caz foarte complicat. Uită-te în ochii mei și spune-mi sincer: Îți pare rău că ai luat acea… decizie? Chiar îți pare rău? Fii sinceră, fir-ar…

— O să împlinesc patru…

— Taci. Mi se rupe. Vreau doar să-mi răspunzi „da“ sau „nu“.

— …zeci și unu de ani, continuă ea, am fost îndrăgostită nebunește de un tip, iar apoi, ca să-l uit, m-am refugiat în muncă și mi-a ieșit atât de bine, că m-am pierdut pe undeva, pe drum.

Râse.

— E o prostie, nu-i așa?

— Nu era un tip ca lumea…

— …

— Singura dată când a fost corect cu tine e când ți-a spus că nu-și dorea sarcina aia…

— …

— Și spun sarcină intenționat, Claire, ca să nu spun… Pentru că nu s-a întâmplat nimic. Nimic. Doar…

— Taci, șuieră ea, nu știi ce spui.

— Nici tu.

Ea închise.

El insistă.

Dădu peste robotul telefonic. O sună pe fix. După al nouălea țârâit, ea cedă.

Își schimbase tactica. Avea vocea răgușită acum. Un truc al meseriei, probabil. O portiță de scăpare ca să-și salveze pledoaria.

— Daaa, SOS Patos, bună searaaa… Macha[2] vă ascultă…

Zâmbi pe întuneric.

O adora pe fata asta.

— Nu te-am păcălit, nu? continuă ea.

— Nu…

— Pe-atunci am fi mers la Balto cu colegii tăi de an și am fi băut atâta că nu am mai fi fost în stare să spunem toate prostiile astea… Și știi ce-am fi făcut pe urmă? Am fi tras un somn *zdravăn*… Zdravăn de tot… Cel puțin până la prânz…

— Sau până la două…

— Ai dreptate. Două, două și un sfert… Și după aceea ni s-ar fi făcut foame…

— Și n-am fi avut nimic de mâncare…

— Mda… și cel mai grav e că pe-atunci nu existau nici măcar magazinele Champion…, oftă ea.

Mi-o închipuiam stând în camera ei, zâmbind în colțul gurii, cu teancurile de dosare pe jos, pe lângă pat, cu mucurile de

țigară stinse în ceașca de ceai, în cămașa aia de noapte flaușată, oribilă, căreia îi spunea neglijeul ei de fată bătrână. De altfel o și auzeam suflându-și nasul în ea…

— E un fleac, nu-i așa?

— E un fleac, am aprobat-o.

— De ce sunt așa de proastă? se plânse ea.

— Presupun că putem da vina pe gene… Surorile tale au moștenit toată inteligența…

Parcă o auzeam făcând gropițe în obraji.

— Bine… Hai că te las, hotărî ea, dar și tu, dragul meu Charles, să ai grijă de tine…

— Ei, eu… am zis alungând grija asta cu un gest de lehamite.

— Da, tu. Tu, care nu spui niciodată nimic. Tu, care nu te destăinui niciodată și care vânezi excavatoarele Caterpillar de parcă ai fi prințul Andrei…

— Bine le mai spui tu…

— Eh… asta mi-e meseria, nu uita! Hai… noapte bună!

— Stai puțin… Încă ceva…

— Da?

— Nu sunt sigur că-mi place să fiu cea mai bună prietenă a ta, dar mă rog, să zicem că da. Atunci o să-ți vorbesc precum celei mai bune dintre cele mai bune prietene, OK?

— …

— Părăsește-l, Claire. Părăsește-l pe bărbatul ăsta.

— …

— Nu din cauza vârstei. Nu din cauza lui Alexis. Nu din cauza trecutului. Din cauza lui. El te rănește. Îmi amintesc că odată vorbeam despre slujba ta și mi-ai zis: „E imposibil să faci

dreptate, pentru că dreptatea nu există. Însă nedreptatea există. E ușor să lupți împotriva nedreptății, pentru că sare în ochi și atunci totul devine clar“. Ei bine, despre asta e vorba… Mă doare-n cot de tipul ăsta, de cine e sau de câte parale face, dar ceea ce știu e că, luat în sine, e o chestie *nedreaptă* din viața ta. Dă-i papucii.

— …

— Mai ești acolo?

— Ai dreptate. O să țin regim, o să mă las de fumat și pe urmă o să-i fac vânt.

— Așa te vreau!

— Prefăcutule.

— Hai, bagă-te în pat și visează la un băiat bun…

— Care să aibă un 4 × 4…, oftă ea.

— Enooorm.

— Și un ecran plat…

— Normal. Hai… Te pup.

— Și eu… te puuup…

— Ce naiba, ești penibilă… Încă te mai aud plângând…

— Îhî, da’ lasă că-mi trece, se smiorcăi ea, sunt bine. Doar că plâng cu lacrimi de crocodil și asta numai din cauza ta, idiotule.

Și închise din nou.

Charles luă o pernă în brațe și se înveli cu sacoul.

Așa se sfârși programul serii de sâmbătă.

*

Dacă Charles Balanda, la un metru optzeci și șaptezeci și opt de kilograme, cu picioarele goale, turul pantalonilor căzut și cureaua desfăcută, cu brațele strânse la piept și cu nasul afundat în vechea pernă albastră, ar fi adormit în cele din urmă, povestea s-ar fi încheiat aici.

El era eroul nostru. Peste câteva luni ar fi împlinit patruzeci și șapte de ani, dar a trăit atât de puțin. Atât de puțin… Nu se prea pricepea la așa ceva. Trebuie spus că ce-a fost mai frumos a trecut și că nu se prea sinchisește de asta. Ce-a fost mai frumos, ați spus? Ce-a fost mai frumos din ce? Și pentru ci…? Nu, nu contează, e prea obosit. Nu ne mai găsim cuvintele, nici el, nici eu. Valiza lui e prea grea și n-am nici un chef să i-o car. Îl înțeleg.

Îl înțeleg.

Dar…

Dar mai e și crâmpeiul acesta de frază… Care nu-i dă pace și-i șterge cu un burete înmuiat în apă chipul pe când zace aproape mort în colțul lui.

Mort și deja înfrânt.

Înfrânt și cu totul nepăsător. Câștigurile erau prea mici, cătușele prea strâmte, viața prea previzibilă.

„Peste trei luni.“

Așa a spus, nu?

Aceste trei luni i se păreau mai groaznice decât tot restul. Așadar ținuse socoteala încă de la început? Încă din prima zi de la sfârșitul ultimului ciclu? Nu… Nu se poate…

Și toate punctele astea de suspensie, calculul acesta mintal al nefericirii, săptămânile, lunile, anii trăiți în van îl silesc să se întoarcă.

Oricum nu mai avea aer.

Ține ochii larg deschiși. Pentru că ea a spus peste trei luni, se gândește: se întâmplase în aprilie… Rotițele se pun din nou în mișcare, iar el numără pustiul pe degete.

În iulie așadar, ceea ce însemna că în septembrie se petrecuse totul, pentru că era deja în două luni. Da, asta e… Acum își amintește…

Era sfârșitul verii… Tocmai își terminase stagiul la Valmer și trebuia să ia avionul spre Grecia. Era ultima seară, sărbătoreau plecarea lui. Ea trecuse pe-acolo din întâmplare.

Ai picat la țanc, se bucurase el, vino aici, vino să-ți fac cunoștință cu ei, dar când se întorsese ca să o ia pe după umeri își dăduse seama că…

Da. Își amintește. Și tocmai pentru că își amintește e copleșit. Acest mesaj *intolerabil* a fost picătura ce a umplut paharul care, tot bolborosind de nouă luni, adică de douăzeci de ani, pe întuneric, a dat pe dinafară.

Cu atât mai rău. Cu atât mai rău pentru el. Nu va adormi. Povestea asta nu s-a sfârșit niciodată. Și e destul de sincer ca să recunoască faptul că acele trei luni nu erau decât un pretext. Dacă ea n-ar fi spus asta, ar fi găsit el altceva. Povestea nu s-a sfârșit niciodată. Tocmai a sunat alarma deșteptătorului, trebuie să se ridice.

Să se întoarcă în mijlocul ringului și să încaseze în continuare pumni.

Anouk a murit, iar Claire nu venise din întâmplare în seara aceea.

1. În franceză, *La piste aux étoiles* – emisiune de televiziune franceză, realizată de Gilles Margaritis, consacrată circului şi înregistrată la Cirque d’hiver din Paris.

2. Celebră moderatoare de radio care oferea sfaturi în direct ascultătorilor. (n.r.)

6

O urmase în stradă. Era o seară frumoasă, blândă, caldă, elastică. Asfaltul mirosea bine, a Paris, iar terasele erau pline ochi. O întrebase grijuliu de mai multe ori dacă îi era foame, dar ea continua să meargă înaintea lui, îndepărtându-se din ce în ce mai mult.

— Ei bine, se enervă el, *mie* mi-este foame și mi-a ajuns. Mă opresc aici.

Ea se întoarse pe jumătate, scoase o hârtie din geantă și o lăsă pe meniu.

— Mâine. La cinci.

Era adresa unei case de la periferie. Un loc de-a dreptul improbabil.

— La cinci o să fiu în avion, îi spuse el zâmbind.

Dar nu pentru multă vreme.

Cum să-i zâmbești unui asemenea chip?

*

Intrase în cafeneaua aia încovoiată. De parcă încerca să păstreze ceea ce pierduse. El se ridicase, îi mângâiase ceafa și o lăsase să-și plângă tot amarul. Din spatele ei, patronul îi arunca priviri îngrijorate la care răspundea și el cum putea, fluturând

o mână prin aer. La plecare îi lăsase un bacșiș gras pentru deranjul provocat, iar pe ea o dusese să vadă marea.

Era o prostie, dar ce altceva putea face?

Tocmai închisese ușa de la baie și își trăsese un pulover pe el înainte de-a se prăbuși din nou pe canapea.

Ce altceva putea face?

Făcură plimbări lungi, băură mult, fumară tot felul de ierburi ciudate și, uneori, chiar dansară. Dar în cea mai mare parte a timpului nu făceau nimic.

Stăteau jos și priveau lumina. Charles desena, visa, mergea la cumpărături în port și făcea de mâncare în timp ce sora sa citea la nesfârșit prima pagină a cărții ei înainte de-a închide ochii.

Și totuși nu dormea niciodată. Dacă i-ar fi pus cea mai mică întrebare, l-ar fi auzit și i-ar fi răspuns.

Dar nu o puse.

Crescuseră împreună, împărțiseră același apartament minuscul timp de trei ani, iar pe Alexis îl știa de-o veșnicie. Nimic nu le putea rezista.

Iar pe terasa aceea abruptă nu era nici un pic de umbră.

Nici un pic.

În ultima seară merseră la restaurant, iar când desfăcură a doua sticlă de Retsina, încercă să vadă în ce ape se scălda:

— O să te descurci?

— Da.

— Sigur?

Clătină capul de sus în jos.

— Vrei să vii să locuiești iar în apartament?

De data asta de la stânga la dreapta.

— Și unde o să stai?

— La o prietenă… O fată de la facultate…

— Bun…

Tocmai își mutase scaunul ca să se bucure împreună cu ea de spectacolul străzii.

— Oricum, încă mai ai cheile…

— Dar tu?

— Eu ce?

— Tu nu-mi spui niciodată nimic despre poveștile tale de dragoste… Sau, mă rog, se strâmbă ea… de dragoste… sau de ce-or fi…

— Pentru că nu e nimic interesant de spus, cred…

— Dar cu tipa aia a ta de la geometrie ce se mai aude?

— A plecat să se ocupe de alte proiecte…

Ea îi zâmbi.

Deși era bronzată, chipul ei îi părea din cale-afară de livid. Umplu din nou paharele și o sili să ciocnească pentru zile mai bune.

După câteva clipe de tăcere, ea încercă să-și ruleze o țigară.

— Charles?

— În persoană.

— N-o să-i spui nimic, nu-i așa?

— Ce vrei să-i spun? o întrebă rânjind. Să-i vorbesc despre onoare?

Foița se rupsese. Îi luă pachetul din mână, umplu cu grijă o foiță răsucită și o duse la gură ca s-o umezească cu limba.

— Vorbeam despre Anouk…

Încremeni.

— Nu, spuse el scuipând un firișor de tutun, nu. Bineînțeles că nu.

Îi întinse țigara și își trase scaunul mai încolo.

— Ai… ai mai ținut legătura cu ea?

— Foarte vag.

Ochelarii îi căzuseră din nou pe nas. Ea nu insistă.

*

La Paris ploua. Luară împreună un taxi și se despărțiră la Gobelins.

— Mulțumesc, îi șopti ea la ureche. S-a terminat, îți promit. O să fie bine…

O privi coborând în goană scările de la metrou.

Ea îi simți probabil privirea, căci se întoarse la jumătatea drumului pentru a-i face un semn cu degetul mare și arătătorul – O-ul de la OK.

Acel gest mărunt care te liniștește și te asigură că totul e în regulă.

O crezuse și se îndepărtase cu inima ușoară.

Era tânăr și naiv pe-atunci… Credea în semne…

Parcă fusese ieri și totuși peste câteva zile se vor împlini nouăsprezece ani de-atunci.

Îl păcălise bine de tot.

7

Ațipise, iar când își veni în fire, Snoopy îl privea în tăcere. Era acel Snoopy de altădată, cu fața rotundă, umflată de somn, care se scărpina după ureche cu laba din față.

Se crăpa de ziuă și, pentru o clipă, se întrebă dacă nu cumva mai visa încă. Pereții erau atât de roz…

— Ai dormit acolo? îl întrebă ea cu tristețe.

O, Doamne. Era real. O nouă rundă.

— Cât e ceasul? căscă el.

Ea se întorsese și pornise spre camera ei.

— Mathilde…

Se opri.

— Nu e ceea ce crezi…

— Nu cred nimic, răspunse ea.

Și dispăru.

6:12. Se târî până la filtrul de cafea și dublă cantitatea. Îl aștepta o zi lungă.

Înfrigurat, se închise în baie.

Stând cu fundul pe marginea căzii și cu bărbia turtită în pumni, își lăsă gândurile să rătăcească printre bulele de apă și aburul călduț. Ceea ce îl preocupa în clipa aceea putea fi rezumat în câteva cuvinte: Balanda, mă calci pe nervi. Încetează odată și revino-ți.

Până acum ai fost întotdeauna în stare să găsești o cale de ieșire fără să stai prea mult pe gânduri. Doar n-o să te-apuci astăzi! E prea târziu, înțelegi? Ești prea bătrân ca să-ți permiți luxul unei asemenea debandade. A murit. Au murit cu toții. Trage cortina și ocupă-te de cei vii. În spatele acestui zid se află o păpușă de porțelan de Saxa care face pe dura, dar care se pare că încasează destul de multe lovituri. Care se trezește mult prea devreme pentru vârsta ei… Închide nenorocitul ăla de robinet și smulge-i căștile de la urechi pentru o clipă.

Bătu încet la ușă și se așeză pe jos, la picioarele ei, rezemându-se de tăblia patului.

— Nu e ceea ce crezi…

— …

— Unde ești, credincioasa mea prietenă? șopti el. Dormi? Asculți sub pătură cântece triste sau te întrebi cu ce are de gând să te mai piseze Charles cel bătrân și prost?

— …

— Am dormit pe canapea tocmai pentru că nu reușeam să dorm… Și cum nu voiam s-o deranjez pe maică-ta…

O auzi întorcându-se și o parte a trupului ei, genunchiul poate, îi atinse umărul.

— Chiar în timp ce-ți povestesc toate astea, îmi spun că greșesc… Pentru că nu trebuie să mă justific în fața ta… Toate astea nu te privesc sau, mai degrabă, nu *sunt treaba ta*. Sunt treburi de oameni mari sau, mă rog… de adulți și…

O, la naiba, își zise, ce te tot împotmolești în chestiile astea? Vorbește-i despre altceva.

Ridică ochii și cercetă peretele cufundat în semiîntuneric. Trecuse ceva vreme de când nu mai plecase privirea la micul său univers, deși îi plăcea la nebunie s-o facă. Adora pur și simplu să-i privească fotografiile, desenele, harababura, posterele, viața, amintirile…

Pereții camerei unui copil care crește sunt întotdeauna un fel de lecție de etnologie amuzantă. Atâția metri pătrați care palpită și se reînnoiesc fără încetare înghițind tuburi întregi de Patafix. La ce etapă ajunsese? Cu ce prietene se dusese să se prostească într-o cabină pentru poze la minut? Ce talismane se mai purtau și unde se ascundea chipul celui care mai bine ar fi un copac pentru a se lăsa înlănțuit fără să se plângă?

Spre mirarea lui, descoperi o poză cu Laurence și cu el pe care n-o știa. O poză pe care le-o făcuse ea, pe vremea când era încă un copil și când arătătorul ei peticea întotdeauna un colț de cer. Păreau atât de fericiți, iar în spatele zâmbetelor de pe chipurile lor se zărea muntele Sainte-Victoire. Alături, o pastilă într-un flacon transparent pe care scria *Be a Star instantly* și un poem de Prévert transcris pe o foaie cu pătrate mari care se termina în felul următor:

La Paris,

Pe pământ

Pământul care e o stea[1]*.*

Fotografii cu actrițe blonde și buzate, adresele unor site-uri de internet copiate pe etichete de bere, brelocuri, jucării stupide din pluș, pliante complicate pentru niște concerte *made in RER*[2], brățări împletite, o reclamă a Domnului G, care îți

aduce înapoi persoana iubită și oferă o primă ședință gratuită, zâmbetul lui Corto Maltese, vajnicul concurent prezent la toate competițiile de schi și chiar și reproducerea după Afrodita lui Calimah pe care i-o trimisesem ca să încheiem un capitol spinos.

Prima lor mare ceartă…

Își ieșise din minți pentru că i se vedea pântecul.

„Poți să-ți faci ce vrei: piercinguri, tatuaje, să-ți vopsești părul! răcnise. Poți să-ți bagi și pene în fund, dacă așa ți se năzare! Dar nu pântecul, Mathilde! Nu pântecul…“ În fiecare dimineață, înainte de-a pleca la liceu, o punea să ridice brațele spre cer și o trimitea înapoi în camera ei dacă tricoul nu-i acoperea buricul.

Urmaseră săptămâni în șir de strâmbături amare la masă, dar se ținuse tare. Era prima dată când i se împotrivea. Era prima dată când își juca rolul de zbir.

Dar pântecul nu. Nu.

„Pântecul unei femei e tot ce poate fi mai misterios pe lume, mai emoționant, mai frumos, mai sexy chiar, ca să folosesc limbajul revistelor voastre cretine, bolborosea sub privirea disprețuitoare a lui Laurence. Nu… Ascunde-l. Nu-i lăsa să-ți ia asta… N-am de gând să-ți țin o predică sau să-ți vorbesc despre decență, Mathilde… Eu îți vorbesc despre iubire. O grămadă de tipi vor încerca să-ți ghicească forma sânilor și curbele fundului și va fi o luptă în toată regula, dar pântecul, pântecul păstrează-l pentru cel pe care îl vei iubi… Înțelegi?“

„Da, cred că ne-am înțeles, încheiase sec maică-sa, care se plictisise de subiectul ăsta. Du-te și pune-ți pe tine un sac, draga

mea." O văzuse dând din cap și în cele din urmă tăcuse. Dar a doua zi se dusese la chioșcul cu suvenire al muzeului Luvru și îi trimisese vederea aceea pe spatele căreia scrisese:

„Privește, e atât de frumos tocmai pentru că nu-l vezi".

Fața și hainele adolescentei se lungiseră, dar nu pomenise niciodată nimic despre vederea aceea. Era chiar convins că o aruncase. Dar nu... Iat-o din nou... Între o cântăreață de rap în bikini și Kate Moss pe jumătate goală.

Își continuă investigația...

— Îți place Chet Baker? se minună el.

— Cine? mormăi ea.

— Cel de colo...

— Nu știu nici măcar cine e... Doar că mi se pare din cale-afară de frumos.

Era o fotografie alb-negru. De pe vremea când era tânăr și semăna cu James Dean. Un James Dean mai febril. Mai inteligent și mai palid. Se sprijinea leneș de un perete și se prinsese de speteaza unui scaun ca să nu cadă de tot.

Își ținea trompeta pe genunchi și privea în gol.

Avea dreptate.

Doar. Din cale-afară. Frumos.

— E amuzant...

— Ce?

Îi simțea răsuflarea în ceafă.

— Când eram de vârsta ta… Nu, puțin mai mare… Aveam un prieten care era înnebunit după el. Pur și simplu înnebunit. O luase razna de tot. Purta mereu același tricou alb și cred că ajunsese să viseze fotografia aia… Și tocmai din cauza lui mi-a înghețat și sufletu-n mine pe canapea în noaptea asta…

— De ce?

— De ce mi-a înghețat sufletu-n mine?

— Nu… De ce îi plăcea atât de mult?

— Cum de ce? Pentru că era Chet Baker! Un cântăreț colosal! Un tip a cărui trompetă vorbea toate limbile și descria toate trăirile omenești. Și ce voce… O să-ți împrumut discurile mele ca să înțelegi de ce ți se pare atât de frumos…

— Cine era prietenul ăsta?

Charles oftă zâmbind. N-avea cum s-o scoată la capăt… Oricum, nu imediat, așa că trebuia să se resemneze.

— Îl chema Alexis. Și el cânta la trompetă. De fapt, nu numai la trompetă… Cânta la orice… La pian, la muzicuță, la *ukulele*… Era…

— De ce vorbești despre el la trecut? A murit?

Cu siguranță…

— Nu, dar nu știu ce s-a întâmplat cu el. Nici măcar dacă mai cântă…

— V-ați certat?

— Da… Atât de tare încât credeam că mi l-am scos definitiv din… Credeam că nici nu mai există, dar…

— Dar ce?

— Nimic. E tot aici… În noaptea asta am dormit în salon pentru că am primit o scrisoare de la el…

— Ce-ți spunea?

— Chiar vrei să știi?

— Da.

— Mă anunța că a murit mama lui.

— Mda… destul de vesel…, bolborosi ea.

— Tu ai spus-o.

— Hei… Charles…

— *Hey*, Mathilde?

— Am de făcut o grămadă de exerciții supergrele pentru mâine la fizică…

Se ridică strâmbându-se. Spatele lui…

— Cu atât mai bine! se bucură el. O veste bună. Exact ce-mi trebuia. Fizică supergrea cu Chet Baker și Gerry Mulligan. Mă așteaptă o duminică de vis! Hai… Culcă-te la loc acum. Mai prinde câteva ore de somn, pisoiaș…

Tocmai bâjbâia după clanța ușii când Mathilde insistă:

— De ce v-ați certat?

— Pentru că… Pentru că se credea Chet Baker, de-aia… Pentru că voia să-l imite întru totul… Or, asta însemna să facă și o grămadă de prostii…

— Cum ar fi?

— Cum ar fi drogurile, de exemplu…

— Și ce-ai făcut atunci?

— Ei, draaaaga meaaaa, bolborosi el punând mâinile în șolduri și imitându-l pe Nounours cel gras din *Bonne nuit les petits*, acum vine Moș Ene pe la gene… Îți povestesc mâine… Dar numai dacă ești cuminteee. *Țaca paca.*

Îi zări zâmbetul în cadranul albăstrui al ceasului deșteptător cu radio.

Apoi dădu drumul la apa caldă și se cufundă cu totul în cadă, lăsă apa să-i acopere părul și gândurile, după care ieși la suprafață și închise ochii.

*

Și, contrar tuturor așteptărilor, chiar petrecu o zi frumoasă de sfârșit de iarnă.

O zi plină de pivoți și de legile inerției. O zi presărată cu *Funny Valentine* și *How High Is The Moon*. O zi total indiferentă la legile fizicii.

Bătea tactul cu piciorul sub birouașul mult prea încărcat ca să mai poți găsi ceva, iar cu rigla pe care o ținea în mână își lovea fruntea în ritmul melodiei. Gândurile îi zburau aiurea. Timp de câteva ore uită de oboseală și de toate dosarele lui. De colaboratori, de macaralele migratoare și de termenele limită depășite. Timp de câteva ore, forțele în mișcare se exercitară și în cele din urmă se anulară.

Un răgaz. Un meci pierdut prin abandon. O cură de saxofoane. O infuzie de nostalgie și de „poezie neagră“, după cum scria pe coperta unuia dintre CD-uri.

Din păcate, boxele de la calculatorul lui Mathilde nu erau prea bune, dar numele pieselor apăreau pe monitor, iar el avea impresia că toate i se adresau lui.

Lor.

In A Sentimental Mood. My Old Flame. These Foolish Things. My Foolish Heart. The Lady Is A Tramp. I've Never Been In Love Before. There Will Never Be Another You. If You Could See Me Now. I Waited For You și… *I May Be Wrong*[3]…

Ce racursi tulburător, se gândi. Și puțin… Și poate… Ca un fel de predică aproape convenabilă, nu?

Trebuie să fii tare naiv ca să-ți însușești pur și simplu niște cuvinte atât de uzate. Repetate iar și iar și cioplite atât de grosolan, încât le poți auzi din gura oricărui tâmpit din lumea asta. Dar asta e, se resemnă în cele din urmă. Îi făcea plăcere să se redescopere în melodii și genuri muzicale, ca odinioară. Să fie iar lunganul acela care își trăia viața prin emoțiile altora.

Un tip sufla într-o trompetă și gata. Era Jericho.

Nu prea îi plăcea cuvântul *tramp*, fiindcă era ambiguu… Dacă ar fi zis mai degrabă o hoinară… Sau o târâtură, dar în rest mergea, iar *foolish heart* îl trimitea la plimbare pe Newton.

September Song.

Desfăcu degetele. Piesa asta o ascultaseră împreună…

Trecuse atâta timp de-atunci… La New Morning parcă? Cât de frumos era încă…

Înspăimântător de frumos.

Dar vlăguit de tot. Uscat, tras la față, știrb și măcinat de alcool. Strâmbându-se în timp ce pășea cu grijă, de parcă tocmai

primise o cotonogeală zdravănă.

Din cauza asta se și certaseră după concert… Alexis nu mai avea stare, intra în transă, se agita ca un leu în cușcă și bătea tactul în tejgheaua barului cu ochii închiși. El, cel care putea să *înțeleagă* muzica, să o *vadă*, să citească o partitură așa cum alții devorează dintr-o privire pagina de publicitate, dar care totuși nu prea se dădea în vânt după partituri… Pe Charles, dimpotrivă, concertul îl deprimase. Figura tipului ăstuia exprima atâta suferință și epuizare, încât nu fusese în stare să-l asculte, fiind prea înspăimântat, și îl privise doar în tăcere.

— E îngrozitor… Să ai atât de mult talent și să-ți bați joc de el în halul ăsta…

Prietenul său îi sărise în cap. Luase o notă greșit. O ploaie de injurii asupra celui care îi oferise locul său.

— N-ai cum să înțelegi…, șuierase până la urmă Alexis cu un zâmbet răutăcios.

— Nu…

Iar Charles se încheiase la sacou.

— Nu pot.

Era târziu. Trebuia să se trezească devreme a doua zi. Muncea.

— Oricum tu nu înțelegi nimic…

— Sigur…, se ușură de banii pe care îi avea prin buzunare, știu… Înțeleg din ce în ce mai puțin… Dar la vârsta ta, el făcuse deja niște chestii mărețe…

Rostise cuvintele astea atât de încet, încât celălalt ar fi putut să nu le audă. De altfel, se întorsese deja cu spatele. Dar le

auzise. Avea auzul fin maimuțoiul... Nu mai conta, își întindea deja paharul peste bar...

Se aplecă pentru a lua de jos guma lui Mathilde și, pe când se ridica, își dădu seama că o să-l sune.

Chet Baker se aruncase de la fereastra unui hotel la câțiva ani după acel concert. Stătuse toată noaptea așa, strivit pe un trotuar din Amsterdam, ocolit de picioarele trecătorilor, care îl luau drept un boschetar adormit.

Dar ea?

Voia să știe. Voia să înțeleagă o dată pentru totdeauna.

Să înțeleagă.

— Charles?

— ...

— Alo! Alo! Pământul către Charlie Bravo, mă recepționați?

— Scuze. Bun... deci? Ce contrabalansează greutatea acestui corp?

— Cum?

— Zi...

— M-am săturat de melodiile tale.

Opri muzica zâmbind. Obținuse ceea ce-și dorea.

Sfârșitul improvizației.

O să sune.

*

Când Laurence se întoarse de la saună împreună cu prietena ei, Maud, Charles invită pe toată lumea, cu mic, cu mare, la pizzeria din colțul străzii și îi sărbătoriră din nou ziua de naștere în acordurile melodiei *Come Prima.*

Înfipse o lumânare în porția sa de tiramisu și își apropie scaunul de al ei.

Așa, ca să dea bine în poză.

Ca să-i facă plăcere lui Mathilde.

Ca să zâmbească împreună pe ecranul minuscul al mobilului ei.

Pentru că a doua zi trebuia să ia avionul la șapte dimineața, puse ceasul să sune la cinci, frecându-se la ochi.

Dormi puțin și prost.

Nu s-a aflat niciodată dacă se aruncase pe fereastră sau dacă pur și simplu căzuse.

Bineînțeles, pe masă au găsit urme de heroină, dar când i-au întors în sfârșit trupul zburător, încă mai strângea ivărul ferestrei în mână…

La patru și jumătate dezactivă alarma, se rase, trase încetișor ușa în urma lui și nu lăsă nici un bilețel pe masa din bucătărie.

Din ce cauză murise Anouk? Se răzbunase și ea pe vreo nenorocită de cremonă ca să spele onoarea tuturor?

Văzuse atâția oameni murind… Nu-i mai putea sta în cale o fereastră sau orice alt obstacol… Mai ales la acea vreme…

Celebra perioadă a New Morning-ului de la începutul anilor ’80, când SIDA ucidea pe capete tineri în floarea vârstei.

Luaseră masa împreună în acea atmosferă sumbră și, pentru prima oară, o văzuse îndoindu-se:

— Cel mai cumplit e că suntem obligați să le spunem…

Vocea îi era gâtuită deja.

— …înțelegi, din cauza pericolului de contaminare… Suntem obligați să le spunem că or să crape ca niște câini și că nu putem să-i ajutăm în nici un fel. E chiar primul lucru care li se spune… Ca să aibă grijă să nu mai îmbolnăvească și pe alții când pleacă de la noi… Da, o să crăpi, dar asta e, nu pierde timpul… Fugi și spune-le tuturor celor pe care i-ai iubit. Să afle cât mai repede că o să le vină și lor rândul… Hai! Fugi! Ne vedem luna viitoare!

Știi, e prima dată când ni se întâmplă… Prima dată… Oricum suntem cu toții în aceeași oală… Peștii ăi mari, dar și cei mici… La naiba, suntem cu toții prinși în plasă… Se pricepe la asta, madam. Ne-o trage tuturor. Fără milă. Suntem cu toții neputincioși. Știi… până acum am închis ochii, ce era să fac, asta era viața mea… Da, tu mă cunoști, fără îndoială… Și chiar dacă strângeam din dinți, o ajutam întotdeauna pe infirmieră să facă patul după ce trupul era dus la morgă. Da, puneam cearșafuri curate pentru următorul, apoi îl așteptam, iar când venea, ne ocupam de el. Îi zâmbeam și îl îngrijeam. Îl *îngrijeam*, înțelegi? De asta și alesesem meseria asta stigmatizată…

Dar astăzi? Acum? Ce-ar fi de făcut?

Îmi fură țigara.

— Pentru prima dată în viață, Charles, mă simt ca o artistă... E prima dată când văd moartea în față, Moartea cu M mare. Mai ții minte chestia aia despre care ați învățat la franceză și după care se dădeau în vânt profii? Oare cum se numea?

— Personificare.

— Nu, suna mai pretențios...

— Alegorie?

— Asta e! Fac alegorii. O văd cum dă târcoale cu căpățâna ei osoasă și cu blestemata aia de coasă. O văd. O simt. Când sunt de serviciu, îi adulmec mirosul pe coridoare și de multe ori mă întorc tresărind, pentru că o aud mergând în spatele meu și...

Ochii îi sclipeau:

— Crezi că m-am țăcănit? Și ție ți se pare că nu mai sunt zdravănă?

— Nu.

— Iar cel mai groaznic e că pe lângă toate astea a mai apărut un lucru nou... Rușinea. Boala rușinoasă. Sex sau droguri. Adică singurătatea. Moartea *și* singurătatea. Familia care nu mai vine, cuvintele complicate ca să-i băgăm în ceață pe părinții cretini care se apucă întotdeauna să adulmece așternuturile odraslelor... Da, doamnă, e o infecție pulmonară, nu, doamnă, nu există tratament. Da, domnule, aveți dreptate, se pare că afectează și alte organe... Văd că sunteți foarte perspicace... De câte ori nu mi-a venit să urlu și să-i iau de gât ca să-i scutur până când se descotorosesc de toate prejudecățile lor de rahat și până când acestea cad strivite la picioarele... La picioarele cui? A ceea ce a mai rămas din copilul lor... La... Nici măcar nu s-a inventat un nume pentru... La picioarele... Acelor paturi care

nu mai au puterea de-a închide ochii ca să nu mai fie obligate să suporte toate astea…

Lăsă capul în pământ.

— Ce rost mai are să faci copii dacă, atunci când se fac mari, nu le dai voie să-ți vorbească despre iubirile lor?

Împinse farfuria.

— Hmm? Ce ne mai rămâne atunci? Despre ce să mai vorbim dacă nu despre dragoste sau despre plăcere? Despre facturi? Despre vreme?

Se enerva.

— La naiba, copiii sunt viața! Se află aici pentru că și noi am făcut dragoste, nu-i așa? Și cui îi pasă ce sex e trecut în buletinul celuilalt? Doi băieți, două fete, trei băieți, o curvă, o gonflabilă, două bice, trei cătușe, mii de fantasme, care-i problema? *Care*? E noapte, nu? Iar noaptea, toate pisicile sunt negre! E dată naibii noaptea! Chiar și ziua e… E la fel…

Încerca să zâmbească și, după fiecare întrebare, își umplea iar paharul.

— Știi, e prima dată de când practic meseria asta când nu… nu sunt de nici un folos…

I-am atins cotul. Aș fi vrut să o iau în brațe, să…

— Nu spune asta. Dacă ar fi să mor în spital aș vrea să te am…

Mi-a tăiat-o la timp. Înainte să apuc iar să stric totul.

— Încetează. Nu vorbim despre același lucru. Tu te gândești la un tânăr înalt și palid care întinde brațele spre o nenorocită de alegorie în timp ce eu îți vorbesc despre diaree, herpes și

necroză. Iar când îți spuneam mai devreme că mor ca niște câini, eram departe de adevăr. Când suferă prea mult, câinii sunt împușcați.

Cei de la masa vecină o priveau ciudat. Mă obișnuisem. De douăzeci de ani se întâmpla la fel. Vorbea întotdeauna prea tare. Sau râdea prea repede. Sau cânta prea cu foc. Sau dansa prea devreme… Anouk întindea totdeauna prea mult coarda, iar lumea se uita la ea șoptind tot felul de tâmpenii. Dar să trecem peste. În mod normal, i-ar fi apostrofat ridicând paharul. „Pentru dragoste!“, ar fi spus făcându-i cu ochiul vreunui familist respectabil sau „Pentru cur!“ sau chiar mai rău, în funcție de numărul de pahare băute înainte, dar nu în seara aceea. În seara aceea, spitalul câștigase. Cei sănătoși nu o mai interesau. Nu-și mai găsea în ei salvarea.

Nu știam ce să spun. Mă gândeam la Alexis, pe care nu-l văzusem de câteva luni. La seringile și la pupilele lui veșnic dilatate. La acest fiu care îi reproșa că se născuse alb și care voia să trăiască la fel ca Miles, Parker și restul găștii.

Care se usca pe picioare. Care nu-și mai putea stăpâni tremuratul. Care încerca să se regăsească zăcând întins în pat de dimineață până seara.

Și care clipea din ochi văzând lumina zilei.

Îmi citise gândurile?

— Cu toxicomanii e altceva… Ori nu vine nimeni, ori părinții sunt atât de dărâmați, încât ar trebui internați și ei. Iar aceștia,

cei care mai sunt încă alături de ei, cei care le-au fost *dintotdeauna* alături, știi ce ne spun?

Am clătinat din cap.

— „E vina noastră.“

În perioada când a avut loc această cină… parcă prin ’85 sau ’86… Alexis era încă relativ *clean*. Cred că mai mult fuma… Nu mai știu, dar probabil că nu trecuse încă la garouri și la mâneci lungi, altfel aș fi ținut minte ce i-am răspuns. Pe atunci îmi vorbea despre părinții altora, iar eu încuviințam tăcut. Părinții altora…

Îmi amintesc însă că reușisem să schimb subiectul și trecusem la lucruri mai puțin sumbre: studiile mele, gustul deserturilor din fața noastră și filmul pe care îl văzusem weekendul trecut când, brusc, zâmbetul îi îngheță pe buze.

— Am fost de gardă duminică, a continuat ea, și… Era un puști… puțin mai mare ca tine… un dansator… Mi-a arătat fotografii… Un dansator, Charles… Avea un corp *magnific* și…

A ridicat fața spre tavan ca să înăbușe totul: saliva, mucii și lacrimile care îi încețoșau privirea, apoi s-a liniștit și mi-a spus fără ocolișuri:

— …iar în duminica aia, în timp ce îi spălam trupul cu apă camforată, adică în timp ce nu făceam absolut nimic, în timp ce îmi băteam așadar joc de el pe față, l-am ajutat să se aplece ca să-i răcoresc spatele și știi ce s-a întâmplat chiar sub mâna mea?

Mi-o arăta.

— Sub mâna asta… Mâna asta de infirmieră cu diplomă, care de mai bine de douăzeci de ani a pansat mii de bolnavi…

Nu reacționam în nici un fel.

— Pe…

S-a întrerupt ca să-și golească paharul. Nările îi fremătau.

— Chiar pe oasele șirei spinării, pielea i s-a…

I-am întins șervețelul meu.

— …sfâșiat…

*

Tocmai își recuperase valiza și bătea din picioare de nerăbdare în fața ghișeului de îmbarcare. În jurul lui se vorbea deja numai în rusă și trei fete pălăvrăgeau, comparând grămezile de cumpărături pe care le făcuseră.

Li se vedeau buricele.

Simțea nevoia să bea o cafea.

Și să fumeze…

Când își scoase cartea, îi căzu biletul de avion de la ultimul zbor, pe care îl folosise drept semn. Nu era nici o problemă, în câteva clipe avea să primească unul nou-nouț…

XXXIII

Acțiunea principală a luptei de la Borodino s-a desfășurat pe o întindere de două verste, între Borodino și săgețile lui Bagration (cavaleria lui Uvarov a făcut o demonstrație în afara acestui spațiu pe la amiază și, pe de altă parte, Poniatowski s-a ciocnit dincolo de Uti…)

Nu lângă fereastră…

Ea avusese dintotdeauna rău de înălțime…

…tsa cu Tuchkov; dar au fost lupte izolate și fără importanță în comparație cu ceea ce se întâmpla în cen…

Nu înțelegea nimic din ce citea.

Îi vibră mobilul – îl căutau de la firmă. Așa curând?

Nu. Mesajul fusese trimis în ajun. Era de la Philippe. Unul dintre zbirii lui Pavlovici trimisese un e-mail catastrofal. A doua șapă trebuia refăcută, se strecurase o greșeală în calcule, oamenii din Voradin nu voiau să audă de nimic, iar pe șantierul de vest găsiseră un tip mort. Un tip care, bineînțeles, nu apărea în nici o evidență. O să treacă și poliția.

Ei, bravo… Ăsta de ce nu dispăruse?

Nu mai aveau ciment?

Inspiră adânc pentru a-și înăbuși mânia, căută un loc liber, închise cartea, îi băgă la loc în fundul genții pe cei doi împărați împreună cu cei cinci sute de mii de morți de căciulă ai lor și își scoase dosarele. Se uită la ceas, îl dădu cu două ore înainte, îi răspunse o căsuță vocală și se puse iar pe înjurat în engleză. *Good Lord*, exclamă din toată inima. Oricum, acel *fucking bastard* n-o să-l asculte până la capăt.

Dintr-odată dispăru totul. Alexis, cruzimea lui nenorocită, Claire și micuțele capele din Skopelos, toanele lui Laurence, mutrițele lui Mathilde, amintirile lor, viitorul lor, murmurul

trecutului și toate acele nisipuri mișcătoare. Hop. Fișiere șterse. Haosul de pe șantier începea să-i dea bătăi de cap, așa că avea să se întoarcă la viața lui mai târziu.

Asta era, scuze, dar acum nu mai avea timp.

Reveni la Balanda, reprezentantul societății Drumuri și Poduri, posesorul unei diplome de *Master of Sciences*, absolventul de Belleville, arhitectul DPLG[4], membrul Ordinului, zbirul de la muncă, premiatul, medaliatul și tot ce mai vreți. Da, acest tot ce mai vreți și tot ce mai poate fi trecut pe o carte de vizită când ești plin de distincții îi făcu vânt celuilalt, îmbrâncindu-l.

Aaa… Se simți mai bine.

Mai devreme sau mai târziu toată lumea îi reproșase importanța pe care o acorda muncii sale. Logodnicele, familia, colegii, colaboratorii, clienții, femeile de serviciu care lucrau noaptea și, odată, chiar și un medic. Binevoitorii spuneau că e sârguincios, alții ziceau că e tipicar sau, chiar mai rău, tocilar, iar el nu știuse niciodată să se apere.

De ce muncea așa de mult de atâția ani?

Ce rost aveau toate nopțile astea albe? Viața asta trăită în proporție de 1%? Căsnicia asta atât de șubredă? Amorțeala asta care îi cuprindea câteodată ceafa? Nevoia asta de-a înălța ziduri?

Acest *skanderberg* pierdut dinainte de-a începe partida?

Poate că… Nu știuse niciodată cum să se justifice ca să capete iertarea. Nu simțise niciodată nevoia să spună lucrurilor pe

nume. Ba da. De data asta da.

În dimineața aceea, în timp ce se ridica în picioare, își scotea pașaportul și se minuna din nou de cât de grele îi erau bagajele, acompaniat de refrenul: *Pasagerii zborului Air France AF1644 cu plecarea la ora șapte și zece minute spre destinația Moscova Șeremetievo sunt rugați să meargă la poarta 16,* găsi răspunsul: ca să respire.

Ca să respire.

Orele de dinainte, puținul de dinainte, prăpastia de dinainte ne-ar putea îndemna să… cum să spun… să ne îndoim întru câtva de clarviziunea acestei replici, dar, în fine… Să-i lăsăm măcar o dată avantajul îndoielii.

Să-l lăsăm să respire până la poarta 16.

1. Versuri din poezia *Le jardin* de Jacques Prévert.
2. RER Megacorp – companie fondată în urmă cu douăzeci şi cinci de ani care se ocupă cu distribuirea genurilor muzicale de avangardă.
3. De dragoste. Vechea mea iubire. Aceste lucruri nebuneşti. Inima mea naivă. Doamna e o vagaboandă. Niciodată n-am mai iubit până la tine. Nu va mai fi nimeni ca tine. Dacă m-ai vedea acum. Te-am aşteptat *şi*… Poate greşesc…
4. DPLG (*Architecte Diplômé par le Gouvernement*) – arhitect ce deţine un grad universitar necesar pentru exercitarea profesiei de arhitect.

8

Avionul zbura cu nouă sute de kilometri la oră. Nici nu apucă să-și deschidă calculatorul, că pilotul anunța deja două grade la sol, le ura ședere plăcută și le înșira vorbele goale obișnuite ale celor de la Alliance Sky Team.

Îl reîntâlni pe Viktor, șoferul său cu zâmbetul atât de blând (o gaură, un dinte, o gaură, încă doi dinți), care, după cum înțelesese după atâtea zeci de ore petrecute în ambuteiaje (Charles nu stătuse atâta timp pe bancheta din spate a unei mașini în nici o altă țară din lume. La început șocat, apoi îngrijorat, enervat, înnebunit și în cele din urmă… resemnat. A! Deci ăsta era legendarul fatalism rus? Să privești pieziș, printr-un geam murdar, cum propria bunăvoință se pierde în imensa harababură din jur?), fusese pe vremuri inginer de sunet. Era vorbăreț, povestea tot felul de istorioare extraordinare din care pasagerul său nu înțelegea o iotă, fumând niște țigări cu un miros îngrozitor, pe care le scotea din niște pachete fermecătoare.

Iar când mobilul lui Charles suna și clientul lui se zbârlea iar, se grăbea să dea drumul la muzică în surdină. Din discreție. Nu asculta Balalaika sau Șosta[1], ci rock de-al lor, autohton. Presărat cu pârâituri de toată frumusețea.

Jale.

Într-o seară își scosese cămașa ca să-i arate cum fusese viața lui. Toate etapele ei palpitau acolo, adânc incrustate. Întinsese brațele și făcuse o piruetă în fața pompei de benzină, sub ochii măriți ai lui Charles.

Era… uimitor…

Își regăsi cei câțiva tovarăși francezi, germani și ruși. Pierdu timpul cu câteva ședințe, tot atâtea oftaturi, bătăi de cap și frecat menta, o cină prea lungă, apoi își puse casca și o luă din loc. Îi vorbiră mult, îl băgară în ceață, îl bătură pe spate și sfârși prin a se distra cu băieții de la Hamburg. (Cei care veniseră să instaleze aerul condiționat.) (Dar… unde?)

Da, până la urmă începu să râdă. Cu mâinile în șolduri, scrutând împrejurimile și cu picioarele în rahat.

Se îndreptă apoi spre birourile șefilor, unde îl așteptau doi tipi descinși parcă direct dintr-un film al fraților Karl Marx. Mai tari decât originalul, cu pistoalele lor imense și cu aerele lor de cowboy ratați. Nervoși, palizi și deja nerăbdători. Atât de zeloși deja…

Miliția, îl anunțară.

Desigur.

Restul persoanelor chemate la bară, în majoritate muncitori, nu vorbeau decât rusa. Balanda se miră că interpretul său obișnuit lipsea. Sună la biroul lui Pavlovici. Îl asigurară că un tânăr care vorbea excelent franceza era pe drum. Bine. Iată-l sunând la ușă, îmbujorat și cu răsuflarea tăiată.

Începu discuția. Interogatoriul, mai degrabă.

Dar, când îi veni și lui rândul să-și susțină cauza, își dădu seama că sprâncenele lui Starski și ale lui Hutchoff se ridicau uimite.

Se întoarse către interpret:

— Înțeleg ce le spuneți?

— Nu, răspunse celălalt, spun că Tadjik nu bea.

Hmm…

— Nu, ce v-am spus eu mai devreme… Despre contractele domnului Korolev…

Încuviință, o luă de la capăt, iar pupilele milițienești se rotunjiră din nou.

Ei?

— Spun dumneavoastră garantați.

??!?

— Mă scuzați că vă întreb, dar de cât timp vorbiți franceza?

— La Greinoble… îi răspunse interpretul cu un zâmbet angelic.

La naiba…

Charles se frecă la ochi.

— *Sigaret*? îl întrebă pe șeriful mai tânăr arătând cu degetul mare și cu arătătorul înspre buze.

Spasiba.

Trase adânc în piept, o înghițitură delicioasă de monoxid de carbon și de descurajare pură, contemplând tavanul de care, între două săgeți mici, atârna un neon spart.

Și atunci se gândi la Napoleon… Acest tactician genial care, după cum citise într-unul dintre capitolele anterioare, pierduse bătălia de la Borodino pentru că suferea de rinită.

Ei bine, dintr-odată nu se mai simți singur. Nu, dragul meu, n-are de ce să-ți fie ciudă… Lupta ta era pierdută dinainte de-a începe. Tipii ăștia sunt mult prea tari pentru noi.

Mult, mult prea tari…

În cele din urmă apăru și Pavlovici, într-un Fiat Lux, însoțit de un „oficial“. Un prieten de-al cumnatului surorii soacrei brațului drept al lui Lujkov sau ceva de genul ăsta…

— Lujkov? se miră Charles, *you mean… the… the mayor*?

Celălalt nu catadicsi să-i răspundă, ocupat deja cu prezentările.

Charles ieși. În astfel de situații pleca întotdeauna și toată lumea îi era recunoscătoare.

Superinterpretul său îl ajunse din urmă și atunci îl apucă și pe el un exces de zel:

— Deci ați fost la Grenoble?

— Nu, nu! îl corectă acesta, eu mă locuiesc aici decât ziua!

Bun.

Se făcuse întuneric. Motoarele amuțiseră. Câțiva muncitori îl salutară în timp ce alții îi împingeau de la spate ca să înainteze mai repede. Viktor îl conduse până la hotel.

Își primi din nou lecția cuvenită de rusă. Întotdeauna aceeași.

La ruble se spune *rubli*, la euro *ievro*, la dolar… tot dolar, cretinul îndemn „Hai… dă-i bătaie…“ se traduce prin *kaziol*, cretinul îndemn „Lasă-mă să trec, tâmpitule!“ se traduce prin *mudak* și „Mișcă-ți fundul!“ prin *Șeveli zadom*.

(Printre altele…)

Charles recapitula totul distrat, hipnotizat de zecile de kilometri pe care se întindeau rânduri de cotețe pentru găini. Asta îl șocase cel mai tare când făcuse prima călătorie în Est, pe vremea când mai era încă student. Era ca și cum cea mai jalnică mahala a noastră, cel mai groaznic HLM[2] s-ar fi întins la nesfârșit.

Arhitectura rusă totuși… Da, arhitectura rusă era ceva…

Își amintea de o monografie a lui Leonidov pe care i-o făcuse cadou Jacques Madelain…

Îi cunoștea Istoria… Ce era frumos fusese distrus pentru că era frumos, prin urmare burghez, după care îngrămădiseră o națiune întreagă în… în chestiile astea, iar în fărâma de frumos ce mai dăinuia, ei bine, acolo se instalase nomenclatura.

Da, știa cum stăteau lucrurile. Nu e cazul să te vaiți că tejgheaua e murdară când stai pe bancheta din spate a unui Mercedes tapițat cu piele și cu căldura reglată cu douăzeci de grade peste cea din blocurile lor.

Nu, Balanda?

Da, dar?

Hai, hai… *Șeveli zadom.*

*

În timp ce apa curgea, sună la firmă și îi povesti pe scurt lui Philippe, cel mai implicat dintre asociați, ce se petrecuse în ziua

aceea. Îi fuseseră trimise e-mailuri pe care trebuia să le citească fără întârziere ca să dea instrucțiunile necesare. Trebuia de asemenea să sune din nou la biroul de cercetare.

— De ce?

— Păi... pentru încurcătura asta cu șapele. De ce râzi? întrebă îngrijorat cel de la Paris.

— Scuze. E un tic nervos.

Vorbiră apoi despre alte șantiere, alte devize, alte diferențe de preț, încurcături, decrete, zvonuri șoptite din micul lor univers și, înainte de-a închide, Philippe îl anunță că Maresquin și oamenii lui câștigaseră contractul cu Singapore.

A, da?

Nici nu știa dacă trebuia să se bucure sau să se întristeze.

Singapore... 10 000 de kilometri și șapte ore diferență de fus orar...

Și dintr-odată, în clipa următoare, își aminti că era foarte obosit, că nu-și făcuse porția de somn... de luni de zile, de ani întregi și că apa din cadă mai avea puțin și dădea pe-afară.

Când se întoarse, căută niște prize la care să-și încarce diferitele baterii, își aruncă sacoul pe pat, de-a curmezișul, își desfăcu nasturii de sus ai cămășii, se lăsă pe vine, rămase pentru o clipă nemișcat în lumina rece a minibarului, apoi se așeză și el pe pat, lângă haina sa.

Își scoase agenda.

Se prefăcu o clipă că îl preocupau întâlnirile de a doua zi.

Se prefăcu de asemenea că o răsfoiește puțin înainte s-o pună la loc.

Așa. Cum te joci cu un obiect care e al tău și numai al tău atunci când ești departe de ai tăi.

Iar apoi, ia te uită…

Dădu peste numărul lui Alexis Le Men.

Ei, asta-i…

Mobilul era încă pe noptieră.

Se uită la el.

Nici nu apucă să formeze prefixul și primele două cifre ale numărului că burta începu să-l deran… Strânse din pumni și se năpusti spre toaletă.

Ridicând capul, îl izbi imaginea lui din oglindă.

Pantalonii în vine, pulpele albe, genunchii osoși, brațele ieșindu-i din cămașă, chipul încordat, privirea tristă.

Un bătrân…

Închise ochii.

Și se ușură.

Apa i se păru călâie. Tremura. Pe cine altcineva putea să sune? Pe Sylvie… Singura ei prietenă adevărată… Dar… cum să dea de ea? Oare cum o chema? Brémand? Brémont? Oare ținuseră legătura? Măcar spre sfârșit? Putea oare să afle ceva de la ea?

Și… oare chiar voia să știe?

Murise.

Era moartă.

Nu va mai auzi niciodată sunetul vocii ei.

Sunetul vocii ei.

Nici râsul ei.

Nici mânia ei.

Nu-i va mai vedea niciodată buzele strâmbându-se, tremurând sau zâmbind larg. Nu-i va mai privi niciodată mâinile. Dosul încheieturii mâinii, brațele brăzdate de vene, vinețiul cearcănelor. Nu va mai afla niciodată ce ascundea atât de bine, atât de prost, atât de departe, dincolo de zâmbetele obosite sau de grimasele tâmpite. Nu o va mai privi niciodată pe furiș. Nu îi va mai lua niciodată mâna pe neașteptate. Nu va…

Cu ce-l încălzea să înlocuiască toate astea cu cauza morții? Ce câștiga? O dată? Niște amănunte? Numele unei boli? O fereastră îndărătnică? Un ultim pas greșit?

Pe bune…

Amănuntele astea sordide meritau atâta osteneală?

Charles Balanda se schimba cu haine curate și scrâșnea din dinți legându-și șireturile.

Nu mai avea nici o îndoială. Că îi era teamă să afle adevărul.

Iar flușturaticul din el îl bătea pe spate, ducându-l cu vorba: Ei, lasă… Rămâi cu amintirile… Păstreaz-o în suflet așa cum ai cunoscut-o… Nu o distruge și mai tare… Știi bine că e cel mai frumos omagiu pe care i l-ai putea aduce… Să ți-o amintești așa… Plină de viață.

Dar lașul îi punea mâna grea pe celălalt umăr și îi șoptea la ureche: Ei, bănuiești că a murit așa cum a trăit, nu?

Singură. Singură și în neorânduială.

Complet abandonată în lumea asta mult prea mică pentru ea. Ce i-o fi venit de hac? Nici nu-i greu de ghicit… Scrumierele ei. Sau paharele care nu o alinau niciodată. Sau patul acela în

care nu se mai cuibărea deloc. Sau… Și tu? Ce naiba te-a apucat să dezgropi morții? Mai devreme unde erai? Dacă i-ai fi rămas alături, n-ai mai fi fost la un pas să faci pe tine în clipa în care… Haide, puțină demnitate, băiete! Știi ce-ar face ea cu compasiunea ta?

Gura! scrâșni din dinți. Gura!

Și pentru că era atât de mândru, fricosul se apucă să formeze numărul celui mai de temut dușman al său.

Ce-avea să-i spună? „Balanda te deranjează“ sau „Sunt Charles“ sau „Eu sunt“?

După al treilea țârâit simți că i se lipește cămașa de spate. După al patrulea închise gura ca să secrete din nou salivă. După al cincilea…

După al cincilea auzi clicul robotului telefonic și apoi o voce de femeie ciripind: „Bună ziua, suntem Corinne și Alexis Le Men, lăsați-ne, vă rog, un mesaj și noi vă vom suna de îndată ce…“

Își drese vocea, lăsă câteva secunde să treacă fără să spună nimic în timp ce la mii de kilometri depărtare o mașină îi înregistra răsuflarea și închise.

Alexis…

Își trase pardesiul pe el.

Căsătorit…

Trânti ușa.

Cu o femeie…

Chemă liftul.

O femeie pe care o chema Corinne…

Se năpusti în lift.

Și care locuia împreună cu el într-o casă…

Coborî șase etaje.

O casă în care exista un robot telefonic…

Străbătu holul.

Și…

Ieșea acum la aer.

Și… și papuci, poate?

— *Please, sir*!

Se întoarse. Portarul zornăia ceva peste birou. Își trase o palmă peste frunte, se înapoie, își luă brelocul și îi întinse, în schimb, cheia camerei sale.

Îl aștepta alt șofer. Acesta era mult mai puțin exotic și conducea o mașină franțuzească. Invitația era bine adusă din condei, dar Charles nu-și făcea nici un fel de iluzii: bravul soldățel se întorcea pe front… Când trecură de poarta ambasadei, se hotărî în sfârșit să lase mobilul din mână.

Mâncă puțin, nu mai admiră sublimul prost gust al casei Igumnov[3], răspunse la întrebările care i se puneau și debită anecdotele pe care voiau să le audă. Își jucă perfect rolul: ținea spatele drept, se agăța de mânerul tacâmurilor, ridica la fileu, răspundea la glume și aluzii, înălța din umeri, își dădea cu părerea, râdea chiar la momentul potrivit, dar în tot timpul ăsta se dezmembra, se fărâmița și se fisura în tăcere.

Își privea degetele chircindu-se și înălbindu-se pe pahar.

Poate că ar fi trebuit să-l spargă, să sângereze și să se ridice de la masă…

Anouk se întorsese. Anouk își ocupa din nou locul. Întregul loc. Întocmai ca înainte. Ca întotdeauna.

De oriunde o fi, de oriunde era, îl privea. Îl tachina cu blândețe, făcea tot felul de comentarii despre manierele vecinilor de masă, despre mutrele lor plictisite, despre bijuteriile doamnelor, despre cât de întemeiate erau toate astea și îl întreba ce căuta printre ei.

— Ce faci aici, dragul meu Charles?

— Muncesc.

— A, da?

— Da.

— …

— Anouk… Te rog…

— A, deci n-ai uitat cum mă cheamă?

— N-am uitat nimic.

Se întunecă la față.

— Nu, nu spune asta… Sunt unele lucruri… unele momente pe care… Aș… Aș vrea să le fi uitat…

— Nu. Nu cred. Dar…

— Dar?

— Poate că nu vorbim de aceleași…

— Sper, zâmbi ea.

— Tu…

— Eu…

— Ești la fel de frumoasă…

— Taci, prostule. Și ridică-te. Uite… Se întorc cu toții în salon…

— Anouk?

— Da, dragul meu…

— Unde ai fost?

— Unde am fost? Dar asta trebuie să-mi spui tu mie… Hai, du-te după ei. Te așteaptă toată lumea.

— Vă simțiți bine? îl întrebă gazda arătându-i un fotoliu.

— Da, mulțumesc.

— Sigur?

— Da, sunt doar obosit…

Mda, cam așa ceva…

Oboseala asta era o scuză tare bună. De câți ani nu se folosea de ea, trăgând-o strategic peste ceea ce ridurile sale adânci tăinuiau? Acest scut atât de respectabil și atât de comod…

Ce-i drept, oboseala e o chestie șic, un fel de mărturie a unei cariere strălucite. E chiar măgulitoare. Ca o medalie strălucitoare prinsă pe un piept sub care bate o inimă descumpănită.

Adormi gândindu-se la ea, uimit încă o dată de pertinența celor mai banale clișee. Frazele acelea fără sens bâiguite în timp ce se bat cuiele în sicriu: „Nici n-am apucat să-mi iau adio“ sau „Dacă aș fi știut, nu astea ar fi fost ultimele cuvinte pe care i le-aș fi spus…“ sau „Mai aveam încă atâtea lucruri să-i spun…“

Nici măcar nu ți-am spus la revedere.

De data asta nu așteptă nici un răspuns. Era noapte, iar ea nu venea niciodată noaptea. Ori muncea, ori era ocupată să depene povestea vieții ei și mărețele ei planuri de luptă, lăsându-le lui Johnny Walker și lui Peter Stuyvesant grija de-a întoarce paginile acestei istorisiri și de-a da semnalul de atac pentru cavaleria ușoară, până când ajungea să uite de ea, să capituleze și să adoarmă în sfârșit.

Draga mea Anouk…

Dacă raiul există, cred că te-ai apucat deja să-l vrăjești pe sfântul Petru…

Sigur că da.

Parcă te văd.

Parcă te văd gâdilându-i barba și luându-i cheile din mână ca să vezi cum strălucesc la brâul tău.

Când erai în apele tale, nimic nu-ți rezista, iar când eram copii, ne ridicai la cer dacă voiai.

Câte uși nu a doborât surâsul tău? Câte cozi nu a fentat? De câte drumuri nu ne-a scutit? Câte indicatoare nu a inversat, ocolit, sfidat?

Câte gesturi de dispreț, câte acrituri, câte bariere și interdicții?

„Dați-mi mâna, voinicii mei, și totul va fi bine…“, ne șopteai. Iar nouă ne plăcea la nebunie să ne spui așa, voinicii tăi, când de fapt ne mai sugeam încă degetele, iar tu ni le striveai pornind la atac. Uneori ne era frică, iar alteori ne durea, dar te-am fi urmat până la capătul lumii.

Rabla ta de Fiat ne servea drept barcă, trăsură, covor zburător. Îți îndemnai cei patru cai putere, înjurând ca uriașul Hank din *Lucky Luke*, Yeah! Dă-i bătaie, Patte, dă-i bătaie, nebuno!!! Biciul tău plesnea de-a lungul străzilor și îți mestecai țigara numai de dragul de-a ne vedea tresărind iar și iar, ori de câte ori scuipai tutunul pe geam.

Cu tine viața era istovitoare, dar televizorul rămânea stins. Și totul era posibil.

Totul.

Cu condiția să nu-ți dăm niciodată drumul la mână…

Ne-ai făcut figura asta și când ai înlocuit țigările Marlboro cu batoanele de Nestlé, mai ții minte? Ne întorceam de la nunta lui Caroline și probabil că eram pe cale să ațipim pe bancheta din spate când strigătele tale alarmate ne-au trezit:

„Alo, alo, XB12, mă auziți?“

Am ieșit cu scrâșnete de frână chiar în mijlocul unei câmpii și cu toate farurile stinse în timp ce tu vorbeai la bricheta mașinii, în lumina slabă a becurilor de interior. „Mă auziți? întrebai disperată. Mașina noastră a rămas în pană, am înecat bujiile, iar Alianța rebelă e pe urmele mele… Ce să fac Obi-bidule-Kenobi?“

Alexis era frânt de oboseală și a mormăit un „la naiba“ împleticit sub privirile unei vaci uluite, dar tu râdeai prea tare ca să-l poți auzi. „De ce mă duceți să mă uit la filme atât de cretine?“ Apoi am regăsit cărările hiperspațiului și, o bună bucată de vreme, te-am privit în oglinda retrovizoare cum zâmbeai.

Vedeam fetița care trebuie să fi fost sau care ai fi fost dacă ți s-ar fi îngăduit pe-atunci să te ții de șotii…

Stând în spatele tău, îți priveam ceafa și-mi spuneam: Oare tocmai pentru că a avut o copilărie atât de nenorocită a fermecat-o pe-a noastră?

Și-mi dădeam seama că începeam și eu să îmbătrânesc…

De câteva ori ți-am atins umărul ca să fiu sigur că nu adormi și la un moment dat ți-ai așezat mâna peste a mea. Taxele de barieră mi-au răpit-o din nou, dar ce multe stele străluceau în jurul navetei noastre în noaptea aceea, nu-i așa?

Ce multe stele…

Da, dacă raiul există, sigur faci furori pe-acolo…

Dar… ce mai rămânea?

Ce mai rămânea după tine?

Adormi cu mâinile pe lângă corp. Gol, murdar și singur pe strada Smolenskaia din Moscova, în Rusia. Sub acea steluță în care se preschimbase ea, iar acesta fu ultimul lui gând lucid, îngrozitor de enervant, înainte de a adormi.

1. Dmitri Dmitrievici Şostakovici (1906-1975) – compozitor, pianist şi profesor rus. (n.r.)

2. Prescurtarea expresiei *Habitation à loyer modéré* – bloc de locuinţe sociale.

3. Sediul Ambasadei Franţei la Moscova. (n.r.)

9

Se trezi, se întoarse la mocirla lui, se închise din nou într-o baracă de lemn cu pereți afumați, prezentă din nou actele, se urcă iar în avion, își recuperă valiza, luă un taxi de a cărui oglindă retrovizoare atârna o mână a Fatimei, regăsi o femeie care nu-l mai iubea și o tânără care încă nu se iubea, le îmbrățișă pe amândouă, își onoră întâlnirile, luă prânzul cu Claire, nici nu se atinse de mâncare, o asigură că totul era în regulă, schimbă firul discuției când aceasta se abătu de la subiectele bătătorite și de la operațiunile programate de întreținere a clădirilor rămase în urma descentralizării, își dădu seama că fisura câștiga teren când văzu silueta ei dispărând după colțul străzii și că îi pierise tot curajul, clătină din cap, încercă să se analizeze la rece pe Boulevard des Italiens, se cercetă în tăcere, studie cu atenție datele terenului, trase concluzia că era pe cale să adopte un comportament de complezență, se disprețui, se mustră, schimbă tactica, luă totul de la capăt, își schimbă devizele, se apucă din nou de fumat, de atunci nu mai putu să pună alcool în gură, pierdu în greutate, câștigă licitații, începu să se radă mai rar, simți că din loc în loc pielea de pe față începea să i se scorojească, încetă să mai privească iscoditor dopul de la cadă în timp ce se spăla pe cap, deveni mai tăcut, se despărți de Xavier Belloy, se apucă să meargă iar la oftalmolog, începu să vină acasă din ce în ce mai

târziu și de cele mai multe ori pe jos, să sufere de insomnii, să se orienteze după bordura trotuarelor și să nu mai traverseze pe la trecere, să străbată Sena fără să ridice măcar privirea, să nu mai admire Parisul, să nu se mai atingă de Laurence, să-și dea seama că, atunci când se băga în pat înaintea lui, făcea în pătură o adâncitură ca un fel de șănțuleț care le despărțea trupurile, pentru prima dată în viață începu să se uite la televizor, rămase mască, reuși să-i zâmbească lui Mathilde când îi arătă nota la fizică, nu mai zicea nimic când o surprindea făcând cumpărături pe LimeWire, începu să-l doară în cot de jafurile din jurul lui, să se trezească noaptea, să bea litri de apă stând desculț pe gresia rece din bucătărie, încercă să citească, până la urmă îl lăsă baltă pe Kutuzov cu trupele lui în Krasnoie, răspundea la întrebările care i se puneau, dar spuse nu când Laurence îl amenință cu o discuție adevărată, la fel făcu și când aceasta îl întrebă dacă refuza din lașitate, mai strânse cureaua cu câteva găuri, își puse din nou pingele la pantofi, acceptă o invitație la o conferință din Toronto despre problema mediului înconjurător *in the construction industry* care nu îl interesa de nici o culoare, se înfurie pe o stagiară, ajunse în cele din urmă să-i scoată din priză calculatorul, apucă primul creion pe care-l găsi și i-l puse în mână, haideți, îi strigă nerăbdător, arătați-mi *dumneavoastră* ce-ar trebui să văd, puse pe roate un proiect pentru un complex hotelier din apropiere de Nisa, făcu o gaură cu țigara în mâneca sacoului, adormi la cinema, își pierdu ochelarii cei noi, își regăsi cartea despre Jean Prouvé, își aminti de promisiunea făcută, așa că într-o seară bătu la ușa camerei fiicei sale și îi declamă următorul pasaj: „Îmi amintesc că tatăl

meu îmi spunea: *Vezi cum se agață spinul de tulpina acestui trandafir*? În timp ce zicea asta, întindea palma, urmărindu-i conturul cu degetul: *Privește... La fel e și degetul mare față de mână. Totul e bine alcătuit, totul e trainic, formele sunt echilibrate și, în ciuda tuturor acestor lucruri, totul e delicat.* Cu asta am rămas. Dacă privești anumite mobile pe care le-am făcut, regăsești mai peste tot această formă care...“, își dădu seama că ea, care era atât de curioasă odinioară, nu avea nici o întrebare să-i pună, se miră cum de era posibil așa ceva, ieși din cameră mergând cu spatele, mai aranjă câte un lucru la locul lui în treacăt, se sprijini de marginea bibliotecii, își privi degetul mare, strânse pumnul, oftă, se culcă, se trezi, se întoarse la mocirla lui, se închise din nou într-o baracă din lemn cu pereți afumați, prezentă din nou actele, se urcă iar în avion, iar își recupe...

Așa o ținu săptămâni în șir și ar fi putut s-o țină luni sau chiar ani la rând.

Pentru că, în cele din urmă, flușturaticul câștigase bătălia.

Așa era și normal... Flușturaticii câștigă întotdeauna, nu?

Doar trecuseră aproape douăzeci de ani de când trăia alături de ea, fără s-o vadă însă vreodată, așa că de ce s-ar lăsa intimidat acum de trei cuvințele care nu avuseseră nici măcar eleganța să se prezinte? Da, era scrisul lui Alexis, dar... ce mare lucru? Cine mai era și Alexis ăsta?

Un hoț. Un tip care-și trăda prietenii și-și lăsa iubita să meargă singură să facă avort și asta cât mai departe cu putință.

Un fiu ingrat. Un băiețaș alb. Un băiețaș alb talentat, poate, dar atât de laș…

Trecuseră ani în șir de când el se dăduse… Nu, de când ea se dăduse… Nu, de când viața, să zicem, hotărâse în locul lor că trebuiau să se dea bătuți. Charles înțelese asta cu greu, pentru că nu prea reușea să descifreze graficele acelui proiect pe care alții îl numeau existență. Nu prea vedea cum ar putea toatea astea să rămână în picioare din moment ce fundația era atât de șubredă și se întreba chiar dacă nu greșise încă de la început. Cine, el? Maldărul ăsta de moloz? Să construiască ceva? Ce glumă bună! Pentru că nu avea de-ales îi păcălea și el cum putea, dar, Doamne Dumnezeule, ce… plictiseală.

Iar apoi, într-o dimineață, se scutură, mormăi, își recăpătă pofta de mâncare, pe urmă plăcerile, rând pe rând, și gustul meseriei sale. Era tânăr și talentat, i se spunea asta întruna. Avu slăbiciunea să înceapă din nou s-o creadă și se apucă iar de pus cărămidă peste cărămidă, în rând cu ceilalți.

O tăgădui. Ba chiar mai rău, o minimaliză.

Reduse scara.

În fine… Cam așa își cârpise viața… Până ce, într-o după-amiază de duminică, dăduse peste o revistă care zăcea aruncată prin casa părinților lui… Smulsese pagina și o citise în picioare, în metrou, ținând punga cu resturile de la masă la subraț.

Totul era acolo, negru pe alb, între o reclamă la o cură de apă termală și poșta redacției.

Mai mult decât o revelație, a fost o ușurare. Așadar suferea și el de chestia asta? Sindromul membrului fantomă? Îl amputase, dar creierul lui tâmpit nu înțelesese și continua să-i trimită mesaje eronate. Și, deși nu mai era nimic, pentru că nu putea nega că nu mai era nimic, continua să încerce senzații cât se poate de reale. „Cald, rece, înțepături, furnicături, cârcei, iar uneori chiar și dureri…“, preciza articolul.

Da.

Exact.

Suferea de toate astea.

Dar nu într-un loc anume.

O făcu ghemotoc, îi aruncă bucățile de friptură sleită vecinului său patruped, stinse lumina și strânse masa. Era un spirit cartezian și, ca să înainteze, avea nevoie de dovezi. Argumentul ăsta îl convinse. Și îl liniști.

Cum s-ar mai putea schimba lucrurile după douăzeci de ani?

Asta era fantoma lui iubită, iar fantomele, hmm… nu mor niciodată…

Așa că trecu iarăși prin cele enumerate mai sus fără a se mai omorî însă cu firea. Slăbise? Ăsta era mai degrabă un lucru bun. Muncea mai mult? Nimeni nu observa diferența. Se apucase iar de fumat? Se va lăsa din nou. Se ciocnea de oameni pe stradă? Se scuza și gata. Laurence își pierdea capul? Fiecare la rândul lui. Mathilde prefera să citească revistele alea cretine? Cu atât mai rău pentru ea.

Nimic grav. Doar o lovitură urâtă în ciotul amputat. O să treacă.

Poate chiar așa era.

Poate chiar ar fi continuat să trăiască așa, doar că ceva mai degajat. Poate că ar fi scos virgulele și s-ar fi străduit s-o ia mai des de la capăt.

Da, poate că ne-ar fi luat din nou cu prostiile alea cu respirația…

Dar până la urmă cedase.

Rugăminților, șantajului ei fermecător, vocii pe care și-o modulase tremurătoare și care era în stare să răsucească firul telefonului.

Bine, oftase, bine.

Și se întoarse să ia masa în casa bătrânilor săi părinți.

Nici nu se uită la consola încărcată și la oglinda de la intrare, își agăță pardesiul în cuier întorcând spatele imaginii sale din oglindă și îi urmă în bucătărie.

Toți trei se purtară admirabil, mestecând îndelung fiecare îmbucătură și dându-și toată silința să evite subiectul care îi adusese laolaltă. Însă, când ajunseră la cafea, Mado cedă și, cu un aer de vai-ce-zăpăcită-sunt-eram-gata-să-uit, i se adresă fiului ei, privind undeva dincolo de umărul lui:

— Apropo, știi, am aflat că Anouk Le Men e îngropată la Drancy.

Reuși să-i răspundă pe același ton.

— A, da? Credeam că e la Finistère… Dar de unde știi?

— Mi-a spus fiica fostei sale proprietare…

Apoi renunță.

— Deci așa? Ați tăiat până la urmă cireșul ăla bătrân?

— Am fost nevoiți… Știi, din cauza vecinilor… Îți dai seama cât de greu ne-a venit…

Era salvat.

Sau cel puțin așa crezu, dar, în clipa în care vru să se ridice, ea îi puse mâna pe genunchi:

— Așteaptă puțin…

Se aplecă înspre măsuță și îi întinse un plic mare, din hârtie de ambalaj.

— Ieri am făcut puțină ordine și am dat peste niște poze pe care cred că ți-ar face plăcere să le vezi…

Charles încremeni.

— Totul a trecut atât de repede, șopti ea, ia uită-te la asta… Ce drăguți erați amândoi…

El și Alexis se țineau de gât. Doi Popeye hilari, care trăgeau din pipă umflându-și mușchii minusculi.

— Îți amintești… de tipul acela ciudat care vă îmbrăca mereu în tot felul de costume…

Nu. N-avea chef să-și amintească.

— Bun, i-o tăie el, acum trebuie să plec…

— Ar trebui să le păstrezi…

— Mai bine nu. Ce vrei să fac cu ele?

Tocmai își căuta cheile când Henri veni după el.

— Fie-ți milă, glumi el, nu-mi spune că mi-a dat plăcinta la pachet!

Privirea lui Charles se opri asupra plicului care tremura în mâna tatălui său, trecu apoi la dungile jiletcii lui, la butonii uzați, la cămașa albă, la cravata impecabilă pe care, de mai bine de șaizeci de ani, și-o punea la gât în fiecare dimineață lăsată de bunul Dumnezeu, la gulerul apretat, la pielea subțire, la cele câteva smocuri de firișoare albe de care lama uitase și, în sfârșit, la ochi.

Ochii unui bărbat discret, care trăise toată viața alături de o femeie autoritară, dar care nu-i cedase întru totul.

Nu. Nu întru totul.

— Ia-le.

Se supuse.

Nu avea cum să deschidă portiera dacă celălalt nu se mișca din loc.

— Tată, te rog…

— …

— Hei! Trebuie să te dai la o parte!

Se priviră.

— Ești bine?

Bătrânul domn, care nu-l auzise, se îndepărtă mărturisind:

— Eu unul nu eram chiar…

Trecu un camion..

Atât cât îi îngădui drumul, Charles îi urmări în oglinda retrovizoare silueta, care se făcea din ce în ce mai mică, până se pierdu de tot în depărtare.

De fapt ce mormăise?

Nu vom ști niciodată. Probabil că fiul avea unele bănuieli, dar le rătăci la semaforul următor, printre paginile ghidului periferiei.

Drancy.

Îl claxonară. Opri motorul.

10

Avionul spre Canada era la ora nouăsprezece, iar ea se afla la câțiva kilometri de aeroport. Pe la prânz plecă de la firmă.

„Cu inima sărindu-i din piept“, frumoasă expresie.

Plecă, așadar, cu inima sărindu-i din piept.

Nemâncat, emoționat, agitat, ca la o primă întâlnire.

Ridicol.

Și inexact.

Nu mergea la bal, ci la cimitir, iar mușchiul acela atrofiat abia mai pulsa.

Pentru că, într-adevăr, ceva mai bătea acolo, în pieptul lui, dar anapoda – de parcă ea ar fi fost încă în viață și l-ar fi pândit de după tise, gata să-l ia la rost înainte de toate. Ei, în sfârșit! Da’ știu că ți-a luat ceva timp! Și ce-i cu florile astea îngrozitoare pe care mi le-ai adus? Hai, lasă-mi-le aici și s-o ștergem. Auzi, ce idee să-mi dai întâlnire într-un țintirim… Ai căzut în cap sau ce ai?

Încă o dată, exagera… Aruncă o privire rapidă spre buchet. Florile erau foarte drăguțe…

În cămașă de forță.

Hei, Charles…

Știu, știu… Mai lăsați-mă…

Câțiva kilometri și gata, domnilor călăi…

*

Era un mic cimitir de provincie de la periferie. Nu, nu avea tise, dar avea gărdulețe din fier forjat, iederă pe ziduri și Sfântul Duh se pogora prin ferestruicile cavourilor. Avea paracliser, o pompă ruginită și o stropitoare din zinc. Făcu repede turul. Ultimii sosiți, adică mormintele cele mai urâte, datau de prin anii ’80.

Îi împărtăși uluiala sa unei bătrâne care se îngrijea de morții ei.

— Probabil că îl confundați cu cimitirul Mévreuses… Acolo sunt îngropați morții acum… În cazul nostru, a fost vorba de o favoare făcută familiei… Însă chiar și așa, știți, a trebuit să ne luptăm, pentru că…

— Dar… E departe?

— Sunteți cu mașina?

— Da.

— Atunci cel mai bine ar fi să mergeți pe autostradă până la Leroy-Merlin și… Știți unde e?

— N-am… nu…, răspunse Charles, căruia începea să i se pară cam stânjenitor buchetul pe care-l ținea în mână, dar, hmm…, spuneți mai departe, mă descurc eu…

— Dacă nu, puteți să vă orientați după Leclerc…

— Da?

— Da, treceți chiar prin față, apoi pe sub podul de cale ferată, iar după ce ajungeți la depozit, prima pe dreapta.

Ce naiba mai era și harta asta de doi bani?

Îi mulțumi și se îndepărtă gânditor.

Nici nu-și scosese bine centura, că îl și lăsaseră puterile. Era exact așa cum îi spusese: după Leroy Merlin și Leclerc, o groapă cu stârvuri învecinată cu șantierul DDE[1]. Cu RER[2]-ul deasupra și cu marile avioane de marfă care se aud în surdină.

Containere în parcare, pungi de plastic agățate de tufișuri și ziduri din beton pe post de pisoare pentru toți golanii de la colțul străzii.

Nu, clătină din cap, nu.

Nici el nu era vreun cocoloșit. Doar era meseria lui să constate unde o dăduseră în bară muncitorii, dar așa ceva nu se putea.

Mama lui trebuie să se fi înșelat. Sau poate că cealaltă făcuse o confuzie… Fiica proprietarei, adică… Ce-o mai căpiase și asta… Nici nu era greu să impresionezi o femeie tânără, care își creștea copilul singură și care se întorcea frântă la ora la care dobitoaca asta își scotea șoricarii să se pișe în scuar… Doamna Fourdel… Una dintre puținele persoane din lumea asta în prezența căreia Anouk nu se simțea în largul ei… Chiria… Chiria coanei Fourdel…

Absurditatea acestei parcări era ultima mizerie a cămătăresei. O glumă proastă, o bârfă greșită, o adresă reținută aiurea. Anouk n-avea nimic de-a face cu locul ăsta.

Multă vreme mâna lui Charles rămase încleștată pe cheie, iar cheia în contact.

Bun. Avea să facă repede un tur.

Lăsă florile.

Sărmanii morți…

Cât de greu trebuie să-i fi apăsat prostul gust din jur…

Lespezi de marmură care luceau precum Formica din bucătărie, flori artificiale, cărți deschise din porțelan crăpat cu măiestrie, fotografii hidoase în Plexiglas îngălbenit, mingi de fotbal, brelan de ași, știuci sclipitoare, epitafuri idioate, izvoare de regrete prostești. Și toate astea gravate pentru eternitate.

Un ciobănesc german din aur.

Odihnește-te, stăpâne, veghez la căpătâiul tău.

Probabil că nu era chiar așa de grav, sau poate era puțin mai înduioșător, dar omul nostru hotărâse să-i urască pe toți.

Precum în cer, așa și pe pământ.

Un cimitir franțuzesc împărțit în parcele ca un oraș american. Alei numerotate, lespezi pătrate, săgeți indicând drumul către sufletul lui B23 și odihna de veci a lui H175, înșiruiri în ordine cronologică, cei mai reci în față, cei mai călduți în spate, pietriș mărunt, un indicator pentru deșeuri reciclabile și un altul pentru porcăriile fabricate în China și întotdeauna, întotdeauna, vacarmul trenurilor blestemate care le veghează somnul.

Iar acum, arhitectul era cel care se revolta. Trebuia totuși să existe un caiet de sarcini de care să se țină cont în cazul morților, nu? Măcar un minim necesar? Scuze, dar nu era prevăzută și puțină liniște?

Păi nu… Își bătuseră joc de ei cât fuseseră în viață înghesuindu-i în mizeriile alea de Phénix-uri[3], pentru care plătiseră de trei ori cât făceau de fapt, îndatorându-se pe douăzeci de ani, de ce s-ar fi schimbat lucrurile după ce dăduseră colțu'? Și cât îi costase un loc cu vedere spre depozitul de deșeuri pentru eternitate?

Ei… în fond era problema lor… Dar prințesa lui? Dacă o s-o găsească în groapa asta de gunoi, o să…

Hai. Termină-ți fraza. Ce-o să faci, tâmpitule? O să te-apuci să scurmi țărâna ca s-o scoți de-acolo? O să-i scuturi fusta de praf și o s-o iei în brațe?

Degeaba. Oricum nu ne aude. Un convoi de marfare ridică sacii din plastic și îi atârnă la câtiva metri mai încolo.

*

Încă nu-și luase o navă Șoimul Mileniului ca a lui Han Solo, iar la Fiat renunțase, deci acțiunea se petrecea probabil în vremurile bune ale micuței sale R5 roșii, prima ei mașină *nouă,* pe când ei aveau vreo zece ani… Unsprezece, poate… Erau deja la gimnaziu? Nu mai ține minte… Anouk era altfel decât de obicei. Se gătise din cap până-n picioare și nu mai râdea. Fuma țigară după țigară, uita să oprească ștergătorul, nu mai gusta povestioarele lui Toto și le spunea din cinci în cinci minute că ar trebui s-o facă să fie mândră de ei.

Băieții îi răspundeau da, da, dar nu prea înțelegeau ce însemna asta, s-o facă să fie mândră de ei, și, cum Toto băuse toată berea și făcea pipi în paharul lui taică-său…

Îi ducea în vizită la familia ei, la părinții ei pe care nu-i mai văzuse de ani de zile și îl îmbarcase și pe Charles în aventura asta. Pentru Alexis, probabil. Ca să-l protejeze de ceea ce-o făcea să fie deja atât de nervoasă și pentru că se simțea mai puternică atunci când îi auzea făcând haz pe bancheta din spate pe seama unor cuvinte de genul cocoșel, caca și multe altele care începeau cu litera C.

— Când ajungem la mamaia, să nu mai aud de Toto, da?

— Siguuur…

Era la periferia orașului Rennes, într-un cartier urât și trist. Își amintea fără greș. Ea căuta drumul, conducea încet, înjura, se plângea că nu recunoaște nimic, iar el, așa cum va păți în Rusia treizeci și cinci de ani mai târziu, nu-și putea dezlipi ochii de la șirurile de blocuri noi-nouțe, care i se păreau deja atât de triste…

Nu erau copaci sau magazine, cerul nu se mai vedea, ferestrele erau minuscule, iar balcoanele pline de tot felul de catrafuse. Nu îndrăznea să spună nimic, dar era un pic dezamăgit că o părticică din ea se trăgea de-acolo. El credea că ajunsese pe strada lor purtată de valurile mării. Într-o scoică… Sau o scoică Saint-Jacques… Ca în tabloul cu primăvara care îi plăcea așa de mult lui Edith…

Adusese o grămadă de cadouri și îi pusese să-și bage cămășile în pantaloni. Îi și pieptănase în parcare și, în clipa aceea, își dăduse seama că să o facă să fie mândră de ei însemna să nu fie ca de obicei. Dintr-odată, nu mai îndrăzniră să se ciorovăiască pentru a hotărî cine va avea dreptul să apese

pe butonul liftului și o priviră cum pălea din ce în ce mai tare pe măsură ce se apropiau de ultimul etaj.

Până și vocea i se schimbase... Când le dădu cadourile, mama ei le duse în camera alăturată.

La întoarcere Alexis o întrebase:

— De ce nu le-au deschis?

I-a luat ceva timp ca să răspundă:

— Nu știu... Poate le păstrează pentru Crăciun...

Restul e neclar. Charles își amintea că mâncase prea mult și că-l durea tare burta. Că plutea un miros ciudat. Că se vorbea prea tare. Că televizorul era tot timpul aprins. Că Anouk le dăduse bani surorii ei mai mici, care era însărcinată, și fraților ei și că îi adusese tatălui ei medicamente. Și că nimeni nu-i mulțumise.

Că până la urmă coborâse cu Alexis să se joace pe un teren viran de prin împrejurimi și că, atunci când se întorsese singur ca să meargă la toaletă, o întrebase pe doamna aia corpolentă, care nu părea prea binevoitoare:

— Mă scuzați, doamnă... Unde e Anouk?

— Cine să fie? îi răspunsese ea într-o doară.

— Păi... Anouk...

— Habar n-am despre cine vorbești.

Se întorsese spre chiuveta ei bombănind.

Dar pe Charles *chiar* îl durea burta.

— Mama lui Alexis...

— Aha! Annick vrei să zici!

Cât de răutăcios era zâmbetul acela amabil…

— Pentru că o cheamă Annick, drăguță! Anouk nu există. Asta e doar pentru micii parizieni ca tine… Doar când îi e rușine, înțelegi? Dar aici e Annick, așa că bagă-ți asta bine în cap, băiețaș! Și ce te tot frământi atâta?

Fiica ei mai mare veni și-i arătă locul pe care îl căuta. Când ieși din baie, ea le strângea deja lucrurile.

— Dar n-am apucat să le spun la revedere…, se agită Alexis.

— Nici o problemă.

Îl ciufuli.

— Haideți, prințișorilor… S-o ștergem de-aici…

Multă vreme nu îndrăzniră să spună nimic.

— Plângi?

— Nu.

Tăcere.

Apoi își suflă nasul:

— Ăăă… Toto vine și-i spune stăpânei: „Doamnă! Doamnă! Știați că și bilele de biliard au păr?“ Atunci stăpâna îi răspunde: „Nu, dragul meu Toto, te înșeli, cum să aibă păr?“ Atunci, Toto se întoarce către prietenul lui și îi spune: „Hei, Biliard, arată-i biluțele tale stăpânei!“.

Râdea cu lacrimi.

Mai târziu, pe autostradă, când Alexis adormise:

— Charles?

— Da?

— Știi, acum mă cheamă Anouk pentru că… Pentru că numele ăsta mi se pare mai drăguț…

Motivul pentru care nu-i răspunse imediat e că încerca să găsească o replică tare de tot.

— Înțelegi?

Înclinase oglinda retrovizoare ca să-i surprindă privirea.

Dar nu. Nu găsea nici un răspuns îndeajuns de bun. Atunci se mulțumi să dea din cap zâmbind.

— Te mai doare burta?

— Nu.

— Știi, continuă ea mai încet, și pe mine mă apuca întotdeauna durerea de burtă când…

Tăcuse.

Charles nu-și închipuia că ar mai păstra astfel de amintiri. Atunci de unde și până unde bumerangul acesta neașteptat? Bilele de biliard, cadourile uitate, bancnotele de o sută de franci de pe masă și mirosul acelui apartament ce duhnea a gelozie râncedă?

Pentru că…

Pentru că pe mormântul din parcela J93, deasupra anilor, scria:

LE MEN ANNICK

„Nenorociții…“, acestea au fost singurele sale cuvinte de reculegere.

Se întoarse la mașină grăbind pasul, deschise portbagajul și scotoci prin calabalâcul lui.

Avea un spray fluorescent pentru șantier. Scutură tubul, îngenunche lângă ea și se puse pe treabă, întrebându-se cum să facă pentru a scoate un *n* și a lega *i*-ul de *k*. Pe urmă hotărî să taie totul și îi înapoie adevăratul ei chip.

Bravo! Aplauze, de data asta! Ce curaj!
Ce omagiu magnific!

Scuze.

Scuze.

O băbuță care venise la mormântul învecinat îl privi încruntându-se. Puse capacul spray-ului la loc și se ridică.

— Sunteți rudă?

— Da, îi răspunse sec.

— Nu, știți, vă întreb pentru că… gura i se schimonosi… trebuie să fie și un paznic prin preajmă, dar…

Privirea lui Charles o descumpăni. Își termină treaba și îl salută.

Probabil că era doamna Maurice Lemaire.

Maurice Lemaire, care avea o frumoasă piatră de mormânt cu o pușcă și cu o bufniță în relief, oferită de prietenii lui vânători.

Un vecin de vis, nu, draga mea Anouk? Dar ia spune-mi… Chiar că te-au pus bine aici, nu…

Când părăsi locul, îl zări și pe cel care „trebuie să fie și vreun paznic, *dar*...“.

Era negru.

A, am înțeles...

Asta explică totul.

Când se trânti în mașină, mirosul florilor îl ameți. Le aruncă într-un coș de gunoi și se uită la ceas.

Bun. Mai avea timp să o sune și pe dobitoaca cealaltă înainte să se îmbarce.

Asistenta lui încercă să dea de el în mai multe rânduri. Nu-i răspunse și în cele din urmă închise mobilul.

Cu privirea fixă și unghiile degetelor mari înfipte adânc în cauciucul volanului, trecu printr-o clipă de rătăcire.

Să facă imediat cale-ntoarsă... Să inventeze un accident... Să pretindă că a pierdut avionul, să mai adauge „câțiva“ kilometri ca să ocolească Parisul, să străbată Oceanul, să o ia pe Nu Știu Unde, să ajungă Undeva, să caute strada Nu Știu Care și să deschidă ușa de la numărul 8.

Să-l găsească în sfârșit.

Și să-i tragă un pumn în moacă.

Mă rog, ar fi trebuit să facă asta încă de-acum douăzeci de ani... Dar n-avea de ce să-i pară rău, între timp mai pusese pe el cel puțin zece kilograme și adunase ceva resentimente. Falca lui o să se bucure.

Dar nu. Micul Rocky în sacou de tweed clipi și își reluă locul în coloana din stânga. Se băgase deja în asta. O să meargă să se plictisească într-unul din saloanele din Park Hyatt din Toronto, o să se-ntoarcă cu capul și servieta doldora de *Advances in Building Technology*, care nu-i vor aduce înapoi nici macaralele, nici credința.

Mda… Vor cam șovăi când o fi să-i scrie necrologul… Arhitect, spuneți?

Da? Uitasem… E ciudat, în toți anii ăștia am avut mai degrabă impresia că învârt afacerile firmei… Învârt. Ăsta-i cuvântul. Un biet măgar legat la ochi care trudește în jurul puțului său.

Pe unde se rătăcise mâna tatălui lui Jean Prouvé sub tot colbul ăsta? Și toate orele închinate carnetelor lui Albert Laprade la vârsta la care alții colecționau abțibilduri Panini? Și Thoronet? Scrierile marelui Álvaro? Dar toate călătoriile de studii care aveau drept unică monedă de schimb schițele lui…

Și întotdeauna, întotdeauna, amprenta lui Anouk Le Men, însemnul ei pe această vânzoleală care îi va ține loc de carieră și de viață…

Pentru că da, se clătina pe picioare, da, scuipase în palmă ca să le îmblânzească vârtejurile, da, scăpase toate pachetele când închisese portbagajul, da, se răstea la ei pe nepusă masă, dar asta nu o împiedicase să se-ntoarcă, să urmărească din ochi tulburarea acestui băiețel care se născuse norocos, să ridice și ea capul, să-l asculte și să-i spună cu o voce gravă, când ajunsese la fel de înalt ca ea:

— Charles… Desenezi atât de bine… Știi, ar trebui să te faci arhitect când o să fii mare… Și să-i împiedici să mai construiască așa ceva…

Iar băiețelul care desena atât de frumos, care pleca rușinos ochii când Pavlovici își foșnea plicurile, care de obicei călătorea la clasa *business*, care urma să ia parte la o conferință inutilă și foarte costisitoare într-un hotel al FiveStar Alliance unde – după cum preciza programul – putea beneficia de un serviciu Spa cu *waterfalls* (cascade) și *streams* (curenți) și care, probabil, va moțăi sub cască pentru că se îndopase prea tare, da, amărâtul ăsta rată intrarea în terminalul 2 și urlă în întunericul temniței sale.

Urlă.

Îl dădu naibii cu miile sale de vagoane de lemn.

Era tocmai bun de întors din drum.

1. *Réseau Express Régional* – sistem rapid de traversare a Parisului prin trenuri subterane.
2. *Direction Départementale de l'Équipement* – sistem de servicii care se ocupă de construirea şi întreţinerea reţelei rutiere. (n.r.)
3. Marcă faimoasă de case simple şi confortabile. (n.r.)

11

— Alo?

Din nefericire, nu era el, ba chiar mai rău de-atât, îi răspunsese o voce pițigăiată.

— Ă… familia Le Men?

— Păi da…, continuă vocea subțirică.

Rămase cam nedumerit.

— Pot să vorbesc cu Alexis, vă rog?

— Tati! La telefon!

Tati?

Asta mai lipsea…

Și tot ceea ce repetase de aproape o oră, în parcare, în lift, la diferite cozi, pe pervazul ferestrelor enorme, adică modul în care se va prezenta, primele cuvinte pe care i le va spune, planul său de atac, mușcătura lui, arțagul, veninul, durerea, toate astea dispărură ca prin farmec.

Singurele cuvinte cu care a reușit să-l bombardeze după atâția ani de plumb au fost:

— Ai… ai un copil?

— Cu cine vorbesc? îl întrebă sec o voce.

O, ce porcărie. Supereroul nostru chiar nu se așteptase ca lucrurile să decurgă așa…

— Charles, tu ești?

— Da.

Vocea se mai îmblânzi.

Mult prea tare, din păcate…

— Te așteptam…

Tăcere apăsătoare.

— Așadar ai primit scrisoarea mea?

Prăpastia se adâncea și mai mult. Într-un mod alarmant. Se ridică, se retrase într-un colț și se ghemui acolo. Își lipi fruntea de perete și închise ochiii. Lumea din jurul lui devenise… prea fierbinte.

Nu era nimic. Avea să treacă. Oboseala. Nervii.

— Mai ești acolo?

— Da, da… Scuze… Sunt într-un aeroport…

Îi era rușine. Rușine. Înălță capul.

— Da, te aud… Sunt tot aici…

— Te întrebasem dacă ai…

— Desigur. Altfel de ce te-aș mai suna?

— Știu și eu? De drag! Ca să vezi ce mai fac sau ca să…

— Încetează.

Asta era. Își revenise. Când auzise din nou vocea aia mieroasă, pe care o folosea când voia să se dea bine pe lângă el, toate ideile și toată furia nestăvilită îi reveniseră imediat.

— Nu poți s-o lași acolo…

— Poftim?

— În fundătura aia de cimitir…

Alexis începu să râdă, iar sunetul râsului său îl îngrozi..

— Ha! Ha! Văd că nu te-ai schimbat... Tot Făt-Frumos pe calul lui alb, nu? Tot viteaz, dragă Balanda!

Apoi vocea i se schimbă la o sută optzeci de grade.

— Dar, ia spune-mi... Nu ți se pare că ai ajuns cam târziu? Ehe! Ți s-a cam ramolit armăsarul! Știi, nu prea mai ai pe cine să salvezi!

— ...

— Nu pot s-o las acolo, nu pot s-o las acolo, șuieră el, dar e moartă, bătrâne! E moartă! Și vrei să-ți spun ceva? Că stă acolo sau în altă parte... Nu cred că o mai încălzește cu ceva...

Sigur că știa. Dintre ei doi, el era cel mai rațional. Cel organizat, geometrul, elevul silitor, cel care-și încheia cămașa până la gât, delegatul, cel care sufla și-n iaurt, cel care... Dar nu... Nu și azi... Azi i se încinseseră circuitele și tot ce putu să bolborosească în apărarea sa sună cam așa:

— Nu poți s-o lași acolo... E exact ceea ce-a urât toată viața... Periferia, HLM-urile, rasismul... Lucrurile de care a fugit toa...

— Ce... Ce tot zici despre rasism?

— Vecinul ei...

— Care vecin?

— Din mormântul de-alături...

Tăcere nedumerită.

— Ia stai... Vorbesc cu Charles Balanda, nu? Fiul lui Mado și al lui Henri Balanda?

— Alex, te rog...

— Păi nu, dar *ce* tot zici acolo? Pe bune... E totul în regulă acolo sus, la mansardă? Nu-ți lipsește nimic? Nu cumva ai mai

uitat câteodată să-ți pui casca?

— …

— Alo?

— Pe deasupra, mai e și centrul ăla de colectare a deșeurilor…

— Vin imediat! strigă el acoperind receptorul, începeți fără mine! Ce ziceai despre deșeuri? Ei… Charles?

— Da.

— După toți anii ăștia… Trebuie să-ți mărturisesc ceva important…

— Te ascult.

Își drese, hmm, vocea cu solemnitate. Charles își acoperi cealaltă ureche.

— Știi, când oamenii mor, ei bine… nu mai văd nimic…

Ce ticălos. Să se joace de-a confidențele ca să-l prindă în plasă și să-și bată joc de el. Tipic pentru Alexis.

Închise.

Nici nu ajunse pe pasarelă că simți deja că-i fuge pământul de sub picioare: uitase să-l întrebe ce era mai important.

*

Li se oferi un pahar de șampanie, iar el profită de ocazie ca să dea pe gât o pastilă și jumătate de somnifer. Un cocteil tare idiot, își dădea seama, dar nu era nici prima, nici ultima prostie pe care o făcea.

De câteva săptămâni viața sa nu fusese decât o succesiune de efecte secundare nedorite, iar mașinăria rezistase, așa că…

În cel mai bun caz, o să se prăbușească în câteva clipe, în cel mai rău caz, o să dea la boboci.

Mda, la urma urmei, n-ar fi chiar rău să vomite totul…

Mai curăță o minolă.

Când își scoase dosarele, plicul dat de părinții lui îi alunecă sub scaun. Foarte bine. N-avea decât să stea acolo. Nu se mai simțea în stare să lupte. E adevărat, ridicolul nu omorâse pe nimeni, dar, totuși, venea o clipă când insistența ajungea să fie nesănătoasă. Nu mai suporta omul în care se transformase: o persoană complezentă.

Hai, hai. Să călcăm totul în picioare. Amintirile, slăbiciunea și chiotele. Aer!

Trase de cravată și îi desfăcu nodul.

Degeaba.

Căci nu știa că aerul acesta era *sub presiune.*

Când se trezi, descoperi că îi cursese atâta salivă, încât umărul sacoului era ud leoarcă. Se uită la ceas și nu-i veni să creadă: nu dormise decât o oră și un sfert.

Șaptezeci și cinci de minute de odihnă… Iată la cât avea dreptul.

Vecina lui purta o mască. Aprinse lumina din dreptul lui, se contorsionă ca să-și recupereze plicul, zâmbi când zări din nou tatuajele de pe antebrațele micilor marinari, se întrebă cine le-o fi făcut, închise ochii. Sigur că da… Mama lui avusese dreptate… Despre el era vorba… Bătrânelul ăla care își vopsea părul…

Încercă să-și amintească fața, numele, vocea lui, îl văzu iar așteptându-i în fața școlii și se întoarse de unde plecase.

Și noi la fel.

II

1

— Unde, la 6A?

— Da…

— Ce are?

— Nu știu, o criză de nervi… Mai ai gheață? îi răspunse ea colegei care aștepta de partea cealaltă a avionului.

Undeva, deasupra oceanului, un pasager își desfăcuse centura de siguranță.

Plângea cu sughițuri și își ascundea fața în mâini.

— *Are you all right*? se îngrijoră vecina lui.

Nu o auzi, pentru că era cufundat, zdruncinat în propria sa zonă de turbulențe, se ridică, sări peste ea, se sprijini de tetiere, trecu de cealaltă parte a perdelei despărțitoare, zări un rând gol și se prăbuși acolo.

Gata cu clasa business.

Se lipi de hublou și răsuflarea lui îl acoperi cu aburi.

Îi trimiseră un steward.

— Aveți nevoie de un doctor, domnule?

Charles se uită la el, încercă să zâmbească și își scoase arma lui secretă de rahat:

— Oboseala…

Celălalt se liniști și-l lăsă în pace.

Rareori această expresie fusese folosită atât de nepotrivit.

În pace? Dar când trăise el în pace?

Ultima dată când se întâmpla asta avea șase ani și jumătate și mergea în sus pe strada Berthelot cu noul lui prieten.

Un băiat de la el din clasă, pe care îl chema Le Men – în două cuvinte – și care tocmai se mutase pe strada lui. Îl remarcase încă din prima zi pentru că umbla cu cheia la gât.

Pe atunci era mare lucru să porți cheia casei la gât. Îți dădea un aer bărbătesc, în curtea școlii, în recre…

Venise deja să mănânce la ei de câteva ori, dar în ziua aceea era rândul lui, iar Alexis îi spusese în timp ce se descălța:

— Știi, nu trebuie să facem gălăgie, pentru că mama doarme dincolo…

— Da?

Charles fusese impresionat. Erau și mame care dormeau după-amiaza?

— E bolnavă? îl întrebase încet.

— Nu, e infirmieră, dar pentru că pleacă foarte devreme dimineața, uneori trage un pui de somn după-amiaza… Uite, ușa camerei ei e închisă… Ăsta-i codul nostru…

Totul i se păruse din cale-afară de aventuros. Pentru că era un joc să se poarte așa. Să se joace cu mașinuțele fără să facă zgomot, să se tragă de mâneci ca să-și șoptească ceva și să-și taie singuri feliile de pâine.

Doar ei doi, singuri pe lume, tresărind la orice fâs al limonadei.

Mda, se cam terminase cu pacea, pentru că de fiecare dată când trecea prin fața acelei uși își simțea inima bătând mai tare.

Puțin mai tare.

Ca și cum Frumoasa din Pădurea Adormită sau vreo prințesă din cale-afară de obosită, osândită, poate și desfigurată, se ascundea în spatele ușii… Mergea în vârful picioarelor, își ținea respirația și se îndrepta spre camera prietenului său, proptindu-se bine în scândurile podelei ca să nu cadă.

Coridorul acela era un pod suspendat deasupra crocodililor.

Fusese pe la ei de mai multe ori și de fiecare dată ușa aceea închisă îl fascinase.

Începuse să se întrebe dacă nu cumva era moartă. Poate că Alexis îl mințea… Poate că se descurca tot timpul singur și nu mânca decât prăjituri…

Poate că semăna cu una dintre statuile alea din manualele lor de istorie?

Poate că avea fața acoperită cu un linţoliu și picioarele țepene?

Dar nu se putea, pentru că pe masa din bucătărie era întotdeauna debandadă… Cești de cafea, rebusuri rezolvate pe jumătate, fire de păr rămase în agrafe, coji de portocală, plicuri desfăcute, firimituri…

Iar Charles se uita la Alexis cum strânge totul, cum golește scrumierele mamei sale și cum îi împăturește puloverele, de

parcă ar fi fost cel mai firesc lucru din lume.

În acele momente, prietenul lui nu mai era cel pe care învățătoarea îl pusese la colț cu câteva ore în urmă, ci era…

Era ciudat. Se schimba până și la față. Stătea mai drept și număra țigările fumate încruntându-se.

În ziua aia, de pildă, clătinase din cap și rupsese tăcerea:

— Pff… Ce scârbos.

Trei chiștoace de țigări pluteau într-un iaurt abia atins.

— Dacă vrei să vezi, continuase tulburat, am o bilă nouă… E uriașă… E pe noptiera mea…

Charles se descălță și plecă în expediție.

Oo… Ușa era larg deschisă… Se strădui să privească în altă parte la dus, dar la întoarcere nu se putu abține să arunce o privire.

Cearșaful alunecase și i se vedeau umerii. Chiar și jumătate din spate. Încremeni. Pielea ei era atât de albă, iar părul așa de lung…

Trebuia să se îndepărteze, *avea de gând* să se îndepărteze, când ea deschise ochiii.

Ce frumoasă era… Frumoasă ca în povestirile biblice… Tăcută și nemișcată, dar înconjurată parcă de un fel de lumină.

— Hei… Bună… spuse ridicându-se într-un cot ca să-și poată sprijini ceafa în palmă.

— Tu ești Charles, nu?

Nu putu să-i răspundă pentru că i se vedea o părticică din… În fine, din…

Nu putu să-i răspundă și o luă la goană.

— Ce faci? Pleci?

— Da, bâigui Charles, care se lupta cu limba de la pantofi, trebuie să-mi fac temele.

— Hei, strigă Alexis, dar le avem abia pentru miercuri…

Trântise deja ușa în urma lui.

2

Să dăm uitării povestea asta cu pacea răpită sau osândită. E o afirmație mult prea tranșantă ca să fie sinceră. Bineînțeles că, odată ajuns în stradă, Charles îngenunchease, își legase șireturile ca lumea, trecuse bucla cea mică prin cea mare și apoi o pornise la drum cu dreptul.

Bineînțeles.

De altfel, acum zâmbea. Parcă vorbea de vreo Sfântă Fecioară…

Făcea haz de băiețelul care fusese pe-atunci, iluminat și atins de har, dar totuși uluit. Da, uluit. Băiețelul care, deși trăia înconjurat de fete, nu și-ar fi imaginat că părticica aia, acolo, înspre vârf, avea altă culoare…

Nu, nu-și pierduse liniștea, ci fusese cuprins de un soi de agitație, de neliniște, care avea să crească odată cu el și care avea să se lungească odată cu pantalonii lui. Care îi va ascunde vânătăile, îi va încinge șoldurile și se va lărgi spre manșete. Va fi netezită de fierul de călcat al mamei sale și dezaprobată de eleganța tatălui său. Mai târziu se va scămoșa. Va fi făcută ghem și acoperită de pete. Apoi va căpăta vechime și, prin urmare, și calitate, va avea o dungă impecabilă și manșete, va trebui spălată la rece și va sfârși mototolită pe pietrișul unui cimitir sordid.

Lăsă jos dosarul, binecuvântând cerul.

Era un noroc până la urmă că se afla într-un avion. Că zbura așa de sus, că era drogat din cauza tuturor medicamentelor ălora, că era nemâncat, că îi regăsise, că-și amintise de parfumul de cocotă bătrână al lui Nounou, că îi cunoscuse, că fusese iubit de ei și că nu-și revenise niciodată.

Pe-atunci o vedea ca pe o doamnă, dar azi știe bine că nu era așa. Azi știe că trebuie să fi avut vreo douăzeci și cinci sau douăzeci și șase de ani și toată povestea aia cu vârsta – care îl obsedase atât de mult – îi dădea în cele din urmă dreptate: vârsta nu avea nici cea mai mică importanță.

Anouk nu avea vârstă, pentru că nu se încadra în nici o categorie și se zbătea mult prea tare ca să poată fi clasificată.

Adesea se purta ca un copil. Se ghemuia în mijlocul mașinuțelor Meccanos și trăgea un pui de somn până trecea coloana. Se bosumfla când venea vremea temelor, imita semnătura fiului ei, implora scuze, putea să stea zile întregi fără să vorbească, se îndrăgostea în fiecare săptămână, își petrecea toate serile în fața telefonului, așteptându-l să sune și privindu-l posomorâtă, îi exaspera întrebându-i tot timpul dacă li se pare că e frumoasă, dar nu oricum… *cu adevărat* frumoasă și în cele din urmă îi lua mereu la rost pentru că n-aveau nimic de mâncare.

Iar alteori nu. Alteori salva oameni, iar asta nu numai la spital. Salva oameni ca Nounou și ca atâția alții, care o venerau

ca pe cel mai trainic dintre idoli.

Nu se temea de nimeni și de nimic. Doar se dădea puțin la o parte când i se prăbușea cerul în cap. Încasa lovituri. Își încrucișa sabia. Înghițea reproșuri. Își flutura genele, strângea din pumni sau îi arăta degetul dușmanului, înțelegea în cele din urmă că se întrerupsese conversația, închidea, ridica din umeri, își refăcea machiajul și îi scotea pe toți să ia masa în oraș.

Mda, vârsta sau diferența de vârstă era singura problemă pe care acel elev sârguincios n-o rezolvase. O ecuație lăsată la urmă… Prea multe necunoscute… Totuși își amintește cât de tare îl impresionase chipul ei ultima dată când o văzuse. Nu ridurile sau părul alb îl descumpăniseră ci… renunțarea ei.

Ceva, cineva, viața stinsese lumina.

Îi oferiră o cafea, o scursură nenorocită, pe care o primi însă bucuros. Linse plasticul fierbinte lipindu-și fruntea de geam, privi tremurul aripii, încercă să deosebească stelele de celelalte avioane de transport, dădu ceasul înapoi și continuă să-și străbată noaptea.

*

El făcuse cea de-a doua fotografie… Ținea minte că unchiul Pierre îi dăruise chiar atunci acel mic Kodak Instamatic la care visa de atâta vreme și, ca să-l inaugureze, își suflecase mânecile hăinuței de ceremonie.

Alexis și el tocmai avuseseră prima comuniune și toată lumea se strânsese în grădină. Sub cireșul pe care-l tăiaseră chiar săptămâna trecută. Unchiul lui îi făcuse capul calendar tot repetându-i că mai întâi trebuia să citească instrucțiunile, să verifice lumina, bateriile și… te-ai spălat pe mâini înainte? Dar Charles nu îl asculta: Anouk îi poza deja.

Își așezase o șuviță de păr între nas și buza de sus și, strâmbându-se, părea că-i trimite un enorm pupic mustăcios pe sub pălăria de pai.

Dacă ar fi știut că peste câteva secole se va uita atât de lung la fotografia asta, ar fi ascultat cu mai mare atenție sfaturile unchiului său… Imaginea nu era bine încadrată, iar focalizarea lăsa de dorit, dar în sfârșit… Era chiar ea… Și era neclară pentru că se maimuțărea…

Da, se maimuțărea. Și nu numai în poză. Nu numai pentru a-l salva pe Charles de unchiul pisălog. Nu numai pentru că era o zi frumoasă și pentru că se simțea în siguranță sub privirea unui obiectiv care o iubea. Râdea, își lingea paharul când spuma dădea pe-afară, le arunca bomboane, își făcuse chiar și niște colți de vampir din nuga, dar toate astea erau doar… ca să facă atmosferă… Ca să uite și, mai ales, ca să-i facă pe toți să uite că singura ei familie din ziua aceea, singurele ființe umane cărora le putea spune mai târziu: „Ba da… Aici eram la prima comuniune a copilului, știți doar…“ și care jucaseră rolurile de naș și nașă în clipa semnării registrului erau o colegă de la muncă și un țap bătrân, mai ciufut ca niciodată.

Exact. Iată-l… Minunatul Nounou… Între cei doi îngerași ai săi, mândru nevoie mare și doar puțin mai înalt decât ei, în ciuda tocurilor și a șuvițelor lui ondulate cu bigudiuri.

— Ei, da, puișorii mei! Dar aveți grijă cu lumânările alea! Jackie mi-a pus atâta fixativ în păr încât cred c-o să explodez! Ia puneți mâna, să vedeți…

Puseseră mâna și, într-adevăr, șuvițele lui erau întocmai ca figurinele de zahăr de pe torturile lor.

— Ce vă spuneam… Bun, acum zâmbiți!

Și zâmbeau în poza aceea. Zâmbeau. Agățându-se de el cu duioșie ca să-și șteargă degetele de mânecile hainei lui de alpaca.

Alpaca… Era prima dată când Charles auzea cuvântul ăsta… Stăteau cu toții în fața bisericii, asurziți de dangătul clopotelor, privind în zare și trăgându-se nervoși de cordeliere pentru că Nounou întârzia.

Mado își pierduse cu totul răbdarea și, în clipa în care, de voie, de nevoie, trebuiră să intre, îl văzură coborând dintr-un taxi ca dintr-o limuzină pe Croisette.

Anouk îl întâmpină râzând în hohote:

— Nu pot să cred, Nounou… Ești… Ești superb!

— Te rog frumos, îi răspunse ușor înțepat, nu-i decât un costumaș de alpaca… Mi l-am făcut pentru turneul Orlandei Marshall în…

— Cine? l-am întrebat pe când ne îndreptam spre sacristie.

Oftă de parcă i se rupseseră băierile inimii, făcându-și vânt cu evantaiul.

— Ah… O bună prietenă de-a mea… Dar n-a reușit să se afirme… Turneul a fost anulat… Încă o poveste dubioasă, după părerea mea…

Apoi, sărutându-și arătătorul și atingându-le frunțile cu el (Sărutul Roșu[1], cel mai desăvârșit dintre miruri):

— Haideți, îngerașii mei, valea… Și nu glumesc, dacă vi se arată vreo lumină, plecați capetele, da?

Dar asta nu se întâmplase… Charles recitase Tatăl Nostru cu ochii larg deschiși și o văzuse foarte bine zâmbind mânzește și strângându-și vecinul de mână cu putere.

Pe moment, asta îl cam supărase. Hmm… Și acum? Hai, gata… Doar n-avea de gând să înceapă iar cu smiorcăiala? Azi însă… Emoția asta care e în ceruri… Sfințească-se numele său și facă-se voia sa. Era prima comuniune a singurului ei copil, o zi plină de har, un scurt armistițiu *oficial* dintr-o viață tare spinoasă, în care avea drept unică familie, umăr pe care să se sprijine și degete pe care să le strivească în strânsoarea mâinii sale în timp ce orga vibra pe bătrâna prietenă a Orlandei Marshall, cu cizmele ei lăcuite și mătăniile ce-i atârnau peste costumul de un mov intens…

Nu era nimic.

Și totuși era mult.

Dar era la nimereală.

Era viața lui.

Îi dăruise un stilou care-i aparținuse „Domnului Charles Trenet, bagă de seamă“, dar căruia nu puteai să-i mai scoți capacul.

— Ei, ia zi? Nu-ți sare inima din piept de bucurie? adăugase observând zâmbetul stânjenit al lui Charles.

— Ăă, ba da…

Iar când micuțul se îndepărtă, se simți obligat să dea socoteală mutrei pe care o făcuse Anouk:

— Tu de ce te uiți așa la mine?

— Nu știu… Ultima oară mi-ai spus că nenorocitul ăla de stilou i-a aparținut lui Tino Rossi…

— Ei, hai, comoara mea…

Gest de imensă oboseală învăluită în alpaca.

— Știi bine că visul contează… Și apoi, mi s-a părut că pentru prima comuniune Charles Trenet e mai… mai potrivit.

— Ai dreptate, Tino Rossi ar merge mai degrabă pentru Crăciun…

— Ți se pare că ești amuzantă?

Ea pufnea în râs, el se încrunta.

— Of, dragul meu Nounou… Ce m-aș face fără tine?

Iar fondul lui de ten se îmbujora.

Charles puse fotografiile la loc pe măsuță. I-ar fi plăcut să meargă mai departe, dar iată că măscăriciul ăsta bătrân trăgea iar toată spuza pe turta lui, ca de-obicei. Și n-aveai cum să-i porți pică. Scena, spectacolul, *antertainmentul*, cum îi zicea el, astea erau viața lui…

Atenție, atenție, își spunea. După cățeii ce poartă papioane și înainte să aprindem lumina, pentru dumneavoastră, *Ladies and Gentlemen*, în seara aceasta, un număr de excepție... Venind direct din turneul său triumfal către Lumea Nouă, sub ochii dumneavoastră uluiți, iată-l pe Marele, Minunatul, Încântătorul, Neuitatul Nounou...

*

Într-o noapte de ianuarie din 1966 (după cum îi va povesti mult mai târziu Anouk, ea care nu ținea niciodată minte nimic și care, prin urmare, se folosise de reperul următor: în ajun se prăbușise un Boeing pe Mont Blanc...), o bătrână murise la cardiologie. Adică trei etaje mai sus. Adică la o distanță de ani-lumină de îndatoririle lui IDE[2] Le Men, care pe vremea aceea era la... deșocare. Charles folosește intenționat cuvântul ăsta pentru că el l-a inventat, dar trebuie tradus prin urgențe. Anouk, și cât de bine i se potrivea asta, era infirmieră *urgentistă*.

Da, o bătrână murise și de unde era ea să știe, dacă te gândești că pereții spitalului sunt cei mai groși dintre toți?... Fiecare secție cu oalele ei, cu victoriile și cu micile ei mizerii...

Asta fără să mai punem la socoteală zgomotele de pe coridoare. Sau eventual huruitul tonomatelor de cafea... În ziua aceea, una dintre colegele ei se plângea de un țicnit caraghios care începea să-i cam calce pe nervi pe cei de la etaj, pentru că tot venea să-și viziteze mama moartă, aducându-i flori proaspete în fiecare zi și mirându-se de fiecare dată că era dat

afară. Apoi râdea și întreba în glumă dacă nu-i putea semna cineva un bilet de internare la psihiatrie.

Pe moment, nu se agitase prea tare. Inima ei era la fel de mototolită ca un păhărel de plastic înainte de-a fi aruncat la gunoi. Avusese și ea parte de destule.

Abia când se amestecă și poliția și când i se interzise să mai intre la cardiologie, lunaticul caraghios în chestiune intră în viața ei. La orice oră din zi sau din noapte, fie că venea sau pleca de la serviciu, îl găsea acolo, în sala de așteptare, așezat între ghivecele de plante și biroul contabilei. Descumpănit, tolerat, în bătaia curentului și a vânzolelii mulțimii, mutându-se de colo-colo în funcție de scaunele care rămâneau libere, dar cu ochii mereu ațintiți la ușa liftului.

De data asta întoarse privirea. Bolnavii ei, durerea ei, corpurile descarcerate, sugarii opăriți, voma bețivilor, pompierii prea înceți, problemele ei legate de găsirea unui babysitter, grijile bănești, singurătatea… Întoarse privirea.

Dar aflați că mai târziu, într-o seară, pentru că era duminică, iar duminicile au fost dintotdeauna tot ce poate fi mai nedrept pe lume, pentru că își terminase garda, pentru că Alexis se refugiase la amabilii lor vecini și pentru că era prea istovită ca să mai simtă oboseala, pentru că era frig, pentru că mașina ei era stricată și pentru că numai ideea de-a merge pe jos până la stația de autobuz făcea să i se pună un nod în gât și pentru că până la urmă avea să crape, dacă mai rămânea acolo neclintit, în loc s-o șteargă pe ieșirea de serviciu, își reluase drumul de lumină și, în loc să plece ochii, se dusese să se așeze lângă el.

Multă vreme rămăsese tăcută, storcându-și creierii și întrebându-se cum l-ar putea convinge să renunțe la buchet fără să-i frângă inima în mii de cioburi, dar nu, nu găsea nici un răspuns și, cu ceafa înțepenită, sfârșise prin a recunoaște că era ea însăși prea întoarsă pe dos ca să mai poată ajuta pe cineva.

— Și atunci? întrebă Charles.

— Păi... L-am întrebat dacă are un foc...

Se amuză:

— Ei! O abordare a problemei al naibii de originală!

Anouk zâmbea. Nu povestise niciodată întâmplarea asta nimănui și se mira că și-o amintea atât de clar, ea, care de multe ori uita și ce făcuse cu o seară înainte.

— Și după aceea? L-ai întrebat dacă venea la sufletelul lui?

— Nu. După aceea am ieșit să trag câteva fumuri, ca să mai prind curaj, iar când m-am întors i-am spus adevărul. I-am spus lucruri pe care nu le destăinuisem nimănui niciodată până atunci. Nimănui... Bietul de el, când mă gândesc iarăși...

— Ce i-ai spus?

— Că știam de ce se afla acolo. Că mă interesasem și mi se spusese că mama lui se stinsese în pace. Că mi-ar plăcea tare mult să am siguranța că voi fi demnă de o astfel de moarte. Că fusese norocoasă să-l aibă lângă ea. Că una dintre colegele mele îmi povestise că venise în fiecare zi și că o ținuse de mână până la sfârșit. Că amândouă îi invidiam. Că eu n-o văzusem pe mama de ani de zile. Că aveam un băiețel de șase ani pe care mama nu-l luase niciodată în brațe. Că o anunțasem că născusem un băiețel și că îmi trimisese o rochie de fetiță drept cadou pentru bebeluș. Că probabil n-o făcuse din răutate, ci că

era chiar mai grav de-atât. Că îmi petreceam cea mai mare parte din viață alinând oamenii, dar că nimeni nu se gândise vreodată la mine. Că eram obosită, că aveam insomnii, că eram singură și că uneori beam seara ca să adorm, pentru că mă speria cumplit faptul că un copil a cărui viață depindea de-a mea dormea în camera alăturată… Că tatăl lui nu-mi scria niciodată, un bărbat la care încă mai visam. Că îi ceream scuze că îi povesteam toate astea. Pentru că avea și el necazurile lui, dar nu mai avea nici un motiv să vină acolo pentru că, oricum, trebuie să fi trecut ceva timp de când o îngropase… nu? Că nu trebuie să pierzi vremea într-un astfel de loc, atunci când ești sănătos, pentru că e un fel de jignire adusă suferinzilor, dar dacă totuși venea, asta însemna că avea timp liber și, în cazul ăsta… ăă… nu ar vrea să vină la mine, în schimb?

Că înainte de-a mă muta aici, munceam de noapte într-un alt spital și că pe-atunci stăteam la niște prieteni care aveau grijă și de puștiul meu, dar că de vreo doi ani locuiam singură și cheltuiam o grămadă de bani cu dădacele. Pentru că începuse școala și învăța să citească, îmi stabilisem un program de muncă epuizant ca să pot fi acasă când se întorcea de la școală. Că era doar un boț de om, dar că se trezea singur-singurel în fiecare dimineață și că îmi făceam mereu griji dacă a mâncat de dimineață… Că nu spusesem asta nimănui pentru că îmi era rușine… Era atât de micuț… Da. Îmi era rușine. Că, începând de luna următoare, voi fi nevoită să lucrez după-amiaza. Că șefa mea nu-mi dădea de-ales și că nu mă încumetasem încă să-i dau vestea asta… Că dădacele nu-și fac niciodată timp să verifice temele copiilor sau să-i pună să citească lecția sau, oricum, nu

cele pe care mi le puteam eu permite și că… îl voi plăti, desigur! Că era un copil tare bun, care obișnuia să se joace de unul singur și că… la mine nu era prea frumos, dar, oricum, era mai cald decât aici și…

— Și?

— Și nimic… Pentru că nu reacționa în nici un fel, m-am întrebat dacă nu cumva era surd sau… Nu știu… Cam sărac cu duhul, înțelegi…

— Și?

— Și mi s-a părut că a trecut o veșnicie! Era o atmosferă demnă de spitalul Sainte Anne[3]! Și ne cam băgam pe amândoi în aceeași oală, nu? Doi țicniți sub frunzele de yucca… Doamne, când îmi aduc aminte… Trebuie să fi fost cu adevărat disperată… Mă apropiasem de el cu gândul de a-i oferi un sprijin, dar iată că-l imploram să mă salveze… Ce jalnic, dragul meu Charles, ce jalnic…

— Continuă…

— Ei bine, la un moment dat m-am ridicat. S-a ridicat și el odată cu mine. M-am dus să iau autobuzul, iar el m-a urmat. M-am așezat pe scaun, iar el s-a așezat în fața mea și, ăă… am început să am îndoieli…

Anouk râdea.

— La naiba, îmi spuneam, nu e deloc în regulă… L-am rugat să vină la mine, dar nu imediat. Nu pentru totdeauna. Ajutor. Mă țineam eu tare, dar îți jur că nu eram deloc în apele mele… Mă și vedeam dându-l afară cu poliția… Bună ziua, domnule polițist, știți… E un puișor orfan care mă ia drept mama lui și care se ține scai după mine peste tot… Ce… ce să fac? Dintr-

odată, n-am mai îndrăznit să-l privesc și m-am făcut mică de tot în faldurile eșarfei... El, dimpotrivă, se uita tot timpul la mine. Ce atmosferă... Și, la un moment dat, mi-a zis: „Mâna dumneavoastră...“ „Poftim?“ „Dați-mi mâna dumneavoastră... Nu, nu asta, stânga...“

— Ce voia?

— Nu știu... Să-mi vadă CV-ul, presupun... Să se încredințeze că îi spusesem adevărul... Mi-a citit, așadar, în palmă, și a adăugat: „Micuțul... Cum se numește?“. „Alexis.“ „A, da?“ Pauză. „Ca Sverdjak...“ Și cum nu reacționam în nici un fel: „Alexis Sverdjak. Cel mai mare aruncător de cuțite al tuturor timpurilor“. Iar atunci, n-ai decât să crezi ce vrei, mi-am zis că o dădusem din nou în bară. Părea atât de țăcănit cu baticul ăla de bunicuță pe cap... Da, atunci chiar că mi-a fost ciudă pe mine... Îi cauți cu lumânarea, așa-i? mă dojeneam privindu-mi unghiile. Fir-ar să fie, e vorba de puștiul tău! Cine naiba mai e și Mary Poppins asta de bâlci cu care ne-ai pricopsit?

— Era și machiat pe deasupra?

— Nu, era ceva și mai greu de definit... Ca o păpușă foarte veche... Cu fața îmbujorată, ochii sticloși, mănușile din piele de căprioară și gulerul de o curățenie îndoielnică. Îți spun, era grozav...

— Și s-a ținut după tine până acasă?

— Da. Voia să vadă unde stau. Dar a refuzat să urce să bea ceva. Dumnezeu mi-e martor că am insistat totuși, dar nu, mi-a fost imposibil să-l conving.

— Și după aceea?

— Și apoi i-am spus la revedere. I-am spus că-mi părea rău că i-am împuiat capul cu poveștile mele și că putea să treacă pe la noi oricând voia. Că va fi întotdeauna bine-venit și că băiețelului meu îi va face plăcere, cu siguranță, să-l audă povestind despre Biduljak, dar că în nici un caz nu trebuia să se întoarcă la spital… Promiteți?

M-am îndepărtat căutându-mi cheile și atunci l-am auzit spunând: „Știi, scumpa mea, că și eu am fost artist?“. Închipuie-ți cât de mult mă îndoiam. M-am întors ca să-l salut pentru ultima dată.

„Jucam în musicaluri.“

„A, da?“

Iar acum, dragul meu Charles… Încearcă să-ți imaginezi scena… Noaptea, umbra lui, vocea aia atât de ciudată, frigul, tomberoanele și tot… Sinceră să fiu, nu eram prea mândră… Mă și vedeam la știrile de-a doua zi, la secțiunea fapte diverse…

„Nu mă crezi?“ a adăugat. „Privește…“

A băgat mâna în răscroitura hainei sale jerpelite și ghici ce a scos de-acolo?

— O fotografie?

— Nu. Un porumbel.

— Supertare…

— Cum spui tu… Cu el am avut mereu parte de spectacole, nu-i așa? Dar pentru mine ăsta va rămâne întotdeauna cel mai frumos… Era atât de trăsnit, de învechit și de poetic în același timp… Era… Era Nounou… Dacă i-ai fi văzut fața… Dacă l-ai fi văzut cum jubila… Atunci am lăsat să-mi scape un zâmbet larg pe care nu reușeam să mi-l mai șterg de pe buze. Cu el mi-am

băut cafeaua, m-am spălat pe dinți, m-am dus la culcare și… Știi ceva?

— Ce?

— În noaptea aia, pentru prima dată după foarte mulți ani… După ani în șir… Am dormit *bine*. Știam că o să se-ntoarcă… Știam că o să aibă grijă de noi și că… Nu știu… Aveam încredere în el… Văzuse el bine că la mine linia norocului e mai scurtă chiar și decât cea a inimii… Îmi spusese „scumpo“ și mângâiase capul păsării sale, dezvelindu-și dinții îngălbeniți și stricați… Avea să ne iubească, eram sigură… Știi ce, uite că măcar o dată în viață nu mă înșelasem… Anii Nounou au fost cei mai frumoși ani din viața mea. Cei mai puțin grei, în orice caz… Cât despre tot focul ăla de artificii nebunesc la care aveam să asistăm doi ani mai târziu, pentru mine a fost limpede ca lumina zilei: el făcuse asta. Nounou pusese totul la cale. Era el, micul meu Zebulon, micul meu revoluționar… Oh, și cât de bine ne-a prins…

— Scuză-mă că sunt atât de prozaic, dar… în toate zilele alea pe care le petrecuse la spital își ținuse pasărea în buzunar?

— E ciudat că mă întrebi asta, pentru că exact aceeași întrebare i-am pus-o și eu la câtva timp după, dar n-a vrut niciodată să-mi răspundă… Abia după câțiva ani, când probabil mă simțeam extrem de deprimată și când clacasem, pesemne, din nou, mi-a trimis o scrisoare. De altfel singura pe care mi-a scris-o vreodată… Sper că n-am pierdut-o… Îmi spunea lucruri tare frumoase, complimente pe care nu mi le făcuse nimeni niciodată… Da, era o scrisoare de dragoste, dacă stau bine să mă gândesc… iar la sfârșit, îmi mărturisea:

Îți amintești de seara aceea, la spital? Știam că nu mă voi mai întoarce niciodată acasă și de aceea o luasem pe Mistinguett în buzunar. Ca să-i dau drumul înainte de-a... Apoi ai venit tu și, până la urmă, m-am întors.

Ochii îi străluceau.

— Și când a venit iarăși?

— A doua zi... La ora prânzului... Împopoțonat din cap până-n picioare, cu părul vopsit într-o altă culoare, cu un buchet de trandafiri și cu caramele pentru Alexis. I-am arătat casa, școala, vânzătorii, casa ta... Și... Și asta a fost. Știi ce-a urmat...

— Da.

Ochii îmi străluceau.

— La vremea aceea singura bubă era cu Mado...

— Îmi amintesc... Nu mai aveam voie să vin la voi...

— Da. Și, vezi tu, până la urmă n-a mai zis nimic nici ea...

*

Pe moment n-am îndrăznit s-o contrazic, dar n-a fost chiar așa de simplu...

Mama nu era tocmai o porumbiță care să închidă ochii când îi mângâiai frumușel penele. Alexis era oricând bine-venit, dar pe mine nu mă mai lăsa să merg la numărul 20.

Auzeam cuvinte noi, cuvinte care nu prea-i făceau cinste lui Nounou. Moralitate, moravuri, pericol. Cuvinte care mi se păreau de-a dreptul idioate. Ce pericol? Să facem carii pentru că ne dădea prea multe bomboane? Să mirosim ca niște fetițe

pentru că ne pupa prea mult? Să nu mai învățăm la fel de bine la școală pentru că ne repeta întruna că suntem niște prinți și că niciodată n-o să avem nevoie să muncim? Dar, mami… Știi bine că nu-l credem… Oricum o dădea mereu în bară cu prezicerile lui. Ne jurase că o să câștigăm bilete pentru cursa de douăzeci și patru de ore la tombola serbării, dar n-am câștigat absolut nimic…

Nu, dacă cedase în cele din urmă, asta fusese fiindcă, pentru prima dată în viața mea, mă ținusem tare. Stătusem douăsprezece ore fără să mănânc și nouă zile fără să-i vorbesc! Iar apoi, evenimentele din mai ’68 o făcuseră să se mai înmoaie… Dacă lumea tot se îndrepta spre pierzanie, ei bine, du-te fiule, du-te! Du-te și joacă-te cu bilele…

M-am întors acolo, dar cu permisiunea ei acordată cu jumătate de gură și cu recomandări și ore de venit acasă foarte stricte. Cu atenționări când venea vorba de gesturi, de trupul meu, de mâinile lui, de… Cuvinte complicate, din care nu înțelegeam nimic.

Bineînțeles, azi văd lucrurile altfel… Dacă aș avea un copil, l-aș lăsa pe mânile unui babysitter atât de hibrid ca Nounou? Nu știu… Probabil că și eu aș avea câteva reticențe. Dar nu… Nu aveam de ce să ne temem… În orice caz, n-a existat niciodată nici urmă de stânjeneală. Cum își petrecea Nounou nopțile e o altă poveste, dar cu noi era cel mai pudic dintre oameni. Un înger. Un înger păzitor care ne învăluia în dulceața parfumului său *Tais-toi Mon Cœur*[4] și ne lăsa în pace să ne jucăm de-a războiul.

Însă el nu era decât un pretext. De fapt Anouk o deranja pe mama și sunt perfect capabil să-nțeleg lucrul ăsta. Tulburarea tatei de-acum câteva zile e mai grăitoare decât toate cuvintele din lume…

Puteam să merg să mă joc cu bilele, dar a venit și clipa în care nu mai aveam voie să-i rostesc numele acasă. Ce s-a întâmplat exact nu știu. Sau știu prea bine. Nici un bărbat n-ar fi vrut să trăiască alături de ea, dar toți erau gata să-i demonstreze contrariul…

Când era veselă, când durerile de cap îi dădeau pace, când își despletea părul și când prefera să meargă desculță, când își amintea că pielea ei încă mai era catifelată și că… îți lua ochii. Oriunde mergea, orice spunea, toți întorceau capul după ea și fiecare își cerea dreptul la părticica lui. Toată lumea voia s-o ia de braț, chiar dacă asta însemna s-o strângă puțin mai tare, pentru ca zdrăngănitul brățărilor ei să înceteze o clipă. Doar o clipă. Preț de o grimasă sau de o privire. De o tăcere, de un abandon sau de orice ar fi venit de la ea. Pe bune, orice. Dar să le fie dăruit numai lor.

O, da… Probabil că auzise nenumărate minciuni…

Dacă eram gelos? Da.

Nu.

Învățasem cu timpul să recunosc privirile astea și nu mă mai temeam. Mi-era de-ajuns să știu că îmbătrânesc și-mi dădeam toată silința. Zi după zi. Eram încrezător.

Și apoi, ceea ce știam despre ea, ceea ce-mi dăruise ea, ceea ce-mi aparținea, ei, toți ceilalți, n-aveau să aibă niciodată. Când

era cu ei își schimba vocea, vorbea prea repede, râdea prea tare, dar cu mine nu, rămânea normală.

Așadar pe mine mă iubea.

Dar câți ani aveam de vorbeam așa? Nouă? Zece?

Și de ce atâta devotament? Pentru că mama mea, surorile mele, profesoarele mele, șefele patrulelor de cercetași – toate celelalte femei din jurul meu mă exasperau. Erau urâte, nu înțelegeau nimic, aveau grijă doar să se asigure că învățasem tabla înmulțirii sau că-mi schimbasem maioul.

Normal.

Normal, căci singurul meu țel era să mă fac mare ca să scap de ele.

În timp ce Anouk… Tocmai pentru că nu avea vârstă sau pentru că eram singura persoană din lume care o asculta și care își dădea seama când mințea, nu se *aplecase* niciodată înspre mine, nu suporta să mi se spună Charlie sau Charlot, zicea că am un prenume frumos și elegant, îmi cerea întotdeauna părerea și recunoștea că, de cele mai multe ori, aveam dreptate.

De unde atâta siguranță la mucosul ăsta cu nasul pe sus?

Pentru că îmi spusese, fir-ar să fie!

Rămăsesem peste noapte la ei și dimineața, înainte să plecăm la școală, ne pusese pachețelele în ghiozdane.

În timpul pauzei ne strânseserăm la un loc cu ceilalți, ținându-ne săculețele cu bile într-o mână și gustarea împachetată în staniol în cealaltă.

— Oh! se entuziasmase Alexis despachetând-o pe-a lui. Prăjituri cu răvașe!

Stăteam pe vine și trasam o pistă (deja…) în pietriș.

— *Îmi stai pe limbă* și *Mă faci să râd*, a citit cu voce tare înainte să le-nfulece.

Mi-am șters mâinile de pantaloni.

— Și ție? Ce ți-a picat?

— Mie? am spus puțin dezamăgit să constat că n-aveam decât unul.

— Ei?

— Nimic…

— N-a scris nimic?

— Nu, pe el scrie: „Nimic“.

— Aa.. Nu-i bun de nimic… Bine, atunci… Cine-i primul?

— Dă-i drumul, i-am spus ridicându-mă ca să-l pot băga în hanorac.

Ne-am jucat și în ziua aia am pierdut de multe ori… Toate bilele mele ochi de pisică…

— Hei! Te-ai prostit sau ce ai?

Zâmbeam. Acolo, în praful ăla, apoi în banca mea, atingându-mi din când în când buzunarul, pe urmă la birou și, în sfârșit, în pat după ce mă ridicasem de mai multe ori ca să-i schimb ascunzătoarea, zâmbeam.

La nebunie.

După patruzeci de ani, Charles nu-și amintea să fi primit vreodată o declarație mai tulburătoare…

Fursecul se fărâmițase și-l aruncase până la urmă. Crescuse, plecase, se întorsese, iar ea râsese. Și o crezuse. Acum el

îmbătrânise, se îngrășase, iar ea… murise.

Cam așa ceva.

Hai, hai, Balanda, era doar un fursec… Știi cum li se spune acum, în cofetăriile retro? Fursecuri *nostime*. Oricum, nu erai decât un copil.

Toate astea sunt ridicole, nu-i așa?

Ridicole.

Da, dar…

Nu mai avu timp să se dezvinovățească. Se cufundă într-un somn adânc.

1. În franceză, *Rouge Baiser* – marcă de rujuri celebră în anii ’50. (n.r.)

2. *Infirmière Diplômée d’État* – infirmieră care posedă o diplomă recunoscută de statul francez şi care are dreptul să practice în orice unitate medicală. (n.r.)

3. Unul dintre cele mai mari spitale de psihiatrie din Paris. (n.r.)

4. Marcă de parfum populară în anii ’50. (nr.).

3

Un șofer îl aștepta la aeroport cu numele său scris pe o plăcuță.

O cameră îl aștepta la hotel cu numele său scris pe un monitor.

Pe pernă, o ciocolată și prognoza meteo pentru ziua următoare.

Cer noros.

Începea o altă noapte, iar lui nu-i era somn. Asta e, oftă, iar mă întoarce pe dos schimbarea asta de fus orar. Altă dată nu i-ar fi dat deloc atenție, dar astăzi bietul său hoit boscorodea. Se simți… descurajat. Coborî la bar, comandă un whisky, citi presa locală și îi luă ceva timp să-și dea seama că flăcările din șemineu erau artificiale.

Ca și pielea cu care era capitonat fotoliul. Ca și florile. Ca și tablourile. Ca și lambriurile. Ca și stucaturile de pe tavan. Ca și patina timpului. Ca și cărțile din bibliotecă. Ca și mirosul de ceară de parchet. Ca și râsul acelei femei drăguțe de la bar. Ca și amabilitatea domnului care avea grijă să nu alunece de pe taburet. Ca și muzica. Sau lumina lumânărilor. Ca și… Totul, absolut totul era fals. Era Disneyworldul celor bogați și, oricât de lucid ar fi fost, tot asta rămânea. Nu-i mai lipseau decât urechile lui Mickey.

Ieși în frigul de-afară. Merse ore în șir. În afară de clădiri nu găsi nimic altceva demn de văzut. Băgă un card de plastic în fanta de la ușa camerei 408. Opri aerul condiționat. Aprinse televizorul. Opri sonorul. Opri și imaginea. Încercă să deschidă o fereastră. Înjură. Renunță. Se întoarse și, pentru prima dată în viață, se simți prins în capcană.

03:17 se întinse
03:32 și se întrebă
04:10 răspicat
04:14 calm
04:31 ce naiba
05:03 făcea acolo.

Făcu un duș. Chemă un taxi. Se întoarse acasă.

4

Niciodată nu dăduse atâția bani pe un bilet de avion și nici nu pierduse atâta timp. Două zile întregi tocmai i se scurseseră printre degete. Pierdute. Irecuperabile. Fără dosare, telefoane, decizii de luat sau vreo responsabilitate. La început toate astea i se părură aberante, dar apoi… nemaipomenit de exotice.

Colindă prin aeroportul din Toronto, făcu același lucru în timpul escalei la Montréal, cumpără zeci de ziare, fleacuri pentru Mathilde, un cartuș de țigări și două romane polițiste pe care le uită pe tejghea.

Era opt dimineața când își recuperă mașina. Se frecă la ochi, simți că îl înțeapă barba crescută, apoi își încrucișă mâinile pe volan.

Se gândi.

În lipsa unei hotărâri mai clare în celelalte privințe, își căută locul pe atlasul acestei lumi, puse ochii pe ce era mai simplu, îi păru rău că n-avea ceva mai frumos la îndemână, recunoscu însă că, în starea în care se afla, orice pietre erau bune de atins… Se uită pe hartă, întoarse spatele capitalei și, fără toiag de pelerin sau vreun alt țel în afară de-a uita toată urâțenia care i se impregnase pe retină, plecă să viziteze abația Royaumont.

Și, în timp ce îi trecea din nou prin fața ochilor convoiul zonelor urbane, industriale, comerciale, amenajabile, rezidențiale și alte epitete încă și mai întortocheate, îi veni în minte acea conversație suprarealistă pe care o avusese cu un șofer de taxi în dimineața în care aflase că ea murise… Îl primise pe Dumnezeu în viața sa? Nu, era limpede că nu.. Dar clădirile lui, da. Iar asta dintotdeauna.

În afară de rugămintea lui Anouk, aflată la temelia acestor monstruozități din ciment care l-au ajutat să renunțe definitiv la familie, o mare parte din vocația sa o datora cistercienilor. Mai exact, unei lecturi din adolescență. Își amintea de parcă ar fi fost ieri… În cămăruța sa de mahala, sub acoperișul unei case aflate la o aruncătură de băț de noul bulevard periferic, devora cu înfrigurare paginile acelei cărți a lui Fernand Pouillon, *Les pierres sauvages*[1].

Urmărea cu sufletul la gură isprăvile acestui călugăr genial, care, anotimp după anotimp, lipsuri după lipsuri, luptând împotriva îndoielii și cangrenei, scotea din piatră seacă, pur și simplu, capodopera sa – abația. Șocul fusese atât de puternic, încât își interzisese pentru totdeauna să o recitească. Astfel ca, în ciuda deziluziilor care aveau să urmeze, o părticică din el să rămână neatinsă…

Nu, nu va mai retrăi groaza maestrului Paul în cariera sa sumbră, nici Legea căreia i se închinaseră frații converși, nici moartea oribilă a măgarului sfârtecat sub samar, dar primele fraze nu le uitase niciodată și încă i se mai întâmpla uneori să le

recite încet de tot, ca să simtă din nou piatra nisipie, zgrunțuroasă, mânerele uneltelor și toată înflăcărarea celor cincisprezece ani ai săi:

Duminica Mironosițelor.

Ploaia ne-a pătruns prin haine, gerul ne-a întărit țesătura deasă a sutanelor, ne-a înghețat bărbile și ne-a înțepenit membrele. Noroiul ne-a murdărit mâinile, picioarele și fețele, vântul ne-a acoperit de nisip. Înaintarea convoiului…

— …nu mai mișcă în toate părțile faldurile înghețate pe trupurile noastre descărnate, psalmodie încetișor după ce coborâse geamul ca să se mai dezafume.

Să se dezafume… Ce cuvânt mai e și ăsta? Nu voiai mai degrabă să spui „ca să respire“?

Da, zâmbi el, trăgând din nou din țigară, exact. Văd că nu vă scapă nimic…

Cam pe la ora asta trebuia să fie pe cale să înghită gogoșile negustorilor de *reinforced concrete*, rebegit de frig în conacul cumătrului Picsou, însă, în schimb, clipi din ochi ca să treacă pe lângă ieșirea de pe autostradă fără s-o vadă..

Respira, își scutura țesătura grea a sutanei și conducea spre lumină.

Spre jurămintele sale încălcate, spre naivitatea sa, spre caricatura tinereții sale, spre fărâma din el care încă mai zvâcnea.

Începu să tremure. Nu căută să afle dacă tremura de plăcere, de frig sau de groază, ridică geamul și se apucă să caute un birt în care să bea o cafea adevărată, cu miros adevărat de tutun rece, cu pereți soioși adevărați, cu pronosticuri adevărate

pentru a cincea etapă, cu certuri adevărate, cu oameni cu adevărat însetați și cu un patron adevărat, cu adevărat prost dispus și cu niște mustăți adevărate.

*

Arhitectura impunătoare a bisericii, ale cărei dimensiuni sunt comparabile cu cele ale catedralei Soissons, este rodul unui compromis între fastul abației regale și austeritatea cisterciană…

Visător, Charles înălță privirea și… nu văzu nimic.

… dar, la scurt timp după Revoluție, scria mai departe pe tăbliță, *marchizul de Travalet, care transformase deja abația în filatură, a poruncit să fie demolată în întregime pentru a recupera cărămizile ce aveau să-i servească la cazarea muncitorilor.*

Așa?

Păi atunci? Ăstuia de ce nu-i tăiaseră capul?

Așadar azi nu mai sunt călugări la abația Royaumont.

Doar artiști rezidenți.

Și un salon de ceai.

Bun.

Din fericire, iată mănăstirea.

O străbătu cu mâinile la spate, se sprijini de o coloană și cercetă cu atenție forma cuiburilor agățate la încrucișarea ogivelor.

Iată și zidărițele…

Locul și momentul i s-au părut de-a dreptul desăvârșite pentru o ultimă cădere a cortinei.

Bună seara, bună seara, rândunelelor, Nounou n-a mai avut ocazia să îmbrace frumosul costum pe care-l purtase în cinstea solemnei lor împărtășanii.

Într-o zi nu s-a mai întors acasă. Nici a doua zi. În săptămâna care a urmat nici atât.

Anouk îi liniștea: sigur avea ceva de făcut. Se gândea: poate s-a dus să-și vadă familia, parcă îmi spusese ceva despre o soră din Normandia… O lua logic: și-apoi, dacă ar fi avut vreo problemă, mi-ar fi spus și… tăcea.

Tăcea și se trezea în toiul nopții ca să-l întrebe pe primul bețiv care-i ieșea în cale dacă nu cumva a auzit ceva de el.

Situația era stânjenitoare. Știau totul despre Nounou, începând cu genele false, cu ieșirile sale la cabaretele Bobino, la Tête de l’Art, la Alhambra și tot tacâmul, dar nu-i cunoșteau nici numele, nici adresa la care locuia. Și totuși îl întrebaseră, dar… „Pe acolo, pe undeva…“, fluturau inelele lui pe deasupra acoperișurilor Parisului. Nu insistau. Lăsase deja mâna în jos, iar acel pe undeva părea atât de departe…

— Vreți să vă spun unde stau? Stau printre amintirile mele… O lume care nu mai există de multă vreme… V-am povestit cum ne încălzeam creioanele la lampă și…

Băieții oftau. Da, ne-ai povestit de-o mie de ori. André Machin cu cireșul lui roz și cu mărul alb, Maestrul Yo-Yo și

privighetorile lui domesticite, ridicarea cortinei în fiecare seară, rusul ăla căruia îi legau mâinile la spate și care, ca să-și bea sticla de votcă, era nevoit să-i spargă gâtul cu dinții, patroana de la L'Échelle de Jacob, care închisese un jurnalist în pivnița cu cărbuni, Milord l'Arsouille, prostovanul ăla de Jeannot de Flandres care se urca pe mese și își băga botul în cupele cu șampanie ale clientelor drăguțe înainte de-a le duce înapoi bețivanului ăluia de șef al lui și seara în care Barbara a urcat pe scenă la L'Écluse și tu a trebuit să-ți refaci machiajul pentru că plânseseși prea mult și…

În fața atâtor dovezi de rea-credință, Nounou începea să se îmbufneze și singura modalitate de a-l face să înceteze cu tot circul ăsta era să-l rugăm să-l imite pe Fréhel. Bineînțeles, ne lăsa să ne rugăm puțin de el, apoi își umfla obrajii, fura o țigară de la Anouk, și-o lipea de buza de jos, își punea mâinile în șolduri și începea să urle cu o voce foarte răgușită:

Hei, frațiii mei!
Veniți setea să v-o potolițiii!
Singură sunt astă-nooapteeeee!
De cu zori păși-nspre moooarteeee!

Când ajungea aici mureau de râs, iar cei de la Rolling Stones puteau să se liniștească. Li se dăduse satisfacție.

— Iar când nu trăiesc în amintirile mele, vedeți bine că stau cu voi…

De acord, dar atunci *unde* ești, de-atâta timp, dacă noi suntem cea mai frumoasă poveste de dragoste a ta?

Anouk a făcut niște investigații la spital, a găsit dosarul mamei sale, s-a prezentat la telefon, i-a mărturisit îngrijorarea ei faimoasei surori despre care am pomenit, a ascultat răspunsul acesteia, a lăsat receptorul din mână și a căzut de pe scaun.

Colegele sale au readus-o în simțiri, au insistat să-i ia tensiunea și până la urmă i-au dat un cubuleț de zahăr, pe care Anouk l-a scuipat afară împreună cu un firișor de salivă.

În seara aia, când au zărit chipul lui Anouk așteptându-i la ieșirea colegiului, băieții au știut că Nounou, ei bine, Nounou nu-i va mai aștepta niciodată.

I-a dus să bea ciocolată caldă:

— Nu prea îți dădeai seama din cauza machiajului și a tuturor celorlalte, dar știți… De fapt era foarte bătrân…

— De ce-a murit? a întrebat Charles.

— Tocmai v-am spus. De bătrânețe….

— Asta înseamnă că n-o să-l mai vedem niciodată?

— De ce spuneți asta? Nu… eu am… eu o să-l văd întot…

A fost prima lor înmormântare, iar băieții au șovăit o clipă înainte să arunce pumnii de paiete și de confetti peste coșciug : Cine era acest Maurice Charpieu?

Nimeni n-a venit să-i salute.

Aleile se goliră. Anouk le căută mâinile, înaintă până la marginea gropii și șopti:

— Ei, dragul meu Nounou… Asta e? Te-ai reîntâlnit cu toți oamenii ăia minunați cu care ne-ai împuiat capul? Cred că-i un

chef pe cinste acolo sus, nu? Și… micuții tăi canişi? Spune-ne… Sunt și ei acolo?

Apoi copiii plecară să se plimbe, iar ea se așeză lângă el, așa cum făcuse cu ani în urmă.

Îi aruncă pietricele în cap de dragul de a-l mai vedea încă o dată înălțând ochii către cer și fumă o ultimă țigară în tovărășia lui.

Mulțumesc, spuneau spiralele de fum. Mulțumesc.

Străbătură în tăcere drumul spre casă și, chiar în clipa în care toți trei erau pe cale să-și spună că viața era cel mai nereușit număr de cabaret posibil, Alexis se aplecă să dea radioul mai tare.

Ferré le repeta că era super, așa că lăsară de la ei – dar numai pentru că era vorba de el și pentru că Nounou îl știa de când era mic – și consimțiră să-l creadă timp de trei minute, cât durǎ blestemăția aia de cântec. Apoi închise radioul, schimbă subiectul și repetă clasa a cincea.

Într-o seară, Anouk, pe care povestea asta o sâcâia de multă vreme, își luă inima-n dinți:

— Spune-mi, puiule…

— Ce?

— De ce schimbi mereu subiectul când vine vorba de Nounou? Tu de ce nu l-ai plâns niciodată? Era totuși o persoană importantă în viața ta, nu?

Se concentră la macaroanele lui, dar, din cauza unui firișor de brânză care se întindea, fu nevoit să ridice ochii și să-i

întâlnească privirea, după care răspunse simplu:

— De fiecare dată când îmi scot trompeta din cutie, îi simt mirosul. Știi, un miros care aduce a bătrân și…

— Și?

— Când cânt, cânt pentru el…

— Și?

— Și dacă mi se spune că interpretez bine e pentru că, de fapt, cred că plâng…

Dacă ar fi putut, l-ar fi luat în brațe chiar în acea clipă a vieții lor. Dar ea nu putea. Iar el nu mai voia.

— Păi… atunci… ești trist?

— A, nu! Dimpotrivă! Sunt bine!

Drept răspuns, îi zâmbi. Un zâmbet firav, cu brațe, mâini, un gât și două capete la urmă de tot.

Charles se uită la ceas, se întoarse pe jumătate, aruncă o privire înspre o peșteră micuță în genul Lourdes (*Drumul Sfântului Ludovic*, preciza săgeata indicatoare. Mă rog…) și așteptă să ajungă din nou în parcare ca să termine și cu asta și să-și vomite *dies irae*-ul.

„Da… Și vezi tu, în cele din urmă nu a mai zis nimic nici ea…“, răsuna vocea lui Anouk.

Nu, nu încercase s-o contrazică în privința asta. Mama lui… Mama lui își găsise repede alte preocupări… Se îngrijea de casă, de menaj, de onoarea familiei, de straturile de flori și de tot restul. Iar apoi, s-a întors și de Gaulle. Așa că s-a mai liniștit.

Nu în privința asta, așadar, însă:

— Anouk…

— Charles…

— Acum poți să-mi spui…

— Ce să-ți spun?

— Cum a murit…

Tăcere.

— Ne-ai spus că de bătrânețe, dar ne-ai mințit. Nu-i așa că ne-ai mințit?

— Da…

— S-a sinucis?

— Nu.

Tăcere.

— Nu vrei să-mi spui?

— Știi, uneori minciunile sunt bune… Mai ales în ceea ce-l privește pe el… El, care v-a făcut să visați atât… Și toate numerele alea de magie pe care…

— A fost călcat de o mașină?

— Ucis.

— …

— Eram sigură, își reproșă, de ce mă iau după tine de fiecare dată?

Se întoarse ca să ceară nota.

— Vezi tu, Charles, n-ai decât un defect, dar Doamne Dumnezeule… cât de trist poate să fie… Ești prea inteligent… Totuși, crede-mă, în viața asta sunt unele lucruri care nu intră în tehnicile de calcul… Când am venit mai devreme și am văzut

toate socotelile cu care îți băteai capul în timp ce eu te îmbrățișam și te plângeam… Mi-am spus că, pentru vârsta ta, chiar că-ți petreci prea mult timp încercând să cuprinzi lumea într-o formulă. Știu, știu! O să-mi răspunzi că sunt studiile tale și așa mai departe, dar… Dar iată! De azi înainte, când te vei gândi la ultimele clipe ale celei mai minunate cloști din lume, nu-ți vei mai imagina un bătrânel adormit în șalurile lui și în mijlocul amintirilor lui, nu, iar pentru asta doar pe tine trebuie să-ți fie ciudă, iubirea mea, o să te închizi din nou cu calculatorul tău și n-o să mai fii în stare să te concentrezi, pentru că tot ce-o să vezi în porcăriile alea de paranteze rotunde cu *x* și *y* la infinit o să fie un bătrân găsit gol într-o toaletă publică…

— …

— Fără proteză, fără inele, fără acte și fără… Un bătrân care a așteptat aproape trei săptămâni la morgă până ce o femeie rușinoasă a binevoit să-l ia de-acolo, nevoită să recunoască, pentru ultima dată în viață, slavă Domnului, că între ei doi exista o legătură de sânge pentru că, ei bine, epava aia putrezită era fratele ei mai mic…

După asta, m-a condus până la școală, s-a întors către mine și mi s-a prăbușit în brațe.

Nu pe mine mă strângea în brațe gata să mă sugrume, ci amintirea lui Nounou, iar dacă ora următoare mi s-a părut încă și mai încâlcită decât îmi prevestise ea n-a fost din cauza acestui bătrân pungaș, care până la urmă murise pe scenă… nu, a fost din vina mea, pentru că, în ciuda eforturilor mele

disperate de-a vizualiza o etichetă agățată de degetul mare al unui picior țeapăn, nu m-am putut împiedica să o fac să-mi simtă tulburarea prin stofa pantalonilor și… Ei, dar de ce o frază atât de întortocheată? Mi se sculase din cauza ei și îmi era rușine și cu asta basta.

Iată că trecuseră mai bine de două ore de când ne împuia capul cu Ocagne și cu lecțiile de geometrie infinitezimală fără să-mi spună că sunt inteligent sub pretextul că îmi cam dădeam seama unde bătea ea… La naiba, nu, vedea bine că eram cu totul pierdut, dimpotrivă! De altfel se îndepărtase clătinând din cap.

Ca de obicei, așteptasem să mă invite din nou să luăm masa împreună și, din câte îmi amintesc, așteptasem destul de mult…

Această mărturisire sordidă și inutilă, pentru care eu însumi mă milogisem, ca un tâmpit ce mă aflam, nu-mi spunea decât că, odată cu Nounou, copilăria mea murise pentru totdeauna.

*

Era prea devreme ca să se întoarcă la Paris, unde nu-l aștepta nimeni, așa că își scoase agenda și dădu un telefon pe care-l tot amâna de pe o zi pe alta de câteva luni bune.

— Balanda? Nu-mi vine să cred! Normal că te aștept, mai întrebi?

Philippe Voernoodt era un prieten al lui Laurence. Un tip care făcuse avere din vânzări imobiliare… Sau din vânzări pe internet… Sau poate din vânzări imobiliare pe internet? Pe scurt, un tip care conducea o mașină grotescă și care probabil nu mai avea timp să meargă la dentist, fiindcă își tot zgândărea palmtopul cu o scobitoare umedă.

Când acesta din urmă îl bătea prietenește pe spate, Charles se făcea întotdeauna mai mic și nu putea să se împiedice să se întrebe dacă această mână, puternică, desigur, dar puțin cam scurtă, nu se odihnise deja o idee mai sus de antebrațul iubitei lui…

Anumite priviri aproape că îl convinseseră, dar când îl văzu ieșind din buncărul său metalizat în după-amiaza aceea, cu mobilul lipit de ureche, îi zâmbi afectuos.

Nu, se liniști, nu. Avea prea mult bun-gust.

Stabiliseră să se întâlnească în nordul Parisului, într-o fostă tipografie pe care dublu slash Voernoodt punct prost o cumpărase pe un preț de nimic (normal…) și voia s-o transforme într-un sublim complex rezidențial (bis). Acum câțiva ani, Charles nici măcar nu s-ar fi deplasat. Nu-i plăcea să lucreze pentru particulari. Sau eventual îi alegea doar pe cei care îl inspirau. Dar iată… Băncile… Între timp băncile îl siliseră să mai îndoiască vinul cu puțină apă și îi cam încurcau viața. Iar când dădea peste vreunul destul de înstărit și de generos ca să-l ajute să-și acopere cheltuielile, lăsa mofturile la o parte și primea să-și bea cupa până la factură.

— Ei? Ce părere ai?

Era un loc minunat. Proporțiile, lumina, densitatea, până și ecoul tăcerii, totul era… drept.

— Și a fost lăsată așa, în paragină, de zece ani, preciză strivindu-și chiștocul de mozaicul podelei.

Charles nu-l auzi. I se părea mai degrabă că era pauza de masă și că aveau să se întoarcă cu toții dintr-o clipă într-alta, să pună din nou mașinăriile în funcțiune, să-și tragă taburetele, să glumească, să deschidă acele sute de dosare extraordinare, să ridice bidonul cu cerneală lăsat acolo, să arunce o privire la orologiul enorm care îi domina și să ia totul de la capăt într-un tărăboi infernal.

Se îndepărtă puțin și se duse să se uite pe geamul biroului.

Mânerele, sertarele, spătarele scaunelor, tampoanele din lemn, legătura registrelor, totul avea aici acel lustru fermecător, rodul anilor și al meșteșugului.

— Bine, acum nu-ți dai seama din cauza harababurii ăsteia, dar imaginează-ți când se va face curățenie… Al naibii de mare suprafața, așa-i?

Charles admiră un instrument, un fel de lupă foarte ciudată, pe care o strecură în buzunar.

— Nu-i așa? zornăiră cheile de la 4 × 4.

— Ba da, ba da… Cum spuneai și tu, e al naibii de mare suprafața…

— Și?… Cum vezi lucrurile? Ce-o să faci?

— Eu?

— Păi tu, sigur… Îți amintesc că te-aștept de luni de zile! Și în tot timpul ăsta taxa funciară mi-a suflat în ceafă! Ha! Ha! (Râde.)

— N-o să fac nimic. N-o să mă ating de nimic. O să stau în altă parte și o să vin aici ca să mă odihnesc. Să citesc. Să meditez…

— Glumești, nu?

— Da, minți Charles.

— Ei, te porți cam ciudat azi, nu?

— Diferența de fus orar. Bun… Ai planurile clădirii?

— În mașină.

— Bine. Atunci putem să mergem…

— Unde să mergem?

— Să ne întoarcem.

— Dar nu faci și tu un tur?

— Ce tur?

— Eu știu… Pe-afară…

— O să mă întorc.

— Asta e tot? Nici măcar nu m-ai întrebat ce vreau…

— Oh… oftă Charles, lasă că știu eu ce vrei tu… Vrei să nu fie foate finisată, ci doar atât cât trebuie, dar să fie în același timp și cât se poate de comodă. Vrei podele din ciment sau din lemn puțin *rough*, în genul celor din trenuri, vrei o pasarelă din sticlă și balustrade din inox, jos, acolo, vrei o bucătărie high-tech, boxe profesioniste, ceva de genul Boffi sau Bulthaup, presupun… Vrei rocă vulcanică, ardezie sau granit. Vrei lumină, linii pure, materiale nobile și un angajament ecologic. Vrei un

birou spațios, rafturi pe măsură, șemineuri scandinave și, bineînțeles, o sală de proiecții, nu? Iar pentru exterior am exact peisagistul care-ți trebuie, un tip care-ți va construi o grădină *dintr-o mișcare*, cum se spune, cu semințe ecologice și cu un sistem de irigare integrat. Și chiar și o fântână dintr-alea din cale-afară de scumpe, dar care îți salvează reputația. Știi tu, cu apă netratată, dar bună de băut…

Mângâie bârnele.

— Să nu uităm de pachetul „domotic cu sistem de alarmă, camere de supraveghere cu cod digital și închidere automată a ușilor“, care e de la sine înțeles.

— …

— Greșesc?

— Ă… Nu… Dar cum ți-ai dat seama?

— Ei…

Ieșise deja și își interzisese să întoarcă privirea spre măcelul care va urma.

— Asta mi-e meseria.

Îl așteptă pe celălalt să se războiască întâi cu broasca ușii (ai milă, Doamne, până și portcheiul îi atârna cu eleganță…), să-l bage apoi în seamă și pe el, să caute prin lucrurile sale și să-i întindă în sfârșit cheile:

— Și cam când poți să termini chestia asta?

„Chestia“ era cuvântul potrivit.

— Să zicem…

— De Crăciun?

— Cu siguranță. O să ai până atunci frumosul tău grajd…

Noul său client îl privi pieziș. Probabil că se întreba dacă vorbea cu un bou sau cu un măgar.

Charles îi strânse cu căldură mâna plinuță și se întoarse la mașină, lăsându-și degetele să alunece de-a lungul grilajului.

Vopseaua sărită îi intră sub unghii.

Măcar atât să salvez, se gândi în timp ce dădea cu spatele.

Cu interesele rușilor, ale celor de la HSBC[2] și ale cretinului ăstuia împopoțonat pe cap avea la ce să se gândească până acasă. Cu atât mai bine, mai ales că se înhămase la drum tocmai în orele de vârf.

Ce…

Ce viață ciudată…

Îi luă ceva timp până să-și dea seama că radioul îl călca pe nervi. Le luă piuitul ascultătorilor, pe care e o greșeală să-i lași să vorbească, și se mai calmă ascultând un post la care difuzau întruna jazz.

Bang, bang, my baby shot me down, se tânguia cântăreața sentimentală. Bang, bang, prea ușor, ripostă el.

Prea ușor.

„Ești prea inteligent…“ Dar ce însemna asta de fapt?

Da, încercam să cuprind lumea în formule. Da, căutam o portiță de scăpare. Da, plecam acasă când ceilalți își căutau un tricou curat să se schimbe. Da, mă chinuiam să-i confecționez *origami* cât se poate de mici și de complicate care făceau întotdeauna rabat la minciuni și continuam să mă văd cu Alexis, să-l suport și să-l las să mă jecmănească cu unicul scop

de a-i putea șopti un „E bine“ la adăpostul unei înghițituri și a unui zâmbet care nu-mi mai era adresat.

E bine. M-a furat, mă fură și mă va fura în continuare. A furat de la părinții mei și a traumatizat-o pe bunica mea ca să bea până nu mai știa de el, dar e bine, te asigur.

Nu și ea. Cred că din asta i s-a tras moartea. Era o bătrânică a cărei slăbiciune era că ținea la amintirile ei…

Dar… Nu asta era și el pe cale să facă? Să se lase copleșit de o droaie de bibelouri prăfuite?

Prețioase poate, dar cât mai valorează astăzi?

Cât mai valorează?

Bang, bang, la oprirea de la Porte-de-la-Chapelle, atât de aproape de țintă și atât de departe de casa lui, Charles simți aproape fizic că venise vremea să se descotorosească de toate astea o dată pentru totdeauna.

Îmi pare rău, dar nu mai pot.

Nici măcar nu mai e vorba de oboseală, ci de… lehamite.

Zădărnicia.

Știți… Am fost dintotdeauna acel biet om cumsecade care își verifică lucrarea, plătește chiria în avans și își strică ochii desenând la birou. Da, am încercat dintotdeauna să vă înțeleg, să vă urmez, dar… Unde să ajung?

În ambuteiaje?

Iar tu, Alexis, tu, care alaltăieri seară m-ai luat așa de sus, cu Corinne a ta, cu coliba ta și cu toți cei din Charente, nu erai așa

de mândru când am venit să te iau de la comisariatul arondismentului XIV, nu?

Nu, bineînțeles că nu-ți amintești nimic, dar ia mai ridică puțin receptorul să-ți povestesc în ce rahat îngrozitor erai pe-atunci… Mi-a luat ore în șir să te îmbrac la loc, ținându-mi respirația, și te-am cărat până la mașină. M-ai auzit? Te-am cărat. Nu te-am sprijinit, te-am cărat. Iar tu plângeai și continuai să mă minți. Și asta era cel mai rău. Că după toți anii ăștia, după toate jurămintele noastre de când eram puști și forța cavalerilor Jedi, după Nounou și după muzică, după Claire, după mama ta, după a mea, după toate chipurile astea pe care nu le mai recunoșteam, după ce-ai distrus totul în jurul meu, ai continuat să-mi vinzi gogoși.

Până la urmă ți-am tras una ca să taci odată din gură și te-am lăsat la urgențe la Hôtel-Dieu.

A fost prima oară când n-am rămas cu tine și să știi că mi-a părut rău.

Da, mi-a părut rău că nu te-am lăsat să crăpi în seara aia…

S-ar zice că ți-ai revenit. Acum ești destul de puternic ca să trimiți scrisori anonime, să spui că maică-ta e bună de aruncat la gunoi și să-mi râzi în nas. Foarte bine, foarte bine. Dar știi ceva? Când mă gândesc la tine, încă mai simt mirosul ăla de pișat.

Și de vomă.

Nu știu de ce-a murit Anouk, dar îmi amintesc acea duminică după-amiază în care am trecut să vă văd înainte să

mă duc acasă…

Trebuie să fi fost cam de vârsta lui Mathilde dar, din păcate, nu eram atât de isteț ca ea… Nu aveam sarcasmul ei. Ea nu mă învățase încă să nu mă încred în adulți și să clipesc din ochi când viața se scurge pe furiș. Nu, eram un copil. Un băiețel ascultător care vă aducea prăjiturile rămase de la masă și salutări din partea mamei sale.

Nu vă mai văzusem de multă vreme și mă descheiasem la gulerul cămășii înainte să sun la ușă.

Eram atât de fericit că scăpasem câteva ore de sfânta mea familie ca să iau o gură dintr-a voastră. Să mă așez pe un scaun în mijlocul harababurii din bucătăria voastră, să ghicesc cât de binedispusă e Anouk după numărul brățărilor sale, s-o aud rugându-te să ne cânți ceva, să știu dinainte c-o să refuzi, să vorbesc cu ea, să mă fac mic sub cascada întrebărilor ei, s-o las să-mi atingă brațele, umerii, părul și să plec privirea când îmi spune: Doamne, ce mare te-ai făcut, Doamne, ce frumos ești, Doamne, cum mai trece timpul, Doamne… de ce oare? și să pândesc momentul când va aminti de Nounou, strângându-și mecanic cu o mână încheietura celeilalte ca să o liniștească înainte de-a se lovi cu palma peste frunte și de-a începe să râdă din nou. Să am siguranța că în scurt timp vei obosi și că te vei trânti de-a curmezișul pe primul fotoliu care îți va ieși în cale ca să intri în jocul bârfelor noastre și ca să conferi tăcerilor noastre o armonie fermecătoare…

N-aveați de unde să știți, n-ați știut niciodată, dar ce îmi mai rămânea pe-atunci, când nopțile erau atât de lungi,

promiscuitatea atât de penibilă, iar pionii atât de proști? Voi.

Viața mea erați voi.

Nu. N-ați fi fost în stare să-nțelegeți. Voi, care nu ascultați niciodată de nimeni și nici măcar nu știați ce înseamnă cuvântul disciplină.

Poate că v-am idealizat? Oricum, eu asta îmi spuneam și recunoașteți că era tentant… Încercam să mă conving, să vă șterg chipurile, făceam experimente pe voi cu acel *sfumato* al marelui Leonardo, idolul meu suprem de pe-atunci, și îmi decoloram amintirile ca să vă estompez până în clipa în care, reluându-mi locul cuvenit în capul mesei și începând din nou să vă cojesc cu meticulozitate mușamaua făcută praf în timp ce vă ascultam ciondănindu-vă, simțeam că-mi bate din nou inima în piept.

Sângele.

Îmi curgea din nou sânge prin vene.

— De ce zâmbești ca un tâmpit? șuieră Alexis.

De ce?

Pentru că simt pământul sub picioare.

Trecuseră cincisprezece ani de când mi se explica, două grădini mai încolo, că viața e o înșiruire de îndatoriri și de tot felul de cazne. Că nu primeai nimic, că totul se câștiga prin merit, cât despre merit, ce să mai spunem, acesta devenise un concept destul de vag într-o societate care nu mai respecta nimic, nici măcar pedeapsa cu moartea! În timp ce voi… Voi… Zâmbeam pentru că frigiderul vostru întotdeauna gol, ușa voastră mereu deschisă, psihodramele voastre, combinațiile voastre de doi bani, filosofia voastră de barbari, certitudinea că

aici, pe pământ, n-ai ce avuție să strângi, că fericirea este aici și acum, în fața unei farfurii pline cu ce-o fi, atâta timp cât te năpusteai pofticios asupra ei, îmi dovedeau exact contrariul.

Pentru Anouk, singurul nostru merit părea să fie că nu eram nici morți, nici bolnavi. Restul venea de la sine. Mâncați, băieți, mâncați, iar tu, Alexis, încetează și tu o clipă să ne spargi timpanele cu tacâmurile tale, doar ai toată viața înainte ca să faci zgomot.

Dar în ziua aceea, după ce am ciocănit de câteva ori, mă pregăteam să plec, când am auzit o voce pe care n-am recunoscut-o:

— Cine e?

— Charșlița Roșie.

— …

— Heeei! E cineva acasă?

— …

— V-am adus o plăcintă și un borcănaș cu unt.

Ușa s-a deschis.

Stătea cu spatele la mine. O siluetă în halat, adusă de umeri, cu părul murdar și cu un pachet de țigări în mână.

— Anouk?

— …

— S-a întâmplat ceva?

— Mi-e teamă să mă întorc, Charles. Nu… Nu vreau să mă vezi așa, eu…

Tăcere.

— Bine… am bâiguit într-un final, las doar farfuria pe masă și…

Se întorsese.

Ochii mai ales. Ochii ei mă îngrozeau.

— Ești bolnavă?

— A plecat.

— Poftim?

— Alexis.

Și în timp ce mă îndreptam spre bucătărie ca să scap de fragii ăia grețoși, îmi părea deja rău că venisem, fiindcă aveam senzația nedeslușită că locul meu nu era acolo și că situația avea să mă depășească în scurt timp.

Aveam teme. Aveam să trec mai încolo.

— Unde a plecat?

— Cu taică-său…

Asta știam. Că tatăl risipitor își făcuse din nou apariția acum câteva luni, într-un Alfa superb. „E mișto?“ „Merge…“, îmi răspunsese Alexis și altceva n-am mai spus în afară de cuvintele astea. Blazate. Inofensive, după câte mi se păruse.

Ce porcărie. Probabil că pierdusem câteva episoade… Acum ce era să fac? S-o chem pe mama?

— Păi… O să se întoarcă.

— Crezi?

— …

— Știi, și-a luat toate lucrurile…

— …

— O să facă și el ca tine… O să vină duminica să mănânce prăjituri…

Aș fi preferat să mă cruțe, să nu-mi zâmbească așa.

Scurse mai multe sticle și sfârși prin a-și turna un pahar mare cu apă, pe care-l dădu pe gât dintr-odată, înecându-se.

Bun. Căutam o cale de-a o ocoli ca să ajung în hol. Nu voiam să asist la toate astea. Știam că bea, dar refuzam să știu până unde mergea. Era o latură a ei care nu mă interesa. Mă voi întoarce după ce se va îmbrăca.

Dar ea nu se clintea din loc. Mă privea aspru. Își atingea gâtul, părul, își freca nasul, deschidea și închidea gura de parcă era gata să se înece. Semăna cu un animal prins în cursă, gata să-și sfâșie laba ca să meargă să-și dea duhul în camera alăturată. Iar eu, eu… eu mă uitam pe fereastră la nori.

— Știi ce înseamnă să crești un copil de una singură?

Nu i-am răspuns nimic. Nici nu era o întrebare, ci o portiță pe care și-o deschisese ca să se poată poticni mai bine de pragul ei. N-oi fi fost eu prea curajos, dar nici complet idiot nu eram.

— Tu, care le ai cu matematica, spune-mi, câte zile înseamnă cincisprezece ani?

Mda, bună întrebare.

— Păi… puțin peste cinci mii, cred…

Lăsă paharul jos și își aprinse o țigară. Îi tremura mâna.

— Cinci mii… Cinci mii de zile și cinci mii de nopți… Îți dai seama? Cinci mii de zile și cinci mii de nopți de una singură… Întrebându-te dacă e bine ce faci… Făcându-ți griji… Neștiind dacă o s-o scoți la capăt… Muncind. Uitând de tine. Cinci mii de

zile trăgând ca un rob și cinci mii de nopți întemnițată. Nici o clipă pentru tine, nici o zi de concediu, fără părinți, fără surori, fără ca nimeni să-ți ia copilașul și să te lase să respiri și tu o clipă. Nimeni care să-ți aducă aminte că ai fost și tu cândva frumușică… Sute și mii de ore căutând un răspuns la întrebarea de ce ne-a făcut asta și apoi iată că într-o dimineață ticălosul se întoarce, iar atunci știi ce îți spui? Îți spui că deja regreți toate sutele și miile alea de ore pentru că, în comparație cu cele care aveau să urmeze, erau un fleac…

Se lovi cu capul de perete.

— Dacă stai bine să te gândești… Un tată pianist care locuiește într-un palat parcă nu-i totuna cu o nenorocită de infirmieră, nu?

Mă mustra, dar refuzam să cad în capcana ei. Nu-și găsise ascultătorul potrivit. Eram prea mic pentru toate astea, n-aveam vârsta potrivită, după cum spunea tata. Nu, nu eu trebuia să-i confirm că are dreptate sau că greșește. De data asta trebuia să se descurce singură.

— Nu spui nimic?

— Nu.

— Ai dreptate. Nu e nimic de zis. Și eu m-am lăsat prinsă-n cursă mai devreme… Te înțeleg… Nimic nu poate fi mai rău decât un muzician, crede-mă… Îi iei drept vreun Mozart sau mai știu eu cine, când de fapt ei nu sunt decât niște șarlatani care închid ochii când se prind că totul merge ca pe roate. Doamne, era uns cu toate alifiile. Care închid ochii zâmbind înainte să te… Îi urăsc.

Îmi dau și singură seama că n-am fost niciodată o mamă bună, dar știi cât de greu îmi era? N-aveam nici douăzeci de ani când l-am născut pe Alexis și… și el dispăruse… Moașa s-a dus să-l declare în timpul pauzei de masă și s-a întors mândră foc, întinzându-mi chestia aia care se numește certificat de familie[3]. Am început să plâng din nou. Ce era să fac cu un certificat de familie, eu, care nici măcar nu știam unde aveam să locuiesc săptămâna următoare? Colega mea de cameră îmi repeta întruna: „Haideți, nu mai plângeți, o să vi se amărască laptele…“ Dar eu nu aveam lapte! Nu aveam, naiba să-l ia! Mă uitam la bebelușul ăla care răcnea din toate puterile și…

Strângeam din dinți. Să aibă milă de mine și să tacă. De ce îmi povestea toate astea? Toate treburile astea femeiești pe care eu nu eram în stare să le înțeleg? De ce îmi băga toate astea pe gât mie, care îi fusesem întotdeauna atât de credincios? Care îi luasem întotdeauna apărarea… Atunci aș fi dat orice numai să fiu în mijlocul alor mei. Oameni normali, echilibrați, *merituoși*. Care nu țipau, care nu lăsau un maldăr de sticle goale în chiuvetă și care aveau eleganța să ne spună sever să mergem în camerele noastre când simțeau nevoia să se descarce.

Scrumul de la țigară îi căzuse pe mânecă.

— Nici un semn de viață, nici o scrisoare, nici un ajutor, nici o explicație, nimic… Nu a avut nici măcar curiozitatea să știe cum îl chema pe băiatul lui… Era în Argentina, pare-se… Asta i-a spus lui Alexis, dar eu nu-l cred. În Argentina pe dracu’. De ce nu în Las Vegas, dacă tot veni vorba?

Plângea.

— M-a lăsat să duc singură tot greul, iar acum, că puștiul e înțărcat, un scrâșnet de roți, două promisiuni, trei cadouri și salutare, cucoană. Vrei să-ți spun ceva? Mi-e silă…

— Trebuie să plec, altfel n-o să mai prind trenul.

— Hai, du-te, fă și tu ca ei. Părăsește-mă și tu…

Trecând pe lângă ea, mi-am dat seama că o întrecusem în înălțime.

— Te rog… Rămâi…

Îmi luase mâna și o lipise de pântecul ei. Mi-am retras-o oripilat, era beată.

— Iartă-mă, a bolborosit, strângându-și halatul pe ea, iartă-mă…

Eram deja în hol când a strigat după mine:

— Charles!

— Da.

— Iartă-mă.

— …

— Spune ceva…

M-am întors.

— Va veni înapoi.

— Crezi?

Prins în trafic în piața Clichy, în spatele lui 81 și într-un alt secol, își amintea perfect zâmbetul acela temător pe care i-l dezvăluise când se hotărîse, în sfârșit, să ridice bărbia din pământ. Chipul acela atât de tulburător, atât de… gol, ușa care

se trântise în urma lui, numărul treptelor care îl despărțeau atunci de lumea celor vii: douăzeci și șapte.

Pe măsură ce cobora cele douăzeci și șapte de trepte simțea că ceva îl apasă și că se mișcă din ce în ce mai greu. De douăzeci și șapte de ori a simțit că îi alunecă piciorul în gol și a strâns pumnii din ce în ce mai tare în fundul buzunarelor. Douăzeci și șapte de trepte ca să-și dea seama că asta era, trecuse de partea cealaltă. Pentru că, în loc să-i împărtășească durerea și să condamne purtarea lui Alexis, nu se putea abține să se bucure: locul era liber.

Iar când mama sa începuse să-l bată la cap pentru că uitase să aducă farfuria, pentru prima dată în viața sa îi spusese să-l mai scutească.

Își lepădase pielea de băiețel ascultător pe scara aceea.

Nu-și mai repetă lecțiile în tren, iar în noaptea aceea adormi împăcat cu mâna sa dreaptă. În fond, ea îl luase de mână… Nu se simți mai puțin rușinat, ci doar mai… bătrân.

În ceea ce privește restul, avusesem din nou dreptate. Alexis s-a întors.

— Când vine taică-tău să te ia? l-a întrebat Anouk la sfârșitul vacanței de Paște.

— Niciodată.

Datorită mamei și a sforilor trase de ea, i-a găsit un loc la colegiul Saint-Joseph, iar eu mi-am regăsit la rândul meu locul, în umbra lui…

M-am simțit ușurat. Anouk, care făcuse probabil un pact cu destinul sau cu diavolul, și-a schimbat modul de viață. S-a lăsat de băut, s-a tuns scurt de tot, a cerut să fie mutată la blocul operator și nu s-a mai lăsat înduioșată de bolnavii ei. Se mulțumea să-i adoarmă.

Într-o dimineață, după ce și-a băut cafeaua, a hotărât să-și zugrăvească apartamentul, așa, de parcă asta s-ar face bătând din palme:

— Du-te să-l cauți pe Charles! În weekendul ăsta ne apucăm de bucătărie!

Și abia atunci, pe când ne pregăteam toți trei să spălăm pereții, am aflat dedesubturile acestei povești... Nu știu cum am ajuns să vorbim despre tatăl lui, iar pentru o clipă Anouk și cu mine am încetat să ne mai înverșunăm pe bureții noștri:

— De fapt, avea nevoie de un partener, dar când și-a dat seama că n-aveam vârsta necesară ca să pot cânta, s-a terminat, n-am mai prezentat nici un interes pentru el...

— Încetează..., a șoptit Anouk.

— Pe bune! Calculase greșit, prostul! „Ai doar cincisprezece ani? Ai doar cincisprezece ani?“, mă întreba întruna, din ce în ce mai nervos. „Ești *sigur*? Ai doar cincisprezece ani?“

Pentru că el râdea, ne-am prefăcut și noi că ne amuzăm, dar... cum să spun... Așa-i că detergentul Saint-Marc curăță bine? Nu, spun asta pentru că ne-a trebuit ceva timp până să începem din nou să vorbim, atât de ocupați eram să pulverizăm din nou cristalele de sodă.

— Văd că v-am stricat tot cheful, a glumit Alexis, dar e în regulă! N-am murit!

Ea, dimpotrivă, nu a supraviețuit cât el a fost plecat. De data asta toate frumoasele mele socoteli s-au dovedit a fi greșite. Nu m-a mai lăsat să o revăd deloc în tot timpul ăsta. Băteam degeaba la ușă și plecam îngrijorat, coborând în goană, din patru în patru trepte nenorocita aia de scară.

Mă înșelasem întru totul. Locul n-avea să fie niciodată liber.

Am primit totuși o scrisoare... De altfel singura pe care mi-a trimis-o în patru ani de pensiune...

Iartă-mă că nu ți-am deschis ieri. Mă gândesc mereu la tine. Mi-e dor de voi. Vă iubesc.

La început m-am cam enervat, apoi din „vă“ am făcut „te“ și am ars-o cu aceeași grabă cu care am citit-o. Îi era dor de mine, asta era tot ce voiam să știu.

De fapt, de ce m-am apucat să scormonesc acum toate astea? Ah, da... cimitirul...

Ce-i drept, acum ești major... Trădările tale sunt legale...

N-a mai fost niciodată aceeași după scurta plimbare pe care Alexis a făcut-o în acel cupeu italian. Oare abstinența o făcuse mai... cumpătată? Oare ea o oprea acum să ne ia în brațe, să ne strângă, să ne acopere cu sărutări și să ne dăruiască totul? Mă îndoiesc.

Era neîncrederea. Certitudinea singurătății. Prudența asta apărută peste noapte, blajinătatea asta ciudată, schimbarea asta de intensitate, toate erau un garou, un clește pe vena cavă. Nu

ne mai tachina, nu ne mai spunea chicotind: „Ăăă… Te caută cineva… Julie…“, când de fapt era cretinul ăla de Pierre, care iar își uitase cartea de geografie, și se închidea în camera ei când cântai foarte bine.

Îi era teamă.

*

După ce trecu de gara Saint-Lazare, începu să se circule mai ușor. Charles coti, lăsă în urmă mulțimea de mașini, apucând-o pe drumurile ștrengarilor isteți ai Parisului, iar în timp ce aștepta la semafor se apucă să cerceteze din nou fațadele clădirilor. Pe aceea mai ales, cea care se întindea de-a lungul scuarului Ludovic al XVI-lea, cu animalele ei în stil Art Deco, o adora.

Așa o cucerise pe Laurence…

El era lefter, ea era sublimă, ce putea să-i ofere? Parisul.

Îi arătase ceea ce alții nu văd niciodată. Deschisese pentru ea porți ferecate, se cățărase pe ziduri acoperite de viță-de-vie, smulsese vița neatinsă sub ochii ei. Îi dezvăluise atlanții, mascaroanele și frontoanele cizelate. Îi dăduse întâlnire în pasajul Dorinței și îi spusese că stă pe strada Lăcașul Inimii. Voia să pară foarte șmecher, dar era un nătărău.

Era îndrăgostit.

Ea își privea tocurile în timp ce el le arăta carnetul de student portărițelor în papuci, descinse parcă direct din vreo fotografie a lui Doisneau, o ținea de talie, ridica arătătorul și o

săruta pe gât pe când ea căuta chipul doamnei Lavirotte de-a lungul bulevardului Rapp sau șobolanii din Saint-Germain-l’Auxerrois.

„Nu-i văd“, spunea deznădăjduită.

Normal. Nu-i arătase garguiul care trebuia, ca să mai lungească drumul până la numărul 5.

Cele mai frumoase însemnări ale lui datează din anii aceia, când toate cariatidele din Paris îi datorau parcă ceva: rotunjimea umărului ei, nasul ei drăguț sau forma sânului ei.

Un tip se băgă în fața lui fluturând din mână.

După ce trecu Sena se calmă. Își aminti că se îndrepta chiar spre ea și își dădu seama că era fericit. Ea și Mathilde, cele două cațe ale sale…

Care îl făceau să vadă roșu în fața ochilor…

Eh, roșu, îi convenea… Era puțin obositor uneori, dar mai vesel.

1. Pietrele sălbatice.

2. *HSBC Holdings plc* este cea mai mare bancă din Europa în ceea ce priveşte capitalizarea. Având sediul la Londra, în Marea Britanie, compania este prezentă la nivel mondial şi are peste 300 000 de angajaţi.

3. În Franţa, certificatul de familie (*le livret de famille*) conţine certificatul de căsătorie al soţilor, certificatul de naştere al copiilor, certificatul de divorţ şi cel de deces.

5

Hotărâse să le facă o surpriză pregătindu-le o cină copioasă. Alcătui în minte meniul în timp ce aștepta la coadă la măcelar, cumpără flori și trecu să ia o sticlă cu vin.

Puse niște muzică, își suflecă mânecile, căută o cârpă curată și tocă tot meniul: usturoiul, escalopul, slăbiciunile și rătăcirile sale. În seara asta, gata, o să le asculte.

O s-o îmbete și o s-o mângâie cât se poate de mult. Dezbrăcând-o se va închina pielii ei spectrale și acoperind-o cu sărutări va uita toată amărăciunea ultimelor zile. O va îngropa pe Anouk, va uita de Alexis, o va suna iar pe Claire pentru a-i spune că viața era frumoasă și că râsul ei era cam strident. O să se ducă a doua zi să o caute pe Mathilde la liceu și o să i-o dăruiască pe Nina Simone, o alfel de țicnită.

I sing just to know that I'm alive.

Da.

Era. Era viu.

Lăsă focul mai mic, aranjă tacâmurile, făcu un duș, se rase, își turnă un pahar cu vin și se apropie de raftul cu mirodenii, gândindu-se la tipografia umflatului de Voernoodt.

La urma urmei, nu era chiar așa de grav… Măcar o dată o să lucreze fără chitanță, fără diferență de fus orar și fără nici o dramă. Ce lux… Îi veni în minte expresia aceea a tipografilor revoltați care îl fermecase: să vrei să lași totul baltă însemna să

amenințí că „te pișí în matrița cu apostrofuri“. Bun, de data asta promitea să nu mai nimerească din prima.

Să cruțe lumina măcar…

Vinul era perfect, mâncarea sfârâia pe foc, iar el asculta Sibelius așteptând întoarcerea celor două frumoase parizience. Totul mergea bine.

Curând, *Simfonia numărul 2* ajunse la final. Tăcere.

Tăcere în gândurile lui.

*

Se trezi pentru că i se făcuse frig. Gemu, îi înțepenise spatele, îi trebuiră câteva secunde ca să se dezmeticească. Noaptea se arsese, iar cina se… nu, fir-ar să fie. Cât era ceasul?

Zece și jumătate. Dar ce…

O sună pe Laurence, intră căsuța vocală.

O prinse pe Mathilde:

— Unde sunteți, fetelor?

— Charles? Bine, dar…? Nu ești în Canada?

— Unde sunteți?

— Păi, e vacanță… Sunt la tata…

— A, da?

— Mama nu-i acasă?

Hmm, nu-i plăcea vocea asta…

— Stai puțin, tocmai s-a auzit ușa liftului, o minți, hai că te las… Te sun mâine…

— Auzi?

— Da?

— Să-i spui că rămâne pe sâmbătă. O să-nțeleagă ea.

— OK.

— Încă ceva… Să știi că ascult tot timpul melodia aia a ta…

— Care?

— Ei… Știi tu… Aia a lui Cohen…

— Da?

— Îmi place la nebunie.

— Formidabil. În sfârșit o să pot să te adopt, nu-i așa?

Închise și își imagină zâmbetul ei.

Continuarea e mai tristă.

Îl puse pe Sibelius la loc în carcasa lui, își trase un pulover pe el, se duse la bucătărie, ridică cu grijă capacele cratițelor, se apucă să separe mâncarea arsă de cea care era doar puțin prinsă, oftă și până la urmă aruncă totul la gunoi. Mai avu tăria să pună și cratițele la înmuiat, luă sticla și aruncă o ultimă privire către sfeșnicele alea ridicole…

Stinse lumina, închise ușa și… nu mai știu ce să facă.

Așa că nu făcu nimic.

Așteptă.

Bău.

Și, așa cum făcuse în camera de hotel „noaptea“ trecută, pândi mișcările limbii ceasului.

Încercă să citească.

Dar nu.

Puțină operă atunci?

Prea gălăgioasă.

Pe la miezul nopții se mai liniști. Laurence nu era genul care să riște să-și piardă un frumos pantof pe drum…

Dar nu.

În seara asta nu mai apărea nici o zână bună…

Era aproape două. O oră potrivită să iei un taxi după o cină într-o companie plăcută.

Dar nu.

Deschise a doua sticlă.

Trei fără un sfert, doamnă Fățarnică.

Era mort de beat.

O expresie de-a lui Mathilde care nu însemna nimic.

Ce era mort?

Nimic.

Totul.

Bău pe întuneric.

Bine i-a făcut.

Ca să se învețe minte să nu mai vină fără să anunțe…

Se duse să ia plicul cu fotografii.

În halul în care era, putea să mai răsucească puțin cuțitul în rană.

Alexis și cu el. Copii. Prieteni. Frați. În parc. În grădină. În curtea școlii. Pe malul mării. În ziua în care a avut loc Turul Franței. La bunica lui. Hrănind iepurii de la fermă și având în spate tractorul domnului Canut.

Alexis și cu el. Ținându-se la braț. Întotdeauna. Și pentru totdeauna. Se făcuseră frați de cruce, salvaseră un pui de pasăre și furaseră un număr din *Lui* de la cafeneaua din Brécy. Îl citiseră în baie, se amuzaseră copios, dar preferau tot *Pif gadget*. I-l dăduseră grăsanului Didier în schimbul unui tur pe motoretă.

Alexis avea audiție. Serios, cu cămașa încheiată până la gât, purtând cravata primită de la Henri și ținându-și trompeta strâns la piept.

Anouk, chiar după audiție. Mândră. Emoționată. Cu arătătorul sub ochi și cu genele plecate.

Și, ca să fie tabloul complet, Nounou, ținând-o pe Claire pe genunchi. Claire, uitându-se în jos, jucându-se probabil cu inelele lui.

Tatăl lui. Fotografie tăiată. Fără nici un comentariu.

El, cu părul lung, student. Făcând cu mâna obiectivului și strâmbându-se.

Anouk dansând cu părinții lui.

Rochie albă, părul prins, exact același zâmbet ca în prima poză, sub cireș, cu aproape cincisprezece ani în urmă.

Și totuși, doar peste câteva ore avea să…

Nu mai contează.

Charles se lăsă pe spate. Dar… ce *naiba* mai e și asta? se întrebă batjocoritor. Stai tolănit aici, în trecut, ca un porc în mocirla lui, deși prezentul ar trebui să te apese. Prezentul a luat-o razna, băiete. Îți dai seama că nevastă-ta e în brațele altuia în timp ce tu te smiorcăi în izmene?

Fă ceva, pentru numele lui Dumnezeu. Ridică-te. Urlă. Dă cu pumnii în pereți. Urăște-o. Sângerează.

Vă rog frumos…

Măcar plângi!

Mi-au secat lacrimile în avion.

Atunci spune că ești nefericit!

Nefericit? clătină din cap, dar… Ce înseamnă asta, să fii nefericit?

Ai băut prea mult, o să-ți dai seama peste câteva ceasuri…

Nu. Dimpotrivă, n-am fost niciodată atât de lucid.

Charles…

Ce mai vrei? se enervă.

Nefericit este opusul lui fericit.

Ce înseamnă asta, fer…

Lasă. Nimic. Închise ochii.

Abia când se hotărî în sfârșit să iasă din lâncezeala sa ca să se întoarcă la muncă, auzi zgomotul cheii în broască.

Trecu prin fața lui fără să-l vadă și se îndreptă spre baie.

Spălă mirosul sexului celuilalt.

Intră în camera lor, se îmbrăcă și se întoarse să se machieze.

În lipsa celui mai vag semn de tulburare, ghici cât era de nervoasă. Totuși se ținu tare pe poziții și își făcu o cafea înainte de-a încerca să dea piept cu el.

Ce sânge rece, se gândea Charles, ce sânge rece blestemat…

Se apropie suflând în ceașca de cafea, se așeză pe fotoliul din fața lui și îi susținu privirea în semiîntuneric.

— Ce-ai vrea să-ți spun? îl întrebă ghemuindu-se.

— Nimic.

— Ți-ai amintit să-ți iei valiza de data asta?

— Da. Mulțumesc. Oricum…

Întinse mâna și apucă punga de plastic de lângă geanta sa.

— Ia uite ce am luat pentru Mathilde…

Își puse pe cap o șapcă pe care scria *I ♥ Canada*, cu două coarne mari și plușate de elan pe fiecare parte…

— Haioasă, nu? Cred c-ar trebui s-o păstrez…

— Charles…

— Taci, i-o reteză el, tocmai ți-am spus că n-am chef să te-ascult.

— Nu e ceea ce…

Se ridică și se duse să-și lase ceașca în bucătărie.

— Ce-i cu pozele astea?

Se întoarse ca să i le smulgă din mână și să le pună în plic.

— Scoate-ți șapca asta caraghioasă, spuse ea oftând.

— Ce facem?

— Poftim?

— Ce facem noi doi împreună?

— Ce fac și alții. Facem și noi ce putem. Mergem înainte.

— Fără mine.

— Știu. Gândește-te că a trecut ceva vreme de când n-ai mai fost prezent…

— Haide, răspunse el zâmbindu-i tandru, tu ești actrița principală acum… Nu inversa rolurile, draga mea Pomponette,

spune-mi mai degrabă ce…

— Ce să-ți spun?

— Lasă. Nimic.

Schimbă piciorul pe care stătea și își curăță o pată de pe fustă:

— Ia zi… Ai mai slăbit, nu?

Își strânse lucrurile, își schimbă cămașa și trase ușa după el, lăsând în urmă acest vodevil de prost gust.

— Charles!

Venise după el pe scară.

— Încetează… Nu a însemnat nimic… Știi bine că nu a însemnat nimic…

— Desigur… Ăsta e și motivul pentru care te-am întrebat ce mai căutăm noi împreună.

— Nu, eu vorbeam de noaptea asta…

— Ah, serios? întrebă el dezamăgit. Nici măcar n-a fost bine? Biata de ea… Și când mă gândesc la sticla aia de Pomerol pe care ți-o pusesem la rece… Recunoaște că viața asta-i tare crudă…

Mai coborî câteva trepte înainte s-o anunțe:

— Diseară să nu mă aștepți. Am o șustă la Arsenal și apoi…

Îl apucă de mâneca sacoului.

— Oprește-te, îi șopti.

Încremeni.

— Mathilde?

— Ce-i cu Mathilde?

— N-o să mă împiedici s-o mai văd, nu?

Iată o mare premieră, desluși pe frumosul ei chip semnele panicii.

— De ce îmi spui asta?

— Nu mai am puterea să strâng masa în urma mea, Laurence. Aveam… cred că aveam nevoie de tine și…

— Dar ce… Dar *unde* ai ajuns? Unde te duci? Ce faci?

— Sunt obosit.

— Știu asta. Mersi. Mi-ai spus-o deja de sute de ori. Dar ce-i cu oboseala asta? Ce înseamnă, de fapt?

— Nu știu. Încerc să aflu.

— Vino, îl rugă cu o voce stinsă.

— Nu.

— De ce?

— E prea trist să văd ce-am ajuns. Nu putem continua așa doar de dragul ei. Asta nu… Amintește-ți… Și atunci eram tot în scara unui bloc… Amintește-ți ce mi-ai spus atunci… În prima zi…

— Ce ți-am mai spus și atunci? întrebă ea exasperată.

— „Merită mai mult de-atât."

Tăcere.

— Dacă n-ar fi fost vorba de ea, continuă Charles, tu ai fi fost cea care ar fi plecat. Și asta încă de multă vreme…

Îi simți unghiile înfigându-i-se în umăr.

— Cine e femeia asta brunetă din fotografii? E moarta despre care mi-ai vorbit alaltăieri? Mama nu știu cui? Cea care ne dă viața peste cap de câteva săptămâni încoace? Cine e? Ce e? Ceva în genul *Doamnei Robinson*?

— N-ai cum să înțelegi…

— A, nu? Dă-i drumul atunci, izbucni ea, spune-mi tu. Zi-mi și mie, pentru că sunt prea proastă ca să…

Charles șovăi. Exista un cuvânt potrivit, dar nu îndrăznea să-l rostească.

Nu din cauza ei, ci a lui Anouk. Un cuvânt de care nu fusese niciodată sigur. Un cuvânt care în toți anii ăștia i se blocase între rotițe și care până la urmă stricase tot mecanismul.

Așa că alese alt cuvânt în locul său. Mai puțin categoric, mai laș:

— Tandrețea…

— Nu știam că la asta am ajuns, îi răspunse ea.

— Nu? Ai noroc atunci…

— …

— Laurence…

Dar se întorsese deja și urcase scările.

Pentru o fracțiune de secundă se gândi să se ducă după ea, dar o auzi fredonând *God bless you please, Missize Robinson, na na nani nana* și își dădu seama că nu înțelesese nimic.

Că nu va dori niciodată să-nțeleagă.

Așa că, sprijinindu-se de balustradă, continuă să coboare.

Da, asta e… Domnul să o binecuvânteze.

Măcar atât putea să facă după ce o năpăstuise așa.

Mașina lui Laurence era parcată la câțiva metri mai încolo. Trecu pe lângă ea, se opri, se întoarse, mâzgăli câteva cuvinte pe o pagină ruptă din agendă și o băgă sub ștergătoare.

Ce conținea? Remușcări? Regrete? Declarații? Cuvinte de rămas-bun?

Nu. Doar…

„Mathilde mi-a zis să-ți spun că rămâne pe sâmbătă.“

Ăsta era el.

Întru totul.

Charles Balanda. Eroul nostru. Cel care avea să împlinească patruzeci și șapte de ani într-o săptămână, concubin încornorat și fără nici un drept asupra copilului pe care îl crescuse, lucru de care era pe deplin conștient. Nici un drept, dar îi rămânea mult mai mult decât atât. Vigilența sa, acest cuvințel care nu-și pierduse cu totul vigoarea sau dovada că mașinăria nu se stricase de tot. Micuța, ei bine, ea va rezista.

Se îndepărtă pipăindu-și buzunarele.

Se înșelase din nou.

Nu se descotorosise de toate în avion.

6

Îi salută scurt. Se întoarse la brațele tocite ale scaunului. Se concentră cu greu. Începu prin a-și verifica e-mailurile. 58 de mesaje. Oftă. Trie mesajele bune de celelalte porcării, clătinând din când în când din cap, ca pentru a alunga necazurile de acasă. Din greșeală, deschise următorul spam: *greetings charles. balanda did you ever ask yourself is my penis big enough*?. Zâmbi cam mânzește, ascultă nemulțumirile tuturor, împărți sfaturi și încurajări, verifică ceea ce făcuse tânărul Favre, se încruntă, își luă blocul și îl înnegri cu o viteză amețitoare, smulse foaia, medită, medită îndelung, își alungă din minte chipul lui L., încercă să înțeleagă, respinse mai multe apeluri ca să nu-și piardă firul gândurilor, corectă unele greșeli, făcu altele, își verifică notițele, își frunzări bibliile, munci, cugetă, încercă să printeze ceva și se ridică întinzându-se.

Își dădu seama că se făcuse trei, așteptă o bună bucată de vreme în fața imprimantei, în cele din urmă urmă reacționă și căută în zadar un top de coli.

Îl apucă o furie de nestăpânit.

Trase un pumn în imprimantă, strică unul dintre cartușe izbindu-l, tună, fulgeră, îl acoperi cu înjurături pe bietul Marc, care avusese neinspirata idee de a-i veni în ajutor, și îi făcu pe toți să simtă absurditatea ultimelor luni și apăsarea coarnelor sale.

„Hârtia! Hârtia!“, repeta ca un dement.

Refuză să meargă la masă. Coborî să fumeze în curte și se ciocni de vecinul de dedesubt, cu problemele țevilor lui care picurau:

— De ce îmi spuneți mie toate astea? Arăt cumva a instalator?

Mormăi niște scuze pe care nu le auzi nimeni. Aproape că o luă de la capăt când zări foaia pe care scria „înregistrarea cheltuielilor“ pentru șantierul PRAT din Valenciennes, apoi renunță și, plin de înțelepciune și de bună-cuviință, se întoarse să trăiască în mijlocul proiectelor lui pentru tot restul zilelor.

Pe la sfârșitul după-amiezii, îl sună avocatul:

— Sunteți pe cale să primiți vești despre proces! glumi acesta din urmă.

— Aveți milă, nu! îi răspunse pe același ton. Cheltuiesc o avere cu dumneavoastră tocmai ca să nu le primesc!

Și, după o discuție care dură mai bine de o oră, în timpul căreia contorul celuilalt se învârtea întruna, Charles rosti aceste cuvinte pe care le regretă imediat:

— Dumneavoastră… Vă ocupați și de chestiuni familiale?

— Doamne ferește, nu! Dar de ce mă întrebați?

— Lăsați, nimic. Haideți… Mă cheamă datoria… Aceea de-a vă da alte ocazii să mă jupuiți…

— V-am spus deja, Balanda, respectarea datoriei este corolarul competenței profesionale…

— Ascultați, o să vă mărturisesc ceva… Data viitoare găsiți altceva, pentru că nu mai suport fraza asta…

— Ah! Să știți că n-am uitat că vă datorez o masă la L'Ambroisie, de fapt!

— Asta era… Dacă până atunci nu înfund pușcăria…

— O, dar nimic n-ar putea fi mai de folos republicii noastre, prietene! Ocazia ca un tip ca dumneata să se intereseze de pușcăriile noastre…

Multă vreme Charles își privi mâna încleștată pe receptor.

„De ce mă întrebați?“

Chiar așa, de ce? Era ridicol. El n-avea familie.

*

Lucru rar, nu mai plecă ultimul de la firmă și hotărî să meargă până la Pavilionul Arsenalului pe jos.

Când ajunse în piața Bastiliei, își ascultă mesajele.

„Trebuie să vorbim“, spunea robotul.

Să vorbim.

Ce idee ciudată…

Nu neapărat îndepărtarea de țărm îl uluia, ci mai degrabă… *alterabilitatea* lui.

Și totuși… Poate că… Anulând unele întâlniri, plecând departe, trăgând din nou draperia unui hotel în plină zi… Dar ceea ce bărbatul plăsmuia de-a lungul bulevardului Bourdon, arhitectul dărâma imediat: terenul, de o parte și de alta,

devenise mult prea alunecos, iar viitorul ăsta, venise vremea să recunoască, era de neconstruit.

Edificiul ținuse unsprezece ani.

Iar rânjetul care se ivi pe fața lui când traversă era al meșterului zidar. De data asta nu mai puteau veni să-l bată la cap cu responsabilitatea lui pe zece ani.

Își făcu datoria, strânse niște mâini cumsecade și își aminti, de dragul vremurilor de altădată, de câteva persoane cumsecade. Pe la unsprezece, în întunericul nopții și stând drept în fața acelei statui a lui Rimbaud pe care o detesta (omul cu glezne înaripate fusese dezmembrat și pe plăcuța aia ridicolă scria „omul cu glezne în spate“), șovăi o clipă și rătăci drumul.

Sau, dimpotrivă, îl regăsi.

7

— La ora asta vii acasă? îl luă la trei-păzește cu mâinile-n șolduri.

Se prefăcu atunci că o împinge de perete și o porni spre bucătărie.

— Ia uite, te-ai bosumflat… De ce n-ai sunat? Cine știe, puteam să am vreo întâlnire amoroasă…

Văzu ce față făcuse și începu să râdă.

— Bine, gata… Am spus „puteam să am“, OK? *Puteam* să am…

Îl sărută.

— Hai, simte-te ca acasă, continuă, de fapt, chiar *ești* acasă… *Welcome home*, dragul meu, ce vânt te-aduce? Ai venit să-mi mărești chi… Of, of, îl compătimi ea, nu pari deloc în apele tale… Iar îți fac necazuri rușii ăia ai tăi?

Nu știa cu ce să înceapă, nici măcar dacă va avea curajul de a-și căuta cuvintele, așa că optă pentru ce era mai simplu:

— Mi-e frig, mi-e foame și vreau iubire.

— Fir-ar să fie!… Nu-i bine, nu-i bine deloc! Hai… Vino după mine.

— Pot să-ți fac o omletă cu niște ouă nu foarte proaspete și cu unt expirat, îți convine?

Îl privi cum mănâncă, îi desfăcu o bere, îi desigilă pachetul de țigări și îi fură una.

El împinse farfuria și o privi în tăcere.

Ea se ridică, aprinse flacăra sub hotă, stinse în altă parte și, când se întoarse, își mută taburetul ca să se poată sprijini de perete.

— Cu ce începem? șopti ea.

Închise ochii.

— Nu știu.

— Sigur că știi… Tu știi întotdeauna totul…

— Nu. Nu și acum.

— Tu…

— Eu?

— Ai aflat de ce-a murit?

— Nu.

— Nu l-ai sunat pe Alexis?

— Ba da, dar am uitat să-l întreb…

— Da?

— M-a enervat și i-am închis.

— Înțeleg… Vrei ceva dulce?

— Nu.

— Perfect. Nici nu aveam… O ca…

— Laurence mă înșală, i-o tăie el.

— Știrea secolului, glumi ea. Ah, scuze…

— Chiar așa de evident era?

— Nuuu, glumeam și eu… O cafea?

— Dacă era așa de evident, atunci…

— Am și ceai pentru „abdomen plat“ dacă vrei…

— Oare eu m-am schimbat, Claire?

— Sau pentru „o noapte liniștită“… Sunt bune nopțile liniștite… Te mai relaxează… Ce spuneai?

— Nu mai pot. Nu mai pot.

— Hei… Doar n-ai de gând să ne pregătești vreo criză a vârstei a doua? *Midlife crisis*, cum se zice…

— Crezi?

— Ai toate simptomele…

— Ce oroare. Aș fi vrut să fiu mai original… Cred că sunt puțin dezamăgit de mine, reuși să glumească.

— Nu-i chiar așa rău, nu?

— Să îmbătrânești?

— Nu, cu Laurence… Pentru ea e ca și cum ar merge la spa… E… nu știu… un fel de mască de frumusețe… Genul ăsta de ajustări pe furiș sunt cu siguranță mai puțin periculoase decât Botoxul…

— …

— Și apoi…

— Ei?

— Tu nu ești niciodată lângă ea. Muncești ca un smintit, ești tot timpul îngrijorat, pune-te și în locul ei…

— Ai dreptate.

— Normal că am dreptate! Și știi de ce? Pentru că și eu sunt la fel. Mă folosesc de meseria mea ca să nu mă mai gândesc. Cu cât am mai multe dosare de rahat, cu atât mai tare îmi frec mâinile. Genial, îmi spun, ia uite, pentru câte ore am scăpat și… Și știi de ce muncesc?

— De ce?

— Ca să uit că untul meu pute…

— …

— Cum vrei ca ceilalți să ne fie fideli? Fideli față de cine, față de ce? În ce fel? Dar… Îți place meseria ta, nu?

— Nu mai știu.

— Ba da, îți place. Își interzic să faci nazuri în privința asta. E un privilegiu pe care-l plătești deja destul de scump… Și-apoi, o mai ai și pe Mathilde…

— O *aveam* pe Mathilde.

Tăcere.

— Încetează, se enervă ea, nu poți s-o reduci pe puștoaica asta la un bun dobândit… Și apoi, încă n-ai plecat…

— …

— Ai plecat?

— Nu știu.

— Nu. Să nu pleci.

— E grea viața de unul singur.

— Văd că ție îți iese…

Ea se ridică, deschise ușile de la toate dulapurile, apoi pe cea de la frigider – erau toate ca niște câmpuri pustii – și îl privi drept în ochi.

— Asta numești tu *viață*?

Îi întinse ceașca.

— N-am nici un drept asupra ei, așa-i? Din punct de vedere legal, vreau să spun…

— Ba sigur că da. Legea s-a schimbat. Poți foarte frumos să întocmești un dosar, să vii cu tot felul de dovezi și… Dar n-ai nevoie de toate astea și știi asta foarte bine…

— De ce?

— Pentru că te iubește, prostule… Foarte bine, strigă ea, nu vrei să mă crezi, n-ai decât, dar eu să știi că am treabă…

— Pot să rămân?

— Cât vrei… E același țăcănit de dinaintea războiului, o să-ți trezească ceva amintiri…

Scotoci prin maldărele din toată debandada aia și îi întinse niște lenjerie curată.

Ca în vremurile bune, s-au perindat pe rând prin baia minusculă și au împărțit aceeași periuță de dinți, dar… nu mai era aceeași atmosferă.

Trecuseră atâția ani și nu își ținuseră singurele promisiuni importante pe care și le făcuseră. Singura diferență era că astăzi și unul, și celălalt plăteau de zece, de o sută de ori mai multe impozite.

Se întinse văitându-se de spate și redescoperi același zgomot care bătuse cadența nopților sale albe de student, acela al metroului ușor.

Nu-și putu înăbuși un zâmbet.

— Charles?

Silueta ei se contură pe perete ca o umbră chinezească.

— Pot să te întreb ceva?

— N-are rost. Normal că o să plec. Stai liniștită…

— Nu. Nu despre asta e vorba…

— Te ascult.

— Tu și Anouk?

— Ei? întrebă schimbându-și poziția.

— Voi… Nu. Nimic.

— Noi ce?

— …

— Vrei să știi dacă m-am culcat cu ea?

— Nu. În fine… nu asta voiam să aflu. Întrebarea mea era mai puțin… ceva mai sentimentală, cred…

— …

— Scuză-mă.

Ea se întorsese.

— Noapte bună, adăugă.

— Claire?

— N-am spus nimic. Culcă-te.

Pe întuneric, îi făcu următoarea mărturisire:

— Nu.

Fără să dea drumul clanței, atinse ușa cu mâna perfect întinsă ca s-o închidă cât mai încet cu putință.

Dar după al cincilea huruit al tramvaiului 6, făcu următoarea rectificare:

— Ba da.

Și mult mai târziu, șopti, în sfârșit, cu ultimele sale puteri:

— Nu.

*

„Rochie albă, părul prins, exact același zâmbet ca în prima poză, sub cire…“

Rochie albă. Părul prins. Exact același zâmbet.

Chef mare. În seara aceea sărbătoriseră totul: cei treizeci și cinci de ani de căsătorie ai lui Mado și ai lui Henri, primul an la Facultatea de Drept al lui Claire, logodna lui Edith și concursul lui Charles.

Care? Nu-și mai amintea. Un concurs… Și pentru prima dată venise cu o „prietenă“ la ai lui. Care? Putea să-și amintească, dar nu avea nici o importanță. O domnișoară care îi semăna… Serioasă, de familie bună, cu mintea bine organizată și cu glezne puțin cam groase… Un prim an în care bobocul își primise botezul, de altfel, în camera de-alături…

Haide, Charles… Ne obișnuiseși cu ceva mai multă eleganță… Un prenume măcar…

Laure, cred… Da, o chema Laure… Sub bretonul ăla nu se ascundea o tipă prea haioasă, ci una care dorea mereu să fie lumina stinsă și care îi provoca energie cinetică după ce făceau dragoste… Laure Dippel…

O ținea de talie, vorbea tare, ridica paharul, spunea prostii, nu mai văzuse lumina zilei de luni în șir, cădea cu viteză și își călca laurii în picioare dansând cum se nimerea.

Era deja destul de amețit când își făcu apariția Anouk:

— Nu ne faci cunoștință? zâmbi ea aruncând o privire rapidă spre decolteul celeilalte.

Charles se conformă și profită de ocazie ca să se dezlipească de lângă ea.

— Cine e? întrebă micuța matematiciană opacă.

— Vecina…

— Și de ce are părul ud?

(Iată exact genul de întrebări pe care fata asta le punea întruna.)

— De ce? De unde vrei să știu? Pentru că tocmai a făcut un duș, presupun!

— Și de ce a venit abia acum?

(Hmm… Probabil că la ora actuală are deja vreo două coloane în *Who's Who*…)

— Pentru că a fost la muncă.

— Ce…

— Infirmieră, i-o reteză el, e infirmieră. Și dacă vrei să știi unde și la ce secție, numărul anilor de vechime, cât măsoară-n talie și cât mai are până la pensionare, ar trebui să te duci s-o întrebi singură.

Ea se îmbufnă, iar el se îndepărtă.

— Ei, tinere? Ești gata să te sacrifici ca să înveselești vârsta a treia cu un dans? îi auzi vocea în spatele lui pe când se chinuia să-și recupereze bricheta de pe fundul unui vas uriaș de punci.

Zâmbetul său se întoarse înaintea lui.

— Hai, mamaie, pune-ți bine bastonul. Sunt numai al tău.

Rochie albă, nostimă, frumoasă și al naibii de cinetică.

Adică are mișcarea în sânge.

Dezlănțuită în brațele premiantului ei. Avusese o zi grea, se luptase cu infecțiile oportuniste și pierduse. În ultima vreme pierdea mereu. Voia să danseze.

Să danseze și să-l atingă, pe el, cu milioanele lui de globule albe și cu sistemul său imunitar atât de eficient. El, cel atât de pudic și atât de grijuliu să nu se-atingă de rochia ei, pe care ea îl trăgea spre ea râzând. Ni se rupe, Charles, ni se rupe. Tânjea după privirea lui. Suntem vii, înțelegi? Viiiii…

Iar el se lăsa vrăjit sub privirea uluită a prietenei sale. Dar, în sfârșit rezonabil, atât de rezonabil din păcate, îi înapoie până la urmă brațul său împreună cu energia cinetică proporțională cu propria masă, înainte de-a pleca să se răcorească sub stele.

— Ei, ce zici, se ține bine vecinica…

Tacă-ți fleanca.

— Adică, pentru vârsta ei, vreau să spun…

Vaca.

— Trebuie să plec.

— Deja? se sili s-o întrebe.

— Știi bine că mai am un examen oral luni, oftă mândra lui.

Uitase.

— Vii?

— Nu.

— Poftim?

Bun, haideți să ne scutim de urmarea acestei conversații serbede. Până la urmă i-a chemat un taxi și a plecat să recapituleze ceea ce probabil știa deja pe dinafară.

Când se întoarse acasă, după un sărut vag și câteva încurajări ferme, auzi pietrișul de sub salcâmi scârțâind.

— Ești îndrăgostit, așadar?

Avu de gând să spună că nu, dar îi mărturisi contrariul.

— A, da? E bine…

— …

— Și… Și de cât timp o cunoști?

Charles ridică o clipă capul, o privi, îi zâmbi, îl plecă la loc.

— Da.

Apoi se îndreptă înspre zgomote.

De multă vreme…

Se agită, o căută din când în când din priviri, nu o zări, bău, uită de sine, uită de ea.

Dar când surorile sale cerură să se facă liniște, când muzica încetă și când luminile se stinseră, când un tort enorm fu adus în fața mâinilor împreunate ale mamei sale, iar când tatăl său rosti pe nerăsuflate un discurs acompaniat de șșșt-uri!, de ohhh-uri! și de ahhh-uri!, apoi iar de șșșt-uri!, o mână o apucă pe-a lui și îl scoase din cercul ăsta.

O urmă, urcă scările în spatele ei, culese din zbor câteva frânturi de bravură, „atâția ani… copii dragi… dificultăți…

încredere… sprijinit… întotdeauna…“, apoi ea deschise o ușă la întâmplare și se întoarse.

Se opriră acolo, în picioare, în întuneric și, în clipa aia, nu mai știu de nimeni și de nimic, în afară de faptul că părul ei nu mai era ud.

Îl strângea atât de tare, că strânsoarea sa îi sfârteca șalele. Totuși nu avu prezența de spirit să simtă durerea. Îl săruta deja.

Și, după ce se căutaseră atât, se prăbușiseră unul într-altul.

Își acopereau chipurile cu sărutări, se devorau reciproc și…

Niciodată nu îi despărțiseră atât de multe…

Charles se lupta cu acele cocului ei în timp ce ea se îndârjea asupra curelei lui, el îi dădea la o parte șuvițele, iar ea îi trăgea în jos pantalonii, el încerca să-și țină capul drept în timp ce ea îl pleca întruna, își căuta cuvintele, cuvinte pe care le repetase de mii și mii de ori și care crescuseră odată cu el pe când ea îl ruga să tacă, o silea să-l privească în timp ce ea se arunca într-o parte ca să-l muște de ureche, se afunda în gâtul ei în vreme ce ea îl mutila până la sânge, nici nu o atinsese bine, că ea se și încolăcise în jurul picioarelor lui și se agăța de el gemând.

Ținea în brațe dragostea vieții sale, madona copilăriei sale, frumoasa frumoaselor, obsesia atâtor nopți și rostul atâtor medalii, în timp ce ea ținea… cu totul altceva…

Gustul sângelui, damful de alcool, mirosul transpirației, atingerea șoldurilor ei, durerea aceea de spate, violența ei, ordinele ei, unghiile ei, nimic din toate astea nu pătară *iubirea sa curtenească*. Era mai puternic, așa că reuși să o imobilizeze, iar ea nu avu de ales și trebui să-l asculte șoptindu-i numele.

Dar farurile unei mașini de departe ajunseră până la ei și îi zări zâmbetul.

Atunci renunță. Îi înapoie brațele, brățările îndoite, îngenunche și închise ochii.

Ea îl atinse, îl flată, se lipi de el, îi luă degetele și le băgă în gură, îi sărută pleoapele, îi șopti la ureche cuvinte de neauzit, îl trase de falcă pentru a-l face să țipe, obligându-l apoi să tacă, îi prinse mâna, îi scuipă în palmă, i-o îndrumă, se undui, îi atinse sexul, îl trase după ea, aproape îl strivi, îl…

Iar el… blestemat fie el! Blestemat fie cel care era pe-atunci. Blestemate, sentimentele. Blestemată. Blestemată, înșelătoria asta… el o respinse.

Nu asta voia.

Și totuși visase totul. Cele mai josnice desfrâuri, fantasme de neimaginat, haine smulse, durere, plăcere, implorări, saliva, sexul, săruturile… Totul. Își închipuise totul, dar nu și asta. Prea o iubea.

Prea bine, prea rău, prea nici nu mai contează cum, doar prea.

— Nu pot, gemu el. Nu așa…

Ea împietri, rămase interzisă o clipă, apoi se lăsă să cadă înainte, cu fruntea lipită de pieptul lui.

— Iartă-mă, continuă el, dar…

Se mai ridică o dată ca să-și tragă rochia de sub ea. Se îmbrăcă în tăcere, își legă cordonul, își netezi partea de sus, zâmbi văzând câți nasturi avea lipsă, apoi, cu pielea cât se

poate de fină și cu brațele de-a lungul corpului, se întoarse spre el și se lăsă în sfârșit îmbrățișată.

Iartă-mă. Iartă-mă. Altceva n-a găsit de zis. De altfel, nici măcar nu știa dacă vorbele astea erau pentru ea sau pentru el însuși.

Pentru aleasa inimii lui sau pentru ceea ce avea în pantaloni.

Iartă-mă.

O strângea tare, respira mireasma cefei sale, îi mângâia părul, recupera cei douăzeci de ani de întârziere și cele zece minute pierdute. Îi auzea bătăile inimii, zăgăzuia tot acest potop în timp ce din scândurile podelei se înălțau aplauze și căuta… alte cuvinte.

Alte cuvinte.

— Iartă-mă.

— Nu… E vina mea, se auzi clinchetul unei voci subțiri, eu… glasul i se frânse. Credeam că ai crescut…

Îl strigau. Îl căutau în grădină. Charles! Hai la pozat!

— Fugi. Du-te la ei. Lasă-mă. O să cobor mai târziu.

— Anouk…

— Lasă-mă, îți spun.

Chiar am crescut, vru să-i răspundă, dar tonul cu care rostise ultimele cuvinte îl făcu să se răzgândească. Atunci se conformă și se duse cuminte la pozat, între surorile sale și pentru părinții lui, ca un copil ascultător ce era.

*

Claire tocmai stinsese lumina.

Apoi avortă.

Iar Alexis continuă să-și bată joc de viața lui.

Cânta însă ca un zeu, după cum se spunea...

Charles plecă. Întâi în Portugalia, apoi în State. Se întoarse de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts cu o medalie strălucitoare, vocabular suficient cât să poată traduce cântece de dragoste și o logodnică australiancă.

O pierdu pe drumul de întoarcere.

Suferi după ea. Mult. Munci pentru alții. Până la urmă obținu și ultima diplomă. Se înscrise în Ordin. Își făcu un nume. Din motive de neînțeles pentru el, câștigă un concurs, întinzându-se mult mai mult decât îi era plapuma. Munci pe brânci. Până la urmă înțelese, de cele mai multe ori pe pielea lui, că „responsabilitatea arhitectului liberal este nelimitată și că trebuie să aibă spatele acoperit pentru tot ceea ce spune, face sau scrie". Așa că cerea câte o confirmare de primire de fiecare dată când își ascuțea creionul. Se asocie cu un băiat mult mai talentat decât el, dar mai puțin ingenios. Îi lăsă lui laurii, reflectoarele și interviurile. Intră într-un con de umbră, se simți ușurat, luă asupra lui tot ce putea fi mai ingrat și îngădui de-atunci ca tot ceea ce lăsa în urmă să rămână în picioare.

O revăzu pe Anouk. Luă din nou prânzuri vesele împreună cu ea și vorbiră doar despre copilăria lui. O găsea la fel de frumoasă, dar nu-i mai dădea ocazia să ghicească asta. Își îngropă bunica. O rupse definitiv cu Alexis. Pierdu în anul acela o primă salvă de păr și își făuri o reputație pe cinste sub fruntea

aia înaltă. O marcă a calității, o *trasabilitate*, cum ar spune crescătorii. O ținu de mână pentru ultima oară. Nu mai avu curajul s-o vadă prăbușindu-se. Anulă o întâlnire – avea prea mult de muncă –, apoi o a doua. Și o a treia.

Anulă totul.

Își umplu cartușele, cumpără ziduri, avu aventuri, renunță la discurile sale cu jazz, care îl întristau puțin întotdeauna, apoi întâlni pe drumul ocolit al proiectelor sale fără factură un bărbat care ținea la marmura lui și care avea o nevastă drăguță.

Construi o casă de păpuși.

Se mută în ea.

Până la urmă adormi aproape pe jos, într-un fotoliu-pat rablagit, sub un acoperiș care mai văzuse așa ceva.

Adică mai nimic.

Se întorsese de unde plecase, le pierduse și pe una, și pe cealaltă, poate chiar și pe a treia, iar în câteva ore avea să-l doară groaznic spatele.

8

Charles se întoarse acasă odată cu Mathilde și, într-o sâmbătă după-amiază, când erau singuri, îi acordă lui Laurence acea faimoasă „conversație“ la care ea ținea atât de mult.

De fapt, nu fu tocmai o conversație. Mai degrabă o lungă tânguială. Un al nu știu câtelea proces. La sfârșit, chiar izbucni în plâns. Era prima dată, iar el se emoționă. O luă de mână. Ea ieși din impas invocând o probabilă scădere a estrogenului și dezechilibrele sale hormonale. Adăugă că el nu o putea înțelege și își retrase mâna. El ieși din impas deschizând o sticlă de șampanie.

— Sărbătorim uscăciunea mea vaginală? glumi ea luând cupa pe care i-o întindea.

— Nu. Aniversarea mea.

Ea își trase o palmă peste frunte și îl îmbrățișă.

Nu după mult timp apăru și Mathilde. Fusese cu prietenele ei la un târg de vechituri și se închise direct în baie, lăsând în urma ei un „sal’tare“ și niște balerini scofâlciți.

Laurence oftă contrariată și probabil puțin ușurată că avea un tovarăș de neglijență...

Chiar atunci Domnișoara Curenți de Aer se întoarse cu un pachet uriaș, împachetat stângaci într-un ziar.

— Pot să spun că mi-a cam dat bătăi de cap cadoul ăsta al tău.

Cadou pe care i-l întinse cu un zâmbet larg.

— L-am căutat sâmbătă de sâmbătă.

— Cum așa? Parcă recapitulai pentru atestat cu Camille?! se nelinişti maică-sa.

— Ei bine, Camille m-a ajutat! Mai e șampanie?

Charles o adora pe puștoaica asta.

— Nu-l deschizi?

— Ba da, ba da, zâmbi el, dar, ă… miroase cam ciudat, nu?

— Ei, ridică ea din umeri, normal, miroase a bătrân.

Charles bătu din palme.

— Bun, atunci, ce ziceți, fetelor, procedăm ca de-obicei? Vă scot la masă la Mario?

— Doar n-ai de gând să ieși așa? spuse Laurence cu o voce sugrumată.

Nu o auzi. Își admiră imaginea oglindită în geamul vitrinei sub privirea încântată a fiicei sale vitrege.

— Asta mai lipsea să-mi faceți, o auziră mormăind în spatele lor.

Luându-l de braț, îl liniști:

— Mie mi se pare că ești supertare…

Îi răspunse că și lui i se părea la fel.

Era un Renoma de prin anii ’70. Un impermeabil de miner, cu guler lung și mâneci care îi ajungeau doar până la coate. Îi lipsea cordonul și, din păcate, și câțiva nasturi.

Pe deasupra, mai era și rupt pe alocuri.
Și mai și puțea.
Pe bune.
Dar…
Albastru.

*

În seara aceea nu avu parte de nici o adâncitură în faldurile păturii, ci doar de ceea ce i se oferi pe post de cadou găsit pe ultima sută de metri, înfășurat în fermecătoarea cămașă de noapte.

Ca să pună capăt acestei situații penibile, Charles se întinse pe-o parte.

Tăcerea care urmă acestei… pantomime fu destul de stânjenitoare. Ca să mai destindă atmosfera, glumi, dulce-amărui.

— Din solidaritate, probabil… Se pare că hormonii mei sunt la fel de neascultători ca ai tăi…

Ea se amuză, cel puțin așa spera el, și în cele din urmă adormi.

El însă nu.

Era prima lui pană.

Cu toate astea, săptămâna trecută, când se încăpățânase să ceară un sfat în legătură cu nenorocitul lui de păr, care acum cădea cu nemiluita, i se răspunsese că nu era nimic de făcut, se întâmpla din cauză că avea prea mult testosteron.

— Luați-o ca pe un semn de virilitate…, încheiase farmacistul cu un zâmbet adorabil. (Era complet chel.)

A, da?

Încă un mister care scăpa atotputernicei sale logici…

Unul în plus. Un plus de umilință, în orice caz.

Gata, oprește-te acum, își spuse. Oprește-te. Trebuia să se descotorosească de toate prostiile astea, să-i facă vânt lui Calimero[1] și să-și vină în fire.

Să nu-și țină promisiunile, să chiulească de la conferințele ce se țineau la capătul lumii, să cheltuiască banii firmei, să-și piardă timpul cu abații în ruină, să vorbească apoi cu fantome, să le învie pentru plăcerea morbidă de-a le cere iertare, să-și nenorocească plămânii, să strice imprimanta și să anchilozeze de spate în cearșafurile tinereții sale, asta mai mergea, dar să nu i se mai scoale, nu!

— Ne-am înțeles? Gata, repetă cu voce tare, ca să fie sigur că a auzit.

Și, drept dovadă de bună-credință, aprinse lumina. Întinse mâna și se pricopsi cu decretul din 22 martie 2004 *privitor la rezistența la foc a produselor, a elementelor de construcție și a lucrărilor*.

Directivele, hotărârile, codul, decretul, sentințele, părerea comitetului, propunerea directorului de la Siguranța Civilă, cele 25 de articole *și* cele 5 anexe.

După aceea, adormi mângâindu-și-o.

Oh. Mai nimic.

Mustrare pudică a unui general în derută către cel mai credincios soldat al său. Înapoi, prietene, înapoi.

Lăsăm restul în seama corbilor.

1. Personaj de desen animat. (n.r.)

9

Și făcu așa cum spusese: dădu totul naibii.

Pe Tristan, pe Abélard, pe micul Marcel și toată adunătura aia de cretini.

Nu observă venirea primăverii. Munci și mai mult. Cotrobăi prin lucrurile lui Laurence și îi fură niște somnifere. Se prăbușea pe canapea, se ducea în dormitorul lor doar după ce pericolul unei improbabile intimități trecea, își lăsă un fel de barbă, care stârni mai întâi ironiile celor două colocatare ale sale, apoi amenințările și, în cele din urmă, indiferența.

Așa ajunsese. Nu mai ajungea nicăieri.

Mai întindea uneori coarda când reușea să fraierească pe cineva, dar foarte vag. Când i se adresa cuvântul, se prefăcea că se concentrează și cerea lămuriri abia când interlocutorul său era deja departe.

Nu auzea ce se șoptea în spatele lui.

Iar apoi nu înțelegea de ce se amânau atâtea proiecte. Alegerile, i se spunea. A, da… Alegerile…

Descurcă niște ițe încurcate rău de tot, se întreținu ore în șir la telefon sau în timpul unor ședințe care nu se mai sfârșeau cu bărbați și femei care fluturau mereu alte sigle. Birouri de verificare, comitete de apărare, misiuni de coordonare, centre

de studii, controlori tehnici, Socotec și Veritas după pofta inimii, noi articole referitoare la modificarea CCH-ului și la impunerea unui CT obligatoriu pentru ERP-urile din primele patru categorii, pentru IGH-urile și clădirile din clasa C. Tineri angajați ai camerelor de comerț, primari megalomani, asistenți incompetenți, antreprenori nervoși, legislatori nebuni, diagnosticieni alarmiști și raportori care întocmesc dosare despre orice.

Într-o dimineață, o voce îi aminti că șantierele în funcțiune produceau 310 milioane de tone de deșeuri pe an. Într-o seară, o altă voce, mai puțin agresivă, pomenind un proiect care se anunța infernal, îi prezentă evaluarea numerică a vulnerabilității activelor.

Era frânt, nu mai asculta, dar își notase cuvintele astea pe o pagină din agendă: vulnerabilitatea activelor.

— Weekend plăcut!

Tânărul Marc, cărând un rucsac uriaș în spate, venise să-l salute și, cum șeful nu reacționa în nici un fel, adăugase:

— Ia spuneți… Mai știți ce înseamnă cuvântul ăsta?

— Poftim? se răsuci ca să stea mai drept pe scaun și ca să iasă din letargie.

— Weekend, vă mai aduceți aminte? Zilele alea două cu totul deplasate de la sfârșitul săptămânii.

Un zâmbet stins brăzdă chipul lui Charles. Chiar îi plăcea băiatul ăsta. Regăsea în el unele din trăsăturile lui de odinioară…

Înfrigurarea asta un pic necioplită, curiozitatea lui nesățioasă, nevoia asta de a-și descoperi maeștrii și de-a le sorbi seva, de-a citi tot ce s-a scris despre ei, absolut totul, mai ales cele mai obscure scrieri: teoriile fanteziste, discursurile de negăsit, copiile după schițele lor, operele complete traduse în engleză, ridicate în slăvi, publicate la dracu-n praznic și pe care nimeni nu le înțelesese vreodată. (Și îi mulțumi lui Dumnezeu, că tot veni vorba, fiindcă dacă ar fi existat internetul și tentațiile sale pe vremea lui, în ce genuni s-ar fi scufundat…)

Și-apoi, mai era și puterea asta imensă de muncă, discreția asta curtenitoare, felul său de-a se încăpățâna să nu tutuiască pe nimeni, siguranța asta care n-avea nimic de-a face cu înfumurarea și cu praful ambiției, dar care probabil îi dădea impresia că Pritzker-ul[1], pe cinstea mea, era o aventură *posibilă*, pe ale cărei cărări o putea apuca oricând, și chiar și pletele astea care în curând se vor rări…

— Și unde mergeți încărcat așa? îl apostrofă. La capătul lumii?

— Da, aproape. În provincie… La părinții mei…

Charles ar fi vrut să mai prelungească puțin complicitatea asta neașteptată. Să o reinstituie, să-l întrebe, de exemplu: „A, da? Unde anume în provincie?“ sau „Dintotdeauna m-am întrebat în ce an sunteți…“ sau chiar „Cum ați aterizat la noi de fapt?“ Dar din păcate, era prea obosit ca să-și încerce puterile pe acest silex vajnic. Abia când lunganul acesta atât de strălucit se pregăti să iasă, zări cartea care îi ieșea din rucsac.

O ediție originală din *Delirious New York.*

— Tot in perioada batavă, văd…

Celălalt începu să se bâlbâie ca un copil prins la borcanul cu dulceață:

— Da, mărturisesc… Tipul ăsta mă fascinează… cu adevărat… și…

— Cât de bine vă înțeleg! Datorită cărții ăsteia a ajuns celebru și respectat fără să fi construit măcar o clădire… Stați puțin… Vin și eu.

Pe când se pregătea să tasteze codul de securitate, adăugă:

— La vârsta dumneavoastră eram tare curios și am avut ocazia să asist la câteva ședințe de lucru de-a dreptul năucitoare, dar ceea ce m-a dat pe spate cu adevărat a fost prezentarea proiectului său pentru biblioteca din Jussieu din ’89…

— Ședința de decupaj?

— Da…

— Doamne! Cât mi-aș fi dorit să văd asta…

— A fost cu adevărat… cum să vă spun… Inteligent… Da, ăsta-i cuvântul cel mai potrivit, inteligent…

— Dar mi s-a zis că era un truc vechi. Că îl făcea de fiecare dată…

— Nu știu…

Coborau scările unul lângă altul.

— …dar știu că l-a mai făcut cel puțin încă o dată, pentru că eram și eu acolo.

— Nu se poate! încremeni tinerelul agățându-se de rucsac.

Se opriră la primul bistrou ce le ieși în cale și, în noaptea aceea, după o grămadă de luni, chiar de ani, Charles își aminti

de meseria lui.

Se puse pe povestit.

În 1999, cam la zece ani după „șocul Jussieu“, deoarece cunoștea un băiat din departamentul inginerilor de la Arup, a avut șansa să prindă un loc la Benaroya Hall din Seattle, unde a asistat la unul dintre cele mai tari spectacole pe care i-a fost dat să le vadă vreodată. (Fără să punem la socoteală nebuniile lui Nounou.) Nici urmă de solist în aceasta sală nouă-nouță, ci toată crema de sponsori generoși ai orașului, de burghezi înstăriți și de cetățeni respectabili. Bulevardul Third Avenue era înțesat dintr-un capăt într-altul cu walkie-talkie-uri nervoase și cu panglici de limuzine.

Cu câteva luni în urmă fusese lansat un concurs pentru construirea unei biblioteci uriașe. Pei și Foster participaseră și ei, dar cele două proiecte selectate le aparțineau lui Steven Holl și lui Koolhaas. Proiectul celui dintâi era destul de răsuflat, dar, de, era un tip de peste ocean, iar asta atârna greu în balanță. *Buy american, you know*…

Nu, nu povestea, retrăia mai degrabă. Se ridica, dădea din mâini, se așeza la loc, împingea halbele, schița ceva în agendă și îi explica entuziast cum acest geniu, care avea cincizeci și cinci de ani pe-atunci, era doar puțin mai în vârstă decât el, reușise, prezentându-și proiectul într-un mod foarte teatral, înarmat doar cu o coală albă de hârtie, un creion și o foarfecă – acum mimând, acum împăturind și desfăcând hârtia decupată – să câștige bătălia și să obțină un șantier al cărui cost final avea să se ridice la mai bine de 270 de milioane de dolari.

— Un format A4, nici mai mult, nici mai puțin!
— Mda… am înțeles… 270 de milioane pentru cele 5 grame…

Mai comandară niște omlete, încă un rând de bere, iar Charles, îmboldit de întrebările învățăcelului său, continuă disecția marelui om. Îi povesti cum priceperea acestuia în utilizarea formulelor, arta conciziei, înclinația către diagrame, umorul, prezența de spirit, hazul său îi permiseseră, în mai puțin de două ore, să clarifice și să transforme o viziune extrem de complexă într-una accesibilă tuturor.
— E clădirea asta cu platforme decalate, nu?
— Exact, un întreg joc de orizontalități într-o țară care nu înjură decât de cer… Recunoașteți că era totuși cam tras de păr… Ca să nu mai vorbim de constrângerile seismice și de un registru de cheltuieli cu totul demențial. Tipul ăsta de care vă spuneam, cel de la Arup, mi-a povestit că aproape își ieșiseră din minți…
— Și ați stat până la sfârșit?
— Nu. Niciodată nu rămâneam. Oricum, nu asta îmi place cel mai mult și mai mult la el.
— Spuneți-mi.
— Poftim?
— Ce vă place cel mai mult și mai mult la el…

Câteva ore mai târziu fură dați afară și mai rămaseră o bună bucată de vreme sprijiniți de capota mașinii lui Marc, confruntându-și gusturile, părerile și cei douăzeci de ani care îi despărțeau.

— Bun, eu unul trebuie să plec... Dacă tot am pierdut cina, măcar să ajung la micul dejun...

Își puse sacul în spate și îi propuse lui Charles să-l conducă până acasă. Acesta profită de ocazie ca să-l întrebe unde anume stăteau părinții lui, în ce an era născut și cum aterizase la ei.

— Din cauza dumneavoastră...

— Din cauza mea ce?

— Am ales să-mi fac stagiul aici din cauza dumneavoastră...

— Asta chiar că-i o idee năstrușnică...

— Of... când te gândești de ce depind lucrurile astea... Cine și-ar fi închipuit că trebuia să învăț să repar o imprimantă, răspunse zâmbind umbra tinereții sale.

În hol, se împiedică de rucsacul lui Mathilde.

„SOS dragul meu tată vitreg neprețuit și adorat, te rog din toată inima, nu reușesc să rezolv exercițiul ăsta și îl am pentru mâine (și ne mai și controlează și ne pune notă pe el și nota contează la medie) (înțelegi tu ce vreau să zic...)

ps: te rog, MILĂ, fără explicații!!!!!! Doar răspunsurile.

pss: știu, întind coarda, dar dacă ai putea, numai de data asta, să scrii tu, mi-ar conveni de minune.

psss: mulțumesc.

pssss: noapte bună.

psssss: te ador.“

În planul raportat la reperul ortonormal (O; $\vec{i}$*;* $\vec{i}$*) plasați punctele A (-7;1) și B(1;7).*

1) a) Care sunt coordonatele vectorilor $\overrightarrow{OA}$, $\overrightarrow{OB}$, $\overrightarrow{AB}$*? Demonstrați că AOB este un triunghi dreptunghic isoscel. b) Fie cercul circumscris triunghiului AOB. Calculați coordonatele centrului său S și ale razei sale.*

2) Se dă funcția f definită prin f(-7)=1 și f(1)=7 a) Determinați-l pe f. b) Care este reprezentarea grafică... Etc.

Apă de ploaie...

Charles se așeză încă o dată, singur, la masa unei bucătării-fantomă. Deschise o trusă anemică, înjură dând peste un creion ros cu totul, scoase creionul său mecanic și se puse pe treabă rotunjind codițele literelor sale.

Pe măsură ce făcea toate astea, determinându-l pe C, calculându-l pe *f*, decupând hârtia de calc și spălând onoarea unei mari leneșe, nu se putu opri să măsoare prăpastia ce îl despărțea pe-atunci de Rem Koolhaas...

Se consolă amintindu-și că el, iar asta conta la medie, era, în disperare de cauză, *adorat*.

Dormi câteva ore, bău o cafea în picioare, citi din nou ce scrisese cu gândul aiurea și adăugă pe bilețelul din ajun un „Exagerezi“ fără să precizeze dacă răspundea astfel la ultimul post-scriptum sau la vrăjelile ei.

Ca să o ajute să se lămurească în privința acestei ultime dileme, își scoase Staedtler-ul din buzunar și îl strecură printre cartușele goale, Bic-urile cu capetele roase și integramele pline de greșeli de ortografie.

Ce s-ar întâmpla cu ea dacă aș pleca? se întrebă îmbrăcându-și sacoul.

Dar cu mine? Ce…

Îl aștepta un taxi care trebuia să-l ducă spre alte îndeletniciri.

— Ce terminal ați spus?

Nu contează, îmi e totuna.

— Domnu'?

— La C, răspunse.

Și iar,

și iar,

aparatul se învârtea.

1. Premiul Pritzker – una dintre cele mai importante distincţii din domeniul arhitecturii. (n.r.)

10

Ambuteiajele au fost dante… dostoievskiene. Le-a luat mai bine de patru ore să facă vreo treizeci de kilometri, au fost martori la două accidente grave și au asistat la un festival de acroșaje în lanț.

Se băgau pe sensul interzis, înjurându-i pe cei care făceau gură, mergeau pe trotuar, ridicând geamurile din cauza prafului, făceau cascadorii prin gropi spectaculoase și îndepărtau mașinile mici, atingându-le barele de protecție făcute în Vest.

Ar fi trecut și peste cadavre dacă s-ar fi putut.

Celălalt îi arăta șoseaua, apoi butonul pentru ștergătoare și părea să se amuze atât de tare de gluma lui, încât Charles făcu efortul să-i înțeleagă jargonul. Era pentru sânge, se distra acesta, înțelege la tine? Pentru sânge! *Krov*! Ha. Ha. E bună.

Vremea era posomorâtă, poluarea extremă, iar migrena îl împiedica să se concentreze asupra întâlnirii de a doua zi. Dădea pe gât flacoane întregi de pastile, trecându-și apoi limba peste gingii pentru a grăbi efectele aspirinei. Până la urmă își lăsă dosarele să zacă pe jos.

Hai… Să-și pună odată nenorocitele alea de ștergătoare și să termine…

Iar când Viktor îi ură în sfârșit noapte bună dinaintea matahalelor din fața hotelului, nu fu în stare să reacționeze în nici un fel.

— *Bla bla și to jaluites*?

Pasagerul său înclină capul.

— *Bla bla goladien*?

Luă mâna de pe încuietoarea portierei.

— *Mî staboi bla bla bla vodki*! hotărî acesta ieșind din coloană.

Zâmbetul său ilumina oglinda retrovizoare.

Se afundară pe străzi din ce în ce mai dubioase, iar când berlina lor deveni prea bătătoare la ochi, o lăsară în grija unei găști de puști gălăgioși. Le făcu instructajul, le arătă pumnul, le flutură pe sub nas un teanc de bancnote pe care îl băgă imediat în buzunar și le lăsă un pachet de țigări ca să-și omoare timpul.

Charles bău primul pahar, apoi pe-al doilea, începu să se încălzească, urmă al trei… și se trezi în zori în birourile șantierului. Între al nu știu câtelea pahar și sforăiturile ce veneau dinspre tetiera vecinului, se întindea un vid total.

Niciodată propria sa răsuflare nu-l… descumpănise în așa hal.

Simțea că-i crapă capul din cauza luminii. Se împletici până la pompă, se stropi cu apă pe față, lăsă întâi biata sa căpățână mahmură să se umfle și apoi să explodeze, vomită ridicându-se și o luă de la capăt.

Nu era nevoie să-și răsfoiască Assimil-ul ca să-și dea seama că Totor se amuza de mama focului.

Până la urmă acestuia i se făcu milă și-i întinse o sticlă.

— Bea, prietene! E bun!

Ia te uită… Primele sale cuvinte în franceză… S-ar părea că noaptea a fost al dracului de poliglotă…

Charles se supuse și…

— *Spasiba dorogoi*! *Vkusna*!

Se înzdrăveni.

Peste câteva ore avea să-l facă pe Pavlovici ticălos în limba sa de baștină, înainte de a-l strânge în brațe mai-mai să-l sufoce.

Asta era, devenise rus.

Începu să se trezească din beție la aeroport, pe când încerca să-și recitească… notițele (?) și își veni de-a binelea în fire când Philippe îl sună ca să-l ia la rost.

— Ia ascultă, tocmai a plecat din biroul meu pârâciosul de Becker… Ce mai e și tâmpenia asta cu cofrajul din bârne duble de la B-1? Doamne Dumnezeule, tu îți dai seama cât bănet pierdem pe zi cu asta? Îți dai seama cât…

Charles îndepărtă telefonul de ureche și îl cercetă neîncrezător. Mathilde, căreia de altfel i se rupea de astfel de lucruri, îi spunea întruna că mașinăria asta mustea de amenințări cancerigene. „Pe bune! E la fel de periculos ca microundele!“ Ei da, spuse el, strângând telefonul în pumn ca să nu-l ajungă scuipatul asociatului său, sigur are dreptate…

Deschise cartea la o pagină la nimereală, cumpără fără să stea pe gânduri șaptesprezece armăsari unul și unul de la un ofițer de cavalerie pensionat care avea niște animale superbe, un atelier de covoare, băuturi vechi de un secol și Tokay vechi, apoi îl însoți pe Nikolai Rostov la balul guvernatorului din Voronej.

Împreună cu el agăță o blondă frumușică și dolofană căreia îi turnă niște complimente „mitologice“.

Când apăru soțul, sări ca ars. Se conformă ordinelor, prezentă adeverința de transport, își scoase cureaua, ghetele, spada, redingota și le lăsă în niște saci din plastic.

Sună fără nici un motiv și îl luară deoparte ca să-l controleze la piele.

Fără doar și poate, francezii ăștia sunt cu toții la fel, glumi Nikita Ivanici ciupindu-și soția de ceafă.

11

Degeaba s-a abținut de la mâncare și de la băutură, și-a dizolvat ficatul în tablete efervescente, și-a frecat tâmplele, și-a masat pleoapele, a tras jaluzelele și a aruncat veioza, tot n-a scăpat de urmările acestei beții memorabile.

Să se îmbrace, să mănânce, să bea, să doarmă, să vorbească, să tacă, să gândească – totul devenise o corvoadă.

Un cuvânt greu îi trecea prin minte uneori. Cinci silabe. Cinci silabe care îi dădeau sudori reci și îl… Nu. Taci. Fii mai șmecher. Mai slăbește puțin și fofilează-te afară din porcăria asta. Nu și tu. Oricum, n-ai timp de așa ceva. Dă-i înainte.

Mergi până crăpi, dacă trebuie, dar dă-i înainte.

Curând veni vara, zilele care nu i se păruseră niciodată atât de lungi și înșiruirile de mai sus reîncepură în ritmul cadențat al aceleiași litanii de verbe la perfect simplu. (Amintiți-vă valorile perfectului simplu: aspect punctual, excluderea ideii de durată, exprimarea succesiunii.) El fu, putu, trebui. El făcu, spuse, recunoscu. El merse, observă, hotărî.

El susținu, el obținu.

Obținu de la o policlinică o programare în afara orelor de consultație.

Se dezbrăcă și îl cântăriră. Îi controlară gâtul, pulsul, plămânii. Îl întrebară cum vedea și cum auzea. Îl rugară să fie

mai precis. Era o durere locală, frontală, occipitală, cervicală, congenitală, gripală, dentară, brutală, matinală, generală? Era…

— Îți vine să te dai cu capul de pereți, le-o reteză Charles.

O rețetă fu ștampilată, însoțită de un oftat:

— Nu știu ce să zic. Poate din cauza stresului… Apoi, ridicând capul: Spuneți-mi, domnule… Sunteți angoasat?

Pericol, pericol, i se transmitea dinspre una din ultimele redute care îi rămăseseră. Ți s-a spus să-i dai înainte.

— Nu.

— Insomnii?

— Rar.

— Uitați, eu vă prescriu niște antiinflamatoare, dar dacă în câteva săptămâni nu vă simțiți mai bine, va trebui să faceți o tomografie…

Charles nu crâcni. În timp ce-și căuta carnetul de cecuri se întreba dacă mașinăria aia va fi în stare să vadă minciunile.

Și oboseala… Și amintirile…

Prietenia trădată, bătrânele domnișoare castrate în toaleta publică, cimitirele din apropierea căilor ferate, umilitoarea duioșie a unei femei căreia n-a știut să-i ofere plăcere, vorbele dulci la care a renunțat în schimbul unor note bune sau chiar și miile de tone de schelărie metalică de undeva, de prin molozul Moscovei, pe care probabil că nu se va ridica niciodată nimic.

Nu, nu era angoasat. Cel mult, lucid.

Acasă domnea o stare de agitație. Laurence își pregătea soldurile (sau o nouă săptămână de prezentări, nu auzise prea

bine), iar Mathilde bagajele. Urma să ia avionul pentru Scoția săptămâna următoare, *to improve*, după care avea să le facă o vizită verilor ei de pe coasta bască.

— Și cu atestatul cum rămâne?

— Mă pregătesc, mă pregătesc, îi răspunse ea trasând niște arabescuri lunguiețe pe marginea capodoperei sale. Am ajuns la figurile de stil acum…

— Văd… Ăsta ar fi stilul macaronar, nu?

Trebuiau să vină și ei pe la începutul lui august și să petreacă o săptămână cu ea înainte s-o ducă la tatăl ei. După, nu mai știa. Se discutase ceva despre Toscana, dar Laurence nu mai zicea nimic, iar Charles nu îndrăznise să aducă vorba din nou despre Sienna și chiparoșii ei.

Ideea de-a sta în aceeași vilă cu oamenii aceia pe care-i întâlnise cu câteva săptămâni în urmă, în timpul unei cine interminabile, în cotețul de acaju al cumnatei sale nu-l încânta deloc.

— Ei bine? Cum ți se par? îl întrebase ea în drum spre casă.

— Previzibili.

— Bineînțeles…

Era destulă lehamite în acest „bineînțeles“, dar ce altceva ar fi putut spune?

Vulgari?

Nu. Nu putea… Era prea târziu, patul său era prea departe, iar discuția prea… nu.

Ar fi trebuit oare să spună mai degrabă „prevăzători“? Oamenii ăștia vorbiseră o grămadă despre defiscalizare… Da… Poate… Tăcerea din mașină n-ar mai fi fost atât de apăsătoare.

Lui Charles nu-i plăceau vacanțele.

Nu-i plăcea să plece, să renunțe la cămăși, să-și facă valizele, să aleagă, să socotească, să sacrifice cărți, să străbată kilometri întregi, să fie silit să stea în case închiriate hidoase sau să regăsească holurile hotelurilor și nelipsitele lor prosoape ce miroseau a înălbitor de duzină, să lenevească la soare câteva zile, să-și spună, ei, în sfârșit… să încerce să creadă în toate astea, după care să se plictisească.

Lui îi plăceau escapadele, hotărârile luate peste noapte, săptămânile nebune. Îi plăcea să rătăcească departe de autostrăzi sub pretextul unei întâlniri în provincie.

Hanurile Cheval Blanc, unde măiestria bucătarului-șef compensa oribilitatea elementelor de decor. Capitalele din toată lumea. Gările, piețele, fluviile, istoria și arhitectura lor. Muzeele pustii vizitate între două ședințe de lucru, satele fără pereche, dealurile din vârful cărora nu se zărea orizontul și cafenelele fără terase. Să vadă totul, dar niciodată ca turist. Să nu mai îmbrace acest veșmânt jalnic.

Cuvântul vacanță avea un sens când Mathilde era mică și câștigau împreună toate concursurile de construit castele de nisip din întreaga lume. Câte Babilonuri înălțase pe-atunci între două fluxuri… Câte Taj Mahaluri pentru micii crabi… De câte ori nu-și arsese spatele din cauza soarelui, câte discuții, scoici, pahare transparente… Câte farfurii refuzate ca să-și poată termina desenele pe mușamaua din hârtie, câte șiretlicuri pentru a adormi mama fără să trezească fiica și câte mic

dejunuri nepăsătoare în timpul cărora singura lui grijă era să le devoreze din creion pe amândouă fără să lase firimituri pe blocul de desen.

Da, câte acuarele… Și cum se dilua totul chiar sub pensula sa…

Și cât de îndepărtat era totul…

*

— Vă caută o anumită doamnă Béramiand…

Charles se uita peste corespondența primită în ziua aceea. Proiectul lor pentru sediul lui Borgen & Finker de la Lausanne nu fusese ales.

Simți că i se pune pe inimă o mare greutate.

Două rânduri. Nici un motiv, nici un argument. Nimic care să poată justifica această cădere în dizgrație. Formula de politețe era mai lungă decât disprețul lor.

Lăsă scrisoarea pe biroul secretarei sale:

— Să o îndosariezi.

— Mai fac copii și pentru ceilalți?

— Dacă aveți curajul, Barbara, dacă aveți curajul… Eu unul vă mărturisesc că…

Sute, mii de ore de muncă tocmai se duseseră pe apa sâmbetei. Și, îngropată sub cenușă, investiții, pierderi, trezorerii, bănci, operațiuni financiare, negocieri în expectativă, taxe de recalculat – energia.

Energia pe care nu o mai avea.

Deja se îndepărtase când ea adăugă:

— Și cu doamna ce fac, până la urmă?

— Ce vrea?

— N-am prea înțeles… E ceva personal…

Charles alungă acest ultim cuvânt cu un gest de lehamite.

— La fel. Îndosariați.

Nu mai coborî în pauza de masă.

Când un proiect pica, un altul nou trebuia să apară de îndată; ultimă convingere a meseriei, în fața căreia toate celelalte păliseră. Orice, cu orice chip. Un templu, o grădină zoologică, propria sa cușcă în lipsă de altceva, căci o idee numai, o schiță rapidă erau de-ajuns pentru a-l salva.

Așadar la asta ajunsese, cufundat în lectura unui registru de cheltuieli teribil de complicat, cu palmele lipite de tâmple ca pentru a încerca să prindă la loc în țâțâni o cutie craniană căreia îi săreau balamalele de peste tot, luându-și notițe și strângând din dinți, când ea se ivi din nou în cadrul ușii, dregându-și glasul. (Își închisese telefonul.)

— Tot ea e…

— Borgen?

— Nu… apelul acela personal despre care v-am zis azi-dimineață… Ce să-i spun?

Un oftat.

— E ceva legat de o femeie pe care ați cunoscut-o îndeaproape…

În fața acestei politeți exasperate, Charles chiar simți că îi datora un zâmbet.

— Bravo! Am cunoscut atâtea! Dați-mi toate amănuntele: ce fel de voce avea? Răgușită?

Dar Barbara nu zâmbise.

— O oarecare Anouk, parcă...

12

— A dumneavoastră este opera de pe mormânt, nu?

— Poftim? Da, dar ce… cu cine vorbesc?

— Eram sigură. Sunt Sylvie, Charles… Nu-ți mai aduci aminte de mine? Lucram cu ea la Pitié[1]… Am venit la prima voastră comuniune și…

— Sylvie… Desigur… Sylvie.

— Nu vreau să te mai rețin, te-am sunat doar ca să…

I se pusese un nod în gât.

— …îți mulțumesc.

Charles închise ochii, lăsă mâna să-i alunece peste față, uită de durere, se ciupi de nas, încercă să se înfrâneze în continuare.

Încetează. Încetează imediat. Nu e nimic, s-a emoționat și ea puțin. E din cauza medicamentelor ăstora care te dau peste cap fără să-ți aline durerea și a planurilor ăstora perfecte care deja nu mai încap în arhive. Pentru Dumnezeu, stăpânește-te!

— Mai ești acolo?

— Sylvie…

— Da?

— Dincecanz…, i se împletici limba-n gură. Din ce cauză a murit?

— …

— Alo?

— Nu ți-a spus Alexis?

— Nu.
— S-a sinucis.
— …
— Charles?

— Unde stați? Aș vrea să trec pe la dumneavoastră.
— Tutuiește-mă, Charles. Să știi că înainte mă tutuiai… Și chiar am ceva pentru…
— Acum? În seara asta? Când?

La ora zece, în dimineața următoare. O rugă să-i mai spună o dată adresa și se puse imediat pe treabă.

Siderație. Stare de siderație. Anouk îl învățase cuvântul ăsta. Când durerea este atât de mare, încât creierul renunță pentru o vreme să-și îndeplinească rolul de transmițător.

Clipa aceea de năuceală dintre dramă și urlete.

— Deci asta se întâmplă cu canarii domnului Canut când li se taie capul și aleargă în continuare bezmetici?
— Nu, răspunse ea înălțând ochii spre cer, e doar o glumă proastă născocită la țară ca să-i sperie pe parizieni. De altfel, e o mare tâmpenie… Dar nouă nu ne e frică de nimic, nu-i așa?

Oare unde avea loc discuția asta? Fără îndoială, în mașină. În mașină debita cele mai multe prostii…

Ca toți copiii, eram îngrozitor de sadici și, sub pretextul că repetam la bio, încercam tot timpul s-o atragem spre latura grotescă a meseriei sale. Ne dădeam în vânt după răni, puroaie

și amputări. După descrierile în amănunt ale leprei, holerei și turbării. După salivă, crize de tetanie și resturi de degete rămase prin mănuși. Reușeam s-o păcălim? Bineînțeles că nu. Ne știa destul de suciți ca să mai pună și ea, din când în când, paie pe foc și, când simțea că ne ajunsese, ne spunea așa, într-o doară:

— Nu, dar… Știți, durerea e bună… Suntem norocoși că există… Durerea e viața, băieți… Ei, bine, da! Dacă n-ar fi ea, ne-am băga mâinile în foc și, dacă mai avem încă toate degetele, asta se datorează faptului că mai scăpăm uneori câte un cuvânt urât când ciocanul nimerește altceva în loc de cui. Tot ce vreau să vă spun e că… Ce naiba îmi tot semnalizează ăsta cu farurile? Depășește, frate, depășește! Ăă… ce ziceam?

— Cuiele, oftă Alexis.

— A, da! Voiam doar să vă spun că v-ați prins cum stă treaba cu arsul și cu ciopârțitul degetelor… Dar, veți vedea mai târziu, unele chestii vă vor face să suferiți. Spun „chestii“, dar de fapt mă gândesc la oameni… Oameni, situații, sentimente și…

În spate, Alexis îmi făcea semn că o luase rău de tot pe arătură.

— Dacă îți văd farurile, înseamnă că te văd și pe tine, dobitocule. Atenție! Ceea ce vă spun acum e important! Dragii mei, să fugiți toată viața de ceea ce vă va face să suferiți. Să fugiți mâncând pământul. Să fugiți cât puteți de repede. Îmi promiteți?

— OK, OK… Stai liniștită, fugim ca de dracu'…

— Charles?

— Cum de reușești s-o suporți?

Zâmbeam. Mă distram de minune cu ei.

— Charles?

— Da?

— Ai înțeles ce-am spus?

— Da.

— Ce-am spus?

— Că durerea e bună pentru că de ea depinde supraviețuirea noastră, dar că trebuie să fugim de ea chiar dacă ne pierdem capul…

— Tocilaruuul…, gemu vecinul meu.

Cu ce te-ai distrus, Anouk Le Men?

Cu un ciocan uriaș?

1. Pitié-Salpêtrière – spital parizian. (n.r.)

13

Locuia în arondismentul XIX, lângă spitalul Robert Debré. Charles ajunsese cu o oră mai devreme. Se plimba pe Boulevard des Maréchaux, amintindu-și de domnul acela cu spatele foarte drept care îl construise în anii ’80. Pierre Riboulet, profesorul său de arhitectură urbană de la ENPC[1].

Foarte drept, foarte frumos, foarte inteligent. Cel care vorbea puțin. Dar atât de bine. Cel care i se părea cel mai accesibil dintre profesorii săi, dar pe care nu îndrăznise niciodată să-l abordeze. Cel care se născuse de cealaltă parte a baricadei, într-o clădire insalubră, fără aer sau soare, pe care nu o uitase niciodată. Cel care repeta adesea că a crea frumusețe este un act de „o evidentă utilitate socială“. Cel care îi îndemna să nu le pese de concursuri și să se reîntoarcă la aerul curat al atelierelor. Cel datorită căruia descoperiseră *Variațiunile Goldberg, Odă lui Charles Fourier*, textele lui Friedrich Engels și, mai ales, mai ales pe cele ale scriitorului Henri Calet. Cel care construia la scară umană, spirituală, spitale, universități, biblioteci și locuințe mai demne pe ruinele șirurilor de HLM-uri. Și care murise cu câțiva ani înainte, la vârsta de șaptezeci și cinci de ani, lăsând în urmă nenumărate șantiere orfane.

Exact genul de viață la care trebuie să fi visat Anouk…

Făcu apoi cale-ntoarsă și căută strada Haxo.

Trecu de casa pe care o căuta, deschise ușa unui birt, comandă o cafea pe care nu intenționa s-o bea și se îndreptă spre fundul sălii. Stomacul începuse iar să-l deranjeze.

Își încheie cureaua la loc. Se strânsese până ajunsese la ultima gaură.

Tresări în fața oglinzii. Tipul de lângă el chiar că avea o mutră jalnică de… dar tu ești, amărâtule. Tu ești.

Nu pusese nimic în gură de două zile, nu se mișcase din firmă, desfăcuse „fotoliul-pat“, un fel de fotoliu uriaș din burete care duhnea a tutun rece, nu dormise îndeajuns și nu se răsese.

Avea părul (ha-ha) lung, cearcăne vineții și vocea batjocoritoare…

— O, Doamne, hai… Curaj… Asta-i ultima stație… Încă două ore și s-a isprăvit.

Lăsă o monedă pe tejghea și făcu apoi cale-ntoarsă.

*

Era la fel de emoționată ca și el, nu știa ce să mai facă cu mâinile, îl invită într-o cameră de o curățenie impecabilă, scuzându-se pentru dezordine, și îl întrebă dacă vrea ceva de băut.

— Aveți Coca-Cola?

— Of, pregătisem totul, numai la asta nu mă gândisem… Stai puțin…

Se întoarse în hol și deschise un dulap care mirosea a bascheți uzați.

— Ai noroc… Cred că ăia mici n-au băut-o pe toată…

Charles nu mai îndrăzni să ceară și gheață și își înghiți pansamentul stomacal călduț întrebând-o pe un ton aproape cordial câți nepoți avea.

Auzi răspunsul, fără să rețină despre câți era vorba, și o încredință că e un lucru extraordinar.

Nu ar fi recunoscut-o dacă ar fi întâlnit-o pe stradă. Își amintea o brunetă micuță, cu forme mai degrabă pline și veșnic veselă. Își amintea fesele ei, subiect important de conversație pe atunci, și că le dăruise *Le Bal des Laze*[2] în 45 de turații. Un cântec după care Anouk era înnebunită și de care lor li s-a făcut acru până la urmă.

— Liniște, liniște. Ascultați cât e de frumos…

— La naiba, tot nu l-au spânzurat pe ăsta de-atunci? Nu se mai poate, mamă, nu se mai poate…

Ciudate mai sunt și sertarele memoriei… Jane, Anouk și logodnicul lor… Tocmai își amintise de toate astea chiar în clipa aceea.

Astăzi părul ei avea o culoare uimitoare, purta ochelari cu rame înzorzonate și i se părea foarte machiată. Sub bărbie se zărea o dungă, în locul unde se oprise cu fondul de ten, iar sprâncenele și le redesenase cu creionul. Pe moment era prea terminat ca să-și dea seama, dar mai târziu, gândindu-se la acea dimineață, și Dumnezeu îi era martor că avea să se gândească destul de des la ea, avea să înțeleagă. Orice femeie de viață,

cochetă, care așteaptă vizita unui bărbat ar fi făcut exact același lucru. Serios.

Luă loc pe o canapea din piele lucioasă ca o mușama și își așeză paharul pe suportul adus tocmai cu acest scop, între o revistă de Sudoku și o telecomandă enormă.

Se priviră. Își zâmbiră. Charles, care era cel mai curtenitor bărbat, căută un compliment, o amabilitate, un cuvințel lipsit de angajamente pentru a mai destinde puțin atmosfera încărcată de atâtea mușamale, dar nu. De data asta i se cerea prea mult.

Plecă privirea, luă la rând toate inelele și le răsuci pe degete, după care îl întrebă:

— Așadar ești arhitect?

Se îndreptă de spate, deschise gura ca să spună că... și îi dădu drumul:

— Spuneți-mi ce s-a întâmplat.

Păru să se simtă ușurată. Puțin îi păsa dacă era arhitect sau măcelar și nu mai putea să țină numai pentru ea tot ce avea să urmeze. Ăsta era și motivul pentru care își permisese să insiste pe lângă mironosița aia de secretară de mai devreme... Trebuia să găsească pe cineva care o cunoscuse, să-i povestească, să se descarce, să scape de povară, să-și primească din nou porția ei zilnică de suferință și să treacă la altceva.

— Ce s-a întâmplat începând de când?

Charles se gândi puțin.

— Am văzut-o ultima dată pe la începutul anilor ’90… De obicei sunt mai riguros, dar… Dădu din cap zâmbind. Cred că am făcut eforturi mari ca să nu mai fiu… Ca în fiecare an, mă invitase să luăm masa împreună de ziua mea și…

Gazda îl încuraja să continue. Un mic semn din cap, binevoitor, dar atât de crud. Un gest care spunea: Stai liniștit, nu te grăbi, știi, nu mai e nici o grabă… Nu, nu mai e nici o grabă *azi*…

— …a fost cea mai tristă dintre toate aniversările mele… Îmbătrânise foarte mult într-un an. Se buhăise la față, mâinile îi tremurau… Nu mă lăsase să comand vin și fuma țigară după țigară ca să facă față. Îmi punea întrebări ale căror răspunsuri nu o interesau câtuși de puțin. Mințea, spunea că Alexis e bine și că îmi transmitea salutări, deși știam fără doar și poate că nu era adevărat. Iar ea știa că știam… Purta un pulover plin de pete care mirosea a… nu știu… a amărăciune. Un amestec de scrum rece și de apă de colonie… Singura clipă în care i s-a însuflețit privirea a fost când i-am propus s-o însoțesc la mormântul lui Nounou, la care nu mai fusese de la înmormântare. A, da! Ce idee bună! s-a entuziasmat. Îți mai aduci aminte de el? Mai știi ce drăguț era? Mai… Și lacrimi mari au înecat totul.

Avea mâna rece ca gheața. Luându-i-o într-ale mele, mi-am dat seama dintr-odată că domnul acela bătrân, care i-ar fi putut fi tată și căruia nu-i plăceau femeile, fusese singura ei poveste de dragoste…

Insista să-i vorbesc despre el. Să-i povestesc amintirile mele, iar și iar, chiar și cele pe care le știa pe dinafară. Îmi dădeam

toată silința, dar aveam o întâlnire importantă după-amiază și făceam tot felul de mișcări ciudate cu mâneca pentru a mă uita la ceas fără să-și dea seama. Eu unul, cel puțin, nici nu mai aveam chef să-mi amintesc… În orice caz, nu alături de ea. Nu în fața acelui chip răvășit care strica totul…

Tăcere.

— Nici n-am întrebat-o dacă vrea desert. Ce rost avea? Oricum nu mâncase nimic… Am comandat două cafele și am chemat chelnerul, făcându-i în același timp semn să ne aducă nota de plată, după care am condus-o până la metrou și…

Sylvie trebuie să fi simțit că venise momentul să-l ajute puțin:

— Și?

— N-am dus-o niciodată în Normandia. N-am sunat-o niciodată. Din lașitate. Ca să n-o mai văd cum se distruge, ca s-o pot păstra în muzeul amintirilor mele și ca s-o împiedic să mă facă să am mustrări de conștiință. Pentru că era prea mult… Mustrări de conștiință care mă bântuiau totuși și de care mai scăpam puțin în fiecare an în clipa trimiterii felicitărilor. Felicitări de la firmă, desigur… Impersonale, comerciale, fără nici o valoare și pe care, ca un mare domn ce mă aflam, adăugam un rând-două scrise de mână și un „Te sărut“ ca o ștampilă. Țin minte că am mai sunat-o de două sau de trei ori, mai mult pentru că înghițise nepoată-mea nu știu ce medicament… Și-apoi, într-o zi, părinții mei, care nu o mai văzuseră de multă vreme, mi-au spus că se mutase și că plecase… În Bretania, cred…

— Nu.

— Poftim?

— Nu plecase în Bretania.

— A, nu?

— Nu stătea prea departe de-aici…

— Unde atunci?

— Într-un HLM de pe lângă Bobigny…

Charles închise ochii.

— Dar cum așa? șopti. Vreau să spun, de ce? Era singura ei certitudine, din câte îmi amintesc, singura promisiune pe care și-o făcuse… Niciodată să nu… Cum e posibil? Ce s-a întâmplat?

Înălță capul, îl privi drept în ochi, își lăsă brațul să alunece de-a lungul fotoliului și îi dădu drumul:

— Începutul anilor ’90… Bun, poate… Nu am memoria datelor… Tu trebuie să fii ultima persoană cu care a mers la restaurant pe-atunci… Cu ce să încep? Nu mai știu… Cred că o să încep cu Alexis… Pentru că odată cu el totul a pornit să se năruie… Nu mai știa aproape nimic despre el de ani de zile… De altfel, parcă îmi amintesc că tu erai singura lor legătură, nu?

Charles încuviință.

— Îi venea tare greu…. În primul rând muncea enorm, făcea multe ore de gardă și multe ore suplimentare, nu-și lua niciodată concediu și nu trăia decât pentru spital. Cred că începuse deja să bea destul de zdravăn, dar, în fine… După imunoterapie, a trecut la neurologie și atunci m-am dus și eu după ea. Îmi plăcea să lucrez cu ea.. De altfel, nu era o supraveghetoare prea bună… Prefera mai degrabă să

îngrijească bolnavii decât să-și treacă activitățile într-un tabel… Țin minte că le interzicea bolnavilor să moară… Îi lua la rost, îi făcea să plângă, îi făcea să râdă… Pe scurt, numai lucruri nepermise…

Zâmbet.

— Dar nu aveau ce să-i facă, pentru că era cea mai bună. Compensa ceea ce îi lipsea în materie de cunoștințe medicale prin grija sa extremă față de oameni.

Nu numai că era întotdeauna prima care își dădea seama de cele mai mici schimbări, de cele mai ușoare simptome, dar pe deasupra mai avea și un instinct extraordinar… Avea fler… Doctorii, care își aranjau întotdeauna vizitele în funcție de tura ei, înțeleseseră asta foarte bine… Bineînțeles că ascultau și bolnavii, dar când spunea ea ceva puteai să fii sigur că va cântări greu. M-am gândit mereu că, dacă ar fi avut o altfel de copilărie, dacă și-ar fi putut continua studiile, ar fi ajuns un doctor mare. Unul dintre cei care fac cinste meseriei lor fără să piardă niciodată din vedere numele, prenumele, chipul și angoasele etichetate pe fișele de observație…

Oftă.

— Era formidabilă și cred că, tocmai pentru că ea nu mai avea pentru ce trăi, le dăruia lor atâta viață… Nu se ocupa numai de pacienți, ci și de familiile lor… Și chiar și de nou-veniți, de micuțele infirmiere care mai degrabă dădeau să iasă decât să intre în anumite camere și cărora le venea așa de greu să pună o ploscă sub un trup atât de… Ea atingea oamenii, îi lua în brațe, îi dezmierda, se întorcea după orele de serviciu, fără uniformă și cu o umbră de machiaj pe pleoape, pentru a asigura

vizitele celor care nu aveau parte de așa ceva, dacă nu și mai mult. Le spunea povești, țin minte că le vorbea mult despre tine... Spunea că ești cel mai deștept băiat din lume... Era atât de mândră... Într-o vreme încă mai luați masa împreună din când în când, iar un prânz cu tine, Doamne Dumnezeule, era sfânt! Atunci nu mai era de joacă cu programul și putea să crape tot spitalul! Și despre Alexis și muzica lui... Inventa orice: concerte, săli întregi în picioare, contracte fabuloase... Era seară, toată lumea pica din picioare de oboseală, iar vocea ei se auzea pe coridoare... Minciunile ei, delirul ei... Nu păcălea pe nimeni, pe ea se amăgea de fapt. Și-apoi, într-o dimineață, un telefon de la Samu a trezit-o la realitate: așa-zisul ei virtuoz fusese gata să dea colțu' în urma unei supradoze...

De-atunci a început căderea. În primul rând, nu se aștepta deloc la asta... Fapt care nu va înceta niciodată să mă uimească, de altfel... Aceeași veche poveste cu croitorii care sunt cel mai prost îmbrăcați... Ea credea că mai lua câte un joint din când în când pentru că îl ajuta să „cânte mai bine". Cum să nu... Iar atunci, această femeie, cea mai profesionistă cu care am lucrat vreodată, fiindcă, chiar dacă îți vorbeam mai devreme despre blândețea ei, știa să fie și dură, reușea să-i țină pe toți la distanță: pe Doamna cu Coasa, doctorii copleșiți tot timpul de treburi, internii ăia fricoși, colegii blazați, familiile cotropitoare, bolnavii lingușitori, nimeni, înțelegi? *Nimeni* nu îi rezista. Când spuneai *doamna* Men spuneai *Amin*. Tocmai amestecul ăsta de blândețe și profesionalism era atât de uimitor, de extraordinar și impunea atâta respect... Stai puțin, am pierdut șirul, ajunsesem la...

— La Samu…

— A, da… ei bine, atunci a intrat pur și simplu în panică. Cred că fusese traumatizată, medical vorbind, „răni și leziuni la nivelul structurilor și funcțiilor corpului“, de primii ani în care îngrijise bolnavii de SIDA. Cred că nu-și revenise niciodată… Să știe că existau mari șanse, nu, nu sunt cuvintele potrivite, probabilități crescute, ca fiul ei să sfârșească la fel ca toți nenorociții ăștia a… Nu știu… I-a frânt inima. Trosc. Ca pe o surcică. De-atunci i-a fost din ce în ce mai greu să-și ascundă problemele cu băutura. Era aceeași, dar nu mai era ea. O fantomă. Un automat. O mașină de zâmbit, de pansat și de dat ordine. Un nume și un cod de pe un ecuson prins de o bluză care mirosea a alcool… A început prin a renunța la boneta de supraveghetoare, spunând că s-a săturat să se ocupe de prostiile alea de hârțoage, după care a vrut să treacă pe jumătate de normă, ca să se poată ocupa de Alexis. S-a zbătut să-l scoată de-acolo și să-i găsească un loc într-unul din cele mai bune centre. Doar pentru asta mai trăia și, într-un fel, asta a și salvat-o… Să spunem că era o cârjă bună… Răgazul ăsta a durat puțin timp, pentru că…

Își scoase ochelarii, își ciupi vârful nasului o bună bucată de vreme și continuă:

— Pentru că… ticălosul ăla, scuză-mă, știu că e prietenul tău, dar nu găsesc alt cuvânt…

— Nu, el…

— Poftim?

— Nimic. Vă ascult.

— A dat-o la o parte. Când s-a înzdrăvenit îndeajuns ca să formuleze un gând coerent, a anunțat-o calm că, în urma unei ședințe cu „echipa de reabilitare“, a hotărât că nu trebuia s-o mai vadă. De altfel, i-a dat vestea asta cu drăgălășenie… Înțelegi, mamă, e pentru binele meu, nu trebuie să mai fii mama mea. Apoi a îmbrățișat-o, lucru pe care nu-l mai făcuse de ani de zile, și s-a dus după ceilalți în frumosul lui parc împrejmuit de garduri înalte…

Atunci și-a luat ea pentru prima dată în viață concediu medical. Patru zile, țin minte… După patru zile s-a întors și a cerut să fie trecută pe turele de noapte. Nu-mi amintesc ce motive a invocat, dar îmi pot da seama: e mai ușor să tragi la măsea când toată hardughia se mișcă cu încetinitorul… Întreaga echipă s-a purtat extraordinar cu ea. Ea, care fusese stânca noastră de nezdruncinat, colacul nostru de salvare, devenise cea mai grav bolnavă pacientă a noastră. Îmi amintesc de omulețul acela formidabil, Jean Guillemard, un doctor care-și închinase viața vindecării sclerozei în plăci. Îi trimisese o scrisoare superbă, cu o grămadă de amănunte, în care îi amintea, foarte pe larg, numeroasele cazuri de care se ocupaseră împreună și încheia asigurând-o că, dacă viața i-ar fi dat mai des ocazia de-a lucra cu oameni de calibrul său, probabil că azi ar ști mult mai multe și s-ar putea pensiona mai senin…

Ești bine? Mai vrei cumva o Coca-Cola?

Charles tresări:

— Nu, nu, eu… mulțumesc.

— Atunci, mă scuzi, dar eu o să servesc ceva... Nici nu-ți poți imagina cât mă tulbură faptul că vorbesc despre toate lucrurile astea. Ce harababură... Ce monstruoasă harababură... E o viață de om, înțelegi?

Tăcere.

— Nu, n-ai cum să înțelegi... Spitalul e o altă lume, iar cei care nu fac parte din ea n-au cum să înțeleagă... Cei ca mine sau ca Anouk petrec mai mult timp cu bolnavii decât cu apropiații lor... E o viață foarte dură și foarte ocrotită în același timp... O viață de uniformă... Nu știu cum se descurcă cele care nu au chestia aia, cam demodată azi, care se numește vocație. Nu, degeaba îmi bat capul, nu-mi dau seama... N-ai cum să reziști fără ea... Și nu mă gândesc la moarte, nu, vorbesc despre ceva și mai complicat... Despre... Despre credința în viață, bănuiesc... Da, asta e cel mai greu când lucrezi la secțiile de boli grave, să nu pierzi din vedere faptul că viața e mai... Nu știu... mai *legitimă* decât moartea. Uneori, seara, crede-mă pe cuvânt, oboseala te poate ispiti destul de tare... Pentru că treci printr-un fel de vârtej și... Ia te uită, glumi ea, am devenit filosof peste noapte! Ah, ce departe sunt bătăile noastre cu bomboane din grădina părinților tăi!

Ea se ridică și se îndreptă spre bucătărie. El o urmă.

Își turnă un pahar plin cu apă minerală. Charles, care se sprijinea de balustrada balconului, rămase acolo, la etajul doisprezece, în picioare în fața hăului. Tăcut. Indispus.

— Desigur, toate aceste mărturisiri au fost foarte importante pentru ea, dar ceea ce a ajutat-o cel mai mult la acea vreme,

asta dacă pot folosi cuvântul acesta, căci rezultatele nu au fost prea grăitoare, au fost vorbele unui singur om: Paul Ducat. Un psiholog care nu făcea parte dintr-o secție anume, ci venea doar de câteva ori pe săptămână la căpătâiul celor care îl chemau.

Trebuie să recunosc că era foarte bun… E o prostie, dar chiar mi se părea, adică simțeam că se ocupa de aceleași treburi ca femeile de serviciu. Intra în camerele duhnind de tot felul de mirosuri, închidea ușa, rămânea acolo, uneori zece minute, alteori două ore, nu voia să audă nimic despre cazurile noastre, nu ne spunea niciodată nimic și abia ne saluta, dar când pătrundeam acolo în urma lui, era… cum să-ți spun… era alt aer… Ai fi zis că tipul ăsta deschisese o fereastră. Una dintre acele ferestre imense, fără mâner, care altfel rămân pentru totdeauna închise, pentru simplul motiv că sunt… condamnate…

Într-o seară târziu a intrat într-un birou, ceea ce nu mai făcuse niciodată până atunci, dar, de data asta, avea nevoie de o hârtie parcă și… Ea era acolo, cu o oglindă în mână, machiindu-se în semiîntuneric.

Mă scuzați, a spus, pot să aprind lumina? Și a văzut-o. Iar ceea ce ținea în cealaltă mână nu era un creion dermatograf sau un ruj, ci o lamă de bisturiu.

Și-a băut în tihnă apa.

— A îngenuncheat lângă ea și i-a curățat rănile în seara aceea și luni de-a rândul… Ascultând-o cu răbdare, asigurând-o că reacția lui Alexis era cu totul normală. Ba chiar mai mult de-atât, vitală, sănătoasă. Că se va întoarce, că se întorsese întotdeauna, nu era așa? Că nu, nu fusese o mamă rea. Cu nici

un chip. Că îngrijise o mulțime de toxicomani și știa că cei care fuseseră iubiți scăpau mai ușor decât ceilalți. Și Dumnezeu îi era martor că fusese iubit! Da, glumea el, da, Dumnezeu îi era martor! Ba era chiar gelos pe el! Că fiului ei îi era bine acolo unde se afla, avea să se intereseze de el și s-o țină la curent și că trebuia să continue să se poarte așa cum făcuse întotdeauna. Adică să fie pur și simplu acolo și, mai ales, mai ales să rămână ea însăși, pentru că de data asta el trebuia să facă singur drumul și poate că acest drum avea să-l ducă departe de ea… Cel puțin pentru o vreme… Aveți încredere în mine, Anouk? Iar ea l-a crezut și… Nu arăți prea grozav… Te simți bine? Ești palid de tot…

— Cred că ar trebui să mănânc ceva, dar mi-e… Schiță un surâs… în fine, eu… Aveți cumva o bucată de pâine?

— Sylvie? spuse între două înghițituri.

— Da?

— Povestiți tare frumos…

Ochii i se împăienjeniseră.

— Asta pentru că… De la moartea ei numai la asta mă gândesc… Fie că e zi sau noapte, crâmpeie de amintiri mă năpădesc fără-ncetare… Dorm prost, vorbesc de una singură, îi pun tot felul de întrebări, încerc să-nțeleg… De la ea am învățat meserie, ei îi datorez cele mai intense clipe din cariera mea, dar și cele mai frumoase momente în care râdeam din toată inima. Mi-a fost întotdeauna aproape când am avut nevoie de ea, găsea întotdeauna cuvintele care fac oamenii mai puternici… mai toleranți… Ea a botezat-o pe fata mea cea mare, iar când soțul

meu s-a îmbolnăvit de cancer, a fost, ca de-obicei, extraordinară… Cu mine, cu el, cu cei mici…

— Ăă, el a…

— Nu, nu, se lumină ea la față, trăiește încă! Dar n-o să-l vezi, a considerat că ar fi mai bine să ne lase singuri… Pot continua? Îți mai este foame?

— Nu, nu, vă… Te ascult…

— Așa că a avut încredere în el, după cum spuneam, iar eu am fost martoră la toate astea, am *văzut-o* cu propriii mei ochi, pricepi?… am văzut ceea ce se numește „puterea dragostei“. Și-a revenit, s-a lăsat de băutură, a slăbit, a întinerit, iar de sub crusta de… amărăciune, cum îi spuneai tu mai devreme, a ieșit la iveală vechiul ei chip. Aceleași trăsături, același zâmbet, aceeași privire veselă. Îți amintești cum era când punea la cale câte-o năzbâtie? Vie, irezistibilă, nebună. Ca liceenii puși pe șotii care intră din greșeală în alt dormitor și pe care nu-i prinde nimeni niciodată… Și frumoasă, Charles… Atât de frumoasă…

Charles își amintea.

— Ei bine, era vorba de el… De acest Paul… N-ai cum să-ți dai seama ce fericită eram s-o văd așa. Îmi spuneam: asta e, Viața a înțeles ce-i datora. Viața îi mulțumește în sfârșit… Chiar în perioada aia mi-am dat și eu demisia. În primul rând din cauza soțului meu… Tocmai se însănătoșise și, dacă strângeam puțin cureaua, puteam să ne lipsim de salariul meu. Pe deasupra, fiica mea urma să nască, iar Anouk se întorsese, așa că… Venise clipa să trag cortina și să mă ocup și de-ai mei. S-a născut și bebelușul, un mic Guillaume, și m-am reobișnuit să

trăiesc asemenea oamenilor normali. Fără stres, fără nopți de veghe, fără să fiu nevoită să mă uit în agendă de fiecare dată când eram invitată undeva și lăsând în urmă toate mirosurile alea… Tăvile cu mâncare, dezinfectanții, cafeaua băută pe fugă, sângele, ecusoanele… Am renunțat la tot în schimbul după-amiezilor petrecute în parc și a prăjiturilor la tavă… Atunci am scăpat-o puțin din ochi pe Anouk, dar ne mai sunam din când în când. Totul mergea bine.

Apoi, într-o zi sau într-o noapte mai degrabă, m-a sunat și nu înțelegeam nimic din ce îmi bolborosea. Singurul lucru de care m-am prins a fost că băuse… A doua zi am trecut s-o văd.

El îi trimisese o scrisoare pe care nu reușea s-o înțeleagă. Trebuia s-o citesc *eu însămi* și să-i explic. Ce zicea acolo? Ce zicea? O părăsea sau nu? Era… distrusă. Așa că am citit acea…

Clătină din cap.

— …acea mizerie plină de jargon pescuit din gargara psihiatrică… Stilul era elegant și plin de întorsături prețioase. Se voia demn, generos, dar era doar… culmea lașității…

Ei, ei? mă implora ea. Ce crezi că vrea să spună? Cum stă treaba cu mine?

Ce era să-i răspund? Nu stă în nici un fel. Privește… Deja nici nu mai exiști. Te disprețuiește în așa hal, că nici măcar nu-și mai dă osteneala să fie clar… Nu… Nu puteam. Am luat-o în schimb în brațe, iar atunci a înțeles singură.

Știi, Charles, de multe ori am asistat la așa ceva și nu voi reuși niciodată să înțeleg… de ce oameni atât de străluciți în meseria lor, oameni care, fără doar și poate, înfăptuiesc Binele pe pământ se dovedesc a fi niște lichele nenorocite în viața lor

de zi cu zi? Cum e cu putință așa ceva? La urma urmelor, unde e umanitatea lor?

Așa că am rămas cu ea toată ziua. Mi-era frică s-o las singură. Eram sigură că, în cel mai bun caz, avea să-și înece amarul în alcool, iar în cel mai rău caz… Am implorat-o să vină să stea cu noi o vreme, putea să se instaleze în camera fetelor, noi n-o deranjam și… Și-a suflat cu putere nasul, și-a prins părul, și-a șters ochii, a ridicat capul și mi-a zâmbit. Cel mai anemic zâmbet pe care mi-a fost dat să-l văd.

Și totuși Dumnezeu știe dacă… Mă rog… Să trecem mai departe… A încercat să se liniștească atât cât îi stătea în putere, ca o mare prefăcută ce era, și m-a asigurat, conducându-mă la ușă, că puteam să plec, că nu-mi va face una ca *asta*, că trecuse prin momente mult mai grele și că, de nevoie, i se îngroșase șoriciul.

Am cedat cu condiția să o pot suna la orice oră din zi sau din noapte. A râs. Mi-a spus că era de acord. A adăugat că nu mai voia să fie o povară… Și, într-adevăr, s-a ținut tare. Nu-mi venea să cred. Ne-am întâlnit ceva mai des în perioada aia, dar degeaba pândeam cel mai mărunt semn, degeaba îi cercetam albul ochilor sau îi adulmecam haina când mă duceam să i-o agăț în cuier și… dar, nu… Nu mai bea…

Tăcere.

— Mă gândesc acum că, dimpotrivă, această liniște… ar fi trebuit să mă îngrijoreze. E oribil ceea ce o să-ți spun dar, până la urmă, atâta timp cât bea însemna că trăia, că, dintr-un anumit punct de vedere, nu știu cum să-ți spun… *reacționa*… În fine… azi mă gândesc la o grămadă de lucruri… Apoi, într-o zi,

m-a anunțat că voia să-și dea demisia. Parcă am primit o lovitură în moalele capului. Îmi amintesc perfect, ieșisem dintr-o ceainărie și ne plimbam de-a lungul grădinilor Tuileries. Era o zi frumoasă, ne țineam de braț, când deodată m-a anunțat: s-a terminat. Renunț. Am încetinit pasul și o bună bucată de vreme n-am spus nimic, sperând într-o continuare: renunț pentru că sau pentru că… Dar nu, nimic. De ce, Anouk, de ce? am reușit să îngaim într-un târziu, nu ai decât cincizeci și cinci de ani… Cum o să trăiești? Din ce-o să trăiești? Voiam, mai ales, să spun pentru *cine* sau pentru *ce* o să trăiești, dar n-am îndrăznit să formulez așa. N-a răspuns nimic. Buuun.

Iar apoi, șoapta aia:

„Toți, toți… Toți m-au părăsit. Unii după alții… Dar *spitalul nu*, pricepi? De data asta eu trebuie să fiu cea care pleacă, altfel știu că n-o să-mi mai revin niciodată. Măcar o dată în viața asta mizerabilă să nu fiu lăsată cu buzele umflate. Îți imaginezi cum o să fie, m-a întrebat ironic, la petrecerea mea de rămas-bun? O să-mi iau cadoul, o să-i sărut pe toți, iar după aceea? După aceea unde o să mă duc? Ce-o să fac? Când o să mor?“

N-am știut ce să-i răspund, dar n-a fost nici o problemă: oricum se urcase deja în partea din spate a unui autobuz și îmi spunea la revedere de dincolo de geam.

Lăsă paharul și tăcu.

— Și după aceea? se aventură Charles. S-a… sfârșit?

— Nu. Ba da, de fapt… Da…

Se scuză, își scoase ochelarii, desfăcu un șervețel Sopalin și își strică machiajul.

Charles se ridică, se duse la fereastră și, cu spatele la ea de data asta, se sprijini de balcon ca de niște metereze.

Simțea nevoia să fumeze. Nu îndrăzni. Cei din casa asta trecuseră printr-un cancer. Poate că n-avea nimic de-a face cu tutunul, dar poți să fii sigur? Privi turnurile care se înălțau în depărtare și se gândi iar la toți oamenii ăia, la familia lui Anouk…

Cei care nu o iubiseră niciodată. Care nu o strigaseră niciodată pe numele ei adevărat. Care o îmbolnăviseră de singurătate, de amărăciune și de băutură. Care nu îi întinseseră niciodată mâna decât pentru a-i lua bacșișul pe care îl câștiga interzicându-le bolnavilor să moară în timp ce Alexis își făcea singur ghiozdanul și își agăța cheia de gât, dar care – trebuie să recunoaștem – îi dăduseră lui Nounou prilejul de-a improviza un spectaculos număr de iluzionism într-o seară de adâncă mâhnire.

— Haide, iubire, dă-i naibii pe toți dobitocii ăștia… Gata, lasă-i… Până la urmă ce vrei? Spune-mi…

Și, scotocind după accesorii prin toată bucătăria, îi imitase pe toți.

Sau îi întruchipase, mai degrabă.

Tatăl care muștruluiește. Mama care alină. Fratele mai mare care te tachinează. Sora mai mică peltică. Bunicul pisălog. Mătușa bătrână a cărei piele te înțeapă de fiecare dată când te mozolește cu câte un pupic. Unchiul care trage vânturi. Câinele, pisica, poștașul, Preasfinția Sa preotul, chiar și paznicul. Îi

imitase pe toți împrumutând trompeta lui Alexis… Și se distraseră ca la o adevărată masă în familie și…

Își mai clăti o dată ochii cu cartierele mărginașe și, Doamne, urât mai era cuvântul ăsta, *verbaliză* gândul ce-l obseda de șase luni. Nu, de douăzeci de ani:

— Și eu… și eu sunt unul dintre…

— Dintre cine?

— Dintre cei care au abandonat-o…

— Da, dar tu ai iubit-o mult…

El se întoarse, iar ea adăugă, dezvăluind o gropiță ironică:

— De altfel, nici nu știu de ce mai spun „mult“…

— Era așa de bătător la ochi? întrebă îngrijorat bătrânul băiețel.

— Nu, nu, stai liniștit. Mai deloc. Era aproape la fel de discret precum costumele lui Nounou…

Charles lăsă capul în jos. Zâmbetul ei îi ardea urechile.

— Știi, n-am îndrăznit să te întrerup mai devreme, când spuneai că el fusese singura ei poveste de dragoste, dar când am fost la cimitir zilele trecute și când am văzut literele alea portocalii care explodau ca un foc de artificii în mijlocul acelei… pustietăți, eu, care jurasem să nu mai plâng, îți mărturisesc acum că… Apoi a venit femeia aia oribilă de alături țâțâind din buze. Îl văzuse ea pe neisprăvitul ăla care făcuse asta și era de-a dreptul scandalos… Nu i-am răspuns. Ce putea

să înțeleagă băbăciunea aia? Dar mă gândeam: neisprăvitul ăla, așa cum îi spuneți, a fost iubirea vieții ei...

Nu mă privi așa, Charles, tocmai ți-am zis că nu mai vreau să plâng. M-am săturat de lacrimi... Și-apoi, ea n-ar vrea să ne vadă așa, ea ar...

Sopalin.

— Purta mereu o poză de-a ta în buzunar, vorbea tot timpul despre tine, niciodată n-a aruncat vorbe grele la adresa ta. Spunea că tu ai fost singurul bărbat din lume, bineînțeles, fără să-l punem la socoteală pe bietul Nounou, care s-a purtat cu ea ca un gentleman...

Spunea că, din fericire, te-a întâlnit pe tine și că astfel toți ceilalți sunt răscumpărați... Mai spunea și că, dacă Alexis s-a descurcat, asta s-a întâmplat datorită ție, pentru că atunci când erați mici tu te-ai ocupat de el mai mult decât ea... Că l-ai ajutat întotdeauna la teme și la audiții și că fără tine ar fi ajuns și mai rău... Că ai fost coloana vertebrală a unei case de țicniți și...

— Singurul lucru care... adăugă ea.

— Care ce?

— Care o mâhnea, cred, era că vă știa certați...

Tăcere.

— Haide, Sylvie, reuși să îngaime, să terminăm odată cu totul...

— Ai dreptate. N-o s-o lungesc... A plecat, așadar, de la spital fără zarvă. Se înțelesese cu conducerea să-i lase pe ceilalți să

creadă că pleca în concediu, dar nu s-a mai întors niciodată. Cu toții au fost cumplit de dezamăgiți că nu mai aveau ocazia să-i mărturisească admirația și dragostea lor, dar cum asta fusese alegerea ei… A primit în schimb scrisorile lor. Le-a citit pe primele, după care s-a oprit, mi-a mărturisit că nu mai putea. Să fi văzut toate astea… Era copleșitor… Mai întâi am început să ne sunăm din ce în ce mai rar și să vorbim din ce în ce mai puțin. În primul rând pentru că ea nu prea mai avea ce să povestească și apoi pentru că fiica mea a născut gemeni, iar eu am ajuns să fiu *foarte* ocupată! Și, mă rog, pentru că mă anunțase că se întâlnise cu Alexis și pentru că trebuie să-mi fi spus, în mod inconștient, că prelua el ștafeta. Că era rândul lui acum… Știi cum se întâmplă cu oamenii pentru care ți-ai făcut multe griji… Când situația pare să se îndrepte puțin, ești mulțumit că poți și tu să-ți tragi sufletul… Așa că am făcut și eu ca tine… Un fel de minimă socializare… Ziua ei de naștere, urările, anunțurile cu ocazia nașterilor, vederile… Încetul cu încetul timpul s-a scurs, iar ea a devenit o amintire a vieții mele de dinainte. O minunată amintire…

Iar apoi, într-o zi, una dintre scrisori mi-a fost trimisă înapoi. Am vrut s-o sun, dar telefonul îi fusese desființat. Bun. Trebuie să se fi dus după fiul ei pe undeva, prin provincie, iar acum sigur stătea cu o droaie de puștani în brațe… O să mă sune într-o bună zi, iar atunci o să ne împuiem una alteia urechile cu tâmpenii de babe senile…

N-a mai sunat niciodată. Ei… Asta-i viața… Dar iată că acum… trei ani, cred, eram în RER, iar în celălalt capăt al vagonului stătea o doamnă care se ținea foarte dreaptă. Îmi

amintesc că primul meu reflex a fost să-mi spun: Tare mi-ar plăcea să fiu și eu așa la vârsta ei… Știi cum se spune: „E un bătrân frumos“. O podoabă superbă de păr alb, nemachiată, o piele ca a maicilor, foarte ridată, dar încă proaspătă, zveltă și… s-a tras puțin înspre mine ca să facă loc să coboare cuiva, iar atunci am avut un șoc!

M-a recunoscut la rândul ei și mi-a zâmbit duios, de parcă nu ne mai văzuserăm din ajun. Am invitat-o să coboare la prima stație ca să mergem împreună la o cafea. Simțeam că nu era prea doritoare, dar, în fine… ca să-mi facă o plăcere…

Și, deși fusese cândva atât de vorbăreață, atât de… volubilă, a trebuit să-i scot vorba din gură cu cleștele ca să-mi spună câte ceva despre ea. Da, chiria se mărise prea mult și se mutase. Da, era un cartier puțin cam dur, dar descoperise acolo o solidaritate pe care nu o mai întâlnise nicăieri… Lucra într-un dispensar dimineața, iar în timpul care-i rămânea făcea voluntariat. Bolnavii veneau la ea ori făcea ea vizite la domiciliu… Oricum nu prea avea nevoie de bani… Era o lume a trocului: un bandaj în schimbul unei farfurii de cușcuș sau o injecție pentru o țeavă reparată… Deși părea ciudat de calmă, nici nefericită n-ai fi zis că e. Spunea că niciodată nu-și practicase meseria atât de bine… Avea senzația că mai este încă de folos, se supăra când i se spunea „doctor“ și șterpelea pe furiș medicamente de la policlinică. Toate medicamentele care mai aveau puțin și expirau… Da, locuia singură și… Și tu? mă întrebă. Și tu?

M-am apucat atunci să-i povestesc frecușul meu zilnic, dar după câteva momente mi-am dat seama că nu mă mai asculta.

Trebuia să plece. Era așteptată.

Iar Alexis? Oh… De data asta s-a posomorât puțin… El locuia departe, iar ea simțea că nora ei nu o prea avea la inimă… I se părea mereu că deranjează… Dar, mă rog, avea doi copii frumoși, o fetiță mare și un băiețel de trei ani, iar asta era cel mai important… Erau cu toții bine…

Ajunseserăm din nou pe peron când am întrebat-o dacă mai știa ceva despre tine. Și Charles al tău ce mai face? Atunci a zâmbit. Ei bine, da. Sigur… Munceai mult, călătoreai prin toată lumea, aveai o firmă mare lângă Gara de Nord, trăiai cu o femeie superbă. O adevărată pariziancă… Cea mai elegantă dintre toate… Pe deasupra mai aveați și voi o fată mărișoară… Care de altfel îți semăna ca o picătură de apă…

Charles se clătină pe picioare.

— Dar… de unde șt…

— Nu știu. Îmi închipui că nu te-a scăpat niciodată din ochi.

Din chipul lui nu mai rămăsese decât o încleștare spasmodică.

— Am coborât la stația următoare cu totul răvășită și… ultima dată când am mai primit vești despre ea a fost în ziua în care m-au anunțat că înmormântarea ei urma să aibă loc în ziua următoare.

Nu a fost Alexis cel care mi-a dat de știre, ci una dintre vecinele cu care se înțelesese bine și care dăduse peste numărul meu prin lucrurile ei…

Își strânse puloverul în jurul trupului.

— Iată-ne ajunși la ultimul act… Era un frig de crăpau pietrele, scena se desfășura cu câteva zile înainte de Crăciun, într-un cimitir jalnic. Nici un fel de ceremonie, nici un discurs, nimic. Până și tipii de la pompe funebre erau cam stânjeniți. Aruncau din când în când priviri neliniștite, ca să vadă dacă nu cumva cineva avea să ia cuvântul, dar nu. Așa că, până la urmă, după ceva vreme, s-au apropiat de ea, s-au prefăcut că se reculeg vreo cinci minute, cu mâinile încrucișate în dreptul prohabului, după care au coborât corzile, pentru că în fond pentru asta erau plătiți.

M-am mirat că nu te-am văzut acolo, dar fiindcă îmi spusese că plecai în tot felul de călătorii…

În fața mea nu era aproape nimeni. Una dintre surorile ei, cred, care părea că se plictisește de moarte și care își tot butona mobilul, Alexis, soția lui, un alt cuplu și un bărbat destul de în vârstă care plângea cu lacrimi de crocodil și… ăștia erau cam toți.

Dar în spate, Charles, în spate… Cincizeci-șaizeci de persoane… Poate chiar mai multe… Femei multe, o grămadă de copii, unii mici de tot, adolescenți, lungani nătărăi care nu știau ce să facă cu mâinile. Bătrâne, bătrâni, costume de duminică, buchete de flori, bijuterii superbe și zorzoane pe bluzele cu marca la vedere, ologi, unii desfigurați de cicatrici, alții… De toate felurile, toate vârstele, toate nivelurile… Presupun că erau toți cei pe care trebuie să-i fi alinat cândva…

Ce adunătură… Și totuși nici măcar un sunet, nici un bocet, o tăcere incredibilă, dar când groparii s-au îndepărtat, s-au pornit cu toții să aplaude. Îndelung, îndelung…

A fost prima dată când am auzit aplauze într-un cimitir, iar în clipa aceea am simțit că mi-e îngăduit să plâng: își primise omagiul… nu știu ce altceva mai grăitor ar fi găsit de spus un preot sau vreun vorbitor improvizat despre ea…

Alexis m-a recunoscut și mi s-a prăbușit în brațe. Plângea în așa hal, că nici nu prea am înțeles ce bolborosea. În mare că nu fusese un fiu bun și că nevrednic a rămas până la capăt. Mi-am băgat iar mâinile în buzunare, era frig și era puțin cam prea simplu. Nevastă-sa mi-a aruncat un zâmbet înțepat și a venit să-l dezlipească de haina mea. Apoi am plecat, pentru că… nu mai aveam nimic de făcut acolo… Dar în parcare o femeie m-a strigat pe nume. Ea era cea care mă sunase… Mi-a spus: haideți să bem ceva cald. Mă rog, dacă o priveai mai cu atenție îți dădeai repede seama că la viața ei îi plăcuse să mai bea și altceva… De altfel și-a și comandat un pahar de *pastis*.

Ea mi-a povestit ultimii ani ai lui Anouk. Tot ceea ce făcuse pentru oamenii ăștia și nu numai! N-au putut să vină cu toții! N-au încăput în mașina fiului lui Sandy! Care pe deasupra nici măcar nu era mașina lui…

N-am de gând să mă lungesc prea mult, o cunoști la fel de bine ca mine… Îți închipui… Doamna asta avea niște probleme de… ăăă… exprimare, dar la un moment dat a spus o chestie foarte drăguță: „femeia asta, vrau sî zâc, mmm ave o inimî di aur, asta vrau sî zâc…“

Zâmbete.

— Cum a murit? am întrebat-o. Dar nu mai era în stare să vorbească. Toate astea o întristau prea tare. Apoi, dintr-odată,

am simțit că s-a făcut curent în spatele meu și a urlat: „Jeannot! Vino s-o saluți pe doamna! E o prietenă de-a lui Anouk!“.

Era mironosița mea de mai devreme, cu batista ei mare cât o cârpă de bucătărie și boneta ei de la Crucea Roșie, modelul 14-18. Mi-a zâmbit ștrengărește și mi-am dat seama pe dată că trebuie să fi fost ultima ei jucărie… Un tip care părea la fel de imprevizibil ca Nounou. În orice caz, la fel de bine costumat… Încântată… S-a așezat în fața mea, iar cealaltă s-a dus să-și înece amarul mai aproape de bar. Simțeam că și el ar fi vrut să se descarce, dar eram obosită. Îmi doream să plec, să fiu în sfârșit singură… Așa că am trecut la fapte: *până la urmă* ce se întâmplase? Atunci am aflat, în timp ce televizorul și aparatele de joc urlau, că frumoasa noastră Anouk, cea care-și închinase viața încercării de a-i pune bețe-n roate morții, o atrăsese până la urmă asupra sa.

De ce? Nu știa. Poate din mai multe pricini…

Două zile pe săptămână lucra la Pain de l’amitié, o alimentară socială numai pentru nevoiași, unde se vindea mâncare la prețuri de nimic. O „clientă“ venise cu droaia ei de plozi și nu voia să cumpere carne pentru că animalele nu fuseseră ucise după cum cerea religia ei, nici banane pentru că aveau niște pete negre, nici iaurturi pentru că expirau a doua zi, iar după un „să știi că te plesnesc de nu te vezi“, Anouk, cea atât de amabilă de obicei, s-a pus pe urlat.

Că era normal ca săracii să fie săraci fiindcă erau într-adevăr proști făcuți grămadă, că ce rost mai aveau tâmpeniile alea cu abatorul când copiii erau palizi și deja anemici?! Că dacă îl mai lovești o singură dată, târâtură ordinară, o singură dată, mă

auzi?, *te omor*. Și cum vine asta să ai un celular nou-nouț și să fumezi de zece euro pe zi, când micuții tăi n-au nici măcar șosete în toiul iernii? Ce e vânătaia aia de-acolo?! Câți ani are copilul ăsta? Trei? Cu ce l-ai lovit, nemernico, de i-ai lăsat așa un semn? Zi!

Cealaltă a plecat înjurând-o, iar Anouk și-a dat jos șorțul. A spus că s-a terminat. Că nu se mai întoarce. Că nu mai putea.

Dar a mai fost ceva, a șoptit voinicul... Jeannot, faptul că era deja 15 decembrie, iar fiul ei n-o invitase încă să-i viziteze de Crăciun, așa că nu știa dacă să mai păstreze cadourile pentru nepoței sau să le trimită prin poștă. Era o prostie, dar pe-atunci chestia asta nu-i dădea pace deloc... Și-apoi, mai era și puștoaica aia... nu mai știu cum îi zicea... una pe care o ajutase mult în legătură cu școala și treburi din astea, îi găsise chiar și un stagiu la primărie pentru ca, într-o bună zi, fata s-o anunțe că rămăsese însărcinată... La șaptesprezece ani... Atunci Anouk i-a spus că nu mai avea nici un rost să mai treacă pe la ea dacă nu avorta și...

Vreți să vă spun de ce-a murit? A murit de descurajare. Iată de ce-a murit. Joëlle a găsit-o, mi-a făcut semn din bărbie spre doamna „să bem ceva cald“. În casă nu mai avea nimic. Nici o mobilă. Nimic, nimic... Mi s-a zis după aceea că donase totul săracilor. Mai rămăsese doar un fotoliu și, știți, chestia aia cu apă care curge... O fântână? Nu, nu, o chestie de spital, dar știți, cu un furtunaș... O perfuzie? Asta e! Poliția a zis că s-a sinucis, dar doctorul a spus că s-a eutanasiat, mai degrabă... Și, fiindcă Joëlle plângea, a asigurat-o că n-a suferit, că a adormit doar. Așa că oricum... Asta e...

— Dar dumneavoastră, dumneavoastră… I-ați fost prieten?

— Mda, putem spune și așa, dar știți, eram în primul rând asistentul ei… Mergeam cu ea în vizită, îi căram trusa, ce mai…

Tăcere.

— Acum o să fie mai scump…

— Cum adică?

— Păi cu doctorul…

Sylvie se ridică. Aruncă o privire spre pendulă, puse o oală cu apă la fiert, după care, cu ochii în gol, continuă încet de tot:

— Pe drumul de întoarcere, în ambuteiaje, mi-am amintit niște cuvinte pe care mi le spusese cu o mie de ani în urmă, pe când ne văitam prin vestiare după o zi de muncă din cale-afară de grea: „Știi ceva, iubire… meseria asta are un singur avantaj: ne va permite să murim fără să-i mai deranjăm prea mult pe ceilalți…“

Ridică privirea:

— Iată, dragul meu Charles, acum știi tot atât ca și mine…

Începu să se foiască și își dădu seama că venise timpul s-o lase în pace. Nu îndrăzni s-o îmbrățișeze.

Fugi după el pe scări

— Stai puțin! Am ceva pentru tine…

Îi întinse o cutie înfășurată cu scotch gros, pe care prenumele lui era scris cu majuscule.

— Tot bătrânelul ăla… M-a întrebat dacă nu îl cunoșteam pe un oarecare Charles și a scos chestia asta din haină. Acasă la ea, mi-a zis, nu au mai găsit decât o geantă mare pentru fiul ei, în care se aflau cadourile copiilor, și asta…

Charles o strânse bine la subsuoară și o porni la drum ca un zombie. Drept înainte. Strada Belleville, cartierul Temple, piața Republicii, Turbigo, Sébasto, Halles, Châtelet, Sena, Saint-Jacques în vizor și ajunse din întâmplare în Port-Royal, iar când simți că era în regulă, că oboseala fizică începea să învingă tresăririle sentimentelor, fără să încetinească pasul, scoase brelocul și alese cheia cea mai delicată pentru a rupe scotch-ul.

Era o cutie de pantofi pentru copii. Băgă brelocul la loc în buzunar, se împiedică de un stâlp, își ceru scuze și ridică în cele din urmă capacul.

Praful, moliile sau pur și simplu timpul își puseseră pecetea lor blestemată dar, cu toate astea, tot o recunoscu. Era Mistinguett, porumbița împăiată a lui Nou…

Dar ce mai…?

Avea doar un singur gând: să ducă la piept cutia și s-o strângă cât mai tare cu putință. Apoi, nimic.

Nimic nu i se mai putea întâmpla.

Cu atât mai bine. Oricum era prea obosit ca să mai continue.

1. *École Nationale des Ponts et des Chaussées* – una dintre cele mai prestigioase şcoli de ingineri din Paris. (n.r.)

2. Melodie celebră a cântăreţului francez Michel Polnareff. (n.r.)

14

Mocnea un foc sub obrajii lui. Închise ochii, se simți bine.

Din păcate, începuseră deja să-l plictisească. O grămadă de oameni.

Nu l-am văzut! Nu l-am văzut! Numai din cauza benzilor ăstora noi de tot rahatul! Câți oameni mai așteaptă să moară idioții ăștia? Dacă vă spun că nu l-am văzut! Și-apoi, țineți cont că nici el nu era pe trecere! Of, fir-ar să fie... Nu l-am văzut...

Domnule? Domnule?

Sunteți bine?

El zâmbea.

Mai duceți-vă cu toții dracului...

Chemați pompierii, auzi o voce. Ei bine, nu. Hotărî să se ridice.

Nu la spital.

Nu-i mai trebuia...

Întinse mâna, se sprijini de un braț, apoi de un al doilea, se lăsă ridicat, arătă înspre cutie, mulțumi dând din cap și, astfel purtat, șchiopătă până la trotuarul celălalt.

Mișcați-vă puțin brațul ca să vedem... Acum celălalt... Și picioarele... La față s-a lovit cam rău... Da, dar șocul, nu se știe... Urmările nu se văd imediat... Vomită sau nu? Totuși nu-l atingeți prea mult. Nu vreți să chemăm pompierii? Pot să vă

duc la urgențe… Haideți! Sunt doi pași până la Cochin! Sunteți sigur? N-ar trebui să-l lăsăm așa, nu? Ce spune?

Spune că e sigur.

Atunci roiul o roi. Un mort care până la urmă nu moare nu prea mai e interesant.

Și-apoi… dacă nu se lasă cu nici o încurcătură, nu se mai încurcă nici lumea cu tine. Totuși un bun cetățean se oferi să-i noteze numărul plăcii matricole a șoferului și să depună mărturie în fața celor de la asigurări.

Charles își strângea cutia la piept și dădea din cap de la dreapta la stânga.

Nu. Mulțumesc. Era doar puțin zdruncinat. O să treacă. Nici o problemă.

Singurul care rămăsese lângă el pe bancă era un soi de boschetar. Nu că ar fi avut vreun merit, se plictisea doar.

Charles îl întrebă dacă are o țigară.

Aplecându-se către flacără i se păru că mai avea puțin și leșina. Se lăsă la loc pe spate cât mai încet cu putință, își trecu limba peste buze ca să nu murdărească filtrul și trase un fum prelung, un fum liniștitor.

După ceva vreme, o oră poate, îngerul său păzitor întinse mâna.

Îi arăta vitrina unei farmacii.

Micuța laborantă, Géraldine, așa cum scria sub sânul ei, scoase un țipăt când îl zări. Șefa veni în grabă, îl rugă să ia loc pe un scaun și îl chinui cu mii de delicii.

Euforia caduceului…

Noul său prieten stătea în fața vitrinei și ridica degetul mare pentru a-l îmbărbăta.

Noului său prieten îi plăcea tare mult Géraldine…

Charles se strâmbă tot timpul. Chipul lui, sau ceea ce mai rămăsese din el, fu curățat de cruste, spălat, dezinfectat, cercetat, comentat și apoi acoperit cu mici pansamente cicatrizante.

Se ridică sprijinindu-se de o vitrină, șchiopătă până la casă, se lăsă îmbălsămat cu tot felul de alifii în schimbul promisiunii de-a merge la un doctor, minți, mulțumi, plăti și se întoarse să înfrunte lumea.

Vechiul său prieten dispăruse. Se târî până la o cafenea, minunându-se câte priviri fugare atrăgea.

Patronul barului nu era însă la fel de sensibil. Văzuse el destule la viața lui…

— Ei, care-i treaba? glumi. Te-a călcat autobuzul în dimineața asta?

Charles zâmbi și el, atât cât îi dădea voie durerea:

— O furgonetă…

— Ei… Data viitoare o să vă iasă mai bine…

Un funcționar. Un funcționar parizian care avea umor… Ce minunăție…

Își oferi o cinzeacă în cinstea descoperirii.

— Uitați! V-am pus un pai… Ce? Foame? Nicole! Adu încoace un piure pentru domnul!

Iar Charles, cu fundul pe jumătate scurgându-se de pe taburetul de la bar, abia ciuguli din bucatele menite să-l mai întremeze un pic, în timp ce-l asculta pe domnul Nicole înșiruindu-i pomelnicul tuturor răniților, striviților, schilodiților, șchiopilor, morților și a altor amputați pe care poziția sa bună (colț cu o mare intersecție, exact ce-i trebuia pentru afacerea sa) îi permisese să-i contabilizeze în douăzeci și cinci de ani de veghe neîntreruptă.

— Cred că și am pe undeva o petiție împotriva tâmpeniei ăsteia cu autobuzele pe contrasens, vă interesează?

— Nu.

Înainta cu greu, ținându-și cutia într-o mână, iar piciorul cu cealaltă. Era pierdut.

Desigur, nu pe strada Monge, dar…

Fără să stea nici o clipă pe gânduri, formă numărul lui Laurence, duse aparatul la ureche și așteptă.

Robotul.

Se întoarse și deschise ușa unei agenții de închirieri de mașini prin fața căreia trecuse cufundat în gânduri în urmă cu vreo cinci minute.

Îl liniști pe vânzător, nu era nimic grav, doar o ușă de sticlă care se spărsese. Aa…, spuse celălalt ușurat, păi la fel a pățit și colegul meu… În trei locuri l-au cusut. Charles ridică din umeri. Cam fandosit, colegul…

În ultima clipă genunchiul umflat îl făcu să se răzgândească:

— Stați puțin, dați-mi mai degrabă una care să aibă o cutie automată…

Stăpânindu-și lacrimile de durere, se sui la volanul unei mașini citadine de categoria A, își verifică agenda, ajunse la pagina căutată, aranjă oglinda retrovizoare și își dădu seama că Elephant Man[1] îi era tovarăș de drum.

Îi fu recunoscător pentru această companie… neașteptată, o luă la stânga și se îndreptă spre ieșirea spre Orléans.

Semaforul tocmai se făcuse verde. O porni din nou la drum, aruncând o privire către panoul de bord.

Dacă totul avea să meargă bine, la ora cinei avea să ajungă la Alexis.

Își înăbuși un zâmbet, pentru că durerea era deja prea puternică, dar asta îi dicta inima.

1. Joseph Carey Merrick (1862-1890) – cetăţean britanic cunoscut sub numele de „Elephant Man“ din cauza înfăţişării sale înspăimântătoare, provocată de o malformaţie congenitală. (n.r.)

III

1

La început, a fost ușor, luase o hotărâre.

Pleca din oraș, conducea cu viteză, nu mai respecta distanța de siguranță.

Nu știa ce îl aștepta, dar nici nu se temea. Nu îi mai era frică de nimic. Reflexia chipului său ori a ceea ce-i ținea loc de chip în oglinda retrovizoare, oboseala și imaginea pe care o avea în fața ochilor, femeia aceea conștiincioasă care își caută vena, înfige în ea un ac lung, îl fixează cu grijă, desface pentru ultima oară pumnul, își scoate garoul și verifică debitul morții înainte de-a se așeza în singurul fotoliu al unui apartament gol… Ce… Nu. Era blindat.

Între două parapete, reuși să dea de secretara lui și să-i lase un mesaj lui Laurence.

— Foarte bine, atunci contramandez. Rămâne pentru luni seara… Avionul decolează la 19: 45. Cred că am reușit să v-o iau înainte… Am deja codul biletului, aveți cu ce să scrieți? îl întrebă cea dintâi.

— Am primit mesajul tău, îl sunase într-un târziu și cea de-a doua, știi, chiar pică bine, pentru că oricum îi aveam pe coreeni pe cap în weekendul ăsta… (Nu, nu știa.) Pentru că tot te-am prins, ia zi, sper că n-ai uitat de Mathilde? Îi promiseseși că o

conduci la aeroport luni… Cred că pe la începutul după-amiezii, te mai sun eu ca să-ți spun… (Sălile de așteptare de la Air France, a doua sa patrie…) Cum facem cu banii de buzunar? Ți-au mai rămas cumva niște lire?

Nu. Nu. Nu uitase. Nici de fata lui, nici de Howard.

Charles nu uita niciodată nimic. De altfel ăsta era călcâiul lui Ahile pentru el… Ce spunea Anouk? Că era inteligent? Nicidecum… Avusese atât de des ocazia să lucreze cu minți din cale-afară de strălucite, încât nu mai putea nutri nici o speranță. Dacă de-atâția ani reușise să le adoarmă bănuielie și să-i păcălească pe cei din lumea lui, asta se datora tocmai memoriei sale… Reținea tot ce citea, vedea și auzea.

Azi ajunsese un om împovărat, încărcat, *loaded*, cum se spune în engleză, la fel ca și zarurile lor[1] atunci când trișează. Iar migrenele lui îngrozitoare, care pe moment îl lăsaseră în pace, înăbușite fiind de un văl de dureri mai… pregnante, nu aveau deloc o cauză organică. Erau mai degrabă o stupidă nesincronizare de natură informațională. Scrisoarea lui Alexis și furtuna pe care o dezlănțuise, copilăria, amintirile lui, Anouk, puținul pe care l-am aflat despre ea și tot ceea ce nu ne-a povestit, tot ceea ce a preferat să păstreze doar pentru el, pentru a o ocroti în continuare și pentru că e atât de pudic, acel surplus de emoții neprevăzute îi saturase, într-un fel, memoria. Chimie, molecule, un scaner poate…? Hai, hai, toate astea n-aveau nici o treabă. Era de datoria lui să recupereze fișierele.

Iată de ce se pregătea să oprească în fața unei bariere.

— Unde ești? întrebă Laurence.

— La Saint-Arnoult… Pe autostradă…

— Ce-i asta? Un șantier nou?

— Da, minți.

Ăsta era de fapt adevărul.

Dar, pe măsură ce orizontul lărgea, călătoria asta începea să-i pară fără rost. Ieșise din coloana de mașini din stânga și cugeta la umbra unui camion uriaș.

Instinctiv, în fața fiecărui panou ce indica ieșirea de pe autostradă, atingea în treacăt butonul de semnalizare.

Mă lasă memoria, spunea cu hotărâre. Țțț… țțț… Falsă modestie… o umbreluță confortabilă când te pregătești să înfrunți arșița… Să vorbim un pic despre el și să-i dăm celui care suflă și-n iaurt ce i se cuvine.

Charles devenise arhitect din întâmplare, ca un omagiu sau ca un semn de respect și pentru că desena extraordinar de bine. Bineînțeles că reținea ceea ce vedea și ceea ce auzea, dar era în stare să mai și ilustreze lucrurile astea. Cu ușurință. Natural. Pe o coală, în spațiu și în fața oricărui public. Chiar și privirile cele mai descurajante sfârșeau prin a-l aproba. Dar talentul ăsta nu era de-ajuns. Ceea ce contura atât de bine pe o foaie de hârtie erau gândurile lui, judecata sa limpede.

Era calm, răbdător și simplul fapt de-a gândi alături de el devenea un privilegiu. Chiar mai mult decât atât, un joc. Din lipsă de timp, refuzase întotdeauna numeroasele oferte de posturi de profesor, dar la agenție îi plăcea să se înconjoare de tineri. Anul ăsta fuseseră Marc și Pauline, mai înainte, genialul Giuseppe sau fiul prietenului său O’Brien. Toți acești studenți erau primiți cu brațele deschise în spațiosul sediu din strada La Fayette.

Era dur cu ei, iar volumul de lucru era imens, dar îi trata de pe picior de egalitate. Voi sunteți mai tineri decât mine, deci mai plini de viață, le trântea el din prima, așa că demonstrați-mi asta. Cum o să faceți?

Își găsea timp să-i asculte pe fiecare dintre ei și le demonta inepțiile fără să-i umilească vreodată. Îi încuraja să copieze, să deseneze cât se putea de mult, chiar și prost, să călătorească, să citească, să asculte muzică, să învețe din nou solfegiul, să viziteze muzeele, bisericile, grădinile și…

Se plângea de incultura lor crasă și, în cele din urmă, se uita la ceas și tresărea. Dar…? Vouă nu vă e foame? Bineînțeles că le era foame. Păi atunci? De ce mă lăsați să vă țin predici ca un tâmpit? Nu vi s-a spus că a trecut vremea mumiilor de la Beaux-Arts? Uite… Ca să mă iertați, direcția Terminus Nord[2]. Un platou de fructe de mare pentru cine are chef! Dar nu putea rezista, nici nu apucau bine să se așeze și să lase toți meniurile jos, că îi ruga să privească în jurul lor. Școala de la Nancy, Art Deco, noul minimalism, reacții împotriva Art Nouveau, epurarea formelor, linii sobre și geometrice, oțel cromat, bachelită, esențe prețioase și… și băiețelul de odinioară se ivea iar.

În front se auzeau suspine de ușurare.

În microuniversul lor era ușor să-l denigrezi. I se reproșa că ar fi… cum să spun… puțin cam prea *clasic*, parcă? În tinerețe suferise din cauza asta. Dar vorbele astea nu-i intraseră pe o ureche și îi ieșiseră pe cealaltă. Motiv pentru care se lipise de Philippe, băiatul ăsta mai… subiectiv, care nu se temea să dea răspunsuri afective în fața unor anumite situații date și pe care îl admira pentru intransigența, talentul și creativitatea sa.

Profesional, acest tandem funcționa bine, dar cel căutat de studenți era Charles.

Chiar și de mințile cele mai luminate. De vizionari, de înfrigurați, de cei care erau la rândul lor gata să moară de foame la picioarele propriei lor Sagrada Família.

Ăsta era Charles.

Bunul său simț, cumpătarea sa... Niciodată nu-i fusese prea clar. Când nu prea era în apele lui, se gândea că era întru totul fiul tatălui său și că de fapt nu ajunsese și nici nu avea să ajungă vreodată prea departe. Alteori pățea ca în dimineața aceea, cu câteva luni înainte, când era deja în întârziere și coborâse dintr-un taxi în mijlocul ambuteiajelor pentru a-și da seama dintr-odată că ajunsese în mjlocul Curții Pătrate a Luvrului, unde nu mai pusese piciorul de-o veșnicie, uitase de întâlnire, se oprise din alergat și-și trăsese sufletul.

Gerul, lumina, proporțiile acelea cu totul desăvârșite, sentimentul acela de putere lipsită de cea mai vagă dorință de-a zdrobi, acea urmă divină a mâinii omului... Făcuse o piruetă întrebând porumbeii:

— Ei? Al dracului de clasic, nu-i așa?

Dar fântâna asta absurdă... Își reluă drumul sperând că Lescot, Lemercier și toți ceilalți, de la înălțimea poziției lor, se mai distrau din când în când scuipând în ea.

Să nu lăsăm loc neînțelegerilor. Acești critici, de altfel *mainly* francofoni, puneau o etichetă sau încercau să pună o etichetă unei atitudini morale, unei dispoziții, dar în nici un caz calității

muncii sale. Prin însăși formația sa de inginer (slăbiciunea, handicapul ăsta, după cum ajungea să creadă în unele seri), obsesia pentru detaliu, perfecta cunoaștere a structurilor, a materialelor sau a oricărui alt fenomen fizic, reputația lui Charles nu mai putea fi de multă vreme știrbită de nici o bănuială.

Se regăsea pur și simplu în teoria genialului Peter Rice și în cea a lui Auden înainte de asta, teorie conform căreia, de-a lungul unui proiect, unii ar fi siliți să ia asupra lor ingrata sarcină a lui Iago al lui Shakespeare și să strângă în mod sistematic în frâiele rațiunii avântul năvalnic al pasiunii celorlalți.

Clasic? Hmm… Fie. Dar nu conservator. Nu. Drept dovadă, să convingă industria, promotorii, segmentul politic și marele public că ideile lor erau de sute, de mii de ori superioare tuturor acelor clădiri ordinare, dar împopoțonate cu brizbizuri postmoderne sau pseudoistorice ajunsese să fie pentru el cea mai grea încercare din meseria sa.

Și, astfel pătimind, se trezea *Perplex'd in the extreme*, ca să revenim la Othello.

Din fericire, de altfel, din fericire. Rolul era ceva mai scurt, dar…

Hei! Unde-ai ajuns bătrâne? tresări el intrând din nou în coloana din mijloc. Ce ne tot îndrugi acolo? De ce te-ai apucat dintr-odată să ne vorbești despre Rice și despre maur?

Scuze, scuze. Numai că, așa cum vă spuneam mai devreme, memoria a început s-o cam ia razna.

Evident.

Avea dreptate…

Ia amintește-ți.

Pentru ultima oară.

Când venise mai devreme și când văzuse toate socotelile cu care îți băteai capul în timp ce ea te îmbrățișa și te căina… Ea îți spunea că la vârsta ta chiar că îți petreci prea mult timp încercând să cuprinzi lumea într-o formulă. Știa, știa! Aveai să-i răspunzi că sunt studiile tale și așa mai departe, dar…

Dar?

Tăcu. Nu mai încercă să găsească argumente, era obosit. Următoarea ieșire de pe autostradă va fi cea bună.

Nu.

Te rog.

Revino-ți.

Nu te-am urmat până aici ca să faci cale-ntoarsă la Rambouillet.

De ce să cugeți atât? Să duci viața unui șef de atelier, să întocmești planuri, machete, să înalți, să calculezi, să anticipezi, să prevezi? De ce aceste veșnice servitudini? Spuneai mai devreme că nu-ți mai e frică de nimic…

Mințeam.

Ce te sperie?

Aș vrea să…

Da?

Bun. Să facem pe proștii. Să ne uităm în altă parte. La forma norilor, la primele vaci, la ultimul Audi, la câmpia din La Briganderie, la zborul acestui șoim, la prețul benzinei fără plumb după încă vreo 17 kilometri de mers, la…

Când eram mici, îi șoptea în continuare conștiința, și când ne ciorovăiam… ceeea ce se întâmpla foarte des, pentru că aveam amândoi un caracter tare afurisit, și când ne certam, presupun, pentru atenția și sărutările aceleiași femei, Nounou, ajuns la capătul răbdării și al amenințărilor în încercarea lui de-a ne împăca, sfârșea întotdeauna prin a-și căuta pasărea împăiată, care se umplea de praf pe frigider, îi băga în cioc ce găsea la îndemână, un mănunchi de pătrunjel, de cele mai multe ori, și o flutura pe deasupra boticurilor noastre îmbufnate:

— Grr, grr… Porumbelul păcii, puiuții mei… Grr…

Iar noi pufneam în râs. Or, dacă râdeai împreună cu celălalt însemna că nu mai erai supărat, așa că… iar… Iar cutia de pantofi stătea acolo, pe locul mortului și…

Ni se rupe de benzina fără plumb. Mașinile de închiriat merg încă pe motorină, nu? Cum? Poftim? Ai spus ceva?

Se ridică, desfăcu centura, oare… Oare nu exista și puțină speranță în perfuzia aia nenorocită? Oare nu era pe cale să ne supraestimeze, să ne pună încă o dată la *încercare*?

N-o să ne lase niciodată în pace cu dragostea asta exagerată de care eram deja atât de…

A, da? Totuși, 1,22 euro… Știi ceva, Balanda, ne cam plictisești cu pălăvrăgeala asta: cu superinteligența ta, cu

citatele tale în original, cu disciplina ta, cu studenții tăi, cu ingeniozitatea ta, cultura și cu toate bazaconiile astea ale tale. Știi că am da fără nici o ezitare toată flecăreala asta pe o frază cu cap și coadă?

Se încruntă, își aprinse o țigară, așteptă ca nicotina să-i pătrundă până-n măduva oaselor și în cele din urmă își recunoscu durerea:

„Mi-aș dori să nu fi murit în zadar".

Ei bine, așa da! Haideți, e în regulă. Respirați. Asta e. Ai pus în cuvinte chestia asta.

Ce zici? Acum știi care-i proiectul tău, nu? Atunci condu mai departe. Condu, taci și, îmi pare rău, dar nu mai respira în halul ăsta. N-ai de unde să știi, dar ai o coastă ruptă.

Da, dar, dacă mi se întâmplă...

Taci, am spus. Dă-i drumul.

Și pentru că nu putea să fie sigur de el, cel puțin în privința asta, întinse, au, brațul până la banda FM.

Între două reclame idioate, un cântăreț pop se apucă să behăie cu o voce pițigăiată *Relax, take it easy* de vreo zece ori la rând.

Iii-iiiiiii-zi.

Bine, bine. Am înțeles.

Își căută ochelarii de soare, îi dădu jos de îndată, prea grei, prea multe răni, închise torpedoul, stinse radioul.

Mobilul începu să-i vibreze. Aceeași soartă.

Un porumbel mâncat de molii și un șchiop desfigurat la volanul unei mașini japoneze minuscule – nici că se putea imagina ceva mai bun pe post de arcă a lui Noe și totuși, și totuși… Se desfăta pe furiș sub pansamentele Steri-Strip.

După el potopul.

*

Ieși de pe autostradă, apoi de pe șoseaua națională și în scurt timp și de pe cele județene.

Atunci își dădu seama, pentru prima dată după multe luni, că Pământul se învârtea în jurul Soarelui și că, da, trăia într-o țară supusă ritmului anotimpurilor.

Propria sa toropeală, lămpile, neoanele, lumina monitoarelor și diferențele de fus orar, totul uneltise pentru a-l face să uite. La sfârșitul lunii iunie, începutul verii, deschise larg geamurile și trase în piept mireasma primului său fân.

O altă revelație, Franța.

Atâtea peisaje într-o țară așa de mică… Și ce de culori… Acea nemaipomenită paletă care varia, contrasta și se contura limpede în funcție de regiuni și de materialele lor de construcție… Cărămida, țigla plată și maro, nuanțele calde de la Sologne. Pietrele ce purtau patina vremii, cele lucioase, cărămiziul nisipului din râuri… Apoi Loara, ardezia și tuful vulcanic. Nesfârșitul joc al griurilor și al albului lăptos al fațadelor… Fildeșul și borangicul din lumina aceea a după-amiezii târzii… Acoperișurile albăstrui scoase în evidență de

roșul cărămiziu al buștenilor din șemineuri… Culoarea tâmplăriei, de cele mai multe ori deschisă sau puțin mai aprinsă, în funcție de imaginația și de vopseaua rămasă pe fundul borcanului proprietarilor…

Și curând, o altă regiune, cu alte cariere și alte pietre… Șistul, ardezia, gresia, lava vulcanică și chiar și granitul în anumite locuri. Alte pietre de zidărie, alte combinații, alte podoabe, alte acoperișuri… Aici acoperișurile cu jgheaburi le vor înlocui pe cele triunghiulare, acolo iernile vor fi mai grele, iar sătenii se vor strânge mai tare unul într-altul. Tot acolo tocurile și lintourile vor fi lucrate mai grosolan, iar nuanțele vor fi mai…

Acum ori niciodată Charles avea nemaipomenita ocazie de-a evoca remarcabila muncă a lui Jean-Philippe Lenclos și a Atelierului său, dar, mă rog… Fusese avertizat să nu mai aducă vorba despre asta, așa că… Așa că păstra pentru el tot calabalâcul acesta, legăturile, *referințele* și începea să conducă din ce în ce mai încet. Întorcea capul strâmbându-se, mușca din bordură, trăgea brusc de volan, intra pe povârnișuri și traversa satele minuscule, atrăgând toate privirile asupra lui.

Supa dădea în clocot. Venise vremea să mai rărească din mușcate, din bănci și din scaunele trase în dreptul fațadelor, care încă mai păstrau căldura soarelui. După ce trecea, dădeau din cap și-l comentau până la următoarea apariție care avea să le dea lumea peste cap.

Cât despre câini, aceștia abia catadicseau să ciulească o ureche. Lăsau puricii și parizienii să alerge…

În mijlocul naturii Charles nu era bun de nimic. Crânguri, garduri vii, codri, câmpii, livezi, pășuni, dealuri, boscheți, poteci, liziere, toate cuvintele astea îi erau cunoscute, dar n-ar fi fost în stare să le recunoască pe o hartă topografică… Nu construise niciodată nimic departe de orașe și nu-i venea în minte nici o carte după care s-ar fi putut orienta, cei de la Lenclos „limitându-se“, de exemplu, la habitat.

Oricum, pentru el „la țară“ însemna doar atât: locul unde se ducea să citească. În fața unui șemineu în timpul iernii, rezemându-se de un trunchi primăvara și la umbră vara. Tatonase totuși terenul… Când, copil fiind, mergea la bunici împreună cu Alexis, în perioada de glorie a domnului Canut, apoi mai târziu, când Laurence îl căra după ea la câte unul din prietenii lor la… *reședințele lor de vară*…

Amintirile unor weekenduri prea puțin exotice, când i se cerșeau întruna sfaturi, devize, păreri și dărâmarea unor bucăți de ziduri. Strângea atunci din dinți, cercetând ochiurile hidoase de geam, deschizăturile criminale, piscinele cu totul nelalocul lor, pivnițele zăvorâte și pe țăranii aceia în haine de duminică, asortați din cap până-n picioare, care purtau cizme acoperite cu un noroi rafinat.

Dădea răspunsuri vagi, era greu de spus, ar trebui să vadă, iar el nici nu cunoștea bine regiunea, apoi, după ce dezamăgea conștiincios toată acea lume măruntă, pleca, însoțit de cărțile lui, în căutarea unei văgăuni în care să-și facă siesta.

Că tot vorbeam de văgăună! Ajunsese la ea – panourile dispăruseră, la fel și indicatoarele, sătucuri-fantomă, o șosea

năpădită de buruieni și, drept unică escortă, o ceată zglobie de iepuri.

Ce căuta fiul lui Miles Davis în văgăuna asta?

Și de altfel pe unde era?

Agenda și GPS-ul nu-i mai erau de nici un folos. Unde se afla D73? Și de ce nu terminase de traversat pustietatea asta al cărei nume nu-l mai găsea scris pe nicăieri?

Anouk…

Încotro mă porți?

Mă vezi acum? Cu rezervorul și cu burta goale, de-a dreptul părăsit în fața unei răscruci ce nu vestește nimic în afară de lemn de foc peste 8 kilometri și focuri deja stinse ale Sfântului Ioan[3]?

Tu unde ai merge dacă ai fi în locul meu?

Drept înainte, nu-i așa?

Hai…

Ajuns în satul următor, coborî geamul.

Se rătăcise. Marcy? Manery? Margery poate? Numele astea le spuneau ceva?

Nu.

Dar D73?

A! asta da. Era șoseaua aia, faceți stânga la ieșirea din orășel, treceți de râu, iar după atelierul de tâmplărie, o luați imediat la dreapta…

O doamnă i-a spus:

— Nu cumva domnul din Oise caută Marzeray?

Iar atunci, trebuie să recunoaștem, Charles se simți pentru o clipă tare singur. Ce…

Îi lăsă bietului său creier grija unui zâmbet tâmp pentru a ieși din încurcătura asta.

Mai întâi, Oise trebuie să fi scris pe plăcuța lui de înmatriculare, nu observase când luase mașina, dar să zicem că așa era, apoi cum se scria Marzer [ε]? Cu un *y* la sfârșit? Un *M* și un *y* rămase neșterse la pagina din 9 august erau singura lui certitudine. Încercă să mai citească o dată, dar nu, în afară de sfântul sărbătorit în ziua aceea, nu se putea desluși nimic. Cât despre sfântul în chestiune, ah, să mori de râs, nu alta.

Se concentrară, dezbătură o bună bucată de vreme, aprobară. Merge și un i grec.

Puneau niște întrebări cam trăsnite locuitorii din Zoiseux…

— Dar… Mai e mult până acolo?

— Păi… Vreo douăzeci de kilometri…

Douăzeci de kilometri pe parcursul cărora volanul începu să-i scape din ce în ce mai des, iar cutia toracică să-l doară din ce în ce mai tare. Douăzeci de kilometri foarte lungi, care îi confirmară următorul lucru: ajunsese de nerecunoscut.

Când clopotnița din Marzeray se ivi în zare, trase pe dreapta.

Se târî, se pișă pe mărăcini, respiră, suferi, suflă, își descheie cămașa, o apucă de guler cu vârful degetelor și o flutură ca s-o

usuce. Își șterse fruntea cu brațul. Zgârieturile îl usturară, inul îi roase pielea. Mai respiră o dată, Doamne în ce hal puțea, se încheie la loc, își trase pe el sacoul și respiră pentru ultima oară.

Începură să-i ghioräie mațele. Le era de fapt recunoscător, dar le luă la rost din principiu. La naiba, nu-și aleseseră deloc bine momentul! Ce voiau? O friptură? Nici n-ai unde s-o bagi, tâmpitule. Ai ajuns numai piele și oase, vezi bine…

Da… Cam așa ceva… O halcă de friptură gustoasă alături de Alexis… Ca să-i facă plăcere… *Mâncați, băieți, mâncați, vine apoi și restul…*

Singura lui problemă (iar?! începea să se sature de ăsta…) era stomacul.

Care ajunsese deja în piuneze…

Așa că fumă.

Ca să-i mai treacă.

Se așeză pe capota călduță, pufăi pe îndelete, își mări riscurile de impotență și afumă tot felul de gângănii. Își amintea totuși cât se chinuise… Era tare cinic pe-atunci. Spunea că renunțarea la țigări era singura mare aventură care le mai rămăsese lor, unor occidentali prea bine hrăniți. Singura.

Acum nu mai era cinic.

Se simțea bătrân, bântuit de moarte, dependent.

Își deschise mobilul ca să vadă. Dar nu. Nu mai avea semnal.

1. În engleză, sintagma *loaded dice* desemnează zarurile măsluite.
2. Braserie celebră, situată în faţa Gării de Nord din Paris. (n.r.)
3. În original *feux de la Saint-Jean* – sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul. (n. r.)

2

Când ajunse în fața primăriei, deschise la pagina din 10 august: Alexis locuia în Clos des Ormes, îl căută ceva vreme, iar în cele din urmă apelă din nou la Radio Șanț:

— Oo… E mai departe… Sunt casele noi de după cooperativă…

„Casele noi“, pe moment nu-i picase fisa, dar asta însemna împărțirea pe loturi, în limbajul folosit de pleava societății. Începea bine… Exact ce-i plăcea cel mai tare… Clădiri de rahat, tencuială de doi bani, jaluzele orizontale, cutie de scrisori făcută la serie și felinare cu abajururi de prost gust.

Și cel mai grav era că gunoaiele astea costau o grămadă de bani.

OK, mai scurtează. Numărul 8 spuneai?

Tuia, un grilaj pretențios și o poartă de fier Lapeyre medievală. Nu mai lipseau decât leii din vârful fiecărui stâlp… Charles își netezi buzunarele sacoului și trase zăvorul.

Un căpșor blond se ivi în spatele ușii cu geam.

Niște brațe îl îndepărtară.

Bun…

Apăsă din nou pe afurisita aia de sonerie.

O voce de femeie îi răspunse:

— Da?

Nu! Era oare cu putință? Aveau interfon? Nu-l zărise. Interfon? Aici? Într-una din cele mai sălbatice regiuni ale Franței? Intrată în categoria parcurilor naturale cu toate tâmpeniile aferente? A patra casă dintr-o scorbură nenorocită care n-avea mai mult de zece locuințe? Un interfon? Dar… Ce însemna asta?

— Cine sunteți? repetă… aparatul.

Charles aruncă un ia mai du-te dracului, dar formulat puțin altfel:

— Charles. Un prie… un fost prieten de-al lui Alexis…

Tăcere.

Își imagina cu ușurință stupefacția, zarva pregătirilor pentru luptă din casă însoțită de câte un „Ești sigură?“, „Ai auzit bine?“. Ridică din umeri, se înfășură într-un fel de văl sublim și așteptă să se deschidă poarta (automată?), care avea să-l împroaște cu noroi pe Moise.

Rateu.

— Nu e acasă…

Bun… Vorba dulce mult aduce etc. De partea cealaltă se afla o acritură, să nu ne pierdem cumpătul și să scoatem artileria grea:

— Sunteți Corinne, nu-i așa? o linguși. Am auzit multe despre dumneavoastră… Mă numesc Balanda… Charles Balanda…

Ușa de la intrare (lemn exotic, model Cheverny, sau poate Chambord, gata să pozeze, cu stinghii cu aspect de plumb integrate în geamul dublu și cu rost termoizolant integrat) se deschise, dând la iveală un chip, ăă… mai puțin cochet.

Ea îi întinse brațul, mâna, lăboanța și, încercând să-i zâmbească pentru a o mai îmblânzi, înțelese de ce era așa crispată: din cauza mutrei lui. Mutra lui era de vină.

Și totuși… El uitase încă de-atunci… Dar avea pantalonii găuriți, sacoul sfâșiat și cămașa pătată de sânge și de betadină…

— Bună ziua… Mă scuzați… Eu… În fine… Am căzut dimineața asta… Vă deranjez cumva?

— …

— Vă deranjez?

— Nu, nu… Trebuie să vină și el dintr-o clipă într-alta… Apoi, întorcându-se spre băiat: Hai, treci imediat în casă!

— Perfect… O să-l aștept…

În mod normal ea ar fi trebuit să spună: „Dar, vă rog, intrați“ sau „Nu vreți să serviți un pahar cu ceva până se întoarce“ sau… însă repetă și ea același „Perfect“, doar că pe un ton ceva mai sec, și intră din nou în căsuța ei de zidar.

Autentică.

Și de calitate.

Iar Charles făcu puțină antropologie.

Hoinări prin Clos des Ormes.

Compară stâlpii aceia goi pe dinăuntru, dar grunjoși, în genul granitului neșlefuit pe de-a-ntregul, balustradele alea de 10 euro metrul, pavajul tocit în uzină, dalele din beton vopsit ce

imitau culoarea pietrelor, grătarele grandioase, mobila de grădină din esențe rășinoase, toboganele fosforescente, sacii de gunoi din poliester, ușile de la garaj la fel de mari precum cele ale așa-zisei „locuințe“, acele…

Ce de țăr…

Nu, nu mai era cinic. Devenise snob.

Se întoarse. În spatele mașinii sale se oprise o alta. Încetini, simți că îi înțepenește și mai tare piciorul, același blondin țâșni din grădină, urmat de un bărbat care trebuie să fi fost tatăl lui.

Și în clipa aceea – dacă stăm bine să ne gândim e de-a dreptul covârșitor, dar acum nu mai gândim, constatăm doar – primul gând care îi veni în minte lui Charles după toate șocurile fu:

„Ticălosul. N-a chelit deloc…“

Covârșitor.

Dar până la urmă…. Ce-și închipuise?

Viori? Un cadru derulat cu încetinitorul? Atmosferă încețoșată?

— Deci așa? Mergi ca un moșuleț acum?

Ce-și închipuise…

Charles nu știu ce să-i răspundă. Probabil că era prea sentimental.

Alexis îl bătu pe umăr, stârnindu-i din nou durerea:

— Ce vânt te-aduce?

Cretinul.

— E fiul tău?

— Lucas, vino aici! Vino să-i spui bună ziua unchiului Charles!

Se aplecă să-l îmbrățișeze. Nu se grăbi. Uitase parfumul proaspăt al acestor trupuri…

Îl întrebă dacă nu se săturase ca Spiderman să stea agățat de tricoul său, îi atinse părul, gâtul, cum? Chiar și de șosete? Și… până și de chiloți? Învăță cum să țină degetele ca să producă pânza „care lipește“, încercă la rândul său, nu reuși, promise că se va mai antrena, apoi se ridică și văzu că Alexis Le Men plângea.

Uită atunci de toate vajnicele lui hotărâri și strică tot ce se chinuise să facă farmacista.

Rănile, cucuiele, cusăturile, zăgazurile și ghipsurile vieții plesniră toate.

Mâinile li se împreunară, iar în înlănțuirea lor, cea pe care o strângeau era Anouk…

Charles se retrase primul. Durerea, vânătăile. Alexis își luă puștiul în brațe, îl făcu să râdă prefăcându-se că-i ciugulește buricul, dar de fapt voia să se ascundă, să-și șteargă nasul, și îl ridică pe umeri.

— Ce-ai pățit? Ai căzut de pe schele?

— Da.

— Ai văzut-o pe Corinne?

— Da.

— Erai în trecere pe-aici?

— Exact.

Charles încremeni. După trei pași, celălalt se întoarse până la urmă. Își luă aerul ăla arogant de mare proprietar de terenuri și trase de picioarele băiatului său pentru a-și echilibra povara. Măcar pe asta.

— Ai venit să-mi faci morală, nu?

— Nu.

Se priviră îndelung.

— Tot te mai crizezi în legătură cu cimitirul?

— Nu, răspunse Charles, nu… Am trecut de faza asta…

— La care ai ajuns atunci?

— Nu mă inviți la masă?

Ușurat, Alexis îi aruncă unul din fermecătoarele lui zâmbete de altădată, dar era prea târziu. Charles tocmai își amintise de toate datoriile.

O Mistinguett în schimbul unui prânz la Clos des Ormes, plătind prețul prostului gust, al benzinei și al timpului pierdut, târgul i se părea cinstit.

Cerul era senin, frumoaso. Ai văzut, ai ținut în cioc crenguța ta de măslin, așa-i?

Bineînțeles, n-a durat mult, a fost mai degrabă un abandon decât un elan, recunosc, și bineînțeles că nu-ți e de-ajuns. Dar pe-atunci nimic nu era destul pentru tine, niciodată…

Iar faptul că își simțea iar buzunarele pline, că avea în sfârșit siguranța că partida se terminase, că nu va mai juca și, prin urmare, nici nu va mai pierde, pentru că drumul ăsta, oricât de sfâșietor ar fi el, era de-acum înainte prea scurt pentru

a mai apuca să-și măsoare puterile cu un adversar atât de mediocru, îi aduse o nemărginită ușurare.

Așa că șchiopătă mai vesel, gâdilă genunchii supereroului, desfăcu palma, îndoi degetul mare și inelarul, ținti și poc, împușcă o vrăbiuță ce țopăia pe firele electrice:

— Nu se poate! spuse micul Lucas. Unde e atunci?

— Am pus-o în mașină.

— Nici măcar nu te cred.

— Greșești.

— Pff… Io aș zice că te-aș fi văzut dacă era pe bune…

— Io aș zice că m-ar mira, pentru că nu-ți mai luai ochii de la câinele vecinilor…

Și, în timp ce Alexis se îndeletnicea cu descărcatul cumpărăturilor pentru toată săptămâna, tot alergând de la portbagaj la frumosul său garaj și înapoi, Charles îi luă piuitul acestui băiețel foarte suspicios.

— Da, dar atunci de ce e deja prinsă pe o bucată de lemn?

— Ăă… Ai uitat că pânza de păianjen lipește?…

— I-o arătăm și lui tati?

— Nu. Încă nu și-a revenit din șoc… Trebuie s-o lăsăm puțin să se liniștească…

— E moartă?

— Cum să fie moartă! Sigur că nu! Ți-am spus că e încă în stare de șoc. O să-i dăm drumul mai târziu…

Lucas dădu apoi grav din cap, înălță privirea, ochii i se luminară și îl întrebă:

— Cum te cheamă?
— Charles, zâmbi Charles.
— Și de ce ai capul acoperit cu bandaje?
— Ghici…
— Pentru că nu ești chiar așa de tare ca Spiderman?
— Cam așa ceva… Câteodată mai dau și rateuri…
— Vrei să-ți arăt camera mea?

Mama sa tulbură această complicitate păienjenească. Mai întâi trebuia să meargă în garaj și să-și scoată pantofii. (Charles se strâmbă, până atunci nu se descălțase niciodată în vreo casă.) (Decât în Japonia, bineînțeles…) (Ei bine, da. Era cam snob…) Apoi ridică arătătorul, nici un fel de harababură, clar? În sfârșit se întoarse către cel ce părea să-i inoportuneze cu prezența.

— Rămâneți… Rămâneți la masă?

Alexis tocmai se ivea și el din spatele sacoșelor sale Champion. (Ce i-ar mai crește inima lui cumnatu-său… Și ce haios era… Dacă s-ar încumeta, dacă ar avea rețea, ce frumos MMS i-ar trimite lui Claire…)

— Normal că rămâne! Ce…? S-a întâmplat ceva?

— Nu, bineînțeles că nu, răspunse ea pe un ton care sugera exact contrariul, doar că mai am o grămadă de treabă, încă n-am pregătit nimic. Nu uita că mâine e serbarea de la școală și tot n-am terminat costumul lui Marion. Să știi că eu nu sunt croitoreasă!

Alexis, febril, naiv, gata de blândă împăcare, lăsă securea jos și începu să-i spulbere argumentele:

— Stai liniștită. Nu-ți face griji. Intru eu la bucătărie…

Întorcându-se:

— Dar Marion? Nu-i aici? Unde e?

Un ultim oftat venind dinspre certăreață:

— Unde e, unde e… Știi foarte bine unde e…

— La Alice?

A, nu, scuze, nu era ăsta ultimul cuvânt:

— Evident…

— O să le sun…

Era penultimul:

— Succes. Nu răspunde nimeni la ei niciodată… Nici nu știu de ce mai au telefonul ăla…

Alexis închise ochii, își aminti că era vesel și o porni spre bucătărie.

Charles și Lucas nu îndrăzneau să se miște.

— Întreabă dacă poate să rămână peste noapte! strigă Alexis.

— Nu. Avem musafiri.

Charles făcu semn că nu, nu, nu, refuza să fie un astfel de alibi ingrat.

— Spune că tocmai repetă coregrafia pentru mâine…

— Nu. Să vină acasă!

— Spune că te imploră, insistă tatăl, „în genunchi“ chiar!

Rămasă fără argumente, Corinne, sufletul petrecerilor și mai multe nu, se folosi de cel mai meschin dintre toate:

— Nici nu se pune problema. Nu are aparatul dentar la ea.

— Stai puțin, dacă doar de asta e vorba, pot să i-l duc eu…

— A, da? Parcă ziceai că te ocupi de masă?

Ce atmosferă... Charles, care dintr-odată simți nevoia de puțin aer, își băgă nasul unde nu-i fierbea oala:

— Dacă vreți pot să fiu eu mesagerul...

Privirea pe care i-o aruncă îl lămuri pe deplin: chiar că își băga nasul în niște treburi care nu-l priveau deloc.

— Nici măcar nu știți unde stă...

— Știu eu! exclamă Lucas. Îi arăt eu drumul!

Tăcerea se pogorî asupra lor, atingând ușor pereții cu aripile.

Stăpânul casei simți că venise vremea să-i arate prietenului său, tovarășului său, fostului coleg de companie cine făcea legea în casă. Că doar...

— Bun, ne-am înțeles, dar te întorci imediat după micul dejun, da?

Charles îl urcă în spate, se întoarse și o șterse iute din Temnița lui Oui-Oui[1].

Cu ochii la oglinda retrovizoare, întrebă:

— Ei? Acum încotro?

Un zâmbet laaaarg de tot îi arătă că Zâna Măseluță trecuse deja pe la el de vreo două ori.

— Mergem înspre cea mai tare casă din lume!

— Da? Și unde e casa asta?

— Păi...

Lucas se ridică, veni mai în față, se uită la drum, se gândi preț de vreo câteva secunde și trâmbiță:

— Drept înainte!

Șoferul ridică ochii spre cer.

Drept înainte.

Desigur…

Prost mai era…

Spre cer…

Care bătea în roz.

Care se pudrase ca să-i însoțească…

— Ai zice că plângi, se îngrijoră vecinul său.

— Nu, nu, sunt doar foarte obosit…

— De ce ești obosit?

— Pentru că nu prea am dormit.

— Ai călătorit mult ca să vii să mă vezi?

— Oho! Dacă ai ști…

— Și te-ai luptat cu monștrii?

— Ehe, râse Charles arătând cu degetul spre mutra sa de războinic, doar nu crezi că mi-am făcut asta singur, nu?

Tăcere plină de respect.

— Și acolo? E sânge?

— După părerea ta, așa…

— De ce unele pete sunt maro-închis, iar altele maro-deschis?

Vârsta *de ce*-urilor după *de ce*-uri. Uitase…

— Păi… În funcție de monstru…

— Și care erau cei mai răi?

Tot trăncănind ajunseră în inima văgăunii.

— Ia zi, mai e mult până la casa ta super?

Lucas se concentră asupra parbrizului, se strâmbă, se întoarse:

— Ah… Tocmai am trecut pe lângă ea…

— Bravo! se burzului Charles destul de fals, ce mai copilot! Nu știu dacă o să te iau în viitoarele mele expediții!

Tăcere plină de regrete.

— Ba da… Sigur că o să te iau… Uite, treci în brațe la mine… O să-mi poți arăta mai bine drumul așa…

De data asta era limpede ca lumina zilei și fără cale de întoarcere: își făcuse un prieten Le Men pe viață.

Dar, Doamne, cât îl durea…

Făcură o manevră de toată frumusețea pe pajiștea vacilor brune, lăsară urme pe asfaltul călduț, întoarseră în fața unui panou pe care scria *Les Vesperies*, se concentrară amândoi din răsputeri ca să regăsească drumul marcat de urmele trecerii lor și intrară pe o alee magnifică, străjuită de stejari.

Charles, care nu uitase nici cum mirosea, nici cum arăta, începu să intre-n panică:

— Alice locuiește într-un castel?

— Păi da…

— Dar, ăă… Îi cunoști bine pe oamenii ăștia?

— Păi… O cunosc mai ales pe baroană… și pe Victoria… Ai să vezi, Victoria e aia mai bătrână și mai grasă…

Ah, la naiba… Răpciugosul și plodul lui la aristocrații de peste drum… Asta mai lipsea…

Ce zi, Doamne, ce zi…

— Și, ăă… Sunt amabile?

— Nu. Baroana nu. Ea e o tâm-pi-tă.

Bun, bun, bun… După tencuiala acrilică, turnurile fortăreței…

Franța, tărâm al contrastelor…

Pentru că îl gâdilau și pentru că se topea după ele, șuvițele rebele ale îndrumătorului său îl făcură să-și vină în fire:

La naiba, băiete! La atac! Cuceriți donjonul!

Da, dar problema era că nu apărea nici un castel… Aleea centenară dădea într-un câmp pe jumătate cosit.

— Trebuie să întorci aici…

Urmară firul unui pârâiaș (fostele șanțuri?) și, după vreo sută de metri, o adunătură de acoperișuri mai mult sau mai puțin dărâmate (dar mai degrabă mai mult) se ivi din mijlocul copacilor. Niște ulmi cumva? rânji în sinea sa parizianul cap de bou[2], care abia deosebea copacii pisoare de parizienii cu cap de câine.

O apucaseră, așadar, înspre fostele dependințe…

Se simți mai bine.

— Acum te oprești, pentru că podul ăsta e în primejdie să se prăbușească…

— Da?

— Mda, e superpericulos, adăugă înveselit.

— Văd…

Parcă lângă un break Volvo care nu mai avea vârstă și care era plin de noroi. Portbagajul era deschis și doi câini moțăiau înăuntru.

— El e Eugli, iar celălalt e Idousse…

Dădură din coadă, ridicând pleava rămasă de la paie.

— Sunt cam urâți, nu?

— Da, dar e intenționat, îl asigură minighidul, în fiecare an merg la refugiu și îi cer tipului de-acolo să le dea cel mai pocit câine…

— A, da? De ce?

— Păi cum de ce… ca să scape de-acolo!

— Dar… Câți câini au în total?

— Asta nu știu…

După câte văd, își spuse Charles ironic, nu am nimerit chiar la Godefroy de Bouillon, ci mai degrabă la un fel de neo-amețiți cu înclinații spre întoarcerea la natură.

Milă.

— Și au și capre?

— Da.

— Eram sigur!

— Și baroana? Fumează iarbă?

— Of… că prost mai ești! Vrei să spui că mănâncă…

— E o vacă?

— Un ponei.

— Și Victoria cea grasă la fel?

— Nu. Ea cred că era regină…

Help.

După aceea, Charles închise pliscul. Își îndesă în buzunar proasta dispoziție și o acoperi cu o batistă scârboasă.

Era un loc foarte frumos…

Știa totuși că dependințele erau întotdeauna mai tulburătoare decât clădirile principale… Avea o grămadă de exemple în minte… Dar nu mai încerca să le găsească, nu mai gândea, admira doar.

Podul ar fi trebuit să-i dea deja de gândit. Felul în care era aranjat pietrișul, eleganța podelei podului, pietricelele, balustrada, stâlpii…

Și curtea asta, așa-zis „închisă“, dar atât de grațioasă… Clădirile astea… Proporțiile lor… Senzația de siguranță și invulnerabilitate pe care ți-o dădeau, deși totul se năruia…

Vreo zece biciclete fuseseră lăsate în drum, iar găinile ciuguleau printre lanțurile lor. Erau chiar și gâște și un rățoi impresionant. Cum să spun… aproape vertical… Ca și cum ar fi mers pe vârful pi… enelor…

— Vii? îl zori Lucas.

— E cam ciudat rățoiul ăsta, nu?

— Care? Ăsta? Să vezi mai ales ce repede aleargă…

— Dar ce e? Vreo corcitură de pinguin?

— Nu știu… Îl cheamă Indianul… Și, când e cu familia lui, merg tot timpul unul în coada celuilalt, să mori de râs, nu alta…

— Adică în șir indian?

— Vii odată?

Charles tresări iar:

— Și el cine mai e?

— Se ocupă cu tunsul ierbii.

— Dar ce… E o lamă?

— Să nu-l mângâi, fiindcă după aceea o să se țină după tine peste tot și nu mai scapi de el…

— Scuipă?

— Câteodată… Și scuipatul nu-i vine din gură, ci din burtă și puteee…

— Dar, spune-mi, Lucas… Ce e locul ăsta? Un fel de circ?

— A, da! râse acesta, poți să-i spui și așa. De asta mamei, ăă…

— Nu-i prea place să veniți aici…

— Nu în fiecare zi… Vii?

Poarta se încovoia sub apăsarea… vegetației (Charles nu se pricepea deloc nici la botanică), adică a viței-de-vie și a trandafirilor, de acord, dar mai erau și niște chestii agățătoare de un portocaliu aprins, în formă de mici trompete și altele, care întreceau orice închipuire, mov, cu potirul întortocheat și cu niște… etamine (?) cum nu-i mai fusese dat să vadă vreodată, în 3D, imposibil de desenat și ghivece cu flori… Peste tot… Pe pervazurile ferestrelor, de-a lungul temeliei, îmbulzindu-se spre o pompă veche sau așezate pe mese și pe gheridoane din fier.

Împinse, înghesuite, îngrămădite, etichetate chiar, în unele cazuri. De toate mărimile și din toate vremurile, de la cele Medici din fontă până la cutii vechi de conserve, doze desfăcute, flacoane de pastile *Haute Digestibilité* și borcane mari din sticlă, prin care se vedeau rădăcinile alburii sub marca *Le Perfait*.

Urmau apoi oalele… Ale copiilor, probabil… Grosolane, urâte, iar altele, mai vechi, de neimaginat, un coș din secolul al XVIII-lea, acoperit de licheni sau statuia unui faun căruia îi lipsea o mână (cea în care ținea flautul?), dar care avea brațul îndeajuns de lung pentru a prinde de el coarda de sărit…

Blide, castroane, o oală-minune fără toartă, un titirez stricat, un barometru din plastic ce proslăvea eficiența momelii *Sensas*, o păpușă Barbie fără păr, popice de lemn, stropitori din alte timpuri, un ghiozdan plin de praf, un os pe jumătate ros, un bici vechi prins de un cui ruginit, o coardă, în capăt de tot, un clopot, o colivie goală, cuiburi de păsări, o lopată, mături jumulite, un camion de pompieri, o… Și, în mijlocul acestui talmeș-balmeș, două pisici.

Imperturbabile.

Magazia Poștașului Cheval[3]…

— La ce te uiți? Vii?

— Părinții lui Alice sunt negustori de vechituri?

— Nu, sunt morți.

— …

— Vii?

Ușa de la intrare era întredeschisă. Charles șovăi, apoi strânse cu putere bucata de lemn rece.

Nici un răspuns.

Lucas se strecurase înăuntru. Mâna îi era și mai caldă și o prinse pentru o clipă, înainte de a îndrăzni să-l urmeze.

Până să i se obișnuiască pupilele cu diferența de luminozitate, papilele sale fuseseră deja fermecate.

Întoarcerea la Combray.

Mirosul acela… Pe care îl uitase. Pe care îl credea pierdut. Care îl lăsa rece. Pe care l-ar fi disprețuit și care acum îl înmuia din nou. Acela de prăjitură cu ciocolată care tocmai se cocea într-o bucătărie adevărată, dintr-o casă adevărată…

Nu avu ocazia să saliveze prea mult timp, fiindcă, așa cum pățise și cu câteva minute în urmă, în pragul ușii, nu știa de ce să se minuneze mai tare.

O harababură *zdravănă*, dar care îți dădea o senzație ciudată. O senzație de blândețe, de veselie. De ordine…

Sticle înșirate în ordine descrescătoare, ocupând câțiva metri pătrați de teracotă, alte răsaduri (?) (butași?) la toate ferestrele, puse în cutii de polistiren sau în cutii rămase de la înghețata cu vanilie, un șemineu uriaș sculptat direct în piatră, străjuit de o grindă dintr-un lemn foarte închis, aproape negru, pe care erau așezate un arcuș, lumânări, niște nuci, alte cuiburi, un crucifix, o oglindă ciobită, fotografii și un uimitor cortegiu de gângănii aduse odată cu tot felul de chestii din pădure: scoarță, frunze, crenguțe, ghinde, cupule, mușchi, pene, muguri de pin și de molift, castane comestibile și sălbatice, bace uscate, oase mici de tot, coji de ouă, coji, fulgi, mâțișori…

Charles privea fascinat. *Cine* a făcut asta? i se pierdură cuvintele în gol.

O mașină de gătit, și mai impunătoare parcă, din email azuriu, cu două plite peste care stăteau două capace mari, bombate și cu fațada cu cinci ușițe. Rotundă, blândă, călduță,

făcută parcă pentru a fi dezmierdată… Pe un preș, în fața ei, un câine, un fel de lup care, când îi văzu, se apucă să schelălăie, încercă să se ridice ca să-i întâmpine sau ca să-i impresioneze, dar care renunță și se tolăni la loc picotind.

O masă țărănească (de cantină?), uriașă, înconjurată de scaune desperecheate, la care tocmai se mâncase și de pe care nu se strânseseră vasele. Tacâmuri de argint, farfurii mânjite de sos, borcane cu muștar cu sigla Walt Disney și suporturi de șervețele din fildeș.

Un dulăpior fermecător, rafinat, fin, plin ochi cu vase de lut, porțelanuri, boluri, farfurii și ceșcuțe ciobite. În cămăruța ca o văgăună de lângă bucătărie, o chiuvetă din piatră, fără îndoială foarte incomodă, sub care era trântit un maldăr de cratițe într-un lighean îngălbenit. De tavan atârnau coșuri, un dulăpior pentru mâncare cu plasa găurită, o plafonieră din porțelan, un soi de cutie de lungimea mesei, brăzdată de scrijelituri și de crestături, în care se legăna istoria lingurii de-a lungul vremii, o hârtie de prins muște dintr-un alt veac și muștele celui de-acum care, neținând seama de sacrificiul străbunilor, își frecau deja labele la gândul tuturor acelor firimituri gustoase de prăjituri…

Pe pereți, care nu mai fuseseră probabil zugrăviți de pe vremea regilor de Valois, datele și prenumele unor copii de-a lungul unei pânze invizibile, nenumărate crăpături, o natură moartă, un cuc amuțit și etajere care luau asupra lor sarcina de a-i aduce în pas cu vremea… Mărturiile unei vieți mai mult sau mai puțin contemporane cu a noastră, cocoșate sub greutatea pungilor de spaghete, orez, cereale și făină, a borcanelor cu

muștar și a altor condimente cu nume familiare și în așa-zise formate familiale.

Și mai era… Dar… Densitatea asta mai ales… Ultimele raze de soare ale celei mai lungi zile a anului pătrunzând printr-o fereastră brodată cu pânze de păianjen.

Lumina salcâmilor, chihlimbarie, tăcută. Plină de ceară, de colb, de firișoare și de cenușă…

Charles se întoarse:

— Lucas!

— Dă-te la o parte, trebuie să o scot că altfel se baligă peste tot…

— Asta ce mai e?

— N-ai văzut niciodată o capră?

— Dar e mică de tot!

— Da, dar totuși face o grămadă de baligă… Dă-te de lângă ușă, te rog…

— Și cu Alice cum rămâne?

— Nu-i aici… Hai, o căutăm afară… Fir-ar să fie, am scăpat-o!

Căcăcioasa tocmai se urcase pe masă, iar Lucas spunea că asta e, că nu-i nimic. Că Yacine o să-i pună căcărezele într-o cutie de bomboane și că o să le ducă la școală.

— Ești sigur? Dulăul ăla nu prea părea să fie de aceeași părere…

— Da, dar nu mai are dinți… Vii?

— Mergi mai încet, flăcăule, mă doare piciorul…

— A, da… Uitasem… Scuze…

Băiețelul ăsta era de-a dreptul uimitor. Charles ardea de nerăbdare să-l întrebe dacă își cunoscuse bunica, dar nu îndrăznea. Nu îndrăznea să mai pună nici o întrebare. Se temea să nu strice ceva, să nu fie grosolan, să nu se simtă și mai butucănos în inima acestei planete dezarmante, din afara lumii, în care se intra pe un pod aproape prăbușit și în care părinții erau morți, rațele se țineau drepte, iar caprele stăteau în coșul de pâine.

Pusese mâna pe spatele lui și îl urma înspre soare-apune.

Ocoliră casa, străbătură o pajiște acoperită cu ierburi foarte înalte, prin care doar o cărare fusese deja croită, câinii din portbagaj îi ajunseră din urmă, simțiră mirosul unui foc de frunze moarte (și pe ăsta îl uitase…) și îi zăriră în depărtare, la marginea pădurii, în cerc, vorbind, râzând și sărind în jurul flăcărilor.

— Of, se ține după noi…

— Cine?

— Căpitanul Haddock…

Charles nu mai trebui să se întoarcă pentru a-și da seama despre ce vietate mai era vorba de data asta…

Se distra.

Cui să-i povestească toate astea?

Cine să-l creadă?

Venise cu deratizarea, gata să se ia de gât cu copilăria și să se descotorosească o dată pentru totdeauna de ea ca să poată îmbătrâni în tihnă și iată că pica iar în capcana ei, târându-și piciorul de lemn pentru că, totuși, ăă… e o adevărată nebunie

cu lama asta, nu-i așa? Da, se amuza și tare ar mai fi vrut să fi fost și Mathilde acolo... A, la naiba... O să scuipe acum... O să scuipe. Simt asta.

— Tot se mai ține după noi?

Dar Lucas nu-l mai asculta.

Un spectacol de umbre...

O primă siluetă se întoarse, o a doua le făcu semn, un al nu știu câtelea câine veni în întâmpinarea lor, o a treia îi arătă cu degetul, o a patra, minusculă, începu să alerge înspre copaci, o a cincea sări peste foc, o a șasea și o a șaptea aplaudară, o a opta își luă avânt, iar o a noua se întoarse, în sfârșit.

Degeaba clipise din ochi și își pusese mâna streașină ca să vadă mai bine, Lucas îi spusese adevărul: nu era nici un adult. Se îngrijoră... Duhnea a cauciuc ars... Nu era cam periculos cu toți tenișii ăia care derapau spre tăciunii aprinși?

Apoi se clătină. Tocmai își scăpase din mână firavul baston. Ultima siluetă care se întorsese, cea cu coadă de cal, se aplecase întinzând brațele și Lucas se aruncase la pieptul ei.

Ding.

O minge de *pinball*.

— *Hellooo Mister Spiderman*...

— De ce spui mereu spai-derman? se enervă el, e spi-derman, ți-am zis deja de-o mie de ori...

— *Okay, okay*... Scuze, bună ziua domnule Spiiiiderman, așa-i că viața e frumoasă? Ai venit să participi la concursul nostru de sărituri mortale?

Și se ridică pentru a-l lăsa să treacă.

M-am prins, jubilă Charles, micuțul îl păcălise. Părinții nu erau deloc morți, ci doar absenți, iar tânăra *au pair* le dădea voie să facă tot ce voiau.

Tânăra *au pair*, pe care abia o zărea sub streașina mâinii și care nu era prea înțeleaptă, dar care avea un zâmbet delicios. Aproape imperfect. Unul dintre canini încăleca puțin dintele de lângă el.

Se furișă în umbra ei pentru a o saluta fără să fie stingherit de lumină și… și totuși asta se întâmplă.

Trecuse prin prea multe pentru a mai putea fi *au pair* și tot ce plutea în jurul acestui zâmbet îi confirma, îi adeverea asta.

Totul.

Ea suflă înspre șuvița ce-i acoperea ochiul ca să-l vadă mai bine, pe el, Charles, își scoase mănușa groasă de piele, își frecă mâna de pantaloni, i-o întinse și îi umplu palma de rumeguș și de așchii de lemn.

— Bună seara.

— Bună seara, răspunse, eu… Charles…

— Încântată, *Charles*…

Îi pronunțase numele ca în engleză, Ciarl's și auzindu-l astfel rostit, atât de diferit, i se făcu pielea de găină.

Ca și cum ar fi fost un altul. Mai ușor și mai accentuat.

— Eu sunt Kate, adăugă ea.

— Eu… Am venit cu Lucas ca să…

Scoase din buzunar o trusă de toaletă micuță.

— Văd, zâmbi ea diferit, mai colțos cumva, cu instrumentul de tortură… *So*, sunteți un prieten al familiei Le Men?

Charles șovăi. Cunoștea uzanțele, dar i se părea deja că n-avea rost să-i vândă gogoși unei astfel de fete.

— Nu.

— Ah?

— Eram… Cu Alexis vreau să spun și… Nu… nimic… E o poveste veche…

— L-ați cunoscut pe când era muzician?

— Da.

— Atunci, vă înțeleg… Când cântă și mie îmi e prieten…

— Cântă des?

— Nu. *Ce păcat*…

Tăcere.

Întoarcere la reguli de politețe.

— De unde veniți? Din țara Grațioasei Sale Maiestăți?

— *Well*… *Yes* și… nu. Eu…, continuă ea întinzând brațele, sunt de pe-aici…

Cuprinsese în gestul ăsta focul, copiii, râsetele lor, câinii, caii, câmpiile, codrii, râul, pe căpitanul Haddock, sătucul cu case povârnite, cele dintâi stele diafane și chiar și rândunelele care, dimpotrivă, se distrau încercând să închidă tot cerul ăsta între paranteze.

— E un ținut frumos, șopti el.

Zâmbetul ei se pierdu undeva în depărtare:

— În seara asta, da…

Se dezmetici:

— Jef, ridică-ți pantalonii de trening imediat dacă nu vrei să iei foc, băiete…

— Miroase deja a porc pârlit! sări altcineva cu gura.

— Jef! Mielul la proțap! Mielul la proțap! se scanda în fața lor.

Iar Jef, înainte să-și ia avânt, îngenunche ca să-și suflece cele trei dungi 100% sintetice.

Adică șase, se corectă Charles care, chiar așa derutat cum era, își găsea alinarea tot în precizie.

OK. Șase. Dar nu face asta, hai…

Ce?

Ei… „Ținut frumos“, spuneai cu zel, dar te uitai la brațul ei…

Normal… Nu ați văzut cum e croită? Atâția mușchi de-a lungul unui braț așa de fin, recunoașteți că e uluitor, nu?

Sigur, sigur…

Ăă… Mă scuzați, dar mă pricep și eu un pic la linii și la curbe, asta-i meseria mea…

În fin…

Un râs minunat tocmai îl zburătăcise pe Jiminy Pumndefier.

Sub coasta ruptă – delir. Charles se întoarse încet, localiză sursa acestei cascade nebunești și atunci știu că nu venise în zadar.

— Anouk, șopti el.

— Poftim?

— Ea… Cea de colo…

— Ce-i cu ea?

— Ea e?

— Care ea?

— Micuța… Fiica lui Alexis…

— Da.

Ea era. Cea care sărea cel mai sus, țipa cel mai tare și râdea cel mai răsunător.

Aceeași privire, aceeași gură, același aer ștrengăresc.

Același aluat. Aceeași șuviță.

— E frumoasă, nu?

În fața îngerilor, a cerului, Charles mărturisi.

Ce fericire să fie măcar o dată mișcat.

— *Yes… beautiful… but a proper little monkey*, confirmă Kate, amicul nostru Alexis mai are puțin de tras… El, care închide cu atâta grijă tot ce dă pe dinafară într-o cutie, o să se distreze…

— De ce spuneți asta?

— Vorbiți de cutie?

— Da.

— Nu știu… E o părere…

— Chiar nu mai cântă deloc?

— Ba da… Când e pilit…

— Și asta i se întâmplă adesea?

— Niciodată.

Faimosul Jef trecu din nou prin fața lor frecându-și pulpele. De data asta chiar că mirosea a pârlit.

— Cum ați recunoscut-o? Nu-i seamănă deloc…

— Bunica ei…

— Manouk?

— Da. O… o cunoașteți?

— Nu… Puțin… A venit o dată pe-aici cu Alexis…

— …

— Îmi aduc aminte... Tocmai ne beam cafeaua în bucătărie când, sub pretextul că voia să-și lase ceașca în chiuvetă, a venit în spatele meu și mi-a mângâiat ceafa...

— ...

— E o prostie, însă atunci mi-au dat lacrimile... Dar de ce vă spun toate astea? se întrebă. Scuzați-mă.

Charles o rugă să nu se oprească:

— Vă rog, continuați.

— Treceam printr-o perioadă mai grea... Îmi închipui că aflase despre... *my predicament*... În franceză nu există cuvântul ăsta... despre belelele mele, să spunem... Apoi au plecat, dar după câțiva metri, mașina s-a oprit și ea s-a întors după mine.

Ați uitat ceva?

Kate, mi-a spus în șoaptă, să nu beți singură.

Charles se uita la foc.

— Da... Anouk... Îmi amintesc... Hei! Lăsați copiii să sară! Lucas, mai bine vino pe-aici... E mai îngust... *Jeez*, dacă i-l duc înapoi maică-sii friptură, sunt bună de dat în judecată...

— Că veni vorba, reacționă în sfârșit Charles, trebuie să plecăm. Probabil că ne așteaptă la cină...

— Ați întârziat *deja*, glumi ea, sunt și oameni din ăștia, chiar și când ajungeți la timp, tot aveți impresia că i-ați făcut să vă aștepte... Vă conduc...

— Nu, nu...

— Ba da, ba da!

Apoi, strigându-i pe cei mai mari:

— Sam! Jef! Eu mă întorc la prăjiturile mele! Până la urmă cine vine să mă ajute? Nu vă îndepărtați de foc până nu se stinge și nu mai sare nimeni, OK?

— Da, da, mugi ecoul.

— Vin eu cu tine, o anunță un puști cam dolofan, cu pielea lăptoasă de tot și cu o claie de cârlionți.

— Dar… mi-ai spus că vrei și tu să sari. Hai. Te privesc…

— Ă…

— Face pe el de frică! se auzi un râset din dreapta. *Go*, Yaya! *Go*! Hai să-ți sfârâie puțin grăsimea!

Micuțul ridică din umeri și se întoarse:

— Îl știți pe Eschil?

— Păi… spuse Charles căscând ochii, e… E un câine?

— Nu, era un grec care scria tragedii.

— Ah! Mai că mă depășește subiectul, se amuză el, îl cunosc… vag…

— Și știți cum a murit?

— …

— Vedeți, vulturii, când vor să mănânce o țestoasă, sunt nevoiți să o arunce de sus ca să-i spargă carapacea, iar cum Eschil era chel, vulturul a crezut că-i o stâncă și, poc, l-a izbit cu țestoasa în cap și gata cu el.

De ce îmi povestește lucrurile astea? N-am chelit încă de tot…

— Charles, îi veni ea în ajutor, vi-l prezint pe Yacine… Poreclit Wiki. De la Wikipedia… Dacă aveți nevoie de vreo

informație, de o notiță biografică sau dacă vreți să știți de câte ori s-a îmbăiat Ludovic al XVI-lea în toată viața lui, iată omul potrivit…

— De câte ori? întrebă el strângând mâna minusculă care i se întindea.

— Îmi pare bine, patruzeci, când e ziua dumneavoastră? Pe 4 noiembrie?

— Știi tot calendarul pe de rost?

— Nu, dar 4 noiembrie e o dată *foarte* importantă.

— E ziua ta?

O umbră. O umbră de dispreț de copil.

— Mai degrabă cea a metrilor și a kilogramelor, aș spune… 4 noiembrie 1800, data oficială a trecerii Franței la sistemul decimal de greutăți și măsuri…

Charles o privi pe Kate.

— Da… Uneori te mai obosește, dar te obișnuiești până la urmă… Haideți… Mergem?… Și Nedra unde e? A dispărut?

El îi arătă copacii:

— Mi se pare că…

— Oh, nu…, se mâhni ea. Sărăcuța… Hattie! Vino puțin!

Se îndepărtă însoțită de altă puștoaică și îi spuse ceva la ureche înainte de-a o trimite înspre frunziș.

Charles îi aruncă o privire întrebătoare lui Yacine, acesta se prefăcu însă că nu înțelege.

Ea se întoarse și se aplecă pentru a ridi…

— Lăsați, lăsați, spuse el aplecându-se la rândul său.

OK. O fi fost el *aproape* chel și *aproape* incult, dar niciodată, absolut niciodată, n-ar fi lăsat o femeie să care ceva atâta timp cât el era lângă ea.

Nu-și închipuise că ar putea fi așa de greu. Când se ridică, întoarse capul pentru a-și ascunde grimasa și merse cu… hmm… dezinvoltură, scrâșnind din dinți.

Măi să fie… Totuși nu era prima dată când căra bagajele femeilor… Genți, cumpărături, haine, cutii, valize, planuri, chiar și dosare, dar un ferăstrău mecanic, hmm…

Simți că rana începea să câștige teren.

Iuți pasul și făcu un ultim efort pentru a părea, ah, ah, viril:

— Ce e dincolo de acest zid?

— O grădină, răspunse ea.

— Așa de mare?

— E a castelului…

— Și o… O cultivați?

— Bineînțeles… Dar e mai ales fieful lui René… Fostul fermier…

Charles nu-i mai putea ține isonul, îi era prea rău. Nu neapărat din cauza greutății catrafuselor ăstora, cât din cauza spatelui, a piciorului, a nopților chinuite…

Se uita cu coada ochiului la femeia care mergea alături de el.

Privindu-i fața arsă de soare, unghiile scurte, crenguțele din păr, umărul sculptat în atelierul lui Michelangelo, puloverul legat în jurul taliei, tricoul spălăcit, petele de transpirație de pe piept și de pe spate, își dădu seama cât de jalnic era el.

— Mirosiți a lemn crud…

Un zâmbet.

— Serios? întrebă ea adunându-și brațele în jurul trupului, asta ca să… ca să fiți amabil.

— De fapt… Știi de ce-i zice René?

Uf, ei i se adresa *Trivial Pursuit Junior.*

— Nu, dar o să aflu de la tine…

— Pentru că mama lui a mai avut un băiat înainte, care a murit aproape imediat după naștere, așa că el e reincarnarea acestuia.

Charles o luase puțin înainte ca să scape de povară cât mai repede cu putință, dar o auzi șoptindu-i:

— Dar tu, Yacine? Știi de ce te iubesc la nebunie?

Foșnet de aripi.

— Pentru că știi lucruri pe care nici măcar internetul nu le va ști vreodată…

Crezu că nu o mai scoate la capăt, schimbă mâna, era și mai rău, broboane mari de sudoare îi acoperiră fruntea, se înverșună pe ultima sută de metri și până la urmă o lăsă în fața ușii primului grajd care-i ieși în cale:

— Perfect… Oricum trebuie să-i scot lanțul…

Cum?

Nenorocitul…

Își căută batista ca să-și șteargă stânjeneala.

Dumnezeii mă-sii, putea să jure că nici un Guillaumet n-ar fi făcut ceea ce tocmai făcuse el. Bun… dar Lucas pe unde era?

Îi însoți până pe partea cealaltă.

Charles avea o mie de lucruri să-i spună, dar podul era prea fragil. Un „Mi-a făcut plăcere să vă cunosc“ i se părea deplasat. În afară de zâmbetul și de mâna ei aspră ce mai știa despre ea? Da, dar… Ce altceva să-i spună în asemenea împrejurări? Căută, căută și… își găsi cheile.

Deschise ușa din spate și se întoarse.

— Mi-ar fi făcut plăcere să vă cunosc, spuse ea simplu.

— Eu…

— Sunteți dărâmat.

— Poftim?

— Fața dumneavoastră.

— A, da… Eram cam amețit…

— Da?

— Și eu. Adică… Mi-ar fi făcut plăcere…

După ce trecu și de-al patrulea stejar, reuși în sfârșit să rostească o propoziție care să aibă cât de cât o logică:

— Lucas?

— Da?

— Kate e căsătorită?

1. Oui-Oui sau Noddy – personaj fictiv din cărţile pentru copii, creat în 1949 de romanciera britanică Enid Blyton cu ajutorul ilustratorului olandez Harmsen van Beek. (n.r.)

2. Sintagma din franceză, *Parigot tête de veau* face parte din romanul cu acelaşi nume, *Parigot, tête de veau*: *la mémoire amoureuse d'un Parisien* al scriitorului Claude Villers.

3. Joseph Ferdinand Cheval (1836-1924), cunoscut sub numele de Ferdinand Cheval sau de Poştaşul Cheval (în franceză *Facteur Cheval*) este un poştaş francez care a petrecut treizeci şi trei de ani construind un Palat Ideal şi încă opt ani pentru a-

şi face propriul mormânt, ambele fiind considerate capodopere ale arhitecturii naive.

3

— Ei, gata? Da' v-a luat ceva vreme!

— Pentru că erau chiar în fundu' livezii, explică băiețelul.

— Ce ți-am spus eu, se strâmbă cealaltă, hai… la masă… Eu mai am încă trei nasturi de cusut…

Aveau o terasă din lespezi de piatră, față de masă anti-pete și un grătar pe gaz. Îi făcură semn înspre un scaun alb de plastic, iar Charles se așeză pe o pernă înflorată.

Pe scurt, era o atmosferă bucolică…

Primul sfert de oră durá parcă secole în șir.

Penelopa făcea scandal, Alexis nu știa pe unde să mai scoată cămașa, iar eroul nostru era pierdut în gândurile sale.

Se uita la chipul ăsta pe care îl văzuse maturizându-se, cântând, suferind, iubind, înfrumusețându-se, promițând, mințind, ofilindu-se, schimonosindu-se și dispărând și era fascinat.

— De ce te uiți așa la mine? Am îmbătrânit chiar atât de tare?

— Nu… Tocmai mă gândeam că dimpotrivă… Nu te-ai schimbat deloc.

Alexis îi arătă sticla cu vin:

— Nu știu dacă trebuie s-o iau ca pe un compliment…

Ea oftă.

— Aveți milă... Sper că n-aveți de gând să vă jucați de-a reîntâlnirea foștilor tovarăși de luptă...

— Ba da, răspunse Charles privindu-l drept în ochi, poți s-o iei ca pe un compliment. Apoi, întorcându-se către Lucas: știi că tatăl tău era mai mic decât tine când l-am cunoscut?

— Așa e, tati?

— Așa e...

— Alex, ai grijă că frige...

Era perfectă. Charles se întreba dacă îi va povesti lui Claire despre această seară... Nu, probabil că nu... Deși... Imaginea lui Alexis în bermudele lui Quechua și cu șorțul scrobit, pe care scria „Eu sunt Șeful“ ar ajuta-o să mai spulbere puțin mitul...

— Și era cel mai mare campion la bile al tuturor timpurilor...

— E adevărat, tati?

— Nu-mi mai amintesc.

Charles îi făcu însă cu ochiul pentru a-l încredința că era adevărat.

— Și aveați aceeași învățătoare?

— Desigur.

— Asta înseamnă că o cunoșteai și pe Manouk...

— Lucas, i-o reteză ea, ești la masă acum! O să se răcească mâncarea!

— Da, o cunoșteam foarte bine. Și mi se părea că prietenul meu Alexis era tare norocos să aibă așa o mamă. Mi se părea frumoasă și amabilă, iar când eram cu ea, râdeam întruna...

Rostind cuvintele astea, Charles știu că spusese tot, că nu avea să meargă mai departe. Ca să-i arate asta și ca s-o

liniștească, se întoarse spre stăpâna casei, îi aruncă un zâmbet fermecător și trecu la pupat în fund:

— Ei, gata… Am vorbit destul despre trecut… Salata asta e delicioasă… Dar dumneavoastră, Corinne? Cu ce vă ocupați?

Ezită preț de o clipă, apoi se hotărî să pună jos cutia cu ace. Se simțea flatată că-i acorda astfel atenție un bărbat elegant, care nu-și sufleca mânecile cămășii, avea un ceas scump și locuia la Paris.

Ea vorbi despre ea, iar el încuviință bând, mai mult decât se cădea.

Ca să păstreze distanța.

Nu auzi chiar tot ce zicea, dar înțelese că lucra la resurse umane (rostind aceste două cuvinte, interpretă greșit zâmbetul de pe buzele oaspetelui său), în cadrul unei filiale ce ținea de France Télécom, că părinții ei locuiau tot aici, că tatăl ei avea o mică firmă PME[1] de lăzi frigorifice și congelatoare pentru industria alimentară, că vremurile erau grele, stratul de ozon în pericol și chinezii prea mulți.

— Dar tu, Alexis?

— Eu? Eu lucrez cu socru-meu! Comerciant… Ce e? Am spus o prostie?

— …

— E ceva cu vinul? Are gust de plută, nu?

— Nu, dar… Tu… Credeam că ești profesor de muzică sau ă… Nu știu…

Chiar în clipa aceea, stârnită de umbra rictusului său, de mâna sa ce alunga… să zicem, un țânțar, de șorțul pe care scria „Șeful“ și care dispăruse cu totul sub masă, Charles văzu în

sfârșit vâltoarea celor douăzeci și cinci de ani de rătăcire înscrisă pe fruntea reprezentantului sistemelor de răcire rapidă.

— Ah… spuse el, muzica…

Se subînțelegea: această fată ușoară, această iubire trecătoare.

Această afurisită de acnee.

— Ce-am mai spus? se agită el. Am zis o tâmpenie?

Charles lăsă paharul, uită de copertina ridicată deasupra capului său, de coșul de gunoi asortat cu fața de masă și de gospodina casei asortată cu coșul de gunoi.

— Bineînțeles că ai spus o prostie. Știi asta foarte bine… În toți anii ăștia pe care i-am petrecut împreună, de fiecare dată când aveai ceva important de spus, țin minte că, de absolut *fiecare dată*, foloseai muzica… Iar când nu aveai instrument, inventai tu unul, când ai început Conservatorul, ai devenit în sfârșit elevul silitor, când aveai o audiție, toată lumea cădea pe spate, când erai trist, cântai ceva vesel, când erai vesel, ne făceai pe toți să plângem, când se apuca Anouk să cânte, eram pe Broadway, când ne făcea mama clătite, îi băgai nenorocitul ăla de *Ave Maria*, când i se înecau corăbiile lui Nounou, îi…

Nu apucă să-și termine fraza.

— Imperfectul, Balanda. Tot ce mi-ai înșirat aici e la imperfect.

— Exact, continuă Charles cu o voce încă și mai stinsă, da… Ai dreptate… Nici c-ai fi putut s-o spui mai bine… Mulțumesc pentru lecția de gramatică…

— Hei… Așteptați ca eu și Lucas să ne culcăm și abia apoi apucați-vă să vă arătați rănile, da?

Charles își aprinse o țigară.

Ea se ridică imediat și strânse masa.

— Și cine mai e și Nounou asta?

— Nu v-a vorbit niciodată despre asta? tresări Charles.

— Nu, dar știți, mi-a povestit despre altele… Despre clătite și despre așa-zisa veselie, dar acum scuzați-mă, eu…

— Stop, spuse Alexis sec, ajunge. Charles… își îndulcise vocea, ești conștient că ai pierdut unele episoade… nu ești tu omul căruia să trebuiască să-i țin prelegeri despre… cât de ușor poate fi zdruncinată o teorie din care îți lipsesc datele de calcul, nu?

— Sigur… Scuze.

Tăcere.

Își făcu un fel de scrumieră dintr-o bucată de staniol și adăugă:

— Și afacerea cu frigiderele? Înflorește?

— Hai că ești prost…

Zâmbetul ăsta era drăguț, iar Charles îi surâse la rândul lui cu dragă inimă.

Apoi vorbiră despre alte lucruri. Alexis se plânse că avea o crăpătură pe casa scării, iar meseriașul promise să arunce o privire.

Lucas veni să-l îmbrățișeze:

— Și pasărea?

— Tot mai doarme.

— Când se trezește?

Charles ridică mâinile-n sus, semn că n-avea habar.

— Și tu? Mai stai și mâine?

— Sigur că mai stă, îl liniști tatăl. Hai... Fugi la culcare. Te așteaptă mama.

— Atunci vii să mă vezi la serbare?

— Ai niște copii tare frumoși...

— Da... Și Marion? Ai văzut-o?

— Mai întrebi dacă am văzut-o..., șopti Charles.

Tăcere.

— Alexis...

— Nu. Nu spune nimic. Știi, chiar dacă se poartă așa cu tine, nu trebuie să-i porți pică lui Corinne... Pentru că ea a fost cea care s-a înhămat la corvoada asta și... Și îmi închipui că tot ce vine din trecutul meu o sperie... Înțelegi?

— Da, răspunse Charles care nu înțelegea nimic.

— Fără ea n-aș fi scăpat niciodată și...

— Și?

— E greu de explicat, dar am avut impresia că pentru a ieși din infern trebuia să renunț la muzică. Ce mai, un fel de pact...

— Nu mai cânți deloc?

— Ba da... Fleacuri... De exemplu, la serbarea de mâine îi acompaniez cu chitara, dar să cânt cu adevărat... Nu...

— Nu-mi vine să cred...

— Chestia e că... Mă face vulnerabil... Nu vreau să mai simt niciodată golul, iar muzica îmi face asta... Mă aspiră...

— Ai mai primit scrisori de la tatăl tău?

— Niciodată. Dar tu… Spune-mi… Ai copii?
— Nu.
— Ești căsătorit?
— Nu.
Tăcere.

— Dar Claire?
— Nici ea.
Corinne tocmai se întorcea cu desertul.

*

— E în regulă?
— E perfect, răspunse Charles, ești sigur că nu vă deranjez?
— Termină…
— Oricum, o să plec dis-de-dimineață… Pot să fac un duș?
— Pe-aici…
— Poți să-mi împrumuți un tricou?
— Ba chiar mai mult de-atât…
Alexis se întoarse întinzându-i o bluză veche Lacoste.
— O mai știi?
— Nu.
— Și totuși ți-am șterpelit-o…
Printre altele… se gândea Charles în timp ce-i mulțumea.

Avu grijă să nu-și dezlipească pansamentele, apoi se lăsă în voia lacrimilor. Mult timp.
Șterse oglinda cu colțul prosopului ca să se poată vedea.

Țuguie buzele.

I se păru că seamănă cu o lamă.

Dărâmat.

Așa spusese ea…

Când se apleca să tragă obloanele, îl zări pe Alexis cu un pahar în mână, singur, așezat pe o treaptă a terasei. Își trase pantalonii pe el și luă pachetul cu țigări.

Și așa, în treacăt, apucă și sticla.

Alexis se trase mai încolo ca să-i facă loc:

— Ai văzut cerul ăsta… Cu toate stelele…

— …

— Peste câteva ceasuri o să răsară iar soarele…

Tăcere.

— De ce ai venit, Charles?

— Chestie de doliu…

— Oare ce cântam pentru Nounou? Nu-mi mai amintesc…

— Depindea de cum era costumat… Când se îmbrăca în impermeabilul ăla ridic…

— Știu! *Pantera roz*… Mancini…

— Când făcea duș și îl vedeam la bustul gol, cântai ceva de genul intrării gladiatorilor în arenă…

— Do… Do-Solll…

— Când își punea pantalonii ăia soldat de pe timpuri… Cei brodați cu ghinde pe partea din față, de care ne amuzam noi de mama focului, băgai o polcă bavareză…

— Lohmann…

— Când ne obliga să ne facem temele, ieșeai imediat la interval cu *Podul de pe râul Kwai*…

— Se dădea în vânt după el… Își strângea bagheta la subsuoară și se transpunea cu totul…

— Iar când reușea din prima să-și smulgă un fir de păr din ureche, băgai *Aida*…

— Exact… *Marșul triumfal*…

— Când ne cicălea, făceai ca ambulanța care venea să-l ducă la ospiciu. Când făceam câte o prostie și ne închidea în camera ta până se întorcea Anouk să ne pedepsească, îi scârțâiai Miles prin gaura cheii…

— *Liftul către eșafod*?

— Bineînțeles. Când ne fugărea ca să ne pună să ne spălăm, te urcai pe masă și fredonai *Dansul săbiilor*…

— Îmi plăcea la nebunie… La dracu’, era să cad de vreo câteva ori…

— Când voiam bomboane și de la el, îi trăgeai un Gounod…

— Sau Schubert… În funcție și de câte voiam… Când se apuca să ne facă vreo scenă din aia nenorocită de-a lui, îi masacram *Marșul lui Radetzky*…

— Nu-mi mai amintesc…

— Ba da…

Lălăi o bucată din Strauss.

Charles zâmbea.

— Dar preferata lui…

— Era asta…, continuă Alexis fluierând.

— Da… Cu asta obțineam tot ce voiam… Cu ea imita chiar și semnătura tatei…

— *La Strada*…

— Mai ții minte… Ne-a dus și la spectacol, pe strada Rennes…

— Și am făcut gură toată ziua…

— Păi da… Nu înțeleseserăm… După rezumat, credeam că era vorba despre *Les Bidasses en folie*[2]…

— Ce dezamăgiți am fost…

— Ce proști eram…

— Păreai surprins mai devreme, dar cui vrei să-i vorbesc despre el? Tu cui i-ai spus?

— Nimănui.

— Vezi… Nu poți povesti despre cineva ca Nounou, adăugă Alexis dregându-și glasul, tre… trebuia să fii acolo să-l vezi…

Cântă o cucuvea. Ce mai era acum? Nu se mai auzeau în toiul nopții!

— Știi de ce nu te-am anunțat?

— …

— De înmormântare…

— Pentru că ești un gunoi.

— Nu. Ba da… Nu. Pentru că voiam s-o am doar pentru mine măcar o dată.

— …

— Încă din prima zi, Charles, am… Am crăpat de gelozie… De fapt eu…

— Dă-i înainte… Continuă… Povestește-mi… E interesant de știut cum te-ai înrăit tu până-n măduva oaselor din cauza mea.

Întotdeauna m-a fascinat reaua-credință care-și caută drepte scuze…

— Acum încep să te recunosc… Cuvinte mari…

— Să mori de râs, nu alta, dar eu aveam impresia că nu prea ai profitat de mama ta… Că se simțea cam singură la sfârșit…

— O sunam…

— Extraordinar. Bun… mă duc să mă culc… Sunt atât de obosit, că s-ar putea să nici nu mai pot dormi…

— Tu i-ai cunoscut doar părțile bune… Când eram copii, tu erai cel pe care-l făcea să râdă, iar eu cel care rânea după ea și o căra până la pat…

— Am mai curățat și împreună câteodată…, spuse Charles încet.

— N-avea ochi decât pentru tine… Tu erai cel mai inteligent, cel mai dotat, cel mai interesant…

Charles se ridică.

— Ca să vezi ce tovarăș bun îți sunt, Alexis Le Men… Minunăția asta care eram, și catadicsesc să-ți spun asta ca să poți apoi să treci la etapa următoare și să le povestești copiilor tăi cum un travestit bătrân ne făcea să ne pișăm pe noi de râs când îl imita pe Fred Astaire ascuns în șanțul de lângă școală, a lăsat-o de izbeliște de mult mai multe ori decât tine, ca pe o cârpă, fără s-o sune nici măcar *o singură dată*… Și că, probabil, nici n-ar fi venit la înmormântare, dacă ai fi avut mărinimia să-l anunți, pentru că slujba asta atât de bună, inteligența și talentul extraordinar l-au făcut să fie foarte ocupat și foarte, foarte prost. Acestea fiind spuse, bună seara.

Alexis îl urmase:

— Atunci știi cum e…

— Cum e ce?

— Să dai deoparte unele lucruri…

— …

— Să sacrifici crâmpeie de viață ca s-o poți lua de la capăt…

— Să sacrifici… Crâmpeie de viață… Da' știu că ai vocabular bogat pentru un vânzător de frigidere, îl înțepă Charles, însă nu am sacrificat absolut nimic! Am fost pur și simplu lași… Da, cuvântul ăsta nu e prea șic, lași… E mai puțin… sforăitor… Își apropie degetul mare de arătător: câteva sunete, nu? Doar câteva…

Alexis scutură din cap:

— Flagelarea… Întotdeauna ți-a plăcut asta… E drept că ai trecut prin mâinile cuvioșilor părinți… Uitasem… Știi care e marea deosebire dintre noi doi?

— Da, spuse Charles emfatic, știu. Sssuferrrințaaa. Cu S mare ca în seringă, ia aminte, e mai ușor de reținut așa. Ce răspuns ai vrea să-ți dau?

— Diferența e că tu ai fost crescut de niște oameni care credeau într-o grămadă de lucruri, iar eu de o femeie care nu credea în nimic.

— Credea în vi…

Charles regretă imediat ultima silabă. Prea târziu:

— Sigur. Doar ai văzut ce-a făcut din ea…

— Alex… Înțeleg… Înțeleg că simți nevoia să vorbești despre ea… De altfel e clar că scena asta a fost repetată de multe ori… Am mers chiar până la a mă întreba dacă nu-i ăsta motivul

pentru care mi-ai trimis înștiințarea aia atât de călduroasă iarna trecută… Ca să-mi pui mie în spate tot ce nu mai poți să bagi în pivniță…

Dar nu sunt persoana potrivită, înțelegi? Sunt prea… implicat în afacerea asta… Nu pot să te-ajut. Nu că n-aș vrea, dar nu pot. Tu măcar ai copii, tu… În timp ce eu… mă duc să mă culc. S-o saluți pe mântuitoarea ta din partea mea.

Deschise ușa camerei lui:

— Încă ceva… De ce nu ai donat corpul ei științei, așa cum te-a pus să-i promiți de-atâtea ori?

— Spitalului, fir-ar să fie! Nu ți se pare că i-a dăruit deja des…

Se stricase mașinăria.

Alexis se lăsă pe spate și se prăbuși la pământ:

— Ce am făcut, Charlot? hohoti el. Spune-mi ce am făcut…

Îi atinse umărul.

— Încetează… Spun și eu ce-mi vine la gură… Dacă ar fi vrut asta cu adevărat, ți-ar fi lăsat un bilet.

— Mi-a lăsat.

Durere, alarmă, supraviețuire, promisiune. Îi luă iar mâna.

Alexis se ridică, își căută portofelul, scoase din el o foaie albă, împăturită în patru, o scutură și își drese glasul:

— *Iubirea mea…*, începu el.

Izbucni din nou în plâns, i-o întinse.

Charles, care nu avea ochelarii la el, făcu atunci câțiva pași înapoi, spre lumina ce venea din camera lui.

Degeaba.
Nu mai scria nimic altceva.

Respiră profund și îndelung.
Ca să mai schimbe durerea.

— Vezi bine că mai credea în ceva… Știi, continuă pe un ton vesel, chiar mi-ar plăcea să-ți întind mâna ca să te-ajut să te ridici, dar închipuie-ți că în dimineața asta am fost strivit de o mașină…

— Mai du-te naibii, zâmbi Alex, mereu trebuie să fii tu cel mai tare… Se prinse de poalele sacoului său, se ridică, împături scrisoarea la loc și se îndepărtă imitând vocea pițigăiată a lui Nounou:

— *Haideți, iedutților! Fugușa! La somnic!*

Charles se împletici până la pat, se prăbuși, au, ca un bolovan și se gândi că tocmai avusese parte de cea mai lungă zi din…

Dormea deja.

1. PME – siglă ce desemnează întreprinderile mici şi mijlocii care au mai puţin de 500 de angajaţi.
2. În română, *Soldaţii în alertă* – film regizat de Claude Zidi în 1971.

4

Acum unde mai era?

În ce așternuturi? Ale cărui hotel?

Floricelele urâte ale perdelelor îl treziră la realitate. Ah, da… La Clos des Ormes…

Nici măcar un zgomot. Se uită la ceas și prima dată avu senzația că îl ținea invers.

Unsprezece și un sfert.

Prima dimineață din acest veac în care dormea până târziu…

Un bilețel fusese lăsat pe ușa camerei sale: „Nu am îndrăznit să te trezim. Dacă n-ai timp să treci pe la școală (în fața bisericii), lasă-i vecinei cheia (gardul verde). Te îmbrățișez."

Admiră tapetul din baie, hârtia igienică în ton cu ciobănițele din tabloul lui Jouy, își reîncălzi o ceașcă de cafea și gemu în fața oglinzii.

În timpul nopții lama se colorase… O frumusețe de vinețiu în degrade ce bătea înspre verde… Nu avu curajul să se scuipe în față și împrumută lamele aparatului de ras al lui Alexis.

Se rase atât cât putu și regretă imediat. Era și mai rău.

Cămașa lui duhnea a stârv. Se îmbrăcă așadar cu vechea sa bluză tinerească, ce purta însemnul crocodilului Lacoste și se

simți neobișnuit de fericit. Deși era lăbărțată și tocită, ca să nu mai vorbim despre coada care se descususe și se fleșcăise de tot, nu, să nu mai spunem nimic despre asta, tot ar fi recunoscut-o. Era un cadou de la Edith. De pe vremea când încă își mai făceau cadouri. Ea îi spusese: ți l-am luat alb, ești *atât de* convențional, și, peste aproape treizeci de ani, iată că îi era recunoscător dobitoacei pentru principiile ei. Cu fața pe care o scotea azi la înaintare, o altă culoare nu l-ar mai fi… prins atât de bine…

Sună de câteva ori la vecina cu gardul verde, dar nu răspunse nimeni. Nu îndrăzni să lase brelocul la altcineva (se temea de mânia lui Corinne!) și hotărî să facă un ocol pe la școală.

Era puțin neliniștit că îl va revedea pe Alexis la lumina zilei. Ar fi preferat să păstreze în minte ultimele acorduri ale întâlnirii din ajun, pentru a-și putea continua drumul fără el… dar se consola cu gândul că îi va îmbrățișa pe Lucas și pe frumoasa Marion înainte de a-i pierde din nou cu totul din vedere…

*

Mda, să spunem că era în fața bisericii, dar școala asta era cea mai laică din câte văzuse.

Construită în stilul lui Jules Ferry, după cum era gravat în piatră sub înlănțuirea literelor R și F, ridicată probabil prin anii ’30, corpul băieților perfect simetric cu cel al fetelor, cu o curte adevărată, cu ziduri vopsite într-un verde asemănător cu cel al

locomotivelor vechi până la nivelul urmelor de șuturi ale copiilor și castani cu trunchiurile văruite. Șotroane imposibil de șters (probabil că nu mai era deloc așa de amuzant) și șănțulețe în smoala uscată, care trebuie să fi fost bucuria aruncătorilor de bile…

O clădire foarte frumoasă, împodobită cu cărămizi, dreaptă, riguroasă, *republicană*, în ciuda tuturor baloanelor cu care o împopoțonaseră în ziua aceea.

Charles își croia drum ridicând brațele, pentru a se feri de puzderia de copii care alergau în toate direcțiile. După prăjitura cu ciocolată și mirosul de lemn ars, regăsea atmosfera serbărilor lui Mathilde. Doar cu o ușoară notă câmpenească în plus… Bunici cu șepci și mămăițe cu ciorapi de lână le înlocuiseră pe elegantele doamne din arondismentul V, iar în locul standurilor cu sendvișuri organice, se frigea un purcel de lapte adevărat…

Era o zi frumoasă, dormise mai bine de zece ore, muzica era veselă, iar mobilul îi era descărcat. Îl băgă la loc în buzunar, se sprijini de un zid micuț și, plasat strategic între miresmele ce veneau dinspre barba unui bătrânel și dinspre purcel, își desfătă privirea.

Zi de sărbătoare…

Doar poștașul mai lipsea…

O femeie îi întinse un păhărel. Îi mulțumi printr-o simplă înclinare a capului, ca și cum ar fi fost un străin prea dezorientat pentru a-și aminti cuvintele elementare pe care le mai rupea în franceză, sorbi o înghițitură din acel lichid…

nedefinit, sec, aspru, își întoarse rănile către soare, închise ochii și îi mulțumi vecinei că ștersese putina.

Căldura, alcoolul, zahărul, accentul din acea regiune, țipetele copiilor îl legănau ușo…

— *Tot* nu te-ai trezit?

Nu trebui să deschidă ochii ca să recunoască vocea supercoechipieruluiui său.

— Ba da. Mă bronzez…

— Eu aș zice să te oprești, ești deja maro!

Lăsă capul în jos:

— Ei? Te-ai deghizat în pirat?

Plasturele negru făcu semn că da.

— Și n-ai papagal pe umăr?

Cârligul nu mai era așa semeț:

— Păi nu…

— Vrei să mergem să luăm pasărea mea?

— Dar dacă se trezește?

Deși fusese crescut într-o anumită măsură de Nounou, sau poate tocmai din cauza asta, Charles crezuse dintotdeauna că cel mai simplu era să le spui copiilor adevărul. Nu avea el prea multe principii în materie de pedagogie, dar în materie de adevăr, da. Adevărul nu a înfrânat niciodată imaginația. Dimpotrivă.

— Știi… N-are cum să se trezească, pentru că e împăiată…

Lucas zâmbi cu gura până la urechi:

— Știam, dar nu voiam să-ți spun. Mi-era teamă să nu te întristezi…

Cine? Oare cine a avut inspirata idee de-a inventa copiii? se topi el de râs în timp ce-și ascundea paharul în spatele unor cornulețe.

— Hai. Mergem s-o luăm…

— Da, dar…, ciripi micuțul, nu e un papagal adevărat…

— Da, dar…, tună adultul, nici tu nu ești un pirat adevărat…

Pe drumul de întoarcere se opriră la Rendez-vous des Chasseurs, care era în același timp băcănie, magazin de arme, Credit Agricol și salon de coafură joia după-amiaza, cumpărară un ghem de sfoară, iar Charles, îngenuncheat în fața bisericii, o fixă strâns pe Mistinguett înainte de-a o trimite înapoi în lumina reflectoarelor.

— Dar unde sunt părinții tăi?

— Nu știu…

Încântat, se întoarse la colegii lui de clasă, pășind cu mare grijă.

Începuse deja să-i vorbească:

— Coco, poți să spui „Coco“?

Charles se apucă din nou să sprijine zidul. Va aștepta numărul lui Lucas ca să se poată întoarce la Paris…

O fetiță îi aduse o farfurie aburindă:

— O, mulțumesc… Ce drăguț…

De acolo, din spatele unei mese uriașe, aceeași femeie de mai devreme, cea cu pieptul impunător, îl bombarda cu tot felul de mici amabilități.

Ups, făcuse o victimă… Nu așteptă prea mult până să se întoarcă. Băgă repede nasul în tacâmurile lui din plastic și se concentră rânjind asupra bucăţii de friptură.

Tocmai îi venise în minte lenjeria doamnei Canut atârnată pe sârmă…

— Pe cuvânt că e sutienul ei…, îi tot repeta Alexis.

— De unde știi tu?

— Păi… Se vede…

Era… fascinant.

Agitaţie mare pe estradă. Cu pași mărunţi, bunicile erau conduse la cele mai bune locuri în timp ce sonorizarea, unu, doi, probă de microfon. Pârâitură, unu, doi, Jean-Pierre, hai, te rog, ai grijă de tehnică, lasă paharul acum, unu, doi, s-a strâns toată lumea? Buna ziua tuturor, ocupaţi-vă locurile, vreau să vă amintesc de tombolă care… Pârâitură, Jean-Pierre! Fir-ar să… guiţ.

Bun.

Mămicile îngenuncheate verificau coafurile și machiajul în timp ce tăticii butonau camerele de luat vederi. Charles dădu peste Corinne, care era prinsă într-o discuţie înfierbântată cu alte două doamne în legătură cu furtul pe faţă al unui trening, și îi înapoie brelocul.

— Sper că v-a trecut prin cap să închideţi și poarta?

Da. Îi trecuse. Îi preamări minunata ospitalitate și se îndepărtă. Cât mai repede cu putinţă.

Căută să se așeze la soare, își trase scaunul lângă curte, ca să o poată șterge englezește între două scenete, își întinse picioarele și, cum recreația aproape că se terminase, începu din nou să se gândească la treburile lui. Își scoase agenda, își verifică întâlnirile programate în cursul săptămânii, hotărî ce dosare va lua cu el la Roissy și începu să întocmească o…

Hărmălaia ce venea din stânga lui îi distrase pentru o clipă atenția. Dar nu mai mult de-atât. Un grațios du-te-vino între retină și cortex. Atât cât să-și dea seama că în comuna Marzeray mai erau și unele mămici foarte sexy… listă cu telefoanele pe care le avea de dat și se gândi să discute cu Philippe despre povestea asta cu…

Ridică din nou privirea.

Ea îi zâmbea.

— *Hullo*…

Charles scăpă agenda, călcă pe ea întinzându-i mâna și cât se aplecă el ca s-o recupereze, ea își schimbase deja locul ca să se așeze lângă el. De fapt, nu chiar lângă el, pentru că lăsase un scaun gol între ei doi.

Pe post de însoțitoare vigilentă a domnișoarei, cumva?

— Mă scuzați. Nu vă recunoscusem…

— Pentru că nu mai am cizmele în picioare, glumi ea.

— Da… Probabil din cauza asta…

Purta o rochie încheiată-n față care îi dezvăluia bustul învăluindu-i-l, îi strângea talia, lăsa să se vadă linia armonioasă a coapselor și îi dezvelea și genunchii ori de câte ori se așeza picior peste picior, schimbându-și poziția și trăgând de

materialul albastru-cenușiu, presărat cu o grămadă de mici arabescuri turcoaz.

Lui Charles îi plăcea moda. Croieli, materiale, șefi, finisări, considerase dintotdeauna că arhitecții și croitorii fac, mai mult sau mai puțin, aceeași meserie și tocmai observa cum arabescurile acelea găseau o cale de-a ocoli răscroiala mânecii, fără a-și întrerupe unduirea spiralelor.

Îi simți privirea. Se strâmbă:

— Știu… N-ar fi trebuit s-o îmbrac… M-am îngrășat mult de când…

— Ba chiar deloc! protestă el. Deloc… Mă uitam la…

— La ce? îl mai perpeli ea puțin.

— La… La motivele dumneavoastră…

— La motivele mele? *My God*… vreți să spuneți că le cunoașteți deja?

Charles se uită în jos zâmbind. Când întâlnești o femeie care știe să schimbe lanțul de la ferăstrău, oferă privirii un sutien roz pal când se apleacă și poate să facă jocuri de cuvinte în două limbi, chiar nu mai merită să intri în competiție…

Simți, ai milă, Doamne, că și ea îl privea la rândul ei.

— Ați dormit sub un curcubeu?

— Da… Cu Judy Garland…

Ce zâmbet frumos avea…

— Vedeți, asta îmi lipsește cel mai mult aici…, oftă ea.

— Comediile muzicale?

— Nu… Genul ăsta de replici idioate… Pentru că…, adăugă cu gravitate, asta e singurătatea… Nu întunericul care se lasă de la

cinci, nici animalele care trebuie hrănite ori copiii care se ciorovăiesc toată ziua, ci… Judy Garland…

— *Well, to tell you the truth, I feel more like the Tin Man right now…*

— *I knew you must speak English.*

— Nu îndeajuns de bine *to catch your… motives,* din păcate…

Își arată iar colții:

— Cu atât mai bine…

— Cât despre dumneavoastră? adăugă el. Care vă e limba maternă?

— Maternă? Franceza, pentru că mama s-a născut la Nantes. *Native*? *English. On my father's side…*

— Și unde v-ați petrecut copilăria?

Nu-i auzi răspunsul, pentru că Super DJ-ul se întorsese în forță:

„Bună ziua din nou tuturor și vă mulțumesc că ați venit în număr atât de mare. Spectacolul mai are puțin și începe. Ei bine, da… Copiii chiar nu mai au răbdare… Nu uitați că mai aveți încă timp să vă cumpărați bilete pentru marea noastră tombolă. Anul acesta avem premii extraordinare!

Premiul întâi, un weekend romantic pentru două persoane într-o pensiune de trei stele de pe lacul Charmièges cu… Țineți-vă bine… hidrobiciclete, sală de bowling și un *karaoke* imens!

Premiul doi, un DVD Toshiba, oferit prin amabilitatea celor de la reprezentanța Frémouille, pe care îi și salutăm, La Frémouille, Ceartă Nu-i, fără să uităm de…“

Charles pusese degetul mare pe pansamentul Steri-Strip ce-i acoperea rănile. Simțea că o să-și ia tălpășița dacă ăsta mai

continua să cotcodăcească tâmpeniile astea.

„…fără să uităm de numeroasele fileuri asortate cu salată trimise de firma Graton și fiul, strada Lavoir, numărul 3 din Saint-Gobertin, măcelărie, mezelărie, specialități din cârnați de porc și caltaboși pentru căsătorii, înmormântări și comuniuni, zeci de premii de consolare pentru că, asta e, nu toată lumea are norocul să fie încornorată, nu-i așa, Jean-Pierre? Ha! Ha! Haideți, haideți… Să intre în scenă artiștii, pe care vă rog să-i aplaudați cât puteți de tare… Și mai tare! Jacqueline, sunteți așteptată!… O zi bună tu…“ guiț bis.

Jean-Pierre n-avea deloc simțul umorului.

Alexis, însoțit de o premiantă cu funde și clarinet, se instală în spate în timp ce învățătoarele îi așezau pe cei mai micuți, costumați în pești, între valurile de carton. Muzica îi dezmorți și puștii o luară de-a valma. Erau prea ocupați să le facă din mână mămicilor ca să mai meargă cu valul…

Charles aruncă o privire la coap… pardon, la programul pe care Kate îl ținea pe genunchi:

Răzbunarea piratului din Caraibe.

Ehe…

Văzu că nu mai făcea pe afurisita și că avea ochii puțin cam prea strălucitori ca să fie sinceri și se întoarse atunci spre scenă, pentru a-și da seama care dintre mucoșii ăștia o aducea în asemenea hal…

— E și vreunul de-al dumneavoastră?

— Nici gând, râse ea cu un glas sugrumat, dar spectacolele astea de păpuși m-au emoționat întotdeauna… E o prostie, nu-i

așa?

Își împreunase mâinile de o parte și de alta a nasului ca să se ascundă de el, iar când își dădu seama că o fixa în continuare cu privirea, se zăpăci și mai tare:

— Ah… Nu vă uitați la mâinile mele. Sunt…

— Nu. Vă admiram intalia…

— Ah, da? întrebă ea respirând adânc și întorcând palma, uimită s-o găsească tot acolo.

— E minunată.

— Da… Și foarte veche… Un cadou de la… În fine, șușoti ea arătându-i valurile, o să vă povestesc mai târziu continuarea…

— Contez pe asta, șopti Charles și mai încet.

Urmări restul spectacolului pe chipul lui Alexis. Lucas și banda sa tocmai începuseră să cânte cu un aer blazat.

Noi suntem cei mai cruzi și cei mai groaznici
Pe așa o barcă ce tot trudim atunci?
La vase și la punte atâta am spălat
C-ajunge, Căpitane, chiar ne-am săturat!
De strâns gunoiul și frecat alămuri
Căpitane, înțelege că ni s-a cam luat!
Găsește o fregată mândră, un transport bogat
Căci, Căpitane, noi pentru asta am semnat,
Pentru rom și păruială!

Concentrat cum era la chitara sa, Alexis nu observă inițial nimic.

Apoi se îndreptă, le zâmbi celor din culise, își reperă fiul și se întoarse la corzile lui.

Nu.

Se uită iar.

Clipi des, greși vreo două-trei acorduri, făcu ochii mari, rămase cu ei holbați și cântă ce nimeri. Oricum nu conta. Cine să-l mai audă în vacarmul stârnit de mânia corsarilor? Rom și păruială! urlară ei pe toate vocile posibile, înainte de-a dispărea în spatele unei pânze imense.

Un tun bubui și apărură din nou înarmați până-n dinți. Alt cântec, alte note, Mistinguett se amuza copios, iar Alexis nu-și mai venea în fire.

Își dezlipi în sfârșit ochii de la umărul fiului său și căută din priviri o explicație în rândul spectatorilor.

Tot uitându-se și uitându-se, dădu cu ochii de zâmbetul hâtru al bătrânului său tovarăș. Care tocmai înțelesese că nu-i greu să-i citești pe buze unui neînțeles…

Îi făcu semn cu bărbia înspre Lucas:

Ea e?

Charles încuviință.

Dar… cum ai…

Zâmbind, ridică arătătorul spre cer.

Celălalt dădu din cap, îl lăsă din nou în jos și nu-l mai ridică până la împărțirea prăzii.

Charles profită de aplauze pentru a dispărea fără să fie văzut de nimeni. Nu avea nici un chef să stârnească iar suspine

adânci.

Misiune îndeplinită.

Întoarcere la viață.

Era pe punctul de-a sări gardul școlii când un *Hey*! îi ajunse la urechi. Își băgă țigara la loc în buzunar și se întoarse.

— *Hey, you bloody liar*! strigă ea arătându-i pumnul stâng, *why did you say* „Contez pe asta“ *if you don't give a shit*?

Înainte ca trăsăturile să i se descompună de tot, adăugă, ceva mai amabilă:

— Nu... scuze... Chiar *nu* voiam să spun asta... De fapt, voiam... nu... nimic... Îl privi în ochi și mai coborî vocea cu încă un ton. Plecați... Plecați așa de repede?

Charles nu încercă să-i susțină privirea.

— Da, eu... aș fi..., bălmăji el, aș fi trecut să vă salut, dar n-am vrut să vă degan... scuze, să vă deranjez...

— Da?

— Nu-mi planificasem să vin aici... Am... cum să spun... am chiulit și acum trebuie neapărat să mă întorc.

— Înțeleg...

Cu un ultim zâmbet, unul pe care el nu i-l cunoștea, ea își jucă, fără să creadă în ea nici măcar pentru o clipă, cea mai jalnică dintre cărți:

— Și cu tombola cum rămâne?

— Nu mi-am luat bilet...

— Bineînțeles. Atunci... La revedere...

Ea îi întinse mâna. Inelul i se răsucise, piatra era rece.

La ce să mă invite? își aminti Charles, dar era prea târziu. Ea era deja departe.

Oftă și privi cum se îndepărtează cele mai… întortocheate arabescuri ale sale…

*

Căutându-și mașina, o recunoscu pe-a ei, parcată strâmb sub platanii din fața poștei.

Portbagajul era tot deschis și aceiași câini pe care-i întâlnise cu o seară înainte îl salutară cu aceeași bonomie.

Deschise agenda, ajunse iar la pagina din 9 august și recapitulă numele orașelor prin care trebuia să treacă.

Conduse mai bine de vreo jumătate de ceas, fără să găsească nimic care să-i spună ceva concret. Se uită după o benzinărie, o descoperi în spatele unui supermarket și pierdu o groază de timp până găsi porcăria aia blestemată de buton de rahat care deschidea capacul rezervorului. Deschise trusa, căută manualul, se enervă și mai rău și înjură și mai abitir, îl găsi, făcu plinul, greși întâi cardul, apoi codul PIN, renunță, plăti cu bani lichizi și se învârti de trei ori în jurul rondului înainte de-a reuși să deslușească mâzgâlelile din agendă.

Aprinse radioul, îl stinse. Aprinse o țigară, o strivi. Scutură din cap, deja îi părea rău. Tocmai îl apucase din nou migrena. Ochi în sfârșit panoul pe care-l căuta. Se opri în fața benzii albe, privi la stânga, privi la dreapta, privi drept înainte și…

…și făcu un exercițiu de conjugare:
— Da’ prost mai sunt. Da’ prost mai ești… Da’ prost mai e!

5

Ea tocmai scotocea după ceva în buzunarul șorțului:

— Da?

— Bună ziua, eu… Aș vrea și eu o porție din prăjitura aceea cu ciocolată care era pusă la copt în cuptorul dumneavoastră ieri-seară, la nouă fără un sfert…

Înălță capul.

— Ei, da, continuă el fluturând un carnet cu cotorul rupt, totuși… Bowling *și karaoke* uriaș… M-au cuprins remușcările…

Așteptă câteva secunde înainte de-a spune ceva, se încruntă și-și mușcă buzele ca să nu zâmbească.

— Erau trei.

— Poftim?

— Prăjituri… În cuptor…

— Da?

— Da, răspunse ea tot înțepată, nu lucrez cu jumătăți de măsuri…

— Mi s-a părut că…

— *So*?

— Păi atunci… Nu mi-ați putea da câte o porțioară din fiecare…

Fără să-i mai acorde atenție, tăie trei bucăți minuscule și îi întinse farfuria:

— Doi euro. Îi plătiți la domnișoara de-alături…

— La ce voiați să mă invitați, Kate?

— La cină, parcă. Dar m-am răzgândit.

— Da?

Deja se apucase să servească pe altcineva.

— Și dacă vă invit eu?

Se îndreptă de spate și îl trimise la plimbare cu drăgălășenie:

— Le-am promis că-i ajut să strângă, trebuie să am grijă de vreo șase copii și pe o rază de cincizeci de kilometri nu e nici un restaurant, în afară de asta, e bună?

— Poftim?

— Prăjitura?

Of... Dintr-odată lui Charles îi cam pierise pofta... Căuta o ultimă replică spumoasă, când un tip care gâfâia de mama focului și care era vizibil contrariat îl împiedică să se desfășoare:

— Ia spuneți... Nu fiul dumneavoastră trebuia să se ocupe de Dărâmă Tot[1] în după-amiaza asta?

— Ba da, dar i-ați spus să stea la bufet...

— A, da! Așa e... Asta e, o să rog pe...

— Stați puțin, îl întrerupse ea întorcându-se către Charles, am înțeles de la Alexis că sunteți arhitect, așa-i?

— Păi... Da...

— Atunci vi se potrivește ca o mănușă standul ăsta. Aranjarea unor cutii de conserve una peste alta ar trebui să fie punctul dumneavoastră forte, nu? Apoi, strigându-l pe celălalt: Gérard! Nu mai căutați...

Mai apucă doar să înfulece o bucată de prăjitură înainte de-a se lăsa condus în fundul curții.

— *Hey*!

Normal…

Se întoarse întrebându-se cu ce fel de *bloody* avea să mai fie ocărât.

Dar nu.

Nu era vorba despre asta.

Doar îi făcea cu ochiul pe deasupra unui cuțit de bucătărie.

*

— Pentru fiecare partidă copiii trebuie să vă dea un bilet albastru, știu ei de unde să-l cumpere… iar câștigătorii vor avea dreptul să-și aleagă un premiu din cutia asta… Un părinte va trece pe-aici în cursul după-amiezii ca să vă înlocuiască pentru câteva minute, dacă aveți nevoie de o pauză, îi explică domnul îndepărtând copiii care se îmbulzeau deja în jurul lor, e în regulă? Aveți întrebări?

— Nu am întrebări.

— Atunci, succes. Îmi vine întotdeauna greu să găsesc un bun samaritean care să se ocupe de standul ăsta, pentru că vedeți…, se prefăcu o clipă că-și acoperă urechile, e cam gălăgios…

În primele zece minute Charles nu făcu altceva decât să composteze biletele, să le dea șosetele umplute cu nisip și să pună conservele la loc, apoi deveni ceva mai sigur pe el și făcu

ceea ce făcea întotdeauna: aduse îmbunătățiri lucrării în desfășurare.

Își lăsă sacoul pe un taburet și anunță noul plan de ocupare a solului:

— Bun… Faceți liniște câteva secunde că nu se mai înțelege om cu om… Tu… Adu-mi o cretă… În primul rând, nu vreau să mai văd debandada asta… O să vă așezați unul în spatele celuilalt într-o coadă de toată frumusețea. Pe primul care iese din rând, îl așez în mijlocul conservelor, ne-am înțeles? Mulțumesc…

Luă creta, desenă două linii distincte, apoi făcu un semn pe stâlpul de lemn:

— Asta e măsurătoarea… Cei care nu ajung la semnul ăsta au voie să înainteze până la prima linie, ceilalți trebuie să se dea câțiva pași înapoi, până în spatele celei de-a doua, clar?

Era clar.

— Apoi… Cei mici au voie să tragă în cutiile astea… arătă înspre cele mari, cele oferite de bucătar, care trebuie să fi conținut la vremea lor vreo zece kile de ghiveci sau de roșii opărite, iar cei mari, dimpotrivă, trebuie să tragă în astea (Mai mici și mult mai numeroase…) Fiecare dintre voi are dreptul la patru bile, și, evident, ca să primiți un premiu, tăblia trebuie să fie lună… Mă ascultați?

Capete care aprobau cu respect.

— Și încă ceva… n-am de gând să-mi petrec sâmbăta strângând după voi, așa că am nevoie de un asistent… Cine vrea

să fie asistentul meu numărul unu? Ținând cont de faptul că un asistent are dreptul la partide gratuite…

Se bătură ca să-l ajute.

— Perfect, jubilă generalul Balanda, perfect. Iar acum… Fie ca cel mai bun să câștige…

Și nu-i mai rămase altceva de făcut decât să numere punctele, încurajându-i pe cei mici și provocându-i pe adolescenți. Îndrumând brațul celor dintâi și prefăcându-se că le întinde ochelarii săi celor din urmă, care se îndepărtau ofticați, fleoșc! e prea simplu Dărâmă Tot! și atingeau peretele cu mingea mai des decât ar fi fost cazul…

În scurt timp se strânse mulțimea și, cum cutia de rezonanță se ține cu cheltuială, Charles se gândi că, deși își salvase pielea și onoarea, la căderea serii probabil avea să fie surd.

De fapt onoarea lui… Din când în când înălța capul și o căuta din priviri. Și-ar fi dorit ca ea să-l vadă așa, triumfător în mijlocul armatei sale de trăgători de elită, dar nu. Ea era tot în mijlocul prăjiturilor ei, pălăvrăgind, râzând, aplecându-se spre cohortele de copii care veneau s-o îmbrățișeze și… Pur și simplu i se rupea. De el, din câte înțelegea.

Asta dacă mai era în stare să înțeleagă ceva…

Atâta pagubă. Era fericit. Pentru prima dată în viață îi făcea plăcere să întocmească planuri și să supravegheze construcții din aluminiu, pe cinstea mea, era chiar prima oară.

Jean Prouvé ar fi fost mândru de el…

Bineînțeles că nu apăru nimeni să-l înlocuiască, bineînțeles că îi venea să facă pipi și să fumeze și bineînțeles că până la urmă renunță la ideea asta cu biletele albastre.

— Nu mai ai?

— Păi… nu…

— Hai… joacă totuși, du-te…

Fără bilet? Vestea se răspândi atât de repede, că trebui să renunțe la planurile lui de escapadă. Era regele conservelor, se resemnă și, pentru prima dată după mulți ani, regretă că nu avea la îndemână carnetul său de schițe. I se perindau prin fața ochilor zâmbete, cutezanțe sau aluri care chiar ar fi avut dreptul la o frântură de eternitate…

Lucas venise după el:

— I-am dat lui tati papagalul…

— Bine ai făcut.

— Nu era un papagal. Era un porumbel alb.

Ia te uită… Venise și Yacine…

Îl salvă tombola. Se anunță tragerea și toți puștii se împrăștiară ca prin farmec. Nerecunoscătorii, se gândea oftând ușurat. Își lăsă agenda în grija băieților, își recuperă șosetele risipite în cele patru colțuri ale curții, puse toate cutiile într-un sac din pânză de iută și strânse nenumărate ambalaje de bomboane, strâmbându-se de durere de fiecare dată când se apleca.

Își atinse coastele.

De ce îl dureau atât de tare?

De ce?

Reintră în posesia sacoului și căută un loc în care să poată fuma fără să-l vadă supraveghetorul.

Făcu mai întâi un ocol pe la toaletă și se trezi cam… prins în încurcătură. Bideurile erau așa de joase… Ținti cât putu de bine și redescoperi mirosul săpunului galben care nu făcea spumă și care era întotdeauna acolo, scorojindu-se în suportul de alamă cromată.

O, nostalgie, când ne copleșești… Se ascunse în spatele clădirii vechi pentru a fuma o țigară.

Oho… Ce bună era…

Nici măcar *graffiti*-urile nu se schimbaseră prea mult… Aceleași inimi, aceeași X + Y = Iubire Eternă, aceleași țâțe, aceleași puțe și aceleași mâzgălituri mânioase peste aceleași secrete dezvăluite…

Își aruncă mucul de țigară dincolo de zid și se întoarse la boxe.

Nu se grăbea. Nu prea știa încotro s-o ia. Nu avea chef să-l revadă pe Alexis. Auzea tâmpeniile debitate de prietenul lui Jean-Pierre și socotea în minte câte ore îl mai despărțeau de Boulevard des Maréchaux.

Bun… O să merg totuși să-i spun la revedere de data asta… *Goodbye, So long, Farewell*, nu de cuvinte ducea lipsă… *Adieu* chiar, care asemenea multor cuvinte frumoase avea eleganța de-a călători fără pașaport.

Da… ce Dumnezeu… nu era rău, pentru o femeie care…

Cam în punctul ăsta ajunsese cu aberațiile lui când Lucas sări pe el:

— Charles! Ai câștigat!

— Bicicletele pe apă?

— Nu! Un coș mare cu o grămadă de cârnați și de pateuri înăuntru!

Oh, Doamne…

— Nu-ți pare bine?

— Ba da, ba da… Foarte bine…

— Ți-l aduc eu. Să nu te miști de-aici, da?

— E perfect, așa mă veți putea invita la mine…

Se întoarse.

Ea tocmai își dădea jos șorțul.

— Nu am flori, îi zâmbi el.

— Nu-i nimic… Vă împrumut eu…

Unul dintre băieții pe care îi văzuse în ajun îl salută și le întrerupse dulcegăriile:

— Pot să vină și Jef, Fanny, Mickaël și Léo să doarmă la noi în seara asta?

— Charles, spuse ea, vi-l prezint pe Samuel. Vlăjganul meu Samuel…

Chiar că era vlăjgan… Aproape că îl ajungea… Părul lung, piele de adolescent, cămașă albă șifonată, dar extrem de elegantă, care trebuie să fi aparținut unei generații diferite de-a sa și care purta inițialele L.R. în litere caligrafiate, jeanși găuriți, nas drept, subțirel și… peste câțiva ani… foarte frumos…

Își strânseră mâna.

— Ia zi, ai băut? îl întrebă ea încruntându-se.

— Ă... Nu uita că n-am stat chiar la prăjituri...

— Atunci nu te întorci cu scuterul...

— Nu se poate... E drept că mi-am turnat și eu pe furiș ce mai rămăsese dintr-o doză de bere... Uite... Bun, și pentru astă-seară cum rămâne?

— Dacă părinții sunt de acord, atunci sunt și eu. Dar mai întâi, ne ajutați să strângem totul, OK?

— Sam! îl strigă ea. Să-și aducă saci de dormit, da?

Ridică un deget ca să-i arate că a auzit-o.

Către Charles:

— Vedeți ce vreau să spun... Vă anunțasem vreo șase copii, dar sunt întotdeauna puțin cam pesimistă... Și n-am nimic de mâncare... Norocul meu că v-ați luat bilet...

— Mai încape vorbă...

— Și la Dărâmă Tot? Cum a...

Fură din nou întrerupți. De fetița căreia ieri îi spusese Hattie, parcă, din câte-și amintea.

— Kate?

— Iar acum iat-o pe Miss Harriet... Posesoarea biletului cu numărul trei...

— Bună seara...

Charles o îmbrățișă.

— Poate să vină Camille în seara asta să doarmă la noi? Da... știu... Sac de dormit...

— Atunci, dacă știi, e perfect, răspunse Kate. Iar Alice? Ne-a programat și ea pe cineva?

— Nu știu, dar să vezi ce-a găsit la talcioc! Trebuie să vii cu mașina mai aproape…

— *Good Lord, no!* Nu vi se pare că avem deja destule prostii din astea?

— Stai puțin că e superfrumos! Are chiar și un fotoliu pentru Nelson!

— Am înțeles… Stai puțin! O prinse din urmă, întinzându-i portofelul. Fugi la brutărie și cumpără toate pâinile pe care le mai au…

— *Yes M'am…*

— Ce organizare…, se minună Charles.

— Da? Așa îi ziceți dumneavoastră? Eu aveam impresia că e mai degrabă contrariul… Mai… Mai veniți totuși?

— Da, cum să nu!

— Cine e Nelson?

— Un câine foarte snob…

— Și L.R.?

Kate încremenise:

— Ce… De ce mă întrebați asta?

— Cămașa lui Samuel…

— A, da… Scuze. Louis Ravennes… Bunicul lui… Văd că nu vă scapă nimic…

— Ba da, o grămadă de lucruri, dar nu întâlnești chiar în fiecare zi un adolescent care să poarte o cămașă cu monogramă…

Tăcere.

— Haideți…, tresări ea, să strângem totul și să ne întoarcem acasă. Animalele sunt flămânde, iar eu sunt obosită.

Își prinse părul.

— Și Nedra? îl întrebă ea pe Yacine. Pe unde mai e?

— A câștigat un peștișor roșu.

— Bun… Oricum, nu asta o s-o facă mai vorbăreață… Haideți… La treabă…

Charles și Yacine puseră scaunele unul peste altul și le luă mai bine de o oră să demonteze cortul. Mă rog… lui Charles mai ales… Celălalt nu era chiar așa de eficace, pentru că îi povestea tot felul de lucruri:

— Ai văzut, acum, când ai desfăcut nodul, ai scos limba. Știi de ce?

— Pentru că e greu și pentru că tu nu mă ajuți deloc?

— Nicidecum. Pentru că atunci când te concentrezi la ceva, folosești aceeași emisferă a creierului care se ocupă și de activitățile motrice, așa că, blocând intenționat o parte a corpului, te poți concentra mai bine… De asta și încetinesc oamenii pasul atunci când se apucă să se gândească la o problemă complicată în timp ce merg… Înțelegi?

Charles se ridică ținându-se cu mâinile de șale:

— Hei, domnule Enciclopedie… Nu vrei să scoți și tu puțin limba? Ar merge mai repede…

— Știi care e cel mai puternic mușchi al corpului?

— Da. Bicepsul meu când o să te strâng de gât.

— Greșit! E limba!

— Nici nu mă mir… Hai… Apucă de capătul celălalt al mesei…

Profită de faptul că se războia cu emisfera lui, ca să-i pună și el o întrebare:

— Kate e mămica ta?

— Oh, răspunse el cu vocea aia cristalină pe care o au copiii când vor să ne aburească, ea spune că nu, dar eu știu prea bine că da… măcar un pic, nu?

— Câți ani are?

— Ea zice că are douăzeci și cinci, dar noi nu credem….

— Nu? De ce?

— Pentru că, dacă ar avea într-adevăr douăzeci și cinci, nu ar mai putea să se cațăre în copaci…

— Bineînțeles…

Încetează, se gândea Charles, încetează chiar acum. Cu cât cercetezi mai mult, cu atât mai puțin înțelegi. Așa că lasă baltă instrucțiunile… Intră și tu puțin în joc…

— Ei bine, eu îți spun că are chiar douăzeci și cinci de ani…

— De unde știi?

— Se vede.

După ce terminară cu strânsul, Kate îl întrebă dacă vrea să-i aducă el pe cei doi copii.

Chiar în timp ce îi instala pe bancheta din spate, se apropie o lungană:

— Mergeți la Vesp’?

— Poftim?

— La Kate adică… Puteți să ne duceți și pe mine și pe prietena mea?

Îi făcu semn înspre o altă lungană.

— Păi… sigur…

Toată lumea se înghesui în micuța mașină închiriată, iar Charles le ascultă sporovăiala cu zâmbetul pe buze.

De ani de zile nu se mai simțise așa util.

Autostopistele povesteau ceva despre un club de noapte în care n-aveau încă voie să intre, iar Yacine îi spunea Nedrei, fetița aceea atât de misterioasă, care semăna cu o prințesă balineză:

— Peștele tău… N-o să-l vezi niciodată dormind pentru că nu are pleoape și o să crezi că nu te aude pentru că nu are urechi… Dar, de fapt, să știi că o să se odihnească… Iar apoi peștii roșii aud cel mai bine pentru că apa este un conductor foarte bun, iar ei au o structură osoasă ce repercutează toate sunetele până la urechea lor invizibilă, așa că…

Fascinat, Charles se chinuia să-l urmărească printre cotcodăcelile celorlalte două:

— …așa că poți totuși să vorbești cu el, înțelegi?

O văzu în oglinda retrovizoare dând din cap cu gravitate, de jos în sus.

Yacine îi surprinse privirea, se aplecă în față și-i șopti:

— Nu vorbește aproape deloc…

— Dar tu? Cum se face că știi toate lucrurile astea?

— Nu știu…

— Înseamnă că ești un elev silitor…

O mică grimasă.

Și un zâmbet larg al Nedrei, care, în oglinda retrovizoare, dădea din cap în semn că nu.

Încercă să și-o amintească pe Mathilde când avea vârsta ei. Dar nu… Nu mai ținea minte… El, care nu uita niciodată nimic, pierduse asta pe drum. Copilăria copiilor…

Se gândi apoi la Claire.

La mama care ar fi…

Yacine, căruia nu-i scăpa nimic, își lăsă bărbia pe umărul lui (era papagalul său…) și spuse, ca să-l mai scoată din gândurile lui:

— Dar totuși… Te bucuri că ai câștigat cârnații, nu-i așa?

— Da, îi răspunse, nici nu-ți dai seama cât de tare mă bucur…

— De fapt, eu n-am voie să mănânc… Știi, din cauza religiei… Dar Kate spune că lui Dumnezeu nu-i pasă de asta… Că doar nu-i doamna Varon… Crezi că are dreptate?

— Cine e doamna Varon?

— Doamna care ne supraveghează la cantină… Crezi că are dreptate?

— Da.

Îi trecu prin minte povestea aia cu alimentara socială pe care i-o spusese Sylvie în ajun și se simți foarte tulburat.

— Hei! Atenție! Trebuie să întorci acum!

1. *Chamboule Tout* – joc ce constă în dărâmarea unui număr cât mai mare de conserve trăgând în ele.

6

— Buuun! Văd că n-ați pierdut deloc timpul! Le-ați găsit deja pe cele mai frumoase fete din localitate!

Chicotind și mai tare, fetele întrebară unde erau ceilalți și dispărură în mijlocul naturii.

Kate se încălțase iar cu cizmele.

— Voiam să fac un tur pe la popotă, veniți cu mine?

Traversară curtea:

— În mod normal, copiii au sarcina de-a hrăni animalele, dar în fine… Azi e ziua lor… Și cu ocazia asta o să vizitați… Se întoarse: Vă simțiți bine, Charles?

Îl durea peste tot. Capul, fața, spatele, brațele, gambele, picioarele, întârzierea acumulată, mustrările de conștiință, Laurence, telefoanele pe care încă nu le dăduse.

— Da, foarte bine. Mulțumesc.

Tot păsăretul se ținea după ei. Plus trei potăi. Plus o lamă.

— Să n-o mângâiați, că altfel…

— Da, da… M-a avertizat Lucas… Altfel nu mai scap de ea…

— Și cu mine cam la fel stau lucrurile, glumi ea aplecându-se ca să ia o găleată.

Nu, nu. Nu spusese asta.

— De ce zâmbiți? se neliniști el.

— Nimic… *Saturday Night Fever*… Înainte aici era o cocină, dar am transformat-o în cămară… Atenție la cuiburi… Aici, ca și în restul clădirilor, e plin de bălegar toată vara… Tot aici depozităm sacii cu grâne și alte grăunțe, iar când spun „cămară“, din păcate, mă gândesc mai degrabă la șoareci și la hârciogi… Apoi, vorbind cu un motan ce moțăia pe o pătură veche: Ce mai faci, bătrâne? Grea viața asta, așa-i? Ridică o scândură și folosi o cutie de conserve ca să umple găleata. Fiți atent… Puteți să luați stropitoarea aia?

Traversară din nou curtea în sens opus.

Ea se întoarse:

— Veniți?

— Mi-e teamă să nu strivesc vreun pui…

— Vreun pui? Nici o primejdie… Sunt boboci de rață… Înaintați fără grijă. Uitați… Pompa e acolo…

Charles nu umplu stropitoarea până sus. Îi era teamă că nu va mai putea s-o ridice…

— Aici e cotețul găinilor… Unul dintre locurile mele preferate… Bunicul lui René avea niște idei foarte moderne în ceea ce privește curtea găinilor și considera că nimic nu e prea frumos pentru puicuțele lui… Era de altfel un aprins motiv de ceartă între el și nevasta lui, dacă nu mă înșel…

Inițial Charles se trase înapoi din cauza mirosului, dar apoi rămase mască în fața… cum să spun? A atenției, a grijii cu care acest loc fusese conceput… Scărițele, locurile de dormit, cuibarele, perfect aliniate, împodobite, tăiate, sculptate chiar…

— Ia priviți aici… În fața acestui stâlp a făcut chiar și o ferestruică, pentru ca domnișoarele astea să se poată ușura privind peisajul… Iar acolo, urmați-mă… O cușcă pentru zbenguielile lor, niște pietriș, o baltă, jgheaburi, ceva praf ca să alunge păduchii și… Uitați numai ce priveliște… Uitați cât e de frumos…

În timp ce vărsa conținutul stropitorii, adăugă:

— Într-o zi de… nu știu… de profundă disperare, cred… am avut neinspirata idee de a-i duce pe copii la unul din complexele acelea de sate de vacanță care se numesc *Center Parcs*, le știți?

— Din auzite…

— Cred că a fost cea mai proastă idee pe care am avut-o vreodată… Să-i pun pe sălbaticii ăștia într-o asemenea cușcă… Au fost infernali… Aproape că au înecat un copil… Bine, azi ne amuzăm, dar în clipa aia… având în vedere prețul… pe scurt, să trecem peste… Toate astea pentru a vă spune că în prima seară, după ce au făcut turul acestei… chestii, Samuel a declarat solemn: găinile noastre o duc mai bine. Apoi și-au petrecut toată săptămâna uitându-se la televizor… De dimineață până seara… Ca niște adevărați zombi… I-am lăsat în pace… În fond, ăsta era exotismul lor…

— Nu aveți televizor?

— Nu.

— Dar internet aveți?

— Da… Nu pot totuși să-i privez de toată această lume…

— Și îl folosesc des?

— Yacine, mai ales. Pentru căutările sale… zâmbi ea.

— E uimitor puștiul ăsta…

— Ăsta-i cuvântul.

— Spuneți-mi, Kate, el e…

— Mai târziu. Atenție, dă pe-afară… Bun… lăsăm ouăle, e marea plăcere a Nedrei…

— Dar cu ea ce e?

Kate se întoarse:

— Vă place să beți un pahar de whisky bun?

— Păi… Da…

— Atunci, pe mai târziu.

— Aici era înainte cuptorul… Care acum a devenit cușcă pentru câini… Atenție, mirosul e insuportabil… Dincoace, o seră… Grajdul… Transformat în garaj pentru biciclete… Acolo e pivnița… Nu vă uitați la debandada aia… Era atelierul lui René…

Charles nu mai văzuse niciodată ceva asemănător. Câte secole erau adunate acolo? De câte lăzi de gunoi, brațe și săptămâni era nevoie pentru a strânge totul?

— Ați mai văzut vreodată așa unelte! exclamă el. Ai zice că-i Muzeul de Artă și Tradiții Populare, e extraordinar…

— Vi se pare? se strâmbă ea.

— Nu au ei televizor, dar cred că nu se plictisesc nici măcar o clipă…

— Nici *una*, din păcate…

— Și asta? Asta ce mai e?

— Asta e faimoasa motocicletă la care René meșterește încă… din timpul războiului, cred…

— Și asta?

— Nu știu.

— E incredibil…

— Stați puțin… O să vedeți și mai multe în magazie…

Ieșiră la lumina zilei.

— Aici sunt cuștile iepurilor… Goale… Am și eu limitele mele… Dincolo, o primă șură pentru fân, hambarul adică… În partea cealaltă, paiele… La ce vă uitați?

— La tâmplărie… Băieții ăștia mă uluiesc… Nici nu vă dați seama de ce vaste cunoștințe teoretice e nevoie pentru a face astfel de lucrări… Nu, continuă el visător, nu aveți cum să vă dați seama… Nici măcar eu, care fac parte din breaslă… Cum procedau? E un mister… Când o să fiu bătrân, o să iau cursuri de dulgherie…

— Atenție la pisică…

— Alta! Dar câte aveți?

— O… E un *turnover* continuu… O droaie de pui se nasc și mor întruna… Mai ales din cauza râului… Blegii ăștia înghit momelile cu cârlige cu tot și nu-și mai revin…

— Și copiii?

— E o adevărată dramă. Până la următorul rând de pui…

Tăcere.

— Cum faceți ca să vă descurcați, Kate?

— Nu fac nimic, Charles, nu fac nimic. Uneori însă, mi se mai întâmplă să dau lecții de engleză fetei veterinarului în schimbul unor vizite…

— Nu, dar… Vorbeam de tot restul…

— Sunt și eu precum copiii: aștept următorul rând de pui. E ceea ce m-a învățat viața. Să iau… fiecare zi așa cum vine… Mai mult nici nu trebuie…

— Închideți pisicile?

— Dar pisicile nu ies niciodată pe ușă, ce credeați…

Se întoarseră și dădură peste… Curtea Miracolelor…

Cinci potăi, care mai de care mai cocoșată, așteptau ora mesei.

— Gata, ororile mele… Am ajuns și la voi…

Se întoarse în cămară și le umplu blidele.

— Ăla de colo…

— Da…

— N-are decât trei labe?

— Și un singur ochi… De asta i-am zis Nelson…

Observă nedumerirea musafirului său și preciză:

— *Admiral Lord Nelson*… *Battle of Trafalgar*… Vă spune ceva?

— Aici e șopronul unde se țin lemnele… Acolo, alt grajd… Lângă grânarul cel vechi…. Pentru grâu, adică… Nimic deosebit… O grămadă de vechituri… Un alt muzeu, cum îi spuneți dumneavoastră… Iată aici una și mai dărăpănată… Dar care are niște uși foarte frumoase, dublu batante, pentru că aici țineau hipomobilele… Mai sunt două într-o stare jalnică. Veniți să vedeți…

Deranjară rândunelele:

— Dar ăsta arată încă bine…

— Hârbul ăla? Sam l-a pus pe picioare. Pentru Ramon…

— Cine e Ramon?

— Măgarul lui, îl lămuri ea înălțând ochii spre cer, îndărătnicul lui de măgar…

— De ce expresia asta de disperare?

— Pentru că i-a intrat în cap să participe la un concurs de atelaje care se desfășoară vara asta în localitate…

— Și? Nu e pregătit?

— Oh, dacă e pregătit! E așa de bine antrenat că repetă clasa, de altfel… Dar să nu mai vorbim despre asta, nu am chef să-mi stric buna dispoziție…

Se rezemase de o trăsurică:

— Pentru că, vedeți… Aici totul se petrece la voia întâmplării… Totul e alandala, totul se fisurează, totul se năruie… Copiii poartă tot timpul ghetele pe picioarele goale… asta în cazul în care mai poartă așa ceva… De două ori pe an sunt nevoită să-i despăduchez, aleargă de dimineața până seara, născocesc un milion de tâmpenii pe minut și pot să invite câți colegi doresc, dar mai există încă un lucru de nezdruncinat: învățătura. Să ne vedeți seara, în jurul mesei din bucătărie, nu-i de glumă… Doctorul Katyll se transformă în mister Hyde! Iar în privința asta… Samuel… E primul meu eșec… Știu, n-ar trebui să spun „al meu“, dar în fine… e complicat…

— Nu poate fi chiar așa de grav…

— Presupun că nu… Dar…

— Continuați, Kate, continuați, spuneți-mi…

— A intrat la liceu în septembrie anul trecut, așa că a trebuit să-l trimit la internat… Nu aveam de ales… În primul rând, colegiul nu era prea grozav… Iar pentru el a fost o catastrofă… Nu mă așteptam deloc, pentru că eu una am amintiri frumoase din anii mei de *boarding school*, dar… nu știu… poate că e altfel în Franța… Era așa de ușurat când se întorcea acasă în weekend, că nu mă mai lăsa inima să-l trimit să studieze. Și iată rezultatul…

Zâmbea pieziș.

— Poate că o să am un campion al Franței la cursele de atelaje… Haideți… Să mergem… Speriem mămicile…

Ce-i drept, în cuiburile de deasupra capetelor lor se ciripea din ce în ce mai nervos.

— Aveți copii? îl întrebă ea.

— Nu. Ba da… Am o Mathilde de paisprezece ani… Nu eu am conceput-o, dar…

— Dar asta nu prea contează…

— Nu.

— Știu. Ia stați… O să vă arăt un loc care are să vă placă…

Bătu la ușa unei a nu știu câta clădiri:

— Da?

— Sunt cu Charles, putem să facem o vizită?

Nedra le deschise.

Dacă Charles avusese impresia că atinsese limita capacității sale de-a se mira, ei bine, se înșelase.

Câteva minute bune nu suflă o vorbă.

— Atelierul lui Alice, îi șopti ea.

Dar cuvintele tot nu și le găsi.

Erau atâtea de văzut… Tablouri, desene, fresce, măști, marionete din pene și din scoarță, mobile meșterite din bucăți de lemn, ghirlande din frunze, machete și o sumedenie de animale extraordinare…

— Așadar ea era răspunzătoare pentru lintoul șemineului?

— Ea era…

Alice, care stătea cu spatele la ei, așezată la măsuța trasă în dreptul ferestrei, se întoarse întinzându-le o cutie:

— Ia uitați ce nasturi am găsit la talcioc! Vedeți ce frumos e… E un mozaic… Iar ăsta… E un pește sidefiu… E pentru Nedra… O să-i fac un colier ca să sărbătorim venirea domnului Blop…

— Putem și noi să știm cine e acest domn Blop?

Charles era fericit că nu mai era el singurul care punea întrebări prostești.

Nedra le făcu semn înspre capătul mesei.

— Bine, dar…, continuă Kate, l-ați pus în vaza frumoasă a lui *Granny*?!

— Da… Asta voiam să-ți spunem… N-am găsit nici un acvariu…

— Pentru că n-ați căutat bine… Ați câștigat deja zeci de peștișori pe care, între paranteze fie spus, nu v-ați învrednicit niciodată să-i păstrați mai mult de-o vară și am cumpărat *deja* o grămadă de borcanuri…

— Borcane, o corectă artista.

— Mulțumesc, *bowls*. Așa că… descurcați-vă…

— Da, dar sunt mici de tot…

— Atunci n-aveți decât să-i construiți unul! Ca Gaston!

Închise ușa și îi spuse oftând lui Charles:

— N-ar fi trebuit să spun asta: „N-aveți decât să…“, ăsta e întotdeauna semnul pentru niște consecințe istovitoare… Haideți… Să încheiem turul cu grajdurile și să nu uitați de ghid. Urmați-mă…

O apucară înspre o altă curte.

— Kate? Pot să vă pun o ultimă întrebare?

— Vă ascult.

— *Cine* e Gaston?

— Nu îl știți pe Gaston Lagaffe? se miră ea. Gaston și peștișorul lui, Bubulle?

— Ba da, ba da, desigur…

— Eu m-am apucat serios de învățat franceză când aveam zece ani ca să-l înțeleg pe Gaston. Ce m-am mai chinuit, de altfel… Din cauza onomatopeelor…

— Dar… Câți ani aveți? Dacă nu sunt prea indiscret… Stați liniștită, i-am confirmat lui Yacine că aveți douăzeci și cinci de ani, dar…

— Parcă spuneați că e ultima întrebare, zâmbi ea.

— M-am înșelat. Nu poate fi niciodată vorba despre o ultimă întrebare. Nu e vina mea, dumneavoastră…

— Eu ce?

— Mă simt ca un prostănac, dar am impresia că descopăr… Lumea Nouă… de unde și, fatalmente, mulțimea de întrebări…

— Haideți… Nu ați mai fost niciodată la țară?

— Nu locul mă impresionează, ci ceea ce ați făcut din el…

— A, da? Și cam ce aș fi făcut, după dumneavoastră?

— Nu știu… Un fel de paradis, nu?

— Spuneți asta pentru că e vară, soarele ne mângâie, iar școala s-a terminat…

— Nu. Spun asta pentru că văd copii haioși, inteligenți și fericiți.

Ea se oprise.

— Chiar… Chiar credeți ceea ce tocmai mi-ați spus?

Vocea îi devenise atât de gravă…

— Nu cred, sunt convins.

Se sprijini de brațul său pentru a-și scoate o pietricică din cizmă:

— Mulțumesc, șopti ea cu o grimasă înspăimântătoare, eu… Mergem?

Prostănac, cuvântul nu era îndeajuns de tare, Charles se simțea de-a dreptul tâmpit, ce mai…

De ce-o făcuse să plângă pe fata asta adorabilă?

Ea înaintă însă câțiva pași, după care continuă pe un ton mai vesel:

— Ei, da… aproape douăzeci și cinci… Nu chiar… Treizeci și șase, mai precis…

Așa că ați priceput, imensa alee de stejari nu a fost făcută pentru această modestă fermă, ci pentru un castel ce aparținea

unor frați, doi la număr… Ei bine, imaginați-vă că l-au ars ei înșiși când a izbucnit Teroarea… Abia îl terminaseră de construit, nu precupețiseră nici eforturile și nici economiile, mă rog… cele ale strămoșilor voștri… iar când au simțit că se strânge lațul, se pare că și-ar fi făcut timp să golească sârguincioși pivnița înainte de-a da foc și de-a se spânzura singuri.

Știu povestea asta de la un tip ciudat rău de tot, care a aterizat aici într-o bună zi căutând… Nu… e prea lungă povestea… O să v-o spun altă dată… Acum, ca să ne întoarcem la frații mei… Erau doi flăcăi tomnatici, care nu trăiau decât pentru vânătoare… Când spun vânătoare, mă refer la cea călare, așa că nimic nu era prea frumos pentru caii lor. Judecați și singur…

Tocmai cotiseră în dreptul ultimului grajd:

— Priviți ce minunăție…

— Poftim?

— Nimic. Înjuram pentru că nu am agenda la mine.

— Ei, asta-i… O să vă întoarceți… Dimineața e și mai frumos…

— Aici ar trebui să stați…

— Copiii aici stau în timpul verii… O să vedeți că sunt o puzderie de cămăruțe pentru rândași…

Cu mâinile în șolduri și cu respirația tăiată, Charles admira opera îndepărtatului său confrate.

O clădire dreptunghiulară, acoperită cu o tencuială de un ocru șters aproape de tot, prin care nu se mai vedeau decât

armătura de la colțuri și deschizăturile ferestruicilor tăiate în piatră, cu acoperișuri sparte, acoperite de țigle subțiri și plate, cu lucarne în care volutele și oculusurile alternau cu regularitate și cu o maiestuoasă poartă arcuită, străjuită de două jgheaburi foarte înalte…

Acest grajd simplu, elegant, ridicat undeva la capătul lumii pentru unica plăcere a doi nobili care nu au avut răbdarea de a-și aștepta cuminți rândul să apară în fața tribunalului, era suficient pentru a ilustra spiritul Grand Siècle.

— Tipii ăștia aveau mania grandorii…

— Se pare că nu. Dacă e să ne luăm tot după omul nostru, am auzit că, dimpotrivă, planurile castelului erau cam dezamăgitoare… Aveau mania cailor… Iar acum, se amuză ea, iată că Ramon al nostru trage foloasele… Veniți… Ia uitați-vă pe jos… Sunt pietricelele de râu…

— Ca pe pod…

— Da… Ca să nu alunece potcoavele…

Înăuntru era foarte întuneric. Aici, mai mult decât oriunde, pe bârne și pe grinzi se aciuaseră colonii de zeci de cuiburi de rândunele. Întreaga clădire măsura aproximativ zece metri pe treizeci și era formată din șase grajduri separate de pereți din lemn foarte închis la culoare, susținuți de stâlpi împodobiți cu cercuri de alamă.

Pégase, Vaillant, Hongroise… Urme pe care mai bine de două veacuri, trei războaie și cinci republici nu le șterseseră.

Pietrele răcoroase, nenumăratele coarne de cerb acoperite de pânze de păianjen, lumina ce țâșnea prin liniile arcuite ale oculusului, proiectând fascicule uriașe de praf fosforescent, și tăcerea asta bruscă, tulburată doar de ecoul pașilor șovăitori ce se împiedicau de pietricelele presărate pe jos, toate astea erau... Lui Charles, care avusese dintotdeauna o teamă irațională de cai, i se părea că intrase într-un edificiu religios și nu îndrăznea să se aventureze dincolo de naos.

O înjurătură de-a lui Kate îl scoase din toropeală:

— Ia uitați-vă la puloverul ăsta... S-a terminat cu el... L-au ros șoarecii... *Fuck*... Veniți aici, Charles... O să vă spun tot ce-am aflat de la domnul acela cu monumentele istorice când a trecut pe aici... La prima vedere, n-ai zice, dar ne aflăm într-un grajd ultramodern... Piatra ieslelor a fost șlefuită pentru a asigura confortul... pieptelor... piepturilor?

— Piepturilor, *sounds good*, zâmbi el.

— ...pentru confortul mârțoagelor, deci, și împărțită în adăpători individuale pentru a putea supraveghea porțiile lor zilnice, iar grătarele pentru iesle, imaginați-vă că sunt demne de Versailles... Făcute dintr-un singur trunchi de stejar și împodobite la capete cu niște mici vaze sculptate...

— Acrotere...

— Cum spuneți... Dar nu asta e culmea rafinamentului... Ia priviți... Fiecare gratie se răsucește în jurul axei sale pentru a... oare cum spusese?... pentru „a nu opune rezistență scurgerii nutrețului“... Nutreț care era întotdeauna murdar de praf și de căcăreze de șoareci și care provoca o grămadă de boli, iată de ce acestea, spre deosebire de cele din grajdurile țărănoilor, nu

sunt înclinate, ci aproape verticale, cu o trapă micuță dedesubt pentru a strânge praful acela blestemat... Și, cum caii stăteau cu fața la un zid gol, au pus între fiecare staul zăbrele, ca să nu se plictisească și să poată sporovăi în voie cu vecinul... *Hello, dear, did you see the fox today*? Ia uitați ce frumoase sunt... Zici că-s niște vălurele care se sparg chiar pe stâlp... Dacă priviți în sus veți zări niște ferestruici prin care se cobora fânul din grânar și...

Îl trase de mânecă pentru a-l sili s-o urmeze:

— Acesta e singurul grajd închis. Foarte mare și plin de lambriuri... Aici țineau iepele care rămâneau grele și mânjii... Priviți în sus... Ochiul de bou de deasupra îi permitea băiatului de la grajduri să supravegheze din pat cum se desfășura nașterea...

Întinse brațul:

— Ați admirat cu siguranță cele trei lămpi atârnate de tavan... Lumina era chioară de tot și era groaznic de complicat să le întrebuințezi, dar erau mult mai puțin periculoase decât lămpile de mână așezate pe pervazul ferestrelor și... Ce... ce e așa de amuzant?

— Nimic. Sunt doar uluit... Parcă aș avea o conferențiară doar pentru mine...

— Pff, ridică ea din umeri, îmi bat gura pentru că sunteți arhitect, dar dacă o iau pe arătură, să mă opriți.

— Ia spuneți-mi, Kate...

— Ce? se întoarse ea.

— Nu cumva aveți și vreo amărâtă de tiparniță[44]?

— Ba da, recunoscu ea până la urmă după o serie întreagă de mutre și ochi dați peste cap în perfectă conformitate cu stilul epocii, cu secolul al XVIII-lea, e foarte posibil… Continuăm?

— Sunt ochi și urechi.

Își împreună mâinile la spate și pe buze îi înflori zâmbetul celui ce veghează.

— Acolo…, reluă ea cu un aer doct, scara asta, de exemplu… Nu-i așa că e *sublimă*?

— Este.

Cu toatea astea nu avea nimic ieșit din comun. O scară din două plăci turnante, care, nefiind destinată dragilor căluți, fusese făcută dintr-un lemn foarte comun. Care căpătase un anumit luciu din cauza pietrelor și a cizmelor ce o tociseră, dar ale cărei proporții, căci întotdeauna ne vom întoarce la ele, erau pur și simplu perfecte. Într-o asemenea măsură, încât Charles nici nu se gândi să le admire pe cele ale frumoasei sale ghide, care se fâțâia prin fața lui. Doar era din cale-afară de concentrat în încercarea lui de-a stabili înălțimea treptelor în raport cu lățimea lor.

Lățime pe care tâmplarii o numesc linia pasului, dar, mă rog, acesta nu era un motiv.

Ce idioți și mințile astea luminate…

— Iată camerele… Sunt patru… Trei adică… Ultima e osândită…

— Se dărâmă?

— Nu, așteaptă niște pui de cucuvea… De fapt cum li se mai spune? Cucuvelași?

— Nu știu…

— Nu știți prea multe, nu-i așa? îl tachină ea trecând prin fața lui pentru a-i deschide ușa celei de-a doua camere.

Mobilierul era destul de sărăcăcios. Niște pătucuri din fier acoperite de saltele sfâșiate, scaune șchioape, cârlige de care atârnau curele din piele putrezite. Aici un șemineu în paragină, acolo, ă… o laviță poate, ceva mai încolo un motor pe jumătate demontat, dincoace niște undițe, mai încolo un maldăr de cărți citite și răscitite de generații întregi de rozătoare pasionate, bucăți de tencuială căzute, încă o pisică, numere vechi din *La vie agricole,* sticle goale, un calandru de Citroën, o carabină, cutii de cartușe, un… Pe pereți, litografii naive, brutalizate de afișe deșucheate, o Playmate ce trăgea de șnurul bikinilor în timp ce făcea cu ochiul către un crucifix deja strâmb, un calendar din 1972 oferit de îngrășămintele Derome și pretutindeni, pretutindeni, aceeași mochetă închisă, deasă, răbdător țesută cu zeci de mii de muște moarte…

— Pe vremea părinților lui René aici erau cazați muncitorii agricoli…

— Și tot aici dorm și copiii?

— Nu, îl liniști ea, am uitat să vă arăt ultima cameră de sub scară… Dar stați puțin… Dumneavoastră vă plac grinzile… Veniți să vedeți grânarul… Atenție la ca…

— Prea târziu, gemu Charles, care nu era la primul cucui.

Luă repede palma de pe frunte:

— Vă dați seama, Kate? De câtă muncă și inteligență a fost nevoie pentru ca oamenii ăștia să pună pe picioare o astfel de structură? Ați văzut mărimea acestor piloni? Dar lungimea acestei coame a șarpantei? Stâlpul acela de sus e punctul culminant… Vă închipuiți câtă bătaie de cap numai pentru a doborî, a tăia și a căra un astfel de trunchi? Și totul se întrepătrunde perfect… Iar lucrătura poansonului nu e întărită de nici măcar o singură piesă metalică… Îi arăta locul care părea să susțină totul… Sunt acoperișuri cu versanți pante frânte, numiți și *à la* Mansart, datorită cărora se câștigă foarte mult în înălțime… Iată de ce aveți lucarne așa de drăguțe…

— Ei, da. Văd că științi totuși câte ceva…

— Nu. În ceea ce ține de construcțiile rurale sunt pe dinafară. Eu unul n-am avut niciodată, ca să folosesc jargonul confraților mei, o pornire *patrimonială*. Mie îmi place să inventez, nu să restaurez. Dar, normal, când văd așa ceva, eu, care încerc mereu să experimentez cu materiale și tehnici noi, bazându-mă pe analiza unor calculatoare din ce în ce mai performante, mă simt… cum să spun… cam depășit…

— Dar matrimonială? îi aruncă ea când ajunseră în dreptul scării.

— Poftim?

— Tocmai mi-ați spus că nu aveți nici o pornire patrimonială, dar în rest, sunteți… sunteți căsătorit?

Charles se sprijini de balustrada roasă de cari.

— Nu.

— Și… Trăiți cu… ăăă… mămica lui Mathilde a dumneavoastră?

— Nu.

Au.

Nu era nimic. O așchie nesuferită căreia nu-i plăceau mincinoșii.

Mințise?

Da.

Dar oare *trăia* cu Laurence?

— Ia uitați… Și-au instalat deja toate catrafusele…

Un munte de perne și de saci de dormit trona în mijlocul camerei. Mai vedeai și o chitară, niște cutii de bomboane, o sticlă de Coca-Cola, cărți de tarot și doze de bere.

— Ei, da… chiar că e promițător, șuieră ea. Iată-ne așadar în șelărie, singurul loc confortabil din întinderea ce poartă numele de „Les Vesperies“… Singurul loc în care parchetul arată bine, iar lemnăria e îngrijită… Singurul care a beneficiat de o sobă demnă de acest nume… Și toate astea pentru ce, după părerea dumneavoastră?

— Pentru vechil?

— Pentru piei, dragul meu! Ca să le protejeze de umiditate. Pentru ca șeile și hamurile Domniilor Lor să se bucure de o higrometrie perfectă! Toată lumea dârdâia de frig, dar cravașele stăteau bine mersi la căldurică. Formidabil, nu? Am considerat dintotdeauna că asta a fost camera care a hotărât soarta porumbarului…

— Care porumbar?

— Cel pe care localnicii l-au făcut bucăți piatră cu piatră ca să se consoleze că le-a scăpat castelul… E mai degrabă istoria

dumneavoastră decât a mea, dar, din câte știu, porumbarele erau simbolurile perfecte ale Vechiului Regim detestat… Cu cât nobilul voia să se umfle mai tare-n pene, cu atât porumbarul era mai mare și cu cât era mai mare porumbarul, cu atât porumbeii dădeau gata mai multe semințe. Un porumbel poate înghiți aproape cincizeci de kilograme de grăunțe pe an… Ca să nu mai vorbim de răsadurile din grădina de zarzavaturi, după care se dau în vânt…

— Știți la fel de multe lucruri ca Yacine…

— Ei… Păi de la el am aflat toate astea!

Râdea.

Mirosul acesta… E cel pe care îl avea Mathilde când era mică… Și de fapt de ce renunțase la călărie? Ea, care era înnebunită după așa ceva…

Da… De ce? Iar el de ce nu știa? Ce mai lăsase să se petreacă fără știrea lui? În chinurile cărei ședințe era pe-atunci? Într-o dimineață, îi spusese: nu te mai obosi să mă duci la club și nici măcar nu încercase să afle motivele acestei trădări? Cum de se…

— La ce vă gândiți?

— La ochelarii mei de cal…, bolborosi el.

Se întoarse cu spatele la ea și se uită la cârlige, la agățătoarele de șei, la hamurile rupte, la banca folosită și pe post de cufăr, la micuța chiuvetă din marmură de pe colț, la borcanul umplut cu… smoală (?), la bidonul de Emouchine Forte[45], la cursele pentru șoareci, la căcărezele de șoareci, la încălțătoarele de sub ferestre, la harnașamentul impecabil

întreținut, cel al măgarului, probabil, la potcoavele aliniate pe un raft, la perii, la răzuitori pentru curățarea tălpilor pantofilor, la căștile copiilor, la păturile poneilor, la soba care își pierduse burlanul, dar câștigase șase Kronenbourg-uri[46] și la soiul acesta de mobilă ce semăna cu un fel de *teepee* și care îl nedumerea…

— Asta ce e? o întrebă.

— Un portbici.

Bun.

O să caute în dicționar…

— Iar acolo? întrebă Charles cu nasul lipit de zăbrelele geamului.

— Cușca pentru câini… Sau ce-a mai rămas din ea…

— Era imensă…

— Da. Ceea ce ne face să credem că și câinii erau la fel de bine tratați precum caii… Nu știu dacă puteți vedea de-aici, dar deasupra fiecărei uși e sculptat câte un medalion cu profilul potăilor… Nu… Nu se mai vede nimic… Ar trebui să mai răresc și eu toate bălăriile astea… Dar așteptăm întâi să se coacă murele… Ia uitați… Până și grilajul e frumos… Când copiii erau mici și voiam să mă lase în pace, îi aduceam aici. Pentru ei era ca un fel de parc, iar eu puteam astfel să-mi văd de treabă fără a mai avea și grija râului… Într-o zi, învățătoarea lui… Alice, cred, m-a chemat la școală: „Știți, mă simt foarte prost să vă spun asta, dar Alice a povestit în fața clasei că o închideți într-un coteț împreună cu frații ei, e adevărat?“

— Și ce i-ați răspuns?

— Am întrebat-o dacă i-a vorbit și despre biciuiri. Mai pe scurt, reputația mea era aranjată…

— E minunat…

— Ce, să biciuiești copiii?

— Nu… Tot ceea ce îmi povestiți…

— Uf… Dar dumneavoastră? Nu spuneți nimic…

— Nu. Eu, mie… Mie îmi place să ascult…

— Da, știu, vorbesc prea mult… Dar se întâmplă atât de rar ca o ființă civilizată să vină până la noi…

Întredeschise cealaltă fereastră și îi șopti din nou adierii vântului:

— Atât de rar…

Se întoarseră:

— Mor de foame… Dumneavoastră nu?

Charles ridică din umeri.

Nu era un răspuns, dar nu știa ce să mai spună.

Nu mai știa cum să țină harta. Nu mai reușea să citească legenda hărții. Nu mai înțelegea dacă trebuia să plece sau să stea. S-o asculte în continuare sau să fugă de ea. Să descopere dedesubturile poveștii sau să lase cheile mașinii în căsuța poștală a agenției, după cum menționa contractul.

Nu că își calcula fiecare pas, dar era vorba de viața lui, se hotăra sub ochii lui și…

— Și mie, afirmă el pentru a-l alunga pe cartezian, pe logician, pe domnul ștampilat pe margine, domnul citit și

aprobat, domnul bine înfipt într-o viață plină de dispoziții, de clauze și de garanții. Și mie.

Până la urmă bătuse tot drumul ăsta pentru a o regăsi pe Anouk și simțea că nici nu era prea departe.

Doar atinsese chiar ceafa aceea…

Chiar acolo…

— Haideți să vedem ce ne-au lăsat melcii…

Căută un coșuleț pe care el i-l și luă imediat din mână. Și, așa cum făcuseră cu o seară în urmă și sub aceeași întindere de un albastru stins a cerului, ieșiră din curte și dispărură printre graminee.

Traista-ciobanului, margarete, coada-șoricelului cu corolele ca niște umbreluțe delicate, Charles nu cunoștea numele nici uneia dintre florile astea, dar vru să se bage puțin în seamă:

— Ce e… tija aia albă de-acolo?

— Unde?

— Chiar în față…

— Coada unui câine.

— A, da?

Zâmbetul ei, chiar și ironic, era… se potrivea cu peisajul…

Zidul grădinii de zarzavat era într-o stare foarte proastă, dar grilajul, străjuit de cei doi stâlpi ai săi, nu-și pierduse din maiestuozitate. Trecând pe lângă ei, Charles îi mângâie ușor, iar mâna lui se înfioră la atingerea aspră a lichenilor.

Ușa unei mici cabane se deschise cu un scârțâit când Kate intră să caute un cuțit, iar apoi Charles o urmă în grădină. Toate rândurile de legume erau prinse pe araci, impecabil întreținute

și așezate de o parte și de cealaltă a două alei ce se încrucișau. În mijloc se afla un puț și peste tot erau presărate mănunchiuri de flori.

Nu, nu se băga în seamă, ci îi plăcea să învețe.

— Iar copăceii ăia cocârjați de tot, înșiruiți de-a lungul aleilor, ce sunt?

— „Cocârjați…“, se revoltă ea. Vreți să spuneți altoiți! Sunt meri… Crescuți pe orizontală, dacă vreți să știți…

— Și albastrul acela superb de pe zid?

— Acesta? Varul acesta stins bordelez? E pentru vie…

— Faceți vin?

— Nu. Nici măcar strugurii nu-i mâncăm. Au un gust groaznic…

— Dar corolele alea mari și galbene?

— Mărar.

— Dar acolo? Chestiile alea ca niște pene?

— Capete de sparanghel.

— Și gogoloaiele alea?

— Capete de usturoi…

Se întoarse:

— Charles, e prima dată când vedeți o grădină de legume?

— De așa de aproape, da…

— Serios? spuse ea părând de-a dreptul întristată, dar cum ați trăit până acum?

— Și eu mă întreb…

— Nu ați mâncat niciodată roșii sau fragi proaspăt culese?

— Poate când eram copil…

— Nu v-ați plimbat niciodată pe buze boabele unui ciorchine de strugure? Nu ați mâncat niciodată o mură umedă încă de rouă? Nu v-ați spart niciodată dinții și nu v-ați stropșit gura cu nuci mult prea amare?

— Mi-e teamă că nu… Dar frunzele astea roșii uriașe din stânga?

— Știți ceva… Ar trebui să-i puneți toate întrebările astea lui René, i-ar face mare plăcere… Și apoi, el explică mult mai bine ca mine… Eu abia dacă am dreptul să vin aici… De altfel, iată… se apleacă… Luăm doar câteva salate care să vă asezoneze festinul și, hop, băgăm cuțitul la loc, nimeni n-a văzut nimic…

Ceea ce și făcură.

Charles inspecta conținutul coșului său.

— Ce vă mai deranjează acum?

— Sub o frunză… E un melc fără cochilie uriaș…

Ea se aplecă. Ceafa ei… Luă vietatea și o lăsă într-o găleată de lângă portiță.

— Înainte René îi strivea pe toți, dar atât l-a bătut la cap Yacine, că nici nu mai îndrăznește să se atingă de ei. Acum îi aruncă în grădina vecinului…

— De ce a vecinului?

— Pentru că i-a omorât cocoșul…

— Și de ce îl interesează melcii pe Yacine?

— Doar ăștia mari… Pentru că a citit undeva că pot trăi între opt și zece ani…

— Și?

— *My goodness*! Sunteți la fel de sâcâitor ca el! Nu știu… Consideră că dacă Natura sau Dumnezeu, spuneți-i cum vreți, a creat *expres* un animal atât de mic, de respingător și totuși atât de rezistent, trebuie s-o fi făcut cu un motiv anume și să-l stârpești cu o lovitură puternică de coasă doar ca să scapi de el e o jignire adusă întregii creații. De altfel are tot felul de teorii de genul ăsta… Se uită la René cum muncește și trăncăne în capul lui ore în șir, povestindu-i despre începuturile lumii de la apariția primului cartof până în zilele noastre.

Micuțul e mulțumit, doar are spectatori, bătrânul e în al nouălea cer, mi-a mărturisit într-o zi că înainte să moară o să obțină și el o diplomă, iar melcii cei mari sunt încântați. Or să facă o plimbare în oraș… Pe scurt, toată lumea are de câștigat… Urmați-mă, vreau să vă arăt priveliștea și, cu ocazia asta, ne întoarcem prin față și apoi mergem să vedem ce năzbâtii mai pun la cale… Tăcerea lor mă îngrijorează întotdeauna.

Merseră pe lângă ruinele zidului și o apucară pe un drum de țară care îi duse până în vârful unui delușor.

Ogoare în pantă, împrejmuite de garduri vii ce se pierdeau în depărtare, căpițe de fân, pâlcuri de copaci, un cer nemărginit, iar la poalele dealului, o gașcă de copii mai mult sau mai puțin în costume de baie și mai mult sau mai puțin călare pe niște animale păroase, care râdeau, plângeau, urlau și alergau de-a lungul malurilor unui râu foarte întunecat, ce își urma cursul până dispărea în spatele altor boscheți…

— Bun… Totul e în regulă, oftă ea. Putem să ne așezăm și noi un pic acum…

Charles nu se clintea.

— Veniți?

— Te obișnuiești cu timpul?

— Cu ce?

— Cu asta…

— Nu… Nici o zi nu seamănă cu cealaltă…

— Ieri, gândi el cu voce tare, cerul era roz și norii albaștri, în seara asta e invers, norii sunt… Locuiți… locuiți aici de multă vreme?

— De nouă ani. Veniți, Charles… Sunt obosită… M-am trezit foarte devreme, mi-e foame și mi-e puțin frig…

Își scoase sacoul.

Era un truc vechi. Îl făcuse deja de mii de ori.

Da, era un truc vechi să-ți așezi sacoul pe umerii unei femei drăguțe pe drumul de întoarcere, dar marea noutate e că în ajun ducea un ferăstrău, iar azi un coș plin cu melci…

Iar mâine?

— Și dumneavoastră păreți obosit, îi mărturisi ea.

— Muncesc mult…

— Îmi închipui. Și până la urmă ce construiți?

Nimic.

Lăsă mâna jos.

Dintr-odată i se înecaseră toate corăbiile.

Întrebarea ei rămase fără răspuns…

Kate lăsă capul în jos. Se gândea că și ea avea picioarele goale în cizme…

Că rochia îi era pătată, unghiile îi erau rupte și mâinile aspre. Că nu mai avea douăzeci și cinci de ani. Că, pe deasupra, își petrecuse după-amiaza vânzând prăjituri făcute în casă în curtea unei mici școli. Că mințise.

Că era un restaurant la cincisprezece kilometri. Că probabil fusese ridicolă ducându-l să viziteze maldărul ei de bolovani, de parcă era vorba de vreun palat magnific. Mai ales pe el… Acest bărbat care trebuie să fi văzut tot ce era de văzut… Și căruia îi împuiase capul cu poveștile ei cu mârțoage, găini și odrasle prost-crescute…

Da, dar… Despre ce altceva ar fi putut să-i vorbească?

Ce altceva se mai petrecea în viața ei în prezent?

Începu prin a-și băga mâinile în buzunare.

Restul ar fi mai greu de ascuns.

Coborau dealul, umăr lângă umăr, în tăcere și departe unul de altul.

Soarele asfințea în spatele lor, iar umbrele lor erau uriașe.

— *I…*, șopti ea încet de tot:

I will show you something different from either
Your shadow at morning striding before you
Or your shadow at evening rising to meet you,
I will show you fear in a handful of dust.[47]

Fiindcă el se oprise din mers și o privea într-un mod care o făcea să se simtă stânjenită, se văzu obligată să precizeze:

— T. S. Eliot…

Dar lui Charles nici nu-i păsa de numele poetului, restul îl… ce… cum de ghicise?

Femeia asta… care domnea peste o lume plină de năluci și de copii, care avea mâini atât de frumoase și care recita versuri transparente în asfințit, cine era?

— Kate?
— Mmm…
— Cine sunteți?
— E ciudat, dar tocmai asta mă întrebam și eu… Ei bine… Așa, de departe, o țărancă zdravănă care poartă cizme Le Chameau și încearcă să pară interesantă recitând frânturi dintr-un poem deprimant unui bărbat acoperit cu plasturi…
Iar râsul ei împrăștie umbrele.
— *Come along,* Charles! Haideți să ne facem niște sendvișuri gustoase! Ne-am câștigat dreptul la ele…

1. Joc de cuvinte: în franceză, termenul *caractère* este utilizat atât cu sensul de tiparniţă, cât şi cu cel de caracter.
2. Insectifug pe bază de ulei de oase pentru cai. (n.r.)
3. Marcă de bere produsă în Alsacia. (n.r.)
4. O să-ţi arăt ceva ce nu-i asemenea
Cu umbra ta din zori spre tine avântându-se,
Nici cu cea din amurg spre tine înălţându-se,
Ci spaima ta într-un pumn de praf.
(din poemul *The Waste Land*, în engl., în orig.)

7

Îi întâmpinară schelălăielile câinelui bătrân și bolnav care trăgea să moară. Kate se așeză pe vine, îi luă capul pe genunchi și-l scărpină după urechi șoptindu-i vorbe de alint. Apoi, și de data asta lui Charles începu să i se *năzară*, ca să folosim expresia preferată a lui Mathilde, Kate întinse brațele, îl apucă de dedesubt și-l ridică (mușcându-și însă buza), ca să-l ducă să facă pipi în curte.

I se năzăriră atâtea, încât nici nu îndrăzni s-o urmeze.

Cât să fi cântărit o asemenea namilă? Treizeci? Patruzeci de kile?

Fata asta n-o să înceteze niciodată să-l… să-l ce? Să-l uluiască. Să-l buimăcească într-atât încât să-l trimită înapoi la dicționarul Petit Littré pe care îl primise la paisprezece ani și jumătate. Da, să-l năucească *rău de tot*.

Zâmbetul ei, ceafa ei, coada ei de cal, rochița în stilul anilor ’70, șoldurile, balerinii, puzderia ei de copii trăind în mijlocul naturii, proiectele ei de despădurire, priceperea ei de-a da replica, lacrimile ei atunci când te așteptai mai puțin, iar acum luarea pe sus a dulăului cât ai clipi din ochi, toate astea erau…

Erau prea mult pentru el.

Se întorsese cu mâinile goale.

— Dar ce e cu dumneavoastră? S-a întâmplat ceva? îl întrebă ea scuturându-și coapsele de praf. Arătați de parcă tocmai l-ați văzut pe dracu’ în chiloți. Copiii de pe-aici vorbesc așa… Îmi place la nebunie expresia asta… „Hei! Mickaël! Zici că l-ai văzut pe dracu’ în chiloți!“… O bere?

Inspecta ușa frigiderului.

Probabil că părea atât de năuc, încât ea întinse mâna pentru a-i arăta despre ce vorbea, despre o bere.

— Mai sunteți pe-aici?

Apoi, cum nu putea să pună tulburarea lui pe seama ei, cea atât de banală, găsi o explicație mai rațională:

— E paralizat de la mijloc în jos… El e singurul care nu are un nume… I se spune Câinele cel Mare și e ultimul gentleman din casa asta… Dacă n-ar fi el, probabil că în seara asta nu am mai fi aici… Eu, cel puțin, n-aș mai fi…

— De ce?

— Ehe… Tot nu v-ați săturat?

— De ce?

— De poveștile mele idilice despre viața la țară.

— Nu.

Și fiindcă începuse să trebăluiască pe lângă chiuvetă, Charles se ridică de pe scaun și se apropie de ea.

— O salată știu și eu să spăl, o asigură. Uitați… Așezați-vă aici… Luați-vă berea și povestiți-mi…

Ea șovăia.

Șeful de șantier se încruntă și ridică arătătorul de parcă încerca să vadă dacă-i iese un număr de dresaj:

— *Sit*!

Până la urmă se așeză, își scoase cizmele, își strânse poalele rochiei și se lăsă pe spate.

— Oh…, gemu ea, n-am mai stat jos de ieri-seară. N-o să mă mai ridic niciodată…

— Nu *pot* să concep, adăugă Charles, că gătiți pentru atâta lume într-o bucătărie atât de puțin practică. Ăsta nu mai e nici măcar stil rustic, e… E masochism! Sau poate snobism, nu?

Îi arăta cu gâtlejul sticlei o ușă de lângă șemineu:

— Bucătăria de vară… N-o să dați peste vreo bucătăreasă pe-acolo, dar o să găsiți în schimb o chiuvetă mare și chiar și o mașină de spălat vase, dacă vă uitați cu atenție…

Apoi trase o râgâială pe cinste.

Ca o *lady* ce se afla.

— Perfect… dar eu… asta e, rămân lângă dumneavoastră. O scot eu la capăt…

Dipăru, se întoarse, se agită, deschise ușile dulapurilor, găsi câteva chestii și se descurcă doar cu ele.

Toate astea sub o privire amuzată.

În timp ce se războia cu melcii, adăugă:

— Eu tot mai aștept noul episod…

— Am ajuns aici prin… octombrie, cred… O să vă spun mai târziu și în ce circumstanțe, acum mi-e prea foame ca să-mi scormonesc mintea… Și după vreo câteva săptămâni, când a nopțile au devenit din ce în ce mai lungi, a început să-mi fie frică… Era un sentiment nou pentru mine.

Eram absolut singură, doar cu cei mici, și în fiecare seară ajungeau până la noi… La început până la capătul aleii, apoi din

ce în ce mai aproape… Nu era nimic, totuși… Doar farurile unei mașini care staționa… Dar asta era cel mai rău: nimicul ăsta. Ca niște ochi galbeni care ne pândeau… I-am spus și lui René despre asta. Mi-a dat pușca de vânătoare a tatălui său, dar eu… Mă ambalasem mult mai tare… Așa că într-o dimineață, după ce am dus copiii la școală, am mers la un SPA care se află la vreo douăzeci de kilometri de-aici. De fapt, nu e chiar un SPA… E mai degrabă un fel de refugiu unde se casează și mașini. Un loc… ăăă… simpatic, cu un patron destul de… *pitoresc*, să spunem. Acum ne e prieten, uitați numai câte bazaconii ne-a trimis de-atunci, dar în ziua aia, credeți-mă, mi se făcuse inima cât un purice. Mă gândeam că o să sfârșesc violată, sugrumată și trecută prin concasor. Kate râdea. Îmi spuneam: Fir-ar să fie, cine o să ia atunci copiii la patru?

Dar nu. Ochiul sticlos, cicatricea de pe cap, cele câteva degete lipsă și toate tatuajele fanteziste erau doar… un stil. I-am povestit necazul meu, a rămas tăcut o bună bucată de vreme, apoi mi-a făcut semn să-l urmez. „Cu aista, n-o să mai tremurați de frică sub pătură, v-o garantez io…“ Am tresărit de spaimă. Într-o cușcă ce puțea a rahat, un fel de lup încerca să ne înșface izbindu-se de gratii de parcă era turbat. Între două flegme, a adăugat: „Aveți o lesă, Kate?“.

Ăă…

Charles, care lăsase să-i scape lăptucile, se întoarse râzând:

— Și aveați o lesă, Kate?

— Nu numai că nu aveam o lesă, dar mă întrebam mai ales cum voi putea să urc în mașină cu el! Avea să mă mănânce de vie, era clar! Dar, mă rog… Nu m-am dat bătută… El a luat o

rangă, a deschis cușca urlând, a apărut cu monstrul plin de bale, apoi mi l-a întins de parcă ar fi fost un radiator sau vreo jantă cromată. „De obicei, cer să mi se plătească ceva acolo, ca idee, da' acuma, tot voiam să-l mărit… Bun, păi, vă las, da? Am o grămadă de treabă…“ Și m-a lăsat baltă acolo. Că m-a „lăsat baltă“ e doar un fel de-a spune, că într-o clipită a și oprit cineva să mă ia. Trebuie să recunosc însă că pe-atunci eram și eu un pic mai feminină, nu mă transformasem încă în Charles Ingalls[1]!

Celălalt, al nostru, se amuza prea tare ca să-i treacă prin cap să o contrazică.

— În cele din urmă am reușit să-l momesc până la portbagaj și atunci…

— Și atunci?

— Și atunci m-am dezumflat…

— L-ați dat înapoi amicului nostru?

— Nu. M-am hotărât să mă întorc pe jos… M-am mai lăsat târâtă încă vreo sută de metri și până la urmă, i-am dat drumul dementului. I-am spus: „Ori vii cu mine și vei trăi ca un pașă, iar când vei îmbătrâni o să te hrănesc numai cu carne gata tocată și o să te plimb prin curte în fiecare seară, ori te întorci de unde-ai venit și or să facă din pielea ta tapițerie pentru vreo nenorocită de Renault 5. Tu alegi“. Bineînțeles că a luat-o la goană bezmetic pe câmp și m-am gândit că n-o să-l mai văd niciodată. Dar nu… Din când în când mai apărea… Îl vedeam cum fugărește corbii, cum dispare apoi printre boscheți, trasând în jurul meu arcuri largi de cerc. Arcuri largi, care se micșorau din ce în ce mai mult… Și, trei ore mai târziu, după ce

străbătusem tot satul cu piciorul, mă urma cuminte, cu limba scoasă de-un cot. I-am dat apă și am vrut să-l închid în cușcă până mă ducea René la mașină cu motoreta lui, dar l-au apucat iar nebunelile, așa că i-am spus să mă aștepte și l-am lăsat acolo.

Își mai trase sufletul cât luă o înghițitură de bere:

— Când ne-am întors, aveam însă inima cam strânsă…

— Să nu fi fugit?

— Să nu sară la copii! N-o să uit niciodată scena asta… Pe-atunci încă mai parcam mașina în curte… Nu știam că podul abia se mai ținea… Stătea întins în fața ușii, a ridicat capul, eu am oprit motorul și le-am spus copiilor: „Avem un câine nou, arată el mai fioros, dar cred că e doar o părere… Să vedem cum ne înțelegem cu el, OK?“.

Eu am ieșit prima, am luat-o pe Hattie în brațe și am făcut turul casei ca să le deschid drumul celorlalți. El tocmai se ridicase, iar eu am încercat să fac apoi câțiva pași, dar Sam și Alice se agățaseră de haina mea. A venit spre noi mârâind i-am spus: „Termină, tâmpitule, doar vezi că sunt puii mei…“, apoi am plecat să ne plimbăm. Recunosc, aveam picioarele… *like jelly* și nici copiii nu se țineau mai tari… Dar până la urmă mi-au dat drumul… Ne-am dus la un balansoar, iar dulăul s-a tolănit în mijlocul aleii. Apoi ne-am întors, am luat cina, iar el și-a găsit un loc în fața șemineului… Abia mai târziu au început belelele… S-a pus pe omorât oi: o oaie, două, trei… Apoi găini: una, două, zece… Îi plăteam, bineînțeles, pe toți păgubiții, dar René mi-a dat de înțeles prin bălmăjelile lui, la care se pricepea așa de bine, că ajunsese subiect aprins de discuții printre

vânători la cârciumă. Că amenințările pluteau în aer… Așa că într-o seară l-am avertizat: „Dacă o ții tot așa, să știi că or să te omoare…“

Charles se chinuia cu un storcător de salată pe care îl avea probabil din anii ’60.

— Și atunci?

— Atunci a făcut ca de-obicei: m-a ascultat. Trebuie spus că în perioada aia aduseserăm și un cățeluș și… nu știu… poate că voia să-i dea un exemplu… În orice caz, s-a calmat.

Înainte de-a veni aici nu mai avusesem animale și mi se părea că oamenii ăștia cu tot felul de cățeluși erau de-a dreptul penibili, dar, vedeți, el…

M-a dresat bine…

Un adevărat domn, după cum vă spuneam… Fără el n-aș fi scos-o la capăt… Mi-a stat alături pe post de înger păzitor, *nanny*, instructor de înot, confident, mesager, antidepresiv și… și de multe altele… Când nu știam unde sunt copiii, strângea imediat trupa în fața mea, iar când mi se înecau corăbiile, se silea să facă vreo tâmpenie ca să uit de ale mele… Câte-o găinușă care trecea prin fața lui, vreun balon, piciorul poștașului, friptura copioasă de duminică… A, da! S-a străduit din răsputeri să mă facă să ridic fruntea! Iată de ce o să… O să-l duc în brațe până la sfârșit…

— Și musafirii nocturni?

— A doua zi după sosirea lui farurile s-au aprins din nou. Stăteam în cămașă de noapte în fața ferestrei din bucătărie și cred că mi-a *simțit* teama. A început să urle ca un descreierat în fața ușii. Nici n-am deschis bine, că el și ajunsese la capătul

aleii. Cred că a trezit tot satul… După asta am dormit liniștită. În noaptea aceea și în restul nopților…

La început localnicii îmi spuneau femeia cu lupul… Bun, se întinse ea, gata?

— Acum fac sosul…

— *Excellent. Thank you, Jeeves*.

*

— Acolo, spuse ea, e grădina mea…

Se aflau în cealaltă parte a casei, iar Charles nu mai văzuse în viața lui atâtea flori.

Era la fel de haotică, sălbatică și uimitoare ca tot restul.

Fără nici un fel de alei, borduri, boscheți, straturi sau gazon. Doar flori.

Cât vezi cu ochii.

— Odinioară era o minunăție… Mama mea a proiectat-o, iar apoi… nu știu… odată cu trecerea anilor totul a luat-o razna…. Trebuie să recunosc de altfel că nici nu mă prea ocup de ea… Din lipsă de timp… De fiecare dată când se întoarce aici, pe mama o apucă disperarea și își petrece toate concediile cu fundul în sus, încercând să-și regăsească etichetele…. Din punctul ăsta de vedere are mai mult sânge englez decât tata… E o foarte, foarte mare grădinăreasă… Fana de Vita Sackville-West, membră a Royal Horticultural Society, a Royal National Rose Society, a British Clematis Society, a… În fine, v-ați prins ce fel de om e…

Charles știa că trandafirii sunt niște flori cu petale ascuțite, roz de obicei, eventual roșii sau albi, pe care le cumperi de la florăreasă când vrei să grăbești seducerea unei femei impresionabile, așa că fu tare uimit să descopere că toate tufișurile alea, lianele, corolele alea mari, chestiile alea cățărătoare și soiul ăla de petale absolut simple erau *tot* trandafiri.

În mijlocul florilor se înălța o masă mare, împrejmuită de scaune încă și mai desperecheate decât cele din bucătărie, sub o boltă de care se agăța orice plantă care înfrunzea sau căreia îi plăcea să se cațăre. Kate făcu de bunăvoie inventarul:

— Glicină... Clocotici... Caprifoi... Begonie... Akebia... Iasomie... Însă în august e cel mai frumos. Să vii aici în august, la asfințit, când ești rupt de oboseală și când toate parfumurile prind viață, e... minunat...

Puseră pe masă maldărul de farfurii, coșul cu mezeluri, cele patru pâini, o sticlă de vin, șervețele, borcane cu castraveciori, carafe cu apă, vreo zece păhărele de muștar, încă vreo două cu picior și salatiera cea mare.

— Bun... ei bine, acum putem să sunăm clopoțelul...

— Păreți cam îngrijorat, îi spuse ea când intrară iarăși în casă.

— Pot să folosesc telefonul dumneavoastră?

Privirile li se întâlniră.

Kate lăsă capul în jos.

Tocmai zărise niște faruri în depărtare.

— Bi… bineînțeles… se bâlbâi ea în timp ce dădea din mâini căutând parcă un șorț invizibil, ă… acolo, în capătul holului.

Dar Charles nu se clintea. Aștepta să vină ea la el.

Ceea ce și făcu, de altfel, cu un zâmbet amar.

— Trebuie să sun la agenție. Știți, în legătură cu mașina…

Ea încuviință cu un tic nervos. Într-un fel care spunea nu, nu vreau să știu. Și în timp ce gândurile lui zburau spre Paris, ea ieși în curte și se așeză pe vine în fața pompei.

Știai că e o idee proastă, se ocăra de una singură în timp ce un șuvoi de apă din ce în ce mai rece îi tăia respirația.

Ce credeai, *you silly old fool*, că a venit să fotografieze podurile din Madison?

Era un aparat vechi, cu un cadran rotund. Și îți ia o grămadă de vreme ca să formezi un număr pe un cadran rotund. Așa că începu cu Mathilde, pentru a-și face curaj.

Robotul.

Îi transmise că o sărută și că putea conta pe el pentru luni dimineață.

Apoi, la agenție.

Robotul.

Se prezentă, explică situația și acceptă să plătească mai mult.

În sfârșit, Laurence.

Număra cele cinci tonuri, întrebându-se ce avea să-i…

Robotul.

Cine altcineva?

„Fiți amabil și lăsați-mi un mesaj“, îi ruga ea pe toți cu o voce foarte pretențioasă.

Amabil? Charles chiar că era. Se lansă într-o explicație confuză, folosi cuvântul „contratimp“ și nici nu apucă bine să-i spună că o să… că bipul îl și expedie.

Puse receptorul în furcă.

Cercetă urmele de salpetru și fisurile ce acopereau pereții. Atinse lepra asta și pentru o vreme rămase acolo, scorojindu-se în gol.

Sunetul clopoțelului îl readuse înapoi.

I se alătură lui Kate, care se afla în curte.

Stătea pe a treia treaptă a unei scări din piatră, se încălțase iar cu balerinii și își trăsese pe ea un pulover gros.

— Veniți la spectacol! îi strigă. O să vă las cu gura căscată!

Ezită să se așeze la picioarele ei… O să-i vadă chelia din vârful capului…

Ei… Asta e.

— Primul o să fie Yacine. Pentru că el e cel mai gurmand și pentru că el nu e niciodată pe cale să *facă* ceva… Yacine nu ia parte niciodată la nici un joc… E fricos și stângaci… Ceilalți spun că are capul prea greu, de aia… Va fi însoțit de Hideous și de Ugly, fermecătorii noștri Dupont și Dupond[2] din stirpea canină… Ia uitați… Îi vedeți… Apoi Nelson, însoțit de stăpâna lui și urmat de Nedra, care dă și ea dovadă de aceeași venerație față de aceeași Alice…

Ușa atelierului se întredeschise.

— După cum vă spuneam... Pe urmă apar adolescenții... Fomiștii ăștia care nu aud niciodată nimic în afară de clopoțelul care îi cheamă la masă. Trei căruțe de câte cincisprezece kile am umplut, Charles... *Trei* căruțe pline ochi! Cu ei vor veni Ramon, căpitanul Haddock și capra, ca să fie suita completă... Toată această adunătură se prezintă aici pentru a-și lua morcovul de seară... Da, morcovul... oftă ea, în casa asta sunt tot felul de ritualuri stupide, cum ar fi ăsta... Mi-a luat ceva vreme până să-mi dau seama, dar într-o zi am înțeles că ritualurile stupide te-ajută să trăiești...

Plus câinii întârziați, care trândăvesc pe ici, pe colo... cățelandrul de care vă vorbeam mai devreme și care a devenit un superb, ăăă... un fel de baset, dacă e să ne luăm după lungimea uimitoare a urechilor... și *last but not least*, dragul nostru Freaky, care într-o viață anterioară a fost cu siguranță manșonul lui Frankenstein... L-ați văzut?

— Nu, spuse Charles din loja sa, ținând mâna streașină la ochi și zâmbind cu gura până la urechi, nu cred...

— O să-l vedeți, e cel mic și gras, plin de cicatrice, cu o ureche cusută aiurea și cu ochii ieșiți din orbite...

Tăcere.

— De ce? o întrebă el.

— De ce, ce?

— Toate animalele astea?

— Ca să mă ajute.

Arătă cu degetul spre deal:

— Iată-i… Doamne Dumnezeule… Sunt și mai mulți decât mi-am închipuit… Iar acolo jos, lângă brazi, nu știu dacă le zăriți… Sunt vajnicele noastre călărețe… Harriet și colega ei, Camille, pe poneii care, măcar de data asta, aleargă cu coama în vânt. O să ajungă morcovii pentru toată lumea???

Alaiul nesfârșit care urmă îi îndreptăți toate temerile. În scurt timp, curtea se umplu de strigăte, de praf și de cotcodăceli.

Cu coada ochiului, Kate urmărea reacțiile musafirului ei:

— Încă de mai devreme, tot încerc să mă pun în locul dumneavoastră, mărturisi ea până la urmă, îmi spun: Ce părere o fi având despre toate astea? Vi se pare că ați ajuns într-o casă de nebuni, nu?

Nu. Era pe cale să-și spună exact contrariul, între hărmălaia din prezent și bălmăjelile sale sârguincioase din capătul coridorului.

În ultima vreme i se părea că și-a petrecut viața vorbind cu niște mașini…

— Nu îmi răspundeți…

— Nu încercați să vă puneți în locul meu, glumi el dulce-amărui, locul meu e mult mai…

— Mult mai cum?

Cu vârful pantofilor trasa arcuri de cerc în pietriș.

— Mai puțin viu.

Dintr-odată îl cuprinse o dorință puternică de-a vorbi despre Anouk.

— La masă! strigă ea ridicându-se.

Profită de plecarea ei pentru a-l întreba pe Yacine:

— Ia spune-mi… Cum se numesc copiii cucuvelei?

— Cucuvele mititele, zâmbi Alice.

Celălalt rămăsese mască:

— Lasă! Nu-i grav dacă nu știi…, îl liniști el.

Ba da.

Era grav.

— Știu că pentru păsările care nu sunt încă adulte se folosește cuvântul „pui“, dar pentru cucuvea, ăăă…

— Dar copiii cămilei? zise Charles la întâmplare, ca să-l scoată din încurcătură.

Zâmbet larg.

— Cămiluțe.

Gata.

Mă rog, „gata“… E doar un fel de-a spune… Puștiul îi împuie capul cu asta o bună parte din cină. Pisoiașul, șoricelul, bobocelul, tăurașul, vulturașul, struțișorul, vițelușul, bivolașul, măgărușul, crăpișorul, lutrișorul, goriluța și girăfelul.

Nu. Pardon. Girăfuța.

Așezată de partea cealaltă a mesei, ea îl privea cum dădea sârguincios din cap și se amuza *very much*.

Erau doisprezece sub frunzar. Toată lumea vorbea în același timp. Pâinea și castraveciorii se plimbau de la unul la altul și se

povesteau întâmplări de la serbare.

Cine ce câștigase, cum trișase băiatul învățătoarei și după câte pahare plecase părintele Jalet de la taraba cu băuturi.

Cei mari voiau să doarmă sub cerul liber, iar cei mici declarau sus și tare că și ei sunt mari. Cu o mână Charles îi umplea paharul lui Kate, iar cu cealaltă alunga botul unei creaturi ale cărei bale curgeau pe umărul… lui Kate, care bombănea: „*For Christ's sake*! Nu mai dați de mâncare câinilor!“ și pe care nu o auzea nimeni pentru că vorbea în chineză. Care ofta atunci și îi pasa și ea pe furiș niște sendvișuri cu pate Câinelui cel Mare.

Pentru desert se aprinseră torțele și lumânările. Samuel și gașca lui strânseră masa și plecară să aducă prăjiturile rămase nevândute. Se bătură un pic pe ele. Nimeni nu voia prăjitura cu mere a doamnei Cutărescu, pentru că doamna Cutărescu mirosea urât. Adolescenții, în timp ce-și curățau cu mânecile bluzelor ecranele mobilelor ultimul răcnet pe care le aveau, vorbeau despre locurile bune de pescuit, despre problemele de naștere la vaci și despre noua stivuitoare a familiei Gagnoux. O fetișcană purta un maiou alb pe care, în dreptul sânului stâng, fusese desenat un punct negru urmat de o săgeată care avertiza: „distribuitor de palme“ și se pare că mașinăria funcționa destul de bine.

Yacine se întreba cu voce tare dacă se spune baleniță sau balenică, Nedra contempla flacăra unei lumânări, iar Charles o contempla pe Nedra.

Ca un tablou de La Tour…

Autostopistele plecaseră să caute un loc în care „să aibă semnal“, iar Alice făcea gărgărițe din ceară și din boabele de piper de la cârnați.

Între două strigăte se auzea vântul printre copaci și țipetele puilor.

Atent, Charles se concentra pentru mai târziu.

Năzbâtiile lor, râsetele lor, fețele lor.

Insula aceasta în noapte.

Nu voia să uite nimic.

Ea îl opri punând mâna pe mâneca lui:

— Nu, nu vă ridicați. E rândul copiilor să muncească puțin… Vreți o cafea?

Alice spuse că o să i-o pregătească ea, Nedra aduse zahărul, iar ceilalți scoaseră o torță din pământ ca să ducă iar animalele pe izlaz.

Avusese parte de-o cină foarte veselă și plină de efemeride.

1. Personaj din celebra carte pentru copii *Căsuţa din prerie* (1935) a scriitoarei americane Laura Ingalls Wilder. (n.r.)

2. Personaje fictive din seria de benzi desenate *Les Aventures de Tintin et Milon* creată de ilustratorul belgian Hergé (1907-1983). (n.r.)

8

Rămaseră singuri.

Kate își recuperă paharul și își întoarse scaunul cu fața spre întuneric. Charles se așeză pe locul lui Alice.

Voia să se uite la gângăniile ei…

Pe urmă se răsuci, își căută țigările și i le oferi:

— Ce păcat, chicoti ea, mi-ar fi făcut mare plăcere să fumez cu dumneavoastră, dar m-am chinuit *atât de tare* să mă las…

— Uitați cum facem, nu mai am decât două. Haideți să ne fumăm împreună ultimele țigări, cele din urmă, și să nu mai vorbim despre asta niciodată.

Kate se uita îngrijorată în jur:

— Sunt copii prin preajmă?

— Nu văd nici unul…

— Bun… Super.

Închise ochii în timp ce trăgea în piept.

— Uitasem…

Își zâmbiră și se otrăviră cu religiozitate.

— Asta din cauza lui Alice…, spuse ea.

Lăsă capul în jos și continuă mai încet:

— Eram în bucătărie. Copiii dormeau de mult. Fumam țigară după țigară și… beam singură ca să folosesc expresia mamei lui Alexis…

A apărut smiorcăindu-se. O durea burtica. Pe vremea aia cred că pe toți ne durea într-un fel sau altul burta… Căuta niște mâini care s-o mângâie, vorbe care s-o liniștească, toate lucrurile astea pe care nu mai eram în stare să i le ofer… A reușit totuși să se cațăre și să se cuibărească pe genunchii mei.

A băgat din nou degetul în gură și degeaba m-am chinuit, n-am găsit nimic să-i spun care să o aline sau să o ajute să adoarmă la loc. Eu… Nimic…

În schimb, priveam amândouă focul.

După un răstimp, m-a întrebat: Ce înseamnă „prematur“?

Mai devreme decât e prevăzut, i-am răspuns. A tăcut iar, după care a adăugat: Și cine o să aibă grijă de noi dacă tu mori prematur?

M-am aplecat spre ea și mi-am amintit că-mi lăsasem pachetul de Craven în poală.

Și că ea chiar pe-atunci învăța să citească…

Ce era să-i răspund?

„Aruncă-l în foc.“

Am privit pachetul zvârcolindu-se și dispărând, iar apoi am început să plâng.

Chiar aveam senzația că-mi pierdusem și ultimul sprijin… Mult mai târziu, am dus-o în pat și m-am întors în fugă. De ce așa de repede? Cum de ce, ca să scotocesc prin cenușă!

Eram deja foarte *down* și sevrajul ăsta sălbatic m-a făcut să cad și mai jos… Pe atunci aveam oroare de casa asta rece și

tristă care îmi luase deja totul, dar recunoșteam că avea *o singură* calitate: cea mai apropiată tutungerie era la șase kilometri distanță, iar programul se termina la șase seara…

Strivi mucul pe jos, îl ridică, îl puse pe masă și își umplu un pahar cu apă.

Charles tăcea.

Aveau toată noaptea înainte.

— Sunt copiii su… Vocea îi era sugrumată. Scuze… surorii mele și… Oh, zise ea blestemându-se, de asta nu voiam să vă invit la cină.

El tresări.

— Pentru că atunci când ați sosit ieri-seară cu Lucas, dincolo chiar de toate rănile dumneavoastră, sau poate tocmai din cauza lor, am văzut asta în privirea dumneavoastră și…

— Și? întrebă el ușor neliniștit.

— Și știam ce avea să se întâmple… Știam că vom mânca la masa asta, că cei mici se vor împrăștia, că vom rămâne singuri și că vă voi povesti ceea ce n-am spus nimănui… Și cu jenă vă mărturisesc, domnule Charles Necunoscutul, că *știam* că va pica pe capul dumneavoastră… Asta vă spuneam mai devreme în șelărie. Au mai avut loc expediții pe-aici, dar dumneavoastră sunteți primul om venit din civilizație care s-a aventurat până în cotețul găinilor și, ca să vă spun totul, trebuie să recunosc și că nu… nu vă mai visam.

Încercare, cam eșuată, de-a zâmbi.

Fir-ar să fie, iar problema asta a cuvintelor. Pe care Charles nu le avea niciodată la îndemână când trebuia. Dacă fața de masă ar fi fost din hârtie, ar fi putut măcar să-i deseneze ceva. O linie de fugă sau de orizont, ideea unei perspective sau eventual un semn de întrebare, dar să vorbească, Doamne Dumnezeule, ce… Ce să spună prin cuvinte?

— Știți, mai puteți încă să fugiți! adăugă ea.

De data asta reuși să zâmbească.

— Sora dumneavoastră, șopti el.

— Sora mea era… Bun, știți ceva, continuă ea mai veselă, mă pun pe plâns încă de pe-acum ca să termin și cu asta.

Trase de mâneca puloverului ei de parcă despăturea o batistă:

— Sora mea, singura mea soră se numea Ellen. Era cu cinci ani mai mare decât mine și era o fată… minunată. Frumoasă, haioasă, luminoasă… Nu spun asta pentru că era sora mea, ci pentru că așa *era* ea. Era prietena mea, singura, cred, și multe altele… Când eram copii, mai mult ea se ocupase de mine. Când eram la internat, îmi scria tot timpul și, chiar și după ce se măritase vorbeam la telefon aproape în fiecare zi. Nu mai mult de douăzeci de secunde, pentru că ne despărțeau un ocean și două continente, dar douăzeci de secunde, da.

Eram totuși foarte diferite. Știți, ca în romanele lui Jane Austen… Marea *sensible* și micuța *sensitive*… Ea era Jane și Elinor a mea, ea era calmă, eu neliniștită. Ea era blândă, eu obositoare. Ea voia o familie, eu îmi doream misiuni. Ea aștepta copii, iar eu vize. Ea era generoasă, eu eram ambițioasă. Ea asculta oamenii. Eu niciodată… Cum am făcut și cu

dumneavoastră în seara asta… Și, cum ea era perfectă, îmi dădea mie voie să nu fiu… Ea era stâlpul, iar stâlpul era solid, așa că puteam să mă plimb liniștită… Familia nu se clătina…

M-a susținut întotdeauna, m-a încurajat, m-a ajutat, m-a iubit. Am avut niște părinți adorabili, dar de-a dreptul duși cu pluta, așa că ea a fost cea care m-a crescut.

Ellen…

A trecut atâta timp de când nu i-am mai rostit numele cu voce tare…

Tăcere.

— Și oricât de cinică eram eu pe atunci, tot am fost silită să recunosc până la urmă că nu doar personajele romanelor victoriene aveau parte de happy-enduri… S-a căsătorit cu prima ei iubire, iar această primă iubire era la înălțime… Pierre Ravennes… Un francez. Un tip adorabil. La fel de generos ca ea… *Beau-frère* suna pe-atunci mult mai bine decât *brother-in-law*. Țineam mult la el, iar legea n-avea nimic de-a face cu asta. Era singur la părinți și suferise mult din cauza asta. De altfel, se și făcuse obstetrician… Da, cam genul ăsta de om era. Genul de om care știa ce voia… Cred că un ospăț precum cel din seara asta l-ar fi încântat… Spunea că voia șapte copii și nu știam niciodată dacă glumea sau vorbea serios. S-a născut Samuel… Sunt nașa lui… Apoi Alice și Harriet. Nu ne întâlneam foarte des, dar întotdeauna eram impresionată de atmosfera din casa lor, era… Îl știți pe Roald Dahl?

Încuviință din cap.

— Sunt moartă după omulețul ăsta… La sfârșitul lui *Danny the Champion of the World*, e un mesaj adresat tinerilor săi cititori, care sună cam așa: Vă rog, nu uitați când veți fi mari că toți copiii vor și merită părinți care să fie *sparky*.

Nu știu cum se traduce în franceză… Străluciți? Haioși? Sclipitori? Beton? Fâșneți, poate… Dar ceea ce știu e că aveau un cămin… absolut *sparky*… Eram fermecată și puțin *confused* în același timp, îmi spuneam că eu una nu aș putea face niciodată asta… Că nu aveam generozitatea, veselia și răbdarea necesară ca să-i fac pe copii atât de fericiți…

Îmi amintesc perfect că uneori îmi mai spuneam în glumă, ca să mă liniștesc: Dacă voi avea vreodată copii, îi voi da lui Ellen să mi-i crească… Și apoi…

Grimasă de tristețe.

Charles ar fi vrut să-i atingă umărul sau brațul.

Dar nu îndrăznea.

— Și apoi iată… Azi eu le citesc din cărțile lui Roald Dahl…

Îi luă paharul din mână, îl umplu și i-l întinse iar.

— Mulțumesc.

Tăcere prelungă.

Râsetele și acordurile de chitară îndepărtate îi dădură curajul să continue.

— Odată am venit pe neașteptate… Chiar de aniversarea finului meu… Pe-atunci locuiam în State, munceam mult și nu apucasem să le văd mezina… Stăteam la ei de câteva zile când tatăl lui Pierre a anunțat că vine în vizită. Faimosul Louis de pe

cămașă… Era un tip trăsnit, volubil, hazliu. Ce mai, esență pură de *sparky*… Un negustor de vin căruia îi plăcea să bea, să mănânce, să râdă, să arunce copiii până sus, la tavan, înainte să-i țină cu capul în jos și să-i sufoce pe cei pe care îi iubea lipindu-i de burta lui mare.

Era văduv, o adora pe Ellen și cred că o luase și el de nevastă odată cu fiul lui… Mai trebuie spus că tatăl nostru era deja un domn în vârstă când ne-am născut noi… Preda latina și greaca la universitate… Foarte drăguț, dar destul de… vag… Se simțea mai în largul lui cu Pliniu cel Bătrân decât cu fiicele sale… Când Louis a înțeles că eram și eu acolo și că puteam să am eu grijă de copii, i-a implorat pe Pierre și pe Ellen să vină cu el să viziteze o cramă sau nu mai știu ce în Burgundia. Veniți, insista el, o să vă facă bine… N-ați mai fost nicăieri de-atâta vreme! Haideți… Veniți… O să vedem o moșie frumoasă, o să facem un chef pe cinste, o să dormim într-un hotel de vis, iar mâine după-amiază o să fiți înapoi acasă… Pierre! Fă asta pentru Ellen! Mai scoate-o puțin dintre biberoane!

Ellen ezita. Cred că n-avea nici un chef să plece… Și acum, Charles, acum pot să spun că viața e o mare curvă, pentru că *eu* am fost cea care a insistat să plece. Simțeam că escapada asta le-ar face atâta plăcere lui Pierre și tatălui său… Fugi, i-am spus, fugi și chefuiește și dormi într-un pat cu baldachin, *we’ll be fine*.

A consimțit până la urmă, dar știam că se prefăcea. Că încă o dată îi punea pe alții înaintea ei…

Totul s-a petrecut foarte repede. Am hotărât să nu le spunem nimic copiilor, care se uitau la desene animate, ca să nu riscăm

să ne facă o scenă inutilă. Până când Mowgli avea să-și găsească satul, mama avea să se întoarcă și cu asta basta.

Auntie Kate se simțea în stare să-și asume responsabilitatea asta. *Auntie* Kate nu-și scosese încă toate cadourile din bagaje…

Tăcere.

— Numai că mami nu s-a mai întors niciodată. Nici tati. Nici bunicul.

— În toiul nopții a sunat telefonul și o voce care graseia cuvintele m-a întrebat dacă aveam vreo legătură de rudenie cu Rrravennes Louis, Rrravennes Pierrre sau Chérrraingueton Élin. Sunt sora ei, am răspuns și atunci mi-au dat să vorbesc cu cineva mai calificat și acel cineva s-a înhămat la treaba asta penibilă.

Cel care conducea băuse prea mult? Ațipise? Ancheta o va arăta, dar ce e sigur e că mergea cu viteză mult prea mare, iar celălalt, șoferul camionului care transporta mașini agricole, ar fi trebuit să parcheze mai corect și să-și aprindă farurile de staționare înainte să se ducă să facă pipi.

Până să se încheie la pantaloni, în spatele său nu mai era nimic *sparky*.

Kate se ridică. Își trase scaunul lângă câinele ei, se descălță și își strecură piciorul sub șoldurile lui moarte.

Până atunci Charles se ținuse tare, dar când văzu cum ditamai animalul, care nu mai putea nici coada să și-o miște, ridică grav ochii spre ea pentru a-i arăta cât e de bucuros că-i mai poate fi de folos cu ceva, cedă de tot.

Și nu mai avea nici țigări…

Își acoperi obrazul tumefiat cu mâna.

De ce era viața așa de nepăsătoare cu cei care o slujeau cu cea mai mare loialitate?

De ce?

De ce cu ei?

El fusese norocos. Așteptase să împlinească patruzeci și șapte de ani ca să-nțeleagă ce sărbătorea Anouk atunci când dădea totul naibii sub pretextul că erau vii.

Amenzile, notele proaste, telefonul tăiat, mașina încă în pană, încurcăturile cu banii și nebunia întregii lumi.

Pe-atunci i se părea totul puțin cam prea simplu, laș chiar, de parcă acest cuvânt trebuia să-i scuze toate slăbiciunile.

„Vii.“

Desigur… Ce altceva?

Era evident.

De altfel, nici nu mai conta.

Serios, o nimerise cu asta.

— Ellen și socrul ei au murit pe loc. Pierre, care stătea în spate, a așteptat să ajungă la spitalul din Dijon înainte de-a se alătura tovarășilor săi de drum… Vă dați seama că am avut deja deseori ocazia să… rictus… relatez aceste fapte… Dar, de fapt, n-am spus niciodată nimic…

— Mă mai urmăriți, Charles?

— Da.

— Pot să continui?

Încuviință din cap. Era prea emoționat ca să riște să o lase să-i audă vocea.

Se scurseră câteva minute. Se gândea că renunțase.

— De fapt, dacă nu crezi ceea ce tocmai ți s-a spus, n-are *nici un* sens, ai visat doar urât. Hai, du-te și te culcă la loc.

Desigur, nu poți să dormi și îți petreci restul nopții uitându-te buimacă la telefon, așteptând să te sune iar căpitanul Cutare ca să-și ceară scuze. Știți, s-a prrrodus o confuzie legată de corrrpuri... Dar nu, pământul a continuat să se învârtă. Mobila din salon și-a reluat locul obișnuit și o nouă zi vine peste tine.

E aproape șase și bântui prin apartament ca să-ți dai seama de gravitatea acestei drame. Samuel, în micuța lui cameră albastră, tocmai a împlinit șase ani cu o seară înainte și doarme cu fruntea lipită de *teddy bear* și cu palmele larg deschise. Alice, în același tip de cameră, numai că pe roz, deja nu se mai poate dezbăra de năravul de a-și suge degetul... Și, lângă patul părinților, Harriet, de opt luni, care cască niște ochi mari când te apleci deasupra pătuțului ei și care, vezi bine, e deja puțin cam dezamăgită să vadă chipul tău vag în locul feței mamei sale...

Iei copilul în brațe, închizi ușile celorlalte camere pentru că începe să bâzâie și, sinceră să fii, chiar nu te grăbești să-i vezi pe toți treji... Te feliciți că ai ținut minte câte linguri de lapte praf se pun la un biberon, te așezi într-un fotoliu din fața ferestrei, pentru că oricum va trebui să înfrunți nenorocita asta

de zi nouă în timp ce te pierzi în ochii unui copilaș care suge și… și nu plângi, ești într-o stare de…

— De siderație, murmură Charles.

— *Right*. *Numb*. Îl ridici ca să râgâie și îl strângi așa de tare că îl doare, de parcă acest mic *burp* ar fi cel mai important lucru din lume. Cel din urmă de care te mai poți încă agăța. Îmi pare rău, îi spui, îmi pare rău… Și te legeni cu capul lăsat pe ceafa lui.

Îți amintești că avionul tău pleacă mâine, că tocmai ai obținut bursa pe care o așteptai de atâta amar de vreme, că la mii de kilometri distanță ai un logodnic care abia acum a adormit și că weekendul viitor ai plănuit să mergi la acel *garden-party* dat de familia Miller, că tatăl tău va împlini în curând șaptezeci și trei de ani și că mama ta, acest fluturaș capricios, nu a fost niciodată în stare să-și poarte singură de grijă, că… că nu e nimeni la orizont. Dar mai ales, și de asta nu-ți dăduseși încă seama, că nu o vei mai vedea niciodată pe Ellen…

Știi că trebuie să-ți suni părinții, fie doar și pentru că cineva trebuie să meargă acolo. Să răspundă la întrebări, să aștepte ca fermoarul huselor să fie tras și să semneze documente. Îți spui, nu pot să-l trimit pe *dad*, el e… inapt pentru astfel de situații, cât despre mama… Privești oamenii care merg cu pași grăbiți și îți e ciudă pe ei, din pricina egoismului lor. Unde merg așa? De ce se poartă de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat? Alice e cea care te scoate din starea asta de amorțeală și prima întrebare pe care ți-o pune e: Mami s-a întors?

Pregătești un al doilea biberon, o așezi în fața televizorului și îi binecuvântezi pe Titi și pe Grosminet. De altfel, te uiți și tu

odată cu ea. Vine și Samuel, se cuibărește lângă tine și spune: e o prostie, Titi câștigă întotdeauna. Încuviințezi. E o mare prostie, chiar… Rămâi cu ei în fața televizorului cât de mult se poate, dar la un moment dat nu mai e nimic de văzut… Și-apoi, le-ai promis seara trecută că îi duci în grădina Luxembourg, așa că e cazul să ne îmbrăcăm, nu?

Samuel îți arată unde să arunci gunoiul și cum să ridici copertina căruciorului. Îl privești în timp ce face toate astea și presimți că de la băiețelul ăsta vei mai învăța multe despre viață…

Mergi pe stradă și nu recunoști nimic, chiar ar trebui să-ți suni părinții, dar ți-e frică. Nu pentru ei, ci pentru tine. Atâta timp cât nu spui nimic, nu sunt morți. Jandarmul mai poate încă să sune ca să-și prezinte scuzele.

E duminică. Iar duminica nu se pune la socoteală. E ziua în care nu se întâmplă nimic. Ziua pe care ți-o petreci cu familia.

Bărcuțele cu pânze de pe apă, caruselele, balansoarele, marionetele, orice e bine-venit. Un băiat bine făcut îl așază pe Samuel în spatele unui măgar, iar zâmbetul său e o minunată păsuire. N-ai de unde să știi, dar acesta e începutul unei mari pasiuni, care peste aproximativ zece ani îl va înflăcăra de dorința de-a participa la concursul de atelaje din Meyrieux-sur-Lance…

Ea zâmbea.

Charles nu.

— Pe urmă, îi duci să mănânce cartofi prăjiți la Quick, pe strada Soufflot și îi lași să se joace toată după-amiaza în bazinul

cu mingi.

Pur și simplu stai. Nici nu te-ai atins de mâncare. Îi privești.

Doi copii se distrează de mama focului în spațiul de joacă al unui fast-food într-o zi de aprilie, la Paris, iar restul nu mai are nici o importanță.

Pe drumul de întoarcere Samuel te întreabă dacă părinții vor fi acasă când vor ajunge ei și pentru că ești lașă îi răspunzi că nu știi. Nu, nu ești lașă, chiar *nu știi*. Nu ai copii, nu știi dacă trebuie să le dai vestea așa, pe nepusă masă sau să creezi un fel de… progresie dramatică pentru a le da posibilitatea să se aștepte la ce e mai rău. Să le spui mai întâi că au avut un accident de mașină, să le dai să mănânce, să-i anunți după aceea că sunt la spital, să le faci baie, să adaugi că e destul de grav și… Dacă ar fi după tine le-ai spune pe loc, dar din păcate nu-i după tine. Dintr-odată regreți că nu ești în State, unde ai găsi cu ușurință numărul unui *Helpline* și o psihiatră tobă de carte la capătul unui fir care să te ajute. Ești pierdută și, ca să mai câștigi timp, zăbovești o vreme în fața vitrinei unui magazin de jucării din colțul străzii Rennes…

Când deschizi ușa apartamentului Samuel se năpustește la robotul al cărui buton licărește. Nu ai băgat de seamă, pentru că te chinuiai să scoți minuscula haină a lui Harriet, iar printre gângăvelile lui Alice, care își desface pachețelul pe hol, recunoști vocea căpitanului.

Nu îți prezintă scuzele sale. Mai degrabă te ia la rost. Nu înțelege de ce nu l-ai sunat și te roagă să notezi numărul de la comisariat și adresa spitalului unde se află corpurile. Te salută cu stângăcie și îți transmite din nou condoleanțe.

Samuel se uită la tine și tu, tu… te uiți în altă parte… Ținând-o pe Harriet strâns lipită de șold, o ajuți pe sora ei să-și ducă tot calabalâcul și, în timp ce-o așezi pe micuță în pătuț, în spatele tău se aude o voce subțirică: Corpurile cui?

Atunci mergi cu el în camera lui și îi răspunzi la întrebare. Te ascultă serios și ești uimită de cât de mult… *self-control* dă dovadă și apoi se întoarce la mașinuțele lui.

Nu-ți vine să crezi, te simți ușurată, dar ți se pare cam… *fishy*. Bun, fiecare lucru la timpul lui. Să se joace deocamdată, să se joace… Dar când ieși din cameră întreabă din nou, între două vrum-vrum-uri: Bun, nu se mai întorc niciodată, dar până când?

Atunci fugi pe balcon și te întrebi unde se țin tăriile în casa asta. Te duci să ridici telefonul din furcă și, tot de pe balcon, îți suni mai întâi iubitul. Ai impresia că l-ai trezit, îi expui rece situația și, după o tăcere lungă cât… Oceanul Atlantic te întreabă la fel de exasperant precum cei mici: *Oh, honey… I feel so terribly sorry for you but… when are you coming back*? Închizi și abia atunci începi și tu, în sfârșit, să plângi.

Nu te-ai mai simțit niciodată așa de singură și ăsta nu e, bineînțeles, decât începutul.

E exact genul de situație în care ai simți nevoia s-o suni pe Ellen…

Charles?

— Da.

— Vă plictisesc?

— Nu.

— Tăriile, spuneam… Vă place whisky-ul? Stați numai o clipă…

Îi arătă sticla:

— Știți că unul dintre cele mai bune whisky-uri din lume se numește Port Ellen?

— Nu. Ați uitat că nu știu nimic?…

— E foarte greu de găsit… Cred că nu se mai fabrică de mai bine de douăzeci de ani…

— Atunci păstrați-l! protestă el.

— Nu. Sunt fericită să-l beau cu dumneavoastră în seara asta. O să vedeți, este extraordinar. Mi l-a făcut cadou chiar Louis… Unul dintre puținele lucruri pe care le-am adus până aici… El v-ar fi explicat mai bine decât mine cum e cu notele de citrice, de turbă, de ciocolată, de lemn ars, de cafea, de migdale și de mai știu eu ce altceva, dar pentru mine e doar… Port Ellen… Extraordinar este că îl mai am! Era o vreme când trebuia să beau ca să pot adormi și nu prea mă sinchiseam de etichete… Dar n-aș fi îndrăznit niciodată să folosesc sticla asta pe post de somnifer. Vă așteptam.

— Glumeam, continuă ea întinzându-i un pahar, nu mă luați în seamă. Ce-o să credeți despre mine? Sunt ridicolă.

Încă o dată nu-și găsi cuvintele. Nu era ridicolă deloc, era… Nu știa… O femeie cu arome de lemn, de sare și de ciocolată, poate…

— Bun, să-mi termin povestea… Cred că am trecut de ce-a fost mai greu… Apoi m-am văzut nevoită să trăiesc și, orice s-ar

spune, întotdeauna e mai ușor când *trebuie* să trăiești. Le-am telefonat părinților mei. Tata s-a retras în muțenia lui, *as usual*, iar mama s-a isterizat. Am lăsat copiii cu fata portăresei și am luat mașina surorii mele ca să mă duc după ea în infern. Totul a fost foarte complicat… Nu știam că e așa de complicat să mori… Două zile am stat acolo… Într-un hotel deprimant… Fără îndoială, atunci am învățat să beau… Pe lângă gara Dijon, după miezul nopții, găsești mai ușor o sticlă de J&B decât somnifere… M-am dus la pompe funebre și am aranjat ca trupurile să fie incinerate la Paris. De ce incinerate? Pentru că nu știam unde vor sta copiii, presupun… Era o prostie, dar nu voiam să-i îngrop departe de cop…

— Dar nu e deloc o prostie, o întrerupse Charles.

Tonul vocii lui o surprinse.

— Cât despre Louis, el a fost îngropat în Bordelais, lângă familia lui. Unde altundeva? zâmbi ea, dar urnele lui Pierre și Ellen sunt aici…

Lui Charles îi sări inima din piept.

— Într-unul dintre grajduri… În mijlocul harababurii ăsteia… Copiii cred că le-au văzut deja de mii de ori fără să bănuiască nici măcar o clipă că… În fine, mai pe scurt, o să mai vorbim despre asta când se vor face mari… Și ăsta e tot un lucru pe care l-am descoperit în timp… Ce să facem cu morții noștri? În teorie e așa de simplu… Consideri că amintirea lor e mult mai importantă decât modul în care îi îngropi și e clar că ai dreptate, dar, în practică, mai ales când morții nu sunt chiar ai tăi, ce să faci? Pentru mine a fost foarte complicat, pentru că… Doliul meu a durat mult mai mult timp decât al lor… Acum nu

mai e aici, dar multă vreme am ținut o poză imensă cu ei în bucătărie. Voiam ca Pierre și Ellen să ne privească mereu în timp ce luam masa… De altfel poze nu erau numai în bucătărie… Pusesem peste tot… Eram obsedată de gândul că și-ar putea uita părinții. Privesc în urmă și-mi dau seama că tare i-am mai chinuit cu asta… În salonaș era o etajeră unde depuneam cu pietate toate cadourile făcute la școală pentru Ziua Mamei. Într-un an, Alice a adus… nu mai știu… o cutie de bijuterii, cred… Și, bineînțeles, ca tot ce face Alice, era o minunăție. Am felicitat-o și m-am dus să o depun pe altar, alături de toate celelalte. N-a spus nimic, dar când am ieșit din cameră, a luat-o și a izbit-o cu toată puterea de pereți. „Pentru tine o făcusem! Pentru *tine*! Nu pentru o moartă!“ Am adunat resturile și m-am dus să iau poza din bucătărie. Încă o dată copiii ăștia îmi dădeau o lecție de viață și am impresia că în aceeași zi am renunțat și la doliu. Așa-i că-i bun?

— Divin, răspunse Charles între două înghițituri.

— Tot din cauza asta nu i-am lăsat niciodată să-mi spună mamă și cred că au plătit scump distanța asta… Nu atât Sam, cât fetele… Mai ales la școală… În pauză, în curtea școlii… Dar nu sunt mama voastră, le spuneam întruna, mama voastră era mult mai bună decât mine… Le vorbeam mult despre ea… Și despre Pierre… Pe care în fond abia îl cunoscusem… Dar apoi, într-o zi, am înțeles că nu mă mai ascultau. Credeam că îi ajut, dar nu reușeam decât să fiu… morbidă. De fapt, pe mine voiam să mă ajut… Dintr-odată, cuvântul „mamă“ căpătase o aură întunecată, de parcă ar fi fost o vorbă urâtă. Ceea ce e culmea,

dacă stai să te gândești mai bine… Totuși n-am cum să-mi port pică din cauza asta, eu… îmi adoram sora…

Nici acum nu e zi să nu-i vorbesc… Am senzația că mă purtam așa ca să… nu știu… ca să-i aduc un omagiu… Ia uite, ridică ea capul, ce atmosferă…

Chițăituri și bâldâbâc-uri veneau dinspre vale.

— Se apropie baia de la miezul nopții… Acum, ca să ne întoarcem la povestea noastră, trebuie spus că Yacine, înțeleptul Yacine, e cel care ne-a luat piatra asta de pe inimă. Sosise în ajun, nu zicea nimic, asculta toate conversațiile noastre și apoi, la masă, în timpul cinei, și-a tras o palmă peste frunte: „Aaa, asta eeee… m-am priiins… De fapt Kate înseamnă mamă în engleză!“. Și ne-am privit cu toții zâmbind: înțelesese totul…

— Dar tipul care m-a luat în primire la Dărâmă Tot a spus „fiul dumneavoastră“, referindu-se la Samuel…

— A, da… De unde era el să știe că „fiul dumneavoastră“ înseamnă *your nephew* în franceza de la Vesperies… Mergem să vedem ce fac?

Ca de obicei, îi însoțiră și câteva potăi scăpate din cușcă.

Kate, care era desculță, înainta cu grijă. Charles îi oferi brațul.

Uită de rănile lui și se îndreptă de spate.

I se părea că escorta în noapte o regină.

— N-o să-i deranjăm? se neliniști el.

— Ce spuneți… Vor fi încântați…

Cei mari se prosteau pe lângă râu, iar cei mici se distrau în timp ce coceau bezele la foc.

Charles primi un crocodil micuț, pe jumătate copt, care aducea cu blazonul pe care îl purta pe piept.

Ce infam.

— Mmmm… delicios.

— Mai vrei unul?

— Mai întrebi… mulțumesc.

— Ai venit să te scalzi?

— Ăăă…

Fetele vorbeau într-un colț, iar Nedra stătea aplecată peste umărul lui Alice.

Copilul ăsta nu vorbea decât cu flăcările…

Kate ceru o serenadă. Muzicantul de serviciu se conformă cu plăcere.

Stăteau cu toții cu picioarele încrucișate, iar lui Charles i se păru că are iar cincisprezece ani.

Și o grămadă de păr…

Se gândea la Mathilde… Dacă ar fi fost aici, ar fi învățat niște bucăți mai interesante decât scârțâiala aia complicată. Se gândea la Anouk, singură în cimitirul ei de doi bani, la sute de kilometri distanță de nepoții ei. La Alexis, care își dăduse sufletul la amanet și care trebuia să-și „îndeplinească obiectivele“ aprovizionând cantinele subprefecturilor cu camere frigorifice. La chipul lui Sylvie. La blândețea și generozitatea cu care îi spusese povestea unei vieți de om din care el pierduse atâtea… Apoi din nou la Anouk, pe care o

urmase până aici și care ar fi fost atât de fericită să se joace cu copiii lui Ellen… Care ar fi înfulecat kilograme de bomboane dezgustătoare și care ar fi dansat țigănește în jurul focului, bătând din palme.

Care pe vremea asta ar fi cu siguranță deja în apă…

— Trebuie să mă sprijin de un copac, îi mărturisi el cu fața schimonosită, ducând mâna la inimă.

— Desigur… Să mergem acolo… luă torța când ajunse în dreptul său. Vă e rău, nu-i așa?

— Nu mi-a fost niciodată atât de bine, Kate…

— Dar… Ce vi s-a întâmplat, de fapt?

— M-a călcat o mașină azi-dimineață. Nimic grav.

Îi arătă niște fotolii de club capitonate cu scoarță de copac și așeză înaltul lor candelabru sub stele.

— Cum așa?

— Poftim?

— Cum de ați fost călcat de o mașină?

— Pentru că… E o poveste destul de lungă… Aș vrea să aud mai întâi cum se termină a dumneavoastră. O să v-o povestesc pe-a mea data viitoare.

— Știți foarte bine că nu va exista o dată viitoare…

Charles se întoarse spre ea și…

— Haideți, să continuăm, preferă să spună în locul unor declarații după modelul gelatinei Haribo.

O auzi oftând.

— O să vă povestesc pentru că eu… Sunt exact ca dumneavoastră. Eu…

La naiba, urmarea era… deja îi scăpa printre degete.

Nu putea totuși să-i spună că el încetase să mai viseze la ea. Ea spusese asta ca pe-o glumă, după cotețul de găini, după conchistadori și după toată nebunia asta în timp ce el… era…

Pentru el nu era un fleac…

— Dumneavoastră ce?

— Nimic. Îmi aștept rândul.

Tăcere.

— Kate…

— Da?

— Sunt foarte fericit că v-am întâlnit… Foarte, *foarte* fericit…

— …

— Acum povestiți-mi ce s-a întâmplat între țipetele mamei și petrecerea de azi…

— Ei… Yacine! Vino puțin, flăcăule! Adu-ne, te rog, sticla și cele două pahare de pe masă. Apoi, adresându-i-se lui Charles: Să nu vă închipuiți altceva, să știți că am ascultat-o.

— Pe cine?

— Pe Manouk. Nu beau singură. Doar că am nevoie de Port Ellen ca să vă aduc până aici… De ce mă priviți așa?

— Nimic… Trebuie să fiți singura persoană din lumea asta care a avut vreodată încredere în ea…

Gâfâind, Yacine le întinse paharele și se întoarse la treaba sa.

— *So… Back to Hell…* Părinții mei au sosit a doua zi. În cazul în care copiii nu și-ar fi dat încă seama că viața lor se năruise, fețele înspăimântătoare ale celor doi *granny* i-au pus la curent fără doar și poate… Printr-o prietenă a lui Ellen am găsit o fată

au pair care să-i ajute, iar eu m-am întors la campusul meu din Ithaca.

— Mai erați încă studentă?

— Nu, sunt... în fine, eram inginer agronom. Ce se naște din pisică șoareci mănâncă, glumi ea, mama mă învățase grădinăritul, dar eu voiam să salvez omenirea! Nu-mi doream să câștig o medalie la Chelsea Flower Show, ci voiam să rezolv o dată pentru totdeauna problema foametei din lume! Ha, ha, adăugă ea fără să râdă, nu-i așa că eram simpatică? Am studiat o grămadă de boli și... O să vă povestesc despre toate astea mai târziu... Pe-atunci tocmai obținusem o bursă pentru a studia petele negre de pe papaia.

— Serios? se amuză Charles.

— Serios. *Ring Spot Virus*... Dar mă rog... I-au dat de cap problemei ăsteia și fără mine... Deși... Nu vi l-am arătat mai devreme, dar am un mic laborator aici...

— Nu mai spuneți?!

— Ba da... Acum nu mai salvez lumea, ci migălesc la tot felul de plante ca să ajut oamenii bogați să trăiască mai bine și mai mult... Să spunem că fac parte din farmacopeea confortului sau cam așa ceva... În perioada asta m-am pus la punct cu tot ceea ce înseamnă iedera. Ați auzit de folosirea taxolului de iederă în cancerologie? Nu? *Well*... Asta e altă dezbatere... Rămăsesem însă la clipa în care, ajunsă în micuțul meu apartament de serviciu, logodnicul meu mă întreba dacă o să fac salată cu paste pentru grătarul organizat de familia Miller.

The situation was totally insane. Ce naiba să căutam la alde Miller când eu aveam două urne în șifonier, trei orfani pe cap și

doi părinți de consolat? Noaptea care a urmat a fost foarte lungă. Înțelegeam, argumentele lui erau solide, dar n-aveam ce face, era deja prea târziu… Eu o îndemnasem pe Ellen să iasă să se mai distreze puțin și mi se părea că și eu aveam… cum să spun… partea mea de… *responsabilitate* în toată povestea asta…

Luă o înghițitură de turbă ca să spele gustul acestui cuvânt.

— Cel mai rău e că acest Matthew și cu mine chiar ne iubeam… Mi se pare că ne făcuserăm chiar și planuri să ne căsătorim… Mai pe scurt, sunt unele nopți, ca asta, în care vieți întregi se năruie în câteva ceasuri… Eu sunt cea mai în măsură să spun așa ceva… A doua zi am făcut sârguincioasă un tur pe la administrație, în urma căruia am fost… *deleted*. Anulată, tăiată de pe listă, ștearsă în fața atâtor colegi și de pe toate hârtiile care mi se întindeau cu ochii măriți, de parcă aș fi fost o fetiță egoistă care își strică jucăriile și nu-și ține promisiunile.

Trăsesem ca o descreierată ca să ajung aici și iată că plecam cu coada între picioare și chiar și cu un sentiment de vinovăție, cred… A trebuit chiar să le cer scuze… În câteva ore am renunțat la tot ce aveam: la bărbatul pe care îl iubeam, la cei zece ani de studii, la prietenii mei, la țara în care îmi făcusem un cămin, la tulpinile mele microbiene, la ADN, la papaia și chiar și la motanul meu…

Matt m-a condus la aeroport. A fost îngrozitor. I-am spus, știi, sunt sigură că și în Europa sunt o mulțime de proiecte interesante… Aveam aceeași meserie… A ridicat din umeri și mi-a dat un răspuns care m-a bântuit multă vreme: Nu te gândești decât la tine.

Plângeam când am trecut pasarela. Eu, care cutreierasem plantațiile din întreaga lume, nu m-am mai urcat niciodată în avion din ziua aceea…

Mi se mai întâmplă să mă gândesc la el… Pierdută aici, în văgăuna asta, în cizme, pe jumătate înghețată, privind cum își plimbă Sam măgarul, alături de câinii mei răpciugoși, de bătrânul René și de dialectul lui din care nu înțelegi o boabă și de toții copiii satului care, în timp ce așteaptă cocoțați pe garduri să se coacă prăjitura, își mai trag câte un bobârnac, mă gândesc uneori la ceea ce mi-a spus el și un minunat *fuck you* îmi încălzește sufletul mult mai bine decât vajnica mea Aga…

— Cine e?

— Mașina de gătit… Primul lucru pe care l-am cumpărat când am sosit aici… De altfel a fost un gest nebunesc… Mi-am cheltuit toate economiile… Dar *nanny* a mea din Anglia avea una și știam că n-o s-o scot la capăt fără ea… În franceză există un singur cuvânt atât pentru bucătăreasă, cât și pentru mașină, iar ambiguitatea aceasta lexicală mi s-a părut întotdeauna foarte grăitoare. Pentru mine, pentru noi toți, e o femeie în carne și oase. Un fel de bunicuță caldă, duioasă, vie, după ale cărei poale ne-am pitit întotdeauna. De exemplu cuptorul de jos, din stânga, îmi e de mare folos…

După ce adorm copiii și când simt că m-am săturat, mă așez în fața ei și îmi bag picioarele înăuntru. E… *lovely*… Norocul meu e că nimeni nu vine niciodată aici! Doamna cu lupul stând cu picioarele în cuptor, iată un subiect de bârfă pentru încă vreo câțiva ani de-acum înainte! Da, pe atunci conduceam o

rablă, dar aveam o Aga de un albastru Wedgwood, care mă costase cât un Jaguar…

Bun… Să ne întoarcem la oile noastre. La mieii noștri, mai bine zis. La mieii noștri sacrificați. Părinții mei au plecat, fata *au pair* mi-a dat de înțeles că mama a fost insuportabilă… Și ce?

Și a fost foarte greu…

Samuel a început să facă iar în pat, Alice avea coșmaruri și în fiecare zi mă întreba când nu o să mai fie mami moartă.

I-am dus la un psihiatru pentru copii care mi-a spus: puneți-le tot felul de întrebări, interogați-i tot timpul, siliți-i să-și verbalizeze durerea și, în primul și-n primul rând, nu-i lăsați niciodată să doarmă cu dumneavoastră. Am spus da, da, și după trei ședințe am lăsat totul baltă.

Nu i-am întrebat niciodată nimic, dar am devenit o adevărată expertă în Playmobil, în Lego și în toate puzzle-urile posibile. Am închis ușa de la camera lui Pierre și a lui Ellen și am dormit cu toții împreună în camera lui Sam. Pe cele trei saltele așezate pe jos… Pare groaznic, dar mie mi s-a părut extrem de eficient. Gata cu coșmarurile, gata cu făcutul în pat și dă-i înainte cu o grămadă de povești înainte de culcare… Știam că Ellen le vorbea în franceză, dar le citea din Enid Blyton, Beatrix Potter și toate cărțile copilăriei noastre în engleză, așa că am preluat ștafeta.

Nu îi forțam să-și „verbalizeze durerea“, dar Samuel îmi atrăgea deseori atenția că mami citea altfel cutare pasaj sau că ea imita vocea supărată a domnului MacGregor[1] sau a ursulețului Winnie Pooh mult mai bine decât mine… Chiar și

azi le mai citesc lui Yacine și Nedrei *Oliver Twist* în original. Stați liniștit, asta nu-i împiedică să ia niște note jalnice la școală.

Și apoi a venit Ziua Mamei, pentru prima dată după toate astea… Prima dintr-o lungă serie care întotdeauna ne zdruncină puțin… M-am dus să vorbesc apoi cu învățătoarele, ca să le rog să termine odată cu prostia asta cu Ziua Mamei… Alice mi-a spus într-o seară… că îi venea tot timpul să plângă din cauza asta… „Și-acum, copii, luați-vă hainele pentru că mergem în vizită de Ziua Mamei!" Le-am întrebat dacă n-ar putea să adauge „și a Mătușilor…", dar n-a ținut niciodată figura…

Ah! Corpul didactic… Astea sunt morile mele de vânt… Vă dați seama că Yacine e ultimul din clasă? El? Băiețelul cel mai strălucit, cel mai iscoditor pe care l-am întâlnit vreodată? Și toate astea pentru că nu știe să țină corect un creion. Presupun că nu l-a învățat nimeni niciodată să scrie… Am încercat totuși, dar nu merge cu nici un chip, degeaba își dă silința, e ilizibil. Acum câteva luni a trebuit să facă un dosar despre Pompei. A lucrat la el o grămadă de vreme și a ieșit extraordinar. Alice făcuse toate ilustrațiile și realizasem chiar și niște reproduceri după mulaje pe măsuța din bucătărie. Toată lumea dăduse o mână de ajutor… Ei bine, n-a luat decât zece puncte din douăzeci pentru că învățătoarea menționase clar că lucrările trebuiau scrise de mână. M-am dus să vorbesc cu ea ca să o asigur că scrisese totul fără nici un ajutor, dar mi-a răspuns că nu era corect „față de ceilalți"…

Față de ceilalți…

Urăsc expresia asta.

Îmi vine să vomit când o aud.

Față de ceilalți, ce reprezintă viața pe care o ducem noi de nouă ani încoace?

Un naufragiu?

Un vesel naufragiu…

Acum, mă mai abțin puțin, pentru că vine Nedra din urmă, dar, când o să termin cu ciclul primar, o să mă duc la ea și o să-i spun: „Doamnă Christèle P., sunteți o mare proastă“. Da, sunt grosolană, dar n-are de ce să-mi pară rău, pentru că grosolănia asta mi-a adus o frumoasă răsplată…

Nu mai știu cui îi povesteam istorioara asta, spunând că într-o bună zi o să-i zic vreo două acestei scorpii bătrâne, iar Samuel, care stătea și el acolo cu prietenii, a spus cu un oftat adânc: „Mama mea adevărată n-ar fi făcut niciodată asta…“ A fost o frumoasă răsplată, pentru că în ultima vreme a devenit destul de dificil… Crizele clasice ale adolescenței, bănuiesc, dar mult mai complicate în cazul nostru… Părinții nu i-au lipsit niciodată atât de mult… Nu se mai îmbracă decât cu hainele tatălui și bunicului său și e clar că… mătușa Kate, cu prăjiturile și cu morcovii ei la ferestre, s-a transformat într-un model de viață cam palid… Din fericire, cuvintele astea rostite *tandru* mi-au amintit că acest ingrat mâncău leneș și plin de coșuri încă mai avea ceva umor… Dar, oricum, asta nu trebuie să mă abată de la scopul meu. O să pun eu mâna pe proasta aia!

Râsete.

— Dar cum de ați aterizat aici?

— Ajung imediat și la asta… Dați-mi paharul.

Charles era amețit. Amețit de-atâtea povești.

— Așa că făceam și eu ce puteam… De cele mai multe ori eram varză, dar copiii ăștia erau de o blândețe și de o răbdare exemplară… Exact ca mama lor… Mama lor, de care îmi era atât de dor… Pentru că de fapt *eu* eram cea care plângea noaptea. Când erau nefericiți, mi-aș fi dorit să fie lângă ei, iar când erau fericiți, era și mai rău. Locuiam în apartamentul ei, în mijlocul lucrurilor ei, foloseam peria ei de păr și îi împrumutam puloverele. Îi citeam cărțile, bilețelele lăsate pe ușa frigiderului și, într-o noapte de mare tristețe, m-am uitat până și pe scrisorile ei de dragoste… Nu aveam pe nimeni căruia să-i vorbesc despre ea. La ora la care mă duceam eu la culcare *my dearest friends* abia se trezeau și nu existau încă internetul, Skype-ul și toți sateliții ăștia geniali care ne-au transformat planeta într-un mic budoar…

Voiam ca ea să mă învețe să imit vocea lui Winnie. Și pe cea a lui Tigger[2]. Și pe cea a iepurașului Peter. Voiam să-mi trimită semne de-acolo, de sus, ca să-mi spună ce părere are despre inițiativele mele trăsnite și dacă era chiar atât de grav să dormim așa, într-un talmeș-balmeș al durerii noastre… Aș fi vrut să-mi spună că băiatul acela nu mă merita și că am făcut bine că nu i-am mai dat ocazia să ajungă la mine. Aș fi vrut să mă strângă în brațe și să-mi aducă și mie o cană de lapte cald cu flori de portocal…

Aș fi vrut s-o sun și să-i povestesc ce greu e să crești copiii unei surori care avusese grijă să dispară fără să-și ia la revedere de la ei, ca să nu-i supere. Aș fi vrut să dau totul înapoi și să-i spun: Ia lasă-i să plece să-și bea poșirca lor, noi o să ne

cinstim cu sherry și o să-ți spun povești despre papaia și despre aventurile din campus.

I-ar fi plăcut *la nebunie* să-i vorbesc așa. De fapt, cred că nici nu voia altceva...

Cred că începusem s-o iau razna puțin și că ar fi fost mai rezonabil să ne mutăm, dar nu puteam să le impun asta... Și-apoi, nu era chiar așa de simplu... Am uitat să vă vorbesc despre latura... *tehnică* a acestei povești... Consiliul de familie, prezentarea în fața instanței pentru acordarea tutelei, a notarului și toate mutările astea necesare ca să demonstrez că am cu ce să-i cresc... Vă interesează și asta, Charles, sau trecem direct la partea cu viața la țară?

— Mă interesează foarte mult, dar...

— Dar?

— N-or să răcească dacă se bălăcesc așa târziu?

— Pff... Pe lighioanele astea nu le atinge nimic... În câteva clipe băieții or să înceapă să fugărească fetele și toată lumea o să se încălzească, puteți să mă credeți pe cuvânt...

Tăcere.

— Sunteți foarte atent, nu?

Roși învăluit în întunericul nopții.

Distribuitoarea de palme tocmai trecuse prin fața lor țipând, urmărită de Bob Dylan.

— Ce vă spuneam... De fapt... Dumneavoastră ați pune prezervative în șelărie?

Charles închise ochiii.

Fata asta era un adevărat *montagne russe*...

— Eu am pus… Lângă cutia cu zahăr pentru cai… Când i-am spus lui Sam, m-a privit oripilat, de parcă aș fi fost o perversă îngrozitoare, dar până una-alta, perversa îngrozitoare are conștiința împăcată!

Se abținu să o contrazică. Umerii lor se atingeau din când în când, iar subiectul era puțin cam prea… din scurt…

— Da. Latura tehnică mă interesează foarte mult, zâmbi el uitându-se în fundul paharului.

Pe întuneric era greu să-ți dai seama, dar i se părea că-i aude zâmbetul.

— O să dureze mult, îl avertiză ea.

— Am tot timpul din lume…

— Accidentul a avut loc pe 18 aprilie și am obținut „cu chiu, cu vai“, cum spun adolescenții mei, un fel de provizorat până la sfârșitul lunii mai, apoi a trebuit să aibă loc ceea ce se numește „consiliu de familie“, adică trei persoane din partea tatălui și încă pe-atâtea din cealaltă parte. Din partea noastră, s-a rezolvat repede, *dad*, mama și eu, din partea lui Pierre, însă, lucrurile s-au dovedit a fi mult mai complicate. Chestia asta nu era o familie, ci un cuib al lui Mauriac[3] și, până au căzut ei de acord asupra unei date, a trebuit să anulăm o primă întâlnire.

Când i-am văzut venind, am avut un nestăvilit acces de tandrețe pentru Louis și pentru fiul lui. Am înțeles de ce primul nu voia să mai știe de ei și de ce al doilea se îndrăgostise nebunește de sora mea. Erau niște oameni… cum să spun… bine înarmați… Da, asta e… Bine înarmați pentru viață… Veniseră sora mai mare a lui Louis, soțul ei și Edouard, unchiul lui Pierre din partea mamei… ăăă… Mă mai ascultați?

— Vă ascult întotdeauna.

— Unchiul Edouard avea un zâmbet amabil și cadouri pentru copii, ceilalți doi, să le spunem „experții contabili“, pentru că asta era meseria lui și obsesia ei, reglarea conturilor adică, au început prin a mă întreba dacă vorbeam franceza. Începeau în mare forță!

Ea râdea.

— *I think I've never spoken French as well as*… așa de bine ca în ziua aceea! Le-am turnat acestor doi țărănoi de provincie toată bruma mea de Chateaubriand și toate verbele la subjonctiv imperfect pe care le știam!

Așadar, un prim punct… Cine avea să fie numit tutorele copiilor? Bun… Nimeni nu se înghesuia. Judecătoarea m-a privit, iar eu i-am zâmbit. Caz clasat. Un al doilea punct, cine va fi numit tutore subrogat? Adică cel care va face pe polițaiul cu mine? Cine îmi „va controla gestiunea“? Ei, da! imediat au început să se agite sub cașmir. Otitele, coșmarurile, desenele cu omuleți fără brațe pe care le făceau acești copii nu prezentau prea mare interes, dar moștenirea lor, atenție…

Prefăcându-se că îi imită, Kate îl lovi de câteva ori ușor cu cotul…

— Ce voiați să fac împotriva celor doi? Să mor sau să mă las în voia disperării? Priveam chipul tatălui meu, care lua notițe, în timp ce mama răsucea batista în mâini suspinând și asculta cum îi îndrugau gogoși judecătorului.

Bietul Doudou o încurcase, fiindcă Louis era cel care avea ceva bani… Un apartament la Cannes și un altul la Bordeaux, ca să nu-l mai punem la socoteală pe cel al lui Pierre și al lui Ellen.

Mă rog… al lui Pierre, mai ales… Doamna expert cunoștea actul de vânzare mai bine ca mine… Problema era că Louis și sora lui se judecau de mai bine de zece ani pentru o bucată de pământ sau ceva de genul ăsta și… mai pe scurt, ca să nu vă mai plictisesc acum cu detaliile astea…

Good Lord, am simțit eu că povestea asta are să fie învolburată… Până la urmă cumnatul lui Louis a câștigat titlul. *Conform Codului civil, articolul 420 și așa mai departe*, ne amintea judecătorul, *rolul tutorelui subrogat este de-a reprezenta interesele minorului neputincios atunci când interesele acestuia din urmă contravin celor ale tutorelui său.* Am căzut cu toții de acord în timp ce grefiera nota, dar țin minte că eram deja cu gândul altundeva. Îmi spuneam:

Șaptesprezece ani…

Șaptesprezece ani și două luni sub ochii lor…

Help.

Când am ieșit din tribunal a deschis, în sfârșit, și tata gura:

„Alea iacta est“[4].

Ei, da… mă ajutase tare mult cu asta… Și, pentru că simțea cât sunt de descumpănită, a adăugat că nu aveam de ce să mă tem, pentru că spusese și Vergilius *„Numero deus impare gaudet“*…

— Ceea ce înseamnă…? întrebă Charles.

— Că acești copii sunt trei și că zeilor le plac numerele impare.

Îl privi amuzându-se:

— De ce credeți că v-am spus că mă simțeam singură! Apoi au urmat o mulțime de întâlniri la notar pentru a căpăta un fel de rentă care avea să-mi fie vărsată trimestrial și certitudinea că acești copii ar putea studia la universități renumite în cazul în care eu i-aș îndruma, așa cum se cade, în această direcție… Ceea ce a fost, nu vă ascund asta, o imensă ușurare. Șaptesprezece ani și două luni, chiar și numai cu bănuții ăștia, eu o să mă descurc și ar trebui și ei s-o scoată la capăt… Asta în cazul în care nu fug la cazinou să-i joace când împlinesc optsprezece ani…

În sfârșit… Vom vedea… Cum vă spuneam și mai devreme: luăm fiecare zi așa cum vine… Haideți, ăsta e ultimul pahar, să-l bem până ajungem la râu…

— Între toate aceste întâlniri și miile de telefoane, viața își urmează cursul.

Pierd carnetele de sănătate, cumpăr pantofi de vară, fac și eu cunoștință cu celelalte mămici, mi se vorbește mult despre Ellen, zâmbesc vag, îi deschid corespondența, trimit în schimb înștiințări de deces sau copii după actele de deces, mă pun pe gătit, învăț cât anume înseamnă *pounds and ounces, cups, tablespoons, feet, inches* și tot restul, particip la prima mea serbare școlară, începe să-mi iasă mai bine vocea pițigăiată a lui Tigger, mă țin tare, cedez, îl sun pe Matthew în toiul nopții, îl deranjez de la treabă, nu poate să vorbească, are să mă sune el mai târziu. Plâng până în zori și îmi schimb numărul de telefon, de teamă ca nu cumva chiar să mă sune și să găsească argumente mai convingătoare ca să mă facă să mă întorc…

Vine vara. Mergem la părinții mei, la căsuța lor de lângă Oxford. Trecem prin niște săptămâni cumplite. Cumplit de triste. Tatăl meu e pustiit de durere, iar mama le confundă tot timpul pe Alice și pe Hattie. Nu știam că vacanțele școlare sunt atât de lungi în Franța… Am impresia că am îmbătrânit cu douăzeci de ani. Aș vrea să-mi îmbrac iar halatul și să mă închid undeva cu virușii mei… Nu le mai spun atâtea povești, dar o ajut pe Harriet să facă primii pași și… și nu prea reușesc să țin pasul cu ea…

Reacție întârziată, presupun… Cât timp ne-am ocupat cu constru… cția? irea?

— A ce? o întrebă el preocupat.

— A acestei vieți noi…

— Spuneți atunci construire, cuvântul ăsta era folosit când se înălțau catedrale…

— A, da? Cât a fost vorba despre asta, eram în priză, mă luptam, dar apoi s-a sfârșit. Nu-mi mai rămânea nimic altceva de făcut decât să rezist timp de șaptesprezece ani și o lună. Trebuie să trag cinci persoane după mine și să scurtez vacanțele astea care mă ucid. Pentru că am slăbit foarte mult și pentru că am lăsat tot ce aveam acolo, port din ce în ce mai des hainele lui Ellen și… și nu mi-e bine deloc…

La Paris simțim că ne sufocăm, copiii dau din colț în colț, iar eu îi trag prima bătaie la fund lui Samuel. Apoi, fără să mă gândesc prea mult, hotărăsc să închiriez o căsuță într-un colțișor pierdut de lume… Satul se numește Les Marzeray și mergem acolo cu căruciorul în fiecare zi ca să ne mai încărcăm

bateriile și ca să bem un pahar de lichior de mentă cu apă în fața bisericii.

Învăț să joc cu bile și încep să citesc din nou cărți cu povești triste, dar inventate. Vânzătoarea de la cafeneaua-băcănie îmi vorbește despre o fermă unde aș putea găsi ouă și chiar și un pui. Bătrânelul e cam ciufut, dar pot să încerc…

Copiii capătă culori în obraji, mergem mult pe jos, organizăm tot felul de picnicuri și ne facem siesta pe pășuni. Samuel se extaziază în fața unei măgărușe și a puiului ei, iar Alice începe un minunat ierbar. *It runs in the blood*…

Zâmbește.

— Fac și eu ca ea, descopăr sau redescopăr natura altfel decât sub lamele microscopului, cumpăr un aparat de fotografiat și rog un turist să-mi facă o poză cu micuții. Prima… O țin pe șemineul din bucătărie și e tot ce am mai scump pe lumea asta… Noi patru, în fața fântânii de lângă brutăria din Marzeray în vara aceea… Convalescenți, orbecăind pe marginea prăpastiei și abia îndrăznind să-i zâmbim acelui străin, dar… vii…

Lacrimi.

— Mă scuzați, contină ea ștergându-și nasul cu mâneca, e din cauza whisky-ului… Cât e ceasul? Aproape unu… Trebuie să-i culc.

Charles, pe care toate poveștile astea îl înmuiaseră, îi propuse Nedrei s-o ia în brațe.

Îl refuză.

Yacine mergea lângă el în tăcere. Îl durea burta. Harriet și Camille îi urmau târând pe jos sacii de dormit.

Sub cerul liber era prea rece…

Kate își duse din nou câinele în bucătărie și dispăru după ce îl rugă să facă el focul.

Pentru o clipă îl cuprinse panica, dar nu, nu era nici chiar așa de neîndemânatic… Se duse să ia butucii de sub streașină, clăti paharele și se lipi și el de voinica lor *nanny* din fontă. Se așeză pe vine, mângâie câinele, atinse emailul, deschise ușițele de la cuptor și ridică vreo două capace.

Sub palma sa, nici o temperatură nu semăna cu alta.

Descoperea atâtea lucruri…

Căută fotografia despre care ea tocmai îi vorbise și fața i se schimonosi de tristețe.

Erau așa de mici…

— Așa-i că-i frumoasă? îi auzi vocea în spatele lui.

Nu. N-ar fi spus asta…

— Nu-mi dădusem seama că erau atât de mici…

— Nici măcar optzeci de kilograme, răspunse ea.

— Poftim?

— Atât cântăream pe-atunci… Toți patru, pe cântarul de la autogară… Bine, că… Tot sărind pe el cu picioarele alăturate, cu toate cărțile și jucărioarele noastre, am reușit până la urmă să fim luați la refec de tipul de la ghișeu. Doamnă! Țineți-vă copiii în frâu, ce Dumnezeu! O să stricați până la urmă aparatul cu prostiile voastre!

Good.

Exact asta și voiam să fac…

Ea se așezase într-un fotoliu din răchită căruia îi lipsea un braț. Charles stătea mai jos, cuprinzându-și genunchii cu mâinile, pe un scăunel pentru picioare minuscul, tapițat cu boboci de trandafiri și găurit de molii.

Pentru o clipă nimeni nu spuse nimic.

— Bătrânelul ciufut era René, nu?

— Da, zâmbi ea. Ei, de-acum încolo o să mă desfăt și eu… O să povestesc pe îndelete… Dar mă tem ca nu cumva să stați prost acolo…

Se întoarse ca să se poată sprijini de tăblia șemineului.

Pentru întâia oară, stătea chiar în fața ei.

Îi privi chipul luminat doar de flăcările pe care el avea să le ațâțe și o desenă.

Începu cu sprâncenele ei frumoase, care erau foarte drepte, apoi, ah…

Ce de umbre…

— Nu vă grăbiți, șopti el.

— Era 12 august… De ziua lui Harriet… Prima ei lumânare… O zi tristă sau veselă, trebuia să ne hotărâm. Am stabilit să-i facem o prăjitură și am plecat în căutarea faimoaselor ouă proaspete. Dar era doar un pretext… În timpul plimbărilor noastre anterioare pusesem deja ochii pe acea fermă îndepărtată de sat și voiam să o cercetez mai îndeaproape.

Țin minte că era foarte cald și, când am ajuns la aleea de stejari, deja am început să ne simțim mai bine… Unii erau bolnavi și mă gândeam la toții genomii ăia de ciuperci pe care, în locul meu, alții erau pe cale să-i pună sub microscop, probabil…

Samuel gonea pe bicicleta lui micuță înaintea noastră numărându-i, Alice căuta ghinde „găurite“, iar Hattie dormea în căruciorul ei.

Chiar și având în față perspectiva acelei luminițe, tot eram cam ursuză. Nu prea pricepeam încotro o apucasem așa… Și eu mă simțeam cam slăbită din pricina unui soi de râie sau al nu știu cărui parazit… *Solitudina vulgaris*, cumva? Amețiți de-atâtea plimbări și de aerul tare, copiii adormeau prea repede, lăsându-mă pradă gândurilor despre soarta mea care mă măcinau în serile lungi. M-am apucat iar de fumat și să știți că v-am mințit mai devreme… Nu citeam toate romanele pe care le adusesem cu mine… Citeam însă haikuuri… O cărțulie furată de pe noptiera lui Ellen…

Îndoiam colțurile paginilor pe care scria:

Învăluit în fluturi
Copacul mort
Înflorește!

Sau:

Fără griji

Pe culcușul meu de frunze
M-am stins.

Dar singurul care chiar mă obseda în acea vreme îl citisem pe ușa unei toalete din campus:

Life's a bitch
and then
you die.[5]

Da. Asta se potrivea de minune…

— Și totuși văd că vă mai amintiți, zise Charles. Poezii japoneze, vreau să spun…

— N-am nici un merit. Astăzi toaleta noastră e cea care găzduiește culegerea de poezii, răspunse ea zâmbind.

Povestesc mai departe… Trecuserăm podul, iar copiii erau în transă. Broaștele! Păianjenii de apă! Libelulele! Nu știau la ce să se uite mai întâi.

Samuel își abandonase bicicleta, iar Alice îmi întindea sandalele ei. I-am lăsat să se joace câteva clipe în timp ce eu adunam pentru ea piciorul-cocoșului… *ranunculus aquatilis*… Apoi, Harriet, pe care o lăsasem acolo, în cărucior, și-a făcut simțită prezența și am urcat și noi, aducând comorile noastre. După aceea… Nu știu ce v-ați spus ieri-seară când ați venit aici cu Lucas, dar pentru mine, când am văzut zidurile astea, curtea asta, căsuța ascunsă sub vie, a fost… *love at first sight.* Am bătut la ușă, n-a răspuns nimeni și, din cauza căldurii, am mers să

mâncăm într-unul dintre grajduri. Samuel s-a aruncat asupra tractoarelor și privea fascinat trăsurile vechi. Crezi că sunt și cai pe-aici? Fetele își fărâmițau râzând biscuiții în mijlocul găinilor, iar eu eram disperată că mi-am uitat aparatul foto. Era prima dată când îi vedeam așa… Purtându-se exact ca la vârsta lor: nici mai maturi, nici mai copilăroși…

A apărut un câine. Un fel de vulpiță căreia îi plăceau biscuiții Chocos BN și care era în stare să sară până la umărul lui Sam. Stăpânul venea în urma lui… Am așteptat să-și lase jos gălețile și să se răcorească la pompă înainte de-a îndrăzni să-l deranjez.

Pentru că-și căuta câinele, ne-a zărit pe toți trei și a venit cătinel să ne întâmpine. Nici nu apucasem să-l salut că deja copiii îl și asaltaseră cu tot felul de întrebări.

„Oho! a zis el ridicând brațele, da' știu că aveți un accent puternic!“

Le-a spus cum se numea câinele lui, Filou, și l-a pus să facă tot felul de giumbușlucuri.

Ce mai, un câine adevărat…

I-am zis că veniserăm după ouă. „A, da, mai mult ca sigur, tre' să fie câteva prin bucătărie, dar cred că micuții ar vrea mai degrabă să le aducă ei singuri, așa-i?“ și ne-a dus la coteț. Pentru un domn cam ciufut mi se părea tare amabil…

Apoi l-am urmat în bucătărie ca să caute o cutie și atunci mi-am dat seama că trăia singur de multă vreme… Era așa de murdar… Ca să nu mai zic nimic de miros… Ne-a oferit ceva de băut și ne-am așezat cu toții la masa acoperită cu o mușama ce ni se lipea de coate. Era un sirop tare ciudat, iar în cutia cu

zahăr erau muște moarte, dar copiii erau încântați. Nu îndrăzneam s-o scot pe Hattie din cărucior. Podeaua era la fel de… lipicioasă ca și restul… La un moment dat, fiindcă nu mai rezistam, m-am ridicat ca să deschid fereastra. M-a privit în timp ce făceam toate astea și cred că atunci s-a născut și prietenia noastră, când m-am întors spunându-i: „A… E totuși mai bine așa, nu?“.

El, un flăcău tomnatic, care părea destul de stânjenit și care nu văzuse niciodată un copil de atât de-aproape și eu, o viitoare fată bătrână, care nu dădea înapoi în fața unui ivăr mai încăpățânat și care avea de tras șaptesprezece ani, ne-am zâmbit în acea briză călduță…

Sam i-a explicat că ouăle ne trebuiau ca să-i facem o prăjitură surioarei sale de ziua ei. S-a uitat la Harriet care stătea pe genunchii mei: „Azi e ziua ei?“. Am dat din cap în semn că da, iar el a adăugat: „Întrebam că aveam și io o jucărie pufoasă pentru mititica asta…“ O, Doamne, mă întrebam ce chestie scârboasă avea să-i mai pună în brațe… Un iepuraș roz câștigat la tir la vreo serbare câmpenească de prin 1912?

Urmați-mă, ne-a spus, ajutând-o pe Alice să se dea jos de pe scaun. Ne-a condus până la o altă clădire și a început să bombăne pe întuneric: „Acuma unde s-or mai fi băgat?“.

Copiii au fost cei care i-au găsit, iar de data asta chiar că a trebuit să-i dau drumul lui Hattie…

Charles începea să se priceapă la zâmbetele-lui-Kate, dar acesta era fără doar și poate mult mai molipsitor decât celelalte…

— Ce era?

— Pisoiași… Patru pisoiași mici de tot ascunși sub o rablă… Copiii au înnebunit. L-au întrebat dacă pot să-i ia în brațe și am mers cu toții să ne jucăm în iarba din spatele casei.

În timp ce copiii trăgeau de ei de parcă ar fi fost din plastilină, noi ne-am așezat pe o bancă. Își ținea câinele pe genunchi, își rula o țigară și, privindu-i, m-a felicitat: și eu aveam o familie tare mândră… Am început să plâng imediat. Nu-mi făcusem nici pe departe porția de somn, nu mai vorbisem cu un adult binevoitor de… de când cu Ellen și m-am descărcat de tot.

A rămas o bună bucată de vreme tăcut, cu bricheta în mână și apoi a spus: „O să vedeți, până la urmă or să fie fericiți… Ei? Pe care l-a ales mititica?“.

Au ales cei mari pentru ea și am promis că o să venim după el când o să plecăm. Ne-a condus până la stejari. Plasa cărucului era plină de legume din grădina lui, iar copiii s-au întors multă vreme ca să-i facă din mână.

Când am ajuns în micuța noastră bucătărie din casa închiriată, mi-am dat seama că nu aveam cuptor… Am înfipt și eu o lumânare într-o madlenă și s-au dus la culcare frânți. Of, trecuse și nenorocita asta de zi… Hotărâsem că avea să fie veselă, dar n-aș fi scos-o niciodată la capăt dacă n-ar fi fost casa asta care purta, după părerea mea, un frumos nume de asfințit[6]…

Mă pregăteam să-mi aprind o țigară la fereastră, când Sam a venit târându-și ursulețul de pluș pe jos. Era prima dată când venea așa la mine. Prima dată când mă lua în brațe… Iar pe atunci nu focul, ci stelele ne serveau drept centură de siguranță.

„Știi, cred că n-ar trebui să luăm pisoiașul“, mă anunță până la urmă cu seriozitate. „Ți-e frică să nu se plictisească la Paris?“ „Nu, dar n-aș vrea să-l despărțim de mămica, de frățiorii și de surioarele lui…“

O, Charles… Și eu mă înmuiam… de tot. Orice mă făcea să plâng…

„Dar putem să-l vedem iar mâine, nu-i așa?“ a adăugat el.

Desigur. Ne-am întors a doua zi, apoi a treia și în cele din urmă ne-am petrecut restul vacanței la fermă. Copiii își făceau de lucru prin grajduri în timp ce eu scoteam în curte tot ce se afla în bucătărie și spălam pretutindeni cu apă din abundență. Acest domn René, cu găinile și cu vacile lui, cu mârțoaga pe care o ținea în pensiune, cu micuțul lui cățel și cu tot talmeș-balmeșul lui de nedescris, devenise noua noastră familie. Pentru întâia oară mă simțeam bine. Ocrotită. Mi se părea că nimic rău nu ni se putea întâmpla în spatele acestor ziduri, că restul lumii rămăsese dincolo de aceste șănțulețe…

În ziua plecării eram cu toții foarte emoționați și i-am promis că o să ne întoarcem să-l vedem în timpul vacanței de Toussaint[7]. „Atunci ar trebui să veniți să mă vedeți în oraș, pentru că n-o să mai stau aici…“ Nu? De ce? Era prea bătrân, nu voia să mai petreacă încă o iarnă singur cuc aici. Fusese foarte bolnav anul trecut și hotărâse să meargă să stea cu sora lui, care rămăsese văduvă. Avea să închirieze casa unor tineri și n-avea să păstreze decât grădina.

Și animalele? au întrebat îngrijorați copiii. Păi… O să ia cu el găinile și pe Filou, iar restul, ce să-i faci…

Acest „ce să-i faci“ cam suna a abator…

Bun. Ei bine, o să mergem să-l vedem în oraș. Am mai făcut pe îndelete un ultim tur înainte de-a pleca și nici n-am putut să luăm toate lădițele pe care ni le pregătise cu atâta grijă: mașina era prea mică.

Se sculă, ridică un capac din stânga și umplu ibricul.

— Și apartamentul ne păru foarte mic… La fel și trotuarele… Și scuarul… Și condițiile contractuale… Și cerul… Și copacii de pe bulevardul Raspail… Chiar și grădina Luxembourg, unde refuzam să mai merg pentru că plimbările-fulger pe măgari deveniseră prea luxoase…

În fiecare seară îmi spuneam că o să mă pun pe treabă și o să reamenajez apartamentul și în fiecare dimineață lăsam treaba asta pe a doua zi. Prin intermediul unui fost coleg, American Chestnut Foundation mi-a propus să traduc o lucrare enormă despre bolile castanului. Am înscris-o pe Hattie la creșă și vă scutesc de toate încurcăturile administrative… Mizerabile umilințe… Și, pe când cei mari erau la școală, eu mă luptam cu *Phytophtora cambivora* și cu alte *Endothia parasitica*.

Uram munca asta, îmi petreceam timpul uitându-mă pe fereastră la cenușiul cerului și mă întrebam dacă în bucătăria lui René se afla și o sobă cu ușițe…

Apoi veni și ziua cea mai neagră dintre toate… Hattie era tot timpul bolnavă, îi curgea nasul, tușea, iar noaptea se îneca în mucii ei. Ca să obții o consultație la doctor trebuia să treci prin iad, iar perioadele de așteptare ca să capeți o programare la kinetoterapeut mă scoteau din minți. Sam, care aproape

învățase să citească, se plictisea de moarte la orele de CP[8], iar învățătoarea lui Alice, aceeași de anul trecut, tot mai cerea semnătura ambilor părinți pe bilețelele pe care le trimitea. Desigur, n-aveam de ce să mă supăr, dar eu una, dacă mi-aș fi ales această meserie, aș fi fost mult mai grijulie cu această fetiță, care deja îi întrecuse, le-o luase atât de mult înainte celorlalți la desen…

Ce altceva s-a mai întâmplat în ziua aceea? Portăreasa m-a luat la rost din pricina cărucioruțului care îi murdărea intrarea, tocmai primisem o scrisoare de la administrație cu chitanța pentru lucrările făcute la lift, era exorbitant și mă luase pe nepregătite, centrala se stricase, calculatorul mă lăsase baltă și paisprezece pagini despre castani dispăruseră în natură… și, *icing on the cake*, când în sfârșit am reușit să obțin o amărâtă de programare la kinetoterapeut, mașina mi-a fost ridicată… O alta, mai al dracului, ar fi chemat un taxi, dar eu am plâns.

Plângeam atât de mult, că bieții copii nici nu mai îndrăzneau să spună că le e foame.

Până la urmă Samuel a pregătit cereale cu lapte pentru toată lumea și… laptele nu mai era bun, se acrise…

Nu plânge din cauza asta, spunea el întristat, știi, putem să le mâncâm și cu iaurt…

Doamne, scumpi mai erau, dacă stau să mă gândesc…

Ne-am culcat în tabăra noastră. Nu avusesem curajul să le mai citesc povești, așa că, în schimb, ne povesteam între noi istorioare pe întuneric… Ca de obicei, visările noastre ne purtau înspre Vesperies… Oare cât de mari erau pisoii acum? I-o fi luat

René cu el? Dar măgărușul? Oare îi aduceau acum alți copii mere când se întorceau de la școală?

Ia stați puțin, le-am spus.

Trebuie să fi fost vreo nouă seara, m-am dus să dau un telefon și când m-am întors am călcat pe burta lui Sam ca să-l fac să urle. M-am băgat la loc în plapumă între ei trei și am rostit răspicat aceste cuvinte: Dacă vreți, putem să stăm acolo tot timpul…

A urmat o tăcere adâncă, după care el a șoptit: Dar… putem să ne luăm și jucăriile cu noi?

Am mai vorbit puțin și, când au adormit, m-am ridicat și m-am pus pe treabă.

Ibricul șuiera.

Kate așeză o farfurie în dreptul focului. Miros de tei.

— Singurul lucru pe care mi l-a spus René la telefon a fost că încă nu fusese închiriată casa. Tinerilor care trebuiau să se instaleze acolo li se părea prea izolată. Poate că asta ar fi trebuit să mă facă să-mi pun niște semne de întrebare… Că niște oameni din partea locului care aveau copii mici renunțaseră să stea acolo… Dar eram prea entuziasmată ca să stau pe gânduri… Mult mai târziu, în iarna aceea, am avut deseori ocazia să analizez lucrurile astea. Fizic, primii ani petrecuți aici au fost cei mai plini de încercări din viața mea, dar mă simțeam… invulnerabilă…

Apoi a venit Câinele cel Mare și după el măgarul, ca să-i mulțumesc micului Samuel, care mă ajutase să car buștenii în fiecare seară, iar pisicile au făcut alte pisici și totul s-a

transformat în vesela harababură pe care o vedeți astăzi… Vreți niște miere?

— Nu, mulțumesc. Dar… Sunteți… sunteți singură de-atâția ani?

— Ah! zâmbi Kate ascunsă după cana ei. Viața mea sentimentală… Nu mă hotărâsem dacă aveam să aduc în discuție chiar și capitolul acesta…

— Sigur că o să-mi povestiți și despre asta, răspunse scormonind cărbunii.

— A, da? De ce?

— Îmi trebuie ca să termin harta topografică.

— Nu știu dacă merită osteneala…

— Povestiți-mi totuși…

— Dar a dumneavoastră?

— …

— Bine. Văd că *tot* eu trebuie să iau povara asta asupra mea! Încep, dar să știți că n-o să fie prea spectaculos…

Ea înaintă ca să se apropie de foc, iar Charles întoarse o pagină invizibilă.

Profilul ei în clipa aceea…

— Pe cât de grele au fost aceste prime luni, pe atât de repede au trecut. Aveam atâtea de făcut… Am învățat să astup crăpăturile, să tencuiesc, să văruiesc, să tai lemne, să pun o picătură de apă de Javel în apa găinilor, ca să nu se îmbolnăvească, să curăț obloanele, să omor șobolani, să lupt împotriva curentului, să cumpăr carne la promoție și să o tranșez înainte de-a o băga la congelator, să… o mulțime de

lucruri de care nu m-aș fi crezut niciodată în stare și pe care le făceam având tot timpul o fetiță foarte curioasă în brațe…

Pe atunci adormeam în același timp cu cei mici. După ora opt seara, eram o*ut of order*. De altfel, nici că mi se putea întâmpla ceva mai bun… Nu am regretat niciodată, hotărârea mea. Azi, totul a devenit mai complicat din cauza școlilor, iar mâine va fi încă și mai complicat, dar, credeți-mă pe cuvânt, cu zece ani în urmă această viață de Robinson ne-a salvat. Apoi au sosit și zilele însorite… Casa devenise aproape confortabilă și am început din nou să mă privesc în oglindă ca să mă coafez. E o tâmpenie, dar nu mi se mai întâmplase asta de aproape un an…

Într-o dimineață m-am îmbrăcat din nou în rochie, iar a doua zi m-am îndrăgostit.

Ea râdea.

— E clar că pe moment povestea asta mi se părea culmea romantismului. Săgeata nesperată a unui Cupidon care trecuse prin chinurile facerii și toate aceste *foolisheries*, dar azi, privind de la distanță și ținând cont și de urmări… mai pe scurt, am schimbat îngerașul.

Era primăvară și *voiam* să mă îndrăgostesc. Voiam un bărbat care să mă ia în brațe. Mă săturasem să fiu Superwoman care își scotea cizmele o dată la un secol și care, în mai puțin de nouă luni, avusese nouă copii. Voiam să fiu sărutată și să mi se spună că am pielea fină. Chiar dacă nu mai era deloc adevărat…

Așa că m-am îmbrăcat cu o rochie ca să însoțesc clasa lui Samuel care, împreună cu elevii celuilalt învățător, mergea să

viziteze nu mai știu ce și... m-am așezat lângă el în mașină la întoarcere...

Charles își abandonă schițele. Chipul ei era prea schimbător. Acum zece minute părea bătrână cât lumea și când zâmbea așa, în fundul mașinii, nu-i dădeai cincisprezece ani.

— A doua zi am găsit un pretext ca să îl ademenesc până aici și l-am violat.

Se întoarse spre el:

— Ei... Nu că el s-ar fi împotrivit! Dornic, dulce, puțin mai tânăr decât mine, celibatar, copil al acestor ținuturi, superpriceput la meșterit orice, supertalentat cu puștii, supertare în tot ce ține de păsări, copaci, stele, hoinăreală... Ce mai, ideal... Ambalați-mi-l repede ca să-l pun la congelat!

Nu... N-ar trebui să dau dovadă de atâta cinism... Eram îndrăgostită... Mă topeam de-atâta dragoste și l-am iubit *cu tărie*... Viața devenise atât de ușoară... S-a mutat aici. René, care îl cunoștea de când era de-o șchioapă, mi-a dat binecuvântarea lui, Câinele cel Mare nu l-a înghițit și el a primit totul fără prea multe fițe. A fost o vară frumoasă, iar Hattie a avut o prăjitură adevărată pentru aniversarea celor doi anișori ai ei... Iar apoi a urmat și o toamnă frumoasă... Ne-a învățat să iubim natura, să o privim, să o înțelegem, ne-a abonat la revista *La Hulotte,* mi-a prezentat o grămadă de oameni adorabili pe care nu i-aș fi cunoscut dacă n-ar fi fost el... Mi-a amintit că nici nu împlinisem treizeci de ani, că eram veselă și că îmi plăcea să dorm până târziu dimineața...

M-am prostit de tot. Spuneam întruna: „Mi-am găsit învățătorul! Mi-am găsit învățătorul!“.

În primăvara următoare am vrut un copil. Era probabil puțin cam devreme, dar țineam mult la ideea asta. Pesemne că-mi spuneam că asta va fi o cale de-a ne lega și mai tare. Pe el, pe micuții lui Ellen, casa asta… Voiam un copil al meu, ca să fiu sigură că nu-i voi părăsi niciodată pe ceilalți trei… Nu știu dacă mă înțelegeți…

Nu. Charles era prea gelos ca să încerce să descurce ițele acestei povești.

L-am iubit *cu tărie*…

Acest „cu tărie“ l-a înțepat sub crocodil.

Nici măcar nu știa ce însemna asta…

Și apoi, ce e așa mare lucru ca un amărât de învățător să știe cum să se poarte cu puștii și să recunoască Ursa Mare!

— Sigur că înțeleg, mormăi grav.

— N-a mers deloc… Probabil că o alta ar fi avut ceva mai multă răbdare, dar după un an, eu am mers la oraș ca să-mi fac o serie de analize. Luasem deja trei copii fără să clipesc, aveam și eu totuși dreptul la al meu, nu?

Pântecul meu m-a obsedat într-atât, că am cam dat-o în bară cu restul…

Nu mai dormea la mine în fiecare seară? Pentru că avea nevoie de liniște ca să corecteze lucrările… Nu mai străbătea ținutul în lung și-n lat în fiecare duminică împreună cu noi? Pentru că se cam săturase de aiurelile noastre… Nu mai făcea dragoste cu mine la fel de tandru? Dar era și vina mea! Eu cu toate calculele mele amețitoare… I se părea că ne cam stăteau în cale copiii? Păi da… Doar erau trei… Și că nu prea îi țineam

în frâu? Păi da… Consideram că Viața le datora asta cu prisosință… Că întreaga lor copilărie trebuia să semene cu un superb gest de sfidare… Că vorbeam prea des în engleză când mă adresam copiilor? Păi da… Când sunt obosită vorbesc limba cu care mă simt cel mai în largul meu…

Că… Că… Că… Că făcuse cerere să fie mutat la începutul anului școlar următor?

Ah… De data asta rămăsesem fără argumente.

Nu bănuisem nimic… Credeam că făcuse și el ca mine, că toate vorbele pe care ni le-am spus, toate promisiunile de credință pe care ni le-am făcut, chiar dacă fără grefier și judecător, însemnau ceva. În ciuda iernilor care se anunțau grele și a unei zestre puțin cam apăsătoare…

A obținut mutarea, iar eu am ajuns așa cum v-am spus când v-am vorbit despre ultima mea țigară…

O tutoare abandonată…

Privind în urmă îmi dau seama că am fost tare nefericită, spuse ea cu un zâmbet vinovat. Dar ce naiba mai căutam acolo? Așteptam să-mi ratez viața într-o casă așa nenorocită? Să mă joc de-a Karen Blixen în bălegarul din grajdurile mele… Să vin în fiecare seară de la pădure și să merg din ce în ce mai departe să-mi fac cumpărăturile ca să nu-mi iasă vorbe despre numărul sticlelor pe care le așezam cu discreție între pachetele de biscuiți Pepito și cutiile cu mâncare pentru pisici…

Pe lângă toată această prăbușire s-a ivit ceva și mai primejdios: autodesconsiderarea. OK, povestea noastră se terminase, dar bine… asta li se-ntâmplă multor oameni… Acei trei ani care ne despărțeau, acolo era buba… Nu îmi spuneam: a

plecat pentru că nu mă mai iubea, ci: a plecat pentru că sunt bătrână.

Prea bătrână pentru a fi iubită. Prea urâtă, prea îmbuibată. Prea bună, prea proastă, prea sfântă.

Nu tocmai *glamour* cu ferăstrăul meu, cu buzele mele crăpate, cu mâinile mele înroșite și cu mașina mea de gătit care cântărea mai bine de șase sute de kilograme…

Nu… Nu prea.

Nu îi purtam pică pentru că plecase, îl înțelegeam.

În locul lui și eu aș fi făcut exact același lucru…

Își umplu din nou ceașca și suflă îndelung în apa călduță.

— Singurul lucru bun din toată povestea asta, glumi ea, e că ne-am ales cu un abonament la revista *La Hulotte*! Îl știți pe tipul care se ocupă de ea? Un anume Pierre Déom?

Charles scutură din cap.

— E formidabil. Un adevărat… un adevărat geniu… M-ar mira să-l accepte, dar domnul ăsta ar merita un loc de frunte în Panteon… Dar în fine… Nu prea îmi mai ardea mie să recunosc o alună roasă de o veveriță de alta ronțăită de un șoarece de câmp. Deși… Trebuie să mă fi interesat totuși puțin, altfel n-am mai fi aici în seara asta…

Veverița o sparge în două în timp ce șoarecele de câmp face o gaură migălită cu măiestrie. Pentru mai multe detalii, a se vedea lintoul șemineului…

Eu eram mai degrabă în genul șoarecelui de câmp… Rămâneam întotdeauna întreagă, dar cu totul goală pe dinăuntru. Uter, inimă, viitor, încredere, curaj, dulapuri… Totul

era gol. Fumam, beam până la ore din ce în ce mai târzii în noapte, iar apoi, pentru că Alice învățase să citească, n-am mai putut să mor prematur, așa că am făcut în schimb un soi de depresie…

M-ați întrebat mai devreme de ce am atâtea animale, ei bine, în clipa aceea mi-am dat seama. Ca să mă trezesc dimineața, să hrănesc pisicile, să deschid poarta pentru câini, să dau fân cailor și să încurc apoi copiii. Animalele dădeau viață acestei case și îi țineau ocupați când eu nu eram acolo…

Animalele se reproduceau doar în perioada împerecherii și în restul timpul nu se gândeau decât la mâncare. Era un exemplu epatant. Nu le mai citeam povești și îi sărutam pe furiș, dar în fiecare seară, când închideam ușile de la camerele lor, aveam grijă ca fiecare să țină strâns la piept o mâță care să-l încălzească…

Nu știu cât aș fi putut s-o țin așa sau exact până unde… Începeam s-o iau razna. Oare nu le-ar fi mai bine cu o adevărată familie adoptivă? Cu un tată și o mamă „la normă“? N-ar fi mai bine să mă descotorosesc de toate astea și să plec înapoi în State cu ei? Sau fără ei, eventual…

Oare… Nici măcar cu Ellen nu mai vorbeam și plecam capul ca să fiu sigură că nu-i întâlnesc privirea…

Într-o dimineață m-a sunat mama. Se pare că împlinisem treizeci de ani.

Da?

Deja?

Doar atât?

M-am anesteziat cu votcă pentru a sărbători asta.

Îmi ratasem viața. Eram hotărâtă să le asigur minimul necesar, trei mese pe zi, cei șapte ani de-acasă, dar asta era tot.

Pentru reclamații, adresați-vă judecătorului.

Cam în apele astea mă scăldam când am întâlnit-o pe Anouk și când mi-a mângâiat ceafa…

Charles cerceta suportul pentru lemne al șemineului.

— Pe urmă, într-o zi, am primit un telefon de la secretara ginecologului care mă consultase cu câteva săptămâni în urmă… Nu puteau să-mi spună nimic prin telefon, trebuia să vin până la cabinet. Am notat programarea, știind că nu mă voi duce. Problema asta nu mai era și probabil nu va mai fi la ordinea zilei.

Totuși m-am dus… Ca să mai ies din casă, ca să mai scap de gândurile mele și pentru că Alice avea nevoie de acuarele sau de nu știu ce alte rechizite cu totul imposibil de găsit aici.

Doctorul m-a primit. A comentat radiografiile mele. Trompele și uterul erau complet atrofiate. Minuscule, înfundate, incapabile să procreeze. Ar trebui să facem o serie de examene mai amănunțite, dar citise în fișa mea că petrecusem multă vreme în Africa și se gândea că făcusem pe-atunci o tuberculoză.

Dar… nu-mi amintesc să fi fost bolnavă, m-am apărat. Era foarte calm, trebuie să fi avut cel mai înalt grad din instituție și era probabil obișnuit să dea veștile proaste. Mi-a vorbit mult timp, dar n-am ascultat nimic din ceea ce zicea. Era o formă de tuberculoză care a trecut pesemne neobservată și… nu mai țin minte… Aveam creierul la fel de necrozat ca și restul…

Îmi amintesc însă că, în clipa în care am ajuns în stradă, mi-am atins pântecul prin pulover. L-am mângâiat chiar… Eram cu desăvârșire pierdută.

Din fericire timpul nu stătea în loc. Trebuia să-i dau bice dacă voiam să mai am timp să trec pe la papetărie înainte de-a lua copiii de la școală. I-am luat de toate… Tot ce-ar fi putut visa vreodată… Vopsele, pasteluri, o cutie de acuarele, creioane, coli, pensule și bidinele, o trusă de caligrafie chinezească, perle… Tot.

Apoi am intrat într-un magazin de jucării și i-am fericit pe ceilalți doi… Luam orice, deja abia mă mai descurcam, dar asta era. *Life was definitely a bitch*.

Am întârziat mult de tot, am fost pe cale să fac un accident și, când am ajuns în fața gardului școlii, eram răvășită. Aproape că se înnoptase și i-am văzut cum mă așteptau speriați, stând toți trei în curtea școlii.

Nu mai era nimeni în afară de ei în curte…

I-am văzut înălțând capetele și zâmbind. Zâmbetele unor copii care tocmai își dăduseră seama că nu, nu fuseseră părăsiți. M-am aruncat asupra lor și i-am luat în brațe. Am râs, am plâns, le-am cerut iertare, le-am spus că îi iubesc, că niciodată nu ne vom despărți, că suntem cei mai puternici și că… hei, câinii ne așteaptă de ceva vreme, nu-i așa?

Și-au deschis cadourile, iar eu am început din nou să trăiesc.

— Iată, adăugă ea, punându-și ceașca la loc pe masă, acum știți tot… Nu știu ce raport le veți prezenta celor care v-au trimis în misiune până aici, dar eu una v-am arătat totul…

— Dar ceilalți doi? Yacine și Nedra… De unde au apărut?

— Ah, Charles, oftă ea, în curând se fac… întinse mâna spre el, îi prinse încheietura mâinii și i-o răsuci ca să se uite la ceas… șapte ore de când vorbesc despre mine fără întrerupere… Nu v-ați săturat?

— Nu. Dar dacă sunteți obosită putem…

— Nu mai aveți deloc țigări? îl întrerupse ea.

— Nu.

— *Shit*. Bun… Ei bine, mai puneți lemne pe foc atunci… Mă întorc…

Își luase o pereche de jeanși pe sub rochie.

— A începe să trăiesc din nou însemna, pentru mine, care aveam un pântec mort, să deschid ușile casei mele și altor copii.

Era așa de mare, avea atâtea animale, atâtea ascunzători, atâtea cabane… Și până la urmă aveam atâta timp liber… Am făcut o cerere la Serviciul Social ca să devin asistentă maternală. Mă gândeam că aș putea să primesc aici copiii în timpul vacanțelor. Să le ofer o tratație super, amintiri frumoase, să… În fine, nu știam nici eu prea bine, dar mi se părea că viața de-aici se preta de minune la așa ceva… Că eram cu toții în aceeași barcă și că trebuia să strângem rândurile… și apoi că… Că puteam și eu să fiu cumva de folos… în ciuda tuturor… Am vorbit cu copiii mei și mi-au răspuns ceva de genul: Dar… va trebui să le împrumutăm jucăriile noastre?

Nimic mai traumatizant n-ar fi putut să apară la orizont…

O lume nouă mi se dezvăluia. Am mers să-mi iau dosarul de la PMI[9] și am completat cu grijă rubricile. Starea civilă,

veniturile, motivațiile… Am folosit dicționarul Harrap’s ca să nu fac greșeli de ortografie și am atașat poze cu casa. Am crezut că au uitat de mine, dar, câteva săptămâni mai târziu, o asistentă socială m-a sunat să-mi spună că poate veni să mă vadă dacă sunt de acord.

Își atinse fruntea râzând.

— Țin minte că în ajun spălasem toți câinii în curte! Trebuie să recunosc acum că duhneau în ultimul hal! Iar fetelor le împletisem părul în codițe… Cred chiar că mă deghizasem în femeie… Eram per-fecți!

Asistenta socială era tânără și zâmbitoare, colega sa, cea cu puericultura, hmm… mai puțin atrăgătoare… Am început prin a le propune să facem turul împrejurimilor și am plecat cu Sam, cu surorile lui, cu puștii din sat, care lâncezeau tot timpul prin preajmă, cu potăile, cu… nu, lama nu apăruse încă… în fine… vă închipuiți ce alai…

Charles își imagina, fără îndoială.

— Eram mândri ca niște cocoși. Era, totuși, cea mai frumoasă casă din lume, nu? Puericulturița ne strica toată plăcerea întrebând din trei în trei minute dacă nu e periculos. Și râul? Nu e periculos? Dar șănțulețele? Nu sunt periculoase? Dar uneltele? Nu sunt periculoase? Dar puțul? Dar otrava din grajduri? Dar… Dar dulăul acela de-acolo?

— Dar prostia dumneavoastră? îmi venea să-i răspund. N-a provocat deja destule pagube?

Dar nu, am fost foarte *fair play*. Știți ceva, ai mei n-au pățit nimic până acum, am glumit.

Pe urmă le-am primit în frumosul meu salon… Nu l-ați văzut, dar e foarte șic. Eu îi spun Bloomsbury-ul meu… Frescele de pe pereți și de pe șemineu nu au fost desenate de Vanessa Bell și de Duncan Grant, ci de mândra Alice… În rest, e cam aceeași atmosferă ca la Charleston. Îngrămădeală, talmeș-balmeș, tablouri… În perioada când a avut loc această vizită era mai civilizat. Mobila lui Pierre și a lui Ellen nu-și pierduse de tot aerul impunător, iar câinii nu aveau încă voie să se urce pe canapelele acoperite cu bumbac imprimat…

Am jucat pe cai mari. Ceainic din argint, șervețele brodate, *scones, cream and jam*. Fetele se ocupau de servire, iar eu îmi aranjam fusta înainte de-a mă așeza. Regina însăși ar fi fost… *delighted*…

Imediat tânara asistentă socială a început să conducă jocul. Punea întrebări pertinente asupra… modului în care vedeam lucrurile… Ideile mele în ceea ce privește educația, capacitatea mea de-a mă pune sub semnul întrebării, de-a mă acomoda cu copii dificili, răbdarea mea, gradul meu de toleranță… Cu toată autodesconsiderarea despre care vă vorbeam mai devreme și care mi-a rămas de atunci tovarășă credincioasă, în privința asta mă simțeam de neatins. Mi se părea că demonstrasem deja totul… Că această casă în care te trage curentul peste tot emana toleranță și că toate chiotele din curte ale copiilor vorbeau de la sine…

Cealaltă matracucă nu ne asculta. Se uita, îngrozită la firele electrice, la prize, la osul ros care scăpase vigilenței mele, la gresia spartă, la urmele de umezeală de pe pereți…

Discutam liniștite, când a scos un țipăt ascuțit: un șoarece venise să vadă dacă nu se strânseseră deja ceva firimituri sub măsuță…

Holy Shit!

Nu, dar noi ne cunoaștem, am liniștit-o eu, știți, face parte din familie… Copiii îi dau boabe de porumb în fiecare dimineață…

Ăsta era și adevărul, dar era clar că nu mă credea…

Au plecat după-amiaza târziu și mă rugam ca podul să nu se prăbușească sub mașina lor. Uitasem să le atenționez să parcheze pe partea cealaltă…

Charles zâmbea. Avea loc în primul rând, iar piesa era într-adevăr excelentă.

— Nu mi s-a dat aprobarea. Nu mai țin prea bine minte bla-bla-ul, dar, în mare, curentul electric nu era conform normelor. Bun… Pe moment m-am necăjit din cale-afară, după care am uitat… Voiam copii? Păi n-aveam decât să mă uit pe fereastră! Erau peste tot…

— Asta mi-a spus și soția lui Alexis, replică Charles.

— Ce?

— Că sunteți ca un fel de cântăreț din fluier din Hamelin… Că scoateți toți copiii din sat…

— Ca să-i înec, eventual? întrebă ea agasată.

— …

— Pff… Altă tâmpită și asta… Cum face prietenul dumneavoastră de reușește să trăiască alături de ea?

— V-am spus că nu mai e prietenul meu.

— Asta e povestea dumneavoastră, nu-i așa?

— Da.

— Pentru el ați venit?

— Nu… Pentru mine…

— …

— O să vină și rândul meu. Vă promit… Vorbiți-mi despre Yacine și despre Nedra acum…

— De ce vă interesează atât de mult?

Ce era să-i răspundă?

Ca să vă pot privi cât se poate de mult. Pentru că sunteți figura luminoasă a celei care m-a adus până la dumneavoastră. Pentru că, într-un fel, ea ar fi ajuns ceea ce sunteți dumneavoastră dacă ar fi avut o copilărie mai puțin mutilantă…

— Pentru că sunt arhitect, îi răspunse.

— Care ar fi legătura?

— Mă pasionează descoperirea motivelor pentru care edificiile se mențin în picioare…

— A, da? Și atunci noi ce suntem? *A zoo*? *Some kind of boarding house or… A hippy camp*?

— Nu. Sunteți… Nu știu încă… Mai caut. O să vă spun… Haideți… Aștept povestea despre Yacine…

Kate își masă ceafa. Era obosită.

— Câteva săptămâni mai târziu am primit un telefon de la cea drăguță, cea căreia îi plăceau normele mele… Mi-a spus cât de rău îi părea și a început să critice administrația și

regulamentele ei idioate… Am întrerupt-o. Nici o problemă. Îmi revenisem.

Tocmai, că veni vorba… Avea un băiețel căruia i-ar fi prins bine o vacanță… Stătea la una dintre mătușile lui, dar nu mergea deloc… Nu cumva am putea să ne lipsim de binecuvântarea consiliului general? Ar fi doar pentru câteva zile… Ca să mai schimbe și el peisajul… N-ar fi îndrăznit să se „fofileze“ așa dacă ar fi fost vorba de altcineva, dar o să vedeți, era cu totul uimitor… A adăugat râzând: Cred că merită să vină să vă vadă șoarecele!

Era vorba de vacanța de Paște, parcă… Într-o dimineață, mi l-a adus „fraudulos“, dacă pot să spun așa și… Cunoașteți personajul… Ne-am îndrăgostit de el pe dată.

Era irezistibil, punea o mulțime de întrebări, se informa în legătură cu orice, ne făcea mii de servicii, se înnebunea după Hideous, se trezea foarte devreme ca să-l ajute pe René în grădină, știa ce înseamnă numele meu și le povestea mii de istorioare extraordinare micilor mei țărani, care nu ieșiseră niciodată din satul lor…

Când a venit să-l ia a fost… oribil.

Plângea de-i sărea cămașa de pe el… Țin minte că l-am luat de mână și am mers în fundul curții. I-am spus: „Mai sunt câteva săptămâni și vine vacanța mare, iar atunci vei putea să stai două luni aici“… Dar el, spunea printre sughițuri, el voia să rămână pentru too-ootdeaunaaa. I-am promis că o să-i scriu des, iar atunci, bine, dacă îi dădeam dovada asta că n-o să-l uit, era de acord. Se învoia să urce în mașina lui Nathalie…

Cât a mai stat el să-și dezmierde câinele preferat, micuța funcționară care funcționa după îndemnul inimii ei mi-a mărturisit, înainte de-a închide portiera, că tatăl lui îi omorâse mama în bătaie sub ochii săi.

Parcă mi-a dat cu un ciocan în cap. Asta o să mă învețe minte să mai fac pe doamna mărinimoasă. Voiam să deschid porțile căminului meu, nu să-mi mai iau un pumn în față

În fine... Era prea târziu... Yacine plecase, dar imaginile nu dispăruseră. Nu și figura obsedantă a acelui bărbat care o căsăpea pe mama copiilor lui în ungherul unui salonaș... Aveam totuși impresia că mă călisem puțin... Dar nu. Viața ne rezervă întotdeauna niște surprize tare frumoase...

Așa că i-am scris... I-am scris cu toții... Am făcut o grămadă de poze cu găinile, cu potăile, cu René și îi strecuram una sau două în fiecare scrisoare... Și la sfârșitul lui iunie s-a întors.

Vara a trecut. Au venit părinții mei. Pe mama a cucerit-o imediat și repeta după ea numele latinești ale tuturor florilor, după care îi cerea tatălui meu să i le traducă. Tata, care citea sub salcâmul cel înalt, îi declama: *Tytire, tu patulae recubans sub tegmine fagi*, învățându-l să cânte numele frumoasei Amaryllis...

Eram singura care-i cunoștea povestea și eram uimită că un băiețel care trecuse prin atâtea poate fi atât de împăciuitor...

Copiii râdeau tot timpul de el pentru că era foarte fricos, dar nu se supăra niciodată. Le spunea: mă uit la voi pentru că mă gândesc la ceea ce faceți... Eu știam că *niciodată* nu mai voia să-și asume nici cel mai mic risc de-a se răni. Îi lăsa să se joace de-a

„Indienii care schingiuiesc“ și se întorcea s-o vadă pe *granny* printre trandafiri…

Pe la jumătatea lunii august am început să mă tem de clipa plecării sale.

Nathalie anunțase că va veni să-l ia pe 28. Pe 27 seara a dispărut.

A doua zi am organizat o imensă căutare ca pentru un joc de-a v-ați ascunselea. Degeaba. Nathalie a plecat foarte îngrijorată. Povestea asta putea s-o coste scump… I-am promis că i-l voi aduce eu însămi de îndată ce îl voi găsi. Dar nici în seara celei de-a doua zile nu-i dădusem de urmă… Ea intrase în panică. Trebuia să anunțăm poliția… Dacă se înecase? Chiar în timp ce încercam să o liniștesc, am văzut o chestie ciudată în bucătărie și i-am spus: mai lasă-mi puțin timp, o să-i anunț, îți promit…

Copiii erau foarte stresați, au luat masa în tăcere și, înainte să se ducă la culcare, l-au strigat pe holurile casei.

În toiul nopții am venit să-mi fac un ceai. N-am aprins lumina, m-am așezat în capul mesei și i-am vorbit: Yacine, știu unde ești. Trebuie să ieși acum. Doar nu vrei să vină polițiștii după tine, nu-i așa?

Nici un răspuns.

Normal…

Să fi fost în locul lui, aș fi procedat exact la fel și m-am purtat și eu cum mi-ar fi plăcut să se poarte alții cu mine.

Yacine, ascultă-mă. Dacă ieși acum, o să discut cu unchiul și cu mătușa ta și îți promit că o să poți să rămâi la noi.

Sigur că îmi asumam un risc, dar bun… din diferitele aluzii ale lui Nathalie înțelesesem că unchiul în chestiune nu ținea în mod deosebit să mai aibă o a nu știu câta gură de hrănit…

Yacine, *please.* O să iei toții puricii de pe câinele ăsta! Te-am mințit eu vreodată de când ne știm?

Și am auzit: „Aoleo… Nici nu-ți imaginezi cât îmi e de foame!“.

— Unde era? întrebă Charles.

Kate se întoarse:

— Vedeți banca aceea de lângă perete, cea care seamănă cu un cufăr mare… Nu știu dacă le puteți zări, dar în față sunt două ușițe… E o laviță cu locuri în care să doarmă câinii pe care am găsit-o la un anticariat când ne-am mutat aici, la început… Mi se părea genială ideea, dar câinii n-au stat niciodată acolo, normal… Preferă canapelele lui Ellen… Iar atunci, ca din întâmplare, Hideous stătea tot timpul vârât acolo și nici măcar nu venise să saliveze pe sub farfuriile noastre în timpul cinei…

— *Elementary, my dear Watson*, zâmbi el.

— I-am dat de mâncare, l-am sunat pe unchiul lui și l-am înscris la școală. Cam asta a fost cu Yacine… În ceea ce o privește pe Nedra, și ea a sosit pe aceeași cale, cea a contrabandei, dar în niște circumstanțe mult mai dramatice… Nu știam nimic despre ea decât că fusese culeasă dintr-un fel de *squat* și că era desfigurată. Asta se întâmpla în urmă cu doi ani, iar ea trebuie să fi avut vreo trei, oricum… n-am știut niciodată exact… Și asta era tot o manevră a lui Nathalie.

Și în cazul ei trebuia să fie ceva provizoriu… Doar cât să i se pună la loc falca pe care o palmă prea grea trebuie să i-o fi

dislocat și să-i veghez convalescența în timp ce așteptăm să i se găsească vreo familie printr-un colț de lume, pe undeva…

Și credeți-mă, Charles, când aveți toți dinții de lapte, dar nu și acte, viața e foarte, foarte complicată… Am găsit un doctor care a acceptat s-o opereze la negru, dar în ceea ce privește restul, este exasperant. N-au vrut să mi-o primească la școală, așa că fac singură lecțiile cu ea. Mă rog… fac și eu ce pot, pentru că nu vorbește…

— Deloc?

— Ba da… Puțin… Când e singură cu Alice… Dar are o viață de câine… Nu. Scuze. N-are nici o legătură cu potăile mele. Nu e deloc proastă, dar își înțelege foarte bine situația… Știe că de pe o zi pe alta pot veni s-o ia și că nu voi putea face nimic pentru ea.

Dintr-odată Charles înțelese de ce fugise în pădure în ajun.

— Îi rămâne totuși băncuța sub care să se ascundă…

— Nu… Nu e același lucru… Yacine are dreptul să fie aici, e în pensiune. Doar că am inversat datele și îl oblig să meargă să-și viziteze familia în timpul vacanței. În timp ce ea… Nu știu… Tocmai întocmesc un dosar de adopție, dar e groaznic. Aceeași problemă a normelor… Ar trebui să-mi găsesc un soț cumsecade care să lucreze ca funcționar public, zâmbi ea, ce mai, un fel de profesor…

Se aplecă de spate și întinse brațele spre foc.

— Iatăăă, căscă ea, acum știți totul.

— Iar ceilalți trei?

— Ce-i cu ei?

— Ați fi putut să-i adoptați și pe ei…

— Da… M-am gândit la asta… Ca să scap de tutorele meu subrogat, de exemplu, dar…

— Dar?

— Mi s-ar părea că le omor pentru a doua oară părinții…

— Nu v-au vorbit niciodată despre asta?

— Ba da. Bineînțeles. De fapt a devenit un fel de refren… „Da, da, o să-mi fac curat în cameră… Când o să mă adopți…“ Și e foarte bine așa…

Tăcere prelungă.

— Nu știam că există așa ceva, șopti Charles.

— Ce?

— Oameni ca dumneavoastră…

— Și aveți dreptate. Nici nu există. Mă rog, mie uneia nu mi se pare că exist…

— Nu vă cred.

— Totuși… În nouă ani nu am ieșit de prea multe ori… Încerc tot timpul să economisesc puținii bani ca să-i duc într-o mare călătorie, dar nu reușesc. Mai ales că anul trecut am și cumpărat casa… Era o idee fixă. *Voiam* să fim acasă la noi. *Voiam* ca acești copii să poată spune mai târziu că vin de undeva. Îi voi forța să plece, dar *voiam* să aibă această bază… L-am pisat pe René cu asta în fiecare zi, până când a cedat. Da, dar, gemea el, aparține familiei noastre încă din timpul Primului Război Mondial. De ce să se schimbe lucrurile? Și-apoi, mai erau și nepoții de la Guéret…

Am încetat să-mi mai beau cafeau cu el când mă întorceam de la școală și după cinci zile a cedat.

„Blegule, doar știi că noi suntem nepoții tăi…“, l-am mustrat cu blândețe.

Bineînțeles că a trebuit să dau socoteală judecătorului și scumpului meu tutore subrogat și au început cu toții să mă înnebunească de cap. Cum așa? Dar era un lucru rezonabil? Și de ce ruinele astea? Și cum rămâne cu mijloacele de întreținere?

La dracu'… Nu ei trecuseră prin toate iernile astea… Până la urmă le-am spus: e simplu, ori îmi permiteți să vând un apartament ca să cumpăr casa asta, ori vă dau înapoi copiii. Noua judecătoare avea alte probleme cu care să-și bată capul, iar ceilalți doi sunt așa de proști, că m-au luat în serios…

Am mers la notar cu René și cu sora lui și am dat o reședință de doi bani din Mimosas pe acest minunat regat. Ce petrecere a fost în seara aia… Invitasem tot satul… Până și pe Corinne Le Men…

Ca să vedeți cât eram de fericită…

Acum locuiesc într-un spațiu în care ar intra două apartamente și am niște administratori foarte zeloși… Sunt tot felul de munci de făcut, de zugrăveli, de încurcături… *Well*… Poate că e foarte bine și așa… Cine ar mai avea grijă de animale dacă am pleca?

Tăcere.

— Trăim? Supraviețuim? Poate… Dar să *existăm*, nici gând. Am făcut mușchi, însă bietul meu creier m-a lăsat de izbeliște pe drum. Acum fac prăjituri și le vând la serbări…

— Tot nu vă cred.

— Nu?

— Nu.

— Iar aveți dreptate… Bineînțeles, de departe ai putea spune că sunt o mică sfântă, nu-i așa? Dar nu trebuie să crezi în bunătatea oamenilor generoși. De fapt, ei sunt cei mai egoiști…

V-am mărturisit mai devreme, când vă vorbeam despre Ellen, că eram o tânără foarte ambițioasă…

Ambițioasă și *foarte* orgolioasă! Eram ridicolă, dar nu prea glumeam când v-am spus că voiam să eradichez foametea din lume. Tatăl nostru ne crescuse cu citate din limbi moarte, iar pe mama o interesa doar dacă doamna Thatcher era bine coafată sau că ultima pălărie pe care o purta *Queen Mum* la Ascot nu se potrivea deloc cu rochia. *So*… n-aveam prea multe merite că speram și eu la o viață ceva mai măreață, nu?

Da, eram ambițioasă. Și iată… Acest destin la care n-aș fi ajuns de una singură, pentru că n-aș fi ajuns niciodată nici măcar la glezna modelelor mele, copiii ăștia mi l-au oferit… Un destin mărunt, se strâmbă ea, dar în fine… destul de amuzant ca să vă țină treaz până la trei dimineața…

Se întoarse și îl privi cu niște ochi surâzători.

Și în acea clipă Charles își dădu seama.

Că îi căzuse în cursă ca un șoarece.

— Știu că vă grăbiți, dar n-o să plecați acum, nu? Dacă vreți, puteți sta în camera lui Samuel…

Pentru că-și încrucișase brațele, dezvăluindu-i astfel inelul de pe deget, și pentru că nu mai era deloc grăbit, adăugă:

— Un ultim lucru…

— Da?

— Nu mi-ați spus povestea inelului dumneavoastră…

— Aveți dreptate! Doamne, unde mi-a fost capul?

O privi:

— Ei bine…

Se aplecă spre el și-și puse arătătorul pe obrazul drept:

— Vedeți steluța asta? Din mijlocul ridurilor laba gâștii?

— Bineînțeles că o văd, o asigură Charles, care era complet miop.

— Prima și ultima palmă pe care am încasat-o de la tata… Cred că aveam vreo șaisprezece ani, iar inelul lui m-a rănit… Bietul de el, a fost bolnav de supărare din cauza asta… Așa de bolnav că nu l-a mai purtat niciodată…

— Dar ce Dumnezeu ați făcut? se indignă el.

— Nu mai țin minte… Probabil că-l trimisesem la toți dracii pe Plutarh!

— Păi de ce?

— Plutarh a scris un tratat despre educația copiilor, care, imaginați-vă, m-a făcut să mă enervez *tare de tot*! Nu, glumesc, cred că era ceva legat de vreo ieșire în oraș… Nu contează… Sângeram… Bineînțeles că am făcut o tragedie din asta și n-am mai văzut niciodată piatra inelului… Care, de altfel, îmi plăcea foarte mult… Care, pe când eram copilă, mă făcea să visez… Piatra asta atât de albastră… Nu mai știu… Cred că se cheamă *niccolo*… Și motivul… Acum e foarte murdară, dar uitați-vă la tânărul acesta care merge atât de falnic ducând un iepure pe umăr… Eram înnebunită după el… Avea un fund așa drăguț… L-

am întrebat deseori ce s-a întâmplat cu el, dar nu-și mai amintea. Pesemne că l-o fi vândut…

Iar apoi, zece ani mai târziu, după ce am ieșit din biroul judecătorului, zarurile fiind aruncate, am mers să bem un ceai în piața Saint-Sulpice. Bătrânul meu tată s-a prefăcut că își caută ochelarii și a scos inelul, care era pitit într-o batistă. *You make us proud, he said* și mi l-a dăruit. *Here, you will need it too when you're looking for respect*… La început era mult prea mare și îmi ieșea mereu de pe degetul mijlociu, dar după ce am tăiat atâtea lemne, stă fix acum pe cârnații mei.

A murit acum doi ani… O altă jale adâncă… Dar o jale mai naturală…

Când venea, vara, îl însărcinam cu supravegherea fierberii dulceții… Chiar că era un job potrivit pentru el… Își lua cartea, se așeza în fața Agăi și cu o mână întorcea paginile, iar cu cealaltă învârtea cu lingura în dulceață… În timpul acestor după-amiezi lungi cu dulceață de caise mi-a ținut ultimul curs de civilizație antică.

Ezitase *foarte mult* înainte de a-mi oferi această piatră, mi-a mărturisit, deoarece, după spusele lui Herbert Boardman, această scenă ar fi legată de o temă foarte recurentă în repertoriul gemologiei antice, cea a „Sacrificiilor câmpenești“.

A urmat o lungă predică asupra noțiunii de sacrificiu în *Elegiile* lui Tibul, toată în ilustrații sonore, dar nu-l mai ascultam. Îi priveam imaginea oglindită în cazanul de alamă și mă gândeam că am fost norocoasă să pot crește sub privirea unui om atât de delicat…

Căci, vezi tu, noțiunea asta de sacrificiu este foarte relativă și…

Take it easy, dad, l-am liniștit, știi foarte bine că *there is no sacrifice at all* în toate astea… Hai… Concentrează-te că altfel te arzi…

Se ridică oftând:

— Iată. Am terminat. Faceți ce vreți, eu însă mă duc să mă culc…

Îi luă tava din mână și o porni spre partea din spate a bucătăriei.

— Uimitor e, spuse el, că alături de dumneavoastră, totul e o poveste și toate poveștile sunt frumoase…

— Dar *totul* e o poveste, Charles… Absolut totul și pentru toată lumea… Doar că nu stă niciodată nimeni să ne asculte…

*

Îi spusese: ultima cameră din capătul culoarului. Era o odăiță mansardată, iar aici, ca și în camera lui Mathilde, Charles contemplă îndelung pereții acestui adolescent. O fotografie, mai ales, îi atrase atenția. Era prinsă în piuneze deasura patului său, în locul crucifixului, iar cuplul care îi zâmbea din ea îi oferea o ultimă perspectivă asupra acelei zile.

Era exact așa cum îi povestise Kate: radioasă… Pierre o săruta pe obraz ținând în brațe un băiețel adormit.

Se așeză pe marginea patului, cu capul plecat și mâinile împreunate.

Ce călătorie…

Nu mai simțise niciodată în viața sa un asemenea decalaj… De data asta nu se plângea. Era doar… pierdut.

Anouk…

Ce naiba mai era și aiureala asta?

Iar tu de ce ai plecat când toți oamenii ăștia pe care i-ai fi adorat se chinuiau atât de tare să meargă mai departe?

De ce nu ai venit să o vezi mai des? Ne-ai spus de-atâtea ori că adevărata familie ți-o faci de-a lungul vieții…

Atunci? Casa asta pentru tine era… La fel și fata asta frumoasă… Te-ar fi consolat pentru cealaltă…

Și de ce nu te-am mai sunat niciodată? Am muncit atâta în toți anii ăștia și totuși nu voi lăsa nimic în urma mea… Peste singurele fundații importante, cele care m-au adus până în cămăruța asta și care ar fi meritat toată atenția mea, am aruncat lopeți de egoism și concursuri din belșug… Pierdute, în cea mai mare parte… Nu, nu mă flagelez, ai fi detestat asta, eu doar…

Tresări. O pisică îi găsise mâna.

Pe unul din pereții băii descoperi scrisul lui Kate în versiune originală. Era un citat din E. M. Forster care suna cam așa:

„I believe in aristocracy, though… *Și totuși, cred în aristocrație. Dacă termenul este corect și dacă un democrat îl poate folosi. Nu într-o aristocrație a puterii, care are la bază rangul și influența, ci în cea a celor atenți, a celor discreți și a*

celor care au sânge-n vene. Membrii ei pot fi găsiți în rândul tuturor popoarelor, al tuturor claselor și al oamenilor de toate vârstele. Iar când se întâlnesc, între ei pare să existe un fel de pact tacit. Ei reprezintă singura tradiție umană adevărată, unica victorie permanentă a rasei noastre ciudate asupra cruzimii și a haosului.

Mii dintre ei vor pieri în obscuritate; numai puțini sunt nume cunoscute. Știu să-i asculte pe alții, dar și pe ei înșiși, sunt amabili, dar nu bat toba despre asta, iar vitejia lor nu e de fațadă, ci mai degrabă o aptitudine de-a putea îndura totul. Și în plus… They can take a joke… *Au umor…*“

Ei bine… oftă Charles, nu ajungea că, pe măsură ce Kate îi spunea povestea ei, simțise că se face din ce în ce mai mic, mai ia-ți și asta în bot acum… Cu câteva ore în urmă numai, ar fi citit acest text punându-și doar simple probleme de traducere, *queer race, swankiness…* Dar acum *înțelegea* cuvintele astea. Mâncase din prăjiturile lor, le băuse whisky-ul, se plimbase cu ei toată după-amiaza și îi văzuse cum se întrupează într-un zâmbet presărat cu lacrimi.

Castelul nu mai era, noblețea dăinuia.

Încovoiat și cu pantalonii în vine, se simți tare nenorocit.

În timp ce căuta din priviri hârtia roz, îi descoperi antologia de haikuuri.

O deschise la întâmplare și citi:

Urcă în tihnă
Micuțule melc –

Ești pe Fuji!

Zâmbi, îi mulțumi lui Kobayashi Issa pentru susținerea morală și adormi într-un pat de tânăr bărbat.

*

Se trezi în zori, dădu drumul la câini, iar înainte de-a se duce la mașină, făcu o plimbare pentru a prinde oglindirea primelor raze de soare pe cărămiziul grajdurilor. Își lipi mâinile de fereastră, zări o grămadă de adolescenți adormiți, merse la brutărie și cumpără toată tava de cornuri. Sau mă rog… ceea ce vânzătoarea, încă toropită de somn, numea cornuri…

Un parizian ar fi spus „chestiile alea care arată ca niște micuțe brioșe curbate…“.

Când se întoarse, în bucătărie era un miros plăcut de cafea, iar Kate se afla în grădina ei.

Pregăti un platou și se duse după ea.

Ea lăsă foarfeca jos, mergea desculță prin rouă, era încă și mai umflată de somn decât vânzătoarea și îi mărturisi că nu închisese ochiii toată noaptea.

Prea multe amintiri.

Își strânse bolul la piept ca să se încălzească.

Soarele răsărea în tăcere. Ea nu mai avea nimic de spus, iar Charles prea multe de deslușit…

Ca niște pisici, copiii veniră să se gudure pe lângă ea.

— Ce-aveți de gând să faceți azi? o întrebă el.

— Nu știu… Vocea îi era puțin tristă. Dar dumneavoastră?

— Am mult de lucru…

— Îmi închipui… V-am abătut de la drumul cel drept…

— N-aș spune asta…

Și, cum conversația căpăta note melancolice, adăugă mai vesel:

— Mâine trebuie să plec la New York și de data asta merg ca turist… O seară de omagii aduse unui bătrân arhitect pe care îl iubesc foarte mult…

— E adevărat, mergeți acolo? se înveseli ea. Ce noroc! Dacă aș îndrăzni să vă rog să-mi…

— Îndrăzniți, Kate, îndrăzniți. Spuneți-mi.

O trimise pe Nedra să-i aducă o chestie de pe noptiera ei, pe care, la rândul ei, i-o întinse.

Era o cutiuță din fier cu un castor desenat pe capac.

Badger

Healing balm

Relief for hardworking hands.

Alină mâinile celor care fac munci aspre…

— E grăsime de viezure? se amuză el.

— Nu, cred că de castor… În orice caz, n-am găsit niciodată ceva mai eficient… Mi le trimitea o prietenă, dar s-a mutat…

Charles întoarse cutia și traduse cu voce tare:

— „Paul Bunyon a spus odată: Dați-mi destul Badger și o să vă netezesc fisurile din Marele Canion.“ Într-adevăr. Ce reclamă… Și unde o să găsesc așa ceva? Într-o farmacie?

— Ajungeți în Union Square?

— Absolut, minți el.

— Mințiți.

— În nici un caz.

— Mincinosule…

— Kate, o să am câteva ore libere și aș fi încântat să vi le dedic… E chiar în Union Square?

— Da, un magazin micuț care se numește Vitamin Shoppe, cred… Dacă nu, poate la Whole Foods…

— Perfect. O să mă descurc.

— Și…

— Și?

— Dacă mai mergeți puțin pe Broadway în jos, dați de librăria Strand. Dacă mai aveți câteva minute libere, puteți face turul rafturilor în viteză pentru mine? Visez la asta de-atâta vreme…

— Vreți să vă aduc o carte anume?

— Nu. Doar atmosfera… Intrați, mergeți până în capăt, faceți stânga, acolo unde sunt biografiile, uitați-vă cu atenție la tot și respirați gândindu-vă la mine…

Să respir gândindu-mă la dumneavoastră? Hmmm… Și pentru asta ar trebui să merg așa departe?

Căutând drumul spre baie îl găsi pe Yacine cu nasul într-un dicționar:

— Ia spune-mi, ce înălțime are muntele Fuji?

— Ăăă… stai puțin… „Vârful cel mai înalt al Japoniei reprezentat de un vulcan stins, 3 776 de metri.“

Stins? Pe naiba stins.

Făcu duș, întrebându-se cum de o familie așa de numeroasă încăpea într-un spațiu atât de spartan. Nici urmă de vreo cremă cosmetică pe-aici… Făcu turul camerelor, sărutând copiii și rugându-i să-i salute pe cei mari din partea lui când se trezesc.

O căută pe Kate peste tot.

— A plecat să-i ducă flori lui Totette, îl anunță Alice. Mi-a zis să-ți spun la revedere din partea ei.

— Dar… Când se întoarce?

— Nu știu.

— A, da?

— Da, de asta mi-a spus să-ți spun la revedere…

Înseamnă că și ea preferase să evite o scenă inutilă…

Această plecare imposibilă îi părea foarte violentă.

Sub arcuirea bolții întunecate a stejarilor se gândea la arcuirea sprâncenelor lui Ellen în timp ce Baloo îl învăța pe Mowgli să cânte după el:

Nu-ți trebuie decât puțin ca să fii fericit.

A, da! Chiar foarte puțin ca să fii fericit…

Respiră și simți o durere, făcu la dreapta și regăsi asfaltul.

1. Personaj din cartea pentru copii *Aventurile iepuraşului Peter* de Beatrix Potter. (n.r.)

2. Personaj fictiv imaginat de scriitorul britanic Alan Alexander Milne în cartea pentru copii *Ursuleţul Winnie Pooh*. (n.r.)

3. Aluzie la romanul *Cuibul de vipere* al scriitorului francez François Mauriac (1885-1970). (n.r.)
4. Zarurile au fost aruncate. (în lat., în orig.) (n.r.)
5. Viaţa e o javră/şi apoi/mori. (în engl., în orig.)
6. *Les Vesperies* înseamnă v*ecernie*.
7. Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor. (n. r.)
8. Curs pregătitor destinat copiilor cu vârste cuprinse între şase şi şapte ani. (n.r.)
9. *Protection Maternelle et Infantile* – sistem de protecţie a mamelor şi copiilor creat în Franţa în 1945. (n.r.)

IV

1

„PARIS 389“

În timpul primilor trei sute optzeci și opt de kilometri, Charles nu se gândi la nimic altceva în afară de acele ceasuri încă proaspete în memoria lui. Trecu pe pilot automat și fu năpădit de o mulțime de imagini.

Nedra ca o pasăre rănită cu falca ei atârnând, numele cailor, zâmbetul lui Lucas în oglinda retrovizoare, sabia lui mare din carton auriu, clopotul bisericii, bucățile de cretă ce declaraseră război castanilor, scrisoarea de dragoste pe care Alexis o ținea în portofel, gustul de Port Ellen, țipetele uneia dintre prăjinile alea de fete când Léo încercase să o dea cu spray-ul lui „Momeală pentru porci mistreți, miros de scroafă în călduri“, mirosul bomboanelor cu fragi Tagada care se topeau pe frigăruile lor, clipocitul pârâului noaptea, noaptea cu stelele ei, stele pe care acel om de la care ea își dorise un copil pretindea că le cunoaște, măgarii din grădina Luxembourg, fast-foodul Quick, unde o dusese de atâtea ori pe Mathilde, magazinul de jucării din strada Cassette în fața căruia visaseră la rândul lor și care se numea *A fost odată*..., muștele ce dăduseră colțul în odaia grăjdarilor, nătărăul acela de Matthew care nu știuse să diferențieze ADN-ul de fericire, rotunjimea genunchiului ei când venise să se așeze lângă el, modul în care l-a abordat apoi,

tulburarea lui Alexis, etuiul acela pe care nu-l mai deschidea, zâmbetul trist al Câinelui cel Mare, privirea piezișă a lamei, felul în care torcea pisica venită să-i alunge durerea de neostoit, priveliștea de după bolurile din dimineața asta, zidul de gândire limitată cu care Corinne îl înconjurase pe fragilul ei soț, râsul lui Marion a lor care în curând va dărâma toate acestea, felul în care își sufla întotdeauna șuvițele de pe față, chiar și atunci când avea părul bine prins, chiuiturile copiilor și zdrăngănitul cutiilor de conserve în curte, trandafirul *Wedding Day* ce se întindea în fața gardului viu, vestigiile din Pompei, dansul rândunelelor și loviturile de mătură pe care le primiseră de la ciumăfaia aia când sunaseră din nou la Nino Rota, vocea lui Nounou când i-a trimis pentru ultima dată la culcare, camionagiul și vezica lui, bătrânul profesor care lăsase pe obrazul mezinei urma unui fermecător efeb, gustul fructelor proaspăt culese pe care nu-l știuse niciodată, tricoul polo pe care nu-l va mai purta niciodată, previziunea lui René, harababura lor pusă în balanța normelor, șoarecele de pe covor, cei zece copii alături de care cinaseră în ajun, temele făcute la lumina lămpii și recunoștința pe care nu-l lăsaseră să și-o exprime, podul acela care într-o bună zi se va prăbuși și îi va despărți pe vecie de lume, frumusețea grinzilor, petele de licheni gri-verzui de pe treptele scării, glezna sa alături, motivul broaștelor de la uși, finețea modenaturii, hârbul de mașină, cele două nopți dintr-un hotel de lângă morgă, atelierul lui Alice, mirosul bascheților încinși, alunița pe care o avea pe ceafă și care îl obsedase de-a lungul întregii sale spovedanii, de parcă Anouk îi făcea cu ochiul de fiecare dată când își acoperea fața

cu palmele ca să râdă sau ca să plângă, rezistența micuțului Yacine, rezistența lor, a tuturor, mirosul caprifoiului și al lucarnelor „*à la capucine*“[1], holul de la primul etaj pe peretele căruia își scriseseră cu toții visele, visul ei, condoleanțele militarului, urnele din grajd, prezervativele printre cubulețele de zahăr, chipul surorii ei, viața asta la care ea renunțase, paturile pe care le apropiase, pașaportul care probabil că era expirat, visurile ei de belșug care îi făcuseră pântecul sterp, grosimea pereților, mirosul pernei lui Samuel, moartea lui Eschil, farurile din noapte, umbrele lor purtate, fereastra pe care ea o deschisese…

Pe parcursul ultimului kilometru, ajuns într-un Paris în care temperatura era „destul de bună“, conform previziunilor pentru acea zi, își dădu seama că făcuse tot drumul de la dus obsedat de moarte, iar pe cel de la întoarcere uluit de viață.

Chipurile se suprapuseseră unul peste celălalt și aceeași scrisoare care unea cele două prenume ale lor îl zdruncină până la urmă cu desăvârșire.

Instrucțiunile de folosire nu-i erau de nici un folos, destinul, cel puțin din câte auzise, era un caz aparte.

1. Lucarnă acoperită de un acoperiş cu trei pante. (n.r.)

2

Se duse direct la agenție. Aproape că îi sări țandăra pentru că nu stinseseră luminile peste tot. Hotărî că nu. Altă dată. Își puse mobilul la încărcat, își căută rucsacul și se schimbă în sfârșit. Luptându-se cu unul dintre cracii pantalonului, zări maldărul de scrisori care îl aștepta pe birou.

Își prinse cureaua și își deschise calculatorul cu mult calm. Veștile proaste le primise deja, restul nu ar mai putea fi decât neplăceri, iar neplăcerile nu l-ar mai afecta. Noile lor norme, dezbaterile lor despre protecția mediului, legile lor, decretele lor ipocrite pentru salvarea unei planete deja vlăguite, devizele lor, taxele lor, interesele lor, concluziile lor, apelurile lor repetate, deșertăciune, totul e doar deșertăciune. Trăiau în mijlocul nostru oameni care făceau parte dintr-o altă castă, care se recunoșteau când se întâlneau și care îi dezvăluiseră secretul lor.

Totuși nu era unul de-al lor. N-avea nici un strop de curaj și se ferise să „îndure“ cel mai mic necaz. Numai că iată. Nu putea să-i mai ignore. Anouk îi trimisese o pasăre moartă, iar el se aventurase într-un coteț de găini…

Se întorsese de acolo desfigurat, dar aducea în calele sale grâne și aur.

N-aveau decât să nu copleșească cu onoruri cartograful ori să nu-l cheme la curte, să-l lase numai să transforme toate astea în plumb.

Nu povestea vieții ei îl bulversase, ci ceea ce ea îi șoptise umbrei sale.

Poate că nu se va mai întoarce niciodată acolo, poate că nu va avea niciodată ocazia să-și ia la revedere, poate că nu va ști niciodată dacă Samuel se antrenase îndeajuns și nici nu va auzi vocea Nedrei, dar un lucru era sigur, mai departe de-atât nici nu va ajunge vreodată.

Oriunde se va duce și orice va face de-acum încolo, îi va avea mereu alături și va înainta cu brațele deschise.

Lui Anouk i se rupea dacă se dezintegra aici sau aiurea. I se rupea de tot în afară de lucrurile de care se lipsise ca să i le dăruiască lui.

Pentru a folosi expresia lui Kate, nu va ajunge niciodată nici la „glezna modelelor sale“, nu avusese copii și va pieri „în obscuritate“, dar de-acum încolo va trăi. Va trăi.

Era lozul său cel mare ascuns sub pateuri și cârnați.

Cu aceste mărețe gânduri lirico-cârnățărești, își citi e-mailurile și se puse din nou pe treabă.

După câteva minute se ridică și se îndreptă spre rafturi.

Căută un dicționar de culori.

Era o chestie care îl tot zgândărea încă de la prima văpaie…

Venețian: *culoare de păr cu reflexe acaju. Nuanța numită* blond venețian *contribuie la frumusețea venețienelor*.

Exact la asta se gândea…

Profită de ocazie ca să caute „bici“ în Petit Larousse.

Ai dreptate, băiete, nu te-ai desprins, aia e…

Ridică din umeri și se apucă iar să lucreze *cu adevărat*. Belelele curgeau fără-ncetare? Nici o problemă. Avea la îndemână „biciul său mare cu care se dresează caii în manej“.

Se concentră până la șapte, înapoie mașina și se întoarse acasă pe jos.

Spera să găsească pe cineva în spatele ușii…

Cei doi roboți pe care îi cercetase pe rând nu fuseseră în stare să-i răspundă la această întrebare.

Tot puțin țeapăn, o apucă în sus pe strada Patriarhilor.

Îi era foame și visa la dangătul unui clopot din depărtare…

3

— Nu te sărut pentru că tocmai mi-am făcut o mască, îl avertiză ea silindu-se să zâmbească. Nici nu-ți închipui cât sunt de obosită… Am petrecut weekendul cu niște coreeni isterici de-a binelea… Cred că o să fac o baie și o să mă duc să mă culc…

— Nu vrei să mănânci?

— Nu. Am luat masa cu ei la Ritz și am mâncat prea mult. Dar tu? Ce-ai făcut?

Nu ridicase capul. Stătea ghemuită pe canapea și răsfoia revista *Vogue* americană.

— Uite și tu ce vulgar e…

Nu. Charles n-avea chef să se uite.

— Și Mathilde?

— La o colegă…

Își sprijini mâna pe clanță și pentru o clipă se simți… abătut.

Era o bucătărie pe măsură, proiectată de unul dintre prietenii lui Laurence, un arhitect de interior, producător de spațiu, de volume, de efecte de lumină și de alte șmecherii.

Fațade din arțar deschis la culoare, stâlpi mari, verticali, din inox lustruit, suprafața de lucru din dolomit, uși glisante, robinet prins într-un singur loc, coloană pentru apa caldă,

coloană pentru apa rece, materiale de la Miele, hotă, aparat de cafea, bar pentru vin, cuptor cu aburi și tot tacâmul.

Da, da. Era frumoasă…

Curată de puteai să lingi pe jos, imaculată. Frumoasă ca o morgă.

Problema e că nu-i nimic de mâncare… O grămadă de borcane cu creme pe rafturile ușii frigiderului, dar din păcate nici un pic de furaj de la Isigny… sau Prairie… Coca-Cola Light, iaurturi cu 0% grăsime, mâncare semipreparată și pizza congelată.

E drept că Mathilde pleca a doua zi… Și ea era sarea și piperul puținelor mese care se pregăteau aici… Laurence gătea când le veneau în vizită prietenii, dar se pare că programul lui imprevizibil și călătoriile care nu mai încetau îi cam împrăștiaseră…

Acum nu mai primea decât note de plată…

Și pentru că luase această vajnică hotărâre de-a nu mai ofta în fața meselor sărăcăcioase, își luă din servietă ultimul număr din *Moniteur* și o anunță că avea să coboare la crâșma din colț.

— Dar… se crăpă masca, ce-ai pățit?

Probabil că părea la fel de uimit ca ea, căci aceasta adăugă:

— Te-ai bătut?

Aaa… *Asta*?

— Nu, m-am… M-am lovit de-o ușă…

— E groaznic.

— Oho… Există lucruri și mai rele…
— Nu, dar eu vorbeam de fața ta!
— Ah. Scuze…
— Ești sigur că te simți bine? Arăți cam ciudat…
— Mi-e foame… Vii cu mine?
— Nu. Tocmai ți-am spus că sunt moartă de oboseală…

Își răsfoi biblia săptămânală deasupra unei costițe și mai comandă o bere, ca să alunece mai bine pe gât cartofii prăjiți cu sos *béarnaise*. Mâncă cu poftă și cercetă paginile cu oferte cu ochi aproape noi. Să fi fost datorită vizitei făcute lui Alexis sau a nopții petrecute la Vesperies, oricum nu mai simțea deloc oboseala.

Comandă o cafea și se ridică pentru a cumpăra un pachet de țigări.

Ajuns în fața tejghelei făcu însă cale întoarsă.

Din solidaritate.

Renunțarea la țigări ar fi o modalitate de-a se băga în ceață în legătură cu motivele pentru care simțea că îi lipsește ceva.

(Gândul ăsta nu era al lui.)

Se așeză la loc, se jucă apoi cu o bucățică de zahăr, își înfipse unghia în ambalajul din hârtie albă și se întrebă ce făcea ea în clipa aceea…

Zece fără douăzeci…

Erau tot în jurul mesei? Mai mâncau? Aerul era la fel de înmiresmat ca ieri? Găsiseră fetele un acvariu decent pentru domnul Blop? Cei mari lăsaseră grajdurile în starea în care fraților Blason le-ar plăcea să le găsească la întoarcerea din

exil? Bariera pajiștii era bine închisă? Câinele cel Mare stătea iar la picioarele acelei *nanny* a lor?

Dar ea?

Stătea în fața șemineului? Citea? Visa? Dacă da, la ce? Se gândea oare la…

Nu merse până la capăt cu această ultimă întrebare. Mai bine de șase luni se războise cu fantomele, tocmai se ghiftuise cu un munte de cartofi prăjiți ca să recupereze timpul și kilogramele pierdute și nu mai voia să scape din ochi lozul cel mare.

Nu mai era obosit. Încercuise două sau trei proiecte care i se păreau interesante, era însărcinat cu o misiune de-o importanță extremă, trebuia să găsească un castor la New York, nu-i știa numele, dar era sigur că, dacă va scrie „Domnișoarei Kate de la Vesperies“, un poștaș o va găsi și îi va da balsamul.

O sună pe Claire, îi povesti despre Alexis, o făcu să râdă. Avea atâtea să-i spună… Mâine am un proces superimportant, trebuie neapărat să mă pregătesc, se văită ea, când ne vedem și noi să luăm masa împreună?

Chiar în clipa în care se pregătea să închidă, îi rosti din nou numele.

— Da?

— De ce sunt bărbații așa de lași?

— Păi… Ce-ți veni să mă întrebi asta?

— Nu știu… Dau peste o grămadă de-alde ăștia în ultima vreme…

— De ce? oftă ea. Pentru că ei nu dau viață, cred… Scuză-mă, e un clișeu, dar m-ai luat cam pe nepregătite, n-am avut timp să studiez dosarul… Dar… Spui asta pentru mine?

— Pentru voi toate…

— Ai picat în cap sau ce?

— Da. Stai puțin. O să-ți arăt…

Nedumerită, Claire puse telefonul pe maldărul ei de tâmpenii. Vibră iar. Descoperi chipul bălțat al fratelui său pe ecran și mai chicoti o dată înainte de-a se întoarce la stațiile ei de epurare. Alexis în șlapi și în șorț în fața grătarului său pe gaz… Ce tare era… Și fratele ei care avea o voce așa de veselă în seara asta…

Așadar a regăsit-o pe Anouk a lui…, se amăgi ea cu un zâmbet ușor melancolic.

*

Melancolic? Puțin spus. Când se înapoiase în dimineața aceea, Kate știa că mașina nu va mai fi acolo și totuși… nu se putu împiedica să se uite după ea.

Toată ziua o lălăi. Se întoarse fără el în toate locurile pe care i le arătase. Hambarul, cotețul, grajdurile, grădina, dealul, râul, bolta, masa la care luaseră micul dejun în mijlocul salviei și… Totul era pustiu.

Le spuse de mai multe ori copiilor că era obosită.

Că niciodată nu fusese așa de obosită…

Găti mult, ca să poată sta în acea bucătărie în care-și petrecuseră o parte din noapte povestind despre Ellen.

Pentru prima dată după atâția ani, gândul că vine vacanța de vară o speria cumplit. Două luni singură aici, alături de copii… Doamne Dumnezeule…

— Ce ai? o întrebă Yacine.

— Mă simt bătrână…

Stătea pe jos, rezemată de cuptoarele ei și ținea capul Câinelui cel Mare pe genunchi.

— Dar nu, nu ești bătrână! Mai e mult până faci douăzeci și șase de ani…

— Ai dreptate, râse ea, mai e chiar foarte mult!

Se ținu tare până când se liniștiră și rândunelele, dar dormea deja când Charles dădu peste Mathilde pe hol:

— Hei! tresări ea, n-ai ușă la casă, sau ce? Se ridică pe vârful picioarelor: bun… a rămas vreun locșor ca să pot și eu să te sărut?

O urmă și se prăbuși pe patul ei în timp ce ea își făcea bagajele, povestindu-i cum își petrecuse weekendul.

— Ce muzică vrei să-ți pun?

— Ceva cool…

— Cum, nu vrei niște jazz? întrebă ea oripilată.

Se întorsese cu spatele și se apucase să-și numere șosetele când el o întrebă:

— De ce-ai renunțat la călărie?

— De ce mă întrebi asta?

— Pentru că tocmai am petrecut două zile minunate în mijlocul copiilor și al cailor și m-am gândit întruna la tine…

— Serios? zâmbi ea.

— Tot timpul. În fiecare clipă m-am întrebat de ce nu te-am luat cu mine…

— Nu știu… Pentru că era departe… Pentru că…

— Pentru că ce?

— Pentru că ți-era tot timpul frică…

— De cai?

— Nu numai. Să nu cad… Să nu pierd… Să nu mă lovesc… Să nu-mi fie prea frig sau prea cald… Să nu fim prinși în ambuteiaje… Să n-o facem pe mama să ne-aștepte… Să nu rămân în urmă cu temele… Să nu… Mi se părea că-ți stric weekendurile…

— Da? murmură el.

— Nu, dar n-a fost numai asta…

— Ce altceva?

— Nu știu… Bun, acum va trebui să-mi eliberezi patul…

Închise ușa după el și i se păru că fusese alungat din paradis.

Restul apartamentului îl intimida.

Hai, gata, se scutură, ce mai e și cu maimuțărelile astea? Ești acasă la tine! Stai aici de-atâția ani! Ai aici mobila ta, hainele tale, cărțile tale, cecurile tale… *Come on*, Ciarl’s.

Vino-ți în fire.

Se învârti prin salonaș, își făcu o cafea, spălă puțin cu buretele, frunzări revistele fără să se uite nici măcar la poze, ridică privirea spre bibliotecă, i se păru foarte ordonată, căută

un CD, dar nu mai știa exact pe care, își spălă ceșcuța, o șterse, o așeză la loc, spălă iar cu buretele, trase un taburet, își pipăi șoldul, hotărî să-și dea pantofii cu cremă, se duse pe hol, se așeză pe vine, deschise un dulăpior și își lustrui *toate* perechile de pantofi.

Împinse pernele, aprinse o veioză, își așeză servieta pe măsuță, își căută ochelarii, scoase dosarele, se uită la imagini fără să rețină textele, o luă de la capăt, se lăsă pe spate și ascultă zgomotele de-afară. Se ridică, încercă din nou, se frecă la ochi, ceea ce făcu să-i alunece ochelarii, închise din nou dosarul și își odihni mâinile pe el.

Nu vedea decât chipul ei.

Ar fi vrut să fie obosit.

Se spălă pe dinți, împinse ușor ușa camerei conjugale, zări spatele lui Laurence în semiîntuneric, își așeză hainele pe fotoliul care-i fusese repartizat, își ținu respirația și ridică pătura de pe partea sa de pat.

Își aminti de ultima lui performanță. Îi simți parfumul, căldura. Inima îi plutea în derivă. Voia să iubească.

Se ghemui lângă ea, întinse mâna și o strecură între coapsele ei. Ca întotdeauna, finețea pielii ei îl zăpăci, îi ridică brațul și îi sărută subsuoara, așteptând ca ea să se întoarcă și să se deschidă în întregime. Urmări cu sărutările lui rotunjimea șoldurilor ei, îi prinse cotul pentru a o împiedica să se miște și…

— A ce miroase? întrebă ea.

Nu înțelese întrebarea, trase plapuma peste el și…

— Charles? Ce-i cu mirosul ăsta? întrebă ea din nou făcând să zboare fulgii.

Ofta. Se îndepărtă de ea. Răspunse că nu știa.

— E de la sacoul ăla al tău, nu? Sacoul duhnește a fum…

— Poate…

— Ia-l de pe fotoliu, te rog. Îmi distrage atenția.

Se dădu jos din pat. Își strânse hainele.

Le aruncă în cadă.

Dacă nu mă întorc acum, nu mă mai întorc niciodată.

Se înapoie în pat și se întinse cu spatele la ea.

— Ei? spuneau unghiile ei brăzdându-i umerii cu opturi lunguiețe.

Ei, nimic. Îi demonstrase că încă i se mai scula. În rest, n-avea decât să se ducă naibii.

Opturile lunguiețe se transformară în zerouri mărunte, care apoi dispărură.

Încă o dată, ea adormi prima.

Ușor.

Se ghiftuise la Ritz cu niște coreeni isterici.

Cât despre Charles, acesta număra oile.

Și vacile și găinile și pisicile și câinii. Și copiii.

Și acele *beauty marks* de pe fața lui.

Și kilometrii…

Se trezi în zori și strecură un bilețel pe sub ușa camerei lui Mathilde. „La unsprezece jos. Să nu uiți să-ți iei buletinul.“ Plus

trei cruciulițe pentru că așa se săruta acolo unde mergea Mathilde.

Împinse ușa de la intrare.

Respiră.

4

— Mai avem aproape o oră, vrei să mănânci ceva?

— …

Nu era Mathilde cea de toate zilele.

— Hei, spuse el apucând-o de ceafă, ești stresată sau mi se pare mie?

— Puțin…, îi suflă ea în piept, nici măcar nu știu unde merg…

— Dar mi-ai arătat pozele, par foarte *kind*, acești MacCutare…

— Totuși o lună înseamnă mult timp…

— Ba nu… Nici n-o să simți când trece… Și apoi, Scoția e așa de frumoasă… O să te îndrăgostești de ea… Hai, vino să mâncăm…

— Nu mi-e foame.

— Să bem atunci. Vino după mine…

Își croiră drum printre valize și cărucioare și găsiră un loc în fundul unei spelunci jegoase. Nicăieri altundeva decât la Paris nu mai găseai restaurante atât de murdare, își zise. Din cauza celor treizeci și cinci de ore, a acelei dezinvolturi franceze deja *famous* sau a certitudinii că, datorită taximetriștilor morocănoși, aveau la picioare cel mai frumos oraș din lume? Nu știa, dar întotdeauna se întrista din pricina asta.

Molfăia capătul paiului, privea neliniștită în jurul ei, se uita mereu la ceasul de la telefon și nici măcar nu-și pusese căștile.

— Stai liniștită, puiuț, în viața mea n-am pierdut nici un avion…

— E adevărat! Vii cu mine? îl întrebă ea prefăcându-se că nu înțelesese bine.

— Nu, îi răspunse clătinând din cap, nu. Dar o să-ți trimit câte un SMS în fiecare seară…

— *Promise*?

— *I promise.*

— Să nu fie totuși în engleză…

Ea una, dimpotrivă, se străduia să pară dezinvoltă…

La fel și Charles.

Era prima dată când pleca așa de departe, pentru atâta vreme.

Perspectiva acestei vacanțe îl neliniștea rău de tot. O lună întreagă în apartamentul ăsta, numai ei doi, fără copilă… Doamne Dumnezeule…

Îi luă rucsacul din mână și o însoți până la punctul de control.

Pentru că mergea foarte încet, era convins că se uita la vitrine. O întrebă dacă nu vrea să-i cumpere niște ziare.

N-avea chef.

— Niște gumă atunci?

— Charles…, se opri ea.

Mai trecuse prin astfel de scene. O condusese adesea când pleca în tabără și știa că, pe măsură ce punctul de îmbarcare se

apropia, fetița asta așa de dură își pierdea tot curajul.

Îi căută mâna, se simți flatat că brațul după care se întindea era al lui și își pregăti în minte câteva cuvinte ferme, dar în același timp liniștitoare, pe care să i le strecoare în buzunarul de la spate.

— Da?

— Mama mi-a spus că o să vă despărțiți…

Se clătină puțin. Un Airbus tocmai îi căzuse în cap.

— Da?

O mică silabă stâlcită, care putea să însemne: „Da? Ți-a spus deci?“ sau „Da? Nu știam…“

Nu avu puterea să facă pe viteazul:

— Nu știam.

— Îmi dau seama… Așteaptă să te simți mai bine ca să te anunțe.

Era un model foarte bun, acel A380 al lor, nu?

— …

— Spune că nu ești în apele tale de câteva luni bune, dar de îndată ce vei fi mai bine, o să vă despărțiți…

— Purtați… purtați niște conversații foarte ciudate pentru vârsta ta, reuși el să îngaime.

Terminalul se înălța în fața lor.

— Charles?

Se întorsese.

— Mathilde?

— O să vin să stau cu tine.

— Poftim?

— Dacă voi doi chiar vă despărțiți, te avertizez, eu merg cu tine.

Fiindcă avusese eleganța să-i molfăie aceste vorbe printre dinți, asemenea unei *cowgirl* care-și scuipă chiștocul, făcu și el la fel:

— Da, sigur! Te și văd venind! Spui asta ca să continui să-ți fac temele la mate și la fizică!

— *Damned*. Cum de te-ai prins? se sili ea să zâmbească.

Nu putu să continue pe aceeași notă. Avea un tren de aterizare în stomac.

— Și chiar dacă ar fi adevărat, știi bine că nu se poate… Eu sunt tot timpul plecat…

— Tocmai…, continuă ea să glumească.

Dar, fiindcă el nu o mai urmărea, adăugă:

— Ce-mi pasă mie de problemele voastre, eu tot plec cu tine. Ca să știi…

Anunțară îmbarcarea.

— N-am ajuns chiar până acolo, îi șopti la ureche pe când o strângea în brațe.

Ea nu răspunse nimic. Probabil că i se părea foarte naiv.

Trecu de barieră, se întoarse și îi trimise o sărutare.

Ultima din copilăria ei.

Zborul ei dispăru de pe panoul de afișaj.

Charles rămăsese tot acolo. Nu se mișcase nici măcar un milimetru, aștepta ajutoarele. Ceva sună în buzunarul său: *aveți un mesaj nou.*

„T IUBI“

De-atâta grabă, îi alunecară mâinile transpirate pe tastatură, fiind chiar nevoit la un moment dat să se șteargă tocmai în dreptul inimii ca să poată trece totul în revistă puțin:

„Shi eu“

Se uită la ceas, făcu apoi cale-ntoarsă, îmbrânci o grămadă de oameni, se împiedică de valize, o lăsă pe a lui la biroul de bagaje, alergă până la stația de taxiuri, încercă să se strecoare, îl luară la rost, zări un motociclist cu „orice destinație“ și îl rugă să-l ducă unde a ințărcat mutu' iapa.

Niciodată nu va mai lua un avion împleticindu-se.

Niciodată.

5

Cam la o sută de metri distanță de liceul la care ea avea să înceapă din nou școala în toamnă, deschise ușa unei agenții imobiliare, anunță că voia să găsească un apartament cu două camere cât mai aproape posibil, i se prezentară fotografii, adăugă că se grăbea, îl alese pe cel mai luminos, le lăsă cartea lui de vizită și semnă un cec baban ca să fie luat în serios.

Avea să se întoarcă peste două zile.

Își puse iar casca și îl rugă pe șofer să-l ducă pe celălalt mal.

Încredințându-i servieta, îl asigură că o să termine repede.

Celebra mochetă bej de la Chanel... Parcă se întorsese în timp cu zece ani, când intrase cu bocancii lui cu tot în vizorul lingăului de serviciu.

Puse să o cheme. Adăugă că e urgent.

Îi sună mobilul:

— A pierdut avionul? se îngrijoră ea.

— Nu, dar poți să cobori puțin?

— Sunt în mijlocul unei ședințe...

— Atunci nu coborî. Voiam doar să-ți spun că mă simt mai bine.

Auzi ticăitul rotițelor de sub fermecătorul ei coc.

— Dar... Parcă aveai și tu un avion de prins, nu?

— Plec. Nu-ți face griji… Mă simt mai bine, Laurence, mă simt mai bine.

— Ascultă, mă bucur pentru tine, râse ea cu o umbră de nervozitate în glas.

— Așa că poți să mă părăsești.

— Ce… Ce mai e și povestea asta?

— Mathilde m-a pus la curent cu mărturisirile tale…

— E ridicol… Stai puțin, vin imediat…

— Mă grăbesc.

— Vin acum.

Pentru întâia oară de când o cunoștea i se păru că e prea machiată.

Nu mai avea nimic să-i spună.

Găsise un apartament, trebuia să o întindă, să zboare de-acolo.

— Charles, termină. Nu e nimic… Discuții între fete… Știi și tu cum e…

— Totul e în ordine, îi zâmbi el, totul e în ordine, *eu* sunt cel care pleacă. *Eu* sunt ticălosul.

— Bine… Dacă spui tu…

La urma urmei, trebuia să-i admire clasa.

Ea mai adăugă ceva, dar din cauza căștii dădu din cap fără să știe la ce.

Îl bătu pe tânăr pe coapsă pentru a-l îndemna să se strecoare printre mașini.

Nu *putea* să piardă acel zbor. Trebuia să dea de urma unui castor.

*

Peste câteva ore Laurence Vernes va merge la coafor, îi va zâmbi micuței Jessica în timp ce își va trage pelerina pe ea, se va așeza în fața unei oglinzi în timp ce altcineva îi va pregăti vopseaua, va lua o revistă, va arunca o privire peste cancanurile zilei, va înălța capul, se va privi drept în ochi și se va pune pe plâns.

După asta nu se mai știe nimic despre ea.

Nu mai face parte din poveste.

6

Se apucă să studieze un dosar enorm care se numea *P. B. Tran Tower/ Exposed Structures* și îl disecă până când o stewardesă îl rugă să-și ridice măsuța.

Își citi din nou notițele, verifică numele hotelului, privi prin hublou contururile orașelor și se gândi că are să doarmă bine. Că picase examenul.

Se gândi la multe alte lucruri. La sarcina pe care tocmai o îndeplinise și la care putea lucra de oriunde din lume. De la biroul lui, dintr-un apartament cu două camere, dintr-un scaun de avion sau din…

Închise ochii și zâmbi.

Totul avea să fie foarte complicat.

Cu atât mai bine.

Asta îi era meseria, să găsească soluții…

„Detaliul unui rost între motivele din piatră ale coloanelor ce arată inserția unui sistem de piese de susținere din oțel", preciza legenda ultimei sale schițe.

Centrul de greutate, cutremurele, ciclonii, vântul, zăpada… Toate aceste prostii care se numesc cheltuieli de exploatare și care, după cum tocmai își amintise, îl amuzau tare de tot…

Trimise un mesaj în Scoția și hotărî să nu se atingă de ceas.

Voia să trăiască în același timp cu ea.

*

Se trezi foarte devreme, se interesă la portar dacă îi sosise smochingul închiriat, bău o cafea dintr-un pahar de plastic în timp ce cobora pe Madison Avenue și, așa cum făcea mereu în orașul ăsta, hoinări încotro vedea cu ochii. Pentru un copil căruia îi plăcuse să joace Meccanos[1], New Yorkul nu era decât o frecție la picior de lemn.

Pentru întâia oară după atâția ani intră în magazine și cumpără haine. Un sacou și patru cămăși noi.

Patru!

Din când în când se uita în urmă. Pândea, se temea de ceva. O mână pe umărul său, un ochi dintr-un triunghi, o voce pogorâtă dintr-un zgârie-nori care să-i spună: „Hei… Tu… N-ai voie să fii așa de fericit… Ce-ai mai furat acum, ce ascunzi acolo, la piept?“.

Nu… dar eu… Cred că am o coastă ruptă…

Ridică brațul ca să văd.

Iar Charles, conformându-se, era luat de valul de *passers-by*.

Scutură din cap, se făcu singur idiot și se uită la ceas ca să-și amintească unde e.

În curând va fi ora patru… Penultima zi de școală… Copiii trebuie să-și fi umplut deja ghiozdanele prin care fluiera vântul cu tot ce aveau prin bănci… Îi povestise că în fiecare seară, însoțită de câini, mergea să-i aștepte la capătul aleii, acolo unde îi lăsa mașina, și că-și încărcau tot calabalâcul în spinarea măgarului „…asta când reușesc să-l prind!“.

Adăugase că o sută de stejari mai-mai că nu ajungeau ca să-și poată goli ei rucsacurile și să povestească… O mână tocmai îl prinsese de umăr. Se întoarse.

Din spatele lui, un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare îi arăta semaforul pe care scria cu litere pâlpâitoare: DON'T WALK. Îi mulțumi și-l auzi răspunzându-i „cu plăcere“.

Găsi magazinul cu vitamine și înșfăcă cele șase sticle care mai erau în stoc. Cât să netezească un număr frumușel de fisuri… Lăsă punga din hârtie pe tejghea și le băgă în buzunare.

Îi plăcea ideea asta.

Să le simtă atârnând un pic.

Deschise ușa librăriei Strand. „Optsprezece mii de cărți“ se lăuda sloganul lor. Nu putu să le răsfoiască pe toate, dar petrecu acolo câteva ore bune. Sprijinind raftul de arhitectură, bineînțeles, dar își oferi de asemenea și un *digest* al corespondenței lui Oscar Wilde, un roman scurt al lui Thomas Hardy, *Fellow-Townsmen*, atras fiind de rezumat: „Figuri proeminente ale orașului Port Bredy din Wessex, Barnet și Downe sunt doi vechi prieteni. Totuși soarta nu le-a rezervat același drum. Barnet, un om de afaceri prosper, a fost nefericit în dragoste și suportă acum urmările unei căsătorii avantajoase, dar lipsite de iubire. Downe, un avocat fără un ban în buzunar, radiază de fericire în căsuța lui modestă, înconjurat de o soție iubitoare și de copiii care îl adoră. Peripețiile unei nopți îi fac să-și reconsidere destinele…“, *their different lots in life*… și un genial *More Than Words* al Lizei Kirwin, pe care îl răsfoi înflăcărat în timp ce mânca un sendviș pe trepte, la soare.

Era o selecție de scrisori ilustrate extrase din *Smithsonian's Archive Of American Art*. Scrisori trimise soțiilor, iubiților, prietenilor, clienților sau confidenților de către pictori, tineri artiști, iluștri necunoscuți, dar și de către Man Ray, genialul Gio Ponti, Calder, Warhol sau chiar de Frida Kahlo.

Scrisori duioase, emoționante sau pur informative, întotdeauna ilustrate cu un desen, o schiță, o caricatură sau un timbru ce preciza un loc, un peisaj, o stare de spirit sau chiar și un sentiment atunci când alfabetul nu mai ajungea.

More than words... Mai mult decât cuvinte... Această carte, pe care Charles cel tăcut o descoperise din întâmplare într-un căruț pe când se îndrepta spre casă, reuși să-l împace cu o părticică din sufletul lui. Cea pe care o abandonase într-un sertar lângă carnețelele lui cu coperte legate și cutia minusculă de acuarele.

Cel care pe-atunci desena din plăcere... Nu încerca să schițeze întruna rezoluții și nu dădea doi bani pe sisteme de susținere din oțel și alte cabluri de rezistență...

Se îndrăgosti de un anume Alfred Frueh, care va deveni mai târziu unul din marii caricaturiști de la *New Yorker* și care îi trimitea sute de scrisori absolut minunate logodnicei sale. Îi povestea călătoriile pe care le făcuse prin Europa cu puțin înainte de începerea războiului, descriind amănunțit fiecare etapă, obiceiurile locale, tradițiile, oamenii din jurul său... Cum își strecura o floare de colț uscată în buzunar și mergea cu ea până la mina de plumb din Elveția sau îi arăta cât era de fericit

când citea scrisorile ei, pe care le decupase în formă de timbru și prin intermediul cărora episoadele vieții lui erau puse în scenă: le citea în cadă, în fața șevaletului, la masă, pe stradă, sub camionul care trecea peste el, în pat, în timp ce casa îi lua foc sau pe când ghearele unui tigru îi sfâșiau trupul. Îi trimitea și el propria sa *art gallery* în mii de imagini decupate în trei dimensiuni pentru a-i împărtăși scenele din Paris care îl emoționaseră și toate astea erau condimentate cu texte pline de umor, duioase și atât de… elegante…

Și-ar fi dorit să fie el acel bărbat. Vesel, încrezător, iubitor. Și talentat.

Iar apoi, mai era și celălalt, acel Joseph Lindon Smith, al cărui penel era fără cusur și care le povestea cu lux de amănunte pățaniile sale de pictor umanist pe bătrânul continent unor părinți tare îngrijorați. Se desena sub o cascadă de monede pe o stradă din Veneția sau aproape mort din cauză că mâncase prea mulți pepeni.

Dear Mother and Father, behold Jojo eating fruits!

Saint-Exupéry, pe post de Micul Prinț, o întreba pe Hedda Sterne dacă voia să ia masa cu el în oraș și… hai, că te mai uiți pe ea mai târziu… o mai răsfoi o dată înainte de-a o închide, îi sări în ochi autoportretul unui om pierdut, încovoiat și cu capul în mâini, în fața unei fotografii a iubitei sale. *Oh*! *I wish I were with you.*

O, da.

Ce-aș mai vrea.

Făcu un ocol pe la Flatiron Building, acea imensă clădire în formă de fier de călcat care îl impresionase atât de tare în timpul primei sale vizite… Construită în 1902, una dintre cele mai înalte clădiri de pe-atunci și, mai ales, una dintre primele structuri din oțel. Ridică privirea.

1902…

1902, la naiba!

Ce genii…

Și pentru că se rătăcise, se pomeni în fața vitrinei unui magazin cu ustensile de patiserie. N.Y. Cake Supplies. Se gândi la ea, se gândi la ei toți și cheltui o avere pe forme de prăjituri.

Niciodată în viața sa nu văzuse atât de multe. Toate formele posibile pe care mintea omenească le poate concepe…

Făcu rost de câini, pisici, o rață, un cal, un pui, o capră, o lamă (ei bine, da, erau și *cutters* în formă de lamă…), o stea, o lună, un nor, o rândunică, un șoarece, un tractor, o cizmă, un pește, o broască, o floare, un copac, un frag, un cuib, un porumbel, o chitară, o libelulă, un coșuleț, o sticlă și… ei… o inimă.

Vânzătoarea îl întrebă dacă are mulți copii.

Yes, he replied.

Se întoarse la hotel cocoșat și încărcat de sacoșe ca un prostănac de turist ce era și ce îi plăcea la nebunie să fie.

Făcu un duș, apoi luă și el forma unui pinguin cu fracul lui cu tot și petrecu o seară savuroasă. Howard îl strânsese în brațe numindu-l „*My son*!“ și îi făcuse cunoștință cu o mulțime de oameni pasionați. Purtă o lungă discuție despre Ove Arup cu un

brazilian și dădu peste un inginer care lucrase la fațada Operei din Sydney. Pe măsură ce bea, engleza lui devenea din ce în ce mai fluentă și se trezi chiar vrăjind pe o terasă din fața Central Park o fată drăguță *in the moonlight.*

În cele din urmă o întrebă dacă era arhitectă.

— *Nat meee*..., chicoti ea.

Era...

Nu înțelese. Adăugă că este extraordinar și o ascultă cum debitează o grămadă de *bullshit* despre Paris care era *so romantic*, brânza *so good*, iar francezii *so great lovers.*

Îi privi dinții perfecți, unghiile date cu ojă, engleza nearistocratică, brațele slăbănoage, apoi se oferi să-i mai aducă o cupă de șampanie și se pierdu pe drum.

Cumpără scotch și un bloc de desen dintr-o dugheană pakistaneză, chemă un taxi, își smulse gulerul fals și rămase treaz până târziu în noapte.

Împachetă separat câinii, pisicile, găina, rața, calul, puiul, capra, lama, steaua, luna, norul, rândunica, șoarecele, tractorul, cizma, puiul, broasca, floarea, copacul, fragul, cuibul, porumbelul, chitara, libelula, coșulețul, sticla și inima.

Când o să vadă toate astea bine împachetate și amestecate într-un colet n-o să priceapă nimic.

Adormi gândindu-se la ea.

Puțin și la trupul ei.

Dar mai ales la ea.

La ea cu trupul ei cu tot.

Era un pat uriaș, gen *double* big matrimonial *King Size*, atunci cum de era cu putință așa ceva?

Ca femeia asta, pe care abia o cunoștea, să ocupe tot spațiul?

Încă o întrebare pentru Yacine…

Puse să i se aducă micul dejun pe terasă și desenă pe hârtia cu antetul hotelului peripețiile unui castor la New York.

Ale sale așadar.

Buzunarele lui pline de grăsime de castor, hoinărelile la Strand, ședința de lectură în mijlocul cerșetorilor și al adolescenților rebeli (se chinui destul de tare să facă în așa fel încât să se vadă tricoul unuia dintre ei: *Keep shopping, everything is under control*), blana sa pieptănată sub frumosul său *tuxedo*, coada sa fluturând în vânt pe terasă, alături de o castoriță pe care n-o putea suferi, noaptea petrecută rupând scotch și tocindu-și astfel ghearele și… nu… nu aminti de cât de neîncăpător fusese patul…

Găsi pe internet codul poștal de la Marzeray, se duse până la *Post Office* și preciză *Kate and Co.* pe pachet.

Traversă din nou oceanul descoperind destinele lui Downe și Barnet.

Îngrozitor.

Citi apoi scrisorile pe care Wilde le trimise din închisoare.

Refreshing.

Când ateriză, se enervă dându-și seama că pierduse cinci ore din viață. Își întocmi dosarul de „locatar solvabil“, trecu pe la Laurence, își puse hainele, câteva discuri și câteva cărți într-o

valiză mai mărișoară și lăsă brelocul cu cheile la vedere pe masa din bucătărie.

Nu. N-o să-l vadă.

Pe măsuța din baie.

Gest complet idiot. Ar mai avea atâtea lucruri de recuperat, dar mă rog… Proasta influență a dandy-ului din el, s-ar putea spune… a celui care, părăsit de toți și agonizând în fața unui tapet pe care îl ura, fusese îndeajuns de fanfaron încât să murmure: „Clar, unul dintre noi doi va trebui să plece…“

Plecă.

1. Joc de construcţii cu piese metalice.

7

Niciodată nu muncise atât de mult ca în acel iulie.

Două dintre proiectele lor trecuseră de primul tur. Unul era o clădire administrativă care nu prezenta prea multă importanță, dar care avea să le aducă bani în buzunar, iar celălalt, la care Philippe ținea foarte mult, era mai stimulant, dar și mult mai complicat. Proiectarea și realizarea unui nou ZAC într-o nouă periferie. Era enorm, iar Charles nu se lăsă convins cu una, cu două.

Terenul era în pantă.

— Ei și? îi răspunsese asociatul său.

— Și atunci să luăm unul la întâmplare… Uite, cel din 15 ianuarie, anul trecut:

„Când o pantă este necesară pentru depășirea unei denivelări, aceasta trebuie să fie mai mică de 5%. Când trece de 4%, un palier de odihnă trebuie amenajat în susul și în josul fiecărui plan înclinat, iar la fiecare zece metri o porțiune dreaptă. O balustradă de care să te poți sprijini e obligatorie de-a lungul oricărei modificări de nivel mai mare de 0,40 metri înălțime. În cazul imposibilității tehnice datorate mai ales topografiei și amplasării contrucțiilor existente, o pantă de urcuș mai mare de 5% este permisă. Această pantă poate ajunge până la 8% pe o lungime mai mică sau egală cu 2 metri și până la…“

— Stop.

Se așeză la masa de lucru clătinând din cap. Dincolo de aceste cifre demne de regele Ubu, administrația voia să le spună așadar că panta medie a unui teren construibil nu putea să depășească 4%.

A, da?

Se gândea la marile pericole pe care le reprezentau strada Mouffetard, strada Lepic, colina din Fourvière și acele *stradine* care le concurau pe cele din Roma.

Și la Alfama și la Chiado din Lisabona. Și din San Fra…

Haideți… La treabă… Să trecem la aplatizări, nivelări, uniformizări, pentru că asta voiau, să transforme țara într-o imensă suburbie.

Și să-mi faceți din toate astea o lucrare trainică, da?

Desigur. Desigur.

Lăsă pasarelele pentru sfârșit, ca să se consoleze. Charles adora să deseneze și să proiecteze pasarele și poduri. I se părea că aici se vede mâna maestrului.

În gol, industria era iar nevoită să plece capul în fața celui care concepe…

Dacă ar fi avut de-ales, i-ar fi plăcut să se nască în secolul al XIX-lea, când marii ingineri erau și mari arhitecți. După el, cele mai mari reușite se datorau folosirii pentru prima dată a unui material. Betonul de către Maillart, oțelul de către Brunel, Eiffel sau fonta lui Telford…

Da, băieții ăștia trebuie să se fi distrat pe cinste… Pe-atunci inginerii erau și antreprenori și corectau greșelile când se ivea

vreuna. Rezultatul – greșelile lor erau perfecte.

Lucrările lui Heinrich Gerber, Ammann sau Freyssinet, viaductul lui Kochertal de Leonhardt sau cel suspendat al lui Brunel din Clifton. Sau Verreza… Hai că o iei razna, o iei razna. Ai o Zonă de Amenajare Stabilită în așteptare, așa că fă bine și concentrează-te și scoate-ți codul de urbanism.

…până la 12% pe o lungime egală sau mai mică de 0,50 metri.

Dar poate că toate aceste îndoieli le vor prinde bine… A te pune în situația de-a câștiga înseamnă și a te pune în situația de-a pierde. Să vrei să obții un contract cu orice preț presupune o abordare timidă și conservatoare… El și Philippe erau de acord în privința asta, iar el lucră la acel proiect ca un nebun. Dar relaxat.

Suplu, înclinat.

Viața adevărată era altundeva…

Aproape în fiecare seară luă cina cu tânărul Marc. Descopereau în capătul unor străduțe dincolo de orice imaginație spelunci ale căror săli rămâneau deschise și după miezul nopții, mâncau pe tăcute și încercau berile din lumea întreagă.

Amețiți de istoveală, sfârșeau întotdeauna prin a declara că vor scrie un ghid. *Gâtlejul foarte înclinat* sau *ZAG (Zonă de Amenajare a Glotei)* și că în sfârșit, *în sfârșit,* li se va recunoaște geniul!

Apoi Charles îl urca într-un taxi și se prăbușea pe o saltea pusă direct pe jos într-o cameră goală.

O saltea, o pătură, un săpun și un brici – deocamdată asta era tot ce avea. Auzea vocea lui Kate: „această viață de Robinson ne-a salvat pe toți…“, adormea gol, se trezea în zori și i se părea că viața lui abia atunci începe.

Vorbi de mai multe ori cu Mathilde la telefon, o anunță că plecase din strada Lhomond și că stătea în cealaltă parte, la poalele colinei SainteGeneviève.

Nu, camera nu i-o alesese încă.

Aștepta să se întoarcă…

Niciodată nu purtase cu ea conversații atât de lungi și își dădu seama cât de mult se maturizase în aceste luni din urmă. Ea îi vorbi despre tatăl ei, despre Laurence, despre micuța ei soră vitregă, îl întrebă dacă fusese vreodată la vreun concert cu Led Zeppelin, de ce Claire nu avea copii și dacă povestea aia cu ușa era adevărată?

Pentru întâia oară, Charles vorbi despre Anouk cuiva care nu o cunoscuse. Târziu în noapte, după ce trecuse ceva vreme de când îi spusese că o sărută, i se păru de la sine înțeles. Că o împărtășise unui suflet care avea vârsta lui când…

— Dar o iubeai *ca un îndrăgostit*? întrebă ea în cele din urmă.

Și, fiindcă el nu-i răspunsese imediat deoarece căuta un alt cuvânt, unul mai potrivit, mai precis, mai puțin compromițător, auzi bolboroseala ei, semn că se lămurise. Și atunci primi palma

pe care o așteptase de mai bine de douăzeci de ani ca să-și vină în fire:

— Hai că-s proastă și eu… Cum altfel mai poți să iubești?

*

Pe 17 strânse pentru ultima oară uriașa mână a șoferului său rus. Tocmai petrecuse două zile smulgându-și din cap puținul păr pe care-l mai avea în mijlocul unui șantier-fantomă. Pavlovici dispăruse, majoritatea oamenilor plecaseră la Bouygues, cei care rămăseseră amenințau că sabotează totul dacă nu vor fi plătiți *sio minut*, din două sute de kilometri de cablu nu mai rămăseseră decât doisprezece și mai era și autorizația asta care…

— *Ce* autorizație? tună și fulgeră fără măcar să se obosească să treacă pe engleză. *Ce* șantaj mai e și ăsta? Cât vreți *în total*, fir-ar a dracului de treabă? Și unde naiba mai e și căcăciosul ăla de Pavlovici? Și el e tot la Bouygues?

Proiectul ăsta șchiopătase încă de la început. De altfel, nici măcar nu era al lor, era proiectul unui prieten de-al lui Philippe, un italian care îi implorase *di salvargli*, să îi salveze *l'onore* și *la reputazione* și *le finanze* și *lo studio* și *la famiglia e la Santa Vergine*. Doar cruce mai lipsea să-și facă… Philippe acceptase, iar Charles nu spusese nimic.

Bănuia dedesubturile unei partide de biliard cu trei benzi, al cărei secret incoruptibilul său acolit genial îl cunoștea. Să salveze șantierul însemna să reușească să-l aibă pe X la degetul

mic, X, care era mâna dreaptă a lui Y, care avea 10 000 de metri pătrați de descentralizat și… Pe scurt, Charles studiase planurile, își închipuise că va fi ușor, îl scosese de la naftalină pe Tolstoi cel îngălbenit de vreme și, asemenea micului Împărat, plecase cu 600 000 de oameni să le arate puțin ce mari tacticieni erau…

Și, la fel ca acesta din urmă, se întoarse dezumflat.

Nu, nici măcar. De-aia nu mai putea el. Pur și simplu rămase cu mâna lui Viktor într-a sa o bună bucată de vreme și își simți falangele și zâmbetele înmuindu-se puțin. Într-o altă viață ar fi fost prieteni buni…

Îi întinse și teancul de ruble pe care îl avea la el. Celălalt refuză:

— Pentru lecțiile de rusă…

— *Niet, niet*, continuă el să-i strivească metacarpienele.

— Pentru copiii tăi…

Atunci, da. Îi dădu drumul.

Se întoarse pentru ultima oară, nu mai văzu câmpiile sumbre, nici ceea ce rămăsese din soldații înfometați, cu picioarele degerate și înfășurate în cârpe sau în blănuri de oaie, ci un ultim tatuaj. Un fir de sârmă ghimpată de-a lungul unui braț care se ridicase sus de tot ca să-i ureze mult *șciastia*…

Întoarcerea, dimpotrivă, fu dificilă. Să trăiești ca un student întârziat când viața te presează cu proiectele ei nu era mare tragedie, dar să aterizezi după ce ai suferit o înfrângere, când nu mai ai un cămin al tău era… O altă lovitură…

Nu avu curajul să ia un taxi și își linse rănile în RER.

Jalnic traseu. Trist și murdar. Pe stânga turnuri, iar pe dreapta tabere de rromi… De fapt, de ce „rromi“? Să nu fim atât de delicați, mahala ar merge foarte bine. Să-i facem această cinste mondializării, care ne dă posibilitatea să ne bucurăm de aceleași ciudățenii ca oriunde altundeva… Pe măsură ce înainta, prin față îi treceau munți de gunoaie și își aminti că Anouk se stinsese pe undeva pe-aici.

Nounou în pisoare, iar ea acolo de unde plecase…

În starea asta de confuzie copleșitoare ajunse la sălașul lui de pe cealaltă parte a Gării de Nord.

Intră direct în biroul asociatului său și își deschise cartușiera:

— *Terror belli, decus pacis…*

— Poftim? oftă Philippe ridicând o sprânceană.

— Teroare pe timp de război, scut pe timp de pace, ți-l înapoiez…

— Despre ce tot vorbești?

— Despre bastonul meu de Mareșal[1]. Nu mă mai duc acolo…

Urmarea conversației lor fu extrem de tehnică, financiară mai degrabă, iar când închise ușa în urma mâhnirii pe care tocmai o provocase, Charles hotărî să dispară fără să mai treacă pe la casă.

2 500 de kilometri distanță de pensionare îl apăsau pe suflet, plus încă două ore ale ceasului său biologic, se simțea iar obosit

și trebuia să treacă la *pressing* dacă voia să aibă cu ce să se îmbrace a doua zi.

În timp ce intra pe ușă, Barbara îi făcu semn fără să-și întrerupă conversația telefonică.

Îi arătă un colet de pe etajeră.

O să vadă mâine ce-i cu el… Trânti ușa, se opri, zâmbi prostește, se întoarse și recunoscu sigiliul.

Care era cea mai bună dovadă.

Nu-l deschise imediat și, așa cum făcuse cu câteva săptămâni în urmă, traversă Parisul cu o surpriză la subsuoară.

Dar fără neliniștea de-atunci.

O luă în jos pe bulevardul Sébastopol, călcând parcă pe nori, cu coasta desprinsă, cu înfățișarea fericită a unui crai care tocmai a obținut o primă întâlnire. Când omulețul de la semafor era roșu, le zâmbea orei și datei de pe plic și se uita pentru a nu știu câta oară la adresă.

(Bulevard care poartă acest nume, dacă mai e nevoie să amintim, în cinstea unei victorii franco-engleze din Crimeea. Ah!)

Ajuns la zebră, îl contemplă iar. Bănuia el că așa ar arăta semnătura ei. Deșirată și întortocheată… Ca motivele rochiei sale… Știa că n-o să încapă în căsuțe. Și că va alege cele mai frumoase timbre…

O chema Cherrington.

Kate Cherrington…

Nătărău mai era…

Și tare mândru mai era.

Că mai putea fi încă așa la vârsta lui.

Profită de acest avânt pentru a-și umple dulapurile. Lăsă un căruț plin ochi în fața casei alimentarei și promise că va fi acasă peste două ore când îi vor fi livrate cumpărăturile.

Ieși din magazin cu o mătură și cu o găleată plină cu produse menajere, se puse pe făcut curățenie în apartament pentru prima dată de când îl vizitase, băgă frigiderul în priză, desfăcu baxurile de apă, rândui meticulos cerealele lui Mathilde, dulceața ei preferată, laptele ei semidegresat și șamponul ei pentru păr sensibil, despături prosoapele pentru baie, înșurubă becuri și își pregăti primul *steak* de când cu fundătura de la Boeufs.

Împinse farfuria, aruncă firimiturile și plecă să-i caute un cadou.

Deschise capacul unei cutii din inox și descoperi câini, pisici, găini, rațe, cai, pui, capre, lame, stele, luni, nori, rândunele, șoareci, tractoare, cizme, pești, broaște, flori, copaci, fragi, cuiburi, porumbei, chitare, libelule, coșulețe, sticle și…

Bun. Le alinie pe toate pe masă. Cum îi plăcea lui, metodic și pe categorii.

Erau mai multe prăjituri din fiecare model, dar în formă de inimă nu era decât una.

Era oare un semn? *Era* un semn… Era un semn!

Apelativul „nătărău“ părea total deplasat, nu?

Dear Charles,

Eu am pregătit coca, Hattie și Nedra au copt aceste cookies, Alice le-a făcut ochi și mustață, Yacine v-a găsit adresa (asta e, nu?), iar Sam s-a dus să le trimită…

Thanks.

I miss you.

We all miss you.

K.

Nu ronțăi nici una, le alinie din nou, dar de data asta în picioare, pe șemineul camerei în care stătea și adormi gândindu-se la ea.

La înfățișarea pe care ar lua-o el dacă ea s-ar apleca asupra lui ca o formă de prăjituri.

În dimineața următoare desenă șemineul lui în mijlocul foii goale și adăugă: *Și mie mi-e dor de voi*.

Și, așa cum spusese și ea referitor la cuvântul *cuisinière*, i se păru foarte comodă ambiguitatea limbii sale.

Acest *vous* putea însemna *you* sau *you*[2].

Alegerea îi aparținea…

Ar fi putut sau ar fi trebuit să lase garda și mai jos, dar nu știa cum s-o facă.

Despărțirea de Laurence, deși se făcuse de comun acord, îi lăsase totuși un gust amar de neputință în gură.

Încă o dată se proptise în fața mesei sale, a perspectivelor și a AutoCAD-ului său. Acest calculator de serviciu unde totul era perfect, pentru că totul era virtual. Își îndreptase proiectele în altă direcție ca să nu-și facă nici un plan în legătură cu el însuși

și se apleca peste denivelările lui, ca să fie sigur că n-o să se clatine.

Calcula. Iar și iar.

Se gândea fără încetare la Kate, dar nici o clipă nu făcea asta cu adevărat.

Era… N-ar fi fost în stare să explice… Ca o lumină… Ca și cum certitudinea că ea exista, chiar și departe de el, chiar și dincolo de el, îi era de-ajuns ca să se liniștească. Desigur, uneori avea și gânduri mai… *carnale*, dar nu atât de intense… Se dădea mare când visa că o joacă pe degete. De fapt, se simțea… cum să spun… impresionat, poate. Da, fie… să zicem *impressed*. Degeaba făcuse ea tot ce-i stătuse în puteri ca să-l determine să nu-i rămână gândul la ea, transpirase, râgâise, îl trimisese să se pișe întinzând inelul pentru a-i arăta unde, se bosumflase, horcăise, înjurase, se ștersese la nas cu mâneca, băuse *like a fish*, violase normele educației naționale, dăduse naibii serviciile sociale, își criticase rotunjimile, mâinile, orgoliul, se denigrase deseori și îl abandonase fără să-i spună măcar adio, adjectivul ăsta i se potrivea de minune.

Era o prostie, era păcat, era inhibant, dar așa stăteau lucrurile. Când se gândea la ea i se înfățișa mai degrabă o lume întreagă decât o femeie cu o cicatrice în formă de stea.

De altfel, dacă stătea bine să se gândească, încă de la început ea distribuise rolurile. El era străinul, oaspetele, *the explorer*, un Columb care aterizase acolo pentru că greșise drumul.

Pentru că o puștoaică avea dinții strâmbi și o mamă și mai sucită.

Și, lăsându-l să plece la drum fără să-l salute, dereglase cu bună știință busola…

După câte văd, ne-am întors la instrucțiunile de folosire… Atunci ce mai era și povestea asta cu podul, viața asta de pustnic, acest Mare Deznodământ sublim? Îți lipsesc pernele tale din puf de gâscă, asta e?

Nu, doar că…

Că ce?

Fir-ar să fie, mă doare spatele… Mă doare *așa de rău* spatele…

Cumpără-ți un pat!

Nu, dar nu-i numai asta…

Ce mai e?

Vinovăția…

Aaaaaah…! Îți urez noroc, atunci… Căci o să vezi, pentru asta nu există instrucțiuni de folosire.

Nu?

Nu. Dacă o să cauți, o să găsești ceva cu siguranță, negutătorii din Temple sunt peste tot, dar ai face mai bine să-ți economisești banii și să-ți cumperi în schimb niște somnifere. În plus, tocmai ți-a scris că îi e dor de tine.

Pff… *Miss you* în engleză e doar o expresie. La fel ca *Take care* sau *All my love*…

N-a scris *Miss you* ci *I miss you*.

Da, dar…

Dar?

Stă în Pétaouchnoque, are o droaie de copii, animale care n-au să dea ortul popii mai devreme de treizeci de ani, o casă care

miroase a câine ud și…

Stop, Charles, stop. Tu ești cel care pute.

Și pentru că nu ajungea nicăieri cu genul ăsta de pălăvrăgeală între Charles *Cogito* și Charles *Ergo sum* și, mai ales pentru că avea mult de lucru, prefera să muncească.

Mare prost…

Din fericire, Claire.

1. Joc de cuvinte: în franceză termenul ce desemnează cartuşiera, *giberne*, este folosit şi în expresia *avoir le bâton de maréchal dans sa giberne*, care înseamnă a avea perspective de-a avansa în grad.

2. Atât în franceză, cât şi în engleză, pronumele pentru persoana a II-a, plural (*vous/you*) poate fi folosit ca pronume de politeţe, având înţelesul de „dumneavoastră“.

8

Ea îi spusese: trebuie neapărat să te duc să descoperi și tu locul ăla. Nu numai că mâncarea e bună de te lingi pe degete, dar tipul e genial.

— Care tip?

— Chelnerul…

— Tot fantasmele tale cu chelnerul? Cu mâna la vestă și șoldurile strâns încinse cu șorțul lui mare și alb?

— Nu, nu, deloc. Ai să vezi, el e… Nu pot să ți-l descriu… Îl ador… Un fel de aristocrat cu superclasă. O chestie căzută din lună. Un fel de combinație între domnul Hulot și ducele de Windsor…

Trecându-și data acestui prânz în agendă, Charles înălțase ochii către cer.

Vorbele de duh ale surorii sale…

Se întâlniseră la începutul lui august, atât cât să apuce să-și închidă dosarele și să ureze fiecare vacanță plăcută asistentei sale. Claire trebuia să ia un tren la sfârșitul după-amiezii pentru a asista la un festival de muzică *soul* în Périgord Noir.

— Mă lași la gară?

— Luăm un taxi, știi bine că n-am mașină…

— Tocmai, asta și voiam să-ți spun… După ce mă duci la gară, pot să las mașina la tine? Nu mai am abonament de staționare…

Charles ridică din nou privirea. Îl sâcâia ideea că va trebui să se lupte din nou cu parcometrele din Paris. Bine… O să treacă pe la părinții lor s-o lase… Nu-i mai văzuse de-atâta timp…

— OK.

— Ai notat bine adresa?

— Da.

— Ești bine? Ai o voce cam stinsă… Mathilde s-a întors?

Yes, she is, dar nu o văzuse. Laurence o întâmpinase și plecaseră direct la Biarritz.

Charles nu avusese ocazia sau curajul să-i povestească surorii peripețiile sale conjugale.

— Te las, am o întâlnire, îi răspunse el.

*

Mai bine nici că ar fi putut spune: stângăcia, poezia deșiratului domn Hulot la care se adăugau clasa și floarea de la butonieră ale Alteței Sale Regale Edward.

Își desfăcu larg brațele primitoare, îi întâmpină în minusculul bistrou de parcă ar fi fost pe peronul de intrare în palatul Saint James, salută rochia nouă pe care o purta Claire în ritm alexandrin și, cu o ușoară bâlbâială, le indică o masă de lângă fereastră.

— La ce te uiți? îl întrebă ea.

— La desene…

Lăsă meniul jos și cercetă profilul fratelui ei.

— După părerea ta, e bărbat sau femeie? continuă el.

— Cine? Ăsta care stă cu spatele?

— Nu. Mâna care a desenat cu sanguina asta…

— Nu știu. O să-l întrebăm.

Tati de Windsor le oferi un pahar de vin roșu din partea casei și se întoarse pentru a face câteva comentarii asupra notei de plată, când de la intrare se auzi un strigăt:

— La telefon!

Îi rugă să-l scuze și se duse să ia mobilul care i se întindea.

Charles și Claire îl văzură cum roșește, pălește, simțiră tulburarea ce se ridica din sufletul său pierdut, îl urmăriră apoi cum își duce mâna la frunte, dă drumul telefonului, se apleacă, își pierde ochelarii, și-i pune strâmb la loc, se năpustește spre ușă, înșfacă sacoul din cuier și trântește ușa în timp ce sus-numitul cuier se prăbușește, trăgând după el o față de masă, o sticlă, două tacâmuri, un scaun și un suport pentru umbrele.

Liniște în front. Cu toții se privesc nedumeriți.

O salvă de înjurături se înălță până la ei de la cuptoare. Își făcu apariția bucătarul, un tânăr cu o față posomorâtă, care își șterse mâinile pe șorț înainte să-și adune de pe jos mobilul făcut fărâme.

Mormăind în continuare în barbă, îl așeză pe bar, se aplecă, scoase o sticlă de șampanie de doi litri și se apucă să desfacă dopul fără nici o grabă.

Timp destul pentru ca fruntea sa încruntată să se transforme în ceva ce putea să treacă drept zâmbet…

— Bun…, spuse el adresându-se tuturor, s-ar zice că asociatul meu tocmai a dăruit un moștenitor Coroanei…

Dopul sări. Adăugă:

— Face cinste Tonton…

Îi întinse sticla lui Charles, rugându-l să-i servească și pe ceilalți. El avea de lucru.

Se îndepărtă cu o cupă în mână și dând tot timpul din cap, de parcă nu reușea să-și vină în fire după o emoție așa de puternică…

Se întoarse. Făcu semn cu bărbia spre carnetul abandonat pe tejghea:

— Vă mulțumesc că vă notați singuri comanda. Rupeți prima foaie și lăsați-mi-o pe tejghea, mormăi el. Păstrați-vă și dumneavoastră un exemplar. O să vă las să vă calculați și nota…

Ușa se închise în urma lui și auziră:

— Și dacă se poate, scrieți cu majuscule! Sunt analfabet!

Iar apoi râsul acela.

Gigantic. Gastronomic.

— Ești dat naibii, Philou… Ești dat naibii!

Charles se întoarse către sora lui:

— Locul în sine e grozav de pitoresc…

Turnă în pahare și trecu sticla celor de la masa vecină.

— Nu-mi vine să cred, murmură ea, îmi închipuiam că tipul ăsta e cu totul asexuat…

— Ei! Așa faceți voi, femeile… Cum dați de un bărbat mai amabil, îl și castrați.

— Hai, totuși, șuieră ea.

Luă o înghițitură și adăugă:

— Uite. Tu… Ești cel mai amabil bărbat pe care îl cunosc și…

— Și ce?

— Nu. Nimic… Trăiești cu o femeie, ăăă… superstrălucitoare…

— …

— Scuze, se răzgândi ea. Iartă-mă. Era o prostie.

— Am plecat, Claire…

— Unde ai plecat?

— De-acasă.

— Nu mai spuneee! se distră ea.

— Ba daaaaaa…, zise el.

— Șampanie!

Și fiindcă nu reacționa în nici un fel:

— Ești nefericit?

— Nu încă.

— Dar Mathilde?

— Nu știu… Spune că vrea să vină să stea cu mine…

— Unde locuiești?

— Lângă strada Carmes…

— Nici nu mă miră…

— Că am plecat?

— Nu. Că Mathilde vine cu tine…

— De ce?

— Pentru că adolescenților le plac persoanele generoase. Mai târziu, li se îngroașă șoriciul, dar la vârsta asta încă mai au nevoie de puțină bunăvoință… Ia zi, cum o să faci cu serviciul?

— Nu știu… Presupun că o să-mi organizez altfel timpul…

— O să trebuiască să-ți schimbi viața…

— Foarte bine. Cealaltă mă istovise… Credeam că e din cauza diferențelor de fus orar, dar nici pomeneală, era… exact cum ai spus tu… O chestiune de bunăvoință…

— Nu-mi vine să cred… De când?

— De o lună.

— Adică de când l-ai văzut pe Alexis?

Charles zâmbi. Repede-i mai mergea mintea și ăsteia…

— Te-ai prins…

Claire așteptă să-și tragă în față meniul pentru vinuri ca să ciripească ușor:

— Mulțumesc, Anouk!

Nu răspunse nimic. Zâmbea în continuare.

— Ei, ai…, spuse ea privindu-l cu coada ochiului, ai întâlnit pe cineva…

— Nu…

— Mincinosule. Te-ai înroșit tot.

— Din cauza bulelor de șampanie…

— A, da? Și cum sunt făcute bulele astea? Sunt blonde?

— Arămii…

— Bun, hai să vedem… Stai puțin… Dacă nu vrem să intrăm în gura celuilalt om de Cro-Magnon, hai să comandăm ceva, iar apoi am… se uită la ceas, trei ore la dispoziție ca să-ți scot

vorbele cu cleștele din gură… Ce vrei? Anghinare? Inimă de vițel?

El își căuta ochelarii.

— Unde le vezi?

— Chiar sub nasul tău, se distră ea.

— Claire?

— Mhmmm?

— Cum procedează tipii care se află în tabăra opusă la tribunal?

— Plâng după mămicile lor… Bun, eu una am ales. Ei? Cine e?

— Nu știu.

— Oh, fir-ar să fie, nu… Nu-mi face faze din astea…

— Ascultă, o să-ți povestesc tot și să-mi spui tu, care ești așa de isteață, dacă-ți dai seama ce e…

— E mutantă?

Ridică din umeri.

— Ce are de-i atât de deosebită?

— O lamă.

— ?!?

— O lamă, trei mii de metri pătrați de țiglă, un râu, cinci copii, zece pisici, șase câini, trei cai, un măgar, găini, rațe, o capră, cuiburi de rândunele, o grămadă de cicatrice, un inel cu piatră, bice, un cimitir de buzunar, patru cuptoare, un ferăstrău, un concasor Girobroyeur, un grajd din secolul al XVIII-lea, o grindă care stă să se dărâme, două limbi, sute de trandafiri și o priveliște sublimă.

— Ce mai e și asta? întrebă ea făcând ochii mari.

— Ah! Văd că nici tu nu pricepi mai multe decât mine…

— Cum o cheamă?

— Kate.

Luă comanda și merse să o lase în fața bârlogului ursului.

— Și…, continuă Claire, e frumoasă?

— Tocmai ți-am spus…

*

Atunci Charles se așternu pe vorbit.

Mormântul de lângă centrul de colectare a deșeurilor, isprava cu *graffiti*-ul pe piatra de mormânt, Sylvie, garoul, porumbelul, accidentul de pe bulevardul Port-Royal, privirea goală a lui Alexis, viața sa măruntă, fără vise și fără muzică, drept tratament compensatoriu, siluetele lor în jurul focului, moștenirea lui Anouk, Dărâmă Tot, culoarea cerului, vocea căpitanului de jandarmi, iernile la Vesperies, ceafa lui Kate, chipul ei, mâinile ei, râsul ei, buzele acelea pe care le hărțuise fără încetare, umbrele lor, New Yorkul, ultima frază din romanul scurt al lui Thomas Hardy, patul său plin de așchii și prăjiturelele pe care le număra iar și iar în fiecare seară.

Claire nici nu se atinsese de mâncare.

— O să se răcească, o avertiză el.

— Mda. Dacă o să stai ca un prost să plimbi niște prăjituri dintr-o parte într-alta, e clar că o să se răcească…

— Ce altceva vrei să fac?

— Pe șeful de atelier.

— N-ai văzut lucrătura…

Ea își goli paharul, îi aminti că era invitatul ei, se uită la notă și lăsă banii pe masă:

— Trebuie să plecăm…

— Deja?

— Nu am bilet…

— De ce o iei pe-aici? o întrebă el.

— Te duc acasă.

— Și mașina?

— O să ți-o las când ai să-și pui o geantă de voiaj și carnetele tale în portbagaj…

— Poftim?

— Ești prea bătrân, Charles. Trebuie să te pui în mișcare. Doar n-ai de gând să iei de la capăt cu ea povestea cu Anouk… Ești pur și simplu… prea bătrân. Înțelegi?

— …

— Știi, nu spun că o să meargă… Îți amintești când m-ai silit să vin în Grecia cu tine?

— Da.

— Ei bine… fiecare la rândul lui…

Îi duse valiza și o însoți până la compartiment.

— Dar tu, Claire?

— Eu?

— Nu mi-ai povestit nimic despre iubirile tale…

Ca să nu fie nevoită să-i răspundă, își schimonosi chipul într-o micuță grimasă înfiorătoare.

— E prea departe, continuă el.

— De ce?

— De tot…

— E adevărat. Ai dreptate. Întoarce-te la Laurence, continuă să aprinzi lumânări la mormântul lui Anouk, să-l slugărești pe Philippe și să te învârți pe lângă Mathilde până o ia la sănătoasa, o să fie mai puțin obositor.

Îl sărută zgomotos pe obraz înainte să adauge:

— Că tot veni vorba, nu uita să dai și niște pâine la porumbei…

Și dispăru fără să se întoarcă.

Charles se opri la magazinul Bătrânului Hoinar, trecu pe la agenție, își umplu portbagajul cu cărți și cu dosare, închise calculatorul, stinse veioza și îi lăsă lui Marc o lungă notă de lucru. Nu știa când o să se întoarcă, va fi greu de găsit pe mobil, îl va suna el și îi ura curaj.

Apoi făcu un ocol prin strada Anjou. Era acolo un magazin unde era sigur că o să găsească…

9

Își fabrică un întreg scenariu. Cinci sute de kilometri de afișe și aproape tot atâtea versiuni diferite ale primei scene.

Era frumos ca un șabadabadabada. El apărea, ea se întorcea. El zâmbea, ea încremenea. El întindea brațele, ea se arunca. El în părul ei, ea în lăcașul umărului său. El spunând nu pot să trăiesc fără dumneavoastră, ea prea emoționată ca să-i răspundă. El ridicând-o în brațe, ea râzând. El ducând-o spre… ei…

Bun, asta ar fi deja a doua scenă, iar platoul ar fi probabil plin de figuranți…

Cinci sute de kilometri, atât făcea în peliculă… Plănuise *totul* și, bineînțeles, nimic nu merse așa cum prevăzuse.

Era aproape zece seara când traversă podul. Casa era goală. Auzi râsete și zgomote de tacâmuri, se luă după lumina lumânărilor și, ca data trecută, în fundul curții zări nenumărate fețe care se întoarseră la vederea chipului său.

Fețele și siluetele unor adulți necunoscuți. Ei, drăcie… Hai că era bun să ia totul de la capăt…

Yacine se năpusti să-i iasă în întâmpinare. Când se aplecă să-l îmbrățișeze, o văzu ridicându-se la rândul ei.

Nu-și mai aducea aminte că era atât de frumoasă ca în amintirile sale.

— Ce surpriză plăcută, spuse ea.

— Nu vă deranjez?

(Ah! Ce dialoguri! Câtă emoție! Ce trăiri!)

— Nu, bineînțeles că nu... Niște prieteni americani au venit în vizită pentru câteva zile... Veniți... O să vă fac cunoștință...

Tăiați! se gândi Charles, scoateți naibii toate astea din cadru! Căcăcioșii ăștia n-au ce căuta în scena asta!

— Cu plăcere...

— Ce aveți acolo? îl întrebă ea văzând toate catrafusele pe care le ținea la subraț.

— Un sac de dormit...

Și, ca într-un film de Charles Balanda, se întoarse, îi zâmbi în semiîntuneric și, înclinând astfel capul, îl lăsă să-i vadă ceafa și îi puse mâna pe spate pentru a-i arăta drumul.

Instinctiv, junele nostru prim încetini pasul.

Din fotoliul în care stă, probabil că spectatorul nu și-a dat seama, dar palma asta, cele cinci degete răsfirate și îngreunate de un sacrificiu câmpenesc închinat curbei perfecte din dreptul rinichiului, care apăsau ușor bumbacul umed al cămășii sale, au însemnat... ceva...

Luă loc în capul mesei, se trezi că i se oferă un pahar, o farfurie, tacâmuri, pâine, un șervet, niște *Hi-hi*!-uri, câteva *Nice to meet you*, sărutări din partea copiilor, boturi de câine, un zâmbet din partea Nedrei, un amabil semn din cap din partea lui Sam, de genul fii bine-venit, străine, poți oricând să încerci

să te pișі pe teritoriul meu, e imens și nu vei ținti niciodată destul de departe, miresme de flori și de iarbă cosită, licurici, un crai-nou, o conversație care se desfășura prea repede și din care nu înțelegea o iotă, un scaun al cărui picior stâng se afunda încet în mușuroiul unei cârtițe, o bucată uriașă de plăcintă cu pere, alt gât de sticlă, un drum presărat cu firimituri între farfuria lui și farfuriile celorlalți, altercații, întrebări, luări de poziție în legătură cu un subiect pe care nu prea îl urmărise. Cuvântul *bush*[1] revenea adesea, dar… ăăă… era vorba despre individul în cauză sau despre plante? Și… Mai pe scurt, căzuse pradă unei ambiguități delicioase.

Dar și brațele cu care își cuprinsese genunchii, picioarele ei goale, veselia ei neașteptată, vocea ei care nu mai era deloc aceeași când se exprima în propria-i limbă și privirile ei cu coada ochiului pe care le surprindea între două înghițituri și care de fiecare dată păreau să-i spună: *So*… E adevărat? V-ați întors…

Îi răspundea cu un zâmbet și, cufundat în aceeași tăcere în continuare, i se părea că niciodată nu fusese atât de vorbăreț cu o femeie.

După asta urmară cafeaua, spectacolele, băuturile de după cafea, imitațiile, whisky-ul, alte *private jokes* și chiar și puțină arhitectură, pentru că oamenii ăștia erau bine-crescuți…

Tom și Debbie erau căsătoriți și predau la Cornell, celălalt, Ken, namila pletoasă, era cercetător. I se părea că se învârtea cam prea mult în jurul lui Kate… *Well*, nu prea îți dădeai seama cu americanii ăștia, care erau oricând gata să se gudure pentru

un da sau pentru un nu. Cu toate acele *sweeties, honeys, hugs* și *gimme a kiss* ale lor, cu toate înțelesurile posibile…

Lui Charles puțin îi păsa. Pentru prima dată în viață hotărâse să-și dea voie să trăiască.

Să-și dea. Voie. Să trăiască.

Nici măcar nu știa dacă va fi în stare să țină un astfel de pariu…

Venise acolo în vacanță. Fericit și puțin beat. Construind din bucăți de zahăr un templu în cinstea fluturilor morți în numele Luminii pe care Nedra i-i aducea în sticle de bere. Răspundea *Yes* sau *Sure* când trebuia, *Nu*, când era mai bine și își concentra toată atenția asupra vârfului cuțitului ca să confere o notă mai dorică stâlpilor lui.

Acele ZAC-uri, PAZ-uri, POS-uri ale sale îl vor prinde din urmă destul de repede…

Între două convoaie își pândea dușmanul…

În plus, să ai părul lung la vârsta asta era… *pathetic*.

Iar apoi, avea o brățară atât de groasă, că te durea capul. Ce să mai vorbim de prenumele lui. Era replica masculină a lui Barbie.

Doar rulota îi mai lipsea…

Numai că modelul pe care îl alesese el era *Himalaya light*, iar părosul în cămașă hawaiiană ignora asta *totally*.

Scump foc, de acord, dar împodobit cu puf de gâscă tratat cu teflon.

Ai auzit, Samson?
Cu teflon, băiete, cu teflon.
Asta ca să vezi că pot să țin și eu hangul.

Himalaya, dar *light*.
Ăsta e programul lui pentru vara asta.

Pe când se îndrepta cu lumânarea aprinsă în mână spre curte, Kate încercase din răsputeri să reînvie acea *perfect housewife* care dormita undeva în adâncul ei oferindu-i capa… canap…
Dar pff… Erau prea afumați ca să facă pe politicoșii.

— *Hey*, îi strigă ea, *don't*… Să nu dați foc la ceva, da?

Charles ridică mâna ca să-i dea de înțeles că nu era *stupid* totuși.
— S-a făcut, *baby*, s-a făcut, glumi el împiedicându-se în pietriș.

O, da. Era afumat ca o *cookie*…

Își instală tabăra în grajd, se chinui să găsească fermoarul afurisitului său de sac de dormit și adormi pe un pat de muște moarte.
Ce minunăție…

1. În engleză *bush* înseamnă tufiş, dar în acelaşi timp este şi numele preşedintelui american G.W. Bush.

10

Bineînțeles, de data asta Ken s-a dus după cornuri…

În goana mare…

Cu frumoșii săi adidași Nike, coada de cal (?) și mânecile tricoului suflecate până la umeri. (Care luceau.) (De sudoare.)

Bun, bun, bun…

Charles tuși, punându-și în ordine scenariile fierbinți.

Măcar dacă tipul acesta ar fi fost un imbecil… Dar nu. Avea o căpățână bine înfiptă pe umeri. Era un om adorabil. Pasionat, pasionant, haios. Iar compatrioții lui *as well.*

Tonul fusese dat. În casa asta va domni o atmosferă de *gimme five*, de veselă tovărășie, de Baden Powell cu you kaï di you kaï da. Cu atât mai rău. Cu atât mai bine. Copiii erau fericiți că dintr-odată erau atâția adulți pe care să-i tragă de mânecă, iar Kate era fericită să vadă copiii fericiți.

Niciodată nu fusese atât de frumoasă… Chiar și în dimineața asta, cu mahmureala ei ascunsă în spatele ochelarilor mari și negri…

Frumoasă ca o femeie care știe care e prețul singurătății și în sfârșit predă armele.

Avea o permisie de câteva zile și, *little by little*, se îndepărta de ei. Nu mai voia să ia inițiativa, le încredința casa, puștii,

animalele, interminabilele buletine meteo ale lui René și programul după care se lua masa.

Citea, se bronza, dormea la soare și nici nu încerca să se prefacă măcar că ar vrea să-i ajute.

Și-apoi, nu era numai asta… Mâna ei nu-l mai atinsese niciodată pe Charles. Gata cu zâmbetele în colțul gurii, gata cu privirile stăruitoare. Gata cu *kidding me* sau *teasing you*. Gata cu comoara din fân și cu visurile de misionar.

La început suferi din cauza acestei aparente răceli, care luase penibila formă a *convivialității*.

Așa stăteau deci treburile? Oricât de neașteptat era lucrul ăsta, se va trezi totuși retrogradat la rolul de membru al unei găști? Nu-l mai striga niciodată pe nume, ci spunea *you guys*, la grămadă.

Shit.

I se pusese pata pe mocofanul ăla? Nici măcar nu era sigur…

I se pusese pata pe ea.

Se juca, făcea tot felul de prostioare, dispărea cu copiii și căuta să fie certată *împreună cu ei*.

Pe aceeași poziție cu ei.

Îi binecuvânta pe acești adulți, închinându-le zeci de toasturi în timpul meselor care durau din ce în ce mai mult și profita de prezența lor ca să-i dea papucii tutorelui.

Era perfect fericită așa.

Charles, care ar fi putut sau ar fi trebuit să fie… cum să spun… intimidat? stânjenit? de aceste cioturi de aripi de sub

breteaua sutienului, nu făcu decât s-o iubească și mai mult, iar asta era o inconștiență.

Dar în fine. Se feri cât putu să i-o arate… Primise destui pumni în față în ultima vreme și coasta aceea care se sprijinea pe coloana vertebrală ca să-i protejeze inima tocmai era pe cale să se prindă la loc. Nu era momentul să deschidă brațele în stânga și-n dreapta.

Nu. Nu era o sfântă… Era o mare prefăcută căreia i se rupea de tot și toate, era într-o afurisită de cădere liberă, cultiva *marie-jeanne*[1] (așadar asta era „farmacopeea sa de confort“) și nu auzea nici măcar chemarea clopoțelului!

Nu avea nici umbră de moralitate.

Of.

Descoperirea asta merita un strop de indiferență.

Răbdare, micuțule melc, răbdare…

Dar ce făcea el de fapt de avea timp să mediteze la toate prostiile astea de adolescent întârziat și înfrigurat?

Mătura muștele.

Nu era singur. Se luaseră după el Harriet și Yacine, care hotărâseră să se exileze alături de el, renunțând la camerele lor în favoarea cerului înstelat.

Își împărțiră camerele trăgând la sorți cu paiul și petrecură două zile întregi înghițind pânze de păianjen și plimbându-se prin diferitele hambare ca prin depozitele Mobilierului Național. Comentând, cârpind, lustruind și vopsind iar mesele,

scaunele, oglinzile și alte vestigii roase de termite și de gândaci croitori. (Yacine, pe care aceste ambiguități ce pluteau în legătură cu urmele lăsate de viermi îl enervau, le ținu o lecție în toată regula: găurile erau de la croitori, iar aspectul de mobilă fărâmicioasă era cauzat de termite.)

Organizară un mic *party* de casă nouă, iar când îi descoperi camera goală, lună, curățată cu Javel pur, austeră și monahală, cu toate dosarele îngrămădite la căpătâiul patului, cu laptopul și cărțile așezate pe ingeniosul birou pe care îl meșterise sub un alcov, Kate amuți pentru o clipă.

— Ați venit aici ca să munciți? șopti ea.

— Nu. Voiam doar să vă impresionez…

— A, da?

Toți ceilalți erau în camera lui Harriet.

— Aș vrea să vă spun ceva, adăugă ea aplecându-se pe fereastră.

— Da?

— Eu… Dumneavoastră… În fine… Eu, dacă…

Charles strânse tare migdalele pe care le avea în mână.

— Nu. Nimic, spuse ea întorcându-se, e foarte *cosy* aici, nu?

De trei zile de când se afla acolo, era prima oară când o avea numai pentru el, așa că preț de câteva clipe renunță la insignele sale de cercetaș entuziast:

— Kate… Vorbiți-mi…

— Sunt… Sunt ca Yacine, zise ea dintr-odată.

— …

— Înțelegeți?

— …

— Nathalie mi-a povestit asta… Mulți dintre copiii aflați în plasament, când simt că plutește schimbarea în aer, devin dintr-odată odioși, provocând familiei adoptive mari necazuri. Știți de ce se poartă așa? Din instinct de supraviețuire. Ca să se pregătească mental și fizic pentru o nouă despărțire. Devin odioși pentru ca plecarea lor să fie percepută ca o ușurare. Ca să veștejească dragostea… Acest… această capcană grosolană în care au fost pe cale să cadă din nou…

Degetul ei aluneca de-a lungul oglinzii.

— Ei bine, închipuiți-vă că și eu sunt ca ei. Nu vreau să mai sufăr.

Charles își căuta cuvintele. Unu, două, trei. Mai multe chiar, dacă mai puține nu se putea, dar cuvinte, fie-vă milă, cuvinte…

— Nu spuneți niciodată nimic, oftă ea.

Și, în timp ce se îndepărta, îndreptându-se spre camera alăturată:

— Nu știu nimic despre dumneavoastră. Nu știu nici măcar cine sunteți, nici de ce v-ați întors, dar un lucru trebuie să știți. Am primit multă lume în casa asta *and*, e adevărat, *there is a Welcome on the mat, but…*

— Dar?

— Nu vă voi da ocazia să mă părăsiți…

Băgă iar capul pe ușă, văzu că se clătina în urma knockoutului primit, dar se mai ținea încă pe picioare și nu-și mai încheie socotelile:

— Ca să ne întoarcem la subiecte mai serioase, știți ce lipsește de-aici, *darling*?

Și, fiindcă era într-adevăr foarte *down*, adăugă:

— O Mathilde.

Își scuipă proteza, plus câțiva dinți și-i întoarse zâmbetul, înainte de-a o urma în jurul bufetului.

Și în timp ce o privea râzând, ridicându-și paharul și jucând *darts* cu ceilalți, se gândi că, fir-ar să fie, n-avea de gând să-l violeze atunci…

Își aminti o glumă a absentei în chestiune:

— Știi de ce melcii nu merg repede?

— Ăăă…

— Pentru că saliva e lipicioasă.

Atunci încetă să saliveze.

1. Marijuana. (n.r.)

11

Ceea ce urmează se cheamă fericire, iar fericirea e foarte stânjenitoare.

Nu se povestește.

Așa se spune.

Așa spune lumea.

Fericirea este fadă, dulceagă, *boring* și necesită mult efort.

Fericirea plictisește cititorul.

Sau omoară dragostea.

Dacă autoarea ar avea puțină minte, ar apela așadar la o elipsă.

S-a gândit la asta. S-a uitat în Gradus:

ELIPSĂ. *Suprimarea cuvintelor care ar fi necesare pentru a obține o structură completă, dar care sunt îndeajuns de bine sugerate de cele exprimate pentru a nu lăsa loc ambiguității sau incertitudinii.*

???

De ce să renunți la cuvintele care ar fi necesare pentru o structurare completă a unei istorii care tocmai a dus atâta lipsă de ele?

De ce să te lipsești de plăcerea asta?

Sub pretextul canoanelor scriiturii, să scrie „Aceste trei săptămâni petrecute la Vesperies fură cele mai fericite din viața lui“ și să-l trimită înapoi la Paris?

E adevărat. Aceste șase cuvinte: cele, mai, fericite, din, viața, lui n-ar lăsa loc nici ambiguității, nici incertitudinii…

„Trăi foarte fericit și avu o mulțime de copii.“

Dar autoarea strâmbă din nas.

S-a ciocnit de șoferi de taxi, mese în familie, scrisori-capcană, diferențe de fus orar, insomnii, debandade, concursuri pierdute, șantiere noroioase, o injecție cu Valium/potasiu/morfină, cimitire, morgi, cenușă, cabarete care se închid, o abație în ruine, renunțări, renegări, rupturi, două supradoze, un avort, contuzii, prea multe enumerări, hotărâri judecătorești și chiar și coreeni isterici.

Aspira și la puțină iarbă.

Pardon. Verdeață.

Ce-i de făcut?

Să aprofundăm acest ghid al procedurilor literare.

ALTE DEF. 1. *O narațiune eliptică urmărește cu rigurozitate unitatea acțiunii, evitând orice episod inutil și reducând esențialul la câteva scene.*

Așadar am avea dreptul la câteva scene…

Mulțumesc.

Academia e prea generoasă.

Dar care?

Pentru că *totul* e o poveste…

Refuză această responsabilitate. De-a separa ceea ce e „de prisos“ de ceea ce nu este.

Și, decât să judece, se lasă mai bine la mâna eroului său și a sensibilității lui.

Pe care a dovedit-o deja…

Își deschide agenda.

Agendă în care o elipsă ar fi un amfiteatru roman, coloanele din piața Sfântul Petru sau opera din Beijing a lui Paul Andreu, dar în nici un caz ceva peste care se sare.

Pe pagina din stânga – un bon de la magazinul de bricolaj la care Ken, Samuel și el merseseră în ajun. Trebuie să păstrezi întotdeauna bonurile. Toată lumea știe asta.

Întotdeauna e ceva care nu merge. Șurubul nu e niciodată cel de care au nevoie, iar cuiele nu au niciodată lungimea potrivită... Mereu uită câte ceva și nici măcar n-au luat destul șmirghel. Fetele urlaseră din cauza așchiilor...

Aveau în față schițe și calcule. Nimic de nerezolvat. O joacă de copii.

Un joc pentru copii, mai exact. Și pentru Kate.

Kate, care nu mergea niciodată să se scalde cu ei în râu...

— E prea mult noroi, se strâmbase ea.

Charles era capul, Ken brațele, iar Tom standul cu răcoritoare¸ cu beri puse la rece lângă pivotul în care e prinsă undița.

Singuri, cei trei concepuseră și realizaseră un minunat debarcader.

Chiar și o trambulină pe niște stâlpi.

Se duseseră să recupereze imensele bidoane de ulei de la centrul de deșeuri din apropiere și le împodobiseră cu scânduri de pin.

Charles proiectase chiar și scări și o balustradă lucrată în genul celor ale „izbelor rusești“ pe care să usuce prosoapele și de

care să se sprijine în timpul nesfârșitelor concursuri de sărituri de la trambulină care aveau să urmeze…

Meditase toată noaptea la asta, iar a doua zi se cățărase împreună cu Sam într-un copac și întinsese o sârmuliță de oțel între cele două maluri.

Peste asta dai la pagina trei.

Un fel de mâner ciudat, meșterit dintr-un fost ghidon de bicicletă: tiroliana copiilor.

Se întorsese pentru a treia (!) oară la BricoTruc și adusese niște scări mai solide. Apoi, împreună cu ceilalți „adulți“, își petrecuse restul zilei lungit pe rafinata lor plajă din scânduri și încurajat de o grămadă de maimuțele care treceau pe deasupra capetelor lor urlând Banzai! înainte de-a se lăsa să cadă în mijlocul curentului.

— Câți sunt? întrebă uluit.

— Tot satul, zâmbi Kate.

Veniseră până și Lucas și sora lui mai mare...

Cei care nu știau să înoate erau disperați.

Dar nu pentru multă vreme.

Kate nu suporta copiii disperați. Plecase să caute o coardă.

Astfel, cei care nu știau să înoate nu se înecau decât pe jumătate. Îi aduceau la țărm și așteptau să-și vină în fire după emoția prin care trecuseră și după toată apa pe care o înghițiseră înainte de-a le da voie să se ducă înapoi.

Câinii schelălăiau, lama rumega, iar puricii de apă îi ciupeau.

Puștii care nu aveau costum de baie rămăseseră în chiloți, iar chiloții uzi deveneau transparenți.

Cei mai pudici o tuleau iar călare pe biciclete. Cei mai mulți se întorceau cu un costum de baie și un sac de dormit în coșul bicicletei.

Cât despre Debbie, ea se ocupa de gustări. She loved *cuptorul de patiserie al Agăi.*

Desenele paginilor următoare nu arată decât un singur lucru: siluetele unor micuți Tarzani atârnați de ghidonul cel vechi între pământ și apă. Cu două mâini, cu o mână, cu două degete, cu un deget, de unde trebuie, de-a-ndoaselea, de-a porcul la rotisor. De viață. De moarte.

Dar îl mai înfățișau și pe Tom, stând în barca lui ca să-i recupereze pe cei mai zănatici, zeci de sandale și de bascheți aliniați pe mal, valurile mângâiate de licăririle razelor soarelui printre crengile plopilor, Marion care stătea pe prima treaptă întinzându-i o prăjitură fratelui ei și un lungan prostănac din spatele ei care curând avea s-o împingă râzând.

Profilul lui, pentru Anouk, și al lui Kate, pentru el.

Schiță rapidă. Nu îndrăznea s-o deseneze prea mult timp.

Fugea de discursurile asistentelor sociale.

Alexis veni să-și caute odrasla.

— Charles? Ce faci aici?

— Inginerie offshore*…*

— Dar cât… Cât timp o să stai aici?

— Depinde… Dacă găsim petrol sub râu, cred că mai stau puțin…

— Atunci vino într-o seară la noi la masă!

Iar Charles, drăguțul de Charles, răspunse că nu.

Că nu avea chef.

Pe când se îndepărta trăgându-le un perdaf copiilor: ce e cu toate vânătăile astea de pe picioarele voastre? și ce-o să zică mama? și costumul tău de ce e găurit? și șosetele tale unde sunt? și așa și pe dincolo, Charles se întoarse și-și dădu seama că ea îl auzise.

Tot nu mi-ați spus povestea dumneavoastră…, spuneau ochii lui Kate.

— Am o sticlă de Port Ellen în rucsac, îi răspunse el.

— Nu se poate?!

— Yes.

Își puse iar ochelarii zâmbind.

Nu făcuse niciodată baie, iar de îmbrăcat în costum de baie nici atât.

Îi cam trăsese pe sfoară…

Purta cămăși lungi și albe din bumbac, descheiate sus de tot și întotdeauna îi lipseau câțiva nasturi… Charles nu o desena pe ea, ci ceea ce era în spatele ei, ca s-o poată privi în tihnă. Așa că multe desene din paginile astea au ca punct de plecare pielea ei. Priviți cu atenție planul apropiat, se vede întotdeauna rotunjimea unui genunchi, o părticică dintr-un umăr sau mâna ei odihnindu-se pe balustradă…

Iar băiatul acela frumușel de acolo?

Nu, nu era Kate. Era boyfriend-*ul ei din o mie nouă sute.*

Următoarele două pagini au fost rupte.

Înfățișau același debarcader și aceeași tiroliană, dar așternute pe curat și cu dimensiunile conștiincios notate în legenda desenului.

Pentru Yacine. Care le trimisese la revista Sciences et Vie junior, *la rubrica numită „Concurs de inovații".*

— Ia uite..., îi spusese într-o seară cățărându-se pe genunchii lui.

— O, nu, se văicărise Samuel, iar începe... De doi ani ne pisează cu asta...

Și fiindcă Charles, ca de obicei, nu pricepea o iotă, Kate interveni:

— În fiecare lună se năpustește asupra acestei pagini ca să afle ce micuț geniu, fără doar și poate mai puțin isteț decât el, a câștigat cei o mie de euro...

— O mie de euro..., se tângui ecoul, invențiile lor nu sunt niciodată bune de nimic... Ia uite, Charles, trebuie să trimitem, îi smulse revista din mână, „prototipul unei invenții originale, utile, ingenioase, chiar amuzante. A se trimite un dosar ce conține schițele și o descriere precisă...". Exact asta ai făcut, nu? Atunci? Vrei? Chiar vrei?

Paginile au fost deci trimise și, încă din ziua următoare și până la sfârșitul vacanței, Yacine și Hideous se repeziră de fiecare dată să iasă în întâmpinarea poștașului.

Restul timpului și-l petreceau întrebându-se ce vor face cu toți banii ăia…

— O să-i plătești un lifting potăii tale! râdeau geloșii.

Câteva rânduri…

Draga mea, puiuțul meu, fetița mea cea mare, downloadeza mea preferată…

Unde ești? Ce faci? Surf sau surferi?

Mă gândesc adesea la…

Ciorna se oprește aici. Sunase clopoțelul, iar Charles, melancolic încă din cauza ei, li se alăturase celorlalți trecând dealul. Singurul loc unde avea cât de cât semnal, cu condiția să stea într-un picior, cu brațele în aer și aplecat spre vest.

Îi auzise râsul, vocea, ecourile vagi și Piña Colada.

Îl întrebă când avea să vină și el, dar nu ascultă bolboroseala tatălui ei vitreg până la capăt. Era așteptată.

Îi spuse că îl pupă și adăugă:

— Vrei să vorbești și cu mama?

Charles lăsă brațele jos.

„Numai în caz de urgență“ licărea ecranul.

Ce se făcea că nu pricepe acest copil de părinți divorțați?

Că luase o garsonieră pe timpul verii?

Bău puțin în acea seară și se retrase în mansarda lui cu mult înainte de-a se da stingerea.

Îi scrise o scrisoare lungă.

Mathilde,

Cântecele acelea pe care le-asculți cât e ziua de lungă…

Căută un al doilea plic.

Nici o șansă să câștige. Nu inventase nimic original și, pentru prima dată în viață, nu se simți în stare să furnizeze o schemă precisă.

Chișiță, zăbale, maxilarul inferior al calului, greabăn, locul unde se împreunează pieptul cu membrele anterioare, scobitura de deasupra ochilor, Charles nu știa nimic despre toate astea și totuși, schițele astea sunt probabil cele mai frumoase din tot carnetul.

Kate îi dusese pe turiști în excursie, iar el lucrase toată dimineața.

Micul dejun îl luă așa cum fusese învățat, câteva roșii încă umede de rouă șterpelite din grădină și o bucată de brânză, după care o apucă de-a lungul păduricii cu cartea pe care i-o împrumutase ea, „Formidabil tratat de arhitectură...“.

Viața albinelor *de Maurice Maeterlinck.*

Căuta o priveliște frumoasă pentru a-și alunga spleen-ul.

Cugeta până târziu în noapte, refăcea calculele de zeci de ori și își rupea gâtul pe pantele lui de 4%.

Era un om care se afla în familie fără familie. Avea patruzeci și șapte de ani și nu mai reușea prea bine să-și găsească locul în curbă...

Făcuse așadar jumătate din drum?

Nu.

Ba da?

Doamne Dumnezeule...

Și-atunci? Nu era pe cale să irosească puținul timp care îi rămăsese?

Trebuia să plece?

Unde?

Într-un apartament gol, în fața unui șemineu condamnat?

Cum de era cu putință așa ceva? După atâția ani de muncă să se trezească la vârsta asta atât de lipsit de posibilități?

Scorpia aia avusese dreptate...

O urmase până la râu ca un șoarece.

Iar acum?

Lațul!

Asta se întâmpla, noaptea, pe când ea se zbenguia cu domnul Barbie, el lucra la fundațiile lui de doi bani.

Și îl cam mânca prohabul...

(Din cauza râiei.)

Se așeză la umbra unui copac.

Prima propoziție:

„N-am de gând să scriu un tratat de apicultură sau despre creșterea albinelor“.

Contrar tuturor așteptărilor, devoră practic cartea. Era cel mai bun roman polițist al verii. Adunase toate ingredientele succesului: viața, moartea, necesitatea de-a trăi, necesitatea de-a muri, supunerea, masacrele, nebunia, sacrificiile, punerea temeliei unui oraș, tinerele regine, răpirea miresei, măcelărirea masculilor și geniul lor de constructori. Această extraordinară celulă hexagonală care „atinge perfecțiunea absolută din toate

punctele de vedere și căreia toate geniile la un loc n-ar putea să-i aducă vreo îmbunătățire“.

Clătină din cap. Căută din priviri cei trei stupi ai lui René și citi din nou unul dintre ultimele paragrafe:

„Și, așa cum stă scris pe limba, în gura și în stomacul albinelor că trebuie să-și producă mierea, la fel ne stă scris și nouă în ochi, în urechi, în măduva oaselor, în toți lobii creierului, în toate sistemele nervoase ale corpului nostru că am fost creați pentru a transforma ceea ce absorbim din lucrurile pământești într-o energie specifică, de o calitate unică pe-acest pământ. Din câte știu, nici o altă ființă nu a mai fost plămădită pentru a produce, asemenea nouă, acest ciudat fluid pe care noi îl numim gând, inteligență, înțelegere, rațiune, suflet, spirit, forță cerebrală, virtute, bunătate, dreptate, știință; căci poartă mii de nume, deși nu are decât o esență. Totul i-a fost sacrificat în noi. Mușchii, sănătatea, agilitatea membrelor, echilibrul funcțiilor animalice, tihna vieții poartă povara din ce în ce mai mare a preponderenței sale. Este stadiul cel mai prețios și cel mai complicat de transfigurare a materiei. *Flacăra, căldura, lumina, viața chiar, apoi acel instinct mai subtil decât viața și majoritatea forțelor de nepătruns ce domneau peste lume înainte de venirea noastră au pălit atinse de noul suflu.*

Nu știm unde ne duce, nici ce va face din noi, nici ce vom face noi din el“.

Ei bine…, se gândi Charles, am pus-o…

Ațipi rânjind. El unul era gata să producă acest fluid ciudat care-i va cere sacrificiul mușchilor, agilitatea membrelor și echilibrul funcțiilor animalice.

Ce tâmpit.

Se trezi într-o cu totul altă stare de spirit. Un cal – mare, zdravăn, înspăimântător – păștea la mai puțin de un metru de el. Crezu că o să leșine și îl apucă o criză de angoasă cum rar îi fusese dat să cunoască.

Nu se mișcă nici măcar un milimetru, clipind numai din ochi când câte o picătură de sudoare i se prelingea pe gene.

După câteva minute de tahicardie, își luă discret carnetul, își șterse palma de iarba uscată și desenă un punct.

„Ceea ce nu înțelegeți, le spunea el fără încetare tinerilor săi colaboratori, ceea ce vă scapă sau vă depășește, desenați. Chiar și prost, chiar și grosolan. Să vrei să desenezi ceva înseamnă să te oprești pentru a-l observa și, veți vedea, să observi înseamnă să începi deja să înțelegi...“

Chișiță, zăbale, maxilarul inferior al calului, greabăn, locul unde se împreunează pieptul cu membrele anterioare, scobitura de deasupra ochilor, nu cunoștea aceste cuvinte, iar literele mici și rotunde care le explicau în josul acestor schițe făcute în acuarelă și deformate de tot de transpirație erau ale lui Harriet.

— Super! Desenezi tare de tot! Mi-o dai mie pe asta?

Încă o pagină ruptă, așadar.

Făcu un ocol pe la râu ca să-și spele obrazul și, frecându-se cu cămașa umedă, hotărî să profite de plecarea celorlalți ca să se

lase învăluit de valuri.

Nu lucra cum trebuie și, la drept vorbind, ar fi preferat ca ea să-l înece de-a binelea.

Viața asta cu fundul în două luntri îl tâmpea.

Hotărî să pregătească masa cât îi aștepta și se duse în sat să facă niște cumpărături.

Profită de faptul că ajunsese din nou în lumea civilizată ca să-și asculte mesajele.

Marc îi expunea, pe scurt, o grămadă de probleme și îl ruga să-l sune cât mai repede cu putință, maică-sa se plângea de ingratitudinea lui și îi descria cu lux de amănunte boroboațele făcute întreaga vară, Philippe voia să știe cum stăteau lucrurile și îi povestea întâlnirea cu biroul de cercetare Sorensen, iar la urmă Claire îi trăgea o săpuneală zdravănă în numele celor căzuți la datorie.

Își amintea că mașina ei era la el?

Când avea de gând să i-o dea înapoi?

Uitase că pleca săptămâna următoare la Paule și la Jacques?

Și că era mult prea frântă ca să mai facă autostopul?

De ce nu putea da nimeni de el?

Era prea ocupat să facă amor ca să se mai gândească și la alții?

Era fericit?

Ești fericit?

Povestește-mi.

Se așeză pe terasă, comandă un pahar de vin alb și apăsă de patru ori pe tasta de apel.

Începu cu cel mai ingrat, apoi se bucură mult să audă vocile celor pe care-i iubea.

Meșteri o chestie formidabilă.

Linse lingura de lemn, puse capacele la loc, aranjă tacâmurile fredonând, așa cum văzuse de atâtea ori că se face pentru a reaprinde flacăra unui vulcan stins și toate prostiile astea în care crede lumea. Hrăni câinii și le aruncă grăunțe găinilor.

Dacă l-ar fi văzut Claire... Cu „pui-pui"-ul lui și cu gestul august al semănătorului...

Când se întoarse, îi zări pe Sam și pe Ramon care se antrenau pe pajiștea întinsă, zisă „a castelului", făcând slalom printre căpițele de fân.

Le ieși în întâmpinare. Se sprijini de barieră, salutându-i pe toți acești adolescenți care dormeau cu el în grajduri și cărora li se alătura din ce în ce mai des la interminabile partide de pocher.

Pierduse deja 95 de euro, dar considera că nu era un preț prea mare ca să nu-și mai facă tot felul de gânduri toată noaptea.

Măgărușul nu părea prea motivat, iar când Sam trecu prin fața lor bombănind, Mickaël îi spuse:

— De ce nu-i dai bice?

Charles savură răspunsul lui.

Adevărații jochei folosesc picioarele și mâinile, neputincioșii – cravașa.

O astfel de revelație merita o pagină nouă.

Închise carnetul și îi întâmpină pe stăpâna casei și pe oaspeții ei cu pahare de șampanie și cu un ospăț sub boltă.

— Nu știam că gătiți atât de bine, se minună Kate.

Charles îi umplu din nou paharul.

— E adevărat că nu știu nimic, se întunecă ea la față.

— Nu pierdeți nimic dacă mai așteptați puțin.

— Sper…

Zâmbetul ei întârzie o bună bucată de vreme asupra feței de masă, iar Charles consideră că își jucase și ultima carte înainte s-o dea pe spate. Ce expresie îngrozitoare… Înaintea loviturii finale… Ha! Ha! Ha! Ți se pare că e mai bine așa? Era cam ciupit și se concentra la toate conversațiile din jurul lui fără să urmărească nici una. Într-o bună zi o va lua de păr și o va târî prin toată curtea înainte de-a o așeza pe mașinăria ei din teflon ca să-i lingă juliturile.

— La ce vă gândiți? îl întrebă ea.

— Am pus prea mult ardei iute.

Se îndrăgostise de zâmbetul ei. Nu se grăbea să i-o mărturisească, avea să i-o spună pe îndelete.

Avea de două ori douăzeci de ani și stătea în fața unei femei care trăise de două ori mai mult decât el. Viitorul i se părea înspăimântător.

Pentru că această chestie formidabilă fusese într-adevăr formidabilă, își lăsă baltă agenda câteva zile.

Un singur desen stă mărturie... Dar nici acesta nu se vede prea bine din cauza urmei unui pahar de pastis...

Era seară și se aflau cu toții în piața din sat. În ajun, scumpii lui parizieni veniseră cu surle și trâmbițe (dementa aia de Claire claxonase întruna cât mersese pe sub stejari...), Sam și compania brutalizau flipperul în vreme ce micuții se jucau pe lângă fântână.

Charles făcuse echipă cu Marc și Debbie și suferiseră o înfrângere monumentală. De altfel, Kate îi avertizase:

— O să vedeți, cei mari vă vor lăsa să câștigați prima rundă ca să căpătați încredere and then... they'll kick your ass!!!

Cu fundul bine tăbăcit, ca niște tăntălăi de parizieni și de americani ce erau, își dădeau pe gât paharele de lichior de anason, ca să se consoleze, în timp ce sora lui, Ken și Kate încercau din răsputeri să le salveze onoarea.

Cât despre Tom, el număra punctele.

Cu cât pierdeau mai mult, cu atât comandau mai multe rânduri și cu cât se dădeau mai multe rânduri, cu atât mai greu le venea să-și dea seama unde e nenorocita aia de bilă albă.

Claire e cea care apare în acea singură schiță a unui weekend foarte colorat.

Nu prea se concentrează. Flirtează cu Barbie boy într-o engleză sumară, dar pitorească: „Arunci bine my biutiful chippendale or nu arunci? Bicoz if you nu arunci correctly, suntem in big shit, you anderstand? Show mi, pliz, what you are capable to do with your two bile…“

Supergeniul, cercetător al atomizării atomului, nu pricepea absolut nimic în afară de faptul că fata aia era dusă cu pluta, că rula jointurile ca nimeni alta și că, dacă se mai agăța de mâna lui în timp ce se chinuia cu disperare să salveze ultima redută, o arunca în fântână, okay?

Mai târziu, într-o engleză mai clară, Charles avea să-i povestească cu ce se ocupa și cum ajunsese unul dintre cei mai temuți avocați din Franța și, probabil, din Europa, în domeniul său.

— Dar… Ce face?

— Salvează lumea.

— No?

— Absolutely.

Ken ridică privirea spre cea care tocmai se prostea împreună cu un moșuleț scuipând sâmburii de măsline în capul lui Yacine și rămase de-a dreptul uluit.

— Ce-i tot spui acolo? se îngrijoră ea.

— Despre meseria ta…

— Yes! she said adresându-se uluitului, I am very good in global warming! Globaly I can încălzesc anything, you know… Do you still live cu your parents?

Kate râdea. La fel și Marc, împreună cu care Claire bătuse tot drumul ca să ajungă la ei și care avea, după spusele ei, cel mai de rahat sistem de navigație de pe piață.

Dar care avea muzică foarte bună… Cu atât mai bine, pentru că se rătăciseră de vreo șase ori…

Mâncau slănină de porc și cartofi prăjiți în grăsime între două răzuieli de tigăi și reușiseră cu năzbâtiile și cu râsetele lor să strângă tot satul sub tei.

Acesta era harul lui Kate, se gândi Charles.

De-a crea viața oriunde mergea…

— Ce aștepți? îl va întreba Claire în ziua următoare, de partea cealaltă a podului, înainte de-a încărca și ea kilograme întregi de fructe și legume în mașinuța ei.

Și, cum fratele ei continua să frece parbrizul, îi trase un șut în fund.

— Ești prea prost, Balanda…

— Au.

— Știi de ce nu vei fi niciodată un mare arhitect?

— Nu.

— De-aia, fiindcă ești prea prost.

Râsete.

Tom tocmai se întorsese cu brațele încărcate de înghețată pentru copii, iar Marc strângea bilele pierdute, când Kate anunță:

— Haideți! Încă una de consolare și după aia mergem…

Bătrâneii își scoaseră cârpele din buzunare încuviințând.

— Ce-i asta? întrebă Charles îngrijorat, un fel de țuică?

Își suflă șuvița:

— Ce? Partida de consolare? N-ați auzit niciodată cuvântul ăsta?

— Ei bine… Prima e manșa, apoi vine a doua, a treia în focul jocului, revanșa și partida de consolare. E o partidă jucată de dragul jocului… Fără miză, fără competiție, fără învinși… Ce mai, de plăcere…

Charles jucă perfect și permise echipei sale să câș… să onoreze aceste cuvinte minunate.

Partida de consolare..

Pe când se ducea să se culce, salutând pe toată lumea și lăsând-o pe soră-sa cu meditatorul ei (o bănuia că de fapt vorbea engleza mult mai bine de-atât și că își inventa tot felul de provocări legate de limbă), ea îl anunță:

— Ai dreptate, du-te să te culci. Mâine-dimineață trebuie să fii la gara Limoges.

— Limoges? Ce naiba să caut acolo?

— Mi s-a părut cel mai comod pentru ea.

— Care ea?

— Cum o cheamă oare? se prefăcu ea că se încruntă, Mathilde, parcă… Da, asta e… Mathilde.

„Cele“ „mai“ „frumoase“ „din“ „viața“ „lui.“

Iată de ce.

Când se întoarse cu ea, îi găsi pe toți încă o dată și ca de-obicei la masă.

Se înghesuiră ca să-i facă loc și sărbătoriră în toată regula sosirea noii recrute.

Petrecură restul după-amiezii pe malul râului.

Pentru prima dată de când se întorsese, Charles nu-și mai luă cu el agenda. Toți oamenii pe care îi iubea din lumea asta se aflau în jurul lui și nu mai exista nici un altul la care să poată visa, pe care să și-l mai poată imagina, închipui sau desena.

Absolut nici unul.

*

În ziua următoare se întâlniră cu Alexis și cu Doamna la piață.

Lui Claire îi trebuiră câteva secunde până să se hotărască să-l îmbrățișeze.

Dar îl îmbrățișă.

Cu veselie. Cu duioșie. Cu cruzime.

Erau deja departe când Corinne îl întrebă cine era fata aia.

— Sora lui Charles…

— A, da?

Apoi întorcându-se spre cel care vindea brânză:

— Ia spuneți, nu cumva ați uitat de șvaițerul ras, ca data trecută?

Apoi spre umbra care mai rămăsese din soțul ei:

— Ce mai aștepți de nu plătești?

Nimic, nu aștepta nimic. Exact asta era pe cale să facă.

A doua zi se va întoarce la Vesperies sub pretextul că voia să împrumute o unealtă, iar unul dintre copii îl va anunța că ea plecase deja.

Charles, care lucra cu Marc în salon, nu catadicsi să se ridice.

Tom, Debbie și Ken, după ce amânaseră de nenumărate ori plecarea în Spania, o luară și ei din loc.

Iar mama lui Kate, sosită cu o seară înainte, se instală în camera lui Hattie, după plecarea lor.

Hattie, care începea să se descurce binișor la pocher și care îi lăsă, amabilă, cea de-a doua cameră a sa lui Mathilde…

Doar pentru două nopți.

Apoi cealaltă își coborî salteaua în șelărie.

Charles, care era îngrijorat dacă grefa „șoarece de oraș – șoarece de câmp“ avea să se prindă, se liniști repede de tot. Încă de-a doua zi Mathilde își veni în fire, își puse căștile pe urechi și îi jecmăni pe toți de bani.

Știa totuși că blufa la greu. Ar fi putut să-i avertizeze…

Se ducea la culcare dezgustat, auzindu-i râsetele răsunând mai tare decât ale tuturor.

Într-o dimineață, pe când erau singuri, ea îl întrebă:

— Ce e casa asta?

— Exact asta e… Ceea ce se cheamă o casă, cred…

— Și Kate?

— *Ce-i cu Kate?*

— *Ești* in love?

— *Ți se pare?*

— *Rău de tot, spuse ea ridicând ochii spre cer.*

— *Fir-ar să fie. Te simți aiurea?*

— *Nu știu... Și cu apartamentul ăla pe care nici măcar nu l-am văzut cum rămâne?*

— *Asta nu schimbă nimic... Dar fiindcă tot veni vorba... Vreau să te întreb ceva...*

O întrebă și obținu răspunsul pe care voia să-l audă.

Își aminti atunci de Claire și de povestea ei cu bunăvoința.

Mereu trăgea cele mai bune concluzii drăcoaica asta...

Și cele mai bune pledoarii...

— *Charles, ai primit o scrisoare! striga Yacine în capul scărilor.*

Recunoscu scrisul surorii lui și forma unui CD.

Dacă nu ți-a înghițit capra calculatorul, ascultă bucata 18 de mai multe ori. Cuvintele nu sunt foarte complicate și cu vocea ta de tenor o să iasă foarte bine...

Gud lac.

Întoarse carcasa – era înregistrarea originală a unei comedii muzicale a lui Cole Porter.

Titlul?

Kiss me, Kate

— *Ce e*? *întrebă Mathilde.*

— *O prostie de-a mătușii tale…, spuse el cu un zâmbet tâmp.*

— *Pff… Ai zice că sunteți niște puștani…*

Mai târziu, citind libretul, avea să afle că era vorba despre o adaptare după Îmblânzirea scorpiei *a lui Shakespeare.*

Alt titlu prost tradus… The Taming, *îmblânzirea, domesticirea,* Of the Shrew *este, din păcate, mult mai ipotetică…*

Cele patru pagini următoare sunt un catalog cu căsuțe din lemn.

Într-o dimineață Charles îi propusese Nedrei, care petrecea ore-n șir jucându-se de una singură în mijlocul unui tufiș mare din spatele cotețului de găini, să-i construiască o casă adevărată.

Drept unic răspuns obținu o zbatere prelungă de gene.

Prima regulă: înainte de-a construi ceva, orice-ar fi, trebuie găsit un loc bun pentru fundații... Așa că vino după mine ca să-mi spui unde vrei...

Șovăise câteva clipe, o căutase pe Alice din priviri, apoi se ridicase netezindu-și fustița.

— De la fereastră vrei să vezi când răsare sau când apune soarele?

Era cam stânjenit că trebuia s-o chinuie așa, dar nu putea altfel, asta îi era meseria...

— Când răsare?

Făcu semn din cap că da.

— Ai dreptate. Sud, sud-est, așa e cel mai potrivit...

Înconjurară în tăcere casa...

— Aici ar fi bine pentru că ai și umbră de la câțiva copaci și apoi nici râul nu-i prea departe... E foarte important să ai o sursă de apă!

Văzându-l că glumește se înveseli și ea puțin câte puțin, iar la un moment dat, din cauza mărăcinilor prin care trebuiau să treacă, uită de toate și-i dădu mâna.

Fundația fusese așezată.

După prânz, îi aduse cafeaua, așa cum obișnuia din prima zi a venirii lui aici și se aplecă peste umărul lui în timp ce el desena toată gama de castele propuse de firma Balanda & Co.

O înțelegea. La fel ca ea, considera că desenele erau mai grăitoare decât cuvintele și desenă pentru ea o grămadă de combinații. Mărimea ferestrelor, înălțimea ușii, numărul balconașelor, lungimea terasei, culoarea acoperișului și forma gemulețelor cu care aveau să fie presărate obloanele: romburi sau inimioare.

Bănuia ce model ar alege ea…

Charles se gândise chiar să plece, dar venise Mathilde și, între ea și țicnita de maică-sa, Kate tocmai schimbase puțin perspectiva. Motiv pentru care se apucase de o nouă năzbâtie.

Împreună cu Marc venise de hac unei sarcini de lucru enorme și îl lăsase să se întoarcă la casa părintească ducând cea mai mare parte a dosarelor în portbagaj. În prezent, era obligat să-și găsească alte îndeletniciri, să fie tot timpul ocupat cu ceva.

Și-apoi… construcția caselor în miniatură îi ieșise destul de bine până atunci. Dacă va căuta bine, sigur va găsi o bucată de marmură prin grajduri… Alaltăieri i se păruse că văzuse o placă de șemineu spartă…

Când află că îi plătea pe Sam și pe prietenii lui, Kate se revoltă mai întâi, dar Charles nu vru să audă de nimic. Orice ucenic merita o plată…

Colegii, a căror lene era mai mare decât venalitatea, îi lăsară repede baltă, dându-le astfel ocazia să se cunoască mai bine. Și să se aprecieze. Cum se întâmplă adesea când muncești cu sârg, în doi e mai greu, câte beri, tot atâtea bășici.

În a treia seară, pe când se dezbrăcau pe ponton, îi puse aceeași întrebare pe care i-o adresase și lui Mathilde.

Charles îi înțelese ezitările mai bine decât oricine. Și el era exact în aceeași situație.

La pagina următoare e strecurată o fotografie. O printase chiar după ce se întorsese și o lăsase să zacă săptămâni la rând pe biroul lui înainte de-a se hotărî să o pună acolo.

Starea locului la sfârșitul lucrărilor.
Mai pe scurt, starea locului.

Granny *o făcuse și era o poveste întreagă cum reușiseră să-i explice că trebuia să apese doar un singur buton, fără să-și facă nici o grijă.* Poor granny *nu se pricepea deloc la hibrizii digitali...*

Sunt cu toții prezenți. În pragul casei Nedrei. Kate, Charles, copiii, câinii, căpitanul Haddock și tot neamul păsăresc.

Peste poate de zâmbitori, de frumoși, de legați de bâțâielile unei bătrâne doamne care își făcea din nou numărul de divă ofilită, dar și peste poate de încrezători.

O cunoșteau de când lumea... După ce va termina cu trimisul sărutărilor, va atinge butonul.

Alice se ocupase de decor (în ajun plecase să-și caute cărțile și îl îndrumase spre descoperirea lucrărilor lui Jephan de Villiers... Asta îi plăcea cel mai mult lui Charles la copiii ăștia... Felul acesta al lor de a-l purta spre tărâmuri necunoscute... Fie că era vorba de principiile de dresaj ale lui Sam, de talentul lui Alice, de umorul mușcător al lui Harriet sau de cele cincizeci de anecdote la minut ale lui Yacine... În rest erau niște puști obișnuiți,

obositori, sâcâitori, nerespectuoși, plini de rea-credință, gălăgioși, leneși, șmecheri, se ciorovăiau fără încetare, dar aveau ce alți copii nu aveau…

O anumită libertate, o blândețe, o vioiciune a spiritului (curaj chiar, fiindcă trebuia să-i fi văzut cum primeau toate sarcinile pe care această baracă uriașă li le impunea fără să crâcnească sau să se vaite), o poftă de viață și un fel de familiaritate cu lumea care nu încetau să-l fascineze.

Își amintea un comentariu al nevestei lui Alexis legat de ei… „Acești mici mormoni“, dar nu era deloc de acord cu ea. Îi văzuse bătându-se ca niște animale pe manetele jocurilor video, petrecând după-amiezi întregi vorbind pe chat, *buchisind la* blogurile *lor sau culegând cele mai bune piese de pe You Tube (îl siliseră să urmărească toate episoadele din „Dacă doriți să revedeți“) (ceea ce de altfel nu regreta, nu râsese niciodată cu atâta poftă), dar nu avea deloc impresia că s-ar fi izolat de cealaltă parte a podului.*

Era exact invers. Tot ceea ce încă mai zvâcnea venea dinspre ei. Să intri în contact cu veselia lor, cu vitejia lor, cu… aristocrația lor… Cu lecțiile lor, cu masa lor, cu pășunile lor însemna să ai parte de o paradă nesfârșită și fiecare zi aducea cu sine porția ei de chipuri noi.

Ultimul bon de cumpărături măsura mai bine de un metru (el luase asupra lui sarcina asta… de unde și aberația asta… procedase, pare-se, ca un parizian în vacanță…), iar plaja aproape că devenea neîncăpătoare la orele de vârf.

Ce îi făcea atât de diferiți de alții? Kate.

Faptul că această femeie atât de nesigură pe ea, care, după cum îi mărturisise, cădea în fiecare iarnă într-un fel de depresie ce putea dura câteva zile în timpul căreia îi era cu neputință, fizic, să se ridice din pat, știuse să ofere atâta siguranță unor orfani, de mamă și de tată, după cum trebuiau să precizeze pe toate formularele, i se părea… miraculos.

— Întoarceți-vă pe la mijlocul lui decembrie, glumi ea ca să-l domolească pe Iluminat, când sunt cinci grade în salon, când trebuie să spargi în fiecare dimineață gheața în care s-a transformat apa găinilor și când mâncăm porridge la fiecare masă pentru că nu mă încumet să mai fac nimic… Iar când vine Crăciunul… această minunată sărbătoare a familiei și eu reprezint de una singură întregul arbore genealogic, să vedem dacă vă mai dă mâna să-mi mai vorbiți despre miracole…

(Dar, altă dată, după o cină extrem de deprimantă în timpul căreia cei patru specialiști ai planetei întocmiseră un bilanț alarmant, bine documentat, de necombătut despre… în fine… nu mai știm sigur… ea se pornise:

— Viața asta… atât de ciudată… discriminatorie poate… pe care le-o impun copiilor… e singura care îmi poate aduce iertarea… Astăzi hambarele lumii sunt pline, dar mâine? Deseori îmi spun că aceia care vor fi în stare să deosebească o bacă de-o ciupercă sau să sădească un grăunte vor fi salvați…

După care, cu eleganță, a început să râdă și să spună o grămadă de prostii ca să i se scuze luciditatea…)

Alice se ocupase de decor, deci, iar Nedra îi invitase pe toți să-i vadă palatul.

Inexact. Aveau voie să privească, dar nu să intre. Întinsese chiar și o panglică în fața ușii. Ceilalți se indignară, dar ea se ținu tare. Era acasă la ea. La mine, în acest ținut care nu mă vrea și, în afară de Nelson și de stăpâna lui, nimeni nu are drept de azil aici.

N-aveți decât să faceți borș cu actele voastre…

Charles și Sam făcuseră treabă bună. N-avea decât să sufle lupul până nu mai putea, buncărul avea să reziste. Stâlpii de susținere se sprijineau pe o șapă de ciment, iar cuiele din panourile de lemn erau mai lungi decât palma Nedrei.

De altfel, se vede și în poză că e puțin stresată…

Când granny *le dădu în sfârșit voie să se împrăștie, Kate se întoarse către ea:*

— Ia spune-mi, Nedra… I-ai mulțumit lui Charles?

Micuța clătină din cap.

— Nu aud nimic, insistă ea aplecându-se.

Strâmbă din nas.

— Lăsați, spuse el stânjenit, eu am auzit-o…

Pentru prima dată, o văzu înfuriindu-se:

— Totuși, Nedra, totuși… Cred că nu pățești nimic dacă rostești și tu două silabe pentru tot efortul ăsta!

Își mușca buzele.

Autoritatea legală, albă la față precum cămașa pe care o purta, adăugă înainte să se îndepărteze:

— Știi ceva? Nici nu mă interesează să intru în casa unei egoiste… Sunt dezamăgită. Foarte dezamăgită.

Greșea.

Cuvințelul atât de dorit avea să apară la pagina următoare, luând o formă care avea să-i lase pe toți muți de uimire.

Desenul nu e făcut de Charles, se întinde pe două pagini și nu e un desen adevărat.

Sam e cel care a copiat în mare traseul impus ca să-l țină minte.

Pătrate, cruci, punctulețe și săgeți în toate direcțiile…

Așadar iată-ne ajunși aici… La acel faimos concurs din pricina căruia dăduse bir cu fugiții…

Al treilea weekend din august… Încă nu avusese curajul să aducă vorba despre asta de față cu Mathilde, dar zilele lor acolo erau numărate. Căsuța lui vocală era plină de mesaje, iar Barbara, drăcoaica asta, reușise să afle numărul lui Kate. Toată lumea îl aștepta, vreo zece întâlniri fuseseră deja programate, iar Parisul începea să cam bată din copite, ca să folosim o expresie care să ne readucă la episodul ce ne interesează…

Cu câteva ore în urmă Sam câștigase lejer ultimele probe eliminatorii și își instalaseră tabăra de cealaltă parte a padocurilor.

Ce expediție…

Ramon și cel pe care îl purta în spinare plecaseră din ajun, ca să meargă în ritmul lor și ca să se antreneze, și dormiseră deja în locurile acelea.

— Dacă treci de prima rundă, îi spusese Kate lăsându-și coșul sub scaun, venim și noi cu sacii de dormit și ne culcăm sub cerul liber ca să te suportăm în timpul competiției...

— *La* to support *se spune a susține nu a suporta,* mătușică Kate.

— Thank you, sweetheart, *dar știu ce spun... O să vă suportăm, pe tine și pe măgărușa ta, așa cum facem de zece ani de zile. Sunteți de acord, Charles?*

A, el... El era de acord cu orice... Deja nu se mai gândea decât la clauzele de penalități pentru întârziere... Și-apoi, ar fi un prilej de-a dormi la mai puțin de o sută de metri de ea, măcar o dată...

Spunea asta doar așa, ca să zică și el ceva, nu? Renunțase deja de ceva vreme la visurile lui de călărie... Femeia asta avea mai mare nevoie de un prieten decât de un bărbat. Asta e. Mulțumesc. Înțelesese. Hmm... Prietenii sunt mai puțin perisabili... Dădea peste cap pahare de Port Ellen pe furiș, în cămăruța lui, în cinstea acestui minunat tovarăș de vacanță în care se transformase.

Cheese.

Evident, copiii au sărit în sus de bucurie și au dat fuga în camerele lor să-și facă plinul de pulovere groase și de pachete cu prăjituri. Alice pictă o banderolă superbă, Bagă viteză, Ramon!, *dar Sam îi smulse promisiunea să n-o scoată decât în caz de victorie.*

— Știi, s-ar putea să-i distragă atenția...

Toți ridicară ochii spre cer. E drept că amețitul celălalt se încăpățâna pentru un fir de iarbă nelalocul lui sau pentru o nemernică de muscă.

Mai aveau până la podium…

Așa, stau cu toții așezați în semicerc în jurul focului și prăjesc care mai de care câte ceva: unii cârnați, alții bezele, alții camembert, alții coltuce de pâine, iar râsetele și poveștile lor se pierd în mijlocul acestor miresme, ăăă… atât de diferite. Urmează apoi oamenii de rând. Bob Dylan își face vocalizele, fetele mai mărișoare le citesc în palmă celor mai mici, Yacine îi explică lui Charles că pânza asta de păianjen a fost țesută aproape de pământ ca să prindă insectele care sar, cum ar fi lăcustele, în timp ce cealaltă, o vezi, aia de sus, ei bine, aia e pentru cele care zboară… Logic, nu? Logic. Iar Charles e foarte friendly *cu supertovarășa lui. După ce i-a făcut un Sandwich Club, s-a dus să fure un mănunchi de paie ca să aibă grijă de rinichii ei…*

Sigh…

Era Kate, care de la sosirea mamei sale era destul de nervoasă…

— Ca să fugim de ea chefuim aici în fiecare seară? o întrebă el.

— Poate… E o tâmpenie, nu-i așa? Să mai fiu încă, la vârsta mea, sensibilă la toanele bătrânei mele mummy… *Asta pentru că îmi amintește de alte vremuri… Vremuri în care eram cea mai tânără și cea mai nepăsătoare… Am picat în butoiul cu melancolie, Charles… Mi-e dor de Ellen… De ce nu e și ea aici în seara asta? Presupun că de asta fac oamenii copii, ca să trăiască astfel de clipe, nu?*

— Din moment ce vorbim despre ea, e și ea aici, șopti el.

— Dar dumneavoastră, de ce nu aveți un copil al dumneavoastră?

— …

— Copii…

— Pentru că nu am apucat să o întâlnesc pe mama lor, cred…

— Când plecați?

Chiar că nu se aștepta la întrebarea asta. „Spune-i." „Spune-i", „Spune-i", se agită creierul lui.

— După ce va câștiga Sam…

Well done, *voinice. Umblase ceva vreme după zâmbetul ăsta…*

*

Era aproape unsprezece, își trăseseră păturile până-n gât, stăteau de veghe în jurul focului „ca niște cowboy" și încercau să recunoască răpitoarele de noapte. Al cui era țipătul acesta? *Huhuitul acesta*? *Scrijelitul acesta*? *Al cărei păsări*? *Al cărei dihănii*? *Și ce spunea mugetul acesta îndepărtat*?

„Curaj, prieteni! Peste câteva ore nu vom mai fi atracția serii pentru aceste bipede stupide!"

După care, o voce, a lui Léo, probabil, a spus tremurătoare:

— Știți ceva… E ceasul potrivit pentru povești de groază…

Câteva țipete ascuțite îl încurajară. Se apucă să povestească o chestie foarte gore, *plină de viscere și de hemoglobină, cu marțieni cruzi și cu bondari transgenici. Cââââhh… Nu era genul de poveste din pricina căreia să nu poată dormi toată noaptea…*

Kate însă ridică ștacheta foarte sus:

— Heliogabalus? Numele ăsta vă spune ceva?

Numai focul trosni.

— Multor împărați romani le lipsea o doagă, dar cred că el era cireașa de pe tort... Bun, încă de când a venit la putere, la paisprezece ani, a intrat în Roma într-un car tras de femei goale... Începea în forță... Era nebun. Nebun de legat. Se spune că își presăra toate bucatele cu praf de pietre prețioase, că își punea perle în orez și că îi plăcea să mănânce chestii ciudate și crude, că se dădea în vânt după tocana de limbi de privighetori, de papagal și de creste de cocoș smulse pe viu, că își hrănea cu pate animalele de la circ și că, odată, a pus să fie omorâți șase sute de struți ca să le mănânce creierele calde încă și că ar fi fost înnebunit după vulvele nu știu cărei femele și că... Bun, mă opresc aici. Astea sunt doar mizilicuri.

Până și flăcările se întunecară tulburate.

— Iată povestioara pe care voia s-o audă Léo: Heliogabalus era faimos pentru banchetele orgiastice pe care le dădea... De fiecare dată trebuia să fie mai bine. Adică mai rău. Simțea întruna nevoia de mai multe masacre, mai multă teroare, mai multe violuri, desfrâuri, mâncare, alcool... Într-un cuvânt, mai mult din orice. Problema e că se plictisea destul de repede... Așa că într-o zi i-a poruncit unui sculptor să-i facă un taur din metal care să fie gol pe dinăuntru și care să aibă doar o ușiță în dreptul pântecului și o gaură la nivelul gurii ca să se audă sunetele care răzbăteau până la suprafață. La începutul acelor nice parties ale sale deschidea ușița și închidea o sclavă înăuntru. Când începea să se plictisească, îi poruncea unui alt sclav să aprindă un foc sub taur, iar atunci toți invitații zâmbeau. Ei, da. Era al dracului de amuzant, pentru că taurul, ei bine... taurul chiar mugea.

Ghiogâlț.

Tăcere mormântală.

— Povestea asta e adevărată? întrebă Yacine.

— Absolut.

În timp ce copiii tresăreau înfiorați, se întoarse spre Charles și îi șopti:

— Nu o să le-o spun, desigur, dar văd în asta o metaforă a umanității...

Doamne Dumnezeule... o apucase o melancolie tare afurisită... trebuia să facă ceva...

— Da, dar..., continuă el destul de tare ca să le acopere exclamațiile de dezgust, tipul ăsta a murit câțiva ani mai târziu, la optsprezece ani, cred, în latrina lui, sufocându-se cu buretele pe care îl folosea ca să se șteargă la fund.

— E adevărat? se miră Kate.

— Absolut.

— De unde știți?

— Mi-a spus Montaigne.

Trase pătura făcând ochii mici:

— Sunteți genial...

— Absolut...

Nu pentru multă vreme. Povestea lui despre cum găsea întotdeauna oseminte când deschidea un șantier și cum nu trebuia să spună nimănui, altfel ancheta avea să strice cimentul ce aștepta să curgă, nu impresionă pe nimeni.

Ce eșec...

Cât despre Samuel, acesta își aminti de singura lecție de franceză în timpul căreia nu dormise:

— E povestea unui tip tânăr, un țăran, care se împotrivește să fie înrolat pe post de carne de tun în armata lui Napoleon... Chestia aia care se numea birul de sânge... Dura cinci ani, era sigur că urma să mori ca un câine, dar dacă aveai ceva biștari, puteai angaja pe cineva care să crape în locul tău...

Cum el nu are un sfanț în buzunar, dezertează.

Prefectul îl ia în primire pe tatăl lui, îl cotonogește și îl umilește, dar bietul om chiar nu știe unde e fiul lui... Ceva mai târziu, îl găsește mort de foame în pădure, având încă în dinți câteva firișoare din iarba pe care încercase s-o mănânce. Atunci, bătrânul își ia băiatul în spinare și-l cară, fără să spună nimic nimănui, pe o distanță de trei leghe, până la prefectură...

Cretinul ăla de prefect era la bal. Când se întoarce, la ceasurile două ale dimineții, îl găsește la ușă pe bietul țăran care-i spune: „L-ați vrut, domnule prefect, ei bine, iacătă-l“. Apoi lasă cadavrul sprijinit de perete și se cară.

Era deja ceva mai destins... Nu prea mai știa sigur, dar se gândea că era tot o chestie a celuilalt Balzac...

Fetele nu știau nici o poveste, iar Clapton prefera să întrețină atmosfera... Cling, cling. Înșiruia niște staccato-uri destul de macabre...

Yacine se băgă și el:

— Bun, vă avertizez că o să fie scurtă...

— Tot despre masacrul melcilor? se auziră voci îngrijorate.

— Nu, despre nobilii din Franche-Comté și din Alsacia de Sus… Despre conții din Montjoie și seniorii din Méchez, dacă vă place mai mult așa…

Se auziră mârâieli din rândul văcarilor. Dacă e o chestie deșteaptă, atunci nu, mersi.

Bietul povestitor, căruia i se tăiase elanul, nu mai știa dacă trebuie să continue.

— Hai, șuieră Hattie, povestește-ne iar despre învestitură și despre biruri.

— Nu, tocmai, că nu e despre biruri, ci despre o chestie care se numește „dreptul de desfătare“…

— A, daaaa… Ca să instaleze hamace între crenelurile cetății…?

— Nici pomeneală, se întristă el, proști mai sunteți… În timpul serilor aspre de iarnă, acești seniori aveau, deschid ghilimelele „dreptul de-a spinteca două dintre slugile lor pentru a-și încălzi picioarele în măruntaiele lor aburinde“, în virtutea acestui faimos drept de desfătare, după cum tocmai v-am spus. Iată. Asta-i tot.

De data asta nici vorbă de batjocură. O serie de „Iac!“-uri și de „Nuuu?“-uri și de „Ești sigur?“ și de „Ce scârbos…“ îi încălziră la fel de eficient inima…

— Bun, gata, anunță Kate, mai bine de-atât n-o să ne iasă în seara asta… Time to go to bed…

Începuseră să se războiască deja cu fermoarele Éclair când un glăscior firav care protesta îi ului pe toți:

— Știu și eu o poveste…

Nu, nu îi ului. Îi făcu să înmărmurească.

Sam, a cărui minte era la fel de sclipitoare, spuse în glumă, ca să mai destindă atmosfera tensionată:

— Ești sigură că povestea ta e îngrozitoare, Nedra?

Ea încuviință din cap.

— Pentru că dacă nu e, de data asta ar fi mai bine să-ți mai taci și ție gura aia odată, adăugă el…

Râsetele care urmară o încurajară să continue.

Charles se uita la Kate.

Cum spusese ea cu două seri în urmă? Numb.

She was numb.

Numb *și cu fața brăzdată de gropițe care așteptau urmarea.*

— E o poveste despre un rmăcrestătmnt…

— Cum?

— Ce?

— Vorbește mai tare, Nedra!

Focul, câinii, păsările răpitoare, până și vântul încremeniseră așteptând ca ea să-și miște buzele.

Își drese vocea.

— Despre un, ăăă… Despre o râmă care stătea în pământ…

Kate îngenunchease.

— Păi, ăăă… Într-o dimineață, iese din casă și vede o altă râmă. Îi spune: Frumoasă zi, nu? Dar cealaltă nu-i răspunde nimic. Repetă: Frumoasă zi, nu?! Tot nici un răspuns…

Era greu de înțeles, pentru că vorbea din ce în ce mai încet și nimeni nu îndrăznea s-o întrerupă…

— Locuiți aici? continuă râma răsucindu-se întruna stânjenită, dar cealaltă rămase mută, atunci râma se întoarse în gaura ei zicând: Of, fir-ar să fie, iarîmvbitadamea.

— Ce? protestă mulțimea frustată. Articulează cuvintele, Nedra! N-am înțeles nimic! Ce-ai spus?

Înălță privirea, le dezvălui o mutriță nedumerită, scoase din gură șuvița de păr pe care o molfăia în timp ce vorbea, și repetă cu vitejie:

— Of, fir-ar să fie! Iar am vorbit cu coada mea…

Era foarte amuzant, pentru că ceilalți nu știau dacă trebuie să zâmbească sau să se prefacă îngroziți.

Ca să rupă tăcerea, Charles începu să aplaude încetișor. Toată lumea îl imită, dar băteau din palme de le săreau capacele. Dintr-odată, câinii care se treziseră tresărind începură să latre, dintr-odată Ramon începu să ragă și toți măgarii din tabără îl rugară să tacă. Înjurături, vacarm, alte schelălăieli, zdrăngănit de lanțuri se înălțară de peste tot și întreaga noapte sărbători curtoazia unei râme.

Kate era prea emoționată ca să se alăture acestor urale.

Mult mai târziu, Charles va deschide un ochi ca să se asigure că nu au venit lupii peste ei, îi va căuta chipul de cealaltă parte a focului stins, va încerca să distingă conturul pleoapelor, le va vedea deschizându-se și mulțumindu-i la rândul lor.

Poate că visase… Ce contează, se cuibări în penele-i himalaiene, zâmbind fericit.

Poate crezuse cândva că va înâlța clădiri mărețe și că talentul îi va fi recunoscut de cei din breaslă, dar trebuia să se resemneze, singurele edificii din viața lui care aveau să conteze cu adevărat erau căsuțele pentru păpuși…

*

Dintr-un motiv de neînțeles până și în ziua de azi, Ramon nu traversă cu nici un chip ultimul șănțuleț dinaintea liniei de sosire. Era chiar cel în care se bălăcise deja de nu știu câte ori…

Ce se întâmplase? Nu se știe. Poate că o lintiță îi ațინuse calea sau poate că o broască năstrușnică scosese limba la el… Oricum, se oprise la câțiva pași de titlu și așteptase ca toți ceilalți să treacă înainte de-a catadicsi să-i urmeze.

Doamne, și ce-l mai piguliseră… Fetele îl periaseră, îl pieptănaseră, îl lustruiseră și alintaseră toată dimineața. „Hai, gata… mormăise Samuel, doar nu-i un Polly Pocket[1]…“

Nu scoseseră banderola, nu făcuseră poze, nu-și puseseră ochelarii de soare ca să evite orice licărire care i-ar fi putut deranja, îl încurajaseră cu prudență și se încordaseră până la durere, dar degeaba… Preferase să-i dea o lecție stăpânului său… Important era să înveți bine la școală, nu să te joci de-a mașinuțele între două obstacole tâmpite…

Stăpânul lui îmbrăcase în cinstea evenimentului un frac de-al străbunicului său și era singurul concurent care își mâna animalul fără bici.

Ce mai, cel mai puternic…

Singurul lucru pe care găsi de cuviință să-l spună pe când se îngrămădeau cu toții pe capul lui, care mai de care mai plini de păreri de rău, fu următorul:

— Bănuiam eu. E emotiv… Așa-i, scumpule? Hai, s-o întindem de aici…

— *Și recompensa ta? întrebă Yacine îngrijorat.*

— *Păi... Adu-o tu... Kate?*

— *Da.*

— Thanks for the great support. I appreciate.

— You are welcome, darling.

— And it was a fantastic evening, right?

— Yes, really fantastic. Today I feel like we're all champions, you know...

— We sure are.

— *Ce spun? întrebă Yacine.*

— *Că suntem campioni, îi răspunse Alice.*

— *Campioni la ce?*

— *La măgari, la ce!*

Charles se oferi să-l însoțească la întoarcere. Era drăguț, dar era prea greu... Și-apoi, simțea nevoia să rămână puțin singur...

Era înnebunit după puștiul ăsta. Dacă ar fi avut un băiat, ar fi ales exact același model...

1. Joc pentru fete. (n.r.)

Desenul care urmează e singurul lăsat neterminat.

Iar tot cotorul caietului e plin de păr...

Când își va băga caietul în sac, după ce va termina cu împachetatul, primul impuls va fi să sufle peste el pentru a-l împrăștia, dar mai bine nu, îl va închide acolo pentru totdeauna.

Ca un semn de carte ce marchează o pagină.

Pagina pe care o întorsese.

*Își petrecuse toată dimineața, plus după-amiaza din ajun, în compania lui Yacine, obsedat de construcția unui Cartofar. Fusese nevoit să se întoarcă iar la BricoTruc (*no comment*) pentru că nu mai mergea cu o țeavă din plastic. Acum îi trebuia una din metal.*

Pentru Cartofarul chimic... Cel care putea să trimită o bucată de cartof până pe Saturn, cu condiția ca reacția dintre Cola și Mentos să meargă strună (cu cea dintre bicarbonat de sodiu și oțet nu ajungeai decât până la Lună, ceea ce era mult mai puțin amuzant...).

Doamne, ce-și mai bătuseră capul și cu chestia asta... Fuseseră nevoiți să șterpelească pe furiș cartofi de la René, să-i înapoieze lui Kate superoțetul ei de Modena și să primească o săpuneală zdravănă, deși nu făcuseră nici o scofală cu el, să se întoarcă în goană la brutărie pentru că tâmpitele de fete înfulecaseră toate bombonelele Mentos, să-l împiedice pe Sam să le bea Cola, să-l roage pe Freaky să scuipe valva pe care tocmai se

apucase s-o molfăie, să facă o grămadă de teste, să se ducă iar la băcănie ca să cumpere o doză de bere, pentru că sticlele mari nu aveau destul acid, să îndepărteze pe toată lumea, să fugă la râu să se spele pe mâini pentru că erau prea lipicioase și nu puteau să strângă dopul, să se întoarcă pentru a patra oară la vânzătoarea de la băcănie, care începea să aibă niște bănuieli (deși… de multă vreme nu-și mai făcea iluzii asupra sănătății mentale a celor din casa asta…), deoarece Cola Light ar trebui să dea rezultate mai bune decât cea normală și…

— Știi, dragul meu Yacine, cred că e mai simplu să construiești un mall în Rusia cu Serghei Pavlovici…, oftă până la urmă Charles.

Acestea fiind spuse, iată-i întorcându-se spășiți acasă. Ar fi putut să facă zece kile de cartofi prăjiți cu tot ce irosiseră și tot mai aveau de verificat ceva pe internet.

Kate tocmai îl tundea pe Sam în curte.

— Yacine, după aceea e rândul tău…

— Dar… Nu ne-am terminat Cartofarul…

— Tocmai, spuse ea ridicându-se, fără toată claia asta de păr, o să ai mintea puțin mai limpede… Și-apoi, mai lasă-l și pe Charles puțin să respire…

Charles zâmbise. Nu îndrăznea să spună, dar i se pusese un nod cât un cartof de mare în gât… Plecă să-și ia agenda și să aducă încă un scaun, după care se așeză lângă ei ca să-i deseneze.

Pe Yacine îl tunse scurt de tot, fetelor le îndreptă vârfurile, le scurtă părul sau le făcu o tunsoare în scări, conform dorinței lor sau ultimelor tendințe ale modei de la Vesperies. Șuvițe de toate mărimile și de toate culorile se amestecau cu praful de pe jos.

— Știți să faceți de toate, se minună el.

— Aproape de toate...

Când Nedra se ridică de pe scaun, coafeza își scutură marea ei cârpă-pelerină și se întoarse spre cel care le schița portretul:

— Dar dumneavoastră?

— Eu ce? răspunse fără să ridice capul.

— Nu vreți să vă tund și pe dumneavoastră?

Subiect sensibil. Mina creionului se rupse scoțând un sunet sec.

— Vedeți dumneavoastră, Charles, continuă ea, nu am prea multe principii sau teorii după care mă ghidez în viața asta nemernică... Da, știți... ați văzut cum trăim... Iar în ceea ce privește bărbații, am și mai puține, din păcate... Dar există un lucru *de care sunt absolut sigură...*

Charles apăsa pe căpăcelul Rotring-ului său ca un dement.

— Cu cât un bărbat rămâne cu mai puțin păr, cu atât mai puțin trebuie să păstreze...

— Pof... poftim? întrebă el cu o voce sugrumată.

— Radeți tot! râse ea. Scăpați de problema asta o dată pentru totdeauna!

— Credeți?

— Sunt sigură.

— Și, ăăă… Știți, chestia aia cu virilitatea… Când Dalila îi taie părul lui Samson, acesta își pierde toată puterea, atât cea dată de plete, cât și…

— Come on, Charlie! *O să fiți de o mie de ori mai sexy!*

— Bine… Dacă spuneți dumneavoastră…

Ce nefericire… De douăzeci de ani veghea asupra firavei sale podoabe ca o cloșcă și iată că fata asta avea să distrugă totul în două minute…

Tocmai se îndrepta spre eșafod, când auzi cuvintele următoare rostite cu o precizie chirurgicală:

— Sam, mașina de tuns.

O, ce nenorocire!

— Kate, lăsați-mă să întorc scaunul spre statuia faunului… Să-i desenez frumoasele bucle ca să mă consolez…

Asociatul ei se întoarse cu instrumentul torturii, iar copiii se amuzară copios, dându-și cu părerea în legătură cu lungimea tunsorii:

— La cât îl tunzi? La cinci milimetri?

— Noo, e mult prea lung. Tunde-l la doi…

— Ai înnebunit, o să arate ca un skinhead! *Tunde-l la trei, Kate…*

Condamnatul nu scotea nici un piuit, dar nu-i veni deloc greu să reproducă zâmbetul de pușlama al satirului care stătea în fața lui.

Desenă întâi linia gâtului său, merse până la lichenii de la… Închise ochii.

Îi simți pântecul atingându-i omoplații, se sprijini cât mai discret cu putință, lăsă bărbia în jos în timp ce mâinile ei fluturau pe lângă el, îl pipăiau, îl atingeau, îl mângâiau, îl scuturau, îl aranjau, îl apăsau. Îl tulbură atât de tare, că își ridică mai sus pe coapse carnetul, continuând să țină ochii plecați, fără să se mai sinchisească de zgomotul mașinii.

Ar fi vrut să aibă un păr care să nu se mai sfârșească și era gata să renunțe la toată virilitatea din lume cu condiția ca acel fior delicios să țină o veșnicie.

Lăsă jos mașina de tuns și luă foarfeca pentru a face ultimele retușuri. Și în timp ce stătea așa, în fața lui, concentrându-se la lungimea perciunilor lui și se apleca, îmbătându-l în treacăt cu căldura, mireasma, parfumul trupului ei, el ridică mâna până la șoldul ei…

— V-am ciupit? se îngrijoră ea dându-se un pas înapoi.

Deschise din nou ochii, își dădu seama că publicul lui era tot acolo, cel puțin cei mici, așteptând să-i vadă reacția când își va zări propriul chip și hotărî că venise clipa să-și asigure un ultim punct de sprijin înainte de-a arunca și ultima frânghie:

— Kate?

— Stați liniștit, aproape am terminat…

— Nu. Nu terminați niciodată. Mă scuzați, nu asta voiam să spun… Știți, m-am gândit la ceva…

Trecuse din nou în spatele lui și îl rădea pe ceafă cu un brici.

— Vă ascult…

— Ăăăă… N-ați vrea să vă opriți două secunde?

— Vă e frică să nu vă tai gâtul?

— Da.

— Oh, God… *Ce vreți să-mi spuneți?*

— Ei bine… Când începe școala o să stau doar cu Mathilde și mă gândeam că…

— Că ce?

— Că, dacă Sam e chiar așa de nefericit la cămin, aș putea să-l iau eu la mine…

Lama amuți.

— Știți, continuă el, am norocul să locuiesc într-un cartier plin de licee excelente și…

— De ce „când începe școala“?

— Pentru că asta e… Ăsta e sfârșitul poveștii care se află pe fundul sticlei de Port Ellen…

Lama își reluă mișcarea năvalnică.

— Dar aveți… Aveți loc și pentru el?

— O cameră foarte drăguță cu parchet, muluri și chiar și cu un șemineu…

— Da?

— Da…

— Ați vorbit cu el despre asta?

— Bineînțeles.

— Și ce spune?

— Îi place ideea, dar îi e teamă să vă lase singură… Cel puțin asta am înțeles eu… Dar o să-l ved…

— În vacanță?

— Nu, eu… eu mă gândeam să vi-l aduc în fiecare weekend…

Se opri iar.

— Poftim?

— Aș putea să-l aștept vineri seara după ore, să venim amândoi cu trenul și să cumpăr o mașinuță pe care aș lăsa-o la gara din...

— Bine, dar, îl întrerupse ea, cum rămâne cu viața dumneavoastră atunci?

— Viața mea, viața mea, se prefăcu el enervat, atâta pagubă pentru ea! Să știți că nu ați pus monopol pe sacrificiu! Și-apoi, cu toată povestea asta cu adopția Nedrei, nu vreau să vă supăr, dar v-ar fi mult mai ușor dacă ați putea justifica un fel de... prezență masculină, chiar și de formă, lângă dumneavoastră... Mă tem că oamenii ăștia de la administrație sunt încă de modă veche... ca să nu spun misogini...

— Chiar credeți asta? se prefăcu ea că se întristează.

— Din păcate...

— Și ați face asta pentru ea?

— Pentru ea. Pentru el. Pentru mine...

— Cum adică pentru dumneavoastră?

— Ei bine... Pentru mântuirea sufletului meu, cred... Ca să fiu sigur că o să merg în rai cu dumneavoastră.

Kate își continuă treaba în tăcere în timp ce Charles pleca din ce în ce mai mult capul în așteptarea verdictului.

El nu putea să-l vadă, dar pe lamă înflorea zâmbetul călăului.

— Dumneavoastră..., șopti ea într-un târziu, nu vorbiți prea mult, dar când vă apucați, e...

— Regretabil?

— Nu. N-aș spune asta...

— Dar ce-ați spune?

Cu un colț al cârpei îi șterse gâtul și îi suflă încetișor, îndelung în scobitura cefei, răspândindu-i fiori pe șira spinării și o puzderie de firișoare de păr pe caiet, apoi se ridică și zise:

— Duceți-vă să luați afurisita aia de sticlă... Ne întâlnim în fața cotețului câinilor.

Charles se îndepărtă buimăcit în timp ce ea urca în camera lui Alice.

Mathilde și Sam erau și ei acolo.

— Fiți atenți... Îl duc pe Charles să învețe puțină botanică. Vă las casa în grijă.

— Cât timp o să fiți plecați?

— Până găsim.

— Ce să găsiți?

Se apucase deja să coboare scările valvârtej ca să pregătească un coș cu merinde.

Și, în timp ce se agita așa, uitând unde era bucătăria, deschizând, închizând la loc, trântind ușile și sertarele, Charles rămase interzis.

Era el, desigur, dar nu se mai recunoștea.

Părea mai bătrân, mai tânăr, mai viril, mai feminin, mai blând, poate, și totuși atât de aspru sub atingerea palmei sale... Scutură din cap fără să-i pese de firele care picau, ridică mâna în dreptul feței ca să se plaseze din nou la scara cunoscută, își pipăi tâmplele, pleoapele, buzele și încercă să zâmbească pentru a se ajuta să se adopte mai ușor.

Își strecură sticla într-unul din buzunarele sacoului (ca Bogart în Sabrina*) (dar fără păr, așadar...) și agenda în celălalt.*

Îi luă coșul din mâini, puse în el sticla veche de optsprezece ani și privi în direcția arătătorului ei:

— Vedeți punctulețul acela gri de-acolo? spuse ea.

— Cred că da...

— E o colibă... O căsuță în care se odihneau cei care trudeau pe câmp... Ei bine, acolo vă duc...

Se abținu să o întrebe ce-o să facă acolo.

Ea însă nu se putu împiedica să precizeze:

— Locul ideal pentru a întocmi un dosar de adopție, dacă vreți să știți părerea mea...

Este ultimul desen.

Înfățișează ceafa ei.

Acea părticică din ea pe care Anouk o atinsese în fugă și pe care el tocmai o dezmierdase ore-n șir.

Era foarte devreme, ea încă mai dormea întinsă pe burtă și o rază de lumină îi dezvăluia ceea ce regreta că nu putuse să distingă pe-ntuneric.

Era chiar mai frumoasă decât îl lăsase să ghicească mâna lui…

Îi acoperi umerii cu pătura și își luă agenda. Cu delicatețe îi îndepărtă șuvițele, își interzise să-i sărute iar alunița de teamă că o va trezi și desenă cel mai înalt vârf din lume.

Coșul era răsturnat, iar sticla goală. Îi povestise, între două îmbrățișări, cum ajunsese până la ea. Începând cu partidele de bile până la Mistinguett, prins între smoală și puținul din el care încă mai palpita în dimineața aceea…

Vorbindu-i despre Anouk, despre familia ei, despre Laurence, Alexis, Nounou, îi mărturisi că o iubise încă din prima clipă, de când o văzuse în jurul acelui foc imens și nu-și dăduse niciodată pantalonii la curățat ca să păstreze, în fundul buzunarelor, rumegușul pe care i-l lăsase în palmă când îl salutase.

Nu numai pe ea, de altfel... Și pe copiii ei... Ai „ei“, fără îndoială, pentru că degeaba protesta ea, oricât de diferiți erau, crescuseră cu toții după chipul ei și asemănarea ei... De-a dreptul și minunat de sparky.

La început crezuse că va fi prea impresionat sau emoționat ca să facă dragoste cu ea așa cum o iubea în visele lui, dar mai fuseseră și mângâierile, mărturisirile, vorbele ei... Binefacerile sticlei și notele de miere și de citrice ale amândurora...

Viața ei, povestea ei i se dăruiseră fără nici o reținere și o iubise ca atare. Cinstit, în ordine cronologică. Mai întâi ca un adolescent timid, apoi ca un student conștiincios, după care în chip de arhitect ambițios, pe urmă ca inginer inventiv și, în sfârșit, iar atunci fusese cel mai bine, ca un bărbat de patruzeci și șapte de ani, odihnit, tuns, fericit, ajuns pe un țărm îndepărtat pe care nu-l întrezărise niciodată, cu atât mai puțin îl sperase, și fără nici un alt steag de înfipt în el decât acele mii de sărutări care, puse cap la cap, aveau să alcătuiască cea mai precisă formă de prăjitură.

Trupul ei. De fărâmițat. De ronțăit. De devorat. Va fi așa cum va dori ea...

Simți cum mâna ei o căuta pe-a lui, închise agenda și verifică dacă nu greșise proporțiile...

— Kate?

Tocmai deschisese ușa.

— Da?

— Sunt cu toții aici…

— Cine?

— Câinii tăi…

— Bloody Hell…

— Și lama.

— Oooo…, gemură așternuturile.

— Charles? continuă ea să vorbească din spatele lui.

El stătea așezat pe iarbă. Mușca dintr-o piersică de culoarea cerului.

— Da?

— Știi, așa va fi întotdeauna…

— Nu. Va fi mai bine.

— N-o să stăm niciodată liniș…

Nu apucă să-și termine vorba. Mușca dintr-o buză care avea gust de piersică.

12

— Ei…? Ți-ai găsit trifoiul cu patru foi?

— De ce mă întrebi asta?

— De-aia, se distră Mathilde.

Se cocoțase pe marginea ferestrei.

— Se pare că mâine plecăm…

— Eu sunt obligat să mă întorc, dar tu poți să mai rămâi câteva zile dacă vrei… O să te ducă Kate la gară…

— Nu. Vin cu tine.

— Dar tu… Nu te-ai răzgândit?

— În legătură cu ce?

— Cu modalitățile tale de supraveghere și de cazare.

— Nu. O să vezi… O să mă adaptez… Cred că tata o să rămână pe dinafară, dar asta e… nici măcar nu sunt sigură că o să-și dea seama… Cât despre mama… o să ne facă bine schimbarea asta…

Charles lăsă hârtiile pentru câteva minute și se întoarse spre ea:

— Nici măcar nu știu când ești serioasă și când te dai mare… Am impresia că încasezi destul de multe lovituri acum și veselia ta mi se pare cam suspectă…

— Ce-ai vrea să fac?

— Nu știu… Să-ți fie ciudă pe noi…

— Stai liniștit, *mor* de ciudă! Consider că sunteți egoiști, buni de nimic, că m-ați dezamăgit. Adulți, ce mai… Pe deasupra mai sunt și supergeloasă… Acum mai ai o grămadă de copii în afară de mine și o să fii tot timpul blocat la țară… Numai că în viață sunt unele lucruri pe care nu le poți descărca de pe net, nu?

— Te deranjează faptul că vine și Sam cu noi?

— No. E cool…. Și sunt tare curioasă să văd ce impresie va face în curtea liceului H4[1]…

— Și dacă nu merge bine?

— Atunci o să-ți scoată și ție peri albi…

Hi hi hi.

Toată casa îi conduse până la compostoare și Kate nu trebui să alerge ca să-și ia la revedere: se întorcea săptămâna următoare ca să-și ia tânărul pensionar.

Alungă copiii băgând monede în automatul de bomboane, își luă iubita de gât și o săr…

Din toate părțile izbucniră *Huooooo*-uri indignate, închise gura ca să le facă să amuțească, dar Kate i-o deschise la loc, arătându-le în același timp inelul celor care uitaseră de el.

— Egal cu zero, spuse Yacine glumeț, în cartea recordurilor sunt niște americani care s-au sărutat întruna timp de treizeci de ore și cincizeci și nouă de minute.

— Nu-ți face griji, domnu' Cartof. O să ne antrenăm…

1. Liceul Henri IV. (n.r.)

13

Charles făcu furori cu tărtăcuța lui rasă la zero. Era bronzat, se îngrășase, căpătase substanță, se trezea devreme, lucra cu ușurință, îi propuse lui Marc să-l angajeze, se ocupă de înscrierea lui Samuel, cumpără paturi, birouri, le lăsă copiilor cele două camere și se instală în salon.

El dormea într-o cameră de 90 de metri pătrați și își punea cenușă-n cap că avea atâta loc.

Avu o conversație lungă cu mama lui Mathilde, care îi ură curaj și îl întrebă când vine să-și ia cărțile.

— Ei? Se pare că te-ai apucat de creșterea intensivă a copiilor?

Nu știu ce să-i răspundă. Închise.

Zbură la Copenhaga și se întoarse prin Lisabona. Începea să-și contureze o carieră de consilier și de consultant mai degrabă decât una făcută din concursuri, proceduri și responsabilități. Continuă să-i trimită scrisori desenate în fiecare zi și o învăță să răspundă la telefon.

În seara aceea, Hattie ridică receptorul:

— Sunt Charles, sunteți bine?

— Nu.

Era prima dată când o auzea pe țăcănita asta plângându-se.

— Ce s-a întâmplat?

— Câinele cel Mare trage să moară…

— Kate e acolo?

— Nu.

— Unde e?

— Nu știu.

Își contramandă întâlnirile, împrumută mașina lui Marc și o găsi, în puterea nopții, ghemuită în fața cuptoarelor ei.

Celălalt era tot numai horcăieli.

Se furișă în spatele ei și o îmbrățișă:

— Sam o să plece, tu nu vei fi niciodată aici, iar el mă abandonează astfel…

— Sunt aici. Eu sunt în spatele tău.

— Știu, iartă-mă…

— …

— Ar trebui dus la veterinar mâine…

— O să mă duc eu.

O strânse atât de tare în brațe în noaptea aceea încât o duru. Intenționat. Nu voia, spunea Kate, să plângă pentru un câine.

Charles privi cum se golește seringa cu gândul la Anouk, îi simți botul uscat stingându-se în căușul palmei sale și îl lăsă pe Samuel să-l ducă până la mașină.

Samuel plângea ca un copil și îi povestea din nou despre ziua în care o salvase pe Alice de la înec… Și despre ziua în care înfulecase toată friptura de rață… Și despre ziua în care halise toate rațele… Și despre toate nopțile în care veghease asupra lor

și dormise în fața ușii când se instalaseră în salon ca să se ferească de curent…

— O să fie greu pentru Kate, murmură el.

— O să avem grijă de ea…

Tăcere.

La fel ca Mathilde, băiatul ăsta nu prea își făcea iluzii în ceea ce privea lumea adulților…

Dacă n-ar fi fost așa de trist, Charles i-ar fi spus-o. Că era o persoană fizică și morală în același timp, supusă jugului responsabilității pe zece ani. I-ar fi zis asta râzând, desigur, și ar fi adăugat că era gata să le meșterească podul la fiecare zece ani ca să-i împiedice s-o ia razna de lângă el.

Dar Sam se întorcea întruna ca să se asigure că acest mare totem al copilăriei lui stătea confortabil pe bancheta din spate, după care își ștergea nasul cu cămașa unui tată pe care aproape că nici nu-l cunoscuse.

Așa că, din decență, tăcu.

Săpară împreună groapa în timp ce fetele scriau poezii.

Kate alesese locul.

— Să-l înmormântăm pe deal, așa va continua să ne… scuze, plângea ea, scuze…

Veniseră toți copiii din sat. Toți. La fel și René, care cu ocazia asta își îmbrăcase sacoul.

Alice citi un textuleț foarte emoționant care spunea cam așa: ne-ai arătat tu nouă, dar nici noi n-o să te uităm niciodată, să știi… Apoi veni rândul lui…

Se întoarseră. Alexis și copiii lui urcau spre ei.

Alexis. Copiii lui. Și trompeta lui.

…rândul lui Harriet. Care nu-și putu duce până la capăt omagiul. Împături hârtia și, între două sughițuri, aruncă vorbele următoare: Urăsc moartea.

Copiii aruncară bucăți de zahăr în groapă înainte ca Samuel și Charles s-o astupe și, pe când stăteau amândoi aplecați peste săpăligile lor, Alexis Le Men cântă.

Charles, care până atunci le respectase și le înțelesese emoția fără să o împărtășească, se opri din îndeletnicirea sa de gropar.

Își duse mâna la față.

Picături de… sudoare îi încețoșau vederea.

Uitase că așa plângea Alexis.

Ce concert…

Doar pentru ei…

O seară de sfârșit de vară…

Sub ultimele zboruri ale rândunelelor…

În vârful unui deal care domina, cu unul dintre versanți, un ținut somptuos și cu celălalt, o fermă rămasă în picioare după Teroare…

Muzicianul ținea ochii închiși și se legăna încetișor, înainte și-napoi, de parcă acordurile i-ar fi înapoiat propriul suflu înainte de-a se risipi printre nori.

Salutul de onoare. Balada. Soloul unui om care nu mai cântase de pe vremea când își încălzea lingurița cu droguri la flacără și care folosea un câine bătrân drept pretext ca să-și plângă toți morții din viața lui…

Da.

Ce concert…

— Ce era? îl întrebă Charles pe când coborau cu toții în șir indian.

— Nu știu… *Recviem pentru o dihanie care mi-a distrus două tururi de pantalon…*

— Vrei să spui că…

— Oho, da! Mi-era prea teamă ca să nu improvizez!

Îngândurat, Charles mai merse în spatele lui câțiva metri, apoi îl bătu pe umăr:

— Da?

— Bun venit, Alex, bun venit…

Celălalt îi trase un pumn în coasta lui fragilă.

Asta ca să se învețe minte să nu-l mai zgândăre la coarda sensibilă, dacă e așa de afon.

— Sper că rămâneți toți trei la masă…, zise Kate.

— Mulțumesc, dar nu putem. Trebuie să…

Întâlni privirea fostului său vecin, se strâmbă puțintel și continuă pe un ton mai vesel:

— Trebuie… să dau un telefon!

Charles recunoscu zâmbetul acesta, era cel pe care-l avea când se pregătea să arunce și să scoată din joc superbila lui

Pascal Brounier…

În seara aceea cântă pentru ochii înlăcrimați. Toate năzbâtiile copilăriei lor și cele o mie și una de modalități de a-l necăji pe Nounou.

— Și *La Strada*? întrebă Charles.

— Altă dată…

Erau în fața mașinilor.

— Când pleci? întrebă Alexis îngrijorat.

— Mâine în zori.

— Deja?

— Da, acum am venit doar pentru…

Fusese gata să spună o urgență.

— …descoperirea unui tânăr talent…

— Și când te întorci?

— Vineri seara.

— Poți să treci pe la mine? Aș vrea să-ți arăt ceva…

— *Hai, fuguța*!

— Tu ai spus-o…

Kate nu înțelese ultimele cuvinte pe care i le șopti la ureche.

Ai o mână? Ești păgână. Ești o zână.

Nu. Trebuie să fi fost altceva. Zânele nu au mâini atât de urâte…

14

Așadar ajunse din nou în fața interfonului de la numărul 8, Clos des Ormes…

Doamne, ce-l mai dispera ideea că era silit să piardă din prețiosul timp petrecut la Vesperies în casa asta de rahat…

— Imediat! răspunse Alexis.

Genial. Nu va trebui nici să umble cu mănuși, nici să lingușească boieroaica.

Lucas îi sări în brațe.

— Unde mergem? întrebă Charles.

— Vino după mine.

— Iată…

— Iată ce?

Stăteau toți trei în mijlocul cimitirului.

Și, cum Alexis nu-i răspundea, îi arătă că a înțeles:

— Știi ce, e perfect. Aici va sta exact între casa ta și cea a lui Kate. Când o să aibă nevoie de liniște o să meargă la tine, iar când o să aibă chef de puțin folclor, o să vină dincoace.

— Ehe, știu eu unde o să meargă…

Charles, căruia zâmbetul acesta i se păru cam trist, îi răspunse la rândul lui cu un surâs.

— Nici o problemă, continuă el ridicând capul, eu unul mi-am luat porția de folclor…

Îl căutau pe Lucas, care se juca de-a v-ați ascunselea cu morții.

— Știi, eu... Când m-ai sunat prima dată am vorbit serios... Și tot mai cred că...

Charles îi făcu semn că era în regulă, că nu trebuia să se justifice, că...

— Și-apoi când am văzut tot ce făceau pentru potăile lor... am...

— Balanda?

— Mi-ar plăcea să vii cu mine în călătoria asta...

Prietenul lui încuviință.

*

Peste o vreme, mergând pe marginea drumului:

— Spune-mi... E serioasă treaba cu Kate?

— Nu. Deloc. Doar că o s-o iau de nevastă și o să-i adopt toți copiii. Plus toate orătăniile, dacă tot m-am apucat... Lama o să fie domnișoară de onoare.

Recunoscu râsul ăsta.

După câțiva pași în tăcere:

— Nu ți se pare că seamănă cu mama?

— Nu, se apără Charles.

— Ba da... Mie mi se pare că da. E mama leită. Doar că mai puternică...

15

Charles se duse să-l ia de la gară și o apucară direct spre depozitul de deșeuri.

Erau amândoi îmbrăcați cu cămăși albe și sacouri deschise la culoare.

Când ajunseră acolo, doi zdrahoni se apucaseră deja s-o dezgroape.

Cu mâinile la spate și fără să spună nici măcar un cuvânt, priviră cum urcă sicriul la suprafață. Alexis plângea, Charles nu. Avea în minte definiția pe care o descoperise când verificase în dicționar, cu o seară înainte:

A exhuma, v. tr. A scoate din uitare, a aminti.

Spilcuiții de la pompe funebre se ocupară de restul operațiunilor. O duseră până la camionetă și închiseră cele două uși în urma celor trei.

Stăteau față în față, despărțiți de măsuța ciudată din brad…

— Dacă știam, aș fi adus un pachet de cărți de joc, glumi Alexis.

— O, nu, fie-ți milă… Ar fi fost în stare să trișeze iar!

La hârtoape și în curbe puneau instinctiv mâna pe cea care era legată și superlegată, ca nu cumva să alunece. Și, odată

ajunse acolo, mâinile lor rămâneau o bucată bună de vreme și, sub pretextul că urmăreau contururile nodurilor lemnului, o mângâiau pe furiș.

Vorbiră puțin și despre subiecte neinteresante. Despre slujbă, despre problemele cu spatele și cu dinții, despre diferența de preț între o proteză pusă la oraș și una pusă la țară, despre mașina pe care Charles trebuia s-o cumpere, despre cele mai bune garaje de ocazie, despre abonamentul la parcarea gării și despre fisura aceea de pe casa scării… Despre ce spusese expertul și despre modelul de scrisoare pe care Charles avea să i-l dea pentru casa de asigurări.

Era clar, nici unul, nici celălalt nu aveau chef să dezgroape altceva în afară de trupul celei care îi iubise atât de mult.

Totuși, la un moment dat avură nevoie de el, pentru că el era cel care întreținea atmosfera și filtra lumina, așa că invocară amintirea lui Nounou.

Nu. Nu amintirea. Prezența lui, mai degrabă. Vitalitatea acestui omuleț împopoțonat care-i aștepta în fiecare zi după ore cu câte un corn cu ciocolată:

— Nounou… Ne-am săturat de cornuri cu ciocolată… Nu vrei să ne-aduci altceva data viitoare?

— Și cu mitul cum rămâne, piticuții mei? Cum rămâne cu mitul? răspundea el scuturându-le gulerele. Dacă vă aduc altceva, o să mă uitați până la urmă, pe când așa, o să vedeți, o să las în urmă destule firimituri ca să vă ajungă pentru un drum de-o viață întreagă!

Vedeau.

— Într-o zi, ar trebui să mergem cu copiii la mormântul lui, se înveseli Alexis.

— Pff…, oftă Charles apăsând prea tare pe „pff“ (era un actor foarte prost), tu știi unde e?

— Nu… Dar am putea s-o întrebăm pe…

— Pe cine? Pe Prietena Bătrânelor Rozete?

— Cum îl chema oare…

— Gigi Rubirosa.

— La naiba, asta e… Ai ținut minte?

— Nu chiar. De când am primit scrisoarea ta mă tot chinui să-mi amintesc și mi-a venit pe moment.

— Și celălalt… Numele lui adevărat?

— Nu l-am știut niciodată…

— Gigi…, șopti Alexis visător, Gigi Rubirosa…

— Da, Gigi Rubirosa, bunul tovarăș al Orlandei Marshall și al lui Jackie La Moule…

— Cum de-ți amintești de toate astea?

— Nu uit nimic. Din păcate.

Tăcere.

— Charles…, mormăi fostul drogat.

— Taci.

— Totuși ar trebui să scăpăm și de grija asta…

— OK, dar altă dată, da? Toate la rândul lor… Nu-i nimic, se prefăcu el că se enervează, frecați-i până la capăt cu psihodramele voastre pe toți cei care poartă numele Le Men! De patruzeci de ani tot așa o țineți! Dar cu odihna celor vii cum rămâne atunci??!

Își ridică sacul. După ce ezită o fracțiune de secundă, își scoase dosarele și îi dovedi lui Anouk, sprijinindu-se de ea, că: vezi tu, nu, nu m-am schimbat, sunt același tânăr străin care etc.

Lui Nounou i-ar fi plăcut cântecul ăsta mai mult decât oricui…

Și privește, instrucțiunile de folosire se adună tot cu lopata… Amintirile și regretele la fel… *Iar viața îi desparte pe cei care*… la la la… *Încetișor, fără zgomot*…

Cât despre Cora Vaucaire, altfel stătea treaba cu ea. O cunoscuse îndeaproape…

— Ce lălăi acolo?

— Prostii.

*

Era aproape unu când ajunseră în sat. Alexis îi invită pe ciocli să ia dejunul la alimentarabistrou.

Ceilalți șovăiră. Se cam grăbeau și nu le plăcea să-și lase marfa la soare.

— Haideți… Ne mișcăm repede…, insistă el.

— Doar o ciorbă de ciocuri de cocoș, glumi Charles.

— Vrei să spui de găină, îl corectă Alexis.

Și se amuzară precum copiii bezmetici care nu încetaseră niciodată să fie.

După ce dădură pe gât și ultima gură de bere, se întoarseră la frânghiile lor.

***

Când o scoaseră din nou la aer, Alexis se apropie de groapă, rămase nemișcat, plecă apoi capul și…

— Puteți să vă dați mai într-o parte, domnu'? îl tulbură o voce.

— Poftim?

— Păi, știți, chiar suntem în întârziere… Așa că-l punem imediat și pe celălalt și-o să puteți să vă reculegeți după…

— Care celălalt? tresări el.

— Ei… Celălalt…

Se întoarse, descoperi un al doilea coșciug așezat pe un trepied lângă familia Vanneton-Marchanboeuf, bătăile inimii i se întețiră din nou și-și prinse prietenul zâmbind:

— Ce… Cine e?

— Hai… Fă și tu un efort de imaginație… Nu vezi zorzoanele roz de la încheieturile mâinilor lui?

Alexis nu-și mai ținu firea, iar lui Charles îi luă mult timp să-l consoleze pentru această surpriză.

— Cu… cum ai făcut? bălmăjea el în timp ce meseriașii își împachetau din nou marfa.

— L-am cumpărat.

— Cum?

— În primul rând că îmi aminteam foarte clar numele lui. Mărturisesc că mi-am bătut puțin capul în lunile astea din urmă… Apoi m-am dus să-l văd pe nepotul lui și l-am cumpărat.

— Nu înțeleg.

— Nu-i nimic de înțeles. Stăteam la un pahar, discutam, normandul nu era de acord, era șocat, spunea el, iar eu mă amuzam văzând câtă grijă și delicatețe îi apucase dintr-odată pe oamenii ăștia care îl huliseră în așa hal cât fusese în viață… atunci m-am coborât și eu la nivelul lor de grosolănie și mi-am scos carnetul de cecuri.

A fost frumos, Alexis… A fost măreț. A fost… ca într-o nuvelă a lui Maupassant… Cretinul ăla încerca să se arate demn, nereușind să dea însă dovadă decât de o prostie crasă, când nevasta lui s-a băgat și ea spunând: Totuși, Jeannot… Trebuie să schimbăm centrala… Și-apoi, cu ce te încălzește dacă Maurice se odihnește aici sau altundeva? A avut parte de sfânta slujbă… Ei? *Sfânta slujbă…* Sublim, nu? Atunci i-am întrebat cât costa o centrală nouă. Mi s-a spus o sumă și am trecut-o fără să clipesc. La prețul ăla cred că am încălzit tot Calvadosul.

Lui Alexis i se dăduse satisfacție.

— Stai că n-ai auzit partea cea mai frumoasă… Completasem tot, talonul, data, locul, dar chiar în clipa în care eram gata să semnez, am ridicat penița:

„Știți, având în vedere cât mă costă, îmi trebuie cel puțin… Tăcere apăsătoare… șase poze.“ „Poftim?“ „Vreau șase poze cu Nou… Maurice, am repetat, mi le dați sau pică toată afacerea.“

Să fi văzut ce mișcări de trupe se stârniseră pe-acolo… Nu găseau decât trei! Trebuiau s-o sune pe mătușa X! Care nu avea decât una! Da’ poate că Bernadette mai avea și ea! Băiatul a fugit valvârtej până la Bernadette! Și în tot timpul ăsta dădeau iama prin toate albumele de fotografii, vărsându-și nervii pe

hârtia fotografică lucioasă. O… Ce tare era… De data asta eu îi ofeream spectacolul… În sfârșit, pe scurt…

Scoase un plic din buzunar:

— Iată-le… O să vezi ce drăguț e… Bineînțeles, cel mai ușor îl recunoști în cea în care e bebeluș, în pielea goală, stând pe o blană… Acolo da, chiar simți că e în elementul lui!

Alexis le înșira zâmbind:

— Nu vrei și tu una?

— Nu… Păstrează-le…

— De ce?

— Pentru că e singura ta familie.

— …

— Și a lui Anouk, de altfel… De asta m-am dus să-l caut…

— Eu… continuă el frecându-se la nas, nu știu ce să spun, Charles…

— Nu trebuie să spui nimic. Am făcut asta pentru mine.

După care se apleca în față prefăcându-se că își leagă un șiret.

Alexis tocmai îl luase de umeri „camaraderește“ și îmbrățișarea asta îl tulburase.

Răscumpărarea asta pentru el o împlinise. Restul, complicitatea lor, nu mai ținea de lumea asta.

Cum acesta din urmă se miră când îl văzu îndreptându-se spre dric, îl luă la întrebări:

— Unde te duci?

— Plec cu ei.

— Dar… Și…

Charles nu avu curajul să-i asculte vorbele până la capăt. Avea o ședință de șantier a doua zi la șapte și abia va avea timp toată noaptea să se pregătească onorabil.

Se instală lângă cei doi ciocli și, când văzu panoul din dreapta pe care inscripția *Les Marzeray* era tăiată cu o linie roșie dispărând, cunoscu, simți singura durere din ziua aceea.

Faptul că fusese atât de aproape de ea și nu o îmbrățișase îl… ucidea.

Din fericire, tovarășii lui de drum se dovediră a fi niște strașnici petrecăreți.

Începură prin a-și mai rotunji fețele lungi pe care le impuneau circumstanțele, își lărgiră nodurile de la cravate, scăpară de sacouri, în fine, se destinseră pur și simplu. Îi spuseră pasagerului lor o mulțime de glume, care mai de care mai macabre și mai deșucheate.

Despre morți care trag pârțuri, mobile care trosnesc, amante ascunse care apar odată cu cădelnița, ultimele dorințe ale unor farsori răposați care, sic, „pur și simplu îi uciseseră“, despre reacțiile celor în viață care erau de-a dreptul duși cu pluta și care vor procura din belșug povestioare de istorisit când vor ieși la pensie și despre tot ce mai poate fi spus în legătură cu așa o farsă care te face să mori de râs.

Când sursa anecdotelor amuți, *Les Grosses Têtes* preluară ștafeta.

Cu povestioare grosolane. Îndrăznețe. Fără perdea.

Charles, care acceptase o țigară, profită de faptul că arunca scrumul pe fereastră ca să scape și de panglica de doliu odată cu el.

Glumi, îl rugă pe Jean-Claude să dea mai tare muzica, renunță la doliu și se concentră asupra noii chestiuni a doamnei Belpert.

În legătură cu Loches.

16

Scena se desfășoară pe la jumătatea lui septembrie. Cu un weekend în urmă culesese două kilograme de mure, recuperase douăzeci și patru de cărți de mare clasă (douăzeci și patru!) și o ajutase pe Kate să-i pună potcoave caprei. Claire venise cu el și îi luase locul lui *dad* în fața cazanelor de alamă, sporovăind ore-n șir cu Yacine.

În ajun se îndrăgostise lulea de potcovar și simțea că avea să se reprofileze și să lucreze pe post de Lady Chatterley.

— Ați văzut ce mușchi are sub șorțul ăla din piele? întrebă ea galeș toată ziua. Kate? Ai văzut?

— Las-o baltă. Îi lipsește o doagă…

— De unde știi? L-ai încercat?

Așteptă ca fratele ei să treacă în camera de-alături ca să îi răspundă cu o grimasă că da, odinioară îi încercase nicovala.

— Da, dar totuși, oftă îndrăgostita lulea, mușchii ăia…

Peste câteva ore, stând pe niște perne preafericite, Kate îl va întreba pe Charles dacă va rămâne peste iarnă.

— Nu înțeleg ce vrei să spui cu întrebarea asta…

— Atunci, uit-o, șopti ea întorcându-se și împingându-i brațul ca să poată dormi pe burtă.

— Kate?

— Da?

— Există în franceză o expresie ambiguă…

— …

— De ce ți-e teamă, iubirea mea? De mine? De frig? Sau de timp?

— De tot.

Drept unic răspuns o mângâie îndelung.

Pe păr, pe spate, pe *bottom.*

Nu se mai războia cu vorbele.

Nu era nimic de spus.

Să o facă iar să geamă.

Și s-o adoarmă.

Iată-l apoi la birou, încercând să înțeleagă rezultatele grafice ale analizei arcurilor suportând greutăți inegale care provoa…

— Ce e cu harababura asta? țâșni Philippe din cutiuța lui, întinzându-i un maldăr de hârtii.

— Nu știu, îi răspunse fără să ridice ochii din calculator, dar o să-mi spui tu…

— Confirmarea înscrierii la un concurs de doi bani pentru construcția unei săli de doi bani la Cucuieții din Deal! Asta e!

— N-o să fie deloc de doi bani sala mea de bal, îi răspunse calm, aplecându-se asupra tabelului cu graficele.

— Charles… *Ce* e demența asta? Aflu că ai fost în Danemarca săptămâna trecută și că poate o să lucrezi din nou pentru bătrânul Siza, iar acum asta…

Puse pe pauză jocul său de *ball-trap*, se lăsă pe spate și-și luă sacoul:

— Ai timp de-o cafea?

— Nu.

— Atunci fă-ți.

Și, cum celălalt se îndrepta spre bucătărioara lor, adăugă:

— Nu aici. Să coborâm. Am câteva lucruri să-ți spun…

— Despre ce vrei să mai vorbim? oftă asociatul lui pe scări.

— Despre contractul nostru de căsătorie.

*

Cinci cești de cafea goale îi despărțeau în acea clipă.

Bineînțeles, Charles nu îi povestise ce sudori te treceau când țineai coarnele unei capre înspăimântate în timp ce i se făcea manichiura, dar îi spusese totuși destule, astfel încât coechipierul lui să-și dea seama pe ce arcă ciudată se îmbarcase.

Tăcere.

— Dar… Ce… Ce-ai căutat în văgăuna aia?

— Să eșuez, zâmbi Charles.

Tăcere.

— Știi proverbul despre viața la țară?

— Ascult…

— „Ziua mori de plictiseală, iar noaptea de frică.“

Zâmbea în continuare. Nu prea vedea cum s-ar putea plictisi măcar pentru o clipă în casa aia și de ce s-ar putea teme când avea norocul să doarmă în brațele unei supereroine…

Cu sâni atât de frumoși…

— Iar tu nu spui nimic, continuă el mâhnit, stai acolo și zâmbești ca un prost…

— …

— O să te plictisești.

— Nu.

— Sigur că da… Acum plutești pe norișorul tău pentru că ești îndrăgostit, dar… ce naiba! Nu ne-am născut ieri, totuși!

(Philippe tocmai trecea printr-un al treilea divorț.)

— Ba bine că nu… Eu chiar că m-am născut ieri…

Tăcere.

— Hei! continuă Charles bătându-l pe umăr, m-am băgat în preaviz, vreau doar să te anunț că o să lucrez altfel…

Tăcere.

— Și tot tărăboiul ăsta pentru o femeie pe care abia o cunoști, care stă la cinci sute de kilometri distanță și care poartă șosete din lână de capră, nu?

— Nici eu n-aș putea rezuma mai bine situația…

Tăcere și mai adâncă.

— Știi ceva, Balanda…

(Ah… Iar tonul ăsta mieros și părintesc de prins muște în capcană… Odios…)

Asociatul lui, care se întorsese ca să-i facă semn chelnerului, reveni la punctele lui de suspensie și i-o trânti:

— E un proiect frumos.

Și, în timp ce-i ținea ușa:

— Ia spune… Nu cumva miroși un pic a baligă de vacă?

17

Pentru prima dată tatăl lui nu-l mai întâmpină la poartă.

Charles îl găsi în pivniță, complet debusolat pentru că nu mai știa după ce venise acolo.

Îl sărută și-l ajută să urce.

Privindu-l în lumina aplicelor se întristă și mai tare. Trăsăturile și pielea i se schimbaseră.

Pielea i se îngroșase. Se îngălbenise.

Și-apoi… se tăiase în așa hal în cinstea venirii lor…

— Data viitoare când o să vin, o să-ți aduc un aparat de ras electric, tată…

— O, voinicul meu… Lasă, nu-ți cheltui banii…

Îl conduse până la fotoliu, se așeză în fața lui și-l privi până găsi ceva mai încurajator pe chipul acela plin de tăieturi.

Henri Balanda, acest mare prinț, simți asta și făcu mari eforturi ca să-i distragă atenția unicului său fiu.

Dar, în timp ce-l punea la curent cu ultimele bârfe din grădină și cu evenimentele de seamă din bucătărie, celălalt nu-și putu împiedica gândurile să-i zboare și mai departe.

Așadar și el avea să moară?

Deci nu se sfârșește niciodată?

Nu mâine. Cu puțin noroc nici poimâine, dar în cele din urmă…

Cuvintele lui Anouk îi răsunau tot timpul în minte.

I-o dăduse pe Mistinguett lui Alexis și asta urma să fie singura amintire pe care avea s-o păstreze despre ea: viața.

Acest privilegiu.

Ciripitul mamei sale îl scoase din filozofarea lui de salon:

— Și pe mine? Nu vii să mă săruți și pe mine? Doar bătrânii primesc sărutări în seara asta sau ce?

Pe urmă, clătinând din coc:

— O, fie-ți milă… Coafura asta… Niciodată n-am să mă obișnuiesc cu ea… Tu care aveai un păr așa de frumos… De ce râzi ca prostu'?

— Pentru că genul ăsta de cugetare face cât toate testele ADN din lume! Un păr așa frumos… Trebuie neapărat să fii mama mea ca să spui asemenea prostii!

— Dacă aș fi cu-adevărat mama ta, bombăni ea, te rog să mă crezi că nu ai fi atât de bădăran la vârsta asta…

Și o lăsă să se agațe de gâtul lui, atât de bine ras încât îi scotea în evidență urechile…

Nici nu se termină bine cina, că fițoșii urcară la etaj ca să vadă sfârșitul filmului, iar Charles o ajută pe maică-sa să strângă masa și pe taică-său să-și pună în ordine hârtiile.

Îi dădu cuvântul că o să vină într-o seară săptămâna viitoare ca să-i arate cum să completeze declarația.

Spunând asta, își promise că va veni să-l vadă în fiecare săptămână a anului fiscal în curs…

— Nu vrei un păhărel de coniac?

— Mulțumesc, tată, știi doar că sunt cu mașina… Unde sunt cheile de la mașina ta, că tot veni vorba?

— Pe consolă…

— Charles, nu e prea prudent să pleci la drum la ora asta…, oftă Mado.

— Nu-ți face griji. Am două mori stricate la pachet…

Apropo… Ieși în hol și, cu un picior pe prima treaptă a scărilor, îi anunță că era timpul s-o ia din loc.

— Hei! M-ați auzit?

Cheile… Consola…

— Ia stați? Cu oglinda ce-ați făcut? se miră el.

— I-am dat-o surorii tale mai mari, îi răspunse mama din străfundurile mașinii de spălat vase. Ținea mult la ea… Partea ei de moștenire în avans…

Charles se uita la pata pe care desprinderea oglinzii o lăsase pe perete.

Acolo m-am pierdut din vedere acum un an aproape.

Acolo, în dreptul tăviței aceleia pe care-l aștepta scrisoarea lui Alexis…

Nu mai fixam privirea absentă a unui tip distrus de patru cuvinte, ci un dreptunghi mare și alb, care se detașa într-un mod aproape necuviincios pe fondul de un cenușiu jegos.

Niciodată oglindirea chipului meu nu mi s-a părut mai fidelă.

— Sam! Mathilde! am urlat din nou. Faceți ce vreți, însă eu plec!

Mi-am sărutat părinții și am coborât în goană scările cu aceeași nerăbdare ca la șaisprezece ani, când săream gardul ca să mă duc la Alexis Le Men.

Ca să mă inițiez în arta *be-bop*-ului, a nicotinei, a ceea ce mai rămăsese pe fundul sticlelor celei care era în tură de noapte în seara aceea, a fetelor care nu stăteau niciodată prea mult pentru că jazzul era „prea nașpa“ ca muzică și ca să-l ascult pe urmă cum mă pisează cu Charlie Parker până îmi ieșea și pe nas, și pe urechi ca să ne consolăm pentru plecarea fetelor…

Claxonez.

Vecinii…

Mama sigur mă face în toate felurile…

Mai aștept două minute și după aia, gata, cu atât mai rău pentru ei.

Ce mai, e adevărat! Profită tare de tot ăștia doi! M-am trezit cu de două ori mai multe teme la matematică, de trei ori mai multe la fizică, poze de-ale lui Ramon în bucătărie, cuțite pline de Nutella și chiar și un comentariu despre *Le Nepotul lui Rameau* scris la douăsprezece fără un sfert, joia trecută!

Le aduc în fiecare seară câte o baghetă proaspătă și încerc să echilibrez cât pot legumele, proteinele și făinoasele, de fiecare dată când le spăl jeanșii le golesc buzunarele, salvând astfel o grămadă de tâmpenii, îi suport când trântesc ușile și nu-și mai

vorbesc zile în șir, îi suport când se închid în cameră și se hlizesc până nu mai știu când, îmi bat capul cu muzica lor idioată și primesc săpuneli zdravene pentru că nu sunt în stare să percep subtilele deosebiri dintre *tehno* și *tecktonik*, îmi… Nimic din toate astea nu mă deranjează cu-adevărat, dar să nu mă facă să mai pierd nici *o secundă* din întâlnirea mea cu Kate.

Nici măcar una.

Ei au toată viața înainte…

Și pentru că tot mai am slăbiciunea de-a conduce foarte încet îi culeg la primul semafor, gâfâind furibunzi.

Veșnicul refren, se bat ca să vadă care dintre ei va avea dreptul să stea în față.

E rândul meu.

Ba nu, e-al meu.

Mai înaintez câțiva centimetri, ca să ajungă până la urmă la o departajare. Trag câteva șuturi în caroserie, nu le mai pasă deloc unde stau acum, fiind prea ocupați să mă facă cu ou și cu oțet, și mă lasă singur cu locul mortului.

— Fir-ar să fie, Charles, nu știi deloc de glumă.

— Da, așa-i… Nu știi de glumă.

— Ești îndrăgostit sau ce?

Zâmbesc. Caut un răspuns cu care să le dau una peste nas tâmpiților ăstora doi, iar apoi îmi spun, lasă… asta-i tinerețea…

Iar ea este în spate…